BIBL SANTEL

PE

LEVR AR SKRITUR SAKR

LEKEAT E BREZOUNEK

GANT ANN

AOTROU LE GONIDEC.

EIL LEVR.

E SAN-BRIEK,

MOULET E TI L. PRUD'HOMME.

1866.

BS

FB
220.
591
68.
BIB

LEVR

AR PROFED ISAIAS.

I. PENNAD.

Tamallou ha gourdrouzou a-énep Jéruzalem.

1. Gwélidigez Isaias, mâb Amos, en deûz gwélet diwar-benn Juda ha Jéruzalem, é deisiou Ozias, Joatan, Ac'haz, hag Ézéc'hias, rouéed Juda.

2. Sélaouit, éñvou, ha klev, douar, râg ann Aotrou en deûz komzet. Bugalé em eûz maget, hag em eûz savet: hôgen hi hô deûz va disprizet.

3. Ann éjenn a anavez hé berc'hen, hag ann azen kraou hé vestr: Israel n'en deûz két va anavézet, ha va fobl n'en deûz két poellet.

4. Gwâ ar vrôad péc'her, ar bobl karget a fallagriez, ar wenn zrouk, ar vugalé fall: dilézet hô deûz ann Aotrou, drouk-komzet hô deûz gañt sañt Israel, distrôet iñt war hô c'hîz.

5. War béléac'h é skôinn-mé ac'hanoc'h hiviziken, c'houi péré a laka gwall war wall? Pép penn a zô môréduz, ha pép kaloun doaniuz.

6. Adalek kaloun ann trôad bété lein ar penn, n'eûz nétrâ a iac'h ennhañ: glâz, bloñs, gouli tanuz, péhini n'eo két bét liénet, war béhini n'eûz két bét lékéat a louzou, ha n'eo két gwalc'het gañd éôl.

7. Hô touar a zô didud, hô keriou a zô losket gañd ann tân: ann diavésidi a wast hô prô dira-z-hoc'h, ha dismañtret é vézô, ével eur vrô dispennet gañd ann énébourien.

8. Ha merc'h Sion a vézô dilézet ével eul lôg skourrou enn eur winiek, ével eur gôdôer enn eur park kokombrou, hag ével eur géar rôet d'ar gwastadur.

9. Ma n'en défé Aotrou ann arméou miret d'é-omp tûd eûz hor gwenn, é vijemb bét ével Sodom, é vijemp deûet da véza héñvel out Gomorra.

10. Sélaouit gér ann Aotrou, priñsed Sodom, rôit skouarn da lézen hon Doué, pobl Gomorra.

11. Da bétrâ eo d'in al lôd brâz a viktimou-zé a gennigit d'in; émé ann Aotrou? A-walc'h em eûz: na garann két sakrifisou hô tourzed, na lard hô tropellon, na goad al leûéou, ann ein hag ar bouc'hed.

12. Pa zeûec'h dira-z-oun, piou en deûz goulennet é vé kémeñt-sé enn hô taouarn, évit moñd é leûren va zempl?

13. Na gennigit mui a zakriñz d'in enn aner: argarzuz eo ann ézañs d'in. N'hellann mui gouzañvi hô loariounévez, hô sabbatou, hag hô kwéliou all; fallagr eo hô strolladou.

14. Hô lidou eûz ar c'heñta eûz ar miz, hag hô kwéliou all a gasaann em éné: da véac'h iñt d'in, na hellann mui hô c'houzañvi.

15. Pa astennod hô taouarn, é tistrôinn va daoulagad diouz-hoc'h: ha

pa baotlod hô pédennou, na zélaouinn kéd ouz-hoc'h ; râg hô taouarn a zô leûn a c'hoad.

16. En em walc'hit, bézit glân, tennit a zirâk va daoulagad drougiez hô ménosiou : éhanit ôber drouk ;

17. Deskit ôber ar mâd : klaskit ar varn, skoazellit néb a zô mañtret, bézit reiz é-kéñver ann emzivad, difennit ann iñtañvez.

18. Ha deûit, ha reñdaélit ouz-in, émé ann Aotrou : pa vé hô péc'héjou ével skarlek, é teûiñt da véza gwenn ével ann erc'h ; ha pa veñt rûz ével ann tané, é véziñt kann ével ar gloan ar gwenna.

19. Mar fell d'é-hoc'h va sélaoui, é tebrot madou ann douar.

20. Ma na fell két d'é-hoc'h, ha ma hégit ac'hanoun, ar c'hlézé a zismañtrô ac'hanoc'h ; râg génou ann Aotrou en deûz hé lavaret.

21. Pénaoz ar géar féal, ha leûn a reizded ef-hi deûet da véza eur plac'h fall ? Ar reizded a choumé enn-hi, hôgen bréma al lazerien.

22. Da arc'hañt a zô trôet é kenn : da win a zô bét kemmesket gañd dour.

23. Da briñsed a zô disléal, hag éiled al laéroun : holl é karoñt ar rôeu, hag é eñklaskoñt ar gounidou : na varnoñt két ann emzivad, ha kéfridi ann iñtañvez na zeû két étrézég enn-hô.

24. Râk-sé ann Aotrou, Doué ann arméou, ar c'hré eûz a Israel, en deûz lavaret : Allaz, en em zizoañia a rinn *ô stourmi* out va énébourien ; en em venji a rinn eûz va heskinerien.

25. Va dourn a astenninn war-n-od, da c'hlana a rinn eûz da genn, hag é tenninn ann holl stéan a zô enn-od.

26. Hag é likiinn a-névez da varnerien ével ma iñt bét keñt, ha da guzulierien ével ma oañt gwéchall : goudé-zé é vézi hanvet kéar ann dén reiz, bourc'h ann dén léal.

27. Gañd ar varn é vézô dasprénet Sion, ha gañd ar reizded é vézô savet a névez.

28. Ar ré zrouk hag ar ré fallagr a vézô dispennet enn eunn taol ; hag ar ré hô deûz dilézet ann Aotrou a vézô kaset-da-nétra.

29. Mézékéet é véziñt gañd ann idolou da béré hô dévézô gréat sakrifisou : hag é rusiot gañd al liorsou hô pôa dilennet ;

30. Râk doñd a réôt ével eur wézen déro a béhini é kouéz ann délio, hag ével eul liors hép dour.

31. Hô nerz a vézô ével stoup scac'h, hag hô labour ével eunn elven dân : kregi a rai ann tân enn-hô enn eunn taol, ha na vézô dén évid hé vouga.

—

II. PENNAD.

Distôlet é vézô ti Jakob.

1. Ar gér a wélaz Isaias, mâb Amos, diwar-benn Juda ha Jéruzalem.

2. Enn deisiou divéza, ménez ti ann Aotrou a vézô aozet war lein ar ménésiou, hag é savô dreist ar c'hrec'hiennou, hag ann holl vrôadou a bulô étrézég enn-hañ.

3. Ha kalz a boblou a iélô, hag a lavarô : Deûit, ha piñomp war vénez ann Aotrou, ha da di Doué Jakob ; hag héñ a zeskô d'é-omp hé heñchou, hag é valéimp enn hé raveñchou ; râg al lézen a zeûi er-méaz eûz a Zion, ha gér ann Aotrou eûz a Jéruzalem.

4. Hag héñ a varnô ar vrôadou, hag a damallô meûr a bobl ; hag hi a c'hôfélô souc'hiou gañd hô c'hlézéier, ha filc'hier gañd hô gwañou : eur vrôad na zavô két hé c'hlézé oud eur vrôad all, n'en em zeskiñt mui d'ar stourm.

5. Ti Jakob, deûit, ha baléomp é goulou ann Aotrou.

6. Râk distôlet éc'h eûz da bobl, ti Jakob, ô véza ma iñt leûn ével gwéchall, ha ma hô deûz bét diouganerien ével ar Filistined, ha ma iñt en em éréct out bugalé a-ziavéaz.

7. Hô douar a zô leûn a arc'hañt hag a aour, hag hô zenzoriou a zô divent :

8. Hô douar a zô leûn a gézek, hag hô c'hirri a zô diniver, hag hô douar a zô leûn a idolou. Azeûlet hô deûz labour hô daouarn, ar péz hô dôa gréat gañd hô biziad hô-unan.

9. Hag ann dén en deûz stouet, hag ar brasa dén a zô en em vuéléet ; na zistol két éta d'ézhô.

10. Kéa ébarz ar méan, ha kûz é toullou ann douar, a zirâk aoun ann Aotrou, ha gloar hé veûrded.

11. Daoulagad ann dén rôk a vézô vuéléet, hag uc'helded ar ré vrâz a vézô izéléet ; ann Aotrou hép-kén a vézô uc'héléet enn deiz-zé.

12. Râk deiz Aotrou ann arméou *a vézô* war ann holl ré rôk, ha war ar ré valc'h, ha war ann holl ré zichek ; hag hi a vézô vuéléet ;

13. Ha war ann holl wéz-sedr eûz al Liban uc'hel hag éeun, ha war ann holl zerô eûz a Vasan :

14. Ha war ann holl vénésiou uc'hel, ha war ann holl grec'hiennou sounn :

15. Ha war ann holl douriou uc'hel, ha war ann holl vuriou kré :

16. Ha war ann holl listri eûz a Darsis, ha war gémeñt a zô kaer da wélout.

17. Hag uc'helded ann dén a vézô izéléet, ha balc'hder ar ré vrâz a vézô vuéléet, hag ann Aotrou hép-kén a vézô uc'héléet enn deiz-zé.

18. Hag ann holl idolou a vézô brévet.

19. Hag hi a iélô é kéviou ar rec'hier, hag é toullou ann douar, a zirâg aoun ann Aotrou, ha gloar hé veûrded, pa zavô évit skei war ann douar.

20. Enn deiz-zé ann dén a zistolô hé idolou arc'hañt, hé skeûdennou aour, ar gôzed hag al lôgôd-dall, hô dôa gréat évid hô azeûli.

21. Hag héñ a iélô é faoutou ar vein, hag é kéviou ar rec'hier, a zirâg aoun ann Aotrou, ha gloar hé veûrded, pa zavô évit skei war ann douar.

22. Éhanit éta ouc'h ann dén-zé, péhini en deûz hé halan enn hé zifron, râg Uc'hel-meûrbéd eo war a grédeur.

—

III. PENNAD.

Ann Aotrou a damall rogeñtez ha fougé merc'hed Sion.

1. Râk chétu ann trec'her, Aotrou

ann arméou a denn eûz a Jéruzalem hag eûz a Juda, ar galoun hag ann nerz, holl vagadur ar bara, hag holl vagadur ann dour ;

2. Ann dén kalounek, hag ann dén a vrézel, ar barner, hag ar profed hag ann diouganer, hag ann dén kôz ;

3. Ar priñs war hañter-kañt, hag ann dén eûz a eunn dremm-énoruz, hag ar c'huzulier, hag ar méchérour ar gwiziéka, hag ar prézéger ann hélavara.

4. Bugalé a rôinn d'ézhô da briñsed, ha tûd laosk a aotrouniô anézhô.

5. Hag ar bobl en em zispac'hô ; hag ann dén *a zavô* a-énep ann dén, hag ar miñoun a-énep hé viñoun ; ar bugel a zavô a-énep ann dén kôz, hag ann dén displéd a-énep ann dén nobl.

6. Pép-hini a gémérô hé vreûr ganet é-ti hé dâd, *ô lavarout* : Dilad éc'h eûz, béz da briñs d'é-omp ; diñdân da zourn éma ann dismañtr-zé.

7. Hag héñ a respouñtô enn deiz-zé, ô lavarout : N'ounn kéd eul louzaouer ; hag em zi-mé n'eûz na bara na dilad ; n'am likiit kéd da briñs war ar bobl.

8. Râk daré eo Jéruzalem da gouéza, ha Juda da véza diskaret ; râg hô zéôd hâg hô ôberiou *a zô savet* a-éneb ann Aotrou, évid héga daoulagad hé veûrded.

9. Doaré hô dremm a rô testéni enn hô énep ; hag hi hô deûz embannet hô féc'hed ével Sodom, ha n'hô-deûz két hé guzet. Gwâ hô éné, râk distolet eo d'ézhô hô drouk.

10. Livirit d'ann dén reiz *gêdal* ar mâd, ô véza ma kûtulô frouez hé ôberiou.

11. Gwâ ann dén fallagr enn hé wall ; râg gôbr hé zaouarn a zeûi d'ézhañ.

12. Va fobl a zô bét dibourc'het gañd hé breizerien, hag ar gragez hô dèûz hé aotrouniet : Va fobl, ar ré a lavar ez oud gwenvidik, az touell, hag a dorr heñt da gammójou.

13. Ann Aotrou a zô savet évit barna ; saved eo évit barna ar boblou.

14. Ann Aotrou a varnô da geñta hénaoured ha priñsed hé bobl ; râk

c'houi hoc'h eûz débret ar winien, ha dibourc'h ar paour a zô enn hô ti.

15. Pérâg é mac'hit-hu va fobl, hag é vloñsit-hu penn ar béorien, émé ann Aotrou, Doué ann arméou.

16. Hag ann Aotrou en deûz lavaret : O véza ma eo savet merc'hed Sion, ma hô deûz baléet hô gouzoug astennet, oc'h ôber aroués̃iou gañd hô daoulagad, ha gañd hô daouarn, ô valéa gañd évez, hag ô kerzout gañt rôgoni :

17. Ann Aotrou a lakai moal pennou merc'hed Sion, hag a lakai hô bléô da gouéza.

18. Enn deiz-zé ann Aotrou a lamô digañt-hô hô boutou kaer, hag hô hañter loariou,

19. Hô c'helc'hennou, hô rouédouperlez, hô lagadennou-bréac'h, hag hô c'hoéfou,

20. Hô liamennou-bléô, hô éréoulérou, hô chadennou aour, hô boéstou louzou, hag hô lagadennou-skouarn,

21. Hô bizou, hag ar vein-talvouduz a gouéz diwar hô zál,

22. Hô saéou kaer, hô skerbou, hô liénach kaer, hag hô broudou,

23. Hô mellézourou, hô bivizou kaer, hô talédou, hag hô saéou skañv.

24. Hag é léac'h c'houés-vâd hô dévézô fléar, é léac'h gouriz hô dévézô eur gorden, é léac'h bléô rodellet eur penn moal, hag é léac'h eur c'horfkenn eur zaé-reûn.

25. Ar oazed ar ré gaéra a gouézô dindân ar c'hlézé, hag ar ré gréva anézhô er stourm.

26. Dôriou *Sion* a vézô er c'hañv hag enn daérou, hag hi a azézô war ann douar dismañtret.

—

IV. PENNAD.

Gwenn ann Aotrou a vézô énoret.

1. Enn deiz-zé seiz grég a géméro eunn ozac'h, hag a lavaro : Hor bara a zebrimp, hag hon dilad a wiskimp ; ra vézô galvet hép-kén da hanô warn-omp, hag hon dieûb eûz ann dismégañs.

2. Enn deiz-zé, gwenn ann Aotrou a vézô uc'héléet hag énoret, ha frouez ann douar a vézô gorréet, hag ar ré a vézô bét dieûbet eûz a Israel a vézô laouénéet.

3. Ha chétu pétrâ a vézô : kén, ñd hini a vézô bét dilézet é Sion, h g a vézô choumet é Jéruzalem, a vézô hanvet sañt, kémeñd hini a vézô bét skrivet hé hanô é-touez ar ré véô é Jéruzalem :

4. Goudé ma en dévézô ann Aotrou glanet saotrou merc'hed Sion, ha gwalc'het ar goad a zô enn hé c'hreiz, gañd eur spéred a reizded, hag eur spéred a véôder.

5. Hag ann Aotrou a lakai da zével war holl vénez Sion, hag el léac'h ma eo azeûlet, eur goabren déval héd ann deiz, ha skéd eur flamm béô héd ann nôz ; râg héñ a warézô hé c'hloar é pép léac'h.

6. Hé dabernakl a vézô da zisheól d'é-omp é-pâd grouéz ann deiz, ha da wasked, ha da vôden a-énep ann arné hag a-énep ar glaô.

—

V. PENNAD.

Dizanaoudégez bugalé Israel.

1. Kana a rinn d'am muia-karét kanaouen va c'har-nés évid hé winien. Va muia-karet en dôa eur winien war eur grec'hea zrûz ha frouézuz.

2. Eur c'harz a réaz war hé zrô, hag é tennaz ar vein anézhi, hag é plañtaz enn-hi gwini dilennet, hag é savaz eunn tour é-kreiz, hag é réaz eur waskel enn-hi ; hag héñ a c'hédé é rôjé barrou mâd, ha na rôaz némét rézin c'houéz.

3. Baéma éta, c'houi tûd Jéruzalem, ha c'houi tûd Juda, bézit da varnerien étré mé ha va gwinien.

4. Pétrâ em eûz-mé dléet da ôber ouch-penu d'am gwinien, ha n'em eûz két gréat d'ézhi ? Pérâg em eûzmé gédet é rôjé barrou mâd, ha n'é deûz rôet némét rézin c'houéz ?

5. Hôgen bréma é tiskouézinn d'éhoc'h pétrâ a rinn d'am gwinien : diframma a rinn hé garz, hag hi a vézô gwastet. Diskara a rinn hé môger, hag hi a vézô mac'het.

6. Hé lakaad a rinn da véza dilézet ; na vézô két divéget, na vézô két kaéet ; hag é savô ann dréz hag ann drein war hé zrô ; hag é c'hourc'hémenninn d'ar c'hoabr na léziñt két a c'hlaô da gouéza war-n-ézhi.

7. Gwinien Aotrou ann arméou eo ti Israel ; ha tûd Juda a zô hé wenn hétuz-brâz. Ha mé a c'hédé é rajé traou reiz, ha chétu fallagriez : hag ann éeunder, ha chétu garm.

8. Gwâ c'houi, péré a stroll ti ouc'h ti, hag a stâg park ouc'h park, kén na vézô eñk al léac'h d'é-hoc'h ; ha choum a rit-hu hoc'h-unan é-kreiz ann douar ?

9. Kémeñt-sé a zô deûet d'am diskouarn, émé Aotrou ann arméou : al lôd brâz a diez-zé, *ann tiez-zé* ker brâz ha ker kaer a vézô dizûd, ha na choumô dén é-béd enn-hô.

10. Râg eur c'héfer gwini na rôi néméd eul léstradig *gwin*, ha trégoñt boézellad hâd na rôiñt némét tri boézellad.

11. Gwâ c'houi, péré a zâv diouc'h ar miñtin évid en em rei d'ar vézveñti, hag évid éva bétég ar pardaez, kén na véz tommet d'é-hoc'h gañd ar gwin.

12. Ann délen, al liren, ann daboulin, ar sutel, hag ar gwin en em gav enn hô panvézou ; ha na zellit két oud ôber ann Aotrou, ha na arvéstit két ôberiou hé zaouarn.

13. Râk-sé va fobl a zô bét kaset é sklavérez, ô véza n'en dôa két bét a wiziégez ; hag ar ré vrâz anézhô a zô marô gañd ann naoun, hag al lôd brâz a zô bét dizéc'het gañd ar séc'hed.

14. Râk-sé ann ifern en deûz lédanéet hé gôv, ha digoret hé c'hénou kémeñd ha ma hellé, hag hé dûd galloudek, hag hé dûd dister, hag ar ré brudet-brâz, hag ar ré énoréta a ziskennô enn-hañ.

15. Hag ann dûd holl a blégô, hag ar ré vrâz a vézô vuéléet, ha daoulagad ar ré rôk a vézô izéléet.

16. Hag Aotrou ann arméou a vézô gorréet enn hé varn, hag ann Doué sañtel a vézô sañtélet enn hé reizded.

17. Neûzé ann ein a beûrô hervez hô reiz, hag ann diavésidi en em vagô enn distrôiou a vézô deûet da véja strujuz.

18. Gwâ c'houi, péré a denn ar fallagriez gañt kerdin ar gwanded, hag ar péc'hed ével tennou eur c'harr.

19. C'houi péré a lavar : Ra hastô, ra zeûi hép dalé hé ôber, évit ma her gwélimp ; ra dôstai, ha ra zeûi kuzul sañt Israel, ha ra anavézimp anézhañ.

20. Gwâ c'houi, péré a lavar pénaoz ann droug a zô mâd, hag ar mâd a zô drouk ; péré a rô ann dévalien évit goulou, hag ar goulou évit tévalien ; péré a rô ar c'houervder évit c'houékder, hag ar c'houékder évit c'houervder.

21. Gwâ c'houi, péré a zô fûr d'hô taoulagad hoc'h-unan, hag a zô poellek war hô ménô-hu.

22. Gwâ c'houi, péré a zô galloudek évid éva gwîn, ha tûd kré évid en em vezvi ;

23. C'houi péré évit rôou a zidamall ann dén fallagr, hag a denn d'ann dén reiz hé reizded hé-unan.

24. Râk-sé ével ma krôg ann tân er c'hôlô, ha ma eo dévet gañd ar flamm béô, ével-sé é vézô dévet hô grisien, hag hô gwenn a biñô ével poultr ; ô véza ma hô deûz disprizet lézen Aotrou ann arméou, ha ma hô deûz drouk-komzet gañt gér sañt Israel.

25. Dré-zé eo savet frouden ann Aotrou a-énep hé bobl, en deûz astennet hé zourn war-n-ézhañ, hag en deûz skôet gañt-hañ ; hag ar ménésiou hô deûz krénet, hag hô c'horfoumarô a zô bét *taolet* ével teil é-kreiz leûriou-kéar. Goudé kémeñt-sé né két habaskéet hé frouden, râg astennet eo c'hoaz hé zourn.

26. Hag héñ a zavô hé arouéz é penn eur bobl pell-brâz, hag a c'houibanô étrézég enn-hañ eûz a benn ar béd ; hag ar bobl-zé a zeûi buhan.

27. Na glemmô na gañd ar skuizder, na gañd al labour, na gouskô, na na vôrédô, ha na dennô két hé c'houriz diwar hé zargreiz, ha na dorrô két unan eûz a éréou hé voutou.

28. Hé zaésiou a zô lemm, hag hé

holl warégou a zô steñet. Karn treid hé gézek a zô ével bili, ha rôdou hé girri ével err ann arné.

29. Héñ a iudô ével eul léou ; iuda a rai ével léonédigou ; skrija a rai, hag é krogô enn hé breiz ; hé gâs a rai, ha na vézô dén évid hé denna diout-hañ.

30. Hag héñ en em daolô war Israel enn deiz-zé gañt garmou héñvel out troùz ar môr ; oud ann douar é sellimp, ha na wélimp némét tévalien ha glac'har, ha na vézô goulou é-béd enn eunn dévalien ker brâz.

—

VI. PENNAD.

Isaias a wél Doué enn hé c'hloar.

1. Er bloaz é péhini é varvaz ar roué Ozias, é wéliz ann Aotrou azézet war eunn trôn uc'hel-meûrbéd ; hag ar péz a oa dindân-hañ a leûnié ann templ.

2. Ar sérafined a oa enn hô sâ a-zioùc'h d'ézhañ : c'houéac'h askel en dôa pép-hini anézhô ; gañd diou é kuzeñt hé benn, gañd diou é kuzeñt hé dreid, ha gañd diou é nicheñt.

3. Hag é c'harmeñt ann eil oud égilé, hag é lavareñt : Sañt, sañt, sañt, eo ann Aotrou Doué ann armêou, ann douar holl a zô leûn eûz hé c'hloar.

4. Ha postou ann ôr a oé horellet, ker skiltr oa ar garm-zé, hag ann tî a oé leûn a vôged.

5. Neûzé é liviriz : Gwâ mé, ô véza ma ounn tavet, ô véza ma ounn eunn dén hag a zô saotret hé vuzellou, ha ma choumann é-kreiz eur bobl hag a zô ivé saotret hé vuzellou, hag em eûz gwélet ar Roué, Aotrou ann armêou, gañt va daoulagad va-unan.

6. Hag unan eûz ar sérafined a nichaz étrézég enn-oun, hag eur vilien danuz enn hé zourn, en dôa kéméret gañd eur gével diwar ann aoter.

7. Hag héñ a stokaz gañt-hi out va génou, hag a lavaraz : Chétu é deûz stoket-hi oud da vuzellou, hag é vézô lamet da fallagriez hag é vézô glanet da béc'hed.

8. Hag é kleviz mouéz ann Aotrou a lavaraz : Piou a gasinn-mé ? Ha piou a iélô évid-omp ? Ha mé a lavaraz : Chétu mé, kâs ac'hanoun.

9. Hag héñ a lavaraz : Kéa, hâ lavar d'ar bobl-zé : O klevout, klevit, ha na boellit két ; ô kwélout, gwélit, ha na anavézit két.

10. Dall kaloun ar bobl-zé, ha pounnéra hé ziskouarn, ha serr hé zaoulagad, gañd aoun na wélché gañd hé zaoulagad, na glevché gañd hé ziskouarn, ha na boelché gañd hé galoun, na zistrôjé ouz-in, ha na zeûjenn d'hé iac'haat.

11. Ha mé a lavaraz : Bété pégeit, Aotrou ? Hag héñ a lavaraz : Kén na vézô glac'haret ha goullô ar c'heriou, hag ann tiez dizûd, ha ma vézô deûet ar vrô ével eunn distrô.

12. Ann Aotrou a gasô pell ann dûd, hag al lôd tûd a vézô bét dilézet é-kreiz ar vrô, a greskô é niver. (T).

13. Déoget é vézô c'hoaz, hag é tistrôi *oud ann Aotrou*, hag en em ziskouézô brâz ével ann terébiñt, hag ével ann dervén a astenn kaer hé skourrou : hag ar wenn a vézô choumet enn-hi a vézô eur wenn zañtel.

—

VII. PENNAD.

Eur werc'hez a c'hanó eur mâb hanvet Emmanuel.

1. É deisiou Ac'haz, mâb Joatàn, mâb Ozias, roué Juda, Rasin roué Siria, ha Faséé, mâb Romélias, roué Israel, a biñaz étrézé Jéruzalem, évit stourmi out-hi ; hôgen na helchoñt két hé c'hémérout.

2. Hag é oé rôet da anaout da di David pénaoz ar Siria é dôa gréat kévrédigez gañd Éfraim ; ha kaloun *Ac'haz*, ha kaloun hé bobl a oé horellet, ével ma eo horellet gwéz ar c'hoajou gañd ann avel.

3. Hag ann Aotrou a lavaraz da Isaias : Kéa da ziambrouga Ac'haz, tè ha Jasub da vâb, péhini a zô choumet

d'id, é penn ar c'han-dour eûz al lenn uc'héla, war heñt park ar c'hommer.

4. Ha lavar d'ézhañ : Gwél ma tavi ; n'az péz kéd a aoun, ha na spouñtet két da galoun râg ann daou benn kéftân livôgéduz-zé, râk buanégez ha frouzen Rasin, roué Siria, ha mâb Romélias :

5. O véza ma eo dispac'het ouz-id ar Siria, Éfraim, ha mâb Romélias, ô lavarout :

6. Piñomp a-énep Juda, stourmomp out-hañ, trec'homp-héñ, ha lékéomp mâb Tabéel da roué enn hé greiz :

7. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Na zavô két, ha kéméñt-sé na c'hoarvézô két.

8. Hôgen Damas a vézô c'hoaz penn ar Siria, ha Rasin penn Damas : hag a-benn pemp ploaz ha tri-ugeñt, Éfraim a éhanô da véza eur bobl.

9. Ha Samari a vézô penn Éfraim, ha mâb Romélias penn Samari. Ma na grédit két, na viot két startéet.

10. Hag ann Aotrou ô komza bépréd oud Ac'haz, a lavaraz :

11. Goulenn eunn arouéz d'id digañd ann Aotrou da Zoué, pé eûz a wéled ann douar, pé eûz ann uc'héla eûz ann éñv.

12. Hag Ac'haz a lavaraz : Na c'houlenninn két, ha na demptinn két ann Aotrou.

13. Hag *Isaias* a lavaraz : Sélaouit éta, tî David : Ha nébeûd co d'é-hoc'h béza heskinet ann dûd, ma fell d'é-hoc'h ivé heskina va Doué ?

14. Râk-sé ann Aotrou hé-unan a rôi eunn arouéz d'é-hoc'h. Chétu é eñgéheñtô eur werc'hez, hag é c'hanô eur mâb, a vézô hanvet Emmanuel.

15. Ann amann hag ar mél a zebrô, ken na wézô disteûrel ann drouk ha dilenna ar mâd.

16. Râg abarz ma wézô ar bugel disteûrel ann drouk, ha dilenna ar mâd, é vézô dilézet ann douar a gaséz enn abek d'hô daou roué.

17. Ann Aotrou a zigasô war-n-oud, ha war da bobl, ha war di da dâd, gañd *armou* roué ann Assiried, deisiou ha n'iñt két bét deûet abaoé ar rann eûz a Éfraim diouc'h Juda.

18. Chétu pétrà a vézô enn deiz-zé : Ann Aotrou a c'houibanô étrézég ar geliénen a zô er penn pella eûz a steriou ann Éjipt, hag étrézég ar wénanen a zô é douar Assur.

19. Hag hi a zeûi, hag a ziskuizô holl é frouden ann traoñiennou, bag é kéviou ar rec'hier, ha war ann holl wézigou, hag ann holl doullou.

20. Enn deiz-zé ann Aotrou a gasô, ével eunn aoten gôpret, ar ré a zô enn tû all d'ar ster, ha roué ann Assiried, évit touza ar penn, ha bléô ann treid, hag ann holl varô.

21. Chétu pétrà a vézô enn deiz-zé : eunn dén a vagô eur vioc'h ha diou zañvadez ;

22. Ha gañd al lôd brâz a léaz a rôiñt, é tebrô amann ; râk néb a vézô choumet é-kreiz ar vrô na zebrô némét amann ha mél.

23. Chétu pétrà a vézô enn deiz-zé : el lec'hiou holl é péré éz oa mil kéfgwini, *a dalié* mil péz arc'hañt, na vézô némét drein ha dréz.

24. Gañt saésiou ha gañt gwarégou éz éor dî ; râk na vézô némét drein ha dréz er vrô holl.

25. Hag ann holl vénésiou péré a oa bét c'houennet gañd ar wiñéd, na vézô mui énô a aoun râg ann drein hag ann dréz ; é pép léac'h é peûrô ann éjenned, hag é vézô gwélet eul lôd brâz a zéñved.

—

VIII. PENNAD.

Na helleur kéi énébi out barn Doué.

1. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Kémer eul levr brâz, ha skriv ennhañ gañt lizérennou ann dûd : Kémer buhan ann dibourc'hou, kémer buan ar preiz.

2. Hag é kémériz daou dést féal, Urias ar bélek, ha Zac'harias, mâb Barac'hias :

3. Hag é tôstaiz oud ar brofédez, hag hi a eñgéheñtaz, hag a c'hanaz eur mâb. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Galv-héñ ; kémer buan ann-dibourc'hou, kémer buan ar preiz.

4. Râg abarz ma wézô ar bugel

gervel hé dâd hag hé vamm, é vézô skrapet gallond Damas, ha dibourc'hou Samari, é-raok roué ann Assiried.

5. Hag ann Aotrou a gomzaz c'hoaz ouz-in, ô lavarout :

6. O véza ma en deûz ar bobl-zé distolet douréier Siloé, péré a réd ézsioul, ha ma eo bét gwell gañt-hañ sével gañt Rasin, ha gañt mâb Romélias :

7. Râk-sé chétu ann Aotrou a gasô war-n-ézhô douréier brâz hag herruz ar ster, roué ann Assiried gañd hé holl c'hloar : hag hî a zavô a-bép tû dreist hé gân, hag a rédô enn tû all d'hé c'hlañou holl,

8. Hag ô liva dré-holl, é treuzô Juda, hag éz ai bépréd, kén na vézô dour bétég ar gouzouk. Hag hî a astennô hé diou-askel, hag a c'hôlôi da zouar holl, ô Emmanuel.

9. En em strollit, poblou, hag é viot trec'het ; sélaouit, holl boblou a bell : En em grévait, hag é viot trec'het, en em c'hourizit, hag é viot trec'het.

10. Kémérit kuzul, hag é vézô bévézet ; rôid ursou, ha na yéziñt két sévénet ; râg éma Doué gan-é-omp.

11. Râg ével-henn en deûz komzet ann Aotrou ouz-in ; ô terchel ac'hanoun gañd hé zourn gallouduz en deûz va desket, gañd aoun na gerzchenn é heñt ar bobl-zé, hag en deûz lavaret d'in :

12. Na livirit két : Dispac'h ; râk kémeñd a lavar ar bobl-zé eo dispac'h ; n'hô pézet kéd a aoun râg ar péz a ra aoun d'ézhô, ha na spouñtit két.

13. Sañtélit Aotrou ann arméou hé-unan : ra vézô héñ hoc'h aoun hag hô spouñt ;

14. Hag héñ a vézô da zañtélidigez d'é-hoc'h ; ha da véan fazi, ha da garreg a harz évid ann daou dî a Israel ; ha da spî ha da gollidigez évid ar ré a choum é Jéruzalem.

15. Ha kalz anézhô a vézô stoket, hag a gouézô, hag a vézô brévet, hag a vézô dalc'het er rouéjou, hag a vézô paket.

16. Liamm va zesténi, siell va lézen é-touez va diskibien.

17. Ha mé a c'hortozô ann Aotrou, péhini a gûz hé zremm ouc'h ti Jakob, hag é keñdalc'hinn er géd-zé.

18. Chétu mé hag ar vugalé en deûz rôet ann Aotrou d'in, da arouéz ha da vurzud enn Israel, a-berz Aotrou ann arméou a choum war vénez Sion.

19. Ha pa liviriñt d'é-hoc'h : Énvorit ar gelc'hierien hag ann diouganerien, péré a zoroc'h enn hô strôbinellou : Eur bobl hag héñ na éñvor két hé Zoué, évid ar ré véô d'ar ré varô ?

20. Ha keñtoc'h d'al lézen, ha d'ann desténi. Ma na gomzoñt két hervez ar gér-zé, na vézô két a c'houlou miñtin évit-hô.

21. Ével tréménidi é véziñt war ann *douar ;* kouéza a raiñt, hag hô dévézô naoun ; hag enn hô naounégez é savô droug enn-hô, hag é villiginñt hô roué hag hô Doué, hag é sellinñt ouc'h kréac'h.

22. Hag hî a zellô ouc'h ann douar, ha chétu ar c'hlac'har, hag ann dévalien, ar fillidigez, hag ann añken, hag ann amc'houlou a heûliô anézhô, ha na helliñt két tec'hout diouc'h ar reûsiou-zé.

—

IX. PENNAD.

Reûsiou a dlé kouéza war Israel.

1. Er penn keñta é oé skañvéet douar Zabulon, ha douar Néftali : ha d'ann divez é oé pounnéréet war heñd ar môr enn tu all d'ar Joudan, Galiléa ar brôadou.

2. Ar bobl a valéé enn dévalien en deûz gwélet eur goulou-brâz : saved eo ar goulon, évid ar ré a choumé é brô skeûd ar marô.

3. Paottet éc'h eûz ar vrôad, ha n'éc'h eûz két kresket al lévénez. En em laouénaad a raiñt dira-z-od ével ma en em laouénéeur er médérez, ével ma trideur goudé ann tréac'h, pa ranneur ann dibourc'hou.

4. Râk torret éc'h eûz géô hé véac'h, ha gwialen hé skoaz, ha gwalen hé heskiner, ével é deiz Madian.

5. Râg ann holl zibourc'hou kémé-

ret gañt rustôni ha gañt trouz, hag ann dilad saotret gañt goad, a vézô taolet enn tân, hag a zeûi da voéd d'ar flamm.

6. Râg EUR BUGÉLIK A ZÔ GANET D'É-OMP, hag eur Mab a zô bét rôet d'é-omp, hag hé briñsélez a zô bét arouézet war hé skoaz : hag héñ a vézô hanvet Estlammuz, Kuzulier, Doué, Kré, Tâd ann amzer da zoñt, Priñs ar péoc'h.

7. Mui-oc'h-vui en em astennô hé c'halloud, hag ar péoc'h a vézô dizivez ; war drôn David, ha war hé rouantélez éc'h azézô ; évit ma hé c'hrévai, ha ma hé startai er varn hag er reizded, a vréma ha da vikenn ; oaz Aotrou ann arméou a rai kémeñt-sé.

8. Ann Aotrou en deûz kaset hé c'hér da Jakob, ha war Israel eo kouézet.

9. Ann holl bobl her gwézô, Éfraim, hag ar ré a choum é Samari, péré a lavar gañt balc'hder hag é brazoni hô c'haloun :

10. Ann tiez brikennou a zô kouézet, hôgen ni hô savô gañt mein bén ; ar skaô-grac'h hô deûz trouc'het, hôgen ni a lakai gwéz-sedr enn hô léac'h.

11. Ann Aotrou a lakai da zével a-énep *Israel* énébourien Rasin, hag a lakai da zoñd enn eur rumm brâz hé holl énébourien :

12. Ar Siried eûz ar sâv-héol, hag ar Filistined eûz ar c'hûs-héol ; hag hî a zigorô hô génou évit louñka Israel. Goudé kémeñt-sé né két c'hoaz habaskéet hé frouden, hôgen bépréd eo astennet hé zourn.

13. Hag ar bobl né két distrôet étrézég ann hini a skôé gañt-hañ, ha n'hô deûz két eñklasket Aotrou ann arméou.

14. Hag ann Aotrou a skéjô diouc'h Israel ar penn hag al lôst, ar skourr kré hag ar vroennen, enn hévélep deiz.

15. Ann dén kôz hag ann dén énoruz, hen-nez eo ar penn ; hag ar profed a zesk ar gevier, hen-nez eo al lôst.

16. Neûzé ar ré a c'halv ar bobl-zé euruz, a zeûi da véza touellerien : hag ar ré a vézô galvet euruz, a gouézô el louñk.

17. Râk-sé n'en em laouénai két ann Aotrou war hé dûd-iaouañk ; ha n'en dévézô kéd a druez oud hé emzivaded hag hé iñtañvézed ; râk pilpouzed ha tûd fall iñt holl, ha na lavar hô génou néuét traou diskiañt. Goudé kémeñt-sé né két c'hoaz habaskéet hé frouden, hôgen bépréd eo astennet hé zourn.

18. Râg ar fallagriez é deûz losket ével tân, hag hî a zévô ann dréz hag ann drein : en em eñtana a rai é-kreiz eur c'hoad stañk, hag é savô ouc'h kréac'h *ével* korveñtennou môged.

19. Ann douar a vézô strafilet gañt buanégez Aotrou ann arméou ; ar bobl a zeûi ével boéd ann tân ; ann dén na espernô két hé vreûr.

20. Trei a rai a zéou, hag en dévézô naoun ; dibri a rai a gleiz, ha n'en dévézô két hé walc'h ; pép-hini a louñkô hé vréac'h hé-unan ; Manasez Éfraim, hag Éfraim Manasez, hag hî war-eunn-drô a-énep Juda.

21. Goudé kémeñt-sé né két c'hoaz habaskéet hé frouden, hôgen bépréd eo astennet hé zourn.

—

X. PENNAD.

Israel a zistrôi étrézég ann Aotrou.

1. Gwâ ar ré a râ lézennou fallagr, hag ar ré a skrîv traou direiz,

2. Évit mac'ha ar béorien er varn, évit gwaska war ar ré wana eûz va fobl ; évit kémérout ann iñtañvez ével preiz, hag évid dibourc'ha ann emzivaded.

3. Pétrâ a rêot-hu é deiz ann emwél, é deiz ar c'hlac'har a zeûi a bell ? Étrézé piou é klaskot-hu skoazel ? Ha péléac'h é tilézot-hu hô kloar ?

4. Évit na blégot két dindân ar chadennou, ha na gouézot két é-touez ar ré varô. Goudé kémeñt-sé né két c'hoaz habaskéet hé frouden, hôgen bépréd eo astennet hé zourn.

5. Gwâ Assur, héñ eo gwalen ha bâz va frouden ; enn hé zourn eo em eûz lékéat va buanégez.

6. Étrézég eur gwall vrôad é kasiñn

anézhañ, hag a-énep pobl va frouden é kémenninn d'ézhañ moñt; évit ma tibourc'hô anézhañ, ma preizô anézhañ, ha ma flastrô anézhañ dindân hé dreid ével faûk ar ruiou.

7. Hôgen héñ na brédériô két kémeñt-sé, né kéd hen-nez a vézô ménoz hé spéred; hé galoun na c'hoañtai néméd ar gwastérez, néméd al lazérez eûz a galz a vrôadou.

8. Râg héñ a lavarô:

9. Va friñsed ha n'iñt-hi két kenaliez a rouéed? Ha né két Kalan ével C'harkamis, hag Émat ével Arfad? Ha né két Samari ével Damas?

10. Ével ma en deûz skrapet va dourn rouañtélésiou ann idolou, évelsé *é skrapinn* ar skeûdennou *a azeûleur* é Jéruzalem hag é Samari.

11. Ha na hellinn-mé két ôber é-kéñver Jéruzalem hag hé skeûdennou, ével ma em eûz gréat é-kéñver Samari hag hé idolou?

12. Chétu pétrâ a c'hoarvézô: Pa en dévézô ann Aotrou sévénet hé holl ôberiou war vénez Sion, hag é Jéruzalem, é emwélinn frouez kaloun balc'h ar roué Assur, ha gloar uc'helded hé zaoulagad.

13. Râk lavaret en deûz: Gañt nerz va dourn em eûz hé c'hréat, ha gañt va furnez em eûz hé boellet; harzou ar boblou em eûz tennet, hô friñsed em eûz dibourc'het, hag ével eunn dén galloudék em eûz diframmet ar rouéed diwar hô zrônou.

14. Ha va dourn en deûz kavet ével eunn neiz ar ré gréva eûz ar boblou; hag ével ma tastenneur ar viou a zô bét dilézet, ével-sé em eûz strollet ann douar holl; ha dén n'en deûz fiñvet hé askel, na digoret hé c'hénou, na lavaret gér.

15. Ha fougéa a râ ar vouc'hal a-éneb ann hini a drouc'h gañt-hi? Ha dispac'ha a râ ann hesken oud ann hini a zach anézhi? Ével ma zavché ar wialen a-éneb ann hini a zâv anézhi, ha ma tispac'hché ar vâz, pétrâ-bennâg n'eo néméd eunn lamm koat.

16. Râk-sé ann tréc'her, Aotrou ann arméou, a gasô ann treûdder é-touez hé ré lard; ha dindân hé c'hloar é krogô eunn tân ével eunn tân-gwall.

17. Goulou Israel a vézô enn tân, hag hé Zañt er flamm; hag énn hévélep deiz é vézô tanet ha losket spern ha dréz *Assur*.

18. Gloar hé goajou, hag hé harkou c'houék a vézô bévézet, adalek ann éné bétég ar c'horf; hag héñ hé-unan a dec'hô spouñtet-brâz.

19. Hag ar gwéz a vézô choumet enn hé goajou a vézô éaz hô nivéri, ken nébeûd a vézô anézhô; eur bugel a hellô skriva ann niver anézhô.

20. Chétu pétrâ a c'hoarvézô enn deiz-zé: Ar ré a vézô choumet eûz a Israel, hag ar ré eûz a dî Jakob a vézô tec'het, n'en em harpiñt mui war ann hini a skôé war-n-ézhô; hôgen en em harpa a raiñt war ann Aotrou, sañt Israel, gañt gwirionez.

21. Ann dilerc'h a zistrôi, dilerc'h Jakob, émé-vé, étrézég ann Doué kré.

22. Râg ha pa vé da bobl, ô Israel, ker paot ha tréaz ar môr, ann dilerc'h anézhô a zistrôi; ann dilerc'h bihan-zé a skulô gañt founder ar reizded.

23. Râg ann Aotrou, Doué ann arméou, a rai eunn dismañtr hag eur c'hrennadur brâz é-kreiz ann holl zouar.

24. Râk-sé chétu pétrâ a lavar ann Aotrou, Doué ann arméou: Va fobl péhini a choum é Sion, n'az péz két a aoun râg Assur; gañd eur wialen é skôi war-n-od, hag hé vâz a zavô war-n-od war heñt ann Éjipt.

25. Hôgen c'hoaz eunn nébeût, c'hoaz eunn nébeûdik, ha va buanégez ha va frouden a gastizô anézhô enn abek d'hô gwallou.

26. Hag Aotrou ann arméou a zavô war-n-ézhañ hé skourjez, ével ma skôaz gwéchall gañt Madian é-tâl méan Oreb, hag ével ma savaz hé walen war ar môr, é savô ivé anézhi war heñt ann Éjipt.

27. Chétu pétrâ a c'hoarvézô enn deiz-zé: Tennet é vézô hé véac'h diwar da ziskoaz, hag hé iéô diwar da c'houzouk, hag ar iéô-zé a vreinô gañd ann éôl.

28. Doñd a rai da Aiat, dré Vagron é tréménô; hé bakadou a lézô é Mac'hmas.

29. Enn eur réd é tréméniñt, é

Gaba ec'h arzaôiñt: Rama a grénô, Gabaat-Saul a dec'hô.

30. Rô da glevout da vouéz, merc'h Gallim, grît mâ vézô klévet bété Laisa, ha bétég Anatol ar paour.

31. Médéména a zô éat-kuit; tûd Gabim, en em strollit.

32. C'hoaz eunn deiz, hag é vézô é Nobé; héja a rai hé zourn war vénez merc'h Sion, krec'hien Jéruzalem.

33. Chétu ann trec'her, Aotrou ann arméou, a dorrô al léstrik enn hé frouden, hag ar ré uc'hel a gorf a vézô diskaret, hag ar ré vrâz a vézô vuéléet.

34. Hag ar c'hoajou ar ré stañka a vézô diskaret gañd ann houarn; hag al Liban gañd hé *wéz* uc'hel a gouézô.

—

XI. PENNAD.

Diwar-benn ganédigez ar C'hrist.

1. Hag eur walen a zavô eûz a c'hrisien Jessé, hag eur vleûen a greskô war hé c'hrisien.

2. Ha spéred ann Aotrou a arzavô war-n-ézhañ, ar spéred a furnez hag a boell, ar spéred a guzul hag a ners, ar spéred a wiziégez hag a zoujañs Doué

3. Ha spéred doujañs ann Aotrou a leûniô anézhañ. Na varnô két diouc'h gwéled ann daoulagad, ha na damallô két diouc'h kleved ann diskouarn:

4. Hôgen héñ a varnô ar béorien gañt reizded, hag a ziwallô gañd éeunder ar ré gûñ war ann douar: gañt gwalen hé c'hénou é skôi ann douar, ha gañt c'houéz hé vuzellou é lazô ann dén fallagr.

5. Ar reizded a vézô da c'houriz d'hé zigroazel, hag ar féaldéd da c'houriz d'hé zargreiz.

6. Ar bleiz a choumô gañd ann oan: al léonpard a c'hourvézô gañd ar menn-gavr: al leûé, al léon hag ann dañvad a choumô kévret, hag eur bugélik hô bléniô.

7. Al leûé hag ann ours a beûrô kévret: hô menned a éc'hoazô kévret: hag al léon, ével ann éjenn a zebrô kôlô.

8. Ar bugel oud ar vroun a c'hoariô war doull ann aspik: hag ann hini a vézô bét dizounet a lakai hé zourn é kéô ar bazilik.

9. Na noaziñt két, ha na laziñt két war va holl vénez sañtél: râg ann douar a zô leûn eûz a wiziégez ann Aotrou, ével ar môr eûz ann douréier gañt péré eo leûn.

10. Énn deiz-zé grisien Jessé a vézô da arouéz d'ar boblou; ar brôadou a bédô anézhañ, hag hé véz a vézô meûleûduz:

11. Chétu pétrâ a c'hoarvézô enn deiz-zé: Ann Aotrou a astennô c'hoaz hé zourn évit kaout ar ré euz hé bobl, a vézô bét choumet war-lerc'h ann Assiried, hag ann Éjipt, ha Fétros, hag ann Étiopia, hag Élam, ha Sennaar, hag Émat, hag énézi ar môr.

12. Sével a rai hé arouéz é-touez ar brôadou, hag é strollô ar ré eûz a Israel a oa bét tec'het; hag é c'hrounnô eûz a bévar c'horn ann douar ar ré eûz a Juda a oa bét skiñet.

13. Hérez Éfraim a vézô kaset-dànétra, hag énébourien Juda a vézô dispennet; Éfraim na hérézô mui out Juda, ha Juda na stourmô mui oud Éfraim.

14. Nicha a raiñt war vôr war ziskoaz ar Filistined, preiza a raiñt kévret bugalé ar sâv-héol. Sével a raiñt hô dourn war Édom ha war Voab, ha bugalé Ammon a zeñtô out-hô.

15. Ann Aotrou a wastô téôd môr ann Éjipt, hag é savô hé zourn war ar ster, hag é c'houézô kré war-n-ézhi: hag héñ hé rannô é seiz gouer, enn hévélep doaré ma helliñt hé zreûzi hep tenna hô boutou.

16. Hag eunn heñt a vézô enn-hi évit ar ré eûz va fobl a vézô tec'het diouc'h ann Assiried, ével ma oé kavet évid Israel, enn deiz é péhini é piñaz eûz a zouar ann Éjipt.

—

XII. PENNAD.

Kanaouen a drugarez évid arm dieûô eûz a Israel hag eûz a Juda.

1. Hag enn deiz-zé é liviri: Da

veûli a rann, ô Aotrou, ô véza ma oud buanékéet ouz-in ; habaskéet eo da frouden, hag éc'h eûz va dic'hlaé'haret.

2. Chétu Doué eo va Salver ; ganît fisiañs é rinn pép tra, ha n'em bézô két a aoun ; râg ann Aotrou eo va ners, ha va gloar, ha deûet eo da zilvidigez d'in.

3. Tenna a réôd dour ganît lévénez eûz a feuñteûniou ar Salver.

4. Hag é léverrot enn deiz-zé : Meûlit ann Aotrou, ha galvit hé hanô ; rôit da anaout hé ôberiou é-touez ar boblou ; hô pézet koun pénaoz eo uc'hel hé hanô.

5. Kanit d'ann Aotrou ô véza ma en deûz gréat traou brâz-meûrbéd : rôit da anaout kémeñt-sé dré ann douar holl.

6. Trid ha meûl, ti Sion ; râk brâz *eo* sañt Israel enn da greiz.

—

XIII. PENNAD.

Gwastadur Babilon gañd ar Védied.

1. Béac'h Babilon, a zô bét gwélet gañd Isaias, mâb Amos.

2. Savid ann arouéz war ar ménez koabrek, uc'hélait hô mouéz, savit hô tourn, m'az ai ann duged dré ar persier.

3. Va ursiou em eûz rôet d'ar ré em eûz sañtélet ; galvet em eûz em buanégez va ré gré, péré a drid em gloar.

4. Eunn trouz brâz *a zô* war ar ménésiou, ével eûz a eul lôd brâz a dûd ; trouz mouésiou kalz a rouéed, hag a vrôadou strollet kévret : Aotrou ann arméou en deûz rénet ann holl vrézélidi-zé.

5. Deûet iñt eûz ar brôiou pell, eûz a benn ar béd ; ann Aotrou ha binviou hé frouden a zispennô ar vrô holl.

6. Iudit, râk tôst eo deiz ann Aotrou ; ar gwastadur a zeûi a berz ann Aotrou.

7. Râk-sé ann holl zaouarn a vézô gwévet, hag holl galounou ann dûd a vézô teûzet,

8. Hag a vézô brévet. Ar glizi hag ar gloasiou a zalc'hô anézhô ; ével eur c'hrég é gwilioud é véziñt poaniet ; gañt saouzan é sellô ann eil oud égilé ; hô fennon a vézô ével pa veñt dévet gañd ann tân.

9. Chétu deiz ann Aotrou a zeû, hag héñ kriz, ha leûn a frouden, a vuanégez hag a zrouk, évit lakaad didûd ann douar, ha brévi ar béc'herien a zô war-n-ézhañ.

10. Stéred ann éñv ar ré skédusa na skiñiñt mui hô goulou ; ann héol pa zavô a vézô gôlôed a dévalien, hag al loar na rôi mui hé goulou.

11. Mé a emwélô gwallou ar béd, ha direizded ar ré fallagr ; lakaad a rinn da éhanâ rogoni ar ré zifeiz, hag é vuélinn rogoni ar ré gré.

12. Dibaotoc'h é vézô ann dén égéd ann aour ; talvoudusoc'h é vézô égéd ann aour ar glana.

13. Dreist-sé é horellinn ann éñv ; hag ann douar a fiñvô eûz hé léac'h, enn abek da zroug Aotrou ann arméou, hag enn abek da zeiz hé vuanégez hag hé frouden.

14. Hag hî a vézô ével eunn demm a dec'h, hag ével eunn dañvad, ha na gâv dén évid hé zigas ; pép-hini a zistrôi étrézég hé bobl, pép-hini a dec'hô war-zû hé vrô.

15. Kémeñd hini a vézô kavet *enn-hi*, a vézô lazet ; ha kémeñd hini a zeûi *enn-hi*, a vézô diskaret gañd ar c'hlézé.

16. Hô bugalé a vézô friket dirâg hô daoulagad ; hô ziez a vézô preizet, hag hô gragez a vézô gwallet.

17. Lakaad a rinn da zével out-hô ar Védied, péré na glaskiñt két a ar-c'hañt, ha na c'hoañtaiñt két a aour ;

18. Hôgen laza a raiñt ar vugaligou gañd hô saésiou ; n'hô dévézô két a druez oud ar ré a vézô c'hoaz é kôv hô mamm ; hag hô lagad na espernô két ar ré névez-ganet.

19. Hag ar Vabilon-zé ker brudet é-touez ar rouañtélésiou, gloar vrâz ar C'haldéed, a vézô diskaret, ével ma tiskaraz ann Aotrou Sodom ha Gomorra.

20. Didûd é choumô da-vikenn, ha na vézô két savet a-névez a-héd ar

c'hañtvédou ; ann Arabia na zavô két énô hé delt, hag ar véserien na éc'hoaziñt két énô.

21. Hôgen al loéned c'houéz en em dennô énô, hag hô ziez a vézô leûn a aéred ; hag ann aotruzed a choumô énô, hag ann diaouled a zañsô énô.

22. Ar c'houenned a iudô enn hé ziez kaer, hag ar môr-gragez a choumô enn hé ziez dudiuz.

—

XIV. PENNAD.

Dismañtr roué Babilon.

1. Tôst eo ann amzer-zé, hag hé deisiou n'iñt két pell. Râg ann Aotrou a rai trugarez é-kéñver Jakob, hag a rai c'hoaz eunn dilenn é Israel, hag hô lakai da éhana enn hô douar hô-unan. Ann diavésiad en em unanô gañt-hô, hag hî en em frammô out tî Jakob.

2. Ar boblou hô c'hémérô, hag hô digasô enn hô brô ; ha ti Israel hô dévézô da vévellou ha da vitisien é douar ann Aotrou ; hag ar ré hô dôa hô c'héméret a vézô da sklaved d'ézhô, hag ar ré hô dôa hô aotrouniet a zeûi dindân hô galloud.

3. Chétu pétrâ a c'hoarvézô enn deiz-zé : Pa en dévézô Doué rôet éhan d'id enn da labour, enn da waskérez, hag er sklavérez dindân péhini é oaz kent,

4. É kéméri ar barabolen-mañ a-énep roué Babilon, hag é liviri : Pétrâ eo deûet ann heskiner-zé, pénaoz eo éhanet ar gwiriou a zavé ?

5. Torret eo bét gañd ann Aotrou bâz ar ré fallagr, gwalen ann heskinerien,

6. Péhini enn hé frouden a skôé war ar boblou gouliou dibaréuz, a lékéa ar brôadou dindân hé béli, hag hô heskiné gañt krisder.

7. Ann douar holl a zô bréma enn éhan hag enn tâv ; el lévénez hag enn tridérez éma.

8. Ar sapr hag ar gwéz-sedr a zô en em laouénéet ivé diwar da benn : Abaoé ma oud kousket, *émé-z-hô*, na zeû dén évid hon trouc'ha.

9. Ann ifern hé-unan a zô bét kéflusket pa oud deûet enn-hañ ; al lañgouineien en deûz lékéat da zével ouz-id. Holl briñsed ann douar, holl rouéed ar brôadou a zô savet diwar hô zrônou.

10. Hag hî holl a gomzô ouz-id, hag a lavarô : Ha té a zô bét gouliet kerkoulz ha nî, ha deûet oud héñvel ouz-imp ?

11. Da rôgoni a zô bét taolet enn iferuou ; da c'horf-marô a zô kouézet ; dindân-od é vézô ann tartouzed, hag ar préñved a vézô da vallin d'id.

12. Pénaoz oud-dé kouézet eûz ann éñv, Lusifer, té péhini a zavé diouc'h ar miñtin ? Pénaoz oud-dé kouézet d'ann douar, té péhini a c'houlié ar brôadou ?

13. Té péhini a lavaré enn da galoun : Mé a biñô enn éñv, dreist stéred Doué é savinn va zrôn ; war vénez ar gévrédigez éc'h azézinn, é kéñver avel ann hañter-nôz.

14. Piña a rinn war ar goabrou ar ré uc'héla, hag é vézinn héñvel oud ann Uc'hel-meûrbéd.

15. Ha koulskoudé oud bét taolet enn ifern, é gwéled ar poull.

16. Ar ré az gwélô, a zellô ouz-id, ha goudé m'hô dévézô da arvestet, *é liviriñt* : Hag hen-nez eo ann dén en deûz strafilet ann douar, en deûz spouñtet ar rouañtélésiou,

17. En deûz lékéat ar béd didûd, en deûz diskaret hé gériou, en deûz dalc'het er vac'h ar ré en dôa kéméret er brézel ?

18. Holl rouéed ar brôadou a zô bét kousket er c'hloar, pép-hini enn hé dî hé-unan.

19. Hôgen té a zô bét taolet pell diouc'h da véz, ével eur c'héf didalvez ha saotret, ha grounnet é-touez ar ré a zô bét lazet gañd ar c'hlézé, é véziñt diskennet é gwéled ar poull, ével eur c'horf brein.

20. N'az pézô két eur béz ével unan anézhô, ô véza ma éc'h eûz gwastet da zouar, ha ma éc'h eûz lazet da bobl ; gwenn ar ré fallagr na vézô két galvet da vikenn.

21. Aozit hé vugalé d'ar marô enn abek da fallagriez hô zadou; na zaviñt két, n'hô dévézô két ann douar é digouéz, ha na leûniñt két a geriou gorré ar béd.

22. Sével a rinn enn hô énep, émé Aotrou ann arméou; ha mé a gollô hanô Babilon, hag hé dilerc'hiou, hag hé gwenn, hag hé bugalé, émé ann Aotrou.

23. Ann heûreûchined a likiinn da choum enn-hi, é poullou dour é trôinn anézhi; hé skûba a rinn, hag é taolinn hé skubien er-méaz, émé Aotrou ann arméou.

24. Aotrou ann arméou en deûz touet, ô lavarout: Ével ma em eûz mennet é c'hoarvézô; ar péz em eûz lékéat em penn a vézô gréat.

25. Ann Assiried a vrévinn em douar, hag é mac'hinn anézhô war va ménésiou; hag *Israel* a hejô ar iéô hô dôa lékéat war-n-ézhañ, hag ar béac'h hô dôa lékéat war hé ziskoaz.

26. Chétu pétrâ em eûz mennet diwar-benn ann douar holl, chétu pérâg em eûz astennet va dourn war ann holl vrôadou.

27. Râg Aotrou ann arméou eo en deûz hé reizet; ha piou a hellô hé zislébéri? Astennet en deûz hé zourn; ha piou a zistrôi anézhañ?

28. Er bloaz é péhini é varvaz ar roué Ac'haz, é c'hoarvézaz ar béac'h-mañ.

29. N'en em laouéna két, douar ar Filistined, ô véza ma eo torret ar wialen a skôé war-n-od; râg eûz a wenn ann aer é teûi eur bazilik, hag hé wenn-héñ a louñkô al laboused.

30. Hag ar ré geñta-ganet é-touez ar béorien a vézô maget, hag ar béorien a arzaôô gañt fisiañs; ha mé a lakai da zizéc'ha da wenn gañd naoun, hag a lazô ann dilerc'h ac'hanod.

31. Iûd, pors; garm, kéar; dismañtret eo holl vrô ar Filistined: râg eûz ann hañter-nôz é teû ar môged, ha n'eûz dén a gemeñt a helfé tec'hout diouc'h hé armé.

32. Ha pétrâ a vézô respounêtet da gannaded ar vrôad-zé? Pénaoz en deûz ann Aotrou diazézet Sion, ha ma lakai péorien hé bobl hé géd enn-hañ

XV. PENNAD.

Dismañtr ar Voabited.

1. Béac'h Moab. O véza ma eo bét diskaret Ar-Moab a-zoug an nôz, *ha* ma eo tavet, ô véza ma eo bét diskaret mûr Moab a-zoug ann nôz, *ha* ma eo tavet.

2. Ti *ar roué* ha Dibon a zô piñet d'al lec'hiou uc'hel évit gwéla diwar-benn Nabo ha Médaba; iudet é deûz Moab: en em zivlevet iñt holl; touzet hô deûz holl hô barô.

3. Er ruiou iñt éat gañt séier da c'houriz; war ann tôennou ha war al leûriou-kéar eo bét klévet hô iûd hag hô gwélvan.

4. Hesébon hag Éléalé a c'harmô; hô mouéz a vézô klevet bété Jasa; ar ré galounéka eûz a Voab a c'harmô war gemeñt-sé; garmi a raiñt enn-hô hô-unan.

5. Va c'haloun a c'harmô étrézé Moab; hé skôrou a dec'hô bété Ségor, ével eunn ounner tri-bloaz; piña a raiñt enn eur wéla dré grec'hien Luit, hag é heñt Oronaim é rôiñt da glevout garm hô glac'har.

6 Râk douréier Nemrim a zeûi ével eunn distrô; ar géot a zizéc'hô, al louzou a wévô, hag ann holl iéot glaz a iélô-da-nétra.

7. Hervez brasder hô ôber é vézô hô c'hastiz; bété froud ann halek é véziñt kaset.

8. Râg garm Moab a iélô enn-drô d'hé harzou; hé iûd a iélô bété Gallim, hag hé garm bété puñs Élim.

9. Râk douréier Dibon a vézô leûn a c'hoad; râk kâs a rinn ouc'h-penn war Zibon; léoned a iélô war-lerc'h ar ré a dec'hô eûz a Voab, hag ann dilerc'h eûz ar vrô-zé.

—

XVI. PENNAD.

Kaléder ar Voabited.

1. Aotrou, kâs ann oan trec'her ann douar, eûz a véan ann distrô da vénez merc'h Sion.

2. Ha chétu pétrâ a c'hoarvézô: Ével eul labous a dec'h, hag ével labousédigou a nîch er-méaz eûz hô neiz, ével-sé é vézô merc'hed Moab pa dreûziñt ann Arnon.

3. En em guzul, en em stroll, kémer ha grésteiz eur skeûd kenn du hag ann nôz; kûz ar ré a dec'h, ha na ziskul két ar ré a gildrô.

4. Va zec'herien a choumô gan-éz: Moab, béz da zigémer d'ézhô a zirâg hô heskiner: râg ar poultr en deûz kavet hé zivez, ar fallagr a zô éat-da-nétra; néb a vac'hé ann douar a zô diaézet.

5. Eunn trôn a vézô aozet enn drugarez, hag héñ a azézô war-n-ézhañ er wirionez é telt David, évit barna ha klaskout ar varn, ha rei da béphini ar péz a zô reiz.

6. Balc'hder Moab hon eûz klevet; balc'h-meûrbed eo; hé valc'hder, hé rogoni, hé frouden a zô brasoc'h égéd hé ners.

7. Râk-sé é iudô Moab out Moab; ann holl a iudô: d'ar ré a laka hô fisiañs enn hô muriou brikennou, rôit da anaout hô gouliou.

8. Râk faboursiou Hesébon a zô didûd, hag aotrounez ar brôadou hô deûz gwastet gwinien Sabama; hé skourrou a zô en em astennet bété Jazer; kildrôet hô deûz enn distrô; hag ar ré eûz hé greskou a zô choumet hô deûz treûzet ar môr.

9. Râk-sé é léñvinn hag é wélinn gañt Jazer gwinien Sabama; da zoura a rinn, Hesébon, hag Éléalé, gañt va daérou, ô véza ma iñt en em daolet gañd eur garm brâz war da winiennou ha war da barkou-éd.

10. Na vézô gwélet mui a lévénez nag a dridérez er ménsiou frouézuz, na vézô klevet mui a jolori er gwiniennou; ar ré a oa boazet da waska ar gwîn, n'her gwaskiñt mui; lakaad a rinn da dével mouéz ar waskerien.

11. Râk-sé va c'hôv a zonô diwar-benn Moab ével eunn délen, ha va bouzellou diwar-benn hé mûr brikennou.

12. Ha chétu pétrâ a c'hoarvézô: Pa vézô skuiz Moab ô véza bét d'hé lec'hiou uc'hel, éz ai enn hé zañtuar hé-unan évit pédi, ha na dalvézô két d'ézhañ.

13. Hen-nez eo ar gér en deûz lavaret ann Aotrou diwar-benn Moab abarz bréma.

14. Ha bréma é komz ann Aotrou, ô lavarout: A-benn trî bloaz, é doaré bloavésiou ar gôpraérien, é vézô lamet hé c'hloar digañt Moab ha digañt hé holl bobl péger paot-bennâg eo; nébeûd a dûd a choumô anézhô, ha c'hoaz é yéziñt gwân.

—

XVII. PENNAD.

Dismañtr Damas.

1. Béac'h Damas. Chétu Damas né vézô mui eur géar; hag hi a vézô ével eur bern mein eûz a eunn ti diskaret.

2. Keriou Aroer a vézô dilézet gañd ann tropellou; hag hi a éc'hoazô énô, ha na vézô dén évid hô c'hâs-kuit ac'hanô.

3. Ar skoazel a vézô tennet da Éfraim, hag ar rouañtélez da Zamas; ha dilerc'h ar Siried a vézô ével gloar bugalé Israel, émé Aotrou ann arméou.

4. Chétu pétrâ a vézô enn deiz-zé: Gloar Jakob a vézô dislébéret, hag hé gorf lard a zeûi da véza treûd.

5. Hag héñ a vézô héñvel oud ann hini a ia da bennaoui é amzer ar médérez, hag a zastum ann tamoézennou-ed gañd hé vréac'h; héñvel é vézô oud ann hini a glask tamoézennou-ed é traoñien Rafaim.

6. Ar péz a choumô anézhañ a vézô ével eur bôd rézin enn eur winien, hag ével pa gutulieur ann olived, é choum daou pé dri é penn eur skourr, pé pévar pé bemp é penn ar wézen, émé ann Aotrou, Doué Israel.

7. Enn deiz-zé ann dén a stouô dirâg hé Grouer, hag hé zaoulagad a zellô out Sañt Israel.

8. Ha na stouô mui dirâg ann aoteriou en dôa gréat gañd hé zaouarn; ha na zellô mui oud ar c'hoajou hag oud ann templou en dôa savet gañd hé viziad.

9. Enn deiz-zé hé geriou kré a vézô dilézet ével eunn arar, hag ével ann édou a oé dilézet dirâk bugalé Israel; ha té a vézô didûd,

10. Ô véza ma éc'h eûz añkounac'héet Doué da Zalver, ha n'éc'h eûz két bét a goun eûz da warézer galloudek; râk-sé é plañti plañtennou mâd, hag éc'h hadi had a-ziavéaz brô.

11. Enn deiz m'az pézô plañtet, é kreskô ével gwini-c'houéz, ha diouc'h ar miñtin é vleûñô da bâd; é deiz ar médérez na zastumi nétrâ, hag é vézi glac'haret-brâz.

12. Gwâ al lôd brâz a boblou, a zô héñvel out trouz eur môr brâz; hag ar mouésiou savaruz a zô héñvel out trouz douréier brâz.

13. Safari a rai ar boblou ével trouz douréier dic'hlannet, ha *Doué* a grôzô anézhô, hag hi a déc'hô pell; hag hi a vézô skiñet ével poultr ar ménésiou dirâg ann âvel, hag ével eur gourveñten dirâg ann arné.

14. Diouc'h ar pardaez é oañt saouzanet; diouc'h ar miñtin na vézint mui. Chétu lôd ar ré hô deûz hor gwastet, ha darvoud ar ré hô deûz hor preizet.

—

XVIII. PENNAD.

Dismañtr ann Étiopia.

1. Gwâ ann douar a ra trouz gañd hé ziou-askel, a zô enn tû all da steriou ann Étiopia;

2. A gâs hé gannaded war ar môr, ha war listri broenn war ann douréier. Iit, élez skañv, étrézég eur vrôad direizet ha diroget; étrézég eur bobl eûzuz, eûzuz dreist ar ré all; étrézég eur vrôad a c'hortoz hag a zô mac'het, hag a zô skrapet hé douar gañd ar steriou.

3. Holl dûd ar béd, c'houi péré a choum war ann douar, pa vézô savet ann arouéz war ar ménésiou, c'houi hé gwélô, hag a glevô soun ar c'hornboud:

4. Râk chétu pétrâ en deûz lavaret ann Aotrou d'in: Choum a rinn enn éban, hag ec'h arvestinn eûz al léac'h é péhini émounn, ével eur c'houlaouen ker skléar hag *ann héol* da grésteiz hag ével eur goabren gliz é amzer ar médérez.

5. Râg abarz ar médérez é vi eûnô bépréd, hag é kellidô héb éogi; hag hé skourrougou a vézô trouc'het gañd ar falc'h; hag ar péz a vézô choumet, a vézô skéjet ha taolet pell.

6. Hag hi a vézô lézet da evned ar ménésiou, ha da loéned ann douar; hag ann evned a choumô war-n-ézhô a-héd ann hañv, hag holl loéned ann douar a c'hoañvô war-n-ézhô.

7. Enn amzer-zé é vézô digaset eur rô da Aotrou ann arméou gañd eur bobl dirannet ha diroget; gañd eur bobl heûzuz dreist ar ré all; gañd eur vrôad a c'hédé, a c'hédé hag a oa mac'het; a zô bét dic'hlannet ar steriou war hé douar: el léac'h ma eo galvet hanô Aotrou ann arméou, war vénez Sion.

—

XIX. PENNAD.

Ann Éjipt gourdrouzet ha dieûbet.

1. Béac'h ann Éjipt. Chétu ann Aotrou a binô war eur c'hoabren skañv, hag a iélô enn Éjipt; hag idolou ann Éjipt a vézô horellet dira-z-hañ, ha kaloun ann Éjipt a deûzô enn hé c'hreiz.

2. Lakaad a rinn ann Éjiptianed da zével oud ann Éjiptianed; ar breûr a stourmô oud ar breûr, ar miñoun oud ar miñoun, ar géar oud ar géar, ar rouantélez oud ar rouantélez.

3. Spéred ann Éjipt a iélô-da-gét enn hé c'hreiz, ha mé a ziskarô hé foell; hag hi a c'houlennô kuzul digañd hô idolou, hô diouganerien, hô c'helc'hierien, hag hô strôbinellerien.

4. Lakaad a rinn ann Éjipt étré daouarn eunn Aotrou kriz, hag eur roué kré a drec'hô anézhô, émé ann Aotrou, Doué ann arméou.

5. Ar môr en em gavô dizour, hag ar ster a zeûi da véza séac'h hag hesk.

6. Ar steriou a zeûi da hesk; ar c'haniou a zeûi-da-nétra, hag a zizec'hô: ar c'hôrs hag ar broenn a wéñvô.

7. Aoz ár c'houériou a zizec'hô er vamman; ann holl hadou a-héd hô aod a zizec'hô, a wévô, hag a iélô-da-nét-a.

8. Ar besketerien a vézô glac'haret; ar ré holl péré a daol ann higen er ster a skulô daérou; ar ré a steñ hô rouéjou war-c'horré ann douréier, a vézévellô.

9. Ar ré a labouré al lin, a gribé anézhañ, hag a réa gañt-hañ neûd moan, a vézô mézékéet.

10. Al lec'hiou douret a zeûi da hesk; hag ar ré holl péré a réa poullou évit paka pésked.

11. Diskiañt eo priñsed Tanis; ar guzulierien fûr-zé da Faraon hô deûz rôet eur c'huzul diskiañt. Pénaoz é livirit-hu da Faraon: Mâb ar ré fûr ounn, mâb ar rouanez kôz?

12. Péléac'h éma bréma da ré fûr? Ra rôiñt da anaoud d'id, ra ziouganiñt d'id pétrâ a venn Aotrou ann arméou diwar-benn ann Éjipt?

13. Diskiañt eo deûet da véza priñsed Tanis; digalounékéet eo priñsed Memfis; touellet eo bét gañt-hô ann Éjipt, ners hé boblou.

14. Ann Aotrou en deûz kemmesket enn hé c'hreiz eur spéred a abafder; hag hi hô deûz lékéat ann Éjipt da horella enn hô holl ôberiou, ével ma horell eunn dén mézô pa zislounk.

15. Ha na wézô két ann Éjipt pétrâ da ôber, nag ar penn nag al lôst, nag ar ré gré nag ar ré zister.

16. Enn deiz-zé ann Éjiptianed a vézô ével gragez; saouzani a raiñt, spouñtet-brâz é vézint, pa wéliñt Aotrou ann arméou oc'h héja hé zourn war-n-ézhô;

17. Douar Juda a vézô da spouñt d'ann Éjipt; piou-bennâg en dévézô koun eûz a Juda, a grénô gañd ar gwél eûz ar péz en dévézô mennet Aotrou ann arméou enn hé énep.

18. Enn deiz-zé é vézô pemp kéar é douar ann Éjipt a gomzô iéz Kanaan, hag a douô dré Aotrou ann arméou; unan anézhô a vézô hanvet kéar ann héol.

19. Enn deiz-zé é vézô eunn aoter

d'ann Aotrou é-kreiz douar ann Éjipt, hag eur peûlvan d'ann Aotrou war hé harzou.

20. Eunn arouéz é vézô hag eunn desténi da Aotrou ann arméou é douar ann Éjipt. Râg hi a c'harmô étrézég ann Aotrou enn abek d'hô heskiner, hag héñ a gasô d'ézhô eur salver hag eur gwarézer, a zieûbô anézhô.

21. Hag ann Aotrou a vézô anavézet gañd ann Éjipt, hag ann Éjiptianed a anavézô ann Aotrou enn deiz-zé; hag hi a azeûlô anézhañ gañd hostivou ha rôou; hô gwéstlou a gennigiñt hag a rôiñt d'ézhañ.

22. Hag ann Aotrou a skôi war ann Éjipt eur gouli, hag hé iac'hai; hi a zistrôi oud ann Aotrou, hag héñ a habaskai out-hô, hag hô iac'hai.

23. Enn deiz-zé é vézô eunn heñt eûz ann Éjipt d'ann Assiria; hag ann Assiried a iélô enn Éjipt, hag ann Éjiptianed enn Assiria; hag ann Éjiptianed a vézô dindan béli ann Assiried.

24. Enn deiz-zé Israel a vézô da drédé d'ann Éjiptian ha d'ann Assiriad; ar vennoz a vézô é-kreiz ann douar,

25. En deûz benniget Aotrou ann arméou, ô lavarout: Benniget eo ann Éjipt va fobl, hag ann Assiria, labour va daouarn, hag Israel va digwéz.

—

XX. PENNAD.

Sklavérez ann Éjiptianed hag ann Étiopied.

1. Er bloaz é péhini Tartan, kaset gañt Sargon, roué ann Assiried, a zeûaz da Azot, a stourmaz out-hi, hag hé c'hémératz:

2. Enn amzer-zé ann Aotrou a gomzaz oud Isaias, mâb Amos, ô lavarout: Kéa, ha tenn ar zâc'h diwar da zargreiz, ha diwisk da voutou eûz da dreid. Hag héñ a réaz ével-sé, hag a iéaz noaz ha divoutou.

3. Hag ann Aotrou a lavaraz: Ével ma en deûz baléet va servicher Isaias noaz ha divoutou, da arouéz ha da vurzud eûz ar péz a dlé da c'hoarvé-

zout a-benn tri bloaz gañd ann Éjipt ha gañd ann Étiopia :

4. Ével-sé rouë ann Assiried a zizougô eûz ann Éjipt hag eûz ann Étiopia eul lôd brâz a sklaved, ia-ouañk ha kôz, noaz ha divoutou, noaz-gân é méz ann Éjipt.

5. Hag hi a vézô spouñtet, ha mézékéet, dré m'hô dôa lékéat hô géd war ann Étiopia, hag hô gloar war ann Éjipt.

6. Hag ar ré a choumô enn énézenzé a lavarô enn deiz-zé : Chétu éta pétrâ é oa hor géd, ar ré é péré é oa hor fisiañs, évid hon dieûbi dirâk roué ann Assiried ; ha pénaoz é hellimp-ni tec'hout ?

—

XXI. PENNAD.

Dismañtr Babilon. Dismañtr ann Étiopia.

1. Béac'h distrô ar môr. Ével ma teû kourvenntennou gañd avel ar c'hrésteiz, ével-sé é teû eûz ann distrô, eûz a eur vrô heûzuz.

2. Eur wélédigez galet a zô disklériet d'in : néb a oa disléal, a zô disléal bépréd ; néb a oa gwaster, a zô gwaster bépréd. Pîñ, Élam ; grounn, Médiad ; lékéat em eûz da c'hana hé holl geinvanou.

3. Râk-sé va bouzellou a zô leûn a c'hlac'har ; diroget eo va dargreiz ével hini eur c'hrég é gwilioud ; pa glevann ounn spouñtet, pa wélann ounn strafilet.

4. Fatet eo va c'haloun, va spéred a zô gôlôet a dévalien : Babilon va muiakaret a zô deûet da spounñt d'in.

5. Laka ann daol ; arvest eûz ar wéré ar ré a zebr hag a év : savit, priñsed, kémérit hô tirennou.

6. Râk chétu pétrâ en deûz lavaret ann Aotrou d'in : Kéa, ha laka eur géder, péhini a lavarô kémeñd ha ma wélô.

7. Hag hé-mañ a wélaz eur c'harr rénet gañd daou zén, unan piñet war eunn azen, hag égilé war eur c'hañval ; hag héñ a lekéaz évez brâz oud ar péz a wélé.

8. Neûzé é c'harmaz *ével eul léôn* : War c'héd émounn évid ann Aotrou, hag é choumann em zâ héd ann deiz ; war va diwall émounn, hag é choumann em zâ héd ann nôzvésiou.

9. Hag unan eûz ann daou zén a réné ar c'harr a gomzaz, hag a lavaraz : Kouézet eo, kouézet eo Babilon, hag holl skeûdennou hé douéed a zô brévet oud ann douar.

10. C'houi va dournérez, c'houi mipien va leûr, chétu é roann da anaout d'é-hoc'h ar péz em eûz klevet gañd Aotrou ann arméou, Doué Israel.

11. Béac'h Duma. Béz' é c'harmeur étrézég enn-oun eûz a Zeir : Géder, pétrâ éc'h eûz-té gwélet enn nôz-mañ ? Géder, pétrâ éc'h eûz-té gwélet enn nôz-mañ ?

12. Hag ar géder a lavaraz : Deûet eo ar miñtin hag ann nôz ; mar klaskit, klaskit ; distrôit, deûit.

13. Béac'h war ann Arabia. Diouc'h ar pardaez é kouskot er é'hoat, é raveñchou Dédanim.

14. C'houi péré a choum é douar ar c'hrésteiz, digasid dour d'ar ré hô deûz séc'hed ; digasit bara d'ar ré a dec'h.

15. Râg hi a dec'h dirâg ar c'hlézéier, dirâg ar c'hlézé noaz, dirâg ar warek steñet, dirâg ar stourm grisiaz :

16. Râk chétu pétrâ en deûz lavaret ann Aotrou d'in : Eur bloaz c'hoaz, ével bloaz eur gôpraer, ha gloar Sédar a vézô tennet diout-hañ.

17. Hag ann dilerc'h eûz a warégerien Sédar a vibanai ; râg ann Aotrou, Doué Israel, en deûz komzet.

—

XXII. PENNAD.

Jéruzalem grounnet gañd ann Assiried.

1. Béac'h traoñien ar wélédigez. Pérâg é piñez-té ével-sé enn eur rumm brâz war ann tôennou ?

2. Kéar leûn a zafar, kéar leûn a dûd, kéar laouen ; ar ré a zô bét lazet

enn-od, n'iñt két bét lazet gañd ar c'hlézé, n'iñt két marô er brézel.

3. Da holl briñsed a zô bét tec'het kévret ; gañt krisder iñt bét chadennet ; ar ré holl a zô bét kavet, a zô bét éréet kévret, pétrâ-bennâg ma oañt tec'het pell.

4. Râk-sé em eûz lavaret : Pellait diouz-in ; mé a wélô gañt c'houervder ; n'en em likit két é poan da zic'hlac'hari ac'hanoun diwar-benn dismañtr merc'h va fobl.

5. Râk chétu deiz al lazérez, ha *deiz* ar mac'hérez, ha *deiz* ann daérou, *a gás* ann Aotrou, Doué ann arméou é traoñien ar wélédigez ; héñ péhini a dreûz ar vûr, hag a ziskouéz hé c'hloar war ar ménez.

6. Élam a gémer hé droñs, hag a aoz hé girri évid hé varc'heien ; tenna a râ hé dirennou diouc'h ar vôger.

7. Ha da wella draoñiennou a vézô leûn a girri, hag ar varc'héien a ziazézô hô c'hamp oud da bors.

8. Ha tôen Juda a vézô dizôlôet, hag enn deiz-zé é wéli skiber armou tî ar c'hoajou.

9. C'houi a wélô odéou kéar David, ha pénaoz éz eûz kalz anézhô ; ha c'houi a zastumô douréier al lenn izéla ;

10. Nivéri a réot tiez Jéruzalem, hag é tiskarot lôd eûz hé ziez évit krévaat hé mûr.

11. Eur poull-dour a réot étré diou vôger é-tâl al lenn kôz ; ha na zavot két hô taoulagad étrézég ann hini en deûz hé gréat, ha na zellot két a bell oud ann hini en deûz hé savet.

12. Hag enn deiz-zé ann Aotrou, Doué ann arméou, hô kalvô d'ar gwélvan ha d'ar garm, da douza hô penn, ha d'en em c'houriza gañt séier-*reûn* :

13. Ha chétu en em rôot d'al lévénez ha d'ar cholori, é lazot leûéou, é lazot tourzed, é tebrot kik, hag éc'h évot gwin : Debromp, hag évomp, *émé-c'houi* ; râk war-c'hoaz é varvimp.

14. Hag Aotrou ann arméou a rôaz d'in da glevout ar geriou-mañ : Ar fallagriez-zé na vézô két distolet d'é-hoc'h, kén na varvot, émé ann Aotrou, Doué ann arméou.

15. Chétu pétrâ a lavar ann Aotrou, Doué ann arméou : Kerz, kéa da gavout ann hini a choum enn tabernakl, Sobna préfed ann templ, hag é liviri d'ézhañ :

16. Pétrâ a réz-té amañ, pé piou a zô gan-éz-té amañ ? Ma éc'h eûz toullet eur béz évid-od amañ, ma éc'h eûz toullet eur béz kaer enn eul léac'h uc'kel, eunn tabernakl d'id er méan.

17. Chétu ann Aotrou a lakai da zizougen ac'hann, ével ma tizougeur eur c'hilek, kéméret é vézi gañt-hañ ével ma kéméreur eur vañtel.

18. Da guruni a rai gañd eur gurunen a c'hlac'har ; da deûrel a rai ével eur bellen enn eur park lédan hag éc'hon ; énô é varvi, hag énô é vézô karr da c'hloar, mézégez tî da Aotrou.

19. Da gâs a rinn kuit eûz al léac'h é péhini émoud ; da denna a rinn eûz da garg.

20. Chétu pétrâ a vézô enn deiz-zé : Gervel a rinn va servicher Éliakim, mâb Helkias ;

21. Ha gañd da zaé é wiskinn anézhañ, ha gañd da c'houriz é krévainn anézhañ, hag enn hé zourn é likiinn da véli ; hag héñ a vézô ével da dâd da dûd Jéruzalem, ha da di Juda.

22. Ha mé a lakai war hé skoaz al-c'houéz tî David ; hag héñ a zigorô, ha na vézô dén évit serra ; serra a rai, ha na vézô dén évid digeri.

23. Hé zañka a rinn ével eur peûl enn eul léac'h stard, hag héñ a vézô eunn trôn a c'hloar évit tî hé dâd.

24. Holl c'hloar tî hé dâd a vézô skourret out-hañ, listri a bép doaré, binviouigou a bép doaré, adaleg ar c'hôpou bété binviou ar c'hiniaded.

25. Enn deiz-zé, émé Aotrou ann arméou, é vézô tennet ar peûl a oa bét sañket enn eul léac'h stard ; hag héñ a vézô torret ha diskaret, ha kémeñd a vézô skourret out-hañ a iélôda-nétra, râg ann Aotrou en deûz komzet.

—

XXIII. PENNAD.

Dismañtr Tîr hag hé gwellaen.

1. Béac'h Tîr. Iudit, listri ar môr ;

râk diskaret eo al léac'h a béhini é oañt boazet da zoñt : eûz a zouar Kétim é teûiô hô dismañtr.

2. Tavit, c'houi péré a choum enn énézen : marc'hadourien Sidon a dreûzé ar môr évit leûnia da borsiou.

3. Ann hadou a zeû da greski gañt douréier brâz ann Nil, éd ar ster a oa da voéd d'ézhi ; hag hi a zô deûet da varc'hallac'h ar brôadou.

4. Az péz méz, ô Sidon ; râg ar môr, ners ar môr en deûz lavaret : n'em eûz két eñgéheñtet, ha n'em eûz két ganet ; n'em eûz két maget paotrediaouañk, n'em eûz két savet plac'hediaouañk.

5. Pa vézô klevet kémeñt-sé enn Éjipt diwar-benn Tîr, é vézô gwélvan.

6. Treûzit ar môriou ; iudit, c'houi péré a choum enn énézen.

7. Ha né két houn-nez ar géar-zé a veûlac'h kémeñt, péhini a fougéé gañd hé hénañded enn deisiou keñt ? Hé zûd a zô éat war-droad pell-brâz er brôiou a-ziavéaz.

8. Piou en deûz mennet kémeñt-sé a-énep Tîr péhini a zougé ar gurunen, péhini ê doa priñsed da varc'hadourien, hag ar ré vrudéta eûz ann douar da werzerien ?

9. Aotrou ann arméou eo en deûz mennet kémeñt-sé, évid diskara holl c'hloar ar ré rôk, hag évit vuélaat ar ré vrudéta eûz ann douar.

10. Treûz da zouar ével eur ster, merc'h ar môr ; n'eûz mui a c'houriz enn-drô d'id.

11. Astennet en deûz ann Aotrou hé zourn war ar môr, ar rouañtélésiou en deûz horellet ; a-énep Kanaan en deûz rôet hé c'hourc'hémenn, évit ma vézô brévet hé ré gréva.

12. Hag héñ en deûz lavaret : Gwerc'hez péhini a dlé béza gwallet, merc'h Sidon, na fougéi mui ; saô ha kéa dré vôr bété Kétim ; ha na gavi két zôkén a éhan énô.

13 Chétu douar ar C'haldéed ; n'eûz két bét a bobl héñvel out-hô ; ann Assiried eo hô deûz hé ziazézet ; ar ré gréva anézhô a zô bét kaset é sklavérez ; hô ziez a zô bét diskaret ; gwastet holl iñt bét.

14. Iudit, listri ar môr, râg hô ners a zô kaset-da-nétra.

15. Chétu pétrâ a vézô enn deiz-zé : É añkounac'h é vézi, ô Tîr, a-héd dék vloaz ha tri-ugeñt, ével deisiou eur roué ; hôgen goudé dék vloaz ha tri-ugeñt é teûiô Tîr ével eur c'hrék-fall hag a gân.

16. Kémer eunn délen, trô-war-drô kéar, grek-fall lékéeat enn añkounac'h : kân kaer, kân aliez, évit ma vézô koun ac'hanod.

17. Ha chétu pétrâ a c'hoarvézô goudé dék vloaz ha tri-ugeñt : Ann Aotrou a emwélô Tîr hag hé digasô d'hé c'heñta gwerzidigez ; hag hi en em wallô adarré gañd ann holl rouañtélésiou a zô war ann douar.

18. Hag hé gwerzou, hag hé gôprou a vézô gwéstlet d'ann Aotrou ; na véziñt két lékéat a dû nâg enn eunn teñzor ; hôgen béz' é véziñt holl évid ar ré a choum dirâg ann Aotrou, évit ma tebriñt hô gwalc'h, ha ma véziñt gwisket bépréd.

—

XXIV. PENNAD.

Droug a dlé kouéza war ar Judéa.

1. Chétu ann Aotrou a lakai ann douar didûd, hé lakai enn noaz, a drôi hé zoaré, hag a skiñô ar ré a choum enn-hañ.

2. Neûzé ar bélek a vézô ével ar bobl ; ann aotrou ével ar mével ; ann itroun ével ar vatez ; ann hini a werz ével ann hini a brén ; ann hini a gémer ével ann hini a rô war gampi ; ann hini a dlé ével ann hini a c'houlenn ar péz a zô dléet d'ézhañ.

3. Dismañtret é vézô ann douar ; preizet é vézô ; râg ann Aotrou en deûz hé lavaret.

4. Gwéla a rá ann douar, hag é teûz, hag é teû da fallaat ; teûzi a rá ar béd, hag ar ré vrâz é-touez ar bobl a zeû da fallaat.

5. Hag ann douar a zô saotret gañd ar ré a choum enn-hañ ; râg hi hô deûz torret al lézennou, hô deûz trôet ar gwir, hô deûz kaset-da-gét ar gévrédigez *a dlié padout* da-vikenn.

6. Râk-sé ar valloz a louñkô ann douar, hag ar ré a choum enn-hañ en em rôi d'ar péc'hed ; dré-zé ar ré a labour anézhañ a vézô tûd diskiañt, ha na choumô enn-hañ német nébeûd a dûd.

7. Ar veñdem a wél, ar winien a falla ; hag ar ré holl a oa laouen a galoun a zô enn daérou.

8. Éhanet eo lévénez ann taboulinou, na gleveur mui trouz ar cholori, tavet eo soun c'houék ann délen.

9. Na éviñt mui ar gwîn ô kana ; ar braoued a zeûiô da véza c'houerô da néb a évô.

10. Diskaret eo ar géar a fougé ; hé holl diez a zô serret, ha na'z â dén enn-hô.

11. Garm a vézô er ruou diwar-benn ar gwîn ; ann holl lévénez a iélô ébiou ; dudi ann douar a dréménô.

12. Didûd é vézô kéar, hag hé dôriou a vézô diskaret.

13. Hag ar péz a choumô a dûd é-kreiz ann dûd, é-kreiz ar boblou, a vézô ével al lôd bihan a olived a choum war ar gwéz pa iñt bét héjet, hag ével ar rézin *a gavcur* goudé ma eo gréat ar veñdem.

14. Ar ré-zé a zavô hô mouéz, hag a ganô meûleûdi, hag a c'harmô eûz a greiz ar môr, pa vézô énoret ann Aotrou.

15. Râk-sé énorit ann Aotrou er gélénadurésiou ; *meûlit*, é énézi ar môr, hanô ann Aotrou, Doué Israel.

16. Eûz a benn ar béd hon eûz klévet meûleûdiou, gloar ann dén reiz. Ha mé em eûz lavaret : Al lavar-kuzet a zô évid-oun, al lavar-kuzet a zô évid-oun, gwâ mé ; torret eo al lézen gañt-hô, gañd disléalded eo torret gañt-hô.

17. Ar spounț, ar poull hag al lindâg a zô évid-oud, té péhini a choum war ann douar.

18. Chétu pétrâ a c'hoarvézô : Ann hini a vézô lékéat da déc'hout gañd ar spounț, a gouézô er poull, hag ann hini a vézô en em dennet eûz ar poull, a vézô dalc'het el lindâg : râk lennou ann éñv a vézô digoret, ha diazézou ann douar a vézô horellet.

19. Gañt rogou é vézô roget ann douar, gañt torron é vézô torret ann douar, gañd horellou é vézô horellet ann douar.

20. Gañd héjou é vézô héjet ann douar ével eunn dén mézô ; eûz hé léac'h é vézô tennet ével eunn telt a oa bét savet évid ann nôz ; hé fallagriez a vec'hiô war-n-ézhañ ; kouéza a rai, ha na zavô mui.

21. Chétu pétrâ a c'hoarvézô : Enn deiz-zé éc'h enwélô ann Aotrou ann arméou diwar-laez a zô enn éñvou, ha rouanez ar béd a zô war ann douar.

22. Hag hi a vézô strollet enn eur strollad ével eunn horden er poull ; hag é véziñt dalc'het énô er vâc'h : ha goudé kalz a zeisiou é véziñt enwélet.

23. Neûzé al loar a rusiô, hag ann héol a dévalai, pa rénô Aotrou ann arméou war vénez Sion, hag é Jéruzalem, ha p'en dévézô diskouézet hé c'hloar dirâg hé hénaoured.

—

XXV. PENNAD.

Ar Profed a veûl Doué eûz hé varnédigézou.

1. Aotrou, va Doué oud ; da énori a rinn, hag é veûlinn da hanô ; ô véza ma éc'h eûz gréat burzudou, ha ma eo gwîr da vénosiou peûr-baduz. Amen.

2. Râg enn eur bern-mein éc'h eûz lékéat ar géar ; dismañtret eo ar géar gré ; ann diavésidi a zô deûet da choum enn-hi, évit ma éhanô da véza kéar, ha na vézô bikenn assavet.

3. Râk-sé eur bobl kré a veûlô ac'hanod, kéar ar brôadou heûzuz a zoujô ac'hanod,

4. O véza ma oud deûet da ners ar paour, ners ann dén añkéniet enn hé c'hlac'har ; hé zigémer enn arné, hé zisheol er c'hrouéz : râg gweñt ar ré c'halloudek *a zô* ével eunn arné en em daol oud eur vôger.

5. Ével ar c'hrouéz enn eul léac'h séac'h, é vuéli safar ann diavésidi : lakaad a rî da zizec'ha nested ar ré gré, ével gañd ar c'hrouéz dindân eunn amzer gôlôet a c'hoabr.

6. Hag Aotrou ann arméou a aozô d'ann holl boblou war ar ménez-zé eur banvez lard, eur banvez gwin, a gik leûn a zûn hag a vel, a win c'houék ha dilec'hid.

7. Hag héñ a dorrô war ar ménez-zé ar chaden a éréé ann holl boblou, hag al lien a oa bét steûet enn-drô d'ann holl vrôadou.

8. Louñka a rai ar marô da-vikenn : hag ann Aotrou Doué a zec'hô ann-daérou enn daoulagad holl, hag héñ a lamô diwar c'horré ann douar dismégañs hé bobl ; râg ann Aotrou eo en deûz hé lavaret.

9. Hag *hé bobl* a lavarô enn deiz-zé : Chétu hen-nez eo hon Doué ; hé c'hortozet hon eûz, hag é tieûbô ac'hanomp. Héñ eo ann Aotrou ; hé c'hortozet hon eûz ; tridet hon eûz, hag omb en em laouénéet enn hé zilvidigez.

10. Râk dourn ann Aotrou a arzaoô war ar ménez-zé ; ha Moab a vézô brévet dindan-hañ, ével ma eo brévet ar c'hôlô dindân ar c'harr.

11. Hag héñ a astennô hé zaouarn dindan-hañ ével ma astenn ann neûñier *hé zaouarn* évit neûñi ; hag ann Aotrou a vuélô hé valc'hder, oc'h hé vrévi étré hé zaouarn.

12. Hag héñ a zispennô da vuriou uc'hel, hag hô diskarô, hag hô zaolô d'ann douar ével poultr.

—

XXVI. PENNAD.

Kanaouen diwar-benn dieûb pobl Juda.

1. Enn deiz-zé é vézô kanet ar ganaouen-mañ é douar Juda : Sion eo hor géar gré ; ar salver a vézô ar vûr hag ar geñt-vur anézhi.

2. Digorit ann ôriou, m'az ai ébarz eur vrôad reiz, hag a vîr ar wirionez.

3. Ar fazi kôz a zô éat ébiou ; ar péoc'h a viri, ar péoch, ô véza ma hon eûz lékéat hor géd enn-od.

4. Lékéat hoc'h eûz hô kéd enn Aotrou da-vikenn, enn Aotrou Doué kré bépréd.

5. Râg héñ a drec'hô ar ré a choum el léac'h uc'hel ; ar géar valc'h a vué-lai ; hé vuélaad a rai bétég ann douar, hé lakaad a rai da stléja bétég er poultr.

6. Ann troad a vac'hô anézhi, treid ar paour, kamméjou ann davañteien.

7. Raveñt ann dén reiz a zô éeun, heñd ann dén reiz hé lakai da valéa râg-éeun.

8. Da c'hortozet hon eûz, Aotrou, é raveñt da varnédigézou ; da hanô ha da éñvor eo c'hoañt ann éné.

9. Va éné en deûz da c'hoañtéet azoug ann nôz ; dioue'h ar miñtin é klaskinn ac'hanod a greiz va spéred ha va c'haloun. P'az pézô gréat da varnédigézou war ann douar, ar ré a choum er béd a zeskô ar reizded.

10. Hor bézet truez oud ann dén fallagr, ha na zeskô két ar reizded ; traou fallagr en deûz gréat é douar ar zéñt, ha na wélô két gloar ann Aotrou.

11. Aotrou, sâv da zourn, ha mîr out-hô na wéliñt ; ra wélô ar boblou hérézuz, ha r'hô dévézô méz ; ra vézô louñket da énébourien gañd ann tân.

12. Aotrou, té a rôi d'é-omp ar péoc'h ; râk té eo éc'h eûz gréat hon holl ôberiou enn-omp.

13. Aotrou hon Doué, mistri hô deûz hor perc'hennet hép-z-oud ; grâ n'hor bézô mui a goun néméd eûz da hanô.

14. Grâ na asbévô két ar ré varô, ha na assavô két al lañgouineien ; râk évit-sé eo éc'h eûz hô emwélet, éc'h eûz hô brévet, éc'h eûz kollet ann éñvor anézhô.

15. Gwarézet éc'h eûz ar vrôad-zé, Aotrou, gwarézet éc'h eûz ar vrôad-zé ; ha n'oud két bét énoret ? Hé astennet éc'h eûz bété penn ar béd.

16. Aotrou, enn hô añken é eñklaskiñt ac'hanod, gañd da gélen hô likii da zistrei ouz-id.

17. Ével eur c'hrég péhini é deûz eñgéheñtet, ha pa eo daré da c'houlioudi, a c'harm-kaèr gañd hé gweñt-lou ; ével-sé omp deûet dira-z-oud, Aotrou.

18. Eñgéheñtet hon eûz, hag ével é poan-vugalé omb bét, hag hon eûz ganet avel. N'hon eûz két gréat a zilvidigez war ann douar ; ha dré-zé né két bét diskaret ar ré a choum war ann douar.

19. Da ré varô a asbévô, va ré lazet a assavô ; dihunit ha meûlit, c'houi péré a choum er poultr ; râg eur gliz goulaouek eo da c'hliz, hag é tispenni douar al lañgouinejen.

20. Kéa, va fobl, kéa enn da gampr, ha serr ann ôriou war-n-od ; en em guz évid eunn nébeûd amzer, kén na vézô éat va frouden ébiou.

21. Râg ann Aotrou a ia da voñd er-méaz eûz hé léac'h, évid emwélout fallagriez ar ré a choum war ann douar enn hé énep ; hag ann douar a ziskouézô ar goad a zô bét skulet war-n-ézhañ, ha na c'hôlôi mui ar ré lazet a zô bét kuzet enn-hañ.

—

XXVII. PENNAD.

Kastiz ar priñs a waské bugalé Israel.

1. Enn deiz-zé ann Aotrou a emwélô gañd hé glézé kalet, bràz ha kré, Léviatan ann aer spék, Léviatan ann aer widiluz ; hag héñ a lazô ar môr-varc'h a zô er môr.

2. Enn deiz-zé ar winien c'houék a ganô-hé veûleûdi.

3. Mé eo ann Aotrou a vîr anézhi ; hé doura a rinn bépréd ; gañd aoun na vé gwallet, é virann anézhi nôz-deiz.

4. N'en em rôann két d'ar vuanégez ; hôgen mar teû eur ré da stourmi ouz-in ével eur spernen hag eunn dréan, é kerzinn war-n-ézhañ, hag é likiinn ann tân enn-hañ.

5. Hag héñ a éréô va ners ? Ra c'houlennô ar péoc'h digan-éñ, ra rai ar péoc'h gan-éñ.

6. Grisiou Jakob a zavô ; Israel a vleûñvô hag a gellidô, hag hi a leûniô gorré ar béd a frouez.

7. Ha skôet en deûs-héñ gañt-hañ ével ma en deûz skôet gañd ar ré hô deûz hé heskinet ? Pé ha lazet en deûs-héñ ével ma en deûz lazet ar ré hô deûz hé lazet ?

8. Pa vézô distolet zô-kén, é varnô anézhañ gañd habaskded ha gañd azaouez ; ann doaré a glaskô da zioulaad hé vuanégez, pa vézô-hi ar grouézusa da wélout.

9. Dré-zé éta é vézô distolet hé fallagriez da di Jakôb ; hag ann holl frouez a vézô ann distol eûz hé bé-c'hed ; pa en dévézô torret holl vein hé aoter ével mein râz, ha pa en dévézô diskaret ann holl goajou hag ann holl demplou.

10. Râg ar géar gré a vézô dismañtret, ar géar gaer a vézô kuitéet ; dilézet é vézô ével eunn distrô ; énô é peûrô al leûéou ; énô é c'hourvéziñt, hag é tebriñt géot.

11. Hô éd a zizéc'hô hag a vézô mac'het dindân ann treid ; merc'hed a zeûi, hag a zeskô anézhô ; râg ar bobl-zé né két fûr ; ha dré-zé ann hini en deûz hé c'hréat, n'en dévézô két a druez out-hañ, hag ann hini en deûz hé zoaréet, na drugarézô két anézhañ.

12. Ha chétu pétrâ a choarvézô : Enn deiz-zé ann Aotrou a skôi adaleg aoz ar ster bété froud ann Éjipt, ha c'houi, bugalé Israel, a vézô strollet a-unanou.

13. Ha chétu pétrâ a c'hoarvézô : Ar c'horn-boud a zonô-kaer, ar ré a oa bét tec'het a zistrôi eûz a zouar ann Assiried, hag ar ré a oa bét harluet a zistrôi eûz ann Éjipt, hag hi a azeûlô ann Aotrou war ar ménez sañtel é Jéruzalem.

—

XXVIII. PENNAD.

Dismañtr rouañtélez Éfraim.

1. Gwâ ar gurunen a rogeñtez, mezvierien Éfraim, ar vleûen vresk, hé c'hloar hag hé zudi, ar ré a choum é lein ann draoñien drûz, ar ré a horell gañd ar gwin.

2. Chétu ann Aotrou kré ha galloudek *a vézô* ével eur c'hazarc'h herruz ; *ével* eur gourveñten a dorr pép-trâ, ével eunn dic'hlann dour, en em skiñ war eur vrô éc'hon, hag a c'hôlô pép-trâ.

3. Kurunen a rogeñtez mezvierien

Éfraim a vézô mac'het dindân ann treid.

4. Hag ar vleûen vresk-zé, gloar ha dudi ann hini a choum é lein ann draoñien drûz, a vézô héñvel oud eur frouez a zô éok kañt égét ré ann diskar-amzer ; ann hini her gwél, her c'hémer enn hé zourn, hag hen debr kerkeñt.

5. Enn deiz-zé Aotrou ann arméou a vézô eur gurunen a c'hloar, hag eur vôden a zudi évid ann dilerc'h eûz hé bobl :

6. Hag eur spéred a reizded évid ann hini a vézô azézet évit barna, ha ners ar ré a zistrôi eûz ar brézel d'ar porz.

7. Ar ré-mañ ivé gañd ar gwin n'hô deûz két anavézet ar wirionez ; ker mezô iñt ma horelloñt. Ar bélek hag ar profed a zô diwiziek gañd ar vézveñti, bévézet iñt gañd ar gwin, ker mezô iñt ma horelloñt, na anavézoñt két ar wélédigez, na ouzoñt mui pétrâ eo ar varn.

8. Ann holl daoliou a zô leûn a zislouñk hag a louzdoni, ha n'eûz léac'h é-béd dizaotr.

9. Da biou é rôi *ann Aotrou* ar wiziégez eûz hé lézen ? Da biou é rôi ar poell eûz hé c'hér ? D'ar vugalé névezdizounet, d'ar ré névez-tennet diouc'h ar vroun.

10. Râk desk, desk c'hoaz ; desk, desk c'hoaz : gortoz, gortoz c'hoaz ; gortoz, gortoz c'hoaz, eunn nébeûd amañ ; eunn nébeûd amañ.

11. Râg enn eunn doaré all, enn eur iéz all é komzô oud ar bobl-zé ;

12. Héñ péhini en dôa lavaret d'ézhañ : Amañ éma va éhan, diskuizit ac'hanoun, amañ éma va fréskadurez ; ha né két fellet d'ézhô hé zélaoui.

13. Hôgen ann Aotrou a lavarô d'ézhô : Desk, desk c'hoaz ; desk, desk c'hoaz ; gortoz, gortoz c'hoaz ; gortoz, gortoz c'hoaz ; eunn nébeûd amañ ; eunn nébeûd amañ : évit m'az aiñt, ha ma kouéziñt a-c'houen, ha ma véziñt brévet, ma kouéziñt er spi, ha ma véziñt paket.

14. Râk-sé sélaouit gér ann Aotrou, goapaérien, c'houi péré a zeû da aotrounia war va fobl a zô é Jéruzalem.

15. Râk lavaret hoc'h eûz : Kévrédigez hon eûz gréat gañd ar marô, tréménet hon eûz marc'had gañd ifern. Pa zeûi ar skourjez ével eur froud, na gouézô két war-n-omp, ô véza ma hon eûz lékéat hor gêd war ar gaou, ha ma hon eûz ar gaou da warézer.

16. Râk-sé ann Aotrou Doué a lavar ével-henn : Chétu é likiinn da ziazez da Zion eur méan, eur méan arnodet, kornek, talvouduz-brâz, a vézô eunn diazez stard ; néb a gréd na hastet két.

17. Lakaad a rinn eur poéz d'ar varnédigez, hag eur veñt d'ar reizded ; hag ar c'hazarc'h a zispennô géd ar gaou, hag ann douréier a gasô gañthô ar warez anézhañ.

18. Hô kévrédigez gañd ar marô a vézô torret, hag hô marc'had gañd ann ifern na vézô két startéet ; pa zeûi ar skourjez ével eur froud, é viot mac'het gañt-hi.

19. Kerkeñt ha ma teûi, hô kasô gañt-hi : râg hi a dréménô diouc'h ar miñtin, hag *a gerzô* nôz-deiz ; hag ar c'hlac'har hép-kén a rôi ar poell eûz ar péz a glévit.

20. Keun eñk eo ar gwélé, mar kouéz unan d'ann traoñ ; ker striz eo ar ballen, na hell két gôlei daou zén.

21. Râg ann Aotrou a zavô, ével ma réaz war vénez ar rannou : buanékaad a rai, ével ma réaz é traoñien Gabaon, évit ma rai hé ôber, hé ôber a ziavéaz ; évit ma rai hé ôber, hé ôber ker pell diout-hañ.

22. Ha bréma na rit két a c'hoab, gañd aoun n'en em startché hô chadennou ; râg ann Aotrou, Doué ann arméou, en deûz rôet da glévout d'in pénaoz é rai eunn dispenn hag eur rann brâz war ann douar.

23. Rôit skouarn, ha sélaouit va mouéz ; likiid évez ha sélaouit va lavar.

24. Ha na arô két ann arer héd ann deiz évid hada, ha na zigorô két, ha na c'houennô két hé zouar ?

25. Pa en dévézô hé gompézet, ha na badô két enn-hañ gît ha koumin ; ha na lakai két enn-hañ gwiniz, hag heiz, ha mell, ha charoñs, pép-hini enn hé léac'h hag enn hé reiz ?

26. Râg hé Zoué en deûz rôet d'ézhañ ar poell, hag en deûz hé zesket.

27. Râk na vac'heur két ar gît gañd ar bégou houarn ; nâ dréméneur két rôdou ar c'harr war ar c'houmin : hôgen ar gît a zourneur gañd eur wialen, hag ar c'houmin gañd eur vâz.

28. Ann *éd* bara a vréveur : hôgen ann hini a vac'h anézhañ n'her mac'h két bépréd ; n'hen trémen két bépréd dindân rôdou ar c'harr, ha na vrév két bépréd ar c'hôlô gañd ar bégou houarn.

29. Ha kémeñt-sé a zeû diouc'h ann Aotrou, Doué ann arméou, évid diskouéza hé guzul brâz, ha rei da anaout hé reizded estlammuz.

—

XXIX. PENNAD.

Dismañtr Jéruzalem hag ar Judéa.

1. Gwâ Ariel, Ariel, ar géar out péhini é stourmaz David. Likiid eur bloaz war eur bloaz, hag hé lidou a vézô tréménet.

2. Mé a c'hrounnô Ariel, hag hi a vézô trist ha glac'haret ; hag hi a vézô évid-oun ével *ann aoter* Ariel.

3. Eur c'helc'h a rinn enn-drô d'id ; kréou a zavinn a-énep d'id ; savioudouar a rinn évit stourmi ouz-id.

4. Vuéléet é vézi ; *ével* eûz a zindân ann douar é komzi, ha da lavar a zeûi *ével* eûz ar poultr ; da vouéz ô toñd eûz ann douar a vézô héñvel oud hini eur strôbineller, ha da lavar ô toñd eûz ar poultr na vézô néméd eur soroc'h.

5. Hag ann niver eûz ar ré a skiñô ac'hanod, a vézô ével poultr munud ; hag al lôd brâz eûz ar ré a aotrouniô ac'hanod, a vézô ével ar plouz a ia ébiou ; ha kémeñt-sé a c'hoarvézô war-eunn-taol.

6. Gañd Aotrou ann arméou é vézô emwélet é-kreiz ar c'hurunou, ar grénou-douar, trouz brâz ar c'hourveñtennou hag ann arnéou, ha flammou eunn tan gwastuz.

7. Al lôd brâz a boblou péré a vézô savet oûd Ariel, péré hô dévézô brézélékéet out-hi, hô dévézô hé grounnet, hag hô dévézô hé zrec'het, a vézô ével eunn huvré hag eur wélédigeznôz.

8. Hag ével eunn dén naounék oc'h huvréa pénaoz é tebr ; hôgen pa eo dihunet, eo goullô hé éné ; hag ével eunn dén sec'hedik oc'h huvréa pénaoz éc'h év ; hôgen pa eo dihunet, eo c'hoaz skuiz ha sec'hédik, ha goullô hé éné ; ével-sé é vézô al lôd brâz a boblou péré hô dévézô brézélékéet out ménez Sion.

9. Bézit saouzanet ha souézet, luskellit hag horellit ; bézit mezô, ha nann gañd ar gwin ; horellit, ha nann gañd ar vézveñti.

10. Râg ann Aotrou a skulô war-n-hoc'h eur spéred a vôréd ; serra a rai hô taoulagad : gôlei a rai hô proféded hag hô priñsed, péré a wél gwélédigésiou.

11. Hag ann holl wélédigésiou a vézô d'é-hoc'h ével geriou eul levr siellet, a vézô rôet da eunn dén a oar lenna, ô lavarout : Lenn-héñ ; hag héñ a lavarô : N'hellann két, râk siellet eo.

12. Hag é vézô rôet al levr da eunn dén ha na oar két lenna ; hag é vézô lavaret d'ézhañ : Lenn ; hag héñ a lavarô : Na ouzonn két lenna.

13. Râk-sé ann Aotrou en deûz lavaret : O véza ma tôsta ar bobl-zé ouz-in a c'henou, ma énor ac'hanoun gañd hé vuzellou, hôgen ma éma hé galoun pell diouz-in, ha ma toujoñt ac'hanoun gañt lézennou ha gourc'hémennou ann dûd :

14. Râk-sé é rinn c'hoaz é-kéñver ar bobl-zé eunn dra souézuz, eur burzud brâz hag estlammuz ; furnez ar ré fûr a vézô kollet, ha poell ar ré boellek a vézô kuzet.

15. Gwâ c'houi péré en em denn é dounder hô kalounou, évit kuza da Zoué hô ménésiou ; c'houi péré a râ hoc'h ôberiou enn amc'houlou, hag a lavar : Piou hor gwél, ha piou hon anavez ?

16. Fallagr eo ar ménoz-zé d'é-hoc'h. Ével ma teûjé ar prî da zével oud ar pôder, ha ma lavarché al labour d'ann hini en deûz hé labouret : N'éc'h euz két va gréat ; ha ma lavar-

ché al léstr d'ann hini en deûz hé zoaréet : N'éc'h eûz ked a boell.

17. Ha na vézô két trôet abarz néneûr al Liban enn eur gompézen, hag ar gompézen enn eur c'hoat ?

18. Enn deiz-zé ar ré vouzar a glevô gerioù al levr-mañ, ha daoulagad ar ré zall a wélô é-kreiz ann amc'houlou hag ann dévalien.

19. Ar ré gûñ en em laouénai muioc'h-vui enn Aotrou, hag ar ré baour a dridô é sañt Israel :

20. O véza ma eo bét dispennet ann hini a waské war-n-ézhô, ma eo bét kaset-da-nétra ar goapaer, ha ma eo bét skéjet ar ré holl péré a vélé évid ôber fallagreiz :

21. Ar ré a lékéa ann dûd da béc'hi gañd hô gerioù, a aozé spiou d'ar ré a damallé anézhô é-tâl ar porz, hag a belléé enn aner diouc'h ar ré reiz.

22. Râk-sé ann Aotrou, péhini en deûz dasprénet Abraham, a lavar da di Jakob : Na vézô mui mézékéet Jakob, hag hé zremm na rusiô mui :

23. Hôgen pa wélô hé vugalé, labour va daouarn, ô veûli va hanô enn hé greiz, é veûlô ivé sañt Jakob, hag éc'h énorô Doué Israel :

24. Hag ar ré a oa faziet hô spéred a vézô skleréet, hag ar grôzerien a zeskô al lézen.

—

XXX. PENNAD.

Dispennadur énébourien Juda.

1. Gwâ c'houi, bugalé argiluz, émé ann Aotrou, péré a râ ratosiou hép-zoun ; pêré a aoz steûennou, ha né két dré va spéred ; péré a laka péc'hed war béc'hed :

2. Péré a ia da ziskenni enn Éjipt hép goulenni kuzul digan-éñ ; ô lakaad hô ked é skoazel Faraon, hag hô fisiañs é skeûd ann Éjipt.

3. Ha skoazel Faraon a vézô da véz d'é-hoc'h, hag hô fisiañs é skeûd ann Éjipt da zisméganz d'é-hoc'h.

4. Râk da briñsed a zô bét éat da Danis, ha da gannaded bétég Hanez.

5. Hôgen saouzanet-brâz iñt bét *pa hô deûz gwélet* ar bobl-zé, péhini na hellé két hô skoazella ; péhini na hellé rei d'ézhô na ners na ken-ners, ha na oa d'ézhô néméd da véz ha da zismégañs.

6. Sammet eo hô loéned *évid moñd* étrézég ar c'hresteiz. Enn eunn douar a c'hlac'har hag a añken *éz éont*, a béhini é teû al léon hag al léonez, ann aer-viber hag ar bazilik-nich ; hî a zoug hô madou war gein kézek, hag hô zeñzoriou war gein kañvaled, évid eur bobl ha na hellô két hô skoazella.

7. Râk skoazel ann Éjipt a vézô gwân ha didalvez ; dré-zé em eûz garmet diwar-benn kémeñt-sé : Balc'hder hép-kén a gavi énô ; éhan.

8. Bréma éta skriv war ar beûz, ha laka-héñ buan enn eul levr, évit ma vézô enn deiz divéza da desténi peûrbaduz.

9. Râg eur bobl eo hag a hég ac'hanoun ; bugalé gaouiad iñt, bugalé ha na fell két d'ézhô sélaoui lézen Doué ;

10. Péré a lavar d'ar ré a wél : Na wélit két ; ha d'ar ré a zell : Na zellit két évid-omp oud ar péz a zô reiz ; liviriit traou hétuz d'é-omp, gwélit fazion évid-omp.

11. Pellait diouz-omp ann heñt ; distrôit diouz-omp ar raveñt ; ra éhanô sañt Israel d'en em ziskouéza d'é-omp.

12. Râk-sé chétu pétrâ a lavar sañt Israel : O véza ma hoc'h eûz distolet ar gér-zé ; ma hoc'h eûz lékéat hô ked war ann drouk-komz ha war ar safar, ha ma oc'h en em harpet war-n-ézhô :

13. Râk-sé ar fallagriez-zé a gouézô war-n-hoc'h ével eur vôger uc'hel, péhini ô véza skarret, hag ô tiougani diskar, a gouéz enn-eunn-taol, pa na grédet két é oa daré da gouéza.

14. Ha brévet eo, ével eul léstr prî a dorreur gañd strif, hép ma choum anézhañ eunn darbôd hép-kén hag a vé mâd da gémérout tân eûz ann oaled, pé da bunsa eur banné dour eûz a eur ponll.

15. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué, sañt Israel : Mar tistrôit ha mar choumit é péoc'h, é viot salvet : enn tâv hag er géd é vézô hô ners. Ha né két fellet d'é-hoc'h *sélaoui anézhañ*.

16. Hag hoc'h eûz lavaret : É nép doaré ; ha ni a dec'hô war varc'h ; râk-sé hoc'h eûz tec'het. War gézeg eskuit é piñimp : râk-sé ar ré a iélô war hô lerc'h, a iélô c'hoaz buanoc'h.

17. Eunn dén hép-kén a spouñtô mil ac'hanoc'h ; ha pemp anézhô hô lakai da déc'hout ; kén na viot dilézet ével gwern eul léstr war eur ménez, hag ével eur bannier war eur gre-c'hien.

18. Râk-sé ann Aotrou a c'hortoz ac'hanoc'h évid hô trugarézi ; hag héñ en em uc'hélai ô trugarézi ac'hanoc'h ; râg eunn Doué a reizded eo ann Aotrou. Euruz ar ré holl péré a laka hô géd enn-hañ.

19. Râk pobl Sion a choumô é Jéruzalem ; éhana a rî da wéla ; da drugarézi a rai ; kerkeñt ha ma en dévézô klévet klemm da vouéz, é respouñtô d'id.

20. Hag ann Aotrou a rôi d'é-hoc'h bara a añken, ha dour a c'hlac'har ; lakaad a rai pénaoz da gélenner n'az ai két kuit a zira-z-od, ha ma wélô da zaoulagad da geñtélier.

21. Ha da ziskouarn a glevô hé vouéz pa c'harmô adré d'id. Hé-mañ eo ann heñt, kerz enn-hañ ; ha na zistrô nag a zéou nag a gleiz.

22. Neûzé é selli ével traou dizañtellamennou da idolou arc'hañt ha gwiskou dâ skeûdennou aour ; hag é tistoli anézhô ével lien saotret gañd ann amzeriou : Kéa er-méaz, a liviri d'ézhô.

23. Glaô a vézô rôet d'as hâd, é pé léac'h-bennâg m'az pézô hadet ; da zouar a rôi kalz a éd gañt péhini é ri bara mâd ; enn amzer-zé ann ein a gavô kalz a beûri enn da barkéier.

24. Ha da éjenned ha da ézen iaouañk, péré hô deûz labouret da zouar, a zebrô édou a bép seurt, ével ma véziñt bét nizet war al leûr.

25. War bép ménez, war bép kre-c'hien uc'hel é vézô gwélet goueriou ô rédek, enn deiz é péhini é vézô bét lazet kalz a dûd, ha ma vézô kouézet ann touriou.

26. Goulou al loar a vézô ével goulou ann héol, ha goulou ann héol a vézô seiz gwéach brasoc'h, ével goulou seiz deiz kévret, enn deiz é péhini é liammô ann Aotrou gouli hé bobl, ha ma iac'hai hé c'hlâz.

27. Chétu hanô ann Aotrou a zeû a bell ; brâz é vézô hé frouden, ha diez da c'houzañvi : leûn eo hé vuzellou a vuanégez, hag hé feôd a zô ével eunn tân dévuz.

28. Hé c'houéz a zô ével eur froud dic'hlannet, hag a ia bétég ar gouzouk évit kâs ar brôadou da-nétra, hag évit terri gwesken ar fazi a zalc'hé karvanou ar boblou.

29. Kana a réot neûzé ével é nôzvez eur gwél lîd ; hô kaloun a vézô laouen, ével ann hini a gerz diouc'h son ar zutel, évit piña war vénez ann Aotrou, étrézé kré Israel.

30. Hag ann Aotrou a lakai da glevout gloar hé vouéz, hag a ziskouézô spouñt hé vréac'h gañt gourdrouzou hé frouden, gañt flamm eunn tân dévuz ; hag héñ a dorrô *pép-trá* gañd ar gourveñtennou, ha gañd ar c'hazarc'h kalet ével ar vein.

31. Assur, skôet gañd hé walen, a grénô diouc'h mouéz ann Aotrou.

32. Ar walen a dréménô, hag a zeûi da véza stard ; ann Aotrou hé lakai da arzaôi war-n-ézhañ diouc'h son ann daboulinou hag ann télennou ; hag enn eur stourm téar é trec'hô anézhô.

33. Pell zô eo bét aozet Tofet ; aozed eo gañd ar roué ; doun eo hag éc'hon ; kalz a dân hag a geûneûd a vâg ; c'houézaden ann Aotrou ével eur froud soufr hé laka da dana.

—

XXXI. PENNAD.

Dieûb Jéruzalem.

1. Gwâ ar ré a ziskenn enn Éjipt évit klaskoût skoazel, a laka hô géd enn hô c'hézek, hag hô fisiañs enn hô c'hirri, ô véza ma hô deûz kalz anézhô ; hag enn hô marc'heien, ô véza ma iñt kré-brâz ; ha n'hô deûz két lékéat hô fisiañs é sañt Israel, ha n'hô deûz két eñklasket ann Aotrou.

2. Hôgen héñ péhini a zô fûr, en deûz digaset ann drouk, hag en deûz sévénet hé c'hér. Sével a rai out tî ar

gwall dûd, hag out skoazel ar ré a râ fallagriez.

3. Eunn dén eo ann Éjipt, ha né kéd eunn Doué : hé gézek a zô kig, ha n'iñt két spéred. Ann Aotrou a astennô hé zourn, hag ar skoazeller a vézô diskaret ; hag ann hini a c'houlenné skoazel a gouézô gañt-hañ ; hag hi holl kévret a vézô kaset-da-nétra.

4. Râk chétu pétrâ en deûz lavaret ann Aotrou d'in : Ével pa iûd eul léon pé eul léonik oc'h en em deûrel war hé breiz, ha mar teû eul lôd brâz a vésérien d'hé ziarhenna, ha né két spouñtet oc'h hô c'hlevout, ha né két saouzanet oc'h hô gwélout ; ével-sé é tiskennô Aotrou ann arméou évit stourmi war vénez Sion, ha war hé c'hrec'hien.

5. Ével al labous a nich, ével-sé Aotrou ann arméou a warézô Jéruzalem ; hé gwarézi a rai, hé dieûbi a rai ; ébicu ez ai, hag é vézô da Zalver d'ézhi.

6. Distrôit ouc'h *Doué*, bugalé Israel, a greiz *hô kaloun*, ével ma oac'h pelléet diout-hañ.

7. Râk-sé en deiz-zé, pép-hini ac'hanoc'h a zistolô hé idolou arc'hañt, hag hé idolou aour, hoc'h eûz gréat gañd hô taouarn évit pec'hi.

8. Hag Assur a gouézô dindân ar c'hlézé, nann klézé eunn dén ; eur c'hlézé a louñkô anézhañ, ha na vézô két klézé eunn dén ; tec'hout a rai, ha na vézô két dirâg ar c'hlézé ; hag hé dûd-iaouañk a baéô gwiriou.

9. Hé holl ners a iélô ébiou gañd hé spouñt ; hag hé briñsed a dec'hô gañd hô saouzan. Ével-sé é lavar ann Aotrou, péhini en deûz hé dân é Sion, hag hé fourn é Jéruzalem.

—

XXXII. PENNAD.

Gwastadur ar Judéa. Hé gwellaen.

1. Chétu é rénô ar roué gañt reizded, hag é aotrouniô ar briñsed gañt barnédigez.

2. Ann dén-zé a vézô ével eur gwasked oud ann avel, hag eur vôden oud ann arné ; ével goueriou dour enn eunn douar séac'h, ha skeûd eur roc'h uc'hel enn eunn douar skarniiet.

3. Daoulagad ar ré a wélô na véziñt két tévaléet, ha diskouarn ar ré a glevô a zélaouô.

4. Ha kaloun ar ré ziskiañt a boellô ar wiziégez, ha téôd ar gaged a gomzô téar ha fréaz.

5. Ann dén diskiañt na vézô mui galvet priñs ; hag ann touelier na vézô mui hanvet bráz.

6. Râg ann dén diskiañt a lavarô traou diboell, hag hé galoun a rai fallagriez, évit peûr-ôber ann drouk a guzé, évit komza oud ann Aotrou gañt trubardérez, évit lakaad da fata éné ann dén naounek, ha lémel ann dour digañd ann dén en deûz sec'hed.

7. Armou ann touelier a zô drouk ; râg héñ a glask ijinou évit kolla ar ré vuel gañd eul lavar gaou, pa gomz ar paour hervez ar reizded.

8. Hôgen ar priñs a vennô ével eur priñs, hag héñ en em startai war ann duged.

9. Savit, gragez pinvidik, ha sélaouit va mouéz ; merc'hed dizaouzan, rôit skouarn d'am lavar.

10. Goudé deisiou hag eur bloaz, merc'hed dizaouzan, c'houi a vézô reûstlet ; peûr-c'hréat eo ar veñdem, na vézô mui a védérez.

11. Krénit, gragez pinvidik, bézit er reûstl, merc'hed dizaouzan ; en em ziwiskit, hô pézet méz, likit séier enn-drô d'hô targreiz.

12. En em c'hlac'harit war hoc'h askré, war hô touar strujuz, war hô kwinienneu frouézuz.

13. Ann drein hag ann dréz a c'hôlôi parkou va fobl ; ha pégement ouc'hpenn *é c'hôlôiñt-hi* ann tiez a lévénez eûz ar géar dudiuz-zé ?

14. Hé ziez kaer a vézô dilézet ; hé zûd paot a iélô kuit ; eunn dévalien vrâz a c'hôlôi hé c'héviou da-vikenn. Ann azéned c'houéz a c'hoariô *énô*, ann trôpellou a beûrô *énô* ;

15. Kén na ziskennô ar spéred warn-omp eûz ann éñv ; ma teûi ann distrô da véza eunn douar strujuz, ha ma vézô trôet ann douar strujuz enn eur c'hoat.

16. Ar varn a choumô enn distrô, hag ar reizded a arzavô enn eunn douar strujuz.

17. Ar péoc'h a vézô labour ar reizded, hag ann tâv hen heûliô, hag ar c'hréd *a badô* da-vikenn.

18. Va fobl a arzaoô é kaerded ar péoc'h, dindân teltou dizaouzan, enn eunn arzaô a binvidigez.

19. Hôgen ar c'hazarc'h a gouézô war ar c'hoat, hag ar géar a vézô vuéléet-bráz.

20. Euruz oc'h, c'houi péré a hâd war ann holl zouréier, hag a gâs dî troad ann éjenn hag ann azen.

—

XXXIII. PENNAD.

Dispennadur énébourien Juda.

1. Gwâ té, péhini a breiz, ha na vézi-dé két preizet ivé ? Ha té, péhini a zispriz, ha na vézi-dé két disprizet ivé ? P'az pézô peûr-breizet, é vézi preizet : pa vézi skuiz ô tisprizout, é vézi disprizet.

2. Aotrou, az péz truez ouz-omp ; râk da c'hortozet hou eûz ; béz da vréac'h d'é-omp diouc'h ar miñtin, ha da zilvidigez é amzer ar c'hlac'har.

3. Gañt mouéz ann éal eo bét tec'het ar boblou, ha gañt skéd da veûrded eo bét skiñet ar brôadou.

4. Dastumet é vézô hô tibourc'hou, ével ma tastumeur ar c'houiled, gañt péré é leûnieur ar poullou.

5. Diskouézet en deûz ann Aotrou hé veûrded, ô véza ma choum el léac'h uc'hel ; leûniet en deûz Sion a varn hag a reizded.

6. Ar feiz a rénô enn da amzer ; ar furnez hag ar wiziégez a vézô madou ar zilvidigez ; doujañs ann Aotrou a vézô hé deñzor.

7. Ar ré diwar ar méaz péré a wélô kémeñt-sé a c'harmô, ar gannaded a béoc'h a wélô gañt c'houervder.

8. Dilézet eo ann heñchou, na dréméneur mui dré ar raveñchou, torret eo gañt-hañ ar gévrédigez, diskaret eo ar c'heriou, n'en deûz azaouez é-béd évid dén.

9. Er gwélvan hag er fillidigez éma ann douar ; reûstlet ha direizet eo al Liban ; eunn distrô eo deûet Saron da véza ; Basan hag ar C'harmel a zô bét gwastet.

10. Bréma é savinn, émé ann Aotrou ; bréma é tiskouézinn va meûrded, bréma é rôinn da anaout va galloud.

11. Grouéz a eñgéheñtot, hag é c'hanot kôlô ; hoc'h alan *a vézô ével* eunn tân hag a zévô ac'hanoc'h.

12. Ar boblou a vézô héñvel oud al ludu a choum war-lerc'h ann tân, hag oud eur bôd spern a lékéeur enn tân.

13. Klévit pétrâ em eûz gréat, choui péré a zô pell, hag anavézit va ners, choui péré a zô tôst.

14. Ar béc'herien a zô bét spouñtet é Sion, ann heuz a zô bét kroget er bilpouzéd ; piou ac'hanoc'h a hellô choum enn tân loskuz ? Piou ac'hanoc'h a badô er flammou peûr-baduz ?

15. Néb a valé er reizded, hag a gomz er wirionez ; néb a zistol ar madou deûet é gaou, a vîr hé zaouarn diouc'h pép rô, a stañk hé ziskouarn out pép lavar a c'hoad hag a zerr hé zaoulagad gañd aoun na welché ann drouk.

16. Hen-nez a choumô é léc'hiou uc'hel ; é rec'hier kré hag uc'hel en em dennô ; bara a vézô rôet d'ézhañ, na ziouerô két a zour.

17. Hé zaoulagad a wélô ar roué enn hé gaerded ; hi a zellô oud ann douar a bell.

18. Da galoun a éñvorô hé spouñt. Péléac'h éma ann dûd gwiziek ? Péléac'h éma ann hini a boézé geriou al lézen ? Péléac'h éma mestr ar vugalé ?

19. Na wéli két eur bobl her, eur bobl dichek enn hé gomsiou ; enn hévélep doaré na helli két poella lavar hé iéz, é péhini n'eûz furnez é-béd.

20. Sell out Sion, kéar hol lidou ; da zaoulagad a wélô Jéruzalem, kéar piñvidik, telt ha na hellô két béza dizouget enn eul léac'h all ; ann tachou a starta anézhi na véziñt tennet bikenn, hag ar c'herdin a zalc'h anézhi na véziñt két torret.

21. Râg énô hép-kén é tiskouézô ann Aotrou hé veûrded ; ann douréier

a rédo énô enn eur c'han lédan hag éc'hon ; al listri roéñvek na drémé-niñt két dré énô, hag ar galé bráz na vézô két gwélet énô.

22. Râg ann Aotrou a zô hor-barner, ann Aotrou a zô hol lézenner, ann Aotrou a zô hor roué ; héñ eo a zavé-tai ac'hanomp.

23. Da gerdin en em laoskô ; ha na helliñt két reûdi ; da wern a vézô enn eunn hévélep doaré, na belli mui steña da wéliou. Neûzé é vézô rannet ann dibourc'hou bráz a vézô bét gréat ; ar ré gamm hô dévézô hô lôd eûz ann dibourc'hou.

24. Ann hini a vézô tôst na lavarô két : Klañv ounn ; ar bobl a choumô enn-hi en dévézô ann diskarg eûz hé fallagriez.

—

XXXIV. PENNAD.

Dismañtr ann Iduméa.

1. Tôstait, brôadou, ha sélaouit ; ha c'houi poblou, likid-évez ; ra zélaouô ann douar ha kémeñd a zô enn-hañ, ar béd ha kémeñd a zoug.

2. Râk buanégez ann Aotrou *a gouézô* war ann holl vrôadou, hág hé frouden war hô holl arméou ; hô dis-penna a rai, lakaad a rai hô laza.

3. Hô ré-lazet a vézô taolet-kuit, hag é savô fléar eûz hô c'horfou-marô : ar ménésiou a zeûi da danavaat gañd hô goad.

4. Hag holl stéred ann éñvou a wéñvô, hag ann éñvou en em rodellô ével eul levr ; hag hi holl a gouézô, ével ma kouéz déliou ar winien hag ar fiézen.

5. Râk va c'hlézé a zô en em vezviet enn éñv ; chétu é tiskennô war ann Iduméa, ha war eur bobl a lazinn, évid diskouéza va barnédigez.

6. Klézé ann Aotrou a zô leûn a c'hoad : lardet eo gañt goad ann ein hag ar bouc'hed, gañt goad ann tour-zed ar ré larta ; râg ann Aotrou en deûz aozet eur sakrifiz é Bosra, hag eul lazérez bráz é douar Édom.

7. Ann unikorned a ziskennô gañt-hô, hag ann tirvi gañd ar ré c'hallou-déka anézhô ; ann douar en em vezviô gañd hô goad, hag ar parkou en em lardô gañd hô lard.

8. Râk *deûet eo* deiz veñjañs ann Aotrou, hag ar bloaz a varnédigez évit Sion.

9. Hé froudou a drôi é pég, hag hé boultr é soufr ; hag hé douar é pég leskédik.

10. Na varvô két *hé dân* na nôz na deiz, hé môged a biñô da-vikenn ; a-rumm-é-rumm é vézô glac'haret, na dréménô dén dré-z-hi a-héd ar c'hañt-védou.

11. Ar boñgors hag ann heûreûchin a zalc'hô anézhi ; ann ibis hag ar vrân a choumô enn-hi. Ann Aotrou a as-tennô hé linen war-n-ézhi évid hé c'has-da-nétra hag ar c'hompézer évid hé dispenna.

12. Hé zûd-nobl na choumiñt mui énô ; hôgen hî a c'halvô eur roué, hag hé holl briñsed a iélô-da-nétra.

13. Ar spern hag al linad a zavô enn hé ziéz, hag ann askol enn hé c'hréou ; da wélé é vézô d'ann aéred, ha da beûrvann d'ann otruzed.

14. Ann diaouled hag ann azéned-tirvi en em gavô énô, al loéned-vlévek a c'harmô ann eil oud égilé ; énô é c'hourvézô ar môr-c'hrég, hag é kavô hé éc'hoaz.

15. Enô é rai ann heûreûc'hin hé doull, hag é vagô hé heûreûc'hined bihan ; kleûza a rai war hô zrô, hag é tommô anézhô dindan-hañ ; énô en em-strollô ar skouled, hag en em bariñt.

16. Klaskit gañd évez é levr ann Aotrou, ha lennit ; na fallô hini eûz ar ré-mañ, na choumô két unan héb en em gavout ; râg ar péz a zô deûet er-méaz eûz va génou a zô bét gour-c'hémennet gañt-hañ, hag hé spéred eo en deûz hô strollet.

17. Héñ eo a rai hô lôd d'ézhô, hag hé zourn a rannô ar vrô étré-z-hô gañt meñt ; da-vikenn é piaouiñt anézhi, a-rumm-é-rumm é choumiñt enn-hi,

—

XXXV. PENNAD.

Gwellaën ar Judéa.

1. Ann douar didûd ha diheñt en em laouénai, hag ann distrô a dridô, hag a vleûvô ével al lili :

2. Hégina ha kellida a rai ; gañt lévénez ha meûleûdigez é tridô : gloar al Liban a vézô rôet d'ézhañ, kaerded ar C'harmel ha Saron ; hî hô-unan a wélô gloar ann Aotrou, ha skéd hon Doué-ni.

3. Krévait ann daouarn laosk, ha nerzit ann daoulin diners.

4. Livirit d'ar ré digalonn : Krévait, ha n'hô pézet két a aoun ; chétu hô Toué a rôi da bép-hini hervez hé zellid ; ann Aotrou hé-unan a zeûi hag a zieûbô ac'hanoc'h.

5. Neûzé é vézô digoret daoulagad ar ré zall, ha diskouarn ar ré vouzar a glevô.

6. Neûzé ann dén kamm a lammô ével eur c'harv, ha téôd ar ré vûd a vézô diéréet ; râg ann douréier a zavô enn distrô, hag ar frouden enn diza-rempred.

7. Ann douar krâz a drôi enn eul lenn, hag ann douar séac'h é feuñteû-niou dour. Er c'héviou é péré keñt é choumé ann aéred, é savô ar c'hors hag ar broen glâz.

8. Énô é vézô eur raveñt hag eunn heñt, hag a vézô hanvet ann heñt sañ-tel ; ann dén saotr na dréménô két dré-z-hañ, hag eunn heñt éeun é vézô d'é-hoc'h, enn hévélep doaré na faziô két enn-hañ ar ré ziskiañt.

9. Na vézô két a léon énô, na biñô két enn-hañ a loen ferô, ha na choumô két énô ; ar ré a vézô bét dieûbet a gerzô dré-z-hañ.

10. Ar ré a vézô bét dasprénet gañd ann Aotrou a zistrôi, hag a zeûi da Zion ô kana hé veûleûdiou ; hag eûl lévénez peûr-baduz a vézô war hô fennou ; ann dudi hag al lévénez a choumô gañt-hô, ar c'hlac'har hag ar c'hlemvan a dec'hô diout-hô.

—

XXXVI. PENNAD.

Sennachérib a gerz a-éneb ar Judéa.

1. Er pévarzékved bloaz eûz a rén Ézéc'hias, é piñaz Sennachérib, roué ann Assiried, a-éneb ann holl geriou kré eûz a Juda, hag héñ hô c'héméraz.

2. Ha roué ann Assiried a gasaz Rabsasez eûz a Lac'his da Jéruzalem gañd eunn armé vráz a-éneb ar roué Ézéc'hias ; hag héñ a arzaôaz é-tâl sân al lenn uc'hela é heñt park ar c'hommer.

3. Neûzé Éliasim, mâb Helsias, pé-hini a oa mestr ann tî, ha Sobna ar skrivañer, ha Joahé, mâb Asaf ann dieller, a zeûaz d'hé gavout.

4. Ha Rabsasez a lavaraz d'ézhô : Livirit da Ézéc'hias : Chétu pétrâ a lavar ar roué bráz, roué ann Assiried : É pé fisiañs en em rôez-té ?

5. Gañt pé guzul pé gañt pé ners é fell d'id en em zével em énep ? War biou é lékéez da fisiañs pa belléez diouz-in ?

6. Chétu é lékéez da fisiañs war ann Éjipt, war ar vâz gorsen-zé péhini a zô torret, péhini a iélô é dourn ann hini a harpô hé zourn war-n-ézhi, hag a dreûzô anézhañ ; ével-sé é rai Faraon é-kéñver ar ré holl a lakai hô fisiañs enn-hañ.

7. Ma lévérez d'in : Enn Aotrou, hon Doué, é lékéomb hor fisiañs ; ha né két hen-nez a béhini en deûz Ézé-c'hias diskaret al lec'hiou uc'hel hag ann aoteriou, ô lavaroud da Juda ha da Jéruzalem : Dirâg ann aoter-zé éc'h azeûli ?

8. Ha bréma en em rô d'am Aotrou, roué ann Assiried, hag é rôinn d'id daou vil varc'h, mar gellez kavout é-touez da bobl tûd a-walc'h évit piña war-n-ézhô :

9. Pénaoz é helli-dé énébi oud ann distéra rénér eûz a gériou-kré va Aotrou ? Ma lékéez da fisiañs enn Éjipt, enn hé girri, hag enn hé varc'heien ;

10. Ha deûet ounn-mé er vrô-mañ, évid hé dispenna, héb urs ann Aotrou ? Ann Aotrou en deûz lavaret d'in : Piñ er vrô-zé, ha dispenn-hi.

11. Neûzé Éliasim, ha Sobna, ha Joahé a lavaraz da Rabsasez : Komz oud da dûd é Siriack ; râk nî a oar ann iéz-zé. Hôgen na gomz két ouzomp é Judaek, pa glev ar bobl a zô war ar vûr.

12. Ha Rabsasez a lavaraz d'ézhô : Hag étrézé da vestr hag étrézég ennod en deûz va c'haset va mestr évit lavarout kémeñt-mañ ? Ha né két keñtoc'h étrézég ann dûd-zé péré a zô savet war ar vûr, évit na zebriñt két hô mon, ha na éviñt két hô zroaz gané-hoc'h ?

13. Ha Rabsasez a zavaz, hag a c'harmaz gañd eur vouéz gré é Judaek, hag a lavaraz : Sélaouit gériou ar roué brâz, roué ann Assiried.

14. Ével-henn é lavar ar roué : Na douellet két Ézéc'hias ac'hanoc'h, râk na hellô két hô tieûbi.

15. Ha na lakaet két Ézéc'hias ac'hanoc'h da gaout fisiañs enn Aotrou, ô lavarout : Ann Aotrou hon dieûbô, na gouézô két ar géar-mañ étré daouarn roué ann Assiried.

16. Na zélaouit két Ézéc'hias ; râg ével-henn é lavar roué ann Assiried : Grît kévrédigez gan-éñ, ha deûit d'am c'havout, ha debrit pép-hini eûz hô kwinien hoc'h-unan, ha pép-hini eûz hô fiézen hoc'h-unan, hag évit pép-hini dour hô feuñteun hoc'h-unan,

17. Kén na zeûinn, ha na gasinn ac'hanoc'h enn eunn douar héñvel oud hô touar, eunn douar a éd hag a wîn, eunn douar a vara hag a winiennou.

18. Na reûstlet két Ézéc'hias ac'hanoc'h, ô lavarout : Ann Aotrou hon dieûbô. Hag hini eûz a zouéed ar brôadou en deûz-héñ dieûbet hô douar eûz a zaouarn roué ann Assiried ?

19. Péléac'h éma doué Emat hag Arfad ? Péléac'h éma doué Séfarvaim ? Hag hî hô deûz dieûbet Samari eûz va dourn ?

20. Piou é-touez ann holl zouéed eûz ar brôiou-zé en deûz dieûbet hé zouar eûz va dourn, ma tieûbô ann Aotrou Jéruzalem eûz va dourn ?

21. Hag hî a davaz, ha na respouñtaz gér out-hañ. Râg ar roué en dôa gourc'hémennet d'ézhô, ô lavarout : Na respouñtit két d'ézhañ.

22. Neûzé Éliasim, mâb Helsias, péhini a oa mestr ann tî, ha Sobna ar skrivañer, ha Joahé, mâb Asaf anu dieller, a zistrôaz étrézég Ézéc'hias hag hô dilad roget, hag hî a rôaz da anaout d'ar roué gériou Rabsasez.

—

XXXVII. PENNAD.

Éal ann Aotrou a zispenn armé Sennachérib.

1. Pa glevaz ar roué Ézéc'hias kémeñt-sé, é rogaz hé zilad, é lékéaz eur sac'h war hé drô, hag éz éaz é tî ann Aotrou.

2. Hag héñ a gasaz Éliasim, péhini a oa mestr ann tî, ha Sobna ar skrivañer, hag ar ré gôsa eûz ar véleien, gôlôet a zéier, étrézég Isaias ar profed, mâb Amos.

3. Hag hî a lavaraz d'ézhañ : Évelhenn é lavar Ézéc'hias : Eunn deiz a eñkrez, a damall, a zrouk-prézek eo hé-mañ ; râg ar vugalé a zô daré da véza ganet, ha n'eûz két a ners awalc'h évit gwilioudi.

4. Ann Aotrou da Zoué en dévézô klévet héb arvar gériou Rabsasez, péhini a zô bét kaset gañt roué ann Assiried hé vestr, évid drouk-prézégi oud ann Doué béô, hag évid hé gunuc'ha gañt lavariou en deûz klévet ann Aotrou, da Zoué : gorré éta da béden évid ar ré a choum a zilerc'h.

5. Ha servicherien ar roué Ézéc'hias a iéaz étrézég Isaias.

6. Hag Isaias a lavaraz d'ézhô : Añ dra-mañ a léverrot d'hô mestr : Évelhenn é lavar ann Aotrou : N'hô pézet két a aoun râg ar gériou hoc'h eûz klévet, gañt péré servicherien roué ann Assiried hô deûz va heskinet.

7. Chétu mé a gasô war-n-ézhañ eur c'houéz, hag héñ a glevô eur c'hélou, hag a zistrôi d'hé vrô ; ha mé hé lakai da vervel gañd ar c'hlézé enn hé vrô.

8. Rabsasez éta a zistrôaz war hé c'hîz, hag a iéaz da gavout roué ann Assiried péhini a stourmé out Lobna ;

râk

râk klévet en dôa pénaoz é oa éat-kuît eûz a Lac'his.

9. Hag héñ a glévaz pénaoz Taraka, roué Étiopia, a oa en em lékéat enn heñt évit stourmi out-hañ ; pa glévaz kémeñt-sé, é kasaz kannaded étrézég Ézéc'hias, ô lavarout :

10. Chétu pétrâ a leverrot da Ézéc'hias, roué Juda : Na douellet két ac'hanod da Zoué, é péhini é lékéez da fisiañs, na lavar két : Na gouézô két Jéruzalem étré daouarn roué ann Assiried.

11. Chétu té éc'h eûz klévet pétrâ hô deûz gréat rouéed ann Assiried d'ann holl vrôiou hô deûz dispennet ; ha té a helfé béza dieûbet ?

12. Douéed ar brôadou hag hî hô deûz dieûbet ar boblou a zô bét dispennet gañt va zadou, Gozam, hag Haram, ha Résef, ha mipien Éden, péré a oa é Talassar ?

13. Péléac'h éma roué Émat, ha roué Arfad, ha roué kéar Séfarvaim, Ana hag Ava ?

14. Hag Ézéc'hias a géméraz al lizer eûz a zourn ar gannaded, hag hé lennaz ; hag héñ a biñaz da dî ann Aotrou, hag a astennaz anézhi dirâg ann Aotrou.

15. Hag Ézéc'hiaz a bédaz ann Aotrou, ô lavarout :

16. Aotrou ann arméou, Doué Israel, té péhini a zô azézet war ar Gérubined ; té hép-kén eo Doué holl rouañtélésiou ann douar ; té eo éc'h eûz gréat ann éñv hag ann douar.

17. Dinaou, Aotrou, da skouarn, ha sélaou : digor, Aotrou, da zaoulagad, ha gwél, ha sélaou ann holl c'hériou en deûz digaset Sennachérib évid drouk-prézégi oud ann Doué béô.

18. Gwîr eo, Aotrou, pénaoz rouéed ann Assiried hô deûz gwastet ar boblou hag hô douarou,

19. Ha ma hô deûz taolet hô douéed enn tân ; râk né oañt két douéed, hôgen labour daouarn ann dûd, koat ha méan ; hag hî hô deûz hô brévet.

20. Bréma éta, Aotrou, hon Doué, dieûb ac'hanomp eûz hé zourn, évit ma anavézô holl rouañtélésiou ann douar, pénaoz n'eûz Aotrou all é-béd néméd-od.

21. Neûzé Isaias, mab Amos a gasaz étrézég Ézéc'hias, évit lavaroud d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : O véza ma éc'h eûz pédet ac'hanoun diwar-benn Sennachérib, roué ann Assiried ;

22. Chétu amañ ar gér en deûz lavaret ann Aotrou diwar hé benn : Ar werc'hez merc'h Sion é deûz va zisprizet ha da c'hoapéet ; merc'h Jéruzalem é deûz héjet hé fenn adré d'id.

23. Piou éc'h eûs-té goapéet ? Out piou éc'h eûs-té drouk-prézéget ? A-énep piou éc'h eûs-té savet da vouéz, ha savet da zaoulagad balc'h ? A-énep sañt Israel.

24. Dré zourn da zervicherien éc'h eûz goapéet ann Aotrou, hag éc'h eûz lavaret : Gañd al lôd brâz eûz va c'hîri ounn piñet war lein ar ménésiou, war gribel al Liban ; trouc'het em eûz hé wéz-sedr uc'hel, hag hé wéz-sapr kaer ; éad ounn bétég ar penn uc'héla eûz hé gribel, ha koajou hé vésiou strujuz.

25. Kleûzet em eûz, hag em eûz évet dour, hag em eûz dizec'het gañt roudou va zreid ann holl c'houériou dalc'het gañt saviou-douar.

26. Ha n'éc'h eûs-té két klévet pénaoz eo mé em eûz gréat ann traou-zé pell-zô ? Aozet iñt bét gan-éñ enn deisiou kôz ; ha bréma hô c'hasann da benn, ô tiskara ar c'hrec'hiennou a stourm ann eil oud ébén, hag ar c'hériou-kré.

27. Tûd ar c'hériou-zé a zô bét spouñtet ha mézékéet, ével pa veñt bét dizourn ; deûet iñt ével ar foenn a lékéeur war ar parkou, ével ar géotpeûri, hag ével al louzou a zâv war ann toennou, péhini a zec'h abarz ma eo daré.

28. Gwézet em eûz péléac'h é choumez, a béléac'h é teûez, ha péléac'h éz éez ; anavézet em eûz da frouden em énep.

29. Pa eo savet da frouden em énep, eo piñet da rogeñtez bété va diskouarn ; lakaad a rinn éta eur minouer war da frî, hag eur wesken enn da c'hénou ; hag é kasinn ac'hanod dré ann hévéleb heñt dré béhini oud deûet.

30. Hôgen chétu ann arouéz d'id : Debr hevléné ann traou a zavô anézhô

hô-unan, hag enn eil vloaz en em vag gañt frouez ; hôgen enn trédé bloaz, hadit, ha médit, ha plañtit gwiniennou, ha debrit ar frouez anézhô.

31. Hag ar péz a vézô tec'het ha choumet eûz a dî Juda, a daolô hé c'hrisiou d'ann-traouñ, hag a rôi hé frouez ouc'h-kréac'h.

32. Râk lôd a dec'hô eûz a Jéruzalem, ha lôd all a vézô dieûbet eûz a Zion ; oaz Aotrou ann arméou eo a rai kémeñt-sé.

33. Râk-sé chétu pétrâ a lavar ann Aotrou diwar-benn roué ann Assiried : N'az ai két er géar-zé, ha na daolô két hé zaésiou out-hi ; na stourmô két out-hi gañd ann diren, ha na rai két a gleûsiou war hé zrô.

34. Dré ann heñt dré béhini eo deûet é tistrôi, ha n'az ai két er géarzé, émé ann Aotrou.

35. Gwarézi a rinn ar géar-zé, hag é tieûbinn anézhi enn-abek d'in, hag enn-abek da Zavid, va zervicher.

36. Neûzé éal ann Aotrou a iéaz erméaz, hag a skôaz war bemp mil dén ha naô-ugeñt é kamp ann Assiried. Hag ar ré a zavaz miñtin-mâd a wélaz ar c'horfou-marô.

37. *Goudé-zé* Sennachérib a zilec'haz, a iéaz-kuit hag a zistrôaz war hé giz ; hag héñ a choumaz é Niniva.

38. Hag é c'hoarvézaz pénaoz pa édô oc'h azeûli é templ Nesroc'h, hé Zoué, Adramélec'h ha Sarasar, hé vipien, a lazaz anézhañ gañd hô c'hlézéier ; hag hî a dec'haz étrézé brô Ararat. Hag Asarhaddon, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

—

XXXVIII. PENNAD.

Kléñved Ézéc'hias. Hé ganaouen.

1. Enn deisiou-zé Ézéc'hias a oé klañv ha daré da vervel ; hag Isaias ar profed, mâb Amos, a iéaz d'hé gavout, hag a lavaraz d'ézhañ : Évelhenn é lavar ann Aotrou : Laka reiz enn da dî, râk té a varvô, ha na vévi mui.

2. Hag Ézéc'hias a drôaz hé zaoulagad oud ar vôger, hag a béûaz ann Aotrou,

3. O lavarout : Az péz koun, Aotrou, mé az péd, pénaoz em eûz kerzet dira-z-od er wirionez, ha gañd eun galoun c'houék, ha pénaoz em eûz gréat kémeñd a zô mâd dirâk da zaoulagad. Hag Ézéc'hias a skulaz daélou drûz.

4. Hag ann Aotrou a gomzaz oud Isaias, ô lavarout :

5. Kéa, ha lavar da Ézéc'hias : Évelhenn é lavar ann Aotrou, Doué David da dâd : Klevet em eûz da béden, ha gwélet em eûz da zaélou : pemzék vloaz a likiinn c'hoaz war da zeisiou.

6. Da denna a rinn eûz a zaouarn roué ann Assiried ; dieûbi a rinn ivé ar géar-zé, hag é warézinn anézhi.

7. Hôgen hou-mañ eo ann arouéz a rô ann Aotrou d'id pénaoz é sévénô ar gér en deûz rôet d'id.

8. Lakaad a rinn skeûd ann héol, péhini a zô diskennet eûz a zék daez war gadran Ac'haz, da zistrei kémeñd all war hé giz. Hag ann héol a biñaz a-névez eûz a zék daez dré béré é oa diskennet.

9. Skrîd Ézéc'hias, roué Juda, goudé ma oa bét klañv, ha ma oa bét paréet eûz hé gleñved.

10. Lavaret em eûz : É-kreiz va deisiou éz ann étrézé dôriou ar béz ; klasket em eûz dilerc'h va bloavésiou.

11. Lavaret em eûz : Na wélinn két ann Aotrou Doué é douar ar ré véô. Na wélinn mui dén é-touez ar ré a choum er béd.

12. Va choumadur a zô éat ébiou ; rodellet eo a zira-z-oun ével telt eur mesaer. Trouc'het eo va buez ével *neûd* ar gwiader ; pa édô c'hoaz enn hé dérou, eo bét trouc'het ; diouc'h ar miñtin bétég ar pardaez am likii da voñd-da-nétra.

13. Bétég ar miñtin é c'hédenn ; râg ével eul léon en deûz brévet va holl eskern ; diouc'h ar miñtin bétég ar pardaez am likii da voñd-da-nétra.

14. Ével ar wennélien vihan é c'harminn, ével ar goulm éc'h hirvoudinn : skuizet eo bét va daoulagad ô sellout ouc'h-kréac'h. Aotrou, gwall c'hlac'haret ounn, respouñt évid-oun.

15. Pétrâ a livirinn-mé, pé pétrâ a respouñtô d'in, pa eo héñ en deûz gréat kémeñt-sé ? Lakaad a rinn da dréménout dira-z-od holl vloavésiou va buez é c'houervder va éné.

16. Aotrou, mar d-eo ével-sé é véveur, mar d-éma enn traou-zé buez va spéred ; é kastizi ac'hanoun, hag é rôi ar vuez d'in.

17. Ar chouervded ar brasa a zô bét trôet é péoc'h ; hôgen té éc'h eûz miret out va éné na vé kaset-da-nétra ; taolet éc'h eûz adré da gein va holl béc'héjou.

18. Râg ar béz na énorô két ac'hanod, hag ar marô n'az meûlô két : ar ré a ziskenn er poull na c'hediñt két da wirionez.

19. Ar ré véô, ar ré véô eo a énorô ac'hanod, ével ma rann hiriô va-unan ; ann tâd a rôi da anaout da wirionez d'hé vugalé.

20. Aotrou, dieûb ac'hanoun, hag é kanimp hor c'hanaouennou é holl zeisiou hor buez é ti ann Aotrou.

21. Hag Isaias a c'hourc'hémennaz ma vijé kéméret eul lôd brâz a fiez, ha ma vijeñt lékéat é palastr war hé c'houli, évid hé baréa.

22. Hag Ézéc'hias a lavaraz : Pétrâ a vézô da arwéz d'in ma piñinn da dî ann Aotrou ?

—

XXXIX. PENNAD.

Ézéc'hias a ziskouéz hé deñzoriou da gannaded roué Babilon.

1. Enn amzer-zé Mérodac'h Baladan, mâb Baladan, roué Babilon, a gasaz eul lizer ha traou kaer da Ézéc'hias, ô véza m'en dôa klévet pénaoz é oa bét klañv, hag é oa bét paréet.

2. Ézéc'hias a zigéméraz anézhô gañt lévénez, hag a ziskouézaz d'ézhô kambr al louzou, ann aour hag ann arc'hañt, hag ann traou c'houés-vâd, hag ann éôliou ar ré wella, hag hé holl arrébeûri kaer, ha kémeñd a oa enn hé deñzoriou. Na oé nétrâ enn hé dî nag é kémeñd a oa enn hé véli, na ziskouézaz d'ézhô.

3. Neûzé ar profed Isaias a iéaz da

gavout ar roué Ézéc'hias, hag a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ hô deûz lavaret ann dûd-zé, hag a béléac'h iñd-hi deûet étrézég enn-od ? Hag Ézéc'hias a lavaraz : Eûz a eur vrô bell iñd deûet d'am c'havout, eûz a Vabilon.

4. Hag *Isaias* a lavaraz : Pétrâ hô deûs-hi gwélet enn da dî ? Hag Ézéc'hias a lavaraz : Kémeñd a zô em zî hô deûz gwélet ; n'eûz nétrâ em teñzoriou a gémeñt n'am eûz diskouézet d'ézhô.

5. Hag Isaias a lavaraz da Ézéc'hias : Sélaou gér Aotrou ann arméou.

6. Chétù é teûi ann deisiou é péré é vézô tennet kémeñd a zô enn da dî, hag é vézô kaset da Vabilon ann holl deñzoriou hô deûz dastumet va dadou bété vréma ; na vézô lézet nétrâ, émé ann Aotrou.

7. Hag é vézô kéméret eûz da vugalé, eûz ar ré a zô deûet ac'hanod, eûz ar ré éc'h eûz ganet, évid hô lakaad da spazéien é palez roué Babilon.

8. Hag Ézéc'hias a lavaraz da Isaias : Mâd eo ar gér en deûz lavaret ann Aotrou. Hag héñ a lavaraz *c'hoaz* : Ra vézô hép-kén ar péoc'h hag ar wirionez a-héd va deisiou.

—

XL. PENNAD.

Diskléria dur ann Aotrou. Hé veûrdeû, hé c'halloud.

1. Dic'hlac'harit, dic'hlac'harit, va fobl, émé hô Toué.

2. Komzit out kaloun Jéruzalem, ha livirit d'ézhi pénaoz eo leûn hé drougiez, ha distaolet hé fallagriez diwar-n-ézhi ; ha pénaoz é deûz digéméret eûz a zourn ann Aotrou diou wéach kémeñd all évid hé féc'héjou.

3. Mouéz ann hini a léñv enn distrô : Aozit heñd ann Aotrou ; grît ma vézô éeun gwéñodennou hon Doué enn distrô.

4. Pép traoñien a vézô uc'héléet, ha pép ménez a vézô izéléet ; ar péz a zô gwâr a vézô éeunet ; hag ann heñchou garô a vézô kompézet.

5. Gloar ann Aotrou en em zis-kouézô, ha pép kîg a wélô ivé pénaoz eo génou ann Aotrou en deûz komzet.

6. Eur vouéz é deûz lavaret : Garm. Ha mé em eûz lavaret : Pétrâ a c'har-minn-mé ? Pép kik a zô géot, ha pép gloar ével bleûñ ar parkou.

7. Gwévet eo ar géot, hag ar bleûñ a zô kouézet, râk spéred ann Aotrou en deûz c'houézet war-n-ézhañ. Evit-gwîr ar bobl a zô géot.

8. Gwévet eo ar géot, hag ar bleûñ a zô kouézet ; hôgen gér hon Aotrou a choum da-vikenn.

9. Piñ war eur ménez uc'hel, té péhini a brézég ann aviel da Zion. Sâv da vouéz gañt ners, té péhini a brézég ann aviel da Jéruzalem ; sâv-hi, ha n'az péz két a aoun. Lavar da gériou Juda : Chétu hô Toué :

10. Chétu ann Aotrou Doué a zeûi enn hé c'halloud, hag hé vréac'h a drec'hô ; chétu hé c'hôbr gañt-hañ, hag hé labour dira-z-hañ.

11. Ével eur mésaer é kasô hé zêñved da beûri ; gañt *ners* hé vréac'h é strollô hé ein, hag héñ hô savô oud hé askré hag a zougô ann dañvadézed leûn.

12. Piou en deûz meñtet ann douréier enn hé vôz, hag en deûz poézet ann éñvou gañd hé balf ? Piou en deûz dalc'het tolzen ann douar gañt tri biz, ha poézet ar ménésiou gañt poésiou, hag ar c'hrec'hiennou gañd eur valañs ?

13. Piou en deûz skoazellet spéred ann Aotrou ? Pé piou a zô bét da alier d'ézhañ, hag en deûz diskouézet *eunn dra* d'ézhañ ?

14. Piou en deûz hé guzuliet, hag hé zesket, ha diskouézet d'ézhañ ra-weñt ar reizded, ha desket d'ézhañ ar wiziégez, ha diskouézet d'ézhañ heñt ar furnez ?

15. Chétu ar brôadou a zô ével eur banné dour *a gouéz* eûz ar zâl, hag ével eur c'hreûnennik enn eur valañs ; chétu ann énézi a zô ével eur boul-trennik.

16. Hag al Liban na vézô két a-walc'h évit lakaad ann tân, hag hé loéned na véziñt két a-walc'h évid ôber eur sakrifiz.

17. Ann holl vrôadou a zô dira-z-hañ ével pa na veñt két, hag héñ *a* zell anézhô ével nétrâ, ével ar goullô.

18. Out piou éta é réot-hu Doué héñvel ? Ha pé skeûden a zavot-hu d'ézhañ.

19. Ar gôf hag héñ na rai két d'ézhañ eur skeûden deûz ? Ann orféber-aour hag héñ n'hen doaréô két enn aour, hag ann orféber arc'hañt é taolennou arc'hañt ?

20. Ar méchérour fûr a zilenn eur c'hoat kré ha divreinuz ; lakaad a râ hé skeûden enn hévélep doaré na horellô két.

21. Ha n'hoc'h eûs-hu két gwézet ? Ha n'hoc'h eûs-hu két klévet ? Ha n'eo két bét rôed da anaoud d'é-hoc'h adaleg ar penn-keñta ? Ha n'hoc'h eûs-hu két poellet pénaoz eo bét diazézet ann douar ?

22. Héñ eo a azez war voul ann douar, hag *a* zell ével kileien-raden ar ré a choum war-n-ézhañ ; héñ eo en deûz lédet ann éñvou ével nétrâ, hag en deûz hô steñet ével eunn telt évit choum dindan-hañ.

23. Héñ eo a gâs-da-nétra ar ré a eñklask ann traou kuzet, hag a laka da nétrâ barnérien ann douar.

24. Hag ivé hô c'héf né két bét plañtet, né két bét hadet, n'en deûz két taolet hé c'hrisiou enn douar ; enn-eunn-taol en deûz c'houézet war-n-ézhô, hag hî a zô bét dizec'het, hag eur gourveñten é deûz hô skiñet ével kôlô.

25. Out piou hoc'h eûs-hu va hévélébékéet, ha va c'heidet, émé ar sañt ?

26. Savit hô taoulagad d'ann néac'h, hag arvestit piou en deûz krouet ann traou-zé ; hag a gâs hô armé enn heñt dré niver, hag hô galv holl dré hô hanô, hép ma choum hini war-lerc'h, ker brâz eo hé veûrded, hé ners, hag hé c'halloud.

27. Pérâg é lévérez, ô Jakob, pérâg é lévérez, ô Israel : Kuzet eo va heñt ouz ann Aotrou, ha va barn a ia ébiou d'am Doué ?

28. Ha na ouzoud-dé két, ha n'éc'h eûs-té két klévet pénaoz Doué eo ann Aotrou peûr-baduz, péhini en deûz krouet harzou ann douar ; péhini na

skuiz két, na labour két, ha na rô két da anaout hé furnez ?

29. Héñ eo a rô ners d'ar ré skuiz ; hag héñ eo a gresk ann ners hag ar c'hréfder d'ar ré a zô gwân.

30. Ann dûd-iaouañk a skuiz, hag a falla ; ar baotred-iaouañk a zeû da fata.

31. Hôgen ar ré a laka hô géd enn Aotrou, a névézô hô ners, hag a gémérô diou-askel ével ann er ; hî a rédô, ha na skuiziñt két ; hî a gerzô, ha na fallaiñt két.

—

XLI. PENNAD.

Dieûb Israel. Dismañtr Babilon.

1. Ra davô dira-z-oun ann énézi, ra névézô ar brôadou hô ners ; ra dôstaiñt, ha ra gomziñt ; déomp kévret d'ar varn.

2. Piou en deûz lékéat ann dén reiz da zével eûz ar sâv-héol, hag hé c'halvet da voñt war hé lerc'h ? Lékéat en deûz ar brôadou da bléga dira-z-hañ, hag ar rouéed en deûz lékéat dindân hé véli ; hô lakaad a rai da bléga dindân hé glézé ével poultr ; hô lakaad a rai da déc'hout dirâg hé wareñ ével ar c'hôlô a ia gañd ann avel.

3. Moñd a rai war hô lerc'h, é péoc'h é tréménô, ha na vézô két gwélet roudou hé dreid.

4. Piou en deûz doaréet ha gréat kémeñt-sé, ha galvet ar brôadou adaleg ar penn-keñta ? Mé eo ann Aotrou, mé eo ar cheñta hag ann divéza.

5. Ann énézi hô deûz gwélet, hag a zô bét spouñtet ; harzou ann douar a zô bét saouzanet ; tôstéet eo *ar* boblou, en em strollet iñt.

6. Pép-hini a gen-nerzô hé nésa, hag a lavarô d'hé vreûr : Kréva.

7. Néb a labour gañd ann arem a skô gañd ar morzol, hag a framm goudé-zé, hag a lavar : Frammet-mâd é vézô ; neûzé é starta gañt tachou évit na horellô két.

8. Hôgen té, Israel, va servicher, té, Jakob, péhini em eûz dilennet, gwenn Abraham va miñoun ;

9. Té péhini em eûz kéméret eûz a benn ann douar, hag em eûz galvet eûz a eur vrô bell, ha da béhini em eûz lavaret : Va zervicher oud ; da zilennet em eûz, ha n'em eûz két da zilézet.

10. N'az péz két a aoun, râg gan-éz émounn ; na zistrô két eûz da heñt, râk mé eo da Zoué ; da grévéet em eûz, da gen-nerzet em eûz ; ha dourn va dén-reiz en deûz da zigéméret.

11. Chétu é vézô mézékéet ha lékéat da rusia, ar ré holl péré a stourmé ouz-id. Ar ré a énébé ouz-id, a zeûi-da-gét, hag a vézô dispennet.

12. Klaskout a ri ar ré a zô en em zavet enn da énep (T), ha n'hô c'havi két : ar ré a vrézélékai ouz-id, a zeûi-da-gét ha da-nétrâ.

13. Râk mé eo ann Aotrou, da Zoué, a gémer da zourn, hag a lavar d'id : N'az péz két a aoun, râk da skoazellet em eûz.

14. N'az péz két a aoun, prév Jakob, na té, Israel, a zô *ével* marô : mé eo em eûz da gen-nerzet, émé ann Aotrou, ha sañt Israel eo da zasprêner.

15. Da lakaad a rinn da véza ével eur c'harr névez évit mac'ha *ann éd*, gañt bégou ha deñt houarn ; mac'ha ha brévi a rî ar ménésiou ; hag é poultr é likii ar c'hrec'hiennou.

16. Hô niza a rî, hag ann avel hô c'hasô gañt-hañ, hag ar gourveñten hô skiñô ; hôgen té a dridô enn Aotrou, té en em laouénai é sañt Israel.

17. Ann dûd diének hag ar ré baour a glask dour, ha na gavout két ; hô zéôd a zizec'h gañd ar sec'hed. Hôgen mé eo ann Aotrou, hag é klevinn out-hô ; mé eo Doué Israel, ha n'hô dilézinn két.

18. Lakaad a rinn stériou da zével war lein ar c'hrec'hiennou, ha feuñteûniou é-kreiz ar ménsiou ; trei a rinn ann distrô é lennou dour, hag ann douar diheñt é gouériou réd.

19. Lakaad a rinn da greski enn distrô ar sedr, ar spern, ar mirt, hag ann olivézen. Lakaad a rinn da zével kévret enn distrô ar sâpr, ann évlec'h, hag ar beûz ;

20. Évit ma wéliñt, ha ma wéziñt, ha ma venniñt, ha ma poelliñt pénaoz

dourn ann Aotrou en deûz gréat kémeñt-sé, ha sañt Israel en deûz hé grouet.

21. Deûit da lavaroud hô preûd, émé ann Aotrou ; ma hoc'h eûz eunn dra gré-bennâg, digasit-héñ, émé roué Jakob.

22. Deûeñt, ha diouganeñt d'é-omp ar péz a dlé da c'hoarvézout ; rôit da anaout ann traou keñt ; nî a lâkai évez a-galoun-vâd oud hô stâd divéza, ha c'houi a rôi da anaout d'é-omp ar péz a dlé da c'hoarvézout.

23. Diouganit d'é-omp ar péz a dlé da c'hoarvézout enn amzer da zoñt, évit ma wézimp pénaoz oc'h douéed ; grîd ivé mâd pé zrouk mar gellit, ha nî a gomzô, hag a wélô kévret.

24. Chétu c'houi a zô deûet eûz a nétrâ, hag hoc'h ôber a zeû eûz ar péz n'eo két ; ar fallagriez eo é deûz hô tilennet.

25. Hé lékéat em eûz da zével eûz ann hañter-nôz, hag héñ a zeûi eûz ar sâv-héol ; gervel a rai va hanô, hag é sellô ar ré vrâz ével prî ; hag héñ hô mac'hô ével ma eo mac'het ar prî gañd ar pôder.

26. Piou en deûz diouganet kémeñtsé d'é-omp adaleg ar penn-keñta, évit ma her gwézimp, hag adaleg ann derou évit ma livirimp : Reiz oud ? N'eûz hini ac'hanoc'h a gémeñt a rô da anaout ann traou deûet pé da zoñt ; n'eûz dén en défé hô klevet.

27. Héñ eo a lavarô da-geñta da Zion : Chétu hî ; ha mé a rôi cunn aviéler da Jéruzalem.

28. Ha mé em eûz sellet, ha n'em eûz kavet hini enn hô zouez a gémeñt en défé poell, nag a respouñtché eur gér.

29. Chétu hî holl a zô fallagr, ha didalvez hô ôberiou ; hô skeûdennou n'iñt néméd avel ha goullô.

—

XLII. PENNAD.

Eurusded ar boblou dindan rén salver Israel.

1. Chétu va servicher ; hé zigémérout a rinn ; va dilennet é péhini em eûz lékéat va holl garañtez ; lékéat em eûz va spéred war-n-ézhañ, hag héñ a embannô ar varn d'ar brôadou.

2. Na c'harmô két, n'en dôvézô azaouez é-béd évid dén, ha na vézô két klévet hé vouéz er-méaz.

3. Na dorrô két ar gorsen diskaret, ha na vougô kéd ar boulc'hen a zivôgéd ; er wirionez é rôi ar varn.

4. Na vézô na trist, na téar, kén na lakai ar varn war ann douar ; hag ann énézi a c'hédô hé lézen.

5. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué, péhini en deûz krouet ann éñvou, hag en deûz hô lédet ; péhini en deûz startéet ann douar, ha kémeñd a gresk enn-hañ ; péhini en deûz rôet ar c'houéz d'ar bobl a zô war-n-ézhañ, hag ar spéred d'ar ré a gerz war-n-ézhañ.

6. Mé eo ann Aotrou em eûz da c'halvet er reizded, em eûz da géméret dré da zourn, hag em eûz da viret ; hag em eûz da rôet da gévrédigez ar bobl, ha da c'houlou ar brôadou,

7. Évit ma tigori daoulagad ar ré zall, ma tenni eûz ar chaden ar ré chadennet, ma likii er-méaz eûz ar vac'h ar ré a zô azézet enn dévalien.

8. Mé eo ann Aotrou ; hen-nez eo va hanô. Na rôinn két ya gloar da eunn all, na va meûleûdi da skeûdennou kizellet.

9. Ar péz a zô bét diouganet da geñta, a zô bét sévénet ; chétu mé a ziougan traou névez ; abarz ma véziñt sévénet, hô rôinn da anaout d'é-hoc'h.

10. Kanit d'ann Aotrou eur ganaouen névez, *embannit* hé veûleûdi eûz a benn ann douar, c'houi péré a ziskenn war ar môr, ha war hé holl c'horré ; c'houi, énézi, ha c'houi péré a choum enn-hô.

11. Ra zavô hô mouéz ann distrô hag ar c'hériou ; enn tiez é choumô Sédar ; meûlit *ann Aotrou*, c'houi péré a choum er réc'hier, garmit eûz a lein ar ménésiou.

12. Gloar ann Aotrou a embanniñt, hag é veûliñt anézhañ enn énézi.

13. Ann Aotrou a iélô er-méaz ével eunn dén kré, ével eunn dén-a-vrézel é kreskô hé oaz ; héñ a iouc'hô, héñ a c'harmô ; tréac'h é vézô d'hé énébourien.

14. Tavet em eûz bétég-henn, dilavar hag habask ounn bét ; ével eur c'hrég é gwilioud é klemminn ; dismañtra, dispenna a rinn pép-trâ.

15. Ar ménésiou hag ar c'hrec'hiennou a likiinn da véza ével eul léac'h distrô, hag é wévinn hô holl c'héot ; é énézi é trôinn ar steriou, hag é tizec'hinn al lennou.

16. Ar ré zall a gasinn enn eunn heñt ha na anavézoñt két ; hag hô lakaad a rinn da gerzout dré raveñchou ha na anavézoñt két ; lakaad a rinn ann dévalien da drei é goulou dira-z-hô, hag ann traou kamm é traou éeun. Kémeñt-sé a zéveninn enn hô c'héñver, ha n'hô dilézinn két.

17. Ar ré a laka hô fisiañs é skeûdennou kizellet a iélô war hô c'hîz ; gôlôet é véziñt a véz, hî péré a lavar da skeûdennou teûzet : C'houi eo hon douéed.

18. Tûd vouzar, klevit, tûd zall, digorid hô taoulagad, ha gwélit.

19. Piou a zô dall, ma n'eo va servicher ? Ha bouzar, ma n'eo ann hini da biou em eûz kaset va c'hannaded ? Piou a zô dall, ma n'eo ann hini a zô en em werzet hé-unan ? Piou a zô dall, ma n'eo servicher ann Aotrou ?

20. Té péhini a wél kémeñd a draou, ha na arvesti két ? Té péhini a zigor da ziskouarn, ha na glévi két ?

21. Fellet eo bét gañd ann Aotrou é teûjé *hé bobl* d'hé énori, da veûli hé lézen, ha d'hé uc'hélaat meûrbéd.

22. Hôgen ar bobl-zé a zô bét dismañtret ha gwastet ; é rouéjou ann dûd-iaouañk iñt bét paket, hag é gwéled ar bac'hiou iñt bét kuzet ; é sklavérez iñt bét kaset, ha dén n'en deûz hô dieûbet ; preizet iñt bét, ha dén n'en deûz lavaret : Distol.

23. Piou ac'hanoc'h a glev kémeñtmañ, a laka évez, hag a gréd enn traou da zoñt ?

24. Piou en deûz lézet Jakob é preiz, hag Israel é diwisk ? Ha né két ann Aotrou hé-unan a-énep piou hon eûz péc'het ? Râk né két fellet d'ézhô kerzout enn hé heñchou, ha señti oud hé lézen.

25. Râk-sé en deûz skulet war-n-ézhañ hé vuanégez hag hé frouden, hag eur gwall vrézel ; lékéat en deûz ann tân war hé drô hép ma wié ; hé zévet en deûz hép ma poellé.

—

XLIII. PENNAD.

Dismañtr Babilon. Dieûb Israel.

1. Ha bréma chétu pétrâ a lavar ann Aotrou, péhini en deûz da gronet, ô Jakob, péhini en deûz da c'hréat, ô Israel : N'az péz két a aoun ; râk da zaspréñet em eûz, da c'halvet em eûz dré da hanô ; d'in oud.

2. Pa dreûzi ann douréier, é vézinn gan-éz, hag ar steriou n'az gôlôiñt két ; pa gerzi dré ann tân, na vézi két dévet, hag ar flamm n'az loskô két :

3. Râk mé eo ann Aotrou, da Zoué, sañt Israel, da Zalver ; rôet em eûz ann Éjipt, ann Étiopia ha Saba évid da zaspréna.

4. Abaoé ma oud deûet da véza énoruz dira-z-oun, ha meûleûduz, em eûz da garet ; hag é rôinn ann dûd évid-od, hag ar boblou évid da vuez.

5. N'az péz két a aoun, râg gan-éz émounn : eûz ar sâv-héol é tigasinn da hâd, hag eûz ar c'hûs-héol é strollinn ac'hanod.

6. Mé a lavarô d'ann hañter-nôz : Rô ; ha d'ar c'hrésteiz : Na harz két ; digas va mipien a bell, ha va merc'hed eûz a bennou ann douar.

7. Ha kémeñd-hini a c'halv va hanô, évit va gloar eo em eûz hô c'hrouet, em eûz hô doaréet, em eûz hô gréat.

8. Kâs er-méaz ar bobl dall, ha daoulagad d'ézhañ ; ar bobl bouzar, ha diskouarn d'ézhañ.

9. R'en em strollô ann holl vrôadou, r'en em zastumô ann holl boblou : piou enn hô touez en deûz diouganet kémeñt-sé, ha rôet da anaout d'é-omp ar péz a zô bét c'hoarvézet keñt ? Rôeñt hô zestou, diskouézeñt ar wirionez ; hag é véziñt sélaouet, hag é vézô lavaret d'ézhô : Gwîr eo.

10. C'houi eo va zestou, émé ann Aotrou, ha va zervicher em eûz di-

lennet ; évit ma wiot, ha ma krédot, ha ma poellot pénaoz eo mé va-unan a zô : em raok n'eûz két bét doaréet a zoué, ha na vézô két war va lerc'h.

11. Mé eo, mé eo ann Aotrou, ha n'eûz két a zalver hép-z-oun.

12. Mé eo em eûz diouganet, hag em eûz salvet : rôet em eûz da gleváat, ha n'eûz két bét *a zoué* a-ziaváz enn hô touez; c'houi eo va zestou, émé ann Aotrou, ha mé eo Doué.

13. Mé eo a zô adaleg ar pennkeñta, ha dén na hell tenna ar péz a zô em dourn. Mar grann eunn dra, piou a harzô ouz-in ?

14. Ével-henn é lavar ann Aotrou, hô taspréner, sañt Israel : Enn abek d'é-hoc'h em eûz kaset da Vabilon, hag em eûz diskaret hé holl harzou, hag ar C'haldéed, péré a lékéa hô fisiañs enn hô listri.

15. Mé eo ann Aotrou, hô sañt, krouer Israel, hô roué.

16. Ével-henn é lavar ann Aotrou, péhini en deûz gréat eunn heñt er môr, hag eur raveñt é douréier froud ;

17. Péhini en deûz digaset ar c'hirri hag ar c'hézek, ann armé hag hé holl ners ; hôgen gourvézet iñt kévret, ha na zavñt mui ; mouget ha lazet iñt bét ével eur boulc'hen.

18. N'hô pézet két a goun eûz ann traou keñt, ha na likiid kéd a évez oud ann traou kôz.

19. Chétu éz ann da ôber traou névez : bréma é téraouiñt, ha c'houi hô anavézô. Eunn heñt a rinn enn distrô, hag é likiinn steriou da rédek enn eûr vrô né helleur két moñd ébars.

20. Al loéned férô, ann érévenñt hag ann otruzed a veûlô ac'hanoun, ô véza ma em eûz rôet dour el lec'hiou distrô, ha steriou el lec'hiou né helleur tostaat out-hô (T), évit ma rôjenn da éva d'am pobl, d'ann hini em eûz dilennet.

21. Ar bobl-zé em eûz doaréet évidoun, va meûleûdi a embannô.

22. N'éc'h eûz két va galvet, Jakob ; n'oud két bét skuiz ouc'h va servicha, Israel.

23. N'éc'h eûz két kenniget d'in tourzed da zakrifiz-losk, na n'éc'h eûz két va énoret gañd da viktimou ; n'em eûz két da rediet da genniga hostivou d'in, n'em eûz két rôet ar boan d'id da glask ézañs.

24. N'ec'h eûz két prénet d'in louzou-c'houés-vâd gañd da arc'hañt, n'éc'h eûz két va leûniet gañt lard da hostivou. Hôgen va lékéat éc'h eûz da sklâv gañd da béc'héjou, poan éc'h eûz gréat d'in gañd da fallagriézou.

25. Mé eo, mé eo va-unan a zistol diwar-n-oud da fallagriézou enn abek d'in, ha n'em bézô mui a goun eûz da béc'héjou.

26. Digas ann éñvor d'in, hag é vreûtaimp kévret ; lavar ma éc'h eûz eunn dra évid en em zidamallout.

27. Da dâd keñta en deûz péc'het, ha da lézennérien a zô bét dizeñt em c'héver.

28. Râk-sé em eûz diskouézet saotr priñsed ar sañtuar, em eûz rôet Jakob d'ar marô, hag Israel d'ar vézégez.

—

XLIV. PENNAD.

Meûrded Doué. Distervez ann idolou.

1. Ha bréma sélaou, Jakob va servicher, ha té, Israel péhini em eûz dilennet.

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou, péhini en deûz da c'hréat ha da zoaréet, ha da skoazellet adalek kôv da vamm : n'az péz két a aoun Jabob, vâ servicher, na té, péhini a zô ker reiz, hag em eûz dilennet.

3. Râk mé a skulô ann douréier war *douar* séac'h, hag ar steriou war ann *douar* dizec'het ; skula a rinn va spéred war da wenn, ha va bennoz war da géf.

4. Hag hi a greskô é-touez ar géot, ével ann halek war harz ann douréier réd.

5. Unan a lavarô : D'ann Aotrou ounn ; eunn all en em veûlô gañd hanô Jakob ; eunn all a skrivô gañd hé zourn : D'ann Aotrou *ounn ;* hag héñ a gémérô hanô Israel.

6. Ével-henn é lavar ann Aotrou, Douê Israel, hag hé zaspréner, Aotrou

ann arméou : Mé eo ar c'heñta, ha mé eo ann divéza, ha n'eûz Doué all ébéd néméd-oun.

7. Piou a zô héñvel ouz-in ? Ra c'halvô, ha ra ziouganô ; ra zisplégô reiz ar béd, hag ar péz em eûz gréat adaleg ar penn-keñta é-kéñver va fobl ; ra ziouganô d'ézhô ann traou da zoñt, hag ar péz a dlé da c'hoarvézout.

8. N'hô pézet két a aoun, ha na vézit két saouzanet : a neûzé em eûz rôet da anaout kémeñt-sé d'é-hoc'h, hag em eûz hé ziouganet ; c'houi eo va zestou ; hag eunn Doué all a zô néméd-oun, hag eur c'hrouer ha na anavézann két ?

9. Ar ré holl péré a ra idolou n'iñt nétrâ, hag ar ré vrûdéta anézhô a vézô didalvez évit-hô ; hag hi a zô tést hôunan enn hô méz, pénaoz *hô idolou* na wéloñt, na na boelloñt.

10. Piou a zoaré eunn doué, hag a deûz eur skeûden ha n'eo mâd da nétrâ ?

11. Chétu ar ré holl a rô lôd eûz al labour-zé a vézô mézékéet ; râg ar ré hô grâ n'iñt némét tûd ; r'en em strolliñt, ra zaviñt holl, hag é véziñt spouñtet, hag é véziñt mézékéet kévret.

12. Ar gôf a labour gañd al lim : lakaad a râ *ann houarn* er glaou, hag é toaré anézhañ gañd ar morzol ; gañd holl ners hé vréac'h é labour : naoun en dévézô kén na zielc'ho, na évô két a zour, hag é fatô.

13. Ar béner-koad a astenn hé linen ; hé zoaréa a ra gañd ar vouc'hal ; hé éeuna a ra gañd ar skouér, ha gañd ar c'hompez é rô ann drô d'ézhañ ; ôber a ra skeûden eunn dén, hag ar c'haéra ma hell, hag hel laka enn eul lôgel.

14. Ar gwéz-sedr a ziskar ; eur c'hlaztennen a gémer, pé eur wézen dérô a oa savet é-touez gwéz ar c'hoat, pé eur wézen bîn a oa bét plañtet *gañd eur ré,* hag a zô bét maget gañd ar glaô.

15. Da ôber tân d'ann dén iñt mâd ; hé-unan en deûz kéméret lôd anézhô évit tomma ; lôd en deûz lékéat enn tân évit poaza hé vara ; gañd ann dilerc'h é râ eunn doué, hag éc'h azeûl anézhañ ; ar skeûden en deûz kizellet, hag héñ a stou dira-z-hi.

16. Gañd aun hañter eûz ar c'hoat en deûz gréat tân, gañt lôd eûz ann hañter all en deûz poazet kik ha darévet iod, kén n'en deûz bét hé walc'h, tommet en deûz, hag en deûz lavaret : Mâd, tomm eo d'in, tân mâd em eûz gréat.

17. Gañd ann dilerc'h anézhañ en deûz gréat eunn doué hag eur skeûden kizellet ; stouet en deûz eo dira-z-hi, hé azeûlet en deûz, hag hé fédet, ô lavarout : Dieûb ac'hanoun, râk va Doué oud.

18. Na ouzoñt, na na boelloñt *nétra :* kenn téô eo hô zévalien, na wél két hô daoulagad, ha na boell két hô c'haloun.

19. Na zistrôoñt két d'hô-unan ; na ouzoñt, na na vennoñt da lavarout : Tân em eûz gréat gañd ann hañter ; war hé c'hlaou em eûz poazet bara, poazet em eûz kik em eûz debret ; ha gañd ann dilerc'h é rinn eunn idol ? Hag é stouinn dirâg eur c'héf koat ?

20. Lôd *eûz ar c'hoat* a zô éat é ludu, hag hé galoun diskiañt a azeûl égilé, ha na zieûb két hé éné hé-unan, ha na lavar két : *Labour* va dourn n'eo néméd eur gaou.

21. Az péz koun eûz a gémeñt-mañ, Jakob hag Israel, râk va zervicher oud ; da c'hréat em eûz, va zervicher oud, Israel, na añkounac'ha két ac'hanoun.

22. Lamet em eûz da fallagriézou ével eur goabren, ha da béc'héjou ével eur vrumen ; distrô étrézég ennoun, râk da zaspránet em eûz.

23. Meûlit, éñvou, râg ann Aotrou en deûz gréat trugarez ; tridit pennou ann douar ; embannit hé veûleûdi, ménésiou, koajou hag hoc'h holl wéz ; râg ann Aotrou en deûz dasprénet Jakob, ha lékéat en deûz hé c'hloar enn Israel.

24. Ével-henn é lavar ann Aotrou, péhini en deûz da zasprénet, péhini en deûz da zoaréet é kôv da vamm : Mé eo ann Aotrou a râ pép-trâ, a astenn ann éñvou va-unan, a starta ann douar, ha dén gan-éñ.

25. *Mé eo* a laka da véza didalvez

arouésiou ann diouganérien ; a laka da ziskiañta ann divinerien ; a ziskar skiañt ar ré fûr ; hag a laka hô gwiziégez da drei é folleñtez.

26. Mé eo a zéven gér hé zervicher, hag a gâs da benn kuzul hé gannaded ; a lavar da Jéruzalem : Tûd a zeûiô enn-oud ; ha da geriou Juda : Savet é viot a-névez, hag é savinn hô tizeriou ;

27. A lavar d'al louñk : Béz séac'h, hag é tizec'hinn hé steriou ;

28. A lavar da Zirus : Va méser oud, hag é sévéni va holl ioul ; a lavar da Jéruzalem : Savet é vézi a-névez ; ha d'ann templ : Diazézet é vézi *a-névez*.

—

XLV. PENNAD.

Ann Aotrou anavézet gañd ann holl vrôadou.

1. Ével-henn é lavar ann Aotrou da Zirus va C'hrist, em eûz kéméret dré hé zourn, évit lakaad da bléga dira-z-hañ ar brôadou, ha lakaad ar rouéed da drei hô c'hein ; évid digeri ann ôriou dira-z-hañ, ha na vézô seret pors é-béd.

2. Mé a ielô enn da raok ; tûd rôk ann douar a vuélinn ; ar persier arem a dorrinn, hag ar sparsou houarn a vrévinn.

3. Rêi a rinn d'id ann teñzoriou kuzet, hag ar ré guzéta ; évit ma wézi pénaoz eo mé ann Aotrou, Doué Israel, péhini en deûz da c'halvet dré da hanô.

4. Enn abek da Jakob va zervicher, ha da Israel va dilennet, em eûz da c'halvet dré da hanô ; da les-hanvet em eûz ha n'éc'h eûz két va anavézet.

5. Mé eo ann Aotrou, ha n'eûz hini all é-béd : n'eûz kén Doué néméd-oun ; da c'hourizet em eûz, ha n'éc'h eûz két va anavézet,

6. Évit ma wézô ann holl, adaleg ar sâv-héol, bétég ar c'hus-héol pénaoz n'eûz Doué é-béd néméd-oun. Mé eo ann Aotrou, ha n'eûz két eunn all,

7. Péhini a zoaré ar goulou, hag a ra ann dévalien, a râ ar péoc'h, hag a ra ar poaniou ; mé eo ann Aotrou a râ kémeñt-sé.

8. Eñvou, skulit hô kliz diouc'h kréac'h, ha ra gouézô ann dén-reiz é-giz glaô eûz ar c'hoabr ; ra zigorô ann douar, ha ra lakai da ziwana ar salver ; râ zavô kévret ar reizded. Mé eo ann Aotrou em eûz hé grouet.

9. Gwâ ann dén a éneb oud hé grouer, héñ péhini n'eo néméd eul léstr prî. Hag ar prî a lavar d'ar pôder : Pétrâ a réz-té ? Hag hép daouarn eo bét gréat da labour ?

10. Gwâ ann hini a lavar d'hé dâd : Pérâg éc'h eûs-té va eñgéheñtet ? Ha d'hé vamm : Pérâg éc'h eûs-té va ganet ?

11. Ével-henn é lavar ann Aotrou, sañt Israel, hag ann hini en deûz hé c'hréat : Grît goulennou ouz-in diwarbenn ann traou da zoñt, grît gourc'hémennou d'in é-kéñver va bugalé, hag é-kéñver labour va daouarn.

12. Mé eo em eûz gréat ann douar, ha mé eo em eûz krouet ann dén warn-ézhañ ; va daonarn hô deûz astennet ann éñvou, ha d'hô holl armé em eûz gourc'hémennet.

13. Mé eo a zavô anézhañ évid ar reizded, hag a lakai hé holl heñchou da véza éeun ; héñ a zavô va c'héar, hag a zieûbô va sklaved, hag hép gôbr na rôou, émé ann Aotrou, Doué ann arméou.

14. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Labourerien ann Éjipt, ha marc'hadourien ann Étiopia, ha tûd brâz Saba a zeûi d'az kavout, hag hî a vézô d'id ; war da lerc'h é teûiñt, gañd chadennou oud hô daouarn é kerziñt ; stoui a raiñt dira-z-od, hag é pédiñt ac'hanod, ô lavarout : N'eûz a Zoué némét gan-éz, ha n'eûz Doué all é-béd néméd da hini.

15. Té eo évit-gwîr ann Doué kuzet, Doué Israel, ar Salver.

16. Ar ré hô deûz gréat fazi a zô bét mézékéet, hag hî holl hô deûz rusiet ; éat iñt kévret gôlôet a véz.

17. Israel a zô bét salvet gañd ann Aotrou gañd eur silvidigez peûr-baduz : na viot két mézékéet, ha na rusiot két a-héd ar c'hañtvédou.

18. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou péhini en deûz krouet ann éñvou, ann Doué péhini en deûz krouet ann douar, en deûz hé zoaréet, en deûz hé c'hréat : n'en deûz két hé grouet enn-aner ; évit ma choumc'hé tûd war-n-ézhañ en deûz hé c'hréat. Mé eo ann Aotrou, ha n'eûz hini all é-béd.

19. N'em eûz két komzet é-kûz, enn eul léac'h téval eûz ann douar. N'em eûz két lavaret da wenn Jakob : Klaskit ac'hanoun enn-aner ; mé eo ann Aotrou a rô da anaout ar reizded, hag a embann ann éeunder.

20. En em strollit, ha deûit, ha tôstait kévret, c'houi péré a zô bét savétéet é-touez ar brôadou ; diwiziek eo ar ré péré a zâv hô c'hizelladur koat, hag a béd eunn doué ha na hell két hô savétéi.

21. Kélennit, ha deûit, hag en em guzulit kévret ; piou en deûz rôet da anaout kémeñt-sé adaleg ar penn-keñta, ha piou en deûz hé zouganet keñt ? Ha né két mé ann Aotrou, ha Doué all a zô néméd-oun ? Mé eo ann Doué reiz, ha n'eûz Salver é-béd néméd-oun.

22. Trôid ouz-in eûz a holl bennou ann douar, hag é viot salvet ; râk Doué ounn, ha n'eûz hini all é-béd.

23. Dré z-oun va-unan em eûz touet, ar gér a reiz-zé a zô éat er-méaz eûz va génou, ha na zistrôi mui :

24. Pénaoz pép glin a blégô dira-z-oun, ha pép téôd a douô dré-z-oun.

25. Ha *pép-hini* a lavarô : Eûz ann Aotrou é teû va reizded ha va ners ; ar ré holl péré a énébé out-hañ a zeûi étrézeg enn-hañ, hag a vézô mézékéet.

26. Enn Aotrou a vézô didamallet ha meûlet holl wenn Israel.

—

XLVI. PENNAD.

Ann Aotrou eo ar gwîr Doué hép-kén.

1. Torret eo bét Bél, brévet eo bét Nabô : hô skeûdennou a zô bét lékéat war loéned ha war gézek ; ar péz a zougac'h a zô skûizuz ker pounner eo.

2. Torret ha brévet iñt bét kévret :

n'hô deûz két gellet savétei ar ré hô dougé, hag ar ré-mañ a zô bét lékéat é sklavérez.

3. Sélaouit ac'hanoun, ti Jakob, ha c'houi holl zilerc'h Israel, c'houi péré a zougann aba ma oc'h ganet, adalek kôv hô mamm.

4. Mé hô tougô c'hoaz va-unan kén na viot kôz, mé hô tougô kén na vézô gwenn hô pléô ; mé em eûz hô kréat, ha mé hô tougô ; mé hô tieûbô.

5. Out piou hoc'h eûs-hu va lékéat da véza héñvel, ha va c'heidet, ha va hévélébékéet ? Piou hoc'h eûs-hu lékéat héñvel ouz-in ?

6. C'houi a denn aour eûz hô ialc'h, hag a boéz arc'hañt gañd ar valañs, hag a gémer eunn orféber, évid ôber eunn doué ; ma vézô stouet dira-z-hañ, ha ma vézô azeûlet.

7. Hé lakaad a réoñt war hô diskoaz, hé zougen a réoñt, hag é lékéoñt anézhañ enn hé léac'h ; hag héñ a choum énô hép fiñva ; hôgen pa c'harmiñt out-hañ, na glevô két ; ha pa véziñt glac'haret, n'hô dieûbô két.

8. Hô pézet koun eûz a gémeñt-sé, hag hô pézet méz ; distroît enn hô kaloun, tûd fallakr.

9. Eñvorit ar c'hañtvédou keñt, pénaoz ounn Doué, ha n'eûz Doué all é-béd néméd-oun, ha n'eûz hini héñvel ouz-in.

10. Mé eo a ziougan adaleg ar penn-keñta, ar péz a dlé c'hoarvézout da zivéza, ha pell araok ar péz ha né két c'hoarvézet c'hoaz, ô lavarout : Va c'huzul a vézô stard, ha va holl ioulou a vézô sévénet.

11. Mé a c'halvô eunn evn eûz ar sâv-héol, ha dén va ioul eûz a eur vrô bell ; hé lavaret em eûz, hag hé sévéninn ; hé lékéat em eûz em penn, hag her grinn.

12. Sélaouit ac'hanoun, tûd kalet a galoun, c'houi péré a zô pell diouc'h ar reizded.

13. Tôstéet em eûz va reizded, na vézô két daléet, ha va zilvidigez na vézô két gourzézet. Ar zilvidigez a likiinn é Sion, ha va gloar enn Israel.

—

XLVII. PENNAD.

Dismañtr rouañtélez Babilon.

1. Diskenn, azez er poultr, ô plac'h-iaouañk merc'h Babilon, azez war ann douar. N'eûz mui a drôn évid-od, merc'h ar C'haldéed, ha na vézi mui galvet bouk ha kizidik.

2. Trô ar méan-vilin, ha mâl ar bleûd; diskouéz da benn noaz, dizôlô da ziskoaz, kerz da zivesker enn-noaz, treûz ar steriou.

3. Da vézégez a vézô dizôlôet, da zismégañs a vézô gwélet; en em venji a rinn, ha dén na harzô ouz-in.

4. Hon dasprénер, péhini a zô hé hanô Aotrou ann arméou, sañt Israel *a raiô ann traou-zé holl* (M).

5. Azez, ha tâv, ha kéa enn am-c'houlou, merc'h ar C'haldéed; râk na vézi mui galvet itroun ar rouañté-lésiou.

6. Droug a oa savet enn-oun out va fobl, distolet em bôa va digwéz, hô lékéat em bôa étré da zaouarn. N'ec'h eûz két gréat a drugarez enn hô c'hén-ver, gwall bounnéréet éc'h eûz da iéô war ar ré gôz;

7. Hag éc'h eûz lavaret: Da itroun é vézinn da-vikenn. N'éc'h eûz két mennet war gémeñt-sé, ha né két deûet da zivez da goun d'id.

8. Sélaou éta bréma, té péhini a zô kizidik, a choum er fisiañs, hag a lavar enn da galoun: Mé a zô, ha n'eûz hini dreist-oun. Na zeûinn két da véza iñtañvez, ha na vézinn két hep bugalé.

9. Hôgen ann daou dra-zé a gouézô war-n-od war-eunn-drô enn eunn deiz, ar bréc'hañder hag ann iñtañ-vélez; ann holl boaniou a gouézô war-n-od, enn abek d'al lôd brâz eûz da strobinellou, hag enn abek da galéder da strobinellerien.

10. Enn da zrougiez oud en em fiset, hag éc'h eûz lavaret: N'eûz dén a gémeñt am gwél; ganñd da furnez, ha ganñd da wiziégez oud bét touellet; ha lavaret éc'h eûz enn da galoun: Mé a zô, ha n'eûz hini dreist-oun.

11. Doñd a rai ann drouk war-n-od, ha na wézi két a béléac'h é teûi; kouéza a rai war-n-od eur reûz, ha na helli két harpa out-hañ; mac'het é vézi war-eunn-drô ganñd eur boan ha na anavézez két.

12. Sâv ganñd da strôbinellerien, ha ganñd al lôd brâz eûz da strôbinellou, da béré oud en em rôet gañt kémeñd a strîv adalek da iaouañktiz; *ha gwél* hag hi a vézô talvoudek d'id, *ha gwél* ha té a vézô kréoc'h a gémeñt-sé.

13. Skuizet oud bét ganñd al lôd brâz eûz da guzulierien. Ra zavô bréma ann diouganerien péré a zellé-oud ann éñv, a arvesté ar stéred, hag a nivéré ar misiou, évid diougani d'id ann traou da-zoñt, ha ra zavétaiñt ac'hanod.

14. Chétu iñt deûet ével kôlô; ann tân en deûz hô losket; na zieûbiñt két hô énéou eûz ar flamm grisias; na choumô két a c'hlaou out péhini moñd da domma, nag a dân évid azéza enn hé géñver.

15. Chétu pétrâ a zeûi ann holl draou-zé da béré é oaz en em rôet gañt kéméñd a strîv; ar varc'hadou-rien péré hô dôa gréat kéfridi gan-éz adalek da iaouañtiz a iélô pép-hini d'hé dû, ha na choumô hini évid da zieûbi.

—

XLVIII. PENNAD.

Dieûb Israel.

1. Sélaouit kémeñt-mañ, ti Jakob, c'houi péré a zô galvet dré ann hanô a Israel, hag a zô savet eûz a zouréier Juda, c'houi péré a dou dré hanô ann Aotrou; hag hoc'h eûz koun eûz a Zoué Israel, nann er wirionez, nag er reizded.

2. Râg eûz ar géar zañtel hô deûz kéméret hô hanô, hag en em harpet iñt war Zoué Israel, péhini a zô hé hanô Aotrou ann arméou.

3. Ann traou keñt em eûz diouganet a neûzé, hag hi a zô deûet er-méaz eûz va génou, ha mé em eûz hô rôet da glévout: enn-eunn-taol iñt bét gréat gan-éñ, hag hi a zô bét sévénet.

4. Râk mé a wié pénaoz oud kalet, pénaoz da c'houzoug a zô ével eur varren houarn, ha da dâl ével arem.

5. Hé ziouganet em eûz d'id a neûzé; hé rôet em eûz da anaout d'id abarz ma teûjé, ganñd aoun na lavarjez: Va idolou eo hô deûz gréat kémeñt-sé, va skeûdennou kizellet, va skeûdennou teûzet eo hô deûz gourc'hémennet kémeñt-sé.

6. Kéméñd éc'h eûz klévet, gwél-hi holl; hôgen, c'houi, ha diouganet hoc'h eûz? Traou névez a rôinn da anaout d'id bréma, traou kuzet, ha na anavézez két.

7. Bréma hô grann, ha nann a geñt: na oañt két abarz ann deiz-mañ, ha n'az pôa két klévet hanô anézhô, ganñd aoun na lavarjez: Chétu mé hô gwié.

8. N'éc'h eûz két hô c'hlévet, n'éc'h eûz két hô anavézet, ha né két digoret da skouarn a vréma; râk mé a oar évit-gwîr pénaoz é vézi eunn dén fallakr; hag adalek kôv da vamm em eûz da c'halvet torrer va lézen.

9. Enn abek d'am hanô é pellainn va frouden; hag em meûleûdi é likiinn eur vesken d'id, ganñd aoun na varvchez.

10. Chétu em eûz da c'hlanet enn tân; nann ével ann arc'hañt; da zilennet em eûz é fournigel ar baou-reñtez.

11. Enn abek d'in, enn abek d'in hor grinn, évit na vézô két drouk-prézéget ouz-in; ha na rôinn két va gloar da eunn all.

12. Sélaou ac'hanoun, Jakob, ha té, Israel, péhini a c'halvann; mé eo, mé eo ar c'heñta, ha mé eo ann divéza.

13. Va dourn eo en deûz diazézet ann douar, va dourn déou eo en deûz meñtet ann éñvou; mé hô galvô, hag hi a zavô kévret.

14. En em strollit holl, ha sélaouit: Piou anézhô en deûz diouganet kémeñt-sé? Ann Aotrou en deûz hé garet; hé ioul a rai é Babilon, hag hé vréac'h *é-vézô* war ar C'haldéed.

15. Mé eo, mé eo em eûz komzet, hag em eûz hé c'halvet; hé zigaset em eûz, hag éeunet eo bét hé heñt.

16. Tôstait ouz-in, ha sélaouit ann dra-mañ: Adaleg ar penn keñta n'em eûz két komzet é-kûz; enn amzer ma eo c'hoarvézet, édounn énô; ha bréma ann Aotrou Doué hag hé spéred en deûz va c'haset.

17. Ével-henn é lavar ann Aotrou da zasprénер, sañt Israel: Mé eo ann Aotrou, da Zoué, a zesk d'id ann traou talvouduz, a rén ac'hanod enn heñt é péhini é kerzez.

18. A-ioul az pijé heûliet va gour-c'hémennou; da béoc'h a vijé deûet ével eur ster, ha da reizded ével koummou ar môr.

19. Da wenn a vijé deûet ével ann tréaz, ha frouez da gorf ével hé viliigou; na vijé két bét dispennet, hag hé hanô na vijé két bét lamet a zira-z-oun.

20. Id er-méaz eûz a Vabilon, te-c'hid diouc'h ar C'haldéa; tridit ha rôid da anaout ar c'hélou-zé; embannit-hô bété penn ar béd. Livirit: Ann Aotrou en deûz dasprénet Jakob hé zervicher.

21. N'hô deûz két bét séc'hed enn distrô, pa en deûz hô digaset; tennet en deûz dour évit-hô eûz ar méan; faoutet eo bét ar méan gañt-hañ, hag ann dour a zô rédet.

22. N'eûz kéd a béoc'h évid ar ré fallagr, émé ann Aotrou.

—

XLIX. PENNAD.

Ar Mési distolet ganñd Israel, ha kaset d'ar bröadou.

1. Sélaouit, énézi; ha likiid évez, poblou a-bell: Ann Aotrou en deûz va c'halvet abaoé ma ounn ganet; adalek kôv va mamm en deûz bét koun enn-oun.

2. Ével eur c'hlézé lemm en deûz lékéat va génou; ganñt skeûd hé zourn en deûz va gwarézet, va lékéat en deûz ével eûr zaez dilennet; enn hé droñs en deûz va c'huzet.

3. Hag héñ en deûz lavaret d'in: Va zervicher oud, Israel, ha mé en em veûlô enn-od.

4. Ha mé em eûz lavaret: Enn-aner em eûz labouret, héb abek hag enn-

aner em eûz dislébéret va ners ; râk-sé va barn a zô gañd ann Aotrou, ha gôbr va labour gañt va Doué.

5. Ha bréma é lavar ann Aotrou, péhini en deûz va doaréet adalek kôv va mamm da zervicher d'ézhañ, évit ma tigasiun Jakob a-névez étrézég enn-hañ, ha pétrâ-bennâg n'en em unan két Israel gañt-hañ, mé a vézô meûlet dirâg ann Aotrou, ha va Doué a-zeûi da véza va ners.

6. Hag héñ a lavaraz : Nébeûd eo é vijez da zervicher d'in évit lakaad da zével breûriézou Jakob, hag évit lakaad da zistrei ouz-in dilerc'hiou Israel. Chétu é rôann ac'hanod da c'houlou d'ar brôadou, évit ma vézi va silvidigez bété pennou ann douar.

7. Ével-henn é lavar ann Aotrou, daspréner Israel, hag hé zeñt, oud ann éné disprizet, out sklâv ann drec'herien : Ar rouéed a wélô, hag ar briñsed a zavô, hag hî a stouô enn abek d'ann Aotrou, péhini a zô bét féal, ha da zañt Israel, péhini en deûz da zilennet.

8. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Enn amzer vâd em eûz klévet ouz-id, hag é deiz ar zilvidigez em eûz da gen-nerzet ; da viret em eûz, hag em eûz da rôet da gévrédigez d'ar bobl, évit ma savchez ann douar, ha m'ez pijé ann digwésiou skiñet.

9. Évit ma lavarchez d'ar ré a oa er vâc'h : Id er-méaz ; ha d'ar ré a oa enn amc'houlou : Bézit goulaouet. War ann heñchou é peûriñt, hag enn holl gompézennou é vézô hô feûrvan.

10. N'hô dévézô két naoun, n'hô dévézô két séc'hed, hag ar c'hrouéz hag ann héol na gouézô két war-n-ézhô ; râg ann hini en deûz truez out-hô hô rénô, hag hô c'hasô da éva é feuñteûniou ann douréier.

11. Ha mé a lakai va holl vénésiou enn heñt, ha va raveñchou a vézô uc'héléët.

12. Chétu hî a zeûi a bell ; lôd eûz ann hañtez-nôz, lôd eûz ar c'hûs-héol, ha lôd all eûz ar c'hrésteiz.

13. Kañit, éñvou, trid, douar, meûlit, ménésiou ; râg ann Aotrou en deûz fréalzet hé bobl, truez en deûz bét oud hé béorien.

14. Ha Sion é deûz lavaret : Ann Aotrou en deûz va dilézet, ann Aotrou en deûz va añkounac'héet.

15. Hag eur c'hrég a hell añkounac'haad hé bugel ; hag hî n'é dévézô két a druez out mâb hé c'hôv ? Ha pa zeûfé-hî d'hé añkounac'haat, na añkounac'hainn két ac'hanod.

16. Chétu em eûz da skrivet em dourn : da vuriou a zô bépréd diraz-oun.

17. Ar ré a dlé da zével a-névez a zô deûet ; ar ré a zispenné, hag a skiñé ac'hanod, a zô éat er-méaz ac'hanod.

18. Saô da zaoulagad enn-drô d'id, ha gwél ; ar ré-zé holl en em stroll, hag a zeû d'az kavout : *Ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou, é wiski ar rémañ holl ével eur zaé, hag é likii anézhô war da drô ével eur c'hrég.

19. Râk da lec'hiou didûd, da lec'hiou distrô, ha da zouar gwastet a vézô ré eñk évid ar ré a choumô enn-hô ; hag ar ré a louñké ac'hanod a déc'hô pell.

20. Bugalé da heskder a lavarô c'hoaz oud da ziskouarn : Eñk eo al léac'h-mañ d'in ; grâ eul léac'h éc'hon d'in ma chouminn enn-hañ.

21. Ha té a lavarô enn da galoun : Piou en deûz ganet ar ré-mañ d'in, ha mé hesk, ha na c'hanenn két, ha mé divrôet, ha sklâv ? Piou en deûz maget ar ré-mañ, ha mé dilézet ha va-unan ; a béléac'h iñt-hi deûet ?

22. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu éc'h astenninn va dourn d'ar brôadou, hag é savinn va arouéz dirâg ar boblou ; hag hî a zigasô da vipien étré hô divrec'h, hag a zougô da verc'hed war hô diskoaz.

23. Ar rouéed a vézô da vagérien d'id, hag ar rouanézed da vagérézed d'id ; hî a azeûlô ac'hanod ô lakaad hô génou oud ann douar, hag a lipô poultr da dreid. Ha té a wézô pénaoz éo mé ann Aotrou, ha pénaoz ar ré a laka hô géd enn-oun na véziñt két mézékéet.

24. Ha béz' é helleur tenna hé breiz dioud eunn dén kré, pé dieûbi hé sklâv dioud eunn dén galloudek ?

25. Hôgen ével-henn é lavar ann Aotrou : Ar ré a oa bét preizet gañd

ann dén kré a vézô tennet diout-hañ, hag ar ré a oa bét lékéat da sklaved gañd ann dén galloudek, a vézô dieûbet. Ar ré hô dôa da varnet a varninn, ha da zugalé a zieûbinn.

26. Ha mé a lakai da énébourien da zibri hô c'hig hô-unan, ha d'en em vezvi gañd hô goad hô-unan, ével gañt gwin c'houék : ha pép kik a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou da Zalver, ha da zaspréner kré, ô Jakob.

—

L. PENNAD.

Dismañtr énébourien ar Mési.

1. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Pétrâ eo ar skrid-rann-zé, gañt péhini em eûz kaset-kuit da vamm ? Pé piou eo ar c'hrédour-zé d'in da béhini em eûz hô kwerzet ? Chétu enn abek d'hô fallagriézou oc'h bét gwerzet, hag enn abek d'hô kwallou em eûz kaset-kuit hô mamm.

2. Râk deûet ounn, ha na va dén ; galvet em eûz, ha dén n'en deûz va c'hlevet. Ha berréet, ha bihanéet eo va dourn, évit na helfenn mui hô taspréna ? Ha n'em eûz mui ann ners d'hô tieûbi ? Chétu gañt va gourdrouz é likiinn ar môr da véza hesk, hag é tizec'hinn ar steriou ; ar pesked a vreinô hép donr hag a varvô gañd ar sec'hed.

3. A dévalien é wiskinn ann éñvou, hag ével eûz a eur sac'h é c'hôlôinn anézhô.

4. Ann Aotrou en deûz rôet d'id eunn téôd gwiziek, évit ma hellinn harpa gañd ar gér ann hini a zô skuiz, diouc'h ar miñtin é sâv va skouarn, diouc'h ar miñtin é sâv va skouarn, évit ma sélaouinn anézhañ ével eur mestr.

5. Ann Aotrou Doué en deûz digoret va skouarn, ha n'em eûz két énébet out-hañ ; n'ounn két bét éat war va c'hiz.

6. Va c'horf em eûz rôet d'ar ré a skôé gan-éñ, ha va divoc'h d'ar ré a zaché war va barô ; n'em eûz két distrôet va daoulagad dioud ar ré a gunuché ac'hanoun, hag a skôpé ouz-in.

7. Ann Aotrou Doué eo va skoazeller ; râk-sé n'ounn két bét mézékéet ; rôet em eûz va dremm ével eur méan ar c'haléta, hag é ouzonn pénaoz na vézinn két mézékéet.

8. Tôst eo ann hini a zidamall ac'hanoun, piou a énébô ouz-in ? Kerzomp kévret, piou eo va énébour ? Ra dôstai ouz-in.

9. Chétu ann Aotrou Doué a zô da skoazeller d'in : piou a damallô ac'hanoun ? Chétu hî holl a vreinô ével dilad ; gañd ann tartouz é véziñt débret.

10. Piou ac'hanoc'h a zouj ann Aotrou, hag a zélaou mouéz hé zervicher ? Ann hini a valé enn dévalien, ha n'en deûz két a c'houlou, ra lakai hé c'héd é hanô ann Aotrou, ha r'en em harpô war hé Zoué.

11. Chétu c'houi holl hoc'h eûz c'houézet tân, hoc'h eûz lékéat flammou da zével enn-drô d'é-hoc'h ; baleit é goulou hô tân, hag er flammou hoc'h eûz lékéat da zével ; gañt va dourn eo bét gréat kémeñt-sé d'é-hoc'h ; enn hô klac'hariou é kouskot.

—

LI. PENNAD.

Jéruzalem dic'hlac'haret.

1. Sélaouit ac'hanoun, c'houi péré a heûl ar reizded, hag a glask ann Aotrou ; arvestit ar méan a béhini oc'h bét trouc'het, hag ar poull doun a béhini oc'h bét tennet.

2. Arvestit Abraham hô tâd, ha Sara péhini é deûz hô kanet ; râg hé c'halvet em eûz hé-unan, hé venniget em eûz, hag hé gresket em eûz.

3. Dré-zé ann Aotrou a zic'hlac'harô Sion, hag a zic'hlac'harô hé holl zizériou ; héñ a drôi hé zistrô enn eul léac'h dudiuz, hag hé léac'h didûd enn eul liors d'ann Aotrou. Kavet é vézô enn-hi al lévénez hag al lid, ann trugarézou hag ar c'hanaouennou a veûleûdi.

4. Sélaouit ac'hanoun, va fobl ; va

brôad, rôit skouarn d'in ; râg al lézen a zeûi ac'hanoun, ha va barn a vézô da c'houlou ha da éhan d'ar boblou.

5. Tôst eo va dén-reiz, er-méaz eo deûet va Zalver, ha va divrec'h a varnô ar boblou ; ann énézi a c'hortozô ac'hanoun, hag a lakai hô géd em bréac'h.

6. Savit hô taoulagad étrézég ann éñv, hag izélait-hô étrézég ann douar : râg ann éñv a ziaézô ével ar môged, hag ann douar a iélô é poultr ével eur zaé ; hag ar ré a choum war-n-ézhañ a iélô-da-nétra ével-t-hañ ; hôgen va zilvidigez a vézô peûr-baduz, ha va reizded a vézô dizivez.

7. Sélaouit ac'hanoun, c'houi péré a anavez ar reizded ; c'houi, va fobl, péré hoc'h eûz va lézen enn hô kalonnou ; n'hô pézet két a aoun râk dismégañs ann dûd, ha na zoujit két hô drouk-prézégou.

8. Râg ével eur zaé é vézíñt débret gañd ar préñved, ével ar gloan é vézíñt kriñet gañd ann tartouz ; hôgen va zilvidigez a vézô peûr-baduz, ha va reizded a badô da vikenn.

9. Sâv, sâv, kémer da ners, bréac'h ann Aotrou ; sâv ével enn deisiou kôz, ével é penn ar béd. Ha né két té éc'h eûz skôet gañd ann dén rôk, hag éc'h eûz glazet ann aérouañt ?

10. Ha né két té eo éc'h eûz dizéc'het ar môr, ha douréier al louñk brâz ; éc'h eûz gréat eunn heñt é gwéled ar môr, évit ma trémenché ar ré éz pôa dieûbet.

11. Ével-sé ar ré a vézô bét dasprénet gañd ann Aotrou, a zistrôi, hag hî a zeûi da Zion enn eur gana ; eul lévénez peûr-baduz a vézô war hô fennou, al lid hag al jaouénidigez a vézô gañt-hô, ar hoan hag ar c'heinvan a dec'hô diout-hô.

12. Mé, mé va-unan eo a zizoaniô ac'hanoc'h : piou oud-dé évit m'az pé aoun rag eunn dén marvuz, râk mâb ann dén a zizéc'hô ével ar géot ?

13. Ha té éc'h eûz añkounachéet ann Aotrou da grouer, péhini en deûz astennet ann éñvou, ha diazézet ann douar ? Hag éc'h eûz krénet bépréd dirâk frouden ann hini a heskiné ac'hanod, hag a oa daré d'az kolla : péléac'h éma bréma frouden da heskiner ?

14. Ann hini a gerz da zigéri a zeûi abarz némeûr, n'hô lézô két da vervel bétég ann divéza, hag hé vara na zioué rô két.

15. Râk mé eo ann Aotrou, da Zoué, péhini a géflusk ar môr, hag a laka ar c'hoummou da zével : Aotrou ann arméou eo va hanô.

16. Lékéat em eûz va gériou enn da c'hénou, ha dindân skeûd va dourn em euz da warézet, évit ma plañti ann éñvou, ma tiazézi ann douar, ha ma liviri da Zion : Va fobl oud.

17. Dihun, dihun, sâv, Jéruzalem, té péhini éc'h eûz évet eûz a zourn ann Aotrou kôp hé vuanégez : bété gwéled kôp ar mored éc'h eûz évet, bétég al lec'hid éc'h eûz sunet.

18. Eûz ann holl vugalé é deûz ganet, n'eûz hini a gémeñt a harpé anézhi : hag eûz ann holl vugalé é deûz maget, n'eûz hini a gémeñt a astenfé hé zourn d'ézhi.

19. Daou dra zô hag a gouézô warn-od : piou en dévézô truez ouz-id ? Ar gwastadur, hag ann dismañtr, ann naounégez, hag ar c'hlézé : piou a zic'hlac'harô ac'hanod ?

20. Da vugalé a zô kouézet ; gourvézet iñt é penn ar ruou ével eunn tarô gouéz enn eul lindâg : gwalc'het iñt bét gañt buanégez ann Aotrou, gañt kélen da Zoué.

21. Râk-sé sélaou kémeñt-mañ, paour kéaz ; hag en em vezv ; nann gañt gwîn.

22. Ével-henn é lavar ann trec'her, ann Aotrou, da Zoué, péhini a stourmô évid hé bobl : Chétu è terninn eûz da zourn kôb ar môred, kôp va buanégez éc'h eûz évet bétég al lec'hid ; na évi mui anézhañ hivizikenn.

23. Hôgen mé hé lakai étré daouarn ar ré hô deûz da vuéléet, hag hô deûz lavaret d'as éné : Stou, m'az aimp ébiou ; lékéat éc'h eûz da gorf ével eunn douar, hag ével eunn heñt d'ann dréménidi.

—

LII. PENNAD.

Gloar ha vuelded ar Mési.

1. Sâv, sâv, Sion, gwisk da ners, gwisk saéou da c'hloar, Jéruzalem, kéar ar Sañt : râk na dréménô mui dré-z-oud dén dienwad na dén dic'hlan é-béd.

2. Deûz er-méaz eûz ar poultr, sâv ; azez, Jéruzalem : torr chadennou da c'houzoug, ô sklavez merc'h Sion.

3. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : Évit nétrâ oc'h bét gwerzet, hag héb arc'hañt é viot dasprénet.

4. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Va fobl a ziskennaz gwéchall enn Ejipt, évit choum énô : hag Assur en deûz hé wasket héb abek.

5. Hôgen bréma pétrâ a dléann-mé da ôber, émé ann Aotrou, pa eo kaset tûd va fobl er-méaz héb abek ? Hô dréc'herien a wall-gas anézhô enn eunn doaré direiz, émé ann Aotrou, hag héd ann deiz é trouk-prézégoñt gañt va banô.

6. Râk-sé é anavézô va fobl va hanô enn deiz-zé ; ha mé péhini a gomzé gwéchall, chétu mé bréma.

7. Péger kaer eo treid ann hini a ziougan hag a brézég ar péoc'h ; a ziougan ar mâd, a brézég ar zilvidigez, hag a lavar da Zion : Da Zoué a rénô !

8. Da c'héderien a gomzô ; sével a raiñt hô mouéz, hag é veûliñt kévret ; râg hi a wélô gañd hô daoulagad pénaoz en dévézô ann Aotrou distrôet Sion.

9. En em laouénait, ha meûlit kévret, distrôiou Jéruzalem, ô véza m'en deûz ann Aotrou dic'hlac'haret hé bobl, ha dasprénet Jéruzalem.

10. Ann Aotrou en deûz diskouézet hé vréac'h sañtel dirâg ann holl vrôadou ; hag holl harzou ann douar a wélô silvidigez hon Doué-nî.

11. It kuit, it kuit, it er-méaz ac'hanô, na-likiid hô tourn war nétrâ a ve saotret ; it er-méaz eûz hé c'hreiz, en em c'hlanit, c'houi péré a zoug listri ann Aotrou.

12. Râk n'az éot két er-méaz enn dispac'h, na gerzot két enn tec'h : râg ann Aotrou a iélô enn hô raok, ha Doué Israel hô strollô.

13. Chétu vâ servicher a vézô poellek ; héñ en em c'horréô, hag en em zavô, hag a vézô brâz-meûrbéd.

14. Ével ma eo bét saouzanet meûr a hini diwar da benn, ével-sé é vézô dic'hloar da wélout dirâg ann dûd, hag enn eunn doaré displéd dirâk bugalé ann dûd.

15. Héñ a zourô kalz a vrôadou, ar rouéed a zerrô hô génou dira-z-hañ : râg ar ré da béré né oa két bét diouganet, her gwélô, hag ar ré n'hô dôa két bét klévet hanô anézhañ, hen arvestô.

—

LIII. PENNAD.

Gloasiou ha maró ar C'hrist.

1. Piou en deûz krédet d'hol lavar ? Ha da biou eo bét diskléríet bréac'h ann Aotrou ?

2. Sével a rai dirâg *ann Aotrou* ével eur vrousgwézen, hag ével eur c'hrisien a zeû eûz a eunn douar séac'h : n'en deûz na kaerded, na géned ; hé wélet hon eûz, ha né oa nétrâ a gaer enn-hañ, a gémeñt a rôjé c'hoañt d'éomp d'hé wélout.

3. Eunn dén displéd eo, hag ann distéra eûz ann dûd, eunn dén a c'hlac'har, hag a oar pétrâ eo gouzañvi ; ével kuzet eo hé zremm ; disprizet eo, ha n'hon eûz két hé anavézet.

4. Kéméret en deûz évit-gwîr hon doaniou, hag hor glac'hariou en deûz douget : ha nî hon eûz hé zellet ével eunn dén lovr, ével eunn dén skôet gañd Doué ha vuéléet.

5. Hôgen héñ a zô bét gôlôet a c'houliou enn abek d'hor fallagriézou ; brévet eo bét enn abek d'hor gwallou ; kastiz hor péoc'h a zô kouézet war-n-ézhañ, ha gañd hé vloñsou omb bét iac'héet.

6. Nî holl a zô en em faziet ével déñved war hon heñt ; pép-hini ac'hanomp a zô bét kildrôet ; hag ann Aotrou en deûz hé garget eûz hor gwallou holl.

7. Kenniget eo bét, ô véza ma eo bét fellet gañt-hañ; ha n'en deûz két digoret hé c'hénou; ével eunn dañvad da laza eo bét kaset, hag ével eunn oan mûd eo bét rôet d'ann touzer, ha na zigorô két hé c'hénou.

8. Goudé ann añken, goudé ar varn eo bét savet; piou a zanévellô hé wenn? Râg héñ a zô bét ranket eûz a zouar ar ré vô; enn abek da béc'héjou va fobl em eûz skôet war-n-ézhañ.

9. Hag héñ a rôi ar ré fallagr évid hé véz, hag ann hini pinvidik évid hé varô; ô véza n'en deûz két gréat a fallagriez, ha n'eûz két bét a drôidel enn hé c'hénou.

10. Hag eo bét fellet gañd ann Aotrou hé vrévi enn hé wander; mar rô hé éné évid ar péc'hed, é wélô hé wenn ô padout pell; hag ioul ann Aotrou a zévenô enn hé zourn.

11. Héñ a wélô ar frouez eûz a boan hé éné, hag héñ en dévézô hé walc'h. Ével ma eo reiz va servicher, é tidamallô meûr a hini gañd hé wiziégez; hag héñ a zougô hô fallagriézou.

12. Râk-sé é rôinn d'ézhañ da lôd kalz a dûd; hag héñ a rannô ann diwiskou gañd ar ré gré, ô véza ma en deûz rôet hé éné d'ar marô, ha ma eo bét nivéret é-touez ann dûd fallagr; ha ma en deûz douget péc'héjou eûl lôd bráz a dûd, ha ma en deûz pédet évit ar ré a dorr al lézen.

—

LIV. PENNAD.

Kévrédigez ann Aotrou gañt Jéruzalem.

1. En em veûl, grég vréc'hañ, pa na c'hanez két: en em veûl ha kân, pa na wilioudez két: râg ann hini a zô dilézet é deûz mui a vugalé, égéd ann hini é deûz eunn ozac'h, émé ann Aotrou.

2. Astenn léac'h da delt, ha lédana ar c'hrec'hîn a c'hôlô da deltou; na zalé két: birra da gerdin, ha stard da dachôu.

3. Râk té a iélô a zéou hag a gleiz: da wenn é dévézô ar brôadou da zigwéz, hag a iélô da choum er c'hésiou didûd.

4. N'az péz kéd a aoun, râk na vézi két mézékéet, ha na zeûi két da gusia: n'az pézô kéd a véz, râg añkouna-c'haad a ri dismégañs da iaouañktiz, ha n'az pézô mui a goun eûz a vézégez da iûtañvélez.

5. Râg ann hini en deûz da c'hréat a vézô da vestr d'id: Aotrou ann arméou eo hé hanô: ha da zaspréner eo Sañt Israel; Doué ann douar holl é vézô galvet.

6. Râg ann Aotrou en deûz da c'halvet ével eur c'hrég dilézet, ha gla-c'haret a spéred, ével eur c'hrég a zô bét kaset-kuit adaleg hé iaouañktiz, émé da Zoué.

7. Évid eunn nébeûd amzer em eûz da zilézet, ha gañd eunn drugarez vràz é strollinn ac'hanoc.

8. Distrôet em eûz va daoulagad diouz-id évit némeûr, é amzer va buanégez: hôgen gañt truez em eûz sellet oûz-id da-vikenn, émé ann Aotrou, da zaspréner.

9. Gréat em eûz évid-od ar péz em eûz gréat é amzer Noé. Ével ma em eûz touet pénaoz na zigaschenn mui douréier Noé war ann douar; ével-sé em eûz touet pénaoz na vuanékafenn mui enn da énep, ha na damallfenn mui ac'hanod.

10. Râg ar ménésiou a vézô kéflusket, hag ar c'hrec'hiennou a grénô; hôgen va zrugarez n'en em dennô két diouz-id; ha na vézô két horellet kévrédigez va féoc'h, émé ann Aotrou péhini en deûz truez ouz-id.

11. Paour kéaz, péhini a zô bét ker pell horellet gañd ann arné, hép dic'hlac'har é-béd; chétu mé a zavô da vein enn hô reiz, hag a ziazézô ac'hanod gañt safirou.

12. Sével a rinn da gériou kré gañt jasp (r), da bersier gañt mein kizellet, ha da holl harzou gañt mein dilennet.

13. Da holl vugalé a vézô desket gañd ann Aotrou: hag hî hô dévézô kalz a béoc'h.

14. Er reizded é vézi diazézet: pellaad a ri dioue'h ar mañtr, hép m'az pézô aoun ra-z-hañ, ha dioue'h ar spounț, ô véza na dôstai két ouz-id.

15. Chétu é teûi tûd da choum enn-od, ha na oañt két gan-éñ; hag ar ré a ioa divrôidi évid-od, en em unvanô gan-éz.

16. Mé eo em eûz gréat ar gôf péhini a c'houéz ann tân er glaou, évid ôber ar binviou a béré en deûz ézomm évid hé labour; mé eo em eûz gréat al lazer évid dispenna pép-trâ.

17. Kémeñd arm a vézô bét gréat enn da énep n'az ai két râg-eunn; ha té a varnô kémeñt téôd a zavô enn da énep er varn. Hen-nez eo digwéz servichérien ann Aotrou; hag hô reizded dira-z-oun, émé ann Aotrou.

—

LV. PENNAD.

Ann Aotrou a c'halv ann holl d'ar feiz.

1. C'houi holl péré hoc'h eûz sé-c'hed; deûit étrézég ann douréier; c'houi péré n'hoc'h eûz két a arc'hañt, hastit, prénit ha debrit; deûit, prénit héb arc'hañt, hag hép kemm é-béd, ar gwîn hag al léaz.

2. Pérâg é likit-hu hoc'h arc'hañt er péz ha na hell két rei bara, hag hô labour er péz ha na hell két gwalc'ha? Sélaouit ac'hanoun, ha débrit ar péz a zô mâd, hag hoc'h éné en em lardô el lévénez.

3. Dinaouit hô skouarn, ha deûit étrézég enn-oun; sélaouit, hag é vévô hoc'h éné; ha mé a rai gan-é-hoc'h eur gévrédigez peûr-baduz, hag a star-tai trugarézou David.

4. Chétu em eûz hé rôet da dést d'ar boblou, da réner ha da gélenner d'ar brôadou.

5. Chétu é c'halvi eur vrôad, ha na anavézez két; hag ar brôadou ha na anavézé két ac'hanod, a rédô étrézég enn-od, enn abek d'ann Aotrou, da Zoué, ha da Zañt Israel, ô véza ma en deûz da veûlet.

6. Klaskit ann Aotrou, eñdra ma hell béza kavet; galvit-héñ, eñdra ma éma tôst.

7. Ra zilézô ann dén difeiz hé heñt, hag ann dén fallagr hé vénosiou, ha ra zistroi étrézég ann Aotrou; hag héñ a rai trugarez enn hé génver; hag étrézég hon Doué, râg héñ a zô daré da drugarézi:

8. Râk va ménosiou n'iñt két hô ménosiou, hag hoc'h heñchou n'iñt két va heñchou, émé ann Aotrou.

9. Râg ével ma éma ann éñvou uc'héloc'h égéd ann douar, ével-sé va heñchou a zô uc'héloc'h égéd hoc'h heñchou, ha va ménosiou uc'héloc'h égéd hô ménosiou.

10. Hag ével ma tiskenn ar glaô hag ann erc'h diouc'h ann éñv, ha na zistrôoñt mui dî; hôgen, ma touroñt ann douar, m'az éoñt dreist-hañ, m'hel lékéoñt da gellida, da rei hâd d'ann hader, ha bara da zibri:

11. Ével-sé é rai vâ gér, ann hini a iélô er-méaz eûz va génou; na zistrôi két étrézég enn-oun difrouez; hôgen ôber a rai ar péz a fellô d'in, hag é sévénô ann traou évit péré em eûz hé gaset.

12. Râg el lévénez éz éot-kuit, hag er péoc'h é viot kaset. Ar ménésiou hag ar c'hrec'hiennou a ganô kanaouennou a veûleûdi dira-z-hoc'h, hag holl wéz ar vrô a stlakô ével ma hô défé daouarn.

13. É léac'h al lavañd é savô ar sapr, hag é léac'h al linad é kreskô ar mirtr; hag ann Aotrou a vézô brûdet gañd hé hanô, ha gañd eunn arouéz peûr-baduz, ha na vézô bikenn diverket.

—

LVI. PENNAD.

Gourdrouzou a-éneb Israel.

1. Ével-henn é lavar ann Aotrou: Mirid ar varn, ha grid ar reizded: râg abars némeûr é teûi va zilvidigez, hag en em ziskouézô va reizded.

2. Gwenvidig eo ann dén a râ kémeñt-sé, ha mâb ann dén péhini a heûl ann dra-zé: péhini a vir ar sabbat héb hé zaotra, hag a ziwall na rajé hé zaouarn droug é-béd.

3. Ha na lavaret két ann diavésiad, péhini a vézô en em rôet d'ann Aotrou: Ann Aotrou en deuz va rannet,

va diframmet dioud hé bobl ; ha na lavaret két ar spâz : Chétu mé a zô eur c'héf krín.

4. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou d'ar spazéien : D'ar ré a vîr va deisiou sabbat, a zilenn ar péz a ioulann, hag a zalc'h va c'hévrédigez,

5. É rôinn eul léac'h em zi hag é-kreiz va môgériou ; hag eunn hanô a vézô gwelloc'h égét mipien ha merc'hed ; eunn hanô peûr-baduz a rôinn d'ézhô, ha na vézô bikenn kollet.

6. Ma en em rô bugalé ann diavésiad d'ann Aotrou, ma azeûlonît anézhañ, mar karonît hé hanô, ha mar bézonît servichérien d'ézhañ ; kémeñd hini a virô ar sabbat, héb hé zaotra, hag a zalc'hô va c'hévrédigez,

7. É tigasinn anézhô war va ménez sañtel, hag é laouénainn auézhô é ti va féden. Ar sakrifisou hag ann hostivou a gennigiñt war va aoter a vézô hétuz d'in ; râk va zî a vézô gaivet ti ar béden évid ann holl boblou.

8. Chétu pétrâ a lavar ann Aotrou Doué, péhini a stroll ar ré skiñet eûz a Israel : Strolla a rinn c'hoaz out-hañ ar ré en em strollô gañt-hañ.

9. Loéned ar parkou, loéned ar c'hoajou, deûit holl da louñka.

10. Hé évésidi a zô dall holl ; diwiziek iñt holl ; châs mûd iñt péré na helloñt két harza, péré a wél teûsiou, a gousk, hag a gàr ann huvréou.

11. Châs divézet iñt, péré n'iñt morsé gwalc'het ; mésérien iñt, péré n'hô deûz poell é-béd ; pép-hini a zistrô enn hé heñt ; pép-hini a glask hé c'hounid, âdaleg ar brasa bétég ar bihana.

12. Deûit, evomp, hag en em vezviomp ; ha bézet war-c'hoaz ével hiriô, ha c'hoaz ouc'h-penn.

—

LVII. PENNAD.

Ann Aotrou a zigasô ar péoc'h war ann douar.

1. Ann dén reiz a varv, ha dén na laka évez enn hé galoun. Ann dûd trugarézuz a zô tennet er-méaz, râk n'eûz dén a gémeñt en défé poell ; râg ann dén reiz a zô bét tennet er-méaz évit pellaad diouc'h ann drougiez.

2. Ra zeûi ar péoc'h ; ra c'hourvézô enn hé wélé ann hini en deûz baléet enn heñt éeun.

3. Deûit amañ, bugalé ann diougnérez, gwenn ann avoultrer hag ar c'hrék-fall.

4. A biou hoc'h eûs-hu gréat goab ? Diwar benn piou hoc'h eûs-hu digoret hô kénou, hag astennet hô téôd ? Ha n'oc'h-hu két bugalé ar gwall, gwenn ar gaou ?

5. C'houi péré a glask hô tizoan enn hô touéed dindân ann holl wéz déliaouuz, péré a lâz hô pugaligou er frouden ; dindân ar réc'hier uc'hél ?

6. É mein ar froud éc'h eûz lékéat da fisiañs ; énô éma da lôd : braouedkennig éc'h eûz skulet war-n-ézhô, sakrifisoû éc'h eûz gréat d'ézhô ; ha na zavô két a zrogg enn-oun diwarbenn kémeñt-sé ?

7. War eur ménez uc'hel-brâz éc'h eûz lékéat da wélé ; hag oud piñet di évit laza hostivou.

8. Adré ann ôr, adré ar postou éc'h eûz lékéat da idolou ; râg en em zizôlôet oud dira-z-oun, hag éc'h eûz digéméret ann avoultrer ; lédanéet eo da wélé gan-éz, hag éc'h eûz gréat kévrédigez gañt-hô : karet éc'h eûz hô gwélé, é péléac'h-bennâg ma éc'h eûz hé wélet.

9. En em lardet oud évit plijoud d'ar roué, kalz louzou-c'houés-vâd éc'h eûz lékéat enn-drô d'id. Da gannaded éc'h eûz kaset pell, ha bétég ann ifern oud-en em vuéléet.

10. El lôd brâz eûz da heñchou oud bét skuizet ; ha n'éc'h eûz két lavaret : Éhana a rinn : ar vuézégez éc'h eûz kavet gañd da zourn ; râk-sé n'éc'h eûz két va fédet.

11. Râk piou éc'h eûs-té bét aoun, évit béza lavaret gévier, évit béza va añkounac'héet, hép menna enn da galoun ? O véza ma tavann, ha ma ounn ével pa na wélchenn két, éc'h eûz va añkounac'héet.

12. Mé a embannô da reizded, ha da ôberiou na dalvézint két d'id.

13. Pa c'harmi, ra zeûi d'az dieûbi ar ré éc'h eûz strollet ; hôgen ann avel hô skiñô holl, eur c'houézaden hô c'hasô-kuit. Hôgen ann hini a laka hé fisiañs enn-oun, en dévézô ann douar é digwéz, hag a biaoûô va ménez sañtel.

14. Ha mé a lavarô : Grîd eunn heñt, aozid añn heñt, en em dennit diwar ar raveñt, tennid ar sparlou diwar heñt va fobl.

15. Râg ével-henn é lavar ann Uc'hel-meûrbéd, ann *Doué* brâz péhini a choum er beûr-badélez, hag en deûz da hanô ar Sañt : El léac'h uc'hel-meûrbéd, el léac'h sañtel é choumann, ha gañd ar spéred vuel ha keûziek ; évit rei ar vuez d'ar spéred vuel, évit rei ar vuez d'ar galoun keûziek.

16. Râk na strivinn két da-vikenn, ha na vuanékainn két bétég ann divez : râg ar spérédou a zô deûet er-méaz ac'hanoun, ha mé eo em eûz gréat ann énéou.

17. Enn abek d'hé fallagriez ha d'hé bizoni ounn buanékéet, hag em eûz skôet gañt-hañ : en em guzet ounn dira-z-hañ em buanégez, hag héñ a zô éat ével eur ribler é heñt hé galoun.

18. Hé heñchou em eûz gwélet, hag em eûz hé iac'héet ; hé zigaset em eûz, hé frealzet em eûz, héñ hag ar ré a wélé diwar hé benn.

19. Krouet em eûz ar péoc'h, frouez va muzellou, ar péoc'h d'ann hini a zô pell, ha d'ann hini a zô tôst, émé ann Aotrou, hag em eûz hé iac'héet.

20. Hôgen ar ré fallagr a zô ével eur môr diboell, péhini na hell két sioulaat, hag a léd hé goummou leûn a éon hag a fañk.

21. N'eûz kéd a béoc'h évid ar ré fallagr, émé ann Aotrou Doué.

—

LVIII. PENNAD.

Ann ôberiou a drugarez eo réd da zévéni.

1. Garm, ha na éhan ; sâv da vouéz ével eur c'horn-boud ; embann d'am bobl hé wallou, ha da di Jakôb hé béc'héjou.

2. Râk bemdez é klaskoñt ac'hanoun, hag é fell d'ézhô anaout va heñchou, ével eur vroad é dévijé heûliet ar reizded, ha né dévijé két dilézet barnédigez hé Doué ; kuzul é c'houlennoñt digan-éñ diwar-benn barnédigézou ar-reizded ; béz' é fell d'ézhô tôstaad ouc'h Doué.

3. Pérâg hon eûz-ni iunet, *émé-z-hô*, ha n'éc'h eûz két sellet *ouz-omp ?* Hon eûz-ni vuéléet hon énéou, ha n'éc'h eûz két hé wézet ? Chétu enn deiz é péhini é iunit en em gav hoc'h ioul, hag é c'houlennit kémeñd a zô dléet d'é-hoc'h.

4. Chétu é iunit évit breûdou ha reñdaélou, hag é skôit didruez gañd hô tourn. Na iunit két ével ma hoc'h eûz gréat bété vréma, ô lakaad da glévout hô karm kenn uc'hel.

5. Hag hen-nez eo ar iûn em eûz dilennet, ma wanô eunn dén hé éné héd eunn deiz ? Ma kroummô hé benn ével eur c'helc'h, ma c'hourvézô war ar sâc'h ha war al ludu ? Ha kémeñtsé a c'halvit eur iûn, hag euñn deiz hétuz d'ann Aotrou ?

6. Ar iûn em eûz dilennet ha né két keñtoc'h hé-mañ ? Torr chadennou ar fallagriez, diskarg bec'hiou ar ré a zô mac'het ; kâs dieûb ar ré a zô é sklavérez, ha torr ann holl c'héviou.

7. Rann da vara gañd ann hini en deûz naoun, ha digas enn da dî ar ré baour, hag ar ré zivrôet ; pa wéli eur ré enn-noaz, gwisk-héñ, ha na zispriz két da gik da-unan.

8. Neûzé da c'houlou a darzô ével goulou-deiz, hag é teûi buan da véza iac'h ; da reizded a gerzô enn da raok, ha glôar ann Aotrou az dilennô.

9. Neûzé é c'halvi, hag ann Aotrou a-zélaouô ouz-id ; é c'harmi, hag é lavarô : Chétu mé. Mar tennez ar chaden eûz da zargreiz, ma éhanez da astenna da viz, ha da gomza enn eunn doaré dizéréad :

10. Mar ken-nerzez a-galoun-vâd ann hini en deûz naoun, mar frealzez ar ré c'hlac'haret, da c'houlou a zavô enn dévalien, ha da dévalien a vézô ével ar c'hrésteiz.

11. Ann Aotrou a rôi d'id éhan bépréd, hag a leûnió da éné gañd hé skédou, hag a lardô da eskern; hag é vézi ével eul liors douret bépréd, hag évei eur feuñteun é péhini na zioué̱r két ann dour.

12. Al lec'hiou enn-od péré a vézô didûd pell a vézô, a zeûi da véza leûn a ziez; té a zavô diazézou kalz brôadou; ha té a vézô galvet saver girsier, hag aozer raveñtou évid ann éhan.

13. Ma na gerzez két é deiz ar sabbat, ma na réz két da ioul em deiz sañtel, mar galvez ar sabbat eunn éhan dudiuz, eunn deiz sañtei hag hétuz d'ann Aotrou, mar mirez anézhañ héb heûlia da heñchou, hép klaskout da ioul, hép komza enn-aner:

14. Neûzé é kavi da zudi enn Aotrou, ha mé az gerréô dreist ar péz a zô ann uc'héla war ann douar, hag é rôinn d'id évid en em vaga digwéz Jakob da dâd; râg génou ann Aotrou en deûz komzet.

LIX. PENNAD.

Péc'héjou Israel a vér na vézô dieûbet.

1. Chétu né két berréet dourn ann Aotrou, évit na hellfé két dieûbi, ha né két pounnéréet hé skouarn, évit na hellfé két klévout.

2. Hôgen hô fallagriézou eo hô deûz lékéat eur rann étré c'houi hag hô Toué, hag hô péc'héjou eo hô deûz kuzet hé zremm diouz-hoc'h, évit na zélaouô két ouz-hoc'h.

3. Râg hô taouarn a zô saotret gañd ar goâd, hag hô piziad gañd ar fallagriez; hô muzellou hô deûz lavaret gévier, hag hô téôd gwall gompsiou.

4. N'eûz dén a c'halv ar reizded, nag a varn gañt gwirionez; hôgen lakaad a réoñt hô fisiañs é nétrâ, ha na lévéroñt némét gévier: ar c'hlac'har a eñgéheñtoñt, hag ar fallagriez a c'hanoñt.

5. Viou aspik hô deûz dozvet, ha gwiad-kefnid hô deûz gwéet. Néb a zébrô eûz hô viou, a varvô; ha ma hô lékéeur da wiri, é savô eur bazilisk anézhô.

6. Hô lien na rai két a zilad d'ézhô; n'en em c'hôlôiñt két gañd hô labour; râk didalvez eo hô ôberiou, hag eel labour a fallagriez eo labour hô daouarn.

7. Hô zreid a réd étrézeg ann droug, hag hi a hast da škula ar goad dinam. Ménosiou didalvez eo hô ménosiou; gwastadar ha gwask n'eûz kén enn hô heñchou.

8. Na anavézoñt két heñt ar péoc'h, ha n'eûz két a reizded enn hô c'hamméjou; raveñchou trôidelluz hô deûz en em c'hréat; piou-bennâg a gerz enn-hô na anavez két ar péoc'h.

9. Râk-sé ar varnédigez a bellâ diouz-omp, hag ar reizded na hell két hon tizout; ar goulou a c'hortozemp, ha chétu ann dévalien; ar skéd, hag é valéomp enn amc'houlou.

10. Pafala a réomp a-héd ar môgériou ével tûd-zall, toulbaba a réomp ével pa vemp dilagad; en em steki a réomp da grésteiz ével pa vé nôz, enn dévalien *émomp* ével tûd-varô.

11. Iuda a réomp ével oursed, grougousá hag hirvoudi a réomp ével koulmed; ar varn a c'hôrtozemp, ha né két *deûet*; ar zilvidigez, hag eo pelléet diouz-omp.

12. Râk paotfet eo hor fallagriézou dira-z-oud, hag hor péc'héjou hô deûz tésténiet enn hon énep; râg hor gwallou a zô gan-é-omp, hag hor fallagriézou a anavézomp.

13. Péc'het hon eûz, gévier hon eûz lavaret a-éneb ann Aotrou; distrôet omp, évit na gerzchemp két war-lerc'h hon Doué, ô gwall-gomza, ô terri hé lézen; eñgéheñtet hon eûz, hag hon eûz ganet eûz hor c'haloun gériou gaou.

14. Ar varnédigez é deûz trôet hé c'hein d'é-omp hag ar reizded a zô éat pell: râk diskaret eo bét ar wirionez el leûr-géar, hag ann éounded n'en deûz két gellet moñd enn-hi.

15. Hag ar wirionez a zô bét añkounac'héet; hag ann hini a zô en em dennet diouc'h ann drouk a zô bét mac'het; hag ann Aotrou en deûz hé vélet; hag eo bét drouk dira-z-hañ, ô véza na oa mui a reizded.

16. Hag héñ a wélaz pénaoz na oa mui a zén; hag é oé souézet ô véza na zavé hini enn hé énep; hag hé vréac'h hé-unan a zieûbaz anézhañ; hag hé reizded hé-unan a gen-nerzaz anézhañ.

17. Râg héñ en deûz gwisket ar reizded ével eunn hobrégon, hag ar zilvidigez ével eunn tôk-houarn; ével eur zaé é wisk hé veñjañs, ével gañd eur vañtel en em c'hôlô gañd hé oaz.

18. En em veñji a rai, kastiza a rai enn hé vuanégez ar ré a stourm outhañ, ôber a rai d'hé énébourien ar péz a zellézoñt, disteûrel a rai d'ann énézi hervez hô ôberiou.

19. Ar ré a zô war-zû ar c'hûs-héol, a zoujô hanô ann Aotrou, hag ar ré a zô war-zû ar sâv-héol, hé c'hloar; pa zeûi ével eur ster c'harô lusket-gañt spéred ann Aotrou;

20. Pa zeûi eûz a Zion eunn daspréner, d'ar ré eûz a Jakob péré a zistrôi eûz hô fallagriez, émé ann Aotrou.

21. Chétu ar gévrédigez a rinn gañthô, émé ann Aotrou; va spéred, péhini a zô enn-od, ha va gériou, péré em eûz lékéat enn da c'hénou, n'az aiñt két kuit eûz da c'hénou, nag eûz a c'hénou da wenn, nag eûz a c'hénou gwenn da wenn, émé ann Aotrou, da vikenn.

LX. PENNAD.

Gloar iliz ann Aotrou.

1. Sâv, lûc'h, Jéruzalem; râk deûed eo da c'houlou, ha gloar ann Aotrou a zô savet war-n-od.

2. Râk chétu ann dévalien a c'hôlô ann douar, hag ann amc'houlou ar boblou; hôgen ann Aotrou a zavô war-n-od, hag hé c'hloar a vézô gwélet enn-od.

3. Hag ar brôadou a valéô enn da c'houlou, hag ar rouéed é skéd da zâv.

4. Saô da zaoulagad enn-drô d'id, ha gwél; ar ré-zé holl en em stroll, hag a zeû d'az kavout; da vipien a zeûi a bell, hâ da verc'hed a zavô a bép tû d'id.

5. Neûzé é welî, hag é vézô brâz da lévénez; da galoun a vézô souézet hag a dridô, pa drôi étrézég enn-éd madou brâz ar môr, pa zeûi pinvidigézou ar brôadou d'az kavout.

6. Eul lôd brâz a gañvaled a c'hôlôi ac'hanod, drémédaled Madian hag Éfa. Ar ré holl eûz a Zaba a zeûi, ô kâs d'id aour hag ézañs, hag oc'h embanna meûleûdiou ann Aotrou.

7. Holl zéñved Sédar en em strollô enn-od, tourzed Nabajot a zervichô d'id; kenniget é véziñt war va aoter a drugarez, ha mé a leûnió a c'hloar ti va meûrded.

8. Piou eo ar ré-mañ péré a nich ével koabrennou, hag ével koulmed *a zistrô* d'hô c'houldri?

9. Râg ann énézi a c'hortoz ac'hanoun, ha listri ar môr ivé peli-zô, évid digas da vugalé a bell, hag hô arc'hañt hag hô aour gañt-hô, é hanô ann Aotrou da Zoué, ha sañt Israel, péhini en deûz da garget a c'hloar.

10. Bugalé ann diavésidi a zavô da vuriou, hag hô rouéed é zervichô ac'hanod: râg em buanégez em eûz skôet gan-éz, hag em madélez em eûz bét trucz ouz-id.

11. Da bersier a vézô digor bépréd; na véziñt serret na deiz na nôz, évit ma vézô digaset d'id pinvidigézou ar brôadou, ha ma teûi hô rouéed d'az kavout.

12. Râg ar vrôad hag ar rouañtélez ha na zervichô két ac'hanod a ielô-da-nétra; hag ar baôadou-zé a vézô gwastet ével eunn distrô.

13. Gloar al Liban a zeûi enn-od, ar sapr, hag ar beûz, hag ivé ar gwézpin, évit kiñkla léac'h va sañtuar; ha mé a lakai da véza énoret léac'h va zreid.

14. Bugalé ar ré hô dôa da vuéléet a zeûi d'az kavout enn eur stoui, hag ar ré holl péré a zrouk-komzé gan-éz a azeûlô roudou da greid, hag a c'halvô ac'hanod kéar ann Aotrou, Sion sañt Israel.

15. O véza ma oud bét dilézet, ha kaséet, ha na dréméné dén dré-z-oud, é likiinn ac'hanod é gloar enn holl gañtvédou, hag é lévénez enn holl rummou.

16. Té a zunô léaz ar brôadou, ha gañt bronnou ar rouéed é vézi maget; ha té a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou a zieûb ac'hanod, ha kré Jakob a zasprén ac'hanod.

17. É léac'h arem é tigasinn aour, hag é léac'h houarn é tigasinn arc'hañt; hag é léac'h koad, arem, hag é léac'h mein, houarn; lakaad a rinn ar péoc'h da réna war-n-od, hag ar reizded da vleña ac'hanod.

18. Na vézô mui klévet a fallagriez enn da zouar, nag ann dismañtr, nag ar mâc'h enn da harzou; ann dieûb a vézô enn-drô d'as muriou, hag ar veûleûdi é-tâl da bersier.

19. N'az pézô mui ann héol évid da c'houlaoui a-héd ann deiz, na goulou al loar évid da skléraat; hôgen ann Aotrou a vézô d'id da c'houlou peûrbaduz; ha da Zoué a vézô da c'hloar.

20. Da héol na guzô mui, ha da loar na zigreskô mui; râg ann Aotrou a vézô d'id da c'houlou peûr-baduz, ha deisiou da c'hlac'har a vézô éat ébiou.

21. Da bobl a vézô tûd reiz holl; bez' hô dévézô ann douar da-viken, *hi zô* ar wenn péhini em eûz plañtet, labour va daouarn évit va meûli.

22. Ann distéra a zeûi da vil, hag ar bihana da eur vrôad ar gréva: mé ann Aotrou a rai kéméñt-sé enn-eunntaol enn hé amzer.

—

LXI. PENNAD.

Prézégérez ann Aviel.

1. Spéred ann Aotrou *a zô* war-n-oun; dré-zé en deûz va éôliet ann Aotrou; va c'haset en deûz évit prézégi ann aviel d'ar ré gûñ, évit ia-c'haad ar ré a zô mañtret hô c'haloun, ha diougani hô diéréadur d'ar sklaved, hag ann dieûb d'ar ré a zô er bac'hiou.

2. Évid diougani bloavez trugarézuz ann Aotrou, ha deiz veñjañs hon Doué; évid dic'hlac'hari ar ré a léñv:

3. Évit prédéria ar ré eûz a Zion péré a wél; ha rei d'ézhô eur gurunen é léac'h ludu, éôl lévénez é léac'h glac'har, eur wisk a veûleûdi é léac'h eur spéred a añken; hag é vézô galvet enn-hi tûd galloudek er reizded, plañtennou ann Aotrou, évid hé veûi.

4. Hag hi a leûniô a ziéz al lec'hiou a oa didûd pell a ioa, hag a assavô ann dizériou kôz; névézi a raiñt ar c'hériou dilézet ha gwastet a bell amzer.

5. Ann diavésidi a zavô hag a vésô hô tropellou; ha bugalé ann diavésidi a vézô da arérien ha da winiérien d'é-hoc'h.

6. Hôgen c'houi a vézô galvet béléien ann Aotrou; servicherien hon Doué é viot hanvet; gañt madou ar brôadou é viot maget, hag hô meûrded a vézô da c'hloar d'é-hoc'h.

7. É léac'h ar véz daou-blég hô lékéa da rusia, hi a veûlô hô lôd; râk-sé é piaouiñt enn hô douar eur gôbr daou-blég, hag hi hô dévézô eul lévénez peûr-baduz;

8. Râk mé eo ann Aotrou péhini a gâr ar reizded, hag a gasa ar skrâb er sakrifis; er wirionez é likiinn hô ôberiou, hag eur gévrédigez peûr-baduz a rinn gañt-hô.

9. Hô gwenn a vézô anavézet émesk ar brôadou, hag hô c'hreskou é-touez ar boblou: ar ré holl péré hô gwélô, hô anavézô évit béza ar wenn a zô bét benniget gañd ann Aotrou.

10. Gañd eul lévénez vrâz en em laouénainn enn Aotrou, ha va éné a dridô em Doué: râk va gwisket en deûz gañt gwiskou ar zilvidigez, va gôlôet en deûz gañt mañtet ar reizded, ével eur pried kiñklet gañd eur gurunen, hag ével eur brled kaéréet gañd hé bragéérézou.

11. Râg ével ma laka ann douar hé hâd da zével, hag ével ma laka eul liors hé hâd da hégina, ével-sé ann Aotrou Doué a lakai da hégina hé reizded hag hé veûleûdi dirâg ann holl vrôadou.

—

LXII. PENNAD.

Gloar Jéruzalem. Péoc'h Israel.

1. Na davinn két enn abek da Zion, na éhaninn két enn abek da Jéruzalem, kén n'en em ziskouézô hé dén reiz ével eur skéd, kén na loskô hé Salvér ével eur c'hleûzeur.

2. A brôadou a wélô da zén reiz, hag ann holl rouéed da zén brudet: eûz a eunn hanô névez é vézi galvet, a vézô bét rôet d'id gañt génou ann Aotrou.

3. Eur gurunen a c'hloar é vézi é dourn ann Aotrou, hag eunn taled a roué é dourn da Zoué.

4. Na vézi mui galvet ann dilézet; ha da zouar na vézô mui galvet ann dismañtret; hôgen té a vézô galvet va muia-karet, ha da zouar *ann douar* a zô pobl enn-hañ; râg ann Aotrou en deûz lékéat hé garañtez enn-od ha da zouar a vézô leûn a dûd.

5. Ann *ozac'h* iaouañk a choumô gañd ar plac'h-iaouañk *hé c'hrég,* ha da vugalé a choumô enn-od. Ann ozac'h en em laouénai gañd hé c'hrég, ha da Zoué en em laouénai gan-éz.

6. War da vuriou, Jéruzalem, em eûz lékéat gwarded; na daviñt bikenn nag enn deiz, nag enn nôz; c'houi péré hoc'h eûz koun eûz ann Aotrou, na davit két,

7. Ha na rôit két a béoc'h d'ézhañ, kén na startai Jéruzalem, ha n'hé lakai da veûleûdi war ann douar.

8. Touet en deûz ann Aotrou dré hé zourn déou, ha dré hé vréac'h kré: na rôinn mui da éd d'as énébourien évid en em vaga, ha bugalé ann diavésidi na éviñt mui da win, péhini en deûz rôet kémeñd a boan d'id.

9. Hôgen ar ré hô deûz dastumet *da éd,* a zebrô anézhañ, hag a veûlô ann Aotrou, hag ar ré hô deûz kutulet *da win,* a évô anézhañ em leûrennou sañtel.

10. Tréménit, tréménit dré ar persier, aozit ann heñt évid ar bobl, kompézit ann heñt, tennid ar vein, ha savid ann arouéz d'ar boblou.

11. Chétu ann Aotrou a rô da glévout kéméñt-mañ bétég harzou ann douar. Livirit da verc'h Sion: Chétu é teû da Zalver: chétu éma hé c'hôbr gañt-hañ, hag hé ôber dira-z-hañ.

12. Hag hi a vézô galvet ar bobl sañtel, ar ré zasprénet gañd ann Aotrou. Ha té a vézô galvet ar géar glasket, ha nann *ar géar* dilézet.

—

LXIII. PENNAD.

Trugarézou ann Aotrou é-kéñver Israel.

1. Piou eo hé-mañ a zeû eûz a Édom, gañd hé zilad livet eûz a Vosra? Hé-mañ péhini a zô kaer enn hé zaé, hag a valé gañt kalz a ners. Mé eo, a gomz hervez ar reiz, hag a stourm évit savétei.

2. Pérâg éta eo rûz da zaé, ha da zilad heñvel oud ré ann hini a vac'h ar gwin er waskel?

3. Va-unan em eûz mac'het ar gwin, ha né oa hini eûz ar boblou gan-éñ; hô mac'het em eûz em frouden, hô gwasket em eûz em buanégez; hag hô goad a zô bét striñket war va zaé, hag eo bét saotret gan-éñ va holl zilad.

4. Râk deiz ar veñjañs a zô em c'haloun, bloaz va dasprénadurez a zô deûet.

5. Sellet em eûz enn-drô d'in, ha na oa dén évit va skoazella; klasket em eûz, ha na oa dén évit va c'hen-nerza; ha va bréac'h va-unan é deûz va dieûbet, ha va frouden va-unan é deûz va skoazellet.

6. Ha mé em eûz gwasket ar boblou em frouden, hag em eûz hô mezviet em buanégez, hag em eûz diskaret hô ners d'ann douar.

7. Koun em bézô eûz a drugarézou ann Aotrou; meûli a rinn ann Aotrou évit kémeñd en deûz gréat enn hor c'héñver, évid ann holl vadou en deûz rôed da di Israel, en deûz skulet warn-ézhañ hervez hé vadélez, hag hervez al lôd brâz eûz hé drugarézou.

8. Hag héñ en deûz lavaret: Koulskoudé va fobl eo; bugalé dinac'h iñt; hag héñ a zô deûet da Zalver d'ézhô.

9. Enn hô holl c'hlac'har né két bét glac'haret, hag ann éal a zô dira-z-hañ en deûz hô dieûbet; enn hé garañtez hag enn hé drugarézou en deûz hô dasprénet; hô douget en

deûz, hô c'horréet en deûz é péb amzer.

10. Hôgen hi hô deûz hé héget, hag hô deûz glac'haret spéred hé Zañt; hag héñ a zô deûet da énébour d'ézhô hag en deûz stourmet out-hô.

11. Hôgen koun a zô deûet d'ézhañ eûz a zeisiou kenñ Moizez hag hô bobl. Péléac'h éma ann hini en deûz hô zennet eûz er môr gañt meserien hé dropel? Péléac'h éma ann hini en deûz lékéat enn hô c'hreiz spéred hé Zañt?

12. Péhini en deûz kéméret Moizez dré hé zourn déou, *hag en deûz hé harpet* gañt bréac'h hé veurded; péhini en deûz rannet ann douréier enn hô raok, évid ôber d'ézhañ eunn hanô peûr-baduz:

13. Péhini en deûz hô c'haset a-dreûz d'al louñk, ével eur marc'h enn distrô ha na strébo két.

14. Ével eul loen a ziskenn er gompézen, en deûz hé rénet spéred ann Aotrou; ével sé éc'h eûz rénet da bobl, évid ôber d'id eunn hanô a c'hloar.

15. Sell eûz ann énv, ha gwél eûz da di sañtel, hag eûz *a drôn* da c'hloar. Péléac'h éma da oaz ha da ners? Péléac'h éma da garañtez vráz ha da drugarézou? En em deûrel a réoñt war-n-oun.

16. Râk té eo hon tâd; hag Abraham n'en deûz két hon anavézet, hag Israel n'en deûz két gwézet piou é oamp; *hógen* té, Aotrou, a zô hon tâd, hag hon daspréner; ha peûr-baduz eo da hanô.

17. Pérâg, Aotrou, éc'h eûs-té holl lékéat da fazia diwar da heñchou; hag éc'h eus-té kalédet hor c'halou-nou, évit na zoujemp két ac'hanod? Distrô, enn abek d'as servichérien, da vreûriézou da zigwéz.

18. Ével nétrâ hô deûz piaouet da bobl sañtel; hon énébourien hô deûz mac'het da zañtuar.

19. Deûet omp, ével *ma oamp* er penn-kenta pa na oaz két da Aotrou d'é-omp, ha pa na oa két galvet da hanô war-n-omp.

—

LXIV. PENNAD.

Péden évit goulenni dieûb Iz'ael.

1. A-ioul é rogfez ann énvou, hag é tiskennfez; ar ménésiou a zinaoufé dira-z-od.

2. Teûzi a rajeñt ével war eunn tân grisiaz; ann douréier a zeûjé ével tân, évit ma vijé brudet da hanô é-touez da énébourien, ha ma krénché ar brôaz dou dira-z-od.

3. Pa ri da vurzudou, na hellimp két hô gouzañvi; diskennet oud, hag ar ménésiou a zô bét dinaouet dira-z-od.

4. *Adaleg* ar penn-kenta ann dûd n'hô deûz két klévet, ar skouarn n'é deûz két sélaouet, al lagad n'en deûz két gwélet, néméd-od, ô Doué, ar péz éc'h eûz aozet évid ar ré a c'horfoz ac'hanod.

5. Diambrouget éc'h eûz ar ré a oa el lévénez, hag a zévéné ar reizded; enn da heñchou, hi hô dévézô koun ac'hanod. Chétu té a zô savet droug enn-od, ô véza ma hon eûz péc'het; er péc'hed omb bét bépréd, hôgen salvet é vézimp.

6. Ha ni holl a zô deûet ével eunn dén dic'hlan, hag hon holl reizdédou a zô héñvel out lien ar misiou; hag ével ann délien omp kouézet holl, hag hor fallagriézou hô deûz hor c'haset gañt-hô ével eunn avel.

7. N'eûz dén a gémeñt a c'halvché da hanô, a zavché hag en em stagfé ouz-id. Kuzet éc'h eûz da zremm ouz-omp, hag éc'h eûz hor brévet enn-abek d'hor fallagriez.

8. Hôgen bréma, Aotrou, té eo hon tâd, ha ni n'omp némét pri: té eo éc'h eûz hor gréat, ha labour da zaouarn omb holl:

9. Na zavet két eunn drouk bráz enn-od, Aotrou, ha n'az péz mui a goun eûz hor fallagriez; sell ouz-omp, da bobl omb holl.

10. Kéar da zañt a zô deûet ével eunn distrô; Sion a zô didûd, Jéruzalem a zô glac'haret.

11. Ti hor sañtélédigez, hag hor gloar, é péhini hô deûz da veûlet hon

tadoù a zô bét dévet gañd ann tân, hag hon holl draou kaer a zô bét dispennet.

12. Goudé-zé, Aotrou, ha té en em zale'hô c'hoaz? Ha té a davô, hag a c'hlac'harô ac'hanomp gañd diboell?

—

LXV. PENNAD.

Galvidigez ar Jeñtiled. Dilerc'h ar Iuzevien miret.

1. Ar ré béré na lékéañt két hô fréder enn-oun, hô deûz va c'hlasket; ar ré béré na glaské két ac'hanoun, hô deûz va c'havet. Lavaret em eûz: Chétu mé, chétu mé, da eur vroad péhini na c'halvé két va hanô.

2. Astenned em eûz va daouarn héd ann deiz étrézég eur bobl diskrédik, péhini a gerz enn eunn heñt ha né két mâd, oc'h heulia hé vénosiou;

3. Étrézég eur bobl, péhini a ra dira-z-onn ar péz a dlé va argadi; péhini a lâz hostivou el liorsou, hag a rà sakrifisou war aotériou brikennou;

4. Péhini a choum er bésiou, hag a gousk é templou ann idolou; a zebr kik môc'h, hag a laka eur braoued dizañtel enn hé listri;

5. Péhini a lavar: Pella diouz-in, na dôsta két ouz-in, râk dic'hlan oud. Hi a vézô eur môged é deiz va frouden, enn tân hag a loskô héd ann deiz.

6. Chétu eo skrivet dira-z-oun: na davinn két, hôgen rôet ha distolet é vézô gan-éñ war hô askré.

7. Hô fallagriézou-c'houi, ha fallagriézou hô tadou kévret, émé ann Aotrou, péré hô deûz gréat sakrifisou war ar ménésiou, hag hô deûz va mézékéet war ar c'hrec'hiennou; hag é veñtinn hô ôberiou keñt enn hô askré.

8. Ével-henn é lavar ann Aotrou: É-c'hiz, pa gaveur eur c'hreûnen gaer enn eur bôd-rézin, é lévéreur: na wall két anézhi, râk bennoz a zô war-n-ézhi; ével-sé é rinn é-kéñver va zervicherien, n'hô c'hollinn két holl.

9. Eûz a Jakob é likinn eur wenn da zével, hag eûz a Juda *unan* a biaouô va ménésiou; hag ar ré em bézô dilennet hô dévézô é digwéz *ann douar-zé*, ha va zervicherien a choumô énô.

10. Ar ménsiou a vézô da barkou d'ann dénved, ha traoñien Ac'hor da éc'hoaz d'ar zaoud, da ré va fobl, péhini en dévézô va c'hlasket.

11. Hôgen c'houi, péré hoc'h eûz dilézet ann Aotrou, péré hoc'h eûz añkounac'héet va ménez sañtel, péré hoc'h eûz savet eunn daol da zouéez ar madou, hag a skûl braoued-kennig war-n-ézhi;

12. Mé hô lakai da gouéza dindân ar c'hlézé, hag holl é varvot el lazérez-zé; ô véza ma em eûz galvet, ha n'hoc'h eûz két respouñtet, ma em eûz komzet, ha n'hoc'h eûz két klévet; ma hoc'h eûz gréat ann drouk dirâg va daoulagad, ha ma hoc'h eûz dilennet ar péz ha na fellé két d'in.

13. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Chétu va zervichérien a zebrô, ha c'houi hô pézô naoun; chétu va zervichérien a évô, ha c'houi hô pézô séc'hed;

14. Chétu va zervichérien en em laouénai, ha c'houi a vézô mézékéet; chétu va zervichérien a veûlô, hag a dridô enn hô c'haloun, ha c'houi a c'harmô é glac'har hô kaloun, hag a iudô é mañtr hô spéred.

15. Ha c'houi a zilézô hoc'h hanô ével eunn *touadel* d'am ré-zilennet; hag ann Aotrou Doué az lazô, hag a rôi eunn hanô all d'hé zervichérien.

16. Ann hini a vézô benniget enn hanô-zé war ann douar, a vézô benniget é Doué ar wirionez; hag ann hini a douô war ann douar, a douô é hanô Doué ar wirionez; râg ann añkénioù keñt a vézô lékéat enn añkounac'h, hag a vézô kuzet dirâk va daoulagad.

17. Râk mé a grouô éñvou névez, hag eunn douar névez; ha na vézô mui a goun eûz ar ré gênta, ha na zeûiñt mui er spéred.

18. Hôgen en em laouénaad a réot, hag é tridot da-vikenn ez péz a grouinn; râk mé a ia da grouî Jéruzalem enn tridérez, hag hé bobl el lévénez.

19. Ha mé a dridô é Jéruzalem, hag en em laouénai em pobl; ha na vézô mui klévet enn he c'hreiz a glemvan nag a c'harm.

20. Na vézô mui énô a vugel a nébeûd a zeisiou, nag a gôziad ha na leûniô két hé zeisiou; râg ar bugel a gañt vloaz a varvô, hag ar péc'her a gañt vloaz a vézô milliget.

21. Hi a zavô tiez, hag a choumô enn-hô; hi a blañtô gwini, hag a zebrô hé frouez.

22. Na zaviñt két a di, évit ma choumô eunn all enn-hañ; na blañtiñt két, évit ma tebrô eunn all; hôgen deisiou va fobl a vézô kenn hir ha deisiou ar wézen, ha labour hô daouarn a vézô hir-baduz.

23. Va ré-zilennet na labouriñt két enn-aner, ha na c'haniñt két enn añken; râg gwenn benniget ann Aotrou é véziñt, hag hô bugalé bihan gañt-hô.

24. C'hoarvézoud a rai pénaoz abarz ma c'harmiñt. é klévinn out-hô ha pa gomziñt c'hoaz, mé hô sélaouô.

25. Ar bleiz hag ann oan a beûrô kévret, al léon hag ann éjenn a zebrô kôlô; hag ar poultr a vézô da voéd d'ann aer; na raiñt két a zroug; ha na laziñt két war va holl vénez sañtel, émé ann Aotrou.

LXVI. PENNAD.

Kastiz ar ré-fallagr. Galvidigez ar Jentiled.

1. Ével-henn é lavar ann Aotrou: Ann éñv eo va c'hador, hag ann douar skabel va zreid: pé di a zafot-hu d'in? Ha péhini co léac'h va arzaô?

2. Va dourn eo en deûz gréat kémeñt-sé, hag iñt bét gréad holl, émé ann Aotrou: out piou é sellinn-mé, néméd oud ar paour-kéaz, a zô mañtret hé galoun, hag a grén pa gomzann.

3. Ann hini a lâz eunn éjenn, *a zô* ével ann hini a lazché eunn dén; añn hini a rô ar marô da eunn oan, *a zô* ével ann hini a dorr hé benn da eur c'hi; ann hini a ra eur braoued-kennig d'in, *a zô* ével ann hini a gemmgfé goad eunn houc'h. Ann hini a zeû da goun d'ézhañ dévi ézañs, *a zô* ével ann hini a azeûl eunn idolennâg. Kémeñt-sé holl hô deûz dilennet enn hô heñchou, hag hô éné en deûz kavet hé zudi er fallagriézou-zé.

4. Ha mé ivé a lakai va dudi oc'h ober goab anézhô, hag é tigasinn warn-ézhô ar péz a réa aoun d'ézhô; râg galvet em eûz, ha dén n'en deûz respouñtet d'in; komzet em eûz, ha n'hô deûz két va sélaouet; hôgen hi hô deûz gréat ann drouk dirâk va daoulagad, hag hô deûz dilennet ar péz ha na fellé két d'in.

5. Sélaouit gér ann Aotrou, c'houi péré a grén pa gomz; hô preûdeûr péré a gasa ac'hanoc'h, hag hô tispriz enn abek d'am hanô, hô deûz lavaret: Ra ziskouézô ann Aotrou hé c'hloar, ha ni hé gwélô enn hô lévénez; hôgen hi a vézô mézékéet.

6. Mouéz eur bobl *a glevann* eûz a géar, eur vouéz eûz ann templ, mouéz ann Aotrou a rô d'hé énébourien ar péz a zellézoñt.

7. Abarz ar gweñtrou é deûz gwilioudet; abarz ma oa deûet amzer ar gwilioud, é deûz ganet eur mâb.

8. Piou en deûz biskoaz klévet eunn hévélep trâ? Piou en deûz gwélet eunn dra héñvel oud ann dra-mañ? Ann douar hag héñ a rô hé frouez enn eunn deiz? Pé eur bobl holl hag héñ a vézô ganet war-eunn-taol, ô véza ma é deûz gwilioudet Sion, ha ma é deûz ganet hé bugalé?

9. Mé péhini a laka ar ré all da c'hénel, ha na c'haninn két, émé ann Aotrou? Mé péhini a rô d'ar ré all ar galloud da c'hénel, ha bréc'hañ é vézinn, émé ann Aotrou da Zoué?

10. En em laouénait gañt Jéruzalem, ha tridit gañt-hi, c'houi holl péré a gâr anézhi: en em laouénaid holl gañt-hi, c'houi péré a léñv diwar hé fenn:

11. Évit ma ténot hé brounou, ha ma tennot anézhô eur fréalzidigez vrâz; évit ma c'hôrôot, ha ma kafot hô tudi enn hé gloar brâz-meûrbéd.

12. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou: Chétu mé a lakai da rédek warn-ézh ével eur ster a béoc'h, ha gloar ar brô dou ével eur froud dic'hlannet: hé dén a réot; oud hé bronn é tougô ac'hanoc'h, ha war hé barlen é torlôtô ac'hanoc'h.

13. Ével ma tortôt eur vamm hé mâb, ével-sé é fréalzinn ac'hanoc'h, hag é viot fréalzet é Jéruzalem.

14. C'houi a wélô ann traou-zé, hag hô kaloun en em laouénai; hag hoc'h eskern a gellidô ével ar géot: hag ann Aotrou a ziskouézô hé c'halloud d'hé zervicherien, hag hé ffouden d'hé énébourien.

15. Râk chétu ann Aotrou a zeûi é-kreiz ann tân, hag hé girri ével eur gourveñtou; évid diskouéza hé frouden enn hé vuanégez, hag hé grôz é-kreiz ar flammou tân.

16. Râg enn tân ha gañd ar c'hlézé é varnô ann Aotrou pép kik, hag ann Aotrou a lazô eul lôd bráz.

17. Ar ré a grédé en em zañtéla, hag en em c'hlana enn hô liorsou, ô serra ann ôriou war-n-ézhô; ar ré a zebré kik môc'h, ha lôgôd, ha traou all ker louz, a vézô dispennet kévret, émé ann Aotrou.

18. Hôgen mé a zeû évid dastumi hô ôberiou hag hô ménosiou, évid hô strolla gañd ar boblou eûz ann holl iézou; hag hi a zeûi, hag a wélô va gloar.

19. Ha mé a lakai eunn arouéz enn hô zouez, hag é kasinu eûz ar ré a vézô bét salvet, étrézég ar brôadou, enn tû all d'ar môr, d'ann Afrika, d'al Lidia, d'al lec'hiou ma tenneur gañd ar warek, d'ann Italia, d'ar Gresia, d'ann énezi pell, d'ar ré ha n'hô deûz két klévet hanô ac'hanoun, ha n'hô deûz két gwélet va gloar. Hag hi a rôi da anaout va gloar d'ar brôadou.

20. Hag hi a zigasô hoc'h holl vreûdeûr eûz a douez ann holl vrôadou ével eur rô d'ann Aotrou, war gézek, war girri, war léterion, war vuled, war garrosiou, étrézé va ménez sañtel Jéruzalem, émé ann Aotrou, ével pa zigas bugalé Israel eur rô enn eul léstr glân da di ann Aotrou.

21. Ha mé a gémérô eûz anézhô da véleien ha da lévited, émé ann Aotrou.

22. Râg ével ma sâv dira-z-oun ann éñvou névez, hag ann douar névez a rann, émé ann Aotrou; ével-sé é savô hô kwenn hag hoc'h hanô.

23. Béz' é vézô ivé eur goél all péb miz, hag eur sabbat all péb sizun: pép kîg a zeûi da azeûli dira-z-oun, émé ann Aotrou.

24. Hag hi a iélô er-méaz, hag a wélô korfou-marô ar ré a oa savet em énep; hô fréñv na varvô két, hag hô zân na vougô két; ha pép-hini hô gwélô hé walc'h.

LEVR

AR PROFED JÉRÉMIAS.

I. PENNAD.

Diougan dismañtr Jéruzalem hag ar Judéa.

1. Gerion Jérémias, mâb Helsias, eûz ar véleien a ioa é Anatot, é douar Beñjamin.

2. Gér ann Aotrou a zeûaz d'ézhañ é deision Josias, mâb Amon, roué Judas, enn trizékved bloaz eûz hé rén.

3. Doñd a réaz c'hoaz é deisiou Joakim, mâk Josias, roué Juda, bété divez ann unnékved bloaz eûz a Zédésias, mâb Josias, roué Juda, bété dizougadur Jéruzalem, er pempved miz.

4. Ha gér ann Aotrou a zeûaz ennoun, ô lavarout :

5. Diageñt ma toaréiz ac'hanod é kôv da vamm, em eûz da anavézet ; ha diageñt ma teûjez er-méaz eûz a gôv da vamm, em eûz da zañtélet, hag em eûz da rôet da brofed é-touez ar brôadou.

6. Ha mé a lavaraz : A, a, a, Aotrou-Doué ; chétu na ouzoun két komza, ô véza ma oùnn eur bugel.

7. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Na lavar két : Eur bugel ounn ; râk da bé léac'h-bennâg m'az kasinn, éz î ; ha kémeñd a c'houre'héminn d'id, a liviri.

8. N'az péz kéd a aoun ra-z-hô ; râk mé a zô gan-éz évid da zieûbi, émé ann Aotrou.

9. Hag ann Aotrou a astennaz hé zourn, hag hé stokaz out va génou ; hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Chétu em eûz rôet va gériou enn da c'hénou.

10. Chétu em eûz da lékéat hiriô war ar brôadou, ha war ar rouantélésiou, évid diframma, ha dispenna, ha kolla, ha skiña, ha sével, ha plañta.

11. Ha gér ann Aotrou a zeûaz ennoun, ô lavarout : Pétrâ a wélez-té, Jérémias ? Ha mé a lavaraz : Eur wialen évésick a wélann.

12. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Gwélet mâd éc'h eûz, râg évésaad a rinn war va gér évit ma vézô sévénet.

13. Ha gér ann Aotrou a zeûaz ennoun eunn eil wéach, ô lavarout : Pétrâ a wélez-té ? Ha mé a lavaraz : Eur pôd leûn a dân a wélann, hag héñ ô toñd eûz ann hañter-nôz.

14. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Ann droug a zeûiô eûz ann hañter-nôz war holl dûd ann douar.

15. Râk chétu é c'halvinn holl dûd rouantélésiou ann hañter-nôz, émé ann Aotrou ; hag hî a zeûi, hag a lakai pép-hini hé drôn é-tâl persier Jéruzalem, ha war holl drô hé muriou, ha dirâg holl gériou Juda.

16. Ha mé a lavarô gañt-hô va barnou war holl zrougiez ar ré hô deuz va dilézet, hô deûz dévet ézañs dirâk douéed all, hag hô deûz azeûlet labour hô daouarn hô-unan.

17. Té éta, laka da c'houriz enn-drô d'id, âv, ha lavar d'ézhô kémeñd a chour 'hémennann d'id. N'az péz két a aoun ra-z-hô, râk mé a rai pénaoz na vézô két spouñtuz hô dremm d'id.

18. Râk mé a laka ac'hanod hiriô ével (r) eur géar gré, ével eur peûl houarn, ével eur vur arem, war ann douar holl, é-kéñver rouéed Juda, hag hé briñsed, hag hé véleien, ha pobl hé zouar.

19. Hag hi a stourmô ouz-id, ha na véziñt két tréac'h d'id ; ô véza ma ounn gan-éz, évid da zieûbi, émé ann Aotrou.

II. PENNAD.

Dalleñtez ar bobl Israel.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz ennoun, ô lavarout :

2. Kéa, ha garm é diskouara Jéruzalem, ô lavarout : Ével henn é lavar ann Aotrou : Koun em eûz bét ac'hanod ; truez em eûz bét oud da iaouañktiz, hag oud ar garañtez am bôé évidod p'az kémériz da c'hrég, pa zeûjoud war va lerc'h enn distrô, enn eunn douar ha na oa két bét hadet.

3. Israel a zô bét gwéstlet d'ann Aotrou ; préveûdi hé frouez eo : kemeñd hini a louñk anézhañ a ra eunn torfed ; droug a gouézô war-n-ézhô, émé ann Aotrou.

4. Sélaouit gér ann Aotrou, ti Jakob, ha c'houi holl dûd ti Israel.

5. Evel-henn é lavar ann Aotrou : Pé fallagriez hô deûz kavet hô tadou enn-oun, pa iñt pelléet diouz-in, pa hô deûz kerzet war-lerc'h ann didalvédigez, hag iñd deûet didalvez hô-unan ?

6. Ha n'hô deûz két lavaret : Péléac'h éma ann Aotrou, péhini en deûz hôl lékéat da biña eûz a zouar ann Éjipt ; péhini en deûz hor c'haset dré ann distrô, a-dreûz da eunn douar didûd ha diheñt, a-dreûz da eunn douar séac'h, ha skeûden ar marô, a-dreûz da eunn douar dré béhini n'eo kerzet dén, é péhini n'eo choumet dén ?

7. Hô lékéat em eûz da voût enn eunn douar strujuz-meûrbéd, évit ma tebrfac'h hé frouez, hag hé holl vadou ; ha pa oc'h bét éat enn-hañ, hoc'h eûz saotret va douar ? Ha gréat eûz va digouéz eul léac'h a argarzidigez.

8. Ar véleien n'hô deûz két lavaret : Péléac'h éma ann Aotrou ? Hag ar ré a zalc'h al lézen n'hô deûz két va anavézet ; hag ar vésérien hô deûz va gwallet ; hag ar broféded hô deûz diouganet é *hanô* Baal, hag hô deûz heûliet ann idolou.

9. Râk-sé é teûinn c'hoaz é barn gan-é-hoc'h, émé ann Aotrou, hag é strivinn oud hô pugalé.

10. Tréménit é énézi Sétim, ha gwélit ; kasit da Zédar, hag évésait mâd ; ha gwélit hag éz eûz énô eunn dra héñvel ;

11. Hag hi hô deûz kemmet hô douéed, péré évit-gwîr n'iñt két douéed ; ha koulskoudé va fobl en deûz kemmet hé c'hloar évid eunn idol.

12. O éñvou, skrijit gañd estlam diwar-benn kémeñt-sé ; dôriou aân éñv, bézit mañtret, émé ann Aotrou.

13. Râk daou zroug en deûz gréat va fobl : va dilézet hô deûz, mé feuñteun ann dour béô, ha toullet hô deûz évit hô puñsou dour glaô ; puñsou skarret, péré na helloñt két derc'hel ann dour.

14. Ha sklâv eo Israel, pé mâb eur sklav ? Pérâg éta eo deûet da breiz ?

15. Al'léoned a zô en em daolet warn-ézhañ enn eur iuda, hag enn eur c'harmi ; enn eunn distrô hô deûz lékéat hé zouar ; hé geriou a zô bét dévet, ha na choum dén enn-hô.

16. Bugalé Menfis ha Tafnez hô deûz da wallet bétég ar penn.

17. Ha né két bét c'hoarvézet kémeñt-sé gan-éz, ô véza ma éc'h eûz dilézet ann Aotrou da Zoué, enn amzer ma réné ac'hanod enn da heñt ?

18. Ha bréma pétrâ a fell d'id é heñt ann Éjipt, éva dour lagennek ? Ha pétrâ a fell d'id é heñt ann Assiried, éva dour ar ster ?

19. Da zrougiez az tamallô, ha da hérez a zavô enn da énep. Gwéz ha gwél pénaoz eo fall ha c'houerô d'id

béza dilézet ann Aotrou da Zoué, ha béza dizouj diouz-in, émé ann Aotrou, Doué ann arméou.

20. Adaleg ar penn-kenta éc'h eûz torret va ieô, éc'h eûz dispennet va chadennou; hag éc'h eûz lavaret: Na zervichinn két, hag ével eur c'hrég fall oud en em zaotret war bép krec'hien uc'hel, ha dindân pép gwézen deliaouek.

21. Hôgen mé em eûz da blañtet ével eur winien dilennet, deûed holl eûz a had mâd. Pénaoz éta oud-dé trôet évid-oun enn eur blañten fall, gwinien a-ziavéaz?

22. Ha pa en em walc'hfez gañt nitr, ha pa lakajez gañt-hañ kalz a louzou-borit, é véri saotret dira-z-oun enn da fallagriez, émé ann Aotrou Doué.

23. Pénaoz é lévérez: N'ounn két saotret, n'em eûz két kerzet war-lerc'h Baal? Gwél da gamméjou enn draonien, ha gwéz pétrâ éc'h eûz gréat; *ével* eur réder skañv a gerz buan enn hé heñt.

24. Ann azen-c'houéz boazet enn distrô, é ioul hé galoun a vûs c'houéz ann hini a gâr; nétrâ na hell hé zistrei. Kémeñd hini hé c'hlaskô-hi, n'hô dévézô kéd a boan; enn hé misiou é kaviñt anézhi.

25. Mir oud da droad n'az ai ennoaz, hag oud da c'houzouk n'en dévézô séc'hed. Ha té éc'h eûz lavaret: Kollet eo ar géd gan-éñ; bikenn n'her grinn; râg ann diavésidi a garannkaer, hag éz inn war hô lerc'h.

26. Ével ma eo mézékéet eul laer pa eo paket, ével-sé eo bét mézékéet tî Israel, hî, hô rouéed, hô friñsed, hô béléien, hag hô proféded;

27. Péré hô deûz lavaret d'ar c'hoat: Va zâd oud; ha d'ar méan: Va ganet éc'h eûz; trôed hô deûz hô c'hein d'in, ha nann hô dremm; hag é amzer hô añken ê liviriñt: Saô, ha dieûb ac'hanomp.

28. Péléac'h éma da zouéed, péré éc'h eûz gréat évid-od? Ra zaviñt ha ra zieûbiñt ac'hanod é amzer da añken; râk kenn aliez a zouéed hag a gériou éz pôa, ô Juda.

29. Pérâg é fell d'é-hoc'h doñd é barn gan-éñ? Holl hoc'h eûz c'h dilézet, émé ann Aotrou.

30. Enn-aner eo em eûz skôé gañd hô pugalé, n'hô deûz két dasméret ar c'hélen; hô klézé en deûz louñket hô proféded; ével eul léon gwaster eo hô kwenn.

31. Klévit gér ann Aotrou: Hag eunn distrô ounn deûet évid Israel, pé eunn douar divézad? Péråg éta en deûz-lavaret va fobl: Moñd a réomp kuit, na zeûimp mui étrézég enn-od?

32. Hag añkounac'haad a râ eur plac'h-iaouañk hé braventésiou, pé eur c'hrég hé gouzougen? Ha koulskoudé va fobl en deûz va añkounac'héet pell-amzer.

33. Péråg é fell d'id diskonéza é vé mâd da heñt, évit klaskout va c'harañtez, pa éc'h eûz desket d'ar ré all da heñchou ar ré falla;

34. Hag eo bét kavet enn da zaouarn goad ann énéou paour ha dinam? Né két er bésiou em eûz hô c'havet, hôgen el lec'hion a béré em eûz gréat mének keñt.

35. Hag éc'h eûz lavaret: Dibec'h ha dinam ounn, ha dré-zé distrô da frouden diouz-in. Chétu éta éz ann é barn gan-éz, pa éc'h eûz lavaret: N'em eûz két péc'het.

36. Pégen disprizet oud deûet da véza, ô voñd adarré enn da heñchou! Mézékéet é vézi gañd ann Éjipt, ével ma oud bét mézékéet gañd ann Assiria.

37. Râk doñd a rî er-méaz anézhi, da zaouarn war da benn; ô véza ma vrévô ann Aotrou da fisiañs, ha na denni gounid é-béd anézhañ.

III. PENNAD.

Framm ann daou di eûz a Israel hag eûz a Juda.

1. Peûrvuia é lévéreur: Ma en deûz eunn dén kaset-kuit hé c'hrég, ha mar teû hou-mañ, goudé béza éat-kuit diout-hañ, da gémérout eunn ozac'h all, hag héñ a zistrôi c'hoaz gañt-hi? Ha na vézô két sellet ar c'hrég-zé ével dic'hlan ha saotret? Hôgen té a zô en em zaotret gañt kalz eûz da orgédérien; koulskoudé distrô étrézég enn-oun, émé ann Aotrou, ha mé az tigémérô.

2. Saô da zaoulagad ouc'h-kréac'h, ha gwél péléac'h n'oud két en em wallet; azézet é oaz enn heñchou, ô c'hortozi anézhô ével ma râ eul laer enn distrô; hag éc'h eûz saotret ann douar gañd da louzdoni ha da zrougiézou.

3. Râk-sé eo bét dalc'het dour ann énv, hag ar glaô divézad né két kouézet; tâl eur c'hrég-fall a zô deûet d'id, ha né két fellet d'id rusia.

4. Hôgen bréma galv ac'hanoun, *ha lavar*: Va zâd, té eo réner va iaouañktiz.

5. Ha droug é vézô enn-oð bépréd? Ha da-vikenn é padô? Chétu éc'h eûz lavaret, hag éc'h eûz gréat drouk, kémeñd ha ma éc'h eûz gellet.

6. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in é amzer ar roué Josias: Ha n'éc'h eûz-té két gwélet ar péz é deûz gréat Israel ann dispac'hérez? Hi a zô éat war bép krec'hen uc'hel, ha dindân pép gwézen deliaouek, hag énô eo en em zaotret.

7. Ha mé a lavaraz, goudé ma é doé gréat kémeñt-sé: Distrô étrézég enn-oun; hag hî né két distrôet.

8. Ha Juda, ar c'hanazez, hé c'hoar, a wélaz pénaoz, ô véza ma oa en em zaotret Israel, ann dispac'hérez, eo em hôa hé c'haset-kuit, ha rôet d'ézhi ar skrîd-rann; Juda, ar c'hanazez, hé c'hoar, n'é dôé két a aoun, hôgen moñd a réaz kuit, hag en em zaotrazhî ivé.

9. Hag hî é deûz saotret ann douar gañd ann diroll eûz hé louzdoni; hag eo bét en em wallet gañd ar méan ha gañd ar c'hoat.

10. Ha goudé kémeñt-sé Juda, ar c'hanazez, hé c'hoar, né két distrôet étrézég enn-oun a greiz kaloun, hôgen dré c'hénou, émé ann Aotrou.

11. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in: Israel ann dispac'hérez, é deûz didamallet hé éné, é-skoaz Juda ar c'hanazez.

12. Kéa, ha garm ar c'homziou-mañ war-zû ann hañter-nôz, ha lavar: Distrô, Israel ann dispac'hérez, émé ann Aotrou, ha na zistrôinn két va daoulagad diouz-hoc'h; râk sañt ounn, émé ann Aotrou, ha na vézô két a zroug enn-oun da-vikenn.

13. Koulskoudé anavez da fallagriez, ô véza ma oud bét disléal é-kéñver ann Aotrou da Zoué; ma éc'h eûz skiñet da heñchou gañd ann diavésidi dindân pép gwézen deliaouek, ha n'éc'h eûz két sélaouet va mouéz, émé ann Aotrou.

14. Trôit, bugalé, ha distrôit *ouz-in*, émé ann Aotrou; râk mé a zô hô kwâz; hag é tigémérinn ac'hanoc'h, pried eûz ar géar, ha daou eûz ann tiégez: hag hô likiinn da voñt é Sion.

15. Hag é rôinn d'é-hoc'h mésérien hervez va c'haloun, péré a rôi d'é-hoc'h da voéd ar wiziégez hag ar gélénadurez.

16. Ha pa viot paottet, ha pa viot kresket war ann douar enn deisiou-zé, émé ann Aotrou, na liviriñt mui: *Chétu* arc'h kévrédigez ann Aotrou; na zistrôi mui er spéred, n'hô dévézô mui a goun anézhi; na vézô két emwélet; ha na vézô két gréat mui.

17. Enn amzer-zé é c'halviñt Jéruzalem trôn ann Aotrou; hag é vézô strollet enn-hi ann holl vrôadou é hanô ann Aotrou, é Jéruzalem, ha na valéiñt mui war-lerc'h direizded hô gwall galoun.

18. Enn deisiou-zé éz ai tî Juda étrézé tî Israel, hag hî a zeûi kévret eûz a zouar ann hañter-nôz, d'ann douar em eûz rôet d'hô tadou.

19. Hôgen mé em eûz lavaret: Pénaoz é likiinn-mé ac'hanod é-touez va bugalé, hag é rôinn-mé d'id eunn douar hétuz, digouéz kaer arméou ar brôadou? Hag em eûz lavaret: Té a c'halvô ac'hanoun da dâd, ha na éhani mui da zoñt war va lerc'h.

20. Hôgen ével ma tispriz eur c'hrég ann hini a gar anézhi, ével-sé ti Israel en deûz va disprizet, émé ann Aotrou.

21. Eur vouéz a zô bét klévet enn heñchou, gwélvanou hag hirvoudou bugalé Israel; ô véza ma iñt bét fallagr enn hô heñt, ha ma hô deûz

añkounac'héet ann Aotrou hô Doué.

22. Trôit, bugalé, ha distrôit *ouz-in*, ha mé hô iac'hai eûz hô trougiézou. Chétu nî a zeû étrézêg enn-od; râk té eo ann Aotrou hon Doué.

23. É-gwirionez ar c'hrec'hiennou hag al lôd-brâz eûz ar ménésiou n'iñt némed gévier; évit-gwîr silvidigez Israel a zô enn Aotrou hon Doué.

24. Ar vézégez é deûz louñket labour hon tadou enn hor iaouañktiz, hag hô dêñved, hag hô saoud, hag hô mipien, hag hô merc'hed.

25. Enn hor mézégez é kouskimp, ha gañd hon dismégañs é vézimp gôlôet; ô véza ma hon eûz péc'het a-éneb ann Aotrou hon Doué, nî hag hon tadou, adaleg hor iaouañktiz bétég ann deiz a hirió, ha n'hon eûz két sélaouet mouéz ann Aotrou, hon Doué.

—

IV. PENNAD.

Reûsiou daré da gouéza war Jéruzalem.

1. Mar trôez, Israel, émé ann Aotrou, distrô ouz-in. Mar tennez da wallou a zira-z-oun, na vézi két kéflusket.

2. Ha té a douô: Béô eo ann Aotrou, gañt gwirionez, ha gañt barnédigez, ha gañt reizded; hag ar brôadou a vennigô anézhañ, hag hé veûlô.

3. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou da dûd Juda ha Jéruzalem: Névézit hô touar-éhan, ha na hadit két war ann drein.

4. Bézit emwadet d'ann Aotrou, ha tennit pôd-mézen hô kalounou, tûd Juda, tûd Jéruzalem; gañd aoun na darzché va buanégez ével tân, ha na zeûjé da leski, hép ma helled hé mouga, enn abek da zrougiez hô ménosiou.

5. Embannit é Juda, ha rôid da glevout é Jéruzalam, komzit, ha sonit ar c'horn-boud dré ann douar; garmit kaer, ha livirit: En em strollit, ha déomp er c'hériou kré.

6. Savit ar bannier é Sion. En em grévait, ha na arzaôit két, râk mé a zigasô drouk eûz ann hañter-nôz, hag eur gwastadur brâz.

7. Saved eo al léon eûz hé gé, ha diskolper ar brôadou a zô enn hé zâ; éad eo er-méaz eûz hé vrô, évit lakaad da zouar enn eunn distrô; da gériou a vézô dismañtret, hép ma choumô dén enn-hô.

8. Dré-zé likiit gourizou-reûn war hô trô, gwélit ha iouc'hit; râk buanégez froudennuz ann Aotrou né két distrôet diwar-n-omp.

9. Hag enn deiz-zé, émé ann Aotrou, kaloun ar roué, ha kaloun ar briñsed a vézô mañtret; ar véléien a vézô spouñtet, hag ar broféded a vézô saouzanet.

10. Ha mé a lavaraz: Allas, allas, allas, Aotrou Doué! Ha touellet éc'h eûz éta ar bobl-mañ ha Jéruzalem, ô lavarout: Ar péoc'h hô pézô; ha chétu ar c'hlézé a ia da doulla bétég hô éné.

11. Enn amzer-zé é vézô lavaret d'ar bobl-mañ ha da Jéruzalem: Eunn avel leskidik *a c'houéz* é heñchou distrô merc'h va fobl, nann évit niza nag évit skarza.

12. Eunn avel leûn a zeûi ac'hanô étrézeg enn-oun; ha neûzé é rôinn da anaout d'ézhô va barnou.

13. Chétu é savô ével eur c'hoabren; hé girri *a vézô* ével eunn arné; hé gézek *a vézô* skañvoc'h égéd ann éred; gwâ nî; râg gwastet omp.

14. Gwalc'h da galoun a zrougiez, Jéruzalem, évit ma vézi salvet; bété pégeit é choumô enn-od ar gwall vénosiou?

15. Râg eur vouéz a rô kelou eûz a Zan, hag a rô da anaout ann idol a zô war ménez Éfraim.

16. Livirid d'ar brôadou: chétu eo bét klévet é Jéruzalem pénaoz é teû gwarded eûz a eur vrô bell, péré en em daolô gañt garmou brâz war gériou Juda.

17. Ével diwallerien ar parkou é raiñt ann drô anézhi; ô véza é deûz va héget, émé ann Aotrou.

18. Da heñchou ha da vénosiou hô deûz gréat kémeñt-sé d'id; da zrougiez eo, péhini a zô c'houerô, hag a ia bété da galoun.

19. Va c'hôv, va c'hôv a zô leûn a c'hrec'har, va c'haloun a zô kéflusket enn-oun; na davinn két, râk va éné en deûz klévet son ar c'horn-boud ha garm ann emgann.

20. Reûz war reûz a zô bét galvet, hag ann douar holl a zô bét gwastet: enn-eunn-taol eo bét diskaret va zeltou, hag hô c'hrec'hin.

21. Bété pégeit é wélinn-mé tûd ô tec'hout, hag é klevinn-mé son ar c'horn-boud?

22. O véza ma eo diskiañt va fobl, ha n'en deûz két va anavézet; tud diboell ha direiz iñt; fûr iñt évid ôber ann drouk, hôgen na ouzoñt két ôber ar mâd.

23. Sellet em eûz oud ann douar, ha chétu é oa héñ goullô, ha dizoaré; hag oud ann éñvou, ha na oa két a c'houlou enn-hô.

24. Gwélet em eûz ar ménésiou, hag hî a gréné; hag ann holl grec'hiennou, hag hî a oa kéflusket.

25. Sellet em eûz, ha na oa dén ébéd; hag holl evned ann éñv a oa éatkuit.

26. Sellet em eûz, hag ann douar frouézuz a zô deûet ével eunn distrô; hag hé holl gériou a vézô diskaret diràg ann Aotrou, dirâk frouden hé vuanégez.

27. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou: Didud é vézô ann douar; koulskoudé n'hé zispenninn két a-grenn.

28. Ann douar a wélô, hag ann éñvou a vézô é kañv a-ziouc'h, ô véza ma em eûz lavaret: Mennet em eûz, ha n'em eûz két a geûz, ha n'ounn két distrôet diout-hañ.

29. Diouc'h trouz ar varchéien hag ar warégerien eo tec'het kéar holl; el lec'hiou ar ré c'harva iñd en em dennet, war ar rec'hier iñt piñet; ann holl gériou a zô dilézet, ha na choum dén enn-hô.

30. Hôgen té pa vézi gwastet, pétrâ a rî? Ha pa en em wiskfez gañt tané, ha pa en em giñklfez gañt kiñklérézou aour, ha pa livchez da zaoulagad gañt liou dû, enn-aner eo en em gempenfez; ar ré az karé a zisprizô ac'hanod, hag a glaskô da vuez.

31. Râk klévoud a rann eur vouéz ével eûz a eur c'hrég é gwilioud, roget gañd ar gweñtrou; mouéz merc'h Sion daré da vervel, hag a astenn hé daouarn, *ô lavarout*: Gwâ mé, ô véza ma fâlla va éné gañd al lazérez.

—

V. PENNAD.

Ann Aotrou a rébech da vugalé Israel hô diskrédoni.

1. Id dré holl ruou Jéruzalem, ha gwélit, hag arvestit, ha klaskit enn holl leûriou-kéar, ha c'houi a gavô eunn dén en em rén gañt reizded, hag glask a ar wirionez; ha mé a drugarézô anézhi.

2. Ma lévéroñt ivé: Béô eo ann Aotrou; é gaou é touiñt.

3. Da zaoulagad, Aotrou, a zell oud ar wirionez; skôet éc'h eûz gañt-hô, ha n'iñt két bét poaniet; hô brévet éc'h eûz, ha né két fellet d'ézhô digémérout ar c'hélen; lékéat hô deûz hô dremmou kalétoc'h égéd ar méan, ha né két fellet d'ézhô distrei.

4. Hôgen mé em eûz lavaret: Martézé n'eûz néméd ar béorien a zô diskiañt, na anavézoñt két heñt ann Aotrou, na barn hô Doué.

5. Moñd a-rinn éta da gavout ar ré vrâz, hag é komzinn out-hô; râg hî a anavez heñt ann Aotrou, ha barn hô Doué. Ha chétu ar ré-zé hô deûz torret kévret ha gwasoc'h ar iéô, ha dispennet ar chadennou.

6. Râk-sé léon ar c'hoat a dagô anézhô, bleiz ar pardaez a skrapô anézhô, al léonpard a spiô hô c'heriou; kémeñd-hini a iélô er-méaz anézhô, a vézô paket; râk paottet eo hô fallagriézou, krévéet eo hô drougiézou.

7. Goudé-zé pénaoz éc'h hellinn-mé béza trugarézuz enn da génver? Da vugalé hô deûz va dilézet, hag hî a dou dré ar ré ha n'iñt két douéed; hô gwalc'h em eûz rôet d'ézhô, hag hî a zô kouézet enn avoultriez, hag a zô éat d'en em zirolla é ti eur c'hrég fall.

8. Deûet iñt ével kézek a réd hag a c'houirin war lerc'h ar c'hézékenned; pép-hini a réd war-lerc'h grég hé nésа.

9. Hâ na gastizinn két kémeñt-sé, émé ann Aotrou? Ha n'en em veñjinn két eûz a eur vrôad ker gwall?

10. Piñit war hé muriou, ha diskarit-hô; hôgen n'hé c'hollit két a-grenn; tennit hé c'hreskou, râk n'iñt két d'ann Aotrou.

11. Râk tî Israel-ha tî Juda a zô en em savet em énep, émé ann Aotrou.

12. Dinac'het hô deûz ann Aotrou, hag hî hô deûz lavaret: N'éma két héñ; na zeûi droug é-béd war-n-omp; na wélimp nag ar c'hlézé nag ann naounégez.

13. Ar broféded hô deûz komzet enn éar, ha né két bét respouñtet d'ézhô: hôgen chétu pétrâ a c'hoarvézô gañt-hô.

14. Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué ann arméou: O véza ma hoc'h eûz komzet ével-sé, é likiinn va c'homziou ével tân enn da c'hénou, hag ar bobl-zé ével koat; hag héñ hô dévô.

15. Chétu mé a zigasô war-n-hoc'h, tî Israel, eur bobl a bell, émé ann Aotrou; eur bobl galloudek, eur bobl kôz, eur bobl ha na anavézi két pé iéz, ha na wézi két pétrâ a lavarô.

16. Hé drouñs *a vézô* ével eur béz digor; kré *é véziñt* holl.

17. Héñ a zebrô da édou ha da vara; héñ a louñkô da vipien ha da verc'hed; héñ a lazô da zéñved ha da zaoud; héñ a wastô da winiennou ha da fiézennou; héñ a ziskarô gañd ar c'hlézé da geriou kré, é péré é lékéez da fisiañs.

18. Hôgen enn deisiou-zé, émé ann Aotrou, n'hô tispenninn két a-grenn.

19. Ma livirit: Pérâg ann Aotrou, hon Doué, en deûs-héñ gréat kémeñt-sé d'é-omp? É liviri d'ézhô: Ével ma hoc'h eûz va dilézet, ha ma hoc'h eûz servichet douéed a-ziavéaz enn hô touar hoc'h-unan, ével-sé é servichot diavésidi enn eunn douar ha na vézô két d'é-hoc'h.

20. Embannit kémeñt-sé é tî Jakob, rôit-héñ da glévout da Juda, ô lavarout:

21. Sélaou, pobl diskiañt ha diboell: c'houi péré hoc'h eûz daoulagad, ha na wélit két; hoc'h eûz diskouarn, ha na glévit két.

22. Ha na zoujot-hu két ac'hanon, émé ann Aotrou; ha na grénot-hi két dira-z-oun? Mé péhini em eûz lékéat ann tréaz da harzou d'ar môr, lézen peûr-baduz, dreist péhini n'az ai két; hé goummou en em géfluskô, ha na helliñt két *moñt pelloc'h*; stambouc'ha a raiñt, ha n'az aiñt két ébiou.

23. Hôgen ar bobl-zé é deûz eur galoun diskrédik ha dispac'huz; en em dennet iñt, hag iñt éat-kuit.

24. Ha n'hô deûz két lavaret enn hô c'haloun: Doujomp ann Aotrou, hon Doué, péhini a rô d'é-omp enn hé amzer ar glaô keñta hag ann divéza, hag a rô d'é-omp péb bloaz eunn éost founnuz.

25. Hô fallagriézou hô deûz distrôet kémeñt-sé; hag hô péc'héjou hô deûz miret na rajenn vâd d'hé-hoc'h:

26. Râg é-touez va fobl eo en em gavet tûd-fallagr, péré a aûtell lasou ével labouséterien, hag a aoz lingadou ha rouéjou évit paka tûd.

27. Ével ma eo leûn eur stoker a laboused, ével-sé hô ziez a zô leûn a douel; dré-zé é teûoñt da véza bràz ha pinvidik.

28. Lard iñt ha téô; moñd a réoñt dreist va lézen enn eur gwall zoaré. Na zifennoñt két ann iñtañvez, na rénoñt két ann emzivad, ha na varnoñt két gañt reizded ar béorien.

29. Ha na gastizinn két ann traou-zé, émé ann Aotrou? Ha n'en em veñjô két va éné eûz a eur vrôad ker fallagr?

30. Traou souézuz hag argarzuz a zô bét gréat war ann douar.

31. Ar broféded a ziougané gévier, hag ar véléien a stlaké hô daouarn enn eur veûli; ha va fobl a gavé mâd kémeñt-sé; hôgen pétrâ a c'hoarvézô gañt-hañ enn divez?

VI. PENNAD.

Dismañtr Jéruzalem ha Juda.

1. En em grévait, bugalé Beñjamin, é-kreiz Jéruzalem; sonit ar c'horn-boud é Tékua; ha savit ar bannier

war Vétakara; râg eunn droug a wéleur war-zû ann hañter-nôz, hag eunn dimeziadr bràz.

2. Ô kaer eur c'hrég kaër ha kizidik em eûz hévélébékéet merc'h Sion.

3. Ar vésérien a zeûi d'hé c'havout gañd hô zropellou; hô zeltou a zaviñt war hé zrô; ha pép-hini a lakai da beûri ar ré a vézô diadân hé zourn.

4. Aozit ar brézel out-hi; savit, ha piñomp out-hi é-kreiz ann deiz: gwà ni, ô véza ma izéla ann deiz, ha ma eo hirréet ar skeûd war ar pardaez.

5. Savit, ha piñomp a-zoug ann nôz, ha diskaromp hé ziez.

6. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou: Trouc'hid ar c'hoajou ha grid eur sav-douar war-drô Jéruzalem; kéar va emwél eo; leûn eo a wallou.

7. Evel ma rô eur feuñteun dour ién, ével-sé é rô-hi eunn drougiez ién; fallagriez ha gwastérez a gleveur ennhi; gwandériou ha gouliou a zâv bépred étrézég enn-oun.

8. En em gélenn, ô Jéruzalem, gañd aoun n'en em denché va éné diouz id; gañd aoun n'az lakajenn da véza eunn distrô hag eunn douar didud.

9. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou: Bétég ann divéza bôden é vézô kutulet Israel, ével eur winien; kâs da zourn trô-war-drô ével ar veñdémour, ha laka enn da baner.

10. Oût piou é komzinn-mé, ha piou a bédinn-mé d'am sélaoui? Chétu eo dienwadet hô diskouarn, ha na helloñt két klevout; chétu eo deûet disprizuz d'ézhô gér ann Aotrou, ha na fell két d'ézbô hé zigémérout.

11. Râk-sé ounn leûn eûz a frouden ann Aotrou, hag em eûz béac'h oc'h hé gouzañvi; skûl-hi war ar vugalé a zô war ar ruou, ha war strollad ann dûd-iaouañk kévret; hag ann ozac'h a vézô kéméret gañd ar c'hrég, ann dén-kôz gañd ann hini leûn a zeisiou.

12. Hag hô ziez a dréménô da ré all, hag hô farkou hag hô gragez ivé: râk mé a astennô va dourn war ar ré a choum war ann douar, émé ann Aotrou.

13. Râg adaleg ar bihana bétég ar brasa, holl en em rôoñt d'ar bizoni; hag adaleg ar profed bétég ar bélek, pép-hini a douell mar gell.

14. Hag hî a louzaoué gculi merc'h va fobl gañt mézégez, ô lavarout: Péoc'h, péoc'h; ha na oa két a béoc'h.

15. Mézékéet iñt bét, ô véza ma hô deûz gréat traou argarzuz: pé gañtoc'h ar véz n'é deûz két hô mézékéet, ha n'hô deûz két gwézet pétrâ é oa rusia; râk-sé é kouéziñt é-touez ar ré a varvô: é amzer hô emwéliigidez é kouéziñt, émé ann Aotrou.

16. Ével-henn é lavar ann Aotrou: Savit war ann heñchou, ha gwélit, ha goulennit é-touez ann heñchou kôz péhini eo ann heñt mâd; ha kerzid enn-hañ; ha c'houi a gavô fréskadurez d'hoc'h énéou. Hag hî hô deûz lavaret: Na gerzimp két.

17. Ha mé em eûz lékéat war-n-hoc'h gédérien, *ô lavarout*: Sélaouit son ar c'horn-boud. Hag hî hô deûz lavaret: Na zélaouimp két.

18. Râk-sé sélaouit, brôadou, hag anavézit, tûd strollet, pétrâ a rinn d'ézhô.

19. Sélaou, douar: Chétu mé a zigasô drougou war ar bobl-zé, frouez hé vénosiou; ô véza n'hô deûz két sélaouet va gériou, ha ma hô deûz distolet va lézen.

20. Pérâg é kasit-hu d'in ézañs eûz a Zaba, ha louzou-c'houés-vâd eûz ar brôiou-pell? Hô sakrifisou n'iñt két hétuz d'in, ha na garann két hô viktimou.

21. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou: Chétu mé a gasô reûsiou war ar bobl-zé; ann tadou a gouézô gañd ar vugalé, ann amézek a varvô gañd hé amézek.

22. Ével-henn é lavar ann Aotrou: Chétu é teû eur bobl eûz a zouar ann hañter-nôz; hag eur vrôad vràz a zavô eûz a harzou ann douar.

23. Gañt saésiou hag eunn diren en em gannô; kriz eo ha didruez; hé vouéz a rai trouz ével ar môr; hag hî a biñô war hô c'hézek, ével tûd daré d'ar brézel, enn da énep, ô merc'h Sion.

24. Ar vrûd anézhô hon eûz klévet, hag hon daouarn a zô dinerzet; ar c'hlac'har a zô bét krôget enn-omp,

ével ma krôg ar gweñtrou enn eur c'hrég é gwilioud.

25. N'az it két er-méaz er parkou, na gerzit két dré ann heñchou ; râk klézé ann énébour a zô da spouñt trô-war-drô.

26. Merc'h va fobl, gwisk ar zaéreûn, hag en em c'hôlô a ludu ; gwél gañt c'houervder, ével eur vamm a wél diwar-benn hé mâb penn-her ; râg ar gwaster a gouézô enn-eunn-taol war-n-omp.

27. Da, rôet em eûz da arnod kré war va fobl ; té hô anavézô, hag a arnodô hô heñchou.

28. Ar briñsed anézhô a zô ivé distrôet eûz hô heñt ; enn touellérez é valéoñt, arem hag houarn *iñt ;* saotret iñt holl.

29. Didalvez eo bét ar végin ; enn tân eo bét bévézet ar ploum, enn-aner eo en deûz teûzet ann teûzer ; né két bét bévézet hô drougiézou.

30. Galvit-hô arc'hañt distolet, râg ann Aotrou en deûz hô distolet.

—

VII. PENNAD.

Ann Aotrou a zifenn out Jérémias na bédô évid ar bobl.

1. Chétu ar c'homziou a zeûaz da Jérémias dioud ann Aotrou, ô lavarout :

2. Choum enn da zâ é-tâl dôr tî ann Aotrou ; prézég ar gér-mañ énô, ha lavar : Sélaouit gér ann Aotrou, holl dûd Juda, c'houi péré a zô éat dré ann ôriou-zé évid azeûli ann Aotrou.

3. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Gwellait hoc'h heñchou hag hoc'h ôberiou ; ha mé a choumô gan-é-hoc'h el léac'h-zé.

4. Na likiit két hô fisiañs é gériou a c'hévier, ô lavarout : Templ ann Aotrou, templ ann Aotrou, templ ann Aotrou eo.

5. Râk ma reizit mâd hoc'h heñchou, hag hoc'h ôberiou ; mar grîd eur varn vâd étré eunn dén hag bé nésa ;

6. Ma na waskit két ann diavésiad, ann emzivad, hag ann iñtañvez, ma na skulit két ar goad dinam el léac'h-mañ, ha ma na heulit két ann dûéed a-ziavéaz, enn hô reûz hoc'h-unan :

7. Mé a choumô gan-é-hoc'h el léac'h-mañ, enn douar em eûz rôet d'hô tadou a-vikenn ha da-vikenn.

8. Chétu c'houi a lakai hô fisiañs é gériou a c'hévier, ha na dalvéziñt két d'é-hoc'h.

9. C'houi a laer, c'houi a lâz, c'houi a ra avoultriez, c'houi a dou é gaou, c'houi a rô braoued-kennig da Vaal, hag a heûl douéed a-ziavéaz, péré na anavézit két :

10. Hag oc'h deûet, hag oc'h en em lékéat dira-z-oun enn tî-mañ, é péhini é c'halveur va hanô ; hag hoc'h eûz lavaret : Salved omp, pétrâ-bennâg ma hon eûz gréat ar fallagriézou-zé.

11. Hag eur c'héô laéroun eo va zî, é péhini eo bét galvet va hanô dira-z-hoc'h ? Mé eo, mé eo a zô ; mé eo em eûz hô kwélet, émé ann Aotrou.

12. Id d'am léac'h-mé é Silô, é péléac'h em bôa lékéat va hanô er penn-kenta ; ha gwélit pétrâ em eûz gréat d'ézhi enn abek da zrougiez va fobl a Israel.

13. Ha bréma, ô véza ma hoc'h eûz gréat kémeñt-sé, émé ann Aotrou ; *ô véza* ma em eûz komzet ouz-hoc'h ô sével diouc'h ar miñtiñ ; ma em eûz komzet, ha n'hoc'h eûz két klévet ; *ô véza* ma em eûz hô kalvet, ha n'hoc'h eûz két respouñtet,

14. É rinn é-kéñver ann tî-mañ, é péhini eo galvet va hanô, hag é péhini é likiid hô fisiañs, hag é-kéñver al léac'h em eûz rôet d'é-hoc'h ha d'hô tadou, ével ma em eûz gréat é-kéñver Silo.

15. Hag é taolinn ac'hanoc'h a ziraz-oun, ével ma em eûz taolet hoc'h holl vreûdeûr, holl wenn Éfraim.

16. Té éta, na béd két évid ar bobl-zé, na veûl, na na béd ac'hanoun évit-hô, ha na éneb két ouz-in ; râk na zélaouinn két ouz-id.

17. Ha na wélez-té két pétrâ a râ ar ré-zé é kériou Juda, hag é leûriou-kéar Jéruzalem.

18. Ar vugalé a zastum ar c'heûneûd, hag ann tadou a énaou ann tân, hag ar gragez a skûl druzôni *war doa*, évit ôber kouiñou da rouanez ann éñv, évid ôber sakrifisou da zouéé a ziavéaz, ha va lakaad da héga.

19. Ha mé eo a hégoñt, émé ann Aotrou ? Ha hé két hî hô-unan, ô tigas ar véz war hô fenn ?

20. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou : Va frouden ha va buanégez a zô savet war al léac'h-zé, war ann dûd, ha war al loéned, ha war wéz ar parkou, ha war frouez ann douar ; leski a rai *ével tân*, ha na vézô két mouget.

21. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israël : Likid hô loéned-losket war hô viktimou, ha débrit kik.

22. Râk n'em eûz két lavaret, na gourc'hémennet d'hô tadou, enn deiz ma hô zennig eûz ann Éjipt, henniga d'in loéned-losket ha viktimou.

23. Hôgen chétu pétrâ em eûz gourc'hémennet d'ézhô ô lavarout : Sélaouit va mouéz, ha mé a vézô hô Toué, ha c'houi a vézô va fobl ; ha baléit enn holl heñchou em eûz kémennet d'é-hoc'h, évit ma teûi pép mâd d'é-hoc'h.

24. Hôgen n'hô deûz két sélaouet, n'hô deûz két dinaouet hô skouarn : baléet hô-deûz enn hô ioulou, hag é diroll hô gwall galoun ; hag hî a zô éat enn hô c'hîz, ha nann enn hô raok,

25. Adaleg ann deiz é péhini eo éat hô zadou er-méaz eûz a vrô ann Éjipt, bété vréma. Ha mé em eûz kaset d'é-hoc'h va holl zervicherien ar broféded bemdez ô sével diouc'h ar miñtiñ ; hô c'haset em eûz.

26. Hag hî n'hô deûz két va sélaouet, n'hô deûz két dinaouet hô skouarn ; hôgen kalédet hô deûz hô fenn, ha gwasoc'h hô deûz gréat égéd hô zadou.

27. Ha té a lavarô kémeñt-sé d'ézhô, ha n'as sélaouiñt két ; hô-gervel a ri ha na respouñtiñt két d'id.

28. Ha té a lavarô d'ézhô : Chétu ar vrôad péhini n'é deûz két sélaouet mouéz ann Aotrou hé Doué, ha n'é deûz két digéméret ar c'hélen ; ar feiz a zô éat ébiou, er-méaz eo éat eûz hô génou.

29. Touz da vléô, ha taol-hi ; ha garm war al lec'hiou uc'hel : râg ann Aotrou en deûz distolet, ha dilézet bróad hé frouden.

30. Râk bugalé Juda hô deûz gréat drouk dira-z-oun, émé ann Aotrou. Lékéat hô deûz hô argarzidigézou enn tî é péhini é oa galvet va hanô, évid hé zaotra.

31. Savet hô deûz léc'hiou uc'hel Tofet, péhini a zô é traoñien mâb Ennom, évit leski hô mipien hag hô merc'hed enn tân ; ar péz n'em eûz két gourc'hémennet, na mennet em c'haloun.

32. Râk-sé chétu é teûi ann deisiou, émé ann Aotrou, é péré na vézô mui galvet Tofet, na traoñien mâb Ennom ; hôgen traoñien al lazérez ; hag hi a vésiô é Tofet, ô véza na vézô léac'h all é-béd.

33. Ha korfou marô ar bobl-zé a vézô da voéd da laboused ann éñv, ha da loéned ann douar ; ha na vézô dén évid hô c'hâs-kuit.

34. Ha mé a lakai da éhana é kériou Juda, hag é leûriou-kéar Jéruzalem, ar vouéz a lid, hag ar vouéz a lévénez, mouéz ar pried, ha mouéz ar bried. Râg ann douar holl a vézô glac'haret.

—

VIII. PENNAD.

Dismañtr ar Judéa.

1. Enn amzer-zé, émé ann Aotrou, é taoliñt eskern rouéed Juda, hag eskern hé briñsed, hag eskern ar véleien, hag eskern ar broféded, hag eskern ar ré a choumé é Jéruzalem, er-méaz eûz hô béz.

2. Hag hi hô skiñô oud ann héol, hag oud al loar, hag oud holl armé ann éñvou, hô deûz kaset, hô deûz servichet, war heûl péré hô deûz baléet, hô deûz eñklasket, hag hô deûz azeûlet. Na véziñt két dastumet ha na véziñt két bésiet ; da deil é véziñt war-c'horré ann douar.

3. Hag ar ré holl péré a vézô choumet eûz ar gwall wenn-zé, péré em bézô distolet ha dilézet, a zilennô

keñtoc'h ar marô égéd ar vuez, émé Aotrou ann arméou.

4. Ha té a lavarô d'ézhô : Ével-henn é lavar aun Aotrou : Néb a zô kouézet, ha na assavô mui ? Ha néb a zô trôet diwar hé heñt, ha na zistrôiô mui ?

5. Pérâg éta eo trôet diouz-in ar bobl-zé eûz a Jéruzalem, gañd eur gasoni ken dalc'huz ? En em rôet iñt d'ar gévier, ha né két fellet d'ézhô distrei.

6. Hô sélaouet em eûz, hô arvestet em eûz ; hini anézhô na gomz hervez ar reiz ; hini anézhô na rà pinijen eûz hé béc'hed, ô lavarout : Pétrâ em eûz-mé gréat ? Holl é trôoñt war-zû hô gwall-ioulou ével eur marc'h a ia gañd err d'ar stourm.

7. Ar skoul a anavez hé amzer enn éñv ; ann durzunel, ar gwennéli hag ar zigouñ a oar é pé amzer é tléoñt moñd ébiou ; hôgen va fobl n'en deûz két anavézet barn ann Aotrou.

8. Pénaoz é livirit-hu : Fûr omp, ha lézen ann Aotrou a zô gan-é-omp ? Pluen gaouiad ar skribed n'é deûz skrivet némét gévier.

9. Ar ré fûr a zô karget a vez ; spouñtet ha paket iñt ; râg gér ann Aotrou hô deûz distolet, ha n'eûz furnez é-béd enn-hô.

10. Râk-sé é rôinn hô gragez d'ann diavésidi, hag hô farkou é digwéz da ré all ; râg adaleg ar bihana bétég ar brasa é klaskoñt hô gounid ; adaleg ar profed bétég ar bélek, holl é réoñt gaou.

11. Hag hi a fellé d'ézhô enn hô méz iac'haat gouliou merc'h va fobl, ô lavarout : Péoc'h, péoc'h ; pa na oa két a béoc'h.

12. Méz hô deûz, ô véza ma hô deûz gréat traou argarzuz ; hag ouc'h-penn n'hô deûz két bét a véz, ha n'hô deûz két rusiet ; dré-zé é kouéziñt é-mesk ar ré a vézô dispennet, é amzer hô emwél é véziñt dispennet, émé ann Aotrou.

13. Hô strolla a rinn kévret, émé ann Aotrou. Na vézô két a rézin oud ar gwini, na vézô két a fiez oud ar gwéz-fiez, ann déliou a gouézô ; hag ar péz em bòa rôet d'ézhô a iélô ébiou.

14. Pérâg é choumomp-ni azézet ? En em strollit ha déomp er c'hériou kré, ha tavomp énô ; râg ann Aotrou, hon Doué, en deûz hol lékéat da sével, hag en deûz rôet d'é-omp dour béstl da éva, ô véza ma hon eûz péc'het a-éneb ann Aotrou.

15. Ar péoc'h a c'hortozemp, ha n'eo deûet nétrâ a vâd ; amzer ar barédigez, ha chétu ar spouñt.

16. Eûz a Zan é kléveur fronéllérez hé gézek, horellet eo ann douar holl gañd ar vouéz hag ann trouz eûz hé vrézélidi ; râg hi a zô deûet, hag hô deûz louñket ann douar, ha kémeñd a zô enn-hañ ; ar géar, hag ar ré a choumé enn-hi.

17. Râk chétu é kasinn ouz-hoc'h aéred, baziliked, out péré n'eûz két a vréou ; hag hi a zañtô ac'hanoc'h, émé ann Aotrou.

18. Va glac'har *a zô* dreist *pép* glac'har, va c'haloun *a zô* gwéñvet ennoun.

19. Chétu mouéz merc'h va fobl a c'harm eûz a eur vrô bell ; ha n'éma két ann Aotrou é Sion, ha n'éma két hé roué enn-hi ? Pérâk éta hô deûs-hi va lékéat da vuanékaat gañd hô skeûdennou, hag hô gwandériou a-ziavéaz ?

20. Trémenet eo ar médérez, éat eo ann hañv ébiou, ha ni n'omp két dieûbet.

21. Brévadur merc'h va fobl a vrév ac'hanoun, glac'haret ounn, ar spouñt a zô krôget enn-oun.

22. Ha n'eûz két a valzam é Galaad ? Ha n'eûz két a vézek énô ? Pérâg éta né két serret kleizen merc'h va fobl ?

IX. PENNAD.

Reûsiou a dlé kouéza war ar Judéa.

1. Piou a rôiô dour d'am penn, hag eur feuñteun a zaérou d'am daoulagad ? Hag é wélion nôz-deiz war vugalé merc'h va fobl a zô bét lazet.

2. Piou am lakai da gavout enn distrô, cunn herbec'h d'ann ergerzérien, évit ma tilézinn va fobl, ha ma pel-

laiñ diout-hô ? Râg avoultrérien iñt holl, eur vagad gwallérien.

3. Hag hi hô deûz steñet hô zéôd ével é wareg a c'hévier, ha nann a wirionez ; en em grévéet iñt war ann douar, râk moñd a réoñt a zroug é drouk, ha n'am anavézoñt két, émé ann Aotrou.

4. R'en em virô pép-hini eûz hé nésa, ha na fisiet hini enn hé vreûr ; râk péb breûr a ziarbenn *hé vreûr*, ha pép miñoun a valé enn touellérez.

5. Pép-hini a râ goab eûz hé vreûr, ha na lévéroñt két ar wirionez : râg desket hô deûz hô zéôd da lavarout gévier ; poelladi a réoñt da ôber fallagriez.

6. Éma da dî é-kreiz ann touellérez ; enn hô zouellérez hô deûz dinac'het va anaout, émé ann Aotrou.

7. Râk-sé ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Chétu é teûzinn hag é arnodinn anézhô ; râk pétrâ all a rinnmé é-kéñver merc'h va fobl ?

8. Eur zaez lemm *eo* hô zéôd, touellérez a lavar ; hô génou a gomz a béoc'h gañd hô miñoun, hag é-kûz é aozoñt spiou d'ézhañ.

9. Ha na emwélinn két ar ré-zé, émé ann Aotrou ? Ha na en em veñjô két va éné eûz a eur vrôad ker fallagr ?

10. War ar ménésiou é savinn gwélvan ha keinvan, ha glac'har war al lec'hiou dudiuz eûz ann distrô ; ô véza ma iñt bét losket, ha na drémen mui dén dré énô, ha na gléveur mui mouéz hô ferc'hen ; adaleg evned ann éñv bété léoned *ann douar*, *holl* iñt tec'het, *holl* iñt éat-kuit.

11. Berniou grouan a rinn eûz a Jéruzalem, ha kéviou d'ann aéred ; keriou Juda a likiinn da véza dismañtret, ha na choumô dén enn-hô.

12. Piou eo ann dén fûr, a boellô kémeñt-mañ, ha da biou é belleur rei da glévout gér génou ann Aotrou, évit ma hé embannô ; pérâg eo bét dismañtret ann douar-zé, ha ma eo bét losket ével eunn distrô, ha na drémen dén dré énô ?

13. Hag ann Aotrou a lavaraz : O véza ma hô deûz dilézet va lézen, em bòa rôet d'ézhô, ha n'hô deûz két sélaouet va mouéz, ha n'hô deûz két baléet enn-hi ;

14. Hôgen ma hô deûz kerzet da heûl direizted hô c'haloun, ha da heûl Baal, ével ma hô deûz hé zesket gañd hô zadou.

15. Râk-sé ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Chétu mé a voétô ar bobl-zé gañd huélen-c'houérô, hag a rôiô da éva d'ézhañ dour béstl.

16. Ha mé hô skiñô é-mesk brôadou ha na anavézeñt két hi nag hô zadou ; hag é kasinn ar c'hlézé war hô lerc'h, kén na véziñt dispennet.

17. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Arvestit, ha galvit ar gwélérézed évit ma teûiñt ; ha kasit étrézég ar ré fura anézhô ma teûiñt buhan.

18. Hasteñt, ha saveñt keinvan warn-omp ; ra zeûiô daérou eûz hon daoulagad, ha ra zirédô dour eûz a groc'hen hon daoulagad,

19. Râk klévet eo bét eur vouéz a geinvan eûz a Zion : Pénaoz omp-ni bét dismañtret, ha mézékéet enn doaré-zé ? O véza ma hon eûz dilézet hon douar, ô véza ma eo bét diskaret hon tiez.

20. Sélaouit éta, gragez, gér ann Aotrou ; rôit skouarn da lavar hé c'hénou ; deskit keinvan d'hô merc'hed, ha glac'har ann eil d'ében ;

21. Râk piñet eo ann añkou dré hor prénestrou, éad eo enn hon tiez, évit laza hor bugalé vihan er ruou, hag hon tud-iaouañk é leûriou-kéar.

22. Komz : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Korfou-marô anu dûd a gonézô ével teil war-c'horré ann douar, hag ével ma kouéz ann drammou éd war-lerc'h ar védérien, hép ma tastum dén anézhô.

23. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Na fougéet két ann dén fûr gañd hé furnez, ha na fougéet két ann dén kré enn hé grévder, ha na fougéet két ann dén pinvidik enn hé binvidigez.

24. Hôgen néb a fougéô, fougéet é kémeñt-mañ : gouzout hag anaout pénaoz eo mé ann Aotrou, a ra trugarez, ha barnédigez, ha reizted war ann douar ; râk kémeñt-sé a zô hétuz d'in, émé ann Aotrou.

25. Chétu é teûiò ann deisiou, émé ann Aotrou, é péré é emwélinn kémeñd-hini a zô emwadet.

26. Ann Éjipt, ha Juda, hag Édom, ha bugalé Ammon, ha Moab, hag ar ré holl péré a douz hô bléô, hag a choum enn distrô; râg ann holl vrôadou-*zé* a zô dienwad; hôgen holl vugalé Israel a zô dienwad a galoun.

—

X. PENNAD.

Na dléeur da zouja nag arouésiou ann éñv nag ann idolou.

1. Sélaouit ar gér en deûz lavaret ann Aotrou diwar hô penn, ti Israel.

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou: Na zeskit két heñchou ar brôadou; ha n'hô pézet két a-aoun râg arouésiou ann éñv, ével ma hô deûz aoun ar brôadou;

3. Râk didalvez eo lézennou ar boblou; râg eur c'hizeller a drouc'h eur wézen er c'hoat gañd ar vouc'hal;

4. Gañd arc'hañt hag aour é vrava anézhi; hé startaad a râ gañt tachou ha gañd ar morzol, évit na fralô két.

5. É doaré eur wézen-balmez iñt gréat, ha na gomzoñt két; réd eo hô dougen, râk na helloñt két kerzout; n'hô pézet két éta a-aoun ra-z-hô, râk na helloñt ôber na mâd na drouk.

6. N'eûz hini héñvel ouz-id, Aotrou; té a zô brâz, ha brâz eo da hanô é ners.

7. Piou na zoujô két ac'hanod, ô roué ar brôadou? Râk d'id eo ar skéd: é-touez ann holl ré fûr eûz ar brôadou, hag enn hô holl rouañtélésiou n'eûz hini héñvel ouz-id.

8. Keñdrec'het é véziñt ével tûd foll ha diskiañt; kélennadurez hô gwander eo hô c'héf.

9. Eûz a Darsis é tigaseur follennou arc'hañt, hag aour eûz a Ofaz; labour ann orféber, ha dourn ann teûzer; gwisket iñt gañt mézer glâz ha limestra; labour ann orfébérien *iñt* holl.

10. Hôgen ann Aotrou *eo* ar gwir Zoué; héñ *eo* ann Doué béô, hag ar Roué peûr-baduz; hé vuanégez a laka ann douar da gréna; hag ar brôadou na helloñt két gouzañvi hé c'hardrouz.

11. Ével-henn éta é léverrot d'Ann douéed péré n'hô deûz két gwrat ann éñvou hag ann douar, ra vézoñt dispeunet diwar ann douar, hag eûz a zindân ann éñvou.

12. Héñ eo en deûz gréat ann douar gañd hé ners, en deûz startéet ar béd gañd hé furnez, en deûz astennet ann éñvou gañd hé boell.

13. Gañt trouz hé vouéz é laka kalz douréier da gouéza war ann douar, hag é sâv ar c'hoabr eûz a bennou ann douar; ar foeltr a laka da drei é glaô, hag é tenn ann avel eûz hé deñzoriou.

14. Diskiañt eo ann holl dûd-zé enn hô gwiziégez, mézégez ar c'hizeller eo ar skeûden; ô véza ma eo eunn dra c'haou ar péz en deûz kizellet, ha n'eûz két a éné enn-hañ.

15. Eunn dra wân eo, hag eul labour a laka da c'hoarzin; é amzer ar wélédigez éz aiñt-da-gét.

16. Lôden Jakob né két héñvel oud ar ré-mañ; râg héñ eo en deûz doaréet pép-trâ: Israel eo gwalen hé zigwéz; Aotrou ann arméou eo hé hanô.

17. Stroll eûz ann douar da vézégez, té péhini a vézô grounnet.

18. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou: Chétu é taolinn pell ar wéachmañ ar ré a chonm enn douar-mañ; ha mé hô eñkrézô enn hévélep doaré na vézô kavet hini anézhô.

19. Gwâ mé em reûz! Gloazuz-brâz eo va gouli. Hôgen lavaret em eûz: Va c'hléñved eo, hé zougen a rinn.

20. Va zelt a zô bét diskaret, hé holl gerdin a zô bét torret; va bugalé a zô éat-kuit diouz-in, ha n'iñt mui; n'eûz mui dén évit steña va zelt, hag évit sével va c'hrec'hin.

21. Râg ar vésérien hô deûz embréget enn eunn doaré diskiañt, ha n'hô deûz két klasket ann Aotrou; dré-zé iñt bét diboell, hag hô holl zéñved a zô bét skiñet.

22. Chétu é teû eunn trouz brâz, hag eur gwall géflusk eûz a zouar ann hañter-nôz; évit ma lakai kériou Juda ével eunn distrô, ha ma choumô ann aéred enn-hô.

23. Mé a oar, Aotrou, pénaoz heñt ann dén na zalc'h két diout-hañ; ha pénaoz né két dré-z-hañ hé-unañ é valé, ag é kerz ann dén.

24. Kastiz ac'hanoun, Aotrou, hôgen enn da reizded, ha nann enn da frouden, gañd aoun n'am c'haschez-da-gét.

25. Skûl da frouden war ar brôadou péré n'hô deûz két da anavézet, ha war ar broviñsou péré n'hô deûz két galvet da hanô: râg hi hô deûz débret Jakob, hag hô deûz hé louñket; hé gaset hô deûz da-gét, ha kaset hé skéd da-nétrâ.

—

XI. PENNAD.

Doué a zifenn da Jérémias na bédô évit Juda hag évit Jéruzalem.

1. *Chétu* gér ann Aotrou da Jérémias, ô lavarout:

2. Sélaouit gériou ar gévrédigez-mañ, ha komzit out tûd Juda, hag oud ar ré a choum é Jéruzalem,

3. Ha livirit d'ézhô: Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel: Milliget ra vézô ann dén, ha na zélaouô két gériou ar gévrédigez-mañ,

4. Em eûz gréat gañd hô tadou, enn deiz é péhini em eûz hô zennet eûz ann Éjipt, eûz ar fourn houarn, ô lavarout: Sélaouit va mouéz, ha grit kémeñd a c'hourc'hémenninn d'é-hoc'h; ha c'houi a vézô da bobl d'in, ha mé a vézô da Zoué d'é-hoc'h;

5. Évit ma sévéninn a-névez al lé em eûz gréat d'hô tadou, pénaoz é rôinn d'ézhô eunn douar, é péhini é redô al léaz hag ar mél, ével ma c'hoarvez hiriô. Ha mé a respouñtaz: Ével-sé bézet gréat, Aotrou.

6. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in: Embann ar gériou-mañ é kériou Juda, hag er-méaz eûz a Jéruzalem, ô lavarout: Sélaouit gériou ar gévrédigez-mañ, ha mirit-hô.

7. Râk pédet stard em eûz hô tadou, enn deiz é péhini em eûz hô zennet eûz a zouar ann Éjipt, bétég-henn; hô fédet stard em eûz diouc'h ar miñtin, ô lavaront: Sélaouit va mouéz:

8. Ha n'hô deûz két sélaouet, ha n'hô deûz két dinaouet hô skouarn; hôgen pép-hini anézhô en deûz kerzet é gwallégez hé galoun saotr; hag em eûz digaset war-n-ézhô holl c'hériou ar gévrédigez-mañ, em eûz gourc'hémennet d'ézhô ma rajeñt, ha n'hô deûz két gréat.

9. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in: Eunn dispac'h a zô bét savet é-touez tûd Juda ha tûd Jéruzalem.

10. Distrôet iñt da fallagriézou keñt hô zadou, péré né két bét fellet d'ézhô sélaoui va gériou. Ar ré-mañ ivé a zô éat war-lerc'h douéed a-ziavéaz, hag hô deûz hô azeûlet; ti Israel ha ti Juda hô deûz torret ar gévrédigez em bôa gréat gañd hô zadou.

11. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou: Chétu mé a zigasô war-n-ézhô drougou, diout péré na helliñt két tec'hout; hag hi a c'harmô étrézég enn-oun, ha na zelaouinn két out-hô.

12. Ha kériou Juda, ha tûd Jéruzalem a ielô, hag a c'harmô étrézég ann douéed da béré é kennigoñt sakrifisou; hag ar ré-mañ n'hô dieûbô két é amzer hô eñkrez.

13. Râk ker paot ha da gériou é oa da zouéed, ô Juda; ha ker paot ha ruou Jéruzalem é oa da aotériou a vézégez, da aoteriou évid ôber sakrifisou da Vaal.

14. Té éta, na béd két évid ar boblzé, na zâv két da c'harm ha da béden évit-hô; râk na zélaouinn két out-hô é amzer hô garm étrézég enn-oun, é amzer hô eñkrez.

15. A béléac'h é teû ma en deûz gréat va muia-karet kalz gwallou em zi? Hag ar c'hik sañtel a lamô diouzid da zrougiez, é péhini é fougéez?

16. Eur wézen-olived strujuz, haer, frouézuz, koañt, en deûz ann Aotrou galvet da hanô; hôgen out trouz hé vouéz, eunn tân brâz a zô kroget enn-hi, hag hé skourrou a zô bét dévet.

17. Râg Aotrou ann arméou péhini en deûz da blañtet, en deûz lavaret drouk war-n-od, enn abek da wallou, ti Israel ha ti Juda, hô deûz gréat enn

hô éneb hô-unan, évit va héga, oc'h ôber sakrifisoù da Vaal.

18. Hôgen te, Aotrou, éc'h eûz diskouézet d'in *hô ménosiou*, hag em eûz hô anavézet. Neûzé éc'h eûz rôet d'in da anaout hô gwall-ioulou.

19. Ha mé *a oa* ével eunn oan kûñ, a gaseur d'al lazérez; ha né anavézenn két hô ménosiou em énep, pa lavarent: Lékéomp koat enn hé vara, ha dispennomp anézhañ eûz a zouar ar ré véô, ha na vézô mui a goun eûz hé hanô.

20. Hôgen té, Aotrou ann arméou, péhini a varn gañt reizded, hag a furch enn digroazel hag er c'halounou, diskouéz d'in da veñjañs enn hô énep: râk d'id em eûz danévellet va c'héfridi.

21. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou da dûd Anatot, péré a glask da vuez, hag a lavar: Na ziougan két é hanô ann Aotrou, gañd aoun na varvchez dré hon daouarn.

22. Râk-sé ével-henn é lavar Aotrou ann arméou: Chétu mé a emwélô anézhô; ann dûd-iaouañk a varvô gañd ar c'hlézé, hô mipien hag hô merc'hed a varvô gañd ann naoun.

23. Ha na choumô nétra enn hô goudé (r); râk droug a gasinn war dûd Anatot, er bloaz é péhini é emwélinn anézhô.

—

XII. PENNAD.

Ar Profed a glemm diwar-benn eûrvâd ar ré fallagr.

1. Gwirion oud, ô Aotrou, ma strivann ouz-id; hôgen ra livirinn d'id ann traou reiz-mañ: Pérâg éz â da vâd heñt ar ré fallagr; pérâg ar ré a dorr da lézen, hag a râ fallagriez, iñt-hi euruz é pép trâ?

2. Hô flañtet éc'h eûz, hag hi hô deûz taolet grisien; kreski a réoñt, hag é tougoñt frouez; tôst oud eûz hô génou, ha pell eûz hô digroazel.

3. Hôgen té, Aotrou, éc'h eûz va anavézet, éc'h eûz va gwélet, hag éc'h eûz arnodet va c'haloun étrézég ennod; stroll-hi ével eunn tropel a gaseur d'al lazérez; ha sañtéla ané hô é deiz hô lazérez:

4. Bété pégeit é wélô ann douar, hag é tizec'hô géot ann holl barkou enn abek da zrougiez ar ré a choum enn-hañ? Al loéned hag ann evned a zô éat-da-gét, ô véza ma hô deûz lavaret: Na wélô két hon divez.

5. Ma éc'h eûz bét kémeñd a boan ô voñd enn eur rédek war-lerc'h ar ré a gerzé war droad, pénaoz é helli-dé tizout ar ré a zô war varc'h? Mar d-oud dizaouzan enn eunn douar a béoc'h, pénaoz é ri-dé oud herder ar Jourdan?

6. Râk da vreûdeûr hô-unan, ha tî da dâd, hô deûz ivé stourmet ouz-id, hag hô deûz garmet war da lerc'h a boéz penn; na gréd két d'ézhô, ha pa gomzcheñt ouz-id gañd habaskded.

7. Kuitéet em eûz va zi, dilézet em eûz va digwéz: lézet em eûz ann hini a garenn ével va éné étré daouarn hé énebourien.

8. Va digwéz a zô deûet em c'héñver ével eul léon er c'hoat; iudet en deûz ouz-in; râk-sé em eûz hé gaséet.

9. Hag eunn evn briz eo va digwéz d'in? Hag eunn evn livet dré holl eo? Deûit, en em strollit, holl loéned ann douar, hastit d'hé louñka.

10. Eul lôd bràz a vésérien hô deûz dispennet va gwinien, mac'het hô deûz va lôd; lékéat hô deûz al lôden a garenn kémeñt, ével eunn distrô eûzuz.

11. Hé gwastet hô deûz, hag hi é deûz léñvet étrézég enn-oun; mañtret-bràz eo ann douar holl, ô véza n'eûz hini a gémeñt a vijé poellek a galoun.

12. Ar wastérien a zeûi dré ann holl heñchou eûz ann distrô, râk klézé ann Aotrou a wastô holl eûz ann eil penn d'égilé eûz ann douar; na vézô két a béoc'h da gîk é-béd.

13. Gwiniz hô deûz hadet, hag hi a védô drein; eunn digwéz hô deûz bét, ha n'hô dévézô gounid é-béd dioutbañ; c'houi a gollô hoc'h holl frouez, enn abek da vuanégez ha da frouden ann Aotrou.

14. Ével-henn é lavar ann Aotrou a-énep d'am holl amézéien fall, péré

a laka hô dourn war ann digwéz em eûz dennet gañt va fobl a Israel: Chétu mé a dennô anézhô er-méaz eûz hô douar, hag a dennô ti Juda eûz hô zouez.

15. Ha pa em bézô hô zennet er-méaz, é tistrôinn out-hô, hag é trugarézinn anézhô; hag hô digasinn adarré, pép-hini enn hé zigwéz, ha pép-hini enn hé zouar.

16. Hag ével-henn é c'hoarvézô: Ma en em gentélioñt, ha mar teskoñt heñchou va fobl, ha mar touoñt dré va hanô, béô eo ann Aotrou, ével ma hô deûz desket d'am pobl toui dré Vaal; é véziñt savet é-touez va fobl.

17. Ma na zélaouoñt két, é tiframminn ar vrôad-zé bétég ar c'hrisien, hag é kollinn anézhi, émé ann Aotrou.

—

XIII. PENNAD.

Jérémias a erbéd ar Iuzevien da ôber pinijen.

1. Ével-henn é lavaraz ann Aotrou d'in: Kéa, ha prén évid-od eur gouriz lien, ha laka-héñ war da zargreiz, ha n'hel likii két enn dour.

2. Hag é préniz eur gouriz hervez lavar ann Aotrou, hag hel likiiz war ann dargreiz.

3. Hag ann Aotrou a gomzaz eunn eil wéach ouz-in, ô lavarout:

4. Kémer ar gouriz éc'h eûz prénet, hag a zô war da zargreiz; saô ha kéa étrézég ann Eufratez ha kûz-héñ énô é toull eur méan.

5. Ha mé a iéaz hag a guzaz anézhañ enn Eufratez, ével m'en dôa ann Aotrou hé c'hourc'hémennet d'in.

6. Ha goudé ma oé tréménet kalz deisiou, é lavaraz ann Aotrou d'in: Saô ha kéa étrézég ann Eufratez; ha tenn ac'hanô ar gouriz em bôa gourc'hémennet d'id da guza énô.

7. Hag éz iz étrézég ann Eufratez, hag é kleûziz, hag é tenniz ar gouriz eûz al léac'h é péhini em bôa hé guzet; ha chétu é oa brein ar gouriz, enn hévélep doaré na oa mui mâd da nétrâ.

8. Hag ann Aotrou a gomzaz ouz-in, ô lavarout:

9. Ével-henn é lavar ann Aotrou: Ével-sé é likiinn da vreina rogoni Juda, ha rogoni vràz Jéruzalem.

10. Ar bobl drouk-zé, péré na fell két d'ézhô sélaoui va gériou, péré a gerz é diroll hô c'haloun, hag a ia war-lerc'h douéed a-ziavéaz, évid hô servicha hag hô azeûli; hag hi a vézô héñvel oud ar gouriz-zé, péhini n'eo mâd da nétrâ.

11. Râg ével ma en em stag eur gouriz war-drô da zargreiz eunn dén, ével-sé em bôa unanet ouz-in holl di Israel, hag holl di Juda, émé ann Aotrou, évit ma vijeñt d'in da bobl, ha da hanô, ha da veûleûdi, ha da c'hloar; ha n'hô deûz két sélaouet.

12. Té a lavarô éta d'ézhô ar gér mañ: Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel: Péb brôk a vézô leûniet a win. Hag hi a lavarô d'id: Ha na ouzomp-ni két pénaoz é vézô leûniet péb brôk a win?

13. Ha té a lavarô d'ézhô: Ével-henn é lavar ann Aotrou: Chétu mé a leûniô a vézveñti holl dûd ann douar-zé, hag ar rouéed eûz a wenn David péré a zô azézet war hé drôn, hag ar véléien, hag ar broféded, hag ar ré holl a choum é Jéruzalem.

14. Mé hô skiñô, *hag a rannô* ar breûr diouc'h ar breûr, hag ar vugalé diouc'h ann tadou, émé ann Aotrou; na esperninn két, na zistolinn két, na drugarézinn két; hôgen kolla a rinn.

15. Klévit, ha sélaouit, ha na stambouc'hit két, râg ann Aotrou en deûz komzet.

16. Rôit gloar d'ann Aotrou, hô Toué, abarz ma tigasô ann dévalien, hag abarz ma stokô hô treid oud ar ménésiou lusennuz. C'houi a c'hortozô ar goulou, hag héñ hé drôiô é skeûd ar marô hag é tévalien.

17. Ma na zélaouit két kémeñt-sé, va éné a wélô é-kûz war hô rogeñtez; gwéla-dourek a rai, ha va daoulagad a skulô daérou, ô véza ma vézô kaset tropel ann Aotrou é sklavérez.

18. Lavar d'ar roué, ha d'ar rouanez: En em vuélait, azézit; râk kurunen hô kloar a zô kouézet diwar hô penn.

19. Kériou ar c'hrésteiz a zô serret, ha n'eûz dén évid hô digéri ; Juda holl a zô dizouget é sklavérez.

20. Savit hô taoulagad, ha sellit oud ar ré a zeû eûz ann haûter-nôz, é péléac'h éma ann tropel a zô bét rôet d'id, ann tropel ker karet gan-éz.

21. Pétrâ a liviri-dé, pa emwélô ac'hanod ? Râk té eo éc'h eûz hô desket enn da énep, ha diskouézet d'ézhô pénaoz stourmi ouz-id ; ha n'az pézô két neûzé gloasiou, ével eur c'hrég é gwilioud ?

22. Ma lévérez enn da galoun : Pérâg eo c'hoarvézet kémeñt-sé d'in ? Enn abek d'al lôd brâz eûz da fallagriézou eo, eo bét dizôlôet da vézégez, hag eo bét saotret da zeûliou.

23. Ma bell eunn Etiopiad kemma hé groc'hen, hag eul léoupard hé liou brîz, c'houi ivé a hellô ôber-vâd, p'hô pézô desket ôber ann drouk.

24. Ha mé hô skiñô ével ar c'hôlô a zô kaset enn distrô gañd ann avel.

25. Chétu da lôd, chétu da lôden, émé ann Aotrou, ô véza ma éc'h eûz va añkounac'héet, ha ma éc'h eûz fisiet er gévier.

26. Râk-sé em eûz savet da zilad war da benn, hag eo bét gwélet da vézégez,

27. Da avoultriézou, da zirollou, ha gwall da c'hadélez ; war ar c'hré-c'hiennou, er parkou em eûz gwélet da fallagriézou. Gwâ té, Jéruzalem ! Ha na vézi bikenn glân war va lerc'h ? Bété pégeit ?

—

XIV. PENNAD.

Péden Jérémias é hanô ar bobl.

1. Gér ann Aotrou a zeùaz da Jérémias diwar-benn ar zec'hor.

2. Daéraoui a rà ar Judéa, hag hé fersier a zô diskaret d'ann douar, hag hi dû holl, ha garm Jéruzalem a zô piñet.

3. Ar ré vrâz hô deûz kaset ar ré vihan d'ann dour ; hag hi a zô deûet évit puñsa ; n'hô deûz két kavet a zour, hag hi hô deûz digaset hô listri goullô.

Mézékéet ha glac'haret iñt bét, hag gôlôet eo hô fenn gañt-hô.

4. Al labourérien pa wéloñt se, hder ann douar, ha pénaoz na gouzv két a c'hlaô, a zô mézékéet-brâz, hag a c'hôlô hô fenn.

5. Ar garvez é deûz alet er park, hag eo lézet hé c'harvik gañt-hi, ô véza na oa két a c'héot.

6. Ann azéned c'houéz a biñ war ar rec'hier, hag a zic'bouéz ann éar ével aérévenn ; gwévet eo hô daoulagad, ô véza n'eûz két a c'héot.

7. Mar teû hor fallagriézou da desténia enn hon énep, distol-hi diwaz-n-omp, Aotrou, enn abek d'as hanô : râk brâz eo hon dispac'hiou ; péc'het hon eûz enn da énep.

8. Géd Israel, hag hé zalver é amzer ann eñkrez, pérâg oud-dé ével eunn diavésiad enn douar-*mañ*, hag ével eunn ergerzer a zistrô évit né-beût *enn eunn hostaléri ?*

9. Pérâg é vézi-dé ével eunn dén kañtréer, pé ével eunn dén kré ha na hell két dieûbi ? Hôgen té, Aotrou, a zô enn hon touez, ha da hanô a zô galvet war-n-omp : na zilez két ac'hanomp.

10. Ével-henn é lavar ann Aotrou d'ar bobl-zé ; péhini a gâr fiñva hé dreid, ha na arzaô két, ha né két hétuz d'ann Aotrou : Bréma é teûiô da goun d'ézhañ hô fallagriézou, hag héñ a emwélô hô féc'héjou.

11. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Na béd két ac'hanoun évit ma rinn vâd d'ar bobl-zé.

12. Ha pa iunfeñt, na zélaouinn két oud hô fédennou ; ha pa gennigfeñt d'in sakrifisou-losk, ha viktimou, n'hô digémérinn két : rág gand ar c'hlézé, ha gañd ann naoun, ha gañd ar vosen é tispenninn anézhô.

13. Ha mé a lavaraz : A, a, a, Aotrou Doué ; ar broféded a lavar d'ézhô : Na wélot két ar c'hlézé, ha na zeûiô két ann naounégez enn hô touez ; hôgen ann Aotrou a rôiô d'é-hoc'h eur gwir béoc'h el léac'h-mañ.

14. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Gévier hô deûz diouganet ar broféded em hanô. N'em eûz két hô c'haset, n'em eûz rôet gourc'hémenn é-béd

d'e-hô, ha n'em eûz két komzet out-hô ; gwélédigésiou gaou, darvoudou gwâr, trôidellou ha touellérézou hô c'halon hô-unan eo é tiouganoñt d'é-hoc'h.

15. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou diwar-benn ar broféded péré a ziougan em hanô, péré n'em eûz két kaset, hag a lavar : Ar c'hlézé hag ann naounégez na véziñt két enn douar-mañ ; gañd ar c'hlézé hag ann naounégez é vézô dispennet ar broféded-zé.

16. Hag ar boblou da béré hô dévézô diouganet, a vézô taolet é ruou Jéruzalem enn abek d'ann naounégez ha d'ar c'hlézé, ha na vézô dén évid hô bésia, nag hi, nag hô gragez, nag hô mipien, nag hô merc'hed : râk mé a skulô war-n-ézhô hô droug hô-unan.

17. Hag é liviri d'ézhô ar gér-man : Va daoulagad a skûl daérou nôz-deiz, ha na éhanoñt két ; ô véza ma eo bét brévet gañd eur brévadur brâz ar werc'hez, merc'h va fobl, ha ma eo gwall zroug hé gouli.

18. Mar d-ann er-méaz er parkou, chétu *é kavann* tûd lazet gañd ar c'hlézé ; ha mar d-ann ébarz ar géar, chétu é wélann ré all dislébéret gañd ann naounégez. Ar broféded hag ar véléien a zô bét kaset ivé enn eunn douar ha na anavézeñt két.

19. Ha distolet ha dilézet eo Juda gan-éz ? Hag argarzuz eo deûet Sion d'as éné ? Pérâg éta é c'h eûz-té skôet war-n-omp, enn hévélep doaré n'eûz iéc'hed é béd évid-omp ? Ar péoc'h a c'hortozemp, ha n'eo deûet nétrâ a vâd ; hag amzer ar barédigez, ha chétu ar strafil.

20. Ni a anavez, Aotrou, hor gwallou, ha fallagriézou hon tadou, ô véza ma hon eûz péc'het enn da énep.

21. N'hol lez két da gouéza er vézégez enn abek d'as hanô, na daol két a zismégañs war-n-omp, ni trôn da c'hloar. Az péz koun, ha na laka két da véza didalvez ar gévrédigez éc'h eûz gréat gan-é-omp.

22. Ha béz' éz eûz hini é-touez skeûdennou ar brôadou a rôfé glaô ? Pé ar goabrou hag hi a bell rei ann douréier ? Ha né két té eo ann Aotrou hon Doué, a c'hortozomp ? Râk té eo éc'h eûz gréat kémeñt-sé.

—

XV. PENNAD.

Ar Profed a béd évit-hañ hé-unan. Doué a fréalz anézhañ.

1. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Ha pa zavché Moizez ha Samuel diraz-oûn, na drôjé két va c'haloun étrézég ar bobl-zé ; taol anézhô a zira-z-oun, ha r'az aiñt kuit.

2. Ma léviroñt d'id : M'az aimp ? Té a lavarô d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Piou-bennâg d'ar marô, d'ar marô ; piou-bennâg d'ar c'hlézé ; d'ar c'hlézé ; piou-bennâg d'ann naounégez, d'ann naounégez ; piou-bennâg d'ar sklavérez, d'ar sklavérez.

3. Ha mé a gasô pévar zra out-hô, émé ann Aotrou : ar c'hlézé évid hô laza, ar châs évid hô diskolpa, hag evned ann éñv, ha loéned ann douar évid hô dispenna hag hô louñka.

4. Ha mé hô rôiô da frouden holl rouañtélésiou ann douar ; enn abek da Vanasez, mâb Ezéc'hias, roué Juda, évid kémeñd en deûz gréat é Jéruzalem.

5. Râk piou en dévézô truez ouz-id, Jéruzalem ? Piou en em zoaniô enn abek d'id ? Pé piou a bédô évit kaout da béoc'h ?

6. Va dilézet éc'h eûz, émé ann Aotrou ; distrôet oud war da giz. Mé a astennô va dourn war-n-od, hag a zispennô ac'hanod ; skuîz ounn oc'h da erbédi.

7. Ha mé a skiñô anézhô gañd ar gweñter bétég harzou ann douar ; lazet ha dispennet eo va fobl gan-éñ ; ha koulskoudé n'iñt két distrôet eûz hô henchou.

8. Paottoc'h eo lékéat hô iñtañvézed gan-éñ égét tréaz ar môr : kaset em eûz war-n-ézhô eunn énébour, en deûz lazet é-kreiz ann deiz ar vamm hag ar vugalé ; eur spouñt brâz em eûz taolet war hô c'hériou.

9. Ann hini é dôa ganet seiz *gwéach* a zô deûet da véza gwân, fatet eo hé

éné ; kuzet eo ann héol évit-hi, pa é oa c'hoaz deiz ; méz é deûz, rusia a râ hag *ar vugalé* a choumô d'ézhi a rôinn d'ar c'hlézé dirâg hô énébourien, émé ann Aotrou.

10. Gwâ mé, va mamm ; pérâg éc'h eûz-té va ganet, mé eunn dén a zael, eunn dén a reûst enn douar holl ? N'em eûz két rôet a arc'hañt war gampi, ha dén n'en deûz rôet d'in arc'hañt war gampi ; hag ann holl a villig ac'hanoun.

11. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Enn divez é teûiô vâd d'id ; mé az skoazellô é amzer ar c'hlac'har, hag é amzer ar reûst a-énep da énébourien.

12. Hag ann houarn a hell en em gemmeski gañd houarn ann hañternôz, ha gañd ann arem ?

13. Da vadou ha da deñzoriou a rôinn d'ar preiz, enn da holl harzou, hép gôbr é-béd, enn abek d'ann niver eûz da béc'héjou.

14. Mé a zigasô da énébourien eûz a eunn douar ha na anavézez két : râk kroget eo tân va frouden, ha war-n-hoc'h é loskô.

15. Té a oar, Aotrou, az péz koun ac'hanoun, hag emwél ac'hanoun, ha diwall ac'hanoun dionc'h ar ré a zeû d'am heskina ; n'am digémer két enn da habaskded ; gwéz pénaoz eo évidod em eûz gouzañvet dismégañs.

16. Da lavariou em eûz kavet, hag em eûz hô louñket ; ha da c'her a zô deûet da zudi ha da lévénez d'am c'haloun : râk da hanô a zô bét galvet war-n-oun, ô Aotrou, Doué ann arméou.

17. N'ounn két bét azézet é strolladou ar c'hoariérien, ha n'ounn két en em fougéet évit béza bét dindân da zourn ; va-unan ounn bét azézet, ô véza ma éc'h eûz va leûniet a c'hourdrouzou.

18. Pérâk va foan ef-hi deûet da véza peûr-baduz ? Ha va gouli da véza dic'héd, hép ma helleur hé baréa ? Deûed eo em c'héñver ével douréier touelluz é péré n'helleur két fisiont.

19. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou : Mar tistrôez, é tistrôinn ac'hanod, hag é vézi stard dira-z-onn ; ha mar rannez ar péz a zô talvouduz-brâz eûz ar péz a zô disléber, é vézi ével va génou-mé ; hî a zistrôiô étrézég enn-od, ha té na zistrôi két étrézég enn-hô.

20. Ha mé a lakai ac'hanod é-kéñver ar bobl-zé ével eur vôger arem ha kré ; hî a stourmô ouz-id, ha n'az trec'hiñt két ; râk mé a zô gan-éz, évid da warézi, ha da zieûbi, émé ann Aotrou.

21. Ha mé az tennô eûz a zaouarn ar ré zroug, hag a zasprénô ac'hanod eûz a zourn ar ré gré.

—

XVI. PENNAD.

Ann Aotrou a zifenn oud ar Profed na zimézô.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz étrézég enn-oun, ô lavarout :

2. Na géméri két a c'hrég, ha n'az pézô két a vipien nag a verc'hed el léac'h mañ.

3. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou diwar-benn ar vipien hag ar merc'hed a zô ganet el léac'h-mañ, ha diwar-benn hô mammou péré hô deûz hô ganet, ha diwar-benn hô zadou a wenn péré iñt bét ganet er vrô-zé :

4. Eûz a veûr a gléñved é varviñt. Na vézô két gwélet war-n-ézhô, ha na véziñt két bésiet ; ével teil é véziñt war c'horré ann douar ; gañd ar c'hlézé ha gañd ann naounégez é véziñt bévézet ; hag hô c'horfou-marô a vézô da voéd da evned ann éñv, ha da loéned ann douar.

5. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : N'az â két é tî ar banvez, n'az â két évit gwéla, nag évid hô dizoania ; râk tennet em eûz va féoc'h digañd ar bobl-zé, émé ann Aotrou, va zruez ha va zrugarézou.

6. Hag hî a varvô er vrô-zé brâz ha bihan ; na véziñt két bésiet ha na vézô két gwélet war-n-ézhô ; dén n'en em zidrouc'hô, pé en em voalai évit-hô.

7. Na vézô két rannet a vara enn hô zouez évid dizoania ann hini a wélô war eunn dén marô, na vézô két rôet da éva enn eur c'hôp d'ézhô évid hô dizoania diwar-benn hô zâd pé hô mamm.

8. Naz â két é tî ar banvez, da azéza gañt-hô évid dibri hag éva.

9. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Chétu mé a dennô eûz al léac'h-zé dirâg hô taoulagad, hag enn hô teisiou, mouéz al lîd, ha mouéz al lévénez, mouéz ar pried, ha mouéz ar bried.

10. Ha pa rôi da anaout ann holl c'hériou-zé d'ar bobl-mañ, hag é liviriñt d'id : Pérâg en deûs-hén ann Aotrou lavaret ann holl zrouk brâz-zé diwar hor penn ? Pétrâ eo hor fallagriez ? Pé béc'hed hon eûz ni gréat a-énep ann Aotrou, hon Doué ?

11. Té a lavarô d'ézhô : O véza ma hô deûz hô tadou va dilézet, émé ann Aotrou ; ma hô deûz kerzet war-lerc'h douéed a-ziavéaz, ma hô deûz hô servichet hag hô azeûlet, ma hô deûz va dilézet, ha n'hô deûz két miret va lézen.

12. Hôgen c'houi hoc'h eûz gréat c'hoaz gwasoc'h égéd hô tadou : râk chétu pép-hini ac'hanoc'h a valé war-lerc'h diroll hé wall galoun, ha na zélaou két ac'hanoun.

13. Ha mé hô taolô eûz ann douar-mañ, enn eur vrô ha na anavezit két, na c'houi nag hô tadou ; hag énô é servichot nôz-deiz douéed a ziavéaz, péré na rôiñt éhan é-béd d'é-hoc'h.

14. Râk-sé chétu é teû ann deisiou, émé ann Aotrou, é péré na vézô lavaret mui : Béô eo ann Aotrou, péhini en deûz tennet bugalé Israel eûz a zouar ann Éjipt :

15. Hôgen : Béô eo ann Aotrou, péhini en deûz tennet bugalé Israel eûz a zouar ann hañter-nôz, hag eûz ann holl vrôiou é péré em bôa hô zaolet ; ha mé hô digasô adarré enn douar em eûz rôet d'hô zadou.

16. Chétu mé a gasô kalz a beskétérien, émé ann Aotrou, hag hî a beskétô anézhô ; ha goudé-zé é kasinn d'ézhô kalz a hémolc'hidi a hémolc'hô anézhô eûz a bép ménez, eûz a bép krec'hien, hag eûz a géviou ar ré-c'hier.

17. Râg béz' éma va daoulagad war hô holl heñchou ; n'iñt két kuzet dira-z-oun, hag hô fallagriez né két bét kuzet a-zirâk va daoulagad.

18. Ha dâ genîa é rôinn d'ézhô daou c'hémeñt all évid hô fallagriézou hag hô féc'héjou ; ô véza ma hô deûz saotret va douar gañt fléar hô idolou, ha ma hô deûz leûniet va digwéz gañd hô fallagriézou.

19. O Aotrou, va ners, ha va c'hréfder, ha va herberc'h é deiz ann eñkrez ; ar brôadou a zeûiô étrézég enn-od eûz a harzou ann douar, hag a lavarô : Gwir eo pénaoz hon tadou n'hô deûz bét némét gaou ha gwander, péré a zô bét didalvez d'ézhô.

20. Hag ann dén a rai douéed évit-hañ hé-unan, hag hî n'iñt két douéed ?

21. Chétu éta é tiskouézinn d'ézhô ar wéach-mañ, é tiskouézinn d'ézhô va dourn, ha va galloud ; hag hî a wézô pénaoz ann Aotrou eo va hanô.

—

XVII. PENNAD.

Euruz eo ann hini a laka hé fisiañs é Doué.

1. Péc'hed Juda a zô skrivet gañd eur bluen houarn hag eunn ivin diamañt ; kizellet eo war daolen hô c'haloun, ha war gorniou hô aoteriou.

2. O véza ma hô deûz hô bugalé dalc'het koun eûz hô aoteriou, eûz hô c'hoajou brâz, eûz hô gwéz deliouuz,

3. Eûz hô sakrifisou er parkou ; é rôinn d'ann dismañtr da ners, ha da holl deñzoriou, ha da lec'hiou huel, enn abek d'as péc'héjou, dré da holl harzou.

4. Té a c'houmô da-unan, hép da zigwéz, em bôa rôet d'id ; da lakaad a rinn da zervicha da énébourien enn eunn douar ha na anavézez két ; râk lékéat hoc'h eûz da gregi eunn tân em frouden, hag a loskô da-vikenn.

5. Evel-henn é lavar ann Aotrou : Milliget eo ann dén a laka hé fisiañs enn dén, hag en em c'hra eur vréac'h kik ; hag a denn hé galoun diouc'h ann Aotrou.

6. Râg héñ a vézô ével brûg enn distrô, ha na wélô két pa zeûiô ar mâd; hôgen héñ a choumô er zec'hor enn distrô, enn eunn douar a hili ha didud.

7. Benniget eo ann dén a laka hé fisiañs enn Aotrou, hag a vézô ann Aotrou da c'héd d'ézhañ.

8. Hag héñ a vézô héñvel oud eur wézen plañtet war ann douréier, hag a astenn hé grisiou étrézég al leizded, ha na vézô két saouzanet pa zeûiô ar c'hrouéz; hé délien a vézô glâz, ha na vézô két é préder é amzer ar zec'hor ha na éhanô bikenn da rei frouez.

9. Direiz eo kaloun ann holl dûd, ha dic'houiliuz; piou hé anavez?

10. Mé eo ann Aotrou a furch ar galoun, hag a arnod ann digroazel; a rô da bép-hini hervez hé heñchou, hag hervez frouez hé vénosiou.

11. *Ével ma* c'hôr ar glujar *viou* ha n'é deûz két dozvet, *ével-sé ar fallagr* a zastum madou gañd direizted; é hañter hé zeisiou é tilézô anézhô, hag enn hé zivez é vézô diskiañt.

12. Trôn ar c'hloar a zô savet adaleg ar penn-keñta; léac'h hor sañtélédigez eo.

13. O Aotrou, géd Israel, ar ré holl a zilez ac'hanod, a vézô mézékéet; ar ré a bellai diouz-id, a vézô skrivet war ann douar, ô véza ma hô deûz dilézet ann Aotrou, feuñteun ann douréier a vuez.

14. Iac'ha ac'hanoun, Aotrou, hag é vézinn iac'h; dieûb ac'hanoun, hag é vézinn dieûbet; râk té eo va meùleûdi.

15. Chétu hi a lavar d'in: Péléac'h éma gér ann Aotrou? Deûet.

16. Hôgen mé n'ounn két bét strafilet, oc'h heûlia ac'hanod ével va méser; ha n'em eûz két c'hoañtéet deiz ann dén; té her goar. Ar péz a zô deûet er-méaz eûz va muzellou, a zô bét éeun dira-z-od.

17. Na véz két da spouñt d'in, té va géd é deiz ann eñkrez.

18. Ra vézô mézékéet ar ré a heskin ac'hanoun, ha na vézinn két mézékéet-mé: ra véziñt spouñtet-hî, ha na vézinn két spouñtet-mé: kâs warn-ézhô eunn deiz a eñkrez, ha mac'h anézhô gañd eur mac'hadur c'haouc'hémeñt.

19. Ével-henn é lavaraz ann Aotrou d'in: Kéa, ha choum enn da zâ é-tâl porz bugalé ar bobl, dré béhini rouéed Juda a ia hag a zeû, hag é-tâl holl bersier Jéruzalem:

20. Ha lavar d'ézhô: Sélaouit gér ann Aotrou, rouéed Juda, hag holl Juda, hag holl dûd Jéruzalem, péré a ia ébarz dré ar persier-mañ.

21. Evel-henn é lavar ann Aotrou: Mirit hoc'h énéou, ha na zougit két a véc'hiou é deiz ar sabbat, ha n'hô c'hasit két ébarz dré bersier Jéruzalem.

22. Ha na zougit két a véc'hiou ermeaz eûz hô tiez é deiz ar sabbat, ha na rit labour é-béd; hôgen sañtélit deiz ar sabbat, ével ma em eûz hé c'hourc'hémennet d'hô tadou.

23. Hôgen n'hô deûz két sélaouet, ha n'hô deûz két dinaouet hô skouarn; kaléet hô deûz hô fenn, évit n'am c'hleviñt két, ha na zigémeriñt két va c'hélen.

24. Hag ével-henn é c'hoarvézô: Mar sélaonit ac'hanonn, émé ann Aotrou, ha ma na zougit két a véc'hiou dré bersier ar géar-mañ é deiz ar sabbat, ha mar sañtélit deiz ar sabbat, héb ôber labour é-béd,

25. Éz ai dré bersier ar géaz-zé rouéed ha priñsed péré a azézô war drôn David hag a biñô war girri ha war gézek, hî hag hô friñsed, tûd Juda, hag ar ré a choum é Jéruzalem; hag ar géar-zé a vézô tudet da-vikenn.

26. Hag é teûiô tûd eûz a gériou Juda, ha diwar drô Jéruzalem, hag eûz a zouar Beñjamin, hag eûz ar c'hompézennou, hag eûz ar ménésiou, hag eûz ar-c'hrésteiz, péré a gasô hostivou ha viktimou, ha boéd-kennigou, hag ézañs; hag hô c'hasô é gwéstl é ti ann Aotrou.

27. Hôgen ma na zélaouit két ac'hanoun, ô sañtéla deiz ar sabbat, hép dougen béc'hiou, hag hô lakaad da voñt dré bersier Jéruzalem é deiz ar sabbat; mé a lakai ann tân enn hé fersier; hag héñ a zevô tiez Jéruzalem, ha na vougô két.

XVIII. PENNAD.

Dispac'h a-énep Jérémias.

1. Ar gér-mañ a zeûaz dioud ann Aotrou da Jérémias, ô lavarout:

2. Saô, ha diskenn da dî eur pôder, hag énô é klévi va geriou.

3. Hag é tiskenniz da dî eur pôder, hag héñ a labouré war hé rôd.

4. Hag al léstr prî a réa gand hé zaouarn, a dorraz, hag héñ a réaz gañt-hañ eul léstr all, ével ma kavazmâd hé ôber.

5. Ha gér ann Aotrou a zeûaz étrézég enn-oun, ô lavarout:

6. Ha na hellinn-mé két ôber ac'hanoc'h, ével ar pôder-zé, tî Israel, émé ann Aotrou? Chétu ével ma éma ar prî é dourn ar pôder, ével-sé émoc'h c'houi em dourn, tî Israel.

7. P'am bézô komzet a-éneb eur vrôad pé a-éneb eur rouañtélez, évid hé dic'hrisienna, hag hé dispenna, hag hé c'hâs-da-gét;

8. Mar grâ ar vrôad-zé pinijen eûz ann drouk évit péhini em bôa hé gourdrouzet, em bézô keûz ivé vaunan eûz ann drouk em bôa mennet ôber d'ézhi.

9. P'am bézô komzet é-gounid eur vrôad pé eur rouañtélez, évid hé sével hag hé startaat;

10. Mar grâ drouk dirâk va daoulagad, ha ma na zélaou két va mouéz, em bézô keûz eûr ar mâd em bôa mennet ôber d'ézhi.

11. Lavar éta bréma da dûd Juda, ha d'ar ré a choum é Jéruzalem: Evel-henn é lavar ann Aotrou: Chétu mé a aoz droug enn hoc'h énep hag a zoaré ménosiou ouz-hoc'h: ra zistrôiô pép-hini eûz hé wall heñt, hag éeunit hoc'h heñchou hag hoc'h ôberiou.

12. Hag hî hô deûz lavaret: Dic'héd omp deûet: war heûl hor ménosiou hon-unan éz aimp, ha pép-hini ac'hanomp a rai hervez direizted hé galoun.

13. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou: Goulennit digañd ar brôadou: Piou en deûz klévet traou kenn argarzuz hag ar ré é deûz gréat gwerc'hez Israel?

14. Ann erc'h hag héñ a hell dilézel ménésiou al Liban? Pé ann douréier frésk a réd *war ann douar* hag hî a hell béza kaset da hesk?

15. Koulskoudé va fobl en deûz va añkounac'héet, oc'h ôber sakrifisou gwân, oc'h en em vouñta enn hô heñchou, hag é raveñchou ar c'hañtvédou kôz, hag ô kerzout enn-hô dré eunn héñt dibleûstret,

16. Évid tenna ann eñkrez war hô douar, hag eur c'houiban peûr-baduz. Kéméñd hini a dréménô dré-z-hañ, a vézô saouzanet, hag a hejô hé benn.

17. Ével eunn avel loskuz é skiñinn anézhô dirâg hô énébour; va c'hein, ha nann va daoulagad a drôinn outhô é deiz hô c'holl.

18. Hag hî a lavaraz: Deûit, ha mennomp ménosiou a-énep Jérémias: râk na zioùérô két a vélek évid al lézen, a zén fûr évid ar c'huzul, a brofed évid ar gér: deûit, ha skôomp war-n-ézhañ gañd hon téôd, ha na lékéomb évez é-béd oud hé holl c'hériou.

19. Laka évez ouz-in, Aotrou, ha sélaou mouéz va énébourien.

20. Hag ann droug a rôeur évid ar mâd, pa doulloñt eur béz évit va éné? Az péz koun pénaoz ounn bét savet dira-z-od, évit goulenn vâd évit-hô, hag évid distrei da frouden diwar-n-ézhô.

21. Râk-sé rô hô bugalé d'ann naoun, ha laka-hi da gouéza dindân ar c'hlézé: ra zeûiô hô gragez héb hô bugalé, ha da iûtañvézed: ra vézô hô ézéc'h lékéat d'ar marô, ra vézô hô zûd-iaouañk lazet gañd ar c'hlézé er brézel.

22. Ra vézô klévet garm ô toñd eûz hô ziez, râk té a zigasô al laer war-n-ézhô war-eunn-taol; ô véza ma hô deûz kleûzet eur poull évit va faka, hag hô deûz kuzet lindagou dindân va zreid.

23. Hôgen té, Aotrou, a oar ann holl guzuliou hô deûz gréat em énep évit va laza; na zistol két hô fallagriez d'ézhô, ha na denñ két hô féc'héjou a zira-z-od; ra véziñt diskaret dira-z-od, dispenn-hi é amzer da frouden.

XIX. PENNAD.

Pôd prî torret gañt Jérémias.

1. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Kéa, ha kémer eur pôd prî gréat gañd eur pôder, ha *kâs gan-éz* eûz a hénaoured ar bobl, hag eûz a hénaoured ar véléien :

2. Ha kéa er-méaz étrézé traoñien mâb Ennom, péhini a zô râg-éeun da borz ar bôdérez-prî : hag-énô é prézégi ar gériou a livirinn d'id.;

3. Hag é liviri : Sélaouit gér ann Aotrou, rouéed Juda, ha tûd Jéruzalem : Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Chétu mé a gasô war al léac'h-mañ eunn eñkrez ker brâz, ma voudô hé ziskouarn da gémeñd hini a glévô hanô anézhañ.

4. O véza ma hô deûz va dilézet, ha lékéat al léac'h-mañ da zaotr, ô kenniga sakrifisou da zouéed a-ziavéaz, ha na anavézeñt két, nag hî, nag hô zadou, na rouéed Juda ; ha ma hô deûz leûniet al léac'h-mañ a c'hoad ar ré zinam :

5. Ha ma hô deûz savet lec'hiou huel da Vaal, évit leski hô bugalé enn tân é sakrifiz da Vaal ; ar péz n'em eûz két gourc'hémennet d'ézhô, a béhini n'em eûz két kômzet, ha né két bét savet em c'haloun.

6. Râk-sé chétu é teû ann deisiou, émé ann Aotrou, é péré na vézô mui hanvet al léac'h-mañ Tofet, na traoñien mâb Ennom, hôgen traoñien al lazérez.

7. Bévézi a rinn el léac'h-mañ kuzul Juda ha Jéruzalem, ha mé hô dispenuô gañd ar c'hlézé dirâg hô énébourien, ha gañd dourn ar ré a glaskô hô buez : hag é rôinn hô c'horfoumarô da voéd da evned ann éñv, ha da loéned ann douar.

8. Er zaouzan hag er c'houiban é likiinn ar géar-mañ : kémeñd hini a dréménô ébiou d'ézhi a vézô saouzanet, hag a c'houibanô diwar-benn hé holl c'houliou.

9. Hô boéta a rinn gañt kîg hô mipien, ha gañt kîg hô merc'hed ; péphini a zebrô ivé kîg hé viñoun é-pâd ar grounnadur, pa vézint eñket ha gourizet gañd hô énébourien, ha gañd ar ré a glaskô hô buez.

10. Neûzé é torri ar pôd dirâg ann dûd a iélô gañ-éz ;

11. Hag é liviri d'ézhô : Ével-henn é lavar Aotrou, ann arméou : Ével-sé é vrévinn ar bobl-zé, hag ar géar-zé, ével ma eo brévet ar pôd prî, ha na hell mui doñd d'hé stad geñta ; hag hî a vézô bésiet é Tofet, ô véza na vézô mui léac'h all é-béd évit bésia.

12. Ével-sé é rinn d'al léac'h-zé, émé ann Aotrou, ha d'ar ré a choum enn-hañ ; hag é-c'hiz Tofet é likiinn ar géar-zé.

13. Tiez Jéruzalem ha tiez rouéed Juda a vézô dic'hlan ével Tofet ; ann holl diez war lein péré hô deûz kenniget sakrifisou da holl armé ann éñv, hag hô deûz skulet braoued-kennigou da zouéed a-ziavéaz.

14. Hôgen Jérémias a zeûaz eûz a Dofet, é péléac'h en dôa ann Aotrou hé gaset évit diougani, hag en em lékéaz enn hé zâ é porched tî ann Aotrou, hag é lavaraz d'ann holl bobl :

15. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Chétu mé a gasô war ar géar-mañ, ha war hé zréfiou, ann holl zrougou am eûz lavaret enn hô énep, ô véza ma hô deûz kalédet hô fenn, évit na zélaouchéñt két va gériou.

—

XX. PENNAD.

Jérémias a zô lékéat er vâc'h dré urs Fassur.

1. Fassur, mâb Emmer ar bélek, péhini a oa da brins é tî ann Aotrou, a glévaz Jérémias ô tiougani enn doaré-zé.

2. Ha Fassur a skôaz gañt Jérémias ar profed, hag a lékéaz hé gâs d'ar vâc'h, a ioa out pors huéla Beñjamin, é tî ann Aotrou.

3. Hag añtrônôz da c'houlou-deiz Fassur a lékéaz tenna Jérémias eûz ar vâc'h. Ha Jérémias a lavaraz d'ézhañ : Ann Aotrou na c'halv mui ac'hanod Fassur, hôgen spouñt a bép tû.

4. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu mé a rôiô ac'hanod d'ar spouñt, té ha da holl viñouned ; hag hî a vézô dispennet gañt klézé hô énébourien, ha té her gwélô gañd da zaoulagad ; hag holl Juda a rôinn étré daouarn roué Babilon ; hag héñ hô dizougô da Vabilon, hag hô lazô gañd ar c'hlézé.

5. Rei a rinn ivé holl vadou ar géarmañ, hag hé holl c'hounid, hag hé holl draou talvouduz, hag holl deñzoriou rouéed Juda a rôinn étré daouarn hô énébourien ; hag hî hô freizô, hag hô c'hémérô, hag hô dizougô da Vabilon.

6. Ha té, Fassur, ha kémeñd hini a zô enn da dî, a iélô é sklavérez ; da Vabilon é teûi, hag énô é varvi, hag énô é vézi bésiet, té ha da holl viñouned, da béré éc'h eûz diouganet gévier.

7. Va douellet éc'h eûz, Aotrou, ha touellet ounn bét ; kréoc'h égéd-oun oud bét, hag oud bêt tréac'h d'in ; da vézégez ounn deûet héd ann deiz ; holl é réoñt goab ac'hanoun.

8. Râk pell zô é komzann, é c'harmann a-éneb ar fallagriez, hag é tiouganann ann dismañtr ; ha gér an Aotrou a zô deûet d'in da vézégez ha da c'hoapérez héd ann deiz.

9. Hag em eûz lavaret : Na rinn mui a véneg anézhañ, ha na gomzinn mui enn hé hanô ; hôgen deûet eo em c'haloun ével eunn tân loskuz, a zô en em zerret em eskern ; hag ounn fatet, ô véza na hellenn mui hé c'houzañvi.

10. Râk kalz kunuc'heunou em eûz klévet, ha gériou spouñtuz trô-wardrô : Heskinit-héñ, heskinomp-héñ ; hag ar ré holl péré a oa é péoc'h ganéñ, ha bépréd em c'hichen, *a lavaré* : Touellomp-héñ mar gellomp, ha nî a vézô tréac'h d'ézhañ, hag a dennô veñjañs anézhañ.

11. Hôgen ann Aotrou a zô gan-éñ ével eur brézéliad kré ; râk-sé ar ré a beskin ac'hanoun a gouézô ; ha na véziñt két tréac'h d'in. Mézékéet-brâz é véziñt, ô véza n'hô deûz két poellet ar vézégez peûr-baduz, ha n'az ai bikenn da-nétra.

12. Ha té, Aotrou ann arméou, péhini a arnod ann dén reiz, hag a wél ann digroazel hag ar galoun, grâ ma wélinn, mé az péd, ar veñjañs a denni anézhô ; râg enn-od em eûz lékéat va c'héfridi.

13. Kanit d'ann Aotrou, meûlit ann Aotrou ; ô véza ma en deûz tennet éné ar paour eûz a zaouarn ar ré zrouk.

14. Milliget ra vézô ann deiz é péhini ounn bét ganet ; ha na vézet két benniget ann deiz é péhini é deûz va mamm va ganet.

15. Milliget ra vézô ann dén en deûz digaset kélou d'am zâd, ô lavarout : Eur mâb a zô ganet d'id ; ével pa vé bét eunn abeg a lévénez évit-hañ.

16. Ra vézô ann dén-zé ével ar c'hériou en deûz dismañtret ann Aotrou, hép keûz é-béd ; ra glévô garm diouc'h ar miñtin, ha iudérez d'ar c'hrésteiz ;

17. O véza n'en deûz két va lazet abarz ma oann ganet, évit ma teûjé va mamm da véz d'in, ha ma eñgéheñtché hé c'hôv hép génel bikenn.

18. Pérâg ounn-mé deûet er-méaz eûz a gôv va mamm, évit gwélout poan ha gloaz, hag évit ma vézô bévézet va deisiou er vézégez ?

—

XXI. PENNAD.

Traou a lavar ann Aotrou da dûd Jéruzalem évit savétei hô buez.

1. Ar gér-mañ a iéaz da Jérémias digañd ann Aotrou, pa gasaz ar roué Sédésias étrézég enn-hañ Fassur, mâb Melc'hias, ha Sofonias, mâb Maasias ar bélek, ô lavarout :

2. Goulenn kuzul digañd ann Aotrou évid-omp ; râk Nabukodonosor, roué Babilon, a stourm ouz-omp ; ma rai ann Aotrou burzudou enn hor gounid, ével ma eo hoazet da ôber, ha ma pellai hé-mañ diouz-omp.

3. Ha Jérémias a lavaraz d'ézhô : Ével-henn é lévérrot da Zédésias :

4. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué Israel : Chétu mé a zistrôiô ann armou brézel a zô étré hô taouarn, ha

gañt péré é stourmit out roué Babilon, hag oud ar C'haldéed, péré a c'hrounn ac'hanoc'h trô-war-drô d'hô muriou; ha mé hô strollô é-kreiz ar géar-mañ.

5. Ha mé va-unan a stourmô ouzhoc'h gañd eunn dourn astennet, gañd eur vréac'h gré, gañt frouden, gañd drouk, gañd eur vuanégez vrâz.

6. Ha mé a skôiô war ar ré a choum er géar-mañ; ann dûd hag al loéned a varvô gañd eur vosen vrâz.

7. Ha goudé-zé ann Aotrou a lavaraz: Mé a rôiô Sédésias, roué Juda, hag hé zervicherien, hag hé bobl, hag ar ré eûz ar géar-zé a vézô bét dilézet gañd ar vosen, gañd ar c'hlézé, ha gañd ann naounégez, é dourn Nabukodonosor roué Babilon, hag é dourn hô énébourien, hag é dourn ar ré a glask hô buez; hag héñ a skôiô gañthô gañd ar c'hlézé, héb habaskded, hép truez, hép trugarez.

8. Hag é liviri d'ar bobl-zé: Évelhenn é lavar ann Aotrou: Chétu mé a laka dira-z-hoc'h heñd ar vuez, hag heñd ar marô.

9. Néb a choumô er géar-zé, a varvô gañd ar é'hlézé, ha gañd ann naounégez, ha gañd ar vosen; hôgen pioubennâg a vézô éat er-méaz, hag a vézô tec'het étrézég ar C'haldéed, péré a c'hrounn ac'hanoc'h, a vévô; hag ével eur preiz é vézô d'ézhañ hé éné.

10. Râk lékéat em eûz va dremm oud ar géar-zé évid ann droug, ha nann évid ar mâd, émé ann Aotrou: étré daouarn roué Babilon é vézô rôet, hag héñ hé loskô gañd ann tân.

11. Ha da dî roué Juda, *é liviri*: Sélaouit gér ann Aotrou.

12. Ti David, ével-benn é lavar ann Aotrou: Rôit hô parnou diouc'h ar miñtin, ha tennit néb a zô mac'het eûz a zourn ar mac'her: gañd aoun na zeûjé va frouden er-méaz ével tân, ha na loskché, hép ma helled hé mouga, enn abek da zrougiez hoc'h ôbériou.

13. Chétu mé a zeû d'az kavout, té péhini a zô diazézet enn eunn draoñien ha war eur roc'h stard, émé ann Aotrou; c'houi péré a lavar: Piou a drec'hô ac'hanomp? Ha piou a zeûiô enn hon tiez?

14. Ha mé a emwélô ac'hanoc'h hervez frouez hoc'h ôbériou, émé ann Aotrou; hag é likiinn ann tân enn hé c'hoat, hag héñ a loskô pép-trâ war hé zrô.

—

XXII. PENNAD

Ann Aotrou a erbéd Joakim hag hé bobl da viroud ar reizded.

1. Ével-henn é lavar ann Aotrou: Diskenn da dî roué Juda, ha lavar d'ézhañ ar gér-mañ.

2. Hag é liviri: Sélaou gér ann Aotrou, roué Juda, péhini a zô azézet war drôn, David, té, hâ da zervichérien, ha da bobl, a zeû éharz dré ar persier-zé.

3. Ével-henn é lavar ann Aotrou: Grît barnédigez ha reizded, ha tennit néb a zô mac'het eûz a zourn ar mac'her; na eñkrézit két ann diavésiad, nag ann emzivad, nag ann iñtañvez, ha n'hô mac'hit két gañd direizded; ha na skulit két ar goad dinam el léac'h-mañ.

4. Râk mar sévénit ar gér-zé enn hoc'h ôbériou, é tréménô dré bersier ann tî-zé rouéed eûz a wenn David a azézô war hé drôn, a biñô war girri ha war gézek, hî hag hô zervichérien, hag hô fobl.

5. Hôgen ma na zélaouit két ar gériou-mañ, dré-z-oun va-unan hen touann, émé ann Aotrou, ann ti-mañ a vézô ével eunn distrô.

6. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou diwar-benn tî roué Juda: Galaad oud d'in ha penn al Liban; da lakaad a rinn da eunn distrô, ha da gériou da véza didûd.

7. Mé a zañtélô enn da énep ann hini a lazô da dûd, héñ hag hé armou; hî a ziskarô da wéz-sedr kaer, hag hô zaolô enn tân.

8. Ha kalz brôadou a dréménô dré ar géar-zé; hag ann eil a lavarô d'égilé: Pérâg en deûs-héñ ann Aotrou gréat ével-sé é-kéñver ar géar vrâz-zé?

9. Hag é vézô respouñtet d'ézhô: O véza ma hô deûz dilézet kévrédigez ann Aotrou, hô Doué, ma hô deûz azeûlet douéed a-ziavéaz, ha ma hô deûz hô servichet.

10. Na wélit két war ann hini a zô marô, ha na skulit két a zaérou war-n-ézhañ; hôgen gwélit dourek war ann hini a ia er-méaz, râk na zistrôiô mui, ha na wélô mui brô hé c'hanédigez.

11. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou da Zellum, mâb Josias, roué Juda, péhini a rénaz e léac'h Josias hé dâd, hag a zô éat er-méaz eûz al léac'h-zé: na zistrôiô mui dî.

12. Hôgen el léac'h é péhini em eûz lékéat hé zizougen, énô é varvô, ha na wélô mui ar vrô-mañ.

13. Gwâ ann hini a zâv hé dî gañd direizded, hag hé gampron gañt gwall; hag a vâc'h hé viñoun héb abek, ha na zistol két d'ézhañ hé c'hôbr;

14. Péhini a lavar: Sével a rinn évid-oun eunn ti éc'hon, ha kamprou lédan; péhini a zigor kalz prénestrou, hag a râ koadachou gwéz-sedr, hag hô liv gañt tané.

15. Ha réna a rî *gwelloc'h*, ô véza en em geridez oud eur wézen-sedr? Da dâd ha n'en deûz-hen két débret hag évet, ha gréat barnédigez ha reizded, ha kémeñt-sé évid hé vâd?

16. Kéfridi ar paour hag ann tavañtek en deûz barnet enn hé c'hounid; ha né két ô véza ma en deûz va anavézet, émé ann Aotrou?

17. Hôgen da zaoulagad ha da galoun *na glaskoñt néméd* ar bizoni, skula ar goad dinam, drouk-komza, ha rédeg étrézég ar gwall-ôberiou.

18. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou diwar-benn Joakim, mâb Josias, roué Juda: Na wéliñt két anézhañ, *ô lavarout*: O va breûr! ô va c'hoar! Na geinvaniñt két war-n-ézhañ, ô lavarout: O roué! ô brasder!

19. É béz ann azen é vézô bésiet; brein é vézô taolet er-méaz eûz a bersier Jéruzalem.

20. Piñ war al Libañ, ha garm: Sâv da vouéz é Basan, ha garm étrézég ar ré a ia ébiou, râg ar ré az karé a zô bét brévet.

21. Komzet em eûz ouz-id enn da founder; hag éc'h eûz lavaret: Na zélaouinn két. Hen-nez eo bét da heñt adalek da iaouañktiz, na zélaouchez két va mouéz.

22. Da holl vésérien a ruflô ann avel, hag ar ré az karé a iélô é sklavérez; ha neûzé é vézi mézékéet, hag é teûi da rusia eûz da holl zrougiez.

23. Té péhini a zô azézet war al Liban, hag a râ da neiz er gwéz-sedr, péger brâz é vézô da glemmou, pa zeûiô gweñtrou d'id, ével gweñtrou eur c'hrég é gwilioud?

24. *Ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou; ha pa vé Jékonias, mâb Joakim roué Juda, ével eur walen war va dourn déhou, é tenninn anézhañ ac'hanô.

25. Ha mé az rôiô étré daouarn ar ré a glask da vuez, hag étré daouarn ar ré râk dremm péré é spouñtez, étré daouarn Nabukodonosor, roué Babilon, hag étré daouarn ar C'haldéed.

26. Ha mé az kasô, té ha da vamm péhini é deûz da c'hanet, da eur vrô a-ziavéaz, é péhini n'oc'h két bét ganet; hag énô é varvot:

27. Ha na zistrôiñt mui d'ar vrô étrézé péhini é huanad hô éné, gañd ar c'hoañt da zistrei dî.

28. Ha né két eur pôd pri torret ar Jékomias-zé? Ha né két eul léstr hép talvoudégez é-béd? Pérâg ef-hén bét distolet, héñ hag hé wenn, hag iñt-hi bét kaset da eur vrô ha na anavézeñt két?

29. Douar, douar, douar, sélaou gér ann Aotrou.

30. Evel-henn é lavar ann Aotrou: Skrîv pénaoz ann dén-zé a vézô difrouez, ha na zeûiô nétrâ da vâd d'ézhañ a-héd hé zeisiou: râk na zeûiô két eûz hé wenn eunn dén hag a azézô war drôn David, nag en dévézô hivizikenn béli é-béd é Juda.

—

XXIII. PENNAD.

Gourdrouzou a-éneb ar fals broféded.

1. Gwâ ar vésérien a zispenn hag a zirog déñved va feûrvan, émé ann Aotrou.

2. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel, d'ar vésérien a rén va fobl : C'houi hoc'h eûz skiñet va dêñved, hô distolet hoc'h eûz, ha n'hoc'h eûz két hô emwélet ; chétu mé a emwélô ac'hanoc'h enn abek da zrougiez hoc'h ôbériou, émé ann Aotrou.

3. Ha mé a strollô ann dilerc'h eûz va dêñved, eûz ann holl vrôiou é péré em bézô hô harluet ; hag hô likiinn da zistrei d'hô farkou ; hag hi a greskô hag a baottô.

4. Lakaad a rinn war-n-ézhô mésérien, hag hô mesô ; na véziñt mui enn aoun hag er spouñt ; ha na zioúérô hini anézhô, émé ann Aotrou.

5. Chétu é teû ann deisiou, émé ann Aotrou, é péré é likiinn da-zével da Zavid eur wenn reiz ; eur roué hag a rénô, hag a vézô fûr, hag a rai barnédigez ha reizded war ann douar.

6. Enn deisiou-zé é vézô dieûbet Juda, hag Israel a choumô gañt fisiañs ; hag hé-mañ eo ann hanô a rôiñt d'ézhañ : Ann Aotrou hor reiz.

7. Râk-sé chétu é teûiô ann deisiou, émé ann Aotrou, ha na vézô mui lavaret : Béô eo ann Aotrou, péhini en deûz tennet bugalé Israel eûz a vrô ann Éjipt :

8. Hôgen : Béô eo ann Aotrou, péhini en deûz tennet ha digaset gwenn ti Israel eûz a zouar ann haûter-noz, hag eûz ann holl vrôiou é péré em bôa hô distolet ; hag hi a choumô enn hô brô hô-unan.

9. D'ar broféded : Brévet eo bét va c'haloun enn-oun, va holl eskern hô deûz krénet : deûet ounn ével eunn dén mezô, hag ével eunn dén leûn a win, dirâg ann Aotrou, ha dirâg hé c'hérion sañtel.

10. Râk leûn eo ann douar a avoultrérien, râg ann douar a léñv dirâg al léou ; séac'h eo deûet mésiou ann distrô ; droug eo bét hô réd, ha direiz hô galloud.

11. Râg ar profed hag ar bélek a zô en em zaotret ; hag em zi em eûz kavet hô droug, émé ann Aotrou.

12. Râk-sé hô heñt a vézô ével eur riskaden enn dévalien ; bouñtet é véziñt, hag é kouéziñt kévret ; râk mé a gasô droug war-n-ézhô, é bloaz va emwél, émé ann Aotrou.

13. É broféded Samari em eûz gwélet ann diboell : hi a ziougané é *hanô* Baal, hag a douellé va fobl a Israel.

14. Gwélet em eûz broféded Jéruzalem héñvel oud avoultrérien, hag oc'h heûlia heñt ar gévier ; hag hi hô deûz startéet dourn ar ré zroug, évit na zistrôjé két pép-hini eûz hé zrougiez ; deûet iñd holl évid-oun ével Sodoma, hag ar ré a choum enn-hi ével Gomorra.

15. Râk-sé ével-henn é lavar Aotrou ann arméou d'ar broféded : Chétu mé a voétô anézhô gañt vuélen, hag a zourô anézhô gañt béstl ; râg eûz a broféded Jéruzalem eo deûet ar saotr war ann douar holl.

16. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Na zélaouit két gériou ar broféded a ziougan d'é-hoc'h, hag a douell ac'hanoc'h ; gwélédigez hô c'haloun hô-unan a lévéroñt, ha nann eûz a c'hénou ann Aotrou.

17. Hi a lavar d'ar ré a wall-gomz ac'hanoun : Ann Aotrou en deûz lavaret : Ar péoc'h hô pézô ; ha d'ar ré holl péré a valé é direizted hô c'haloun hô-unan, hô deûz lavaret : Na c'hoarvézô két a zroug gan-é-hoc'h.

18. Râk piou a zô bét é kuzul ann Aotrou, hag en deûz hé wélet, hag en deûz klévet hé c'hér ? Piou en deûz lékéat évez oud hé c'hér, hag en deûz hé zélaouet ?

19. Chétu korveñten buanégez ann Aotrou a zeû er-méaz, ann arné a darz hag a gouézô war benn ar ré fallagr.

20. Na zistrôiô két frouden ann Aotrou, kén n'en dévézô gréat, kén n'en dévézô peûr-c'hréat mennoz hé galoun : enn deisiou divéza é poellot hé guzul.

21. Na gasenn két ar broféded-zé, hag hi a rédé ; na gomzenn két outhô, hag hi a ziougané.

22. Ma vijeñt bét savet em c'huzul, ha ma hô dévijé rôet da anaout va gérion d'am pobl, em bijé bépréd hô distrôet eûz hô heñt fall, hag eûz hô gwall vénosiou.

23. Ha Doué a dôst ounn-mé, émé ann Aotrou ? Ha nann Doué a bell ?

24. Mar kuz eunn dén enn amc'houlou, ha n'her gwélann-mé két, émé ann Aotrou ? Ha na leûniann-mé két ann éñv hag ann douar, émé ann Aotrou ?

25. Klévet em eûz ar péz hô deûz lavaret ar broféded, péré hô deûz diouganet gévier em hanô, ô lavarout : Huvréet em eûz, huvréet em eûz.

26. Bété pégeit é vézô ar ménoz-zé é kaloun ar broféded a ziougan touellérézou hô c'haloun hô-unan ?

27. Ar ré-zé a fell d'ézhô lakaat va fobl da añkounac'haat va hanô enn abek d'hô huvréou, a zanévell pép-hini d'hé nésa ; ével ma hô deûz hô zadou añkounac'héet va hanô enn abek da Vaal.

28. Ar profed en deûz bét eunn huvré, ra zanevellô eunn huvré ; hag ann hini en deûz bét *klévet* va gér, ra lavarô va gér gañt gwirionez ; hag héñvel eo ar c'hôlô oud ar gwiniz, émé ann Aotrou ?

29. Ha né két va gériou ével tân, émé ann Aotrou, hag ével eur morzol a dorr ar méan ?

30. Râk-sé chétu mé *a zeû* étrézég ar broféded, émé ann Aotrou ; péré a laer va gériou pép-hini d'hé nésa.

31. Chétu mé *a zeû* étrézég ar broféded, émé ann Aotrou, péré a guña hô zéôdou, hag a lavar : Ann Aotrou a lavar.

32. Chétu mé *a zeû* étrézég ar broféded, péré hô deûz huvréou a c'hévier, émé ann Aotrou, hag a zanévell anézhô, hag a douell va fobl gañd hô gévier, ha gañd hô burzudou ; pétrâbennâg n'em eûz két hô c'haset, na gourc'hémennet nétrâ d'ézhô, hag ével-sé n'hô deûz gréat vâd é-béd d'ar bobl-mañ, émé ann Aotrou.

33. Mar grâ ar goulenn-mañ ouz-id ar bobl-zé, pé eur profed, pé eur bélek, ô lavarout : Pétrâ eo béac'h ann Aotrou ? E liviri d'ézhô : C'houi eo ar béac'h ; hag-ével-sé hô tistolinn, émé ann Aotrou.

34. Hag ar profed hag ar bélek, hag ar bobl a lavarô : Béac'h ann Aotrou ; mé a emwélô ann dén-zé hag hé dî.

35. Ével-henn é léverrot pép-hini d'hé nésa, ha pép-hini d'hé vreûr : Pétrâ en deûz respouñtet ann Aotrou ? Ha pétrâ en deûz lavaret ann Aotrou ?

36. Ha na vézô mui gréat a véneg eûz a véac'h ann Aotrou ; râk béac'h pép-hini a vézô hé c'hér hé-unan ; ô véza ma hoc'h eûz gwallet gériou ann Doué béô, Aotrou ann arméou, hon Doué-ni.

37. Ével-henn é liviri d'ar profed : Pétrâ en deûz respouñtet ann Aotrou d'id ? Ha pétrâ en deûz lavaret ann Aotrou ?

38. Hôgen ma livirit : Béac'h ann Aotrou ; râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou : O véza ma hoc'h eûz lavaret ar gér-mañ : Béac'h ann Aotrou ; ha ma em eûz kaset étrézég enn-hoc'h, évit lavarout : Na livirit két : Béac'h ann Aotrou ;

39. Râk-sé chétu mé a gémérô hag a zougô ac'hanoc'h, hag a zilézô ac'hanoc'h, hag ar géar em eûz rôet d'éhoc'h ha d'hô tadou, *hag hô* taolinn a zira-z-oun.

40. Ha mé hô lakai da vézégez peûrbaduz, ha da zismégañs peûr-baduz, ha na vézô hikenn añkounac'héet.

XXIV. PENNAD.

Gwélédigez diou gést fiez.

1. Ann Aotrou a ziskouézaz d'in ; ha chétu diou gést leûn a fiez lékéat dirâk templ ann Aotrou, goudé m'en dôa Nabukodonosor, roué Babilon, dizouget Jékonias, mâb Joakim, roué Juda, hag hé briñsed, hag ar vañsounérien, hag ar gôfed, eûz a Jéruzalem, hag hô c'haset da Vabilon.

2. Enn unan eûz ar c'héstou éz oa fiez eûz ar ré welia, ével ma en em gav peûr-vuia ar fiez eûz ar prédkeñta ; hag er gést all éz oa fiez gwall fall, ha na helled két hô dibri, ker fall é oañt.

3. Neûzé ann Aotrou a lavaraz d'in : Pétrâ a wélez-tê, Jérémias ? Ha mé a lavaraz : Fiez ; fiez mâd, eûz ar ré

wella, ha fiez fall, gwall fall, na ha helleur két hô dibri, ker fall iñt.

4. Ha gér ann Aotrou a zeûaz étrézég enn-oun, ô lavarout :

5. Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : Ével ma eo mâd ar fiezzé, ével-sé éc'h anavézinn da vâd dizougadur Juda, ar ré em eûz kaset eûz al léac'h-zé da vrô ar C'haldéed.

6. Ha mé a lakai va daoulagad warn-ézhô gañd habaskded, hag hô digasô adarré er vrô-mañ ; ha mé hô zavô, ha n'hô dispenninn két ; ha mé hô flañtô, ha n'hô diskolpinn két.

7. Ha mé a rôiô d'ézhô eur galoun, évit ma anavéziñt pénaoz eo mé ann Aotrou ; hag hi a vézô da bobl d'in, ha mé a vézô da Zoué d'ézhô ; ô véza ma tistrôiñt étrézég enn-oun a greiz hô c'haloun.

8. Hag ével ar fiez fail, ha na helleur két hô dibri, ker fall iñt, ével-sé, émé ann Aotrou, é rôinn Sédésias, roué Juda, hag hé briñsed, hag ann dilerc'h eûz a Jéruzalem, péré a oa er géar-mañ, hag a choumô é douar ann Éjipt :

9. Ha mé hô rôiô d'ann heskin ha d'ann eñkrez é holl rouantélésiou ann douar, da zismégañs, da zorc'hen, da lavar-trôet, ha da valloz enn holl lec'hiou é péré em bézô hô distolet.

10. Ha mé a gasô war-n-ézhô ar c'hlézé, ann naounégez hag ar vosen ; kén na véziñt dispennet diwar ann douar em bôa rôet d'ézhô, ha d'hô zadou.

—

XXV. PENNAD.

Dék vloaz ho tri-ugeñt a sklavérez.

1. Gér péhini a oé lavaret da Jérémias diwar-benn holl bobl Juda er pévaré bloaz eûz a Joakim, mâb Josias, roué Juda, péhini eo ar c'heñta eûz a Nabukodonosor, roué Babilon,

2. Hag a oé rôet da anaout gañd ar profed Jérémias da holl bobl Juda, ha d'ar ré holl a choumé é Jéruzalem, ô lavarout :

3. Abaoé ann trizékved bloaz eûz a Josias, mâb Ammon, roué Juda, bétég ann deiz-mañ ; tri bloaz war-n-ugeñtzô ; eo deûet gér ann Aotrou étrézég enn-oun, hag em eûz hé rôet da anaout d'é-hoc'h ô sével diouc'h ar miñtin, hag ô komza ouz-hoc'h ; ha n'hoc'h eûz két sélaouet.

4. Hag ann Aotrou en deûz kaset étrézég enn-hoc'h hé holl broféded hé zervichérien, ô sével diouc'h ar miñtin évid hô c'hâs ; ha n'hoc'h eûz két hô zélaouet, ha n'hoc'h eûz két dinaouet hô tiskouarn évid hô zélaoui,

5. Pa hô deûz lavaret : Ra zistrôi pép-hini ac'hanoc'h eûz hé wall heñt, hag eûz hé vénosiou fallagr, hag é choumot a-gañtved-é-kañtved enn douar en deûz rôet ann Aotrou d'éhoc'h ha d'hô tadou.

6. Ha n'az ît két war-lerc'h douéed a-ziavéaz, évid hô zervicha hag hô azeûli ; ha na hégit két va buanégez gañd ôberiou hô taouarn, ha na c'hlac'harinn két ac'hanoc'h.

7. Ha n'hoc'h eûz két va zélaouet, émé ann Aotrou ; hôgen va héget hoc'h eûz gañd obériou hô taouarn ha gañd hô trougiez.

8. Rák-sé ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : O véza n'hoc'h eûz két sélaouet va gériou ;

9. Chétu mé a gasô, hag a gémérô holl vrôadou ann hañter-nôz, émé ann Aotrou, ha Nabukodonosor, roué Babilon, va zervicher ; ha mé hô digasô a-éneb ann douar-mañ, hag a-éneb ar ré a choum enn-hañ, hag a-éneb ann holl vrôadou a zô war hé drô ; ha mé hô lazô, hag hô lakai da spounț, ha da zorc'hen, ha da eunn distrô peûr-baduz.

10. Ha mé a lakai da ébana enn hô zouez mouéz al lid, ha mouéz al lévénez, mouéz ar pried, ha mouéz ar bried, trouz ar vréô, ha goulou ar c'hleûzeur.

11. Hag ann holl zouar-zé a zeûiô da eunn distrô, ha da zaouzan ; hag ann holl vrôadou-zé a zervichô roué Babilon a-héd dék vloaz ha tri-ugeñt.

12. Ha pa vézô peûr-leûniet ann dék vloaz ha tri-ugeñt, é emwélinn roué Babilon, hag ar vrôad-zé, émé ann Aotrou, enn abek d'hô fallagriez, ha

douar ar C'haldéed ; hag é likiinn anézhañ da eunn distrô peûr-baduz.

13. Ha mé a zigasô war ar vrô-zé va holl c'hériou, kémeñd em eûz lavaret enn hé énép, kémeñd a zô skrivet el levr-mañ, kémeñd en deûz diouganet Jérémias a-éneb ann holl vrôadou :

14. O véza ma hô deûz servichet anézhañ, pétrâ-bennâg ma'z oañt poblou brâz, ha rouéed brâz ; ha mé a rôiô d'ézhô hervez hô ôbériou, hag hervez labour hô daouarn.

15. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Kémer eûz va dourn ar c'hôp eûz a win va frouden, hag é rôi eûz anézhañ da éva d'ann holl vrôadou étrézé péré az kasinn.

16. Hag hi a évô, hag a vézô strafilet, hag a gollô hô skiañt, pa véliñt ar c'hlézé a gasinn enn hô zouez.

17. Ha mé em eûz kéméret ar c'hôp eûz a zourn ann Aotrou, hag em eûz rôet eûz anézhañ da éva d'ann holl vrôadou étrézé péré en deûz ann Aotrou va c'haset ;

18. Da Jéruzalem, ha da gériou Juda, ha d'hé rouéed, ha d'hé briñsed : évid hô lakaad da eunn distrô, da zaouzan, ha da zorc'hen, ha da valloz ével ma en em gav hiriô :

19. Da Faraon, roué ann Éjipt, ha d'hé zervichérien, ha d'hé briñsed, ha d'hé holl bobl ;

20. Ha d'ar ré holl gwitibunan ; da holl rouéed brô ann Aosited, ha da holl rouéed brô ar Filistined, ha da Askalon, ha da C'haza, ha da Akkaron, ha d'ar ré a zô ô choum enn Azot ;

21. Ha d'ann Iduméa, ha da Voab, ha da vugalé Ammon ;

22. Ha da holl rouéed Tir, ha da holl rouéed Sidon, ha da rouéed brô ann énézi, a zô enn tû all d'ar môr ;

23. Ha da Zédan, ha da Déma, ha da Vuz, ha d'ar ré holl a douz hô bléô ;

24. Ha da holl rouéed ann Arabia, ha da holl rouéed ar c'hûs-héol, péré a choum enn distrô ;

25. Ha da holl rouéed Zambri, ha da holl rouéed Élam, ha da holl rouéed ar Védied ;

26. Ha da holl rouéed ann hañternôz, a dôst hag a bell, ann eil goudé égilé ; ha d'ann holl rouantélésiou a zô war c'horré ann douar ; ha roué Sésac'h a évô war hô lerc'h.

27. Ha té a lavarô d'ézhô : Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Évit, ha mezvit, ha dislouñkit, kouézit, ha na zavit két dirâg ar c'hlézé a gasinn enn hô touez.

28. Ha ma na fell két d'ézhô kéméroud ar c'hôp eûz da zourn évid éva, é liviri d'ézhô : Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Éva, éva a réot.

29. Rák chétu é téraouinn eñkrézi ar géar é péhini é oa galvet va hanô, ha c'houi ével pa véc'h dinam a choumfé digastiz ? Na choumot két digastiz ; râk mé a ia da c'hervel ar c'hlézé war ar ré holl a choum war ann douar, émé Aotrou ann arméou.

30. Ha té a zirouganô d'ézhô ar gériou-zé, hag é liviri d'ézhô : Ann Aotrou a iudô eûz al léac'h uc'hel, hag é lakai da glévoud hé vouéz eûz hé dî sañtel ; iuda, iuda a rai war hé skéd ; eur garm kévret a loskô a-éneb ar ré holl a choum war ann douar, é-c'hiz ma ra ar ré a wask ar rézin.

31. Eat eo ann trouz bétég harzou ann douar ; râg ann Aotrou a ia é barn gañd ar bróadou ; héñ hé-unan a varnô pép kik ; d'ar c'hlézé em eûz rôet ar ré fallagr, émé ann Aotrou.

32. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Chétu droug a zeûiô eûz a eur vrôad da eur vrôad all ; hag eur gorveñten vrâz a zavô eûz a bennou ann douar.

33. Ar ré a vézô lazet gañd añn Aotrou enn deiz-zé a vézô *gourvézet* war ann douar, eûz ann eil penn d'égilé anézhañ. Na vézô két gwélet warn-ézhô, na véziñt két dastumet, na véziñt két bésiet ; ével teil é véziñt lédet war ann douar.

34. Iouc'hit, mésérien, ha garmit ; en em c'hôlôit a ludu, c'houi bléñérien va déñved ; râk peûr-leûniet eo hô teisiou, é péré é viot lazet, é viot skiñet, hag é kouézot ével listri talvouduz-brâz.

35. Ar vésérien na helliñt két téc'hout, ha bléñérien ann déñved na véziñt két dieûbet.

36. *Klévet é vézô* mouéz ha garm ar vésérien, ha iouc'hadennou bléné-rien ann déñved ; râg ann Aotrou en deûz gwastet hô feûrvanou.

37. Parkéier ar péoc'h a zô tavet dirâg buanégez ha frouden ann Aotrou.

38. Dilézet en deûz ével eul léou hé herberc'h, râg hô douar a zô bét dis-mañtret gañt buanégez ar goulm, gañt buanégez ha frouden ann Aotrou.

—

XXVI. PENNAD.

Klaskout a réer laza Jérémias.

1. Er penn-keñta eûz a rén Joa-kim, mâb Josias, roué Juda, é teûaz ar gér-mañ d'in a berz ann Aotrou, ô lavarout :

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Sâv é porched ti ann Aotrou, ha lavar da holl dûd kériou Juda, péré a zeû évid azeûli é ti ann Aotrou, ann holl c'hériou em eûz gourc'hémennet d'id da lavaroud d'ézhô ; ha na lam két eur gér ;

3. Évit ma wélinn hag hi a zélaouô hag a zistroiô (T) eûz hô gwall heñt ; évit m'am bézô keûz va-unan eûz ann droug em bôa mennet ôber d'ézhô, ann abek da zrougiez hô ôbériou.

4. Hag é liviri d'ézhô : Ével-hénn é lavar ann Aotrou : Ma na zélaouit két c'hanoun, ô valéa em lézen, em eûz set d'é-hoc'h,

5. O Sélaoui gériou ar broféded va ervicherien, em eûz kaset d'é-hoc'h, sével diouc'h ar miñtin, hag oc'h ô réna, ha n'hoc'h eûz két hô zé-ouet.

6. É likiinn ann ti-mañ ével Silo, ag é rôinn ar géar-mañ da valloz da oll vrôadou ann douar.

7. Ar véléien, hag ar broféded, hag an holl bobl a glévaz Jérémias ô la-rout ar gériou-zé é ti ann Aotrou.

8. Ha p'en dôé Jérémias peûr-lava-et kémeñd en dôa ann Aotrou gour-hémennet d'ézhañ ma lavarché d'ann oll bobl, ar véléien, hag ar broféded, hag ann holl bobl a grogaz enn-hañ, ô lavarout : Ra varvô, ra varvô.

9. Pérâg en deûs-héñ diouganet é hanô ann Aotrou, ô lavarout : Ével Silo é vézô ann ti-mañ ; hag ar géar-mañ a vézô dismañtret, ha na-choumô dén enn-hi ? Hag ann holl bobl en em strollaz a-énep Jérémias é ti ann Aotrou.

10. Pa glévaz priñsed Juda kémeñt-sé, é piñchoñt eûz a dî ar roué da dî ann Aotrou, hag éc'h azézchoñt é-tâl porz névez ti ann Aotrou.

11. Hag ar véléien hag ar broféded a gomzaz oud ar briñsed, hag oud ann holl bobl, ô lavarout : Barn a varô a zô dléet d'ann dén-zé, ô véza ma en deûz diouganet a-éneb ar géar-mañ, é-c'hiz ma hoc'h eûz klévet gañd hô tiskouarn hoc'h-unan.

12. Ha Jérémias a gomzaz oud ann holl briñsed, hag oud ann holl bobl, ô lavarout : Ann Aotrou en deûz va c'haset, évit ma tiouganchenn d'ann ti-mañ, ha d'ar géar-mañ, ann holl c'hériou hoc'h eûz klévet.

13. Gwellait éta bréma hoc'h heñ-chou hag hoc'h ôbériou, ha sélaouit mouéz ann Aotrou, hô Toué ; hag ann Aotrou en dévézô keûz eûz ann droug en deûz lavaret enn hoc'h énep.

14. Hôgen mé, chétu émounn étré hô taouarn ; grid em c'héñver ével ma kavot mâd ha reiz :

15. Hôgen gwézit hag anavézit pé-naoz mar lazit ac'hauoun, é tennot ar goad dinam war-n-hoc'h hoc'h-unan, war ar géar-mañ, ha war ar ré a choum enn-hi ; râg gwir eo pénaoz en deûz ann Aotrou va c'haset étrézég enn-hoc'h, évit ma rôjenn da glévout kémeñt-sé d'é-hoc'h.

16. Neûzé ar briñsed hag ann holl bobl a lavaraz d'ar véléien ha d'ar broféded : Né két dléet barn a varô d'ann dén-zé ; râg é hanô ann Aotrou hon Doué en deûz komzet ouz-omp.

17. Lôd eûz a hénaoured ar vrô a zavaz, hag a gomzaz out strollad ar bobl, ô lavarout :

18. Mic'héas eûz a Vorasti a zioug-anaz é deisiou Ézéc'hias, roué Juda, hag a lavaraz da holl bobl Juda : Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Sion a vézô aret ével eur park ; hag enn eur bern mein é vézô lékéat Jé-ruzalem ; ha ménez ann ti enn eur c'hoat huel.

19. Ha barnet é oé-héñ d'ar marô gañd Ézéc'hias, roué Juda, ha gañt Juda holl ? Ha n'hô dôé két a-aoun râg ann Aotrou, ha na bédchoñt két ann Aotrou, ha n'en dôé két a geûz ann Aotrou eûz ann droug en dôa la-varet enn hô énep ? Dré-zé é réomp eunn drouk brâz a-éneb hon énéou.

20. Béz' é oé c'hoaz eunn dén hag a zioug-anaz é hanô ann Aotrou ; Urias, mâb Séméias eûz a Gariatiarim ; hag héñ en dôa diouganet a-éneb ar géar-mañ, hag a-éneb ar vrô-mañ, kémeñd en deûz lavaret Jérémias.

21. Hag ar roué Joakim, hag hé briñsed, hag ar ré c'halloudeg holl *eûz hé léz*, ô véza klévet kémeñt-sé, ar roué a fellaz d'ézhañ hé lakaad da vervel. Hôgen Urias her c'hlévaz, en doé aoun, a dec'haz, hag a iéaz enn Éjipt.

22. Hag ar roué Joakim a gasaz tûd enn Éjipt, Elnatan mâb Ac'hobor, ha tûd gañt-hañ enn Éjipt.

23. Hag hi a zigasaz Urias eûz ann Éjipt, hag a gasaz anézhañ dirâg ar roué Joakim, péhini a lazaz anézhañ gañd ar c'hlézé, hag a réaz teûrel hé gorf-marô é bésiou ann dûd dister.

24. Dourn Ahikam, mâb Safan, a oé éta gañt Jérémias, évit na vijé két rôet étré daouarn ar bobl, évit béza lazet gañt-hô.

—

XXVII. PENNAD.

Ann Aotrou a c'hourc'hémenn da roué Juda, ha da galz rouéed all en em lakaad dindan galloud Nabukodonosor.

1. Er penn-keñta eûz a rén Joaklm, mâb Josias, roué Juda, é teûaz ar gér-mañ da Jérémias a berz ann Aotrou, ô lavarout :

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou d'in : Grâ éréou ha chadennou évid-od ; ha laka-hi enn-drô d'as gouzouk.

3. Hag é kasi anézhô da roué Édom, ha da roué Moab, ha da roué bugalé Ammon, ha da roué Tir, ha da roué Sidon, dré zourn ar gannaded a zô deûet da Jéruzalem étrézé Sédésias, roué Juda.

4. Hag é c'hourc'hémenni d'ézhô lavarout kémeñt-mañ d'hô mistri : Ével-henn é lavar Aotrou ann ar-méou, Doué Israel : Ével henn é lé-verrot d'hô mistri :

5. Mé eo em eûz gréat ann douar, hag ann dûd, hag al loéned a zô war-c'horré ann douar, gañt va uerz brâz, ha gañt va bréac'h astennet : hag hé rôet em eûz da néb zô bét kavet mâd gan-éñ.

6. Bréma éta em eûz lékéat ann holl zouarou-zé étré daouarn Nabu-kodosor, roué Babilon, va zervicher ; rôet em eûz ivé d'ézhañ loéned ar mé-siou, évit ma véziñt dindân hé c'hal-loud.

7. Hag ann holl vrôadou a blégô dindân-hañ, ha dindân hé vâb, ha dindân mâb hé vâb ; kén na vézô deûet hé amzer, hag amzer hé rouañ-télez ; ha kalz brôadou, ha rouéed brâz a blégô dindân-hañ.

8. Hôgen kémeñt brôad ha kémeñd rouañtélez ha n'en em lakai két din-dân galloud Nabukodonosor, roué Ba-bilon, ha piou-bennâg na blégô két hé c'houzong dindân géô roué Babi-lon, mé a emwélô ar vrôad-zé gañd ar c'hlézé, gañd ann naounégez, ha gañd ar vosen, émé ann Aotrou, kén n'em bézô hô lékéat-da-nétra dindân hé zourn.

9. C'houi éta, na zélaouit két hô proféded, nag hô tiouganérien, nag hoc'h huvréérien, nag hô kelc'hiérien, nag hô strôbineliérien, péré a lavar d'é-hoc'h : Na gouézot két dindan béli roué Babilon.

10. Râg hi a ziougan gévier d'é-hoc'h, évid hô lakaad da vont pell diouc'h hô prô, évid hô tisteûrel hag hô kâs-da-nétra.

11. Hôgen ar vrôad a blégô hé gou-zoug dindân géô roué Babilon, hag en em lakai dindân hé c'halloud ; mé hé lézô enn hé brô, émé ann Aotrou ; hag hi a labourô anézhi, hag a chou-mô enn-hi.

12. Ha mé a gomzaz out Sédésias, roué Juda, hervez ann holl c'hériou-zé ô lavarout : Plégid hô kouzoug dindân géô roué Babilon, hag en em likiit dindân hé c'halloud hag hini hé bobl, hag é vévot.

13. Péràg é varvot-hu, té ha da bobl gañd ar c'hlézé, gañd ann naounégez, ha gañd ar vosen, ével m'en deûz lavaret ann Aotrou diwar-benn ar vrôad ha na vézô két bét fellet d'ézhi en em lakaad dindân galloud roué Babilon ?

14. Na zélaouit két gériou ar broféded, a lavar d'é-hoc'h : Na gouézot két dindân galloud roué Babilon ; râg gévier a lévéroñt d'é-hoc'h,

15. O véza n'em eûz két hô c'haset, émé ann Aotrou ; hag hî a ziougan em hanô é gaou ; évid hô tisteûrel, hag hô kas-da-gét, c'houi, hag ar broféded a ziougan d'é-hoc'h.

16. Ha mé a gomzaz ivé oud ar véléien, hag oud ar bobl-mañ, ô lavarout : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Na zélaouit két gériou hô proféded, péré a ziougan d'é-hoc'h, ô lavarout : Chétu listri tî ann Aotrou a zistrôiô abarz némeûr eûz a Vabilon : râg hi a ziouaan gévier d'é-hoc'h.

17. Na zélaouit két éta anézhô, hôgen en em likiit dindân galloud roué Babilon, évit ma vévot. Péràg é vé rôet ar géar-mañ da cunn distrô ?

18. Ha mar d-iñt proféded, ha mar d-éma gér ann Aotrou enn-hô, ra harziñt oud Aotrou ann arméou, évit n'az ai két al listri a zô choumet é tî ann Aotrou, hag é tî roué Juda, hag é Jéruzalem, da Vabilon.

19. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou diwar-benn ar peûliou, hag ar môr, hag ar steûdennou, hag al listri all a zô choumet er géar-mañ ;

20. Péré n'iñt két bét kaset gañt Nabukodonosor, roué Babilon, pa zizougaz Jéc'honias, mâb Joakim, roué Juda, eûz a Jéruzalem da Vabilon, hag ar ré-geñta holl eûz a Juda hag eûz a Jéruzalem.

21. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel diwar-benn al listri a zô choumet é tî ann Aotrou ; hag é tî roué Juda ha Jéruzalem.

22. Da Vabilon é véziñt dizouget, hag énô é choumiñt bétég ann deiz é péhini é emwélinn anézhô, émé ann Aotrou, hag é rinn hô digas adarré, hag hô lakaad enn hô léac'h keñta.

—

XXVIII. PENNAD.

Ar fals profed Hananias.

1. C'hoarvézoud a réaz er bloaz-zé, er penn-keñta eûz a rén Sédésias, roué Juda, er pévaré bloaz, er pempved miz, pénaoz Hananias, mâb Azur, profed eûz a C'habaon, a gomzaz ouzin é tî ann Aotrou, dirâg ar véléien, hag ann holl bobl, ô lavarout :

2. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Torred eo bét gan-éñ géô roué Babilon.

3. C'hoaz daou vloaz, ha mé a lakai da zigas adarré el léac'h-mañ holl listri tî ann Aotrou, en deûz kéméret Nabukodonor, roué Babilon, eûz al léac'h-mañ, hag en deûz dizouget da Vabilon.

4. Ha Jéc'honias, mâb Joakim, roué Juda, hag ar ré holl a zô bét dizouget eûz a Juda, ha kaset da Vabilon, a likiinn da zistrei el léac'h-mañ, émé ann Aotrou ; râk mé a dorrô géô roué Babilon.

5. Neûzé Jérémias, ar profed, a lavaraz da Hananias ar profed, dirâg ar véléien, ha dirâg ann holl bobl, a ioa enn hé zâ é tî ann Aotrou ;

6. Hag ar profed Jérémias a lavaraz : Amen, bézet gréat ével-sé gañd ann Aotrou ; ra zévénô ann Aotrou ar gériou éc'h eûz diouganet, évit ma vézô digaset al listri da dî ann Aotrou, ha ma tistrôi el léac'h-mañ ar ré holl a zô bét dizouget da Vabilon.

7. Hôgen sélaou ar gér a livirinn, évit ma ber c'hlévi, ha ma vézô klévet gañd ann holl bobl :

8. Ar broféded a zô bét em raok hag enn da raog adaleg ar penn-keñta, hô deûz diouganet a-énep kalz brôiou, hag a-énep rouañtélésiou brâz, ar brézel, ann eñkrez, ann naounégez.

9. Mar teû eur profed da ziougani ar péoc'h ; pa vézô sévénet hé lavar, é vézô gwézet hag hen zô ann Aotrou en deûz hé gaset é gwirionez.

10. Neûzé Hananias, ar profed, a dennaz ar chaden eûz a gerc'hen Jérémias ar profed, hag hé zorraz.

11. Hag Hananias ô komza dirâg ann holl bobl, a lavaraz : Ével henn é lavar ann Aotrou : Enn doaré-zé é torrinn géô Nabukodonosor, roué Babilon, a-benn daou vloaz, out kerc'hen ann holl vrôadou.

12. Ha Jérémias ar profed a iéaz enn hé heñt. Hôgen goudé m'en dôé Hananias, ar profed torret ar chaden a ioa out kerc'hen Jérémias ar profed, é teûaz gér ann Aotrou da Jérémias, ô lavarout :

13. Kéa, ha lavar da Hananias : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Chadennou prenn éc'h eûz torret ; hôgen té a rai enn hô léac'h chadennou houarn.

14. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Eur géô houarn em eûz lékéat war chouk ann holl vrôadou-zé, évit ma vézint dindân béli Nabukodonosor, roué Babilon, hag hî a vézô dindân hé véli : hag ouc'h-penn em eûz rôet d'ézhañ loéned ar mésiou.

15. Neûzé Jérémias, ar profed, a lavaraz da Hananias, ar profed : Sélaou, Hananias : ann Aotrou n'en deûz két da gaset, ha té éc'h eûz lékéat ar bobl-mañ da fisiout er gévier.

16. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu mé a dennô ac'hanod diwar-c'horré ann douar ; hévléné é varvi ; ô véza ma éc'h eûz komzet a-éneb ann Aotrou.

17. Hag Hananias, ar profed, a varvaz er bloaz-zé, er seizved miz.

—

XXIX. PENNAD.

Gourdrouzou a-éneb ar fals broféded.

1. Chétu amañ gériou al lizer a gasaz Jérémias, ar profed, eûz a Jéruzalem d'ann dilerc'h eûz a hénaoured ann dizougadur, ha d'ar véléien, ha d'ar broféded, ha d'ann holl bobl, en dôa dizouget Nabukodonosor eûz a Jéruzalem da Vabilon :

2. (Goudé ma oé éat Jéc'honias ar roué, hag ar rouanez, hag ar spazéien, ha priñsed Juda ha Jéruzalem, hag ar vañsounérien hag ar gôfed er-méaz eûz a Jéruzalem :)

3. Dré zourn Elasa, mâb Safan, ha Gamarias, mâb Helsias, a oé kaset da Vabilon gañt Sédésias, roué Juda, étrézé Nabukodonosor, roué Babilon, ô lavarout :

4. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel, d'ann holl zizougadur em eûz dizouget eûz a Jéruzalem da Vabilon :

5. Savit tiez, ha choumit enn-hô ; plañtit liorsou, ha débrit ar frouez anézhô.

6. Kémérit gragez, ha ganit mipien ha merc'hed ; ha rôit gragez d'hô mipien, ha rôit ézec'h d'hô merc'hed, ha ganeñt-hi mipien ha merc'hed ; ha paottit azé, ha na zigreskit két.

7. Klaskit ivé péoc'h ar géar, é péhini em eûz lékéat hô tizougen ; ha pédit ann Aotrou évit-hi ; râg enn hé féoc'h éma hô péoc'h.

8. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Na vézit két touellet gañd hô proféded a zô enn hô louez, na gañd hô tiouganerien ; ha na likiit két a évez oud ann huvréou hoc'h eûz huvréet ;

9. O véza ma tiouganoñt gévier d'é-hoc'h em hanô ; ha n'em eûz két hô c'haset, émé ann Aotrou.

10. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : Pa vézô éat ébiou dék vloaz ha tri-ugeñt é Babilon, é emvélinn ac'hanoc'h ; hag é sévéninn ar gér mâd em eûz rôet d'é-hoc'h, oc'h hô lakaad da zistrei el léac'h-mañ.

11. Râk mé a oar ar ménosiou a vennann war-n-hoc'h, émé ann Aotrou, ménosiou a béoc'h, ha nann a eñkrez, évit rei d'é-hoc'h divez hag habaskded.

12. Ha c'houi a c'halvô ac'hanoun, hag éz éot-*kuit* ; ha c'houi a bédô ac'hanoun, ha mé a glevô ouz-hoc'h.

13. C'houi a glaskô ac'hanoun, hag em c'héfot, pa glaskot ac'hanoun a greiz hô kaloun.

14. Hag é vézinn kavet gan-é-hoc'h, émé ann Aotrou ; ha mé a lakai da zisirei hô sklaved, hag a strollô ac'hanoc'h eûz a greiz ann holl vrôadou, hag eûz ann holl lec'hiou é péré em bôa hoc'h harluet, émé ann Aotrou ; hag hô likiinn da zistrei eûz al léac'h, é péhini em bôa lékéat hô tizougen.

15. O véza ma hoc'h eûz lavaret : Ann Aotrou en deûz lékéat proféded da zével d'é-omp é Babilon.

16. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou d'ar roué a zô azézet war drôn David, ha d'ann holl bobl a choum er géar-zé, d'hô preûdeûr, péré n'iñt két éat gan-é-hoc'h enn dizougadur.

17. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Chétu é kasinn enn hô énep ar c'hlézé, ann naounégez, hag ar vosen : ha mé hô lakai da véza ével fiez fall, péré na helleur két da zibri, ker fall iñt.

18. Ha mé a heskinô anézhô ganđ ar c'hlézé, ha ganđ ann naounégez, ha ganđ ar vosen : ha mé a rôi anézhô da hek da holl rouantélésiou ann douar ; ha da valloz, ha da zaouzan, ha da c'houiban, ha da vézégez d'ann holl vrôadou, é péré em eûz hô kaset,

19. O véza n'hô deûz két sélaouet va gériou, émé ann Aotrou, em eûz kaset d'ézhô, ganđ ar broféded va zervichérien, péré a zô savet dioùc'h ar miñtin, pa 'em eûz hô c'haset ; ha n'hoc'h eûz két hô zélaouet, émé ann Aotrou.

20. Hôgen sélaouit gér ann Aotrou, c'houi holl péré em eûz dizouget eûz a Jéruzalem da Vabilon.

21. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel da Ac'hab, mâb Kolias, ha da Sédésias, mâb Maasias, péré a ziougan gévier d'é-hoc'h em hanô : Chétu mé a lakai anézhô étré daouarn Nabukodonosor, roué Babilon ; hag héñ a lazô anézhô dirâg hô taoulagad.

22. Hag ar-ré holl a zô bét dizouget eûz a Juda da Vabilon, a gémérô diout-hô *abek* da doui ével-hen (M), ô lavarout : Ra rai ann Aotrou d'id, ével ma réaz da Zédésias ha da Ac'hab, a fritaz roué Babilon war ann tân :

23. O véza m'hô dôa gréat folleñtez enn Israel, m'hô dôa gwallet gragez hô miñouned, ha m'hô dôa lavaret em hanô traou gaou, ha n'em bôa bét gourc'hémennet d'ézhô ; ha mé eo ar barner hag ann tést, émé ann Aotrou.

24. Ha da Zéméias, ann Néhélamitad, é liviri :

25. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : O véza ma éc'h eûz kaset enn da hanô da-unan lizéri d'ann holl bobl a zô é Jéruzalem, ha da Zofonias, mâb Maasias, ar hélek, ha d'am holl véleien, ô lavarout :

26. Ann Aotrou en deûz da lékéat da vélek é léac'h Joiada, ar hélek, évit ma vézi da benn é ti ann Aotrou, war gémeñt dén diskiañt a ziouganô, hag hé lakaad er c'héfiou hag er vâc'h.

27. Pérâg éta bréma n'éc'h eûz két tamallet Jérémias eûz a Anatot, péhini a ziougan d'é-hoc'h ;

28. Ha péhini ouc'h-penn en deûz kaset étrézég enn-omp da Vabilon, ô lavarout : Pell é padô ; savit tiez, ha choumit enn-hô ; plañtit liorsou, ha débrit ar frouez anézhô.

29. Sofonias, ar hélek, a lennaz éta al lizer-zé dirâk Jérémias, ar profed :

30. Neûzé é teûaz gér ann Aotrou da Jérémias, ô lavarout :

31. Kâs étrézég ann holl zizougadur, ô lavarout : Ével-henn é lavar ann Aotrou diwar-benn Séméias, ann Néhélamited : O véza ma en deûz diouganet Séméias d'é-hoc'h, ha n'em bôa két hé gaset ; ha ma en deûz hô lékéat da fisiout er gévier,

32. Râk-sé ével henn é lavar ann Aotrou : Chétu mé a emwélô Séméias, ann Néhélamitad, hag hé wenn ; na azézô hini eûz hé dûd é-kreiz ar bobl-mañ, ha na wélô két ar mâd a rinn d'am pobl, émé ann Aotrou, ô véza ma en deûz lavaret traou gaou a-éneb ann Aotrou.

XXX. PENNAD.

Distrô eûz a Israel hag eûz a Juda.

1. Ar gér-mañ a zeûaz da Jérémias a berz ann Aotrou, ô lavarout :

2. Ével-henn é komz ann Aotrou, Doué Israel, ô lavarout : Skriv évidod enn eul levr ann holl c'hériou em eûz lavaret d'id.

3. Râk chétu é teû ann deisiou, émé ann Aotrou, ma likiinn da zistrei dizougadur va fobl a Israel hag a Juda, émé ann Aotrou : ha mé hô lakai da zistrei d'ann douar em bôa rôet d'hô zadou ; hag hi a berc'hennô anézhañ.

4. Hag ar geriou-mañ en deûz lavaret ann Aotrou diwar-benn Israel ha Juda :

5. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : Eunn trouz heûzuz hon eûz klévet ; ar spounț, ha n'eûz két a béoc'h.

6. Goulennit hag it da wélout hag ar oazed a zô ô c'hénel (T) ; pérâg éta é wélann-mé ann holl oazed hô douarn war hô digroazel, ével eur c'hrég é gwilioud, ha pérag eo trôet hô holl zremmou é mélénadur ?

7. Allas ! péger brâz é vézô ann deiz-zé ; na vézô hini héñvel out-hañ ; eunn amzer a eñkrez é vézô évit Jakob ; hôgen dieûbet é vézô anézhañ.

8. Râg enn deiz-zé, émé Aotrou ann arméou, é torrinn ar géô a zô war da c'houzouk ; brévi a rinn da chadennou, hag ann diavésidi na aotrouniiñt mui ac'hanod :

9. Hôgen hi a zervichô ann Aotrou, hô Doué, ha David hô roué, a likiinn da zével d'ézhô.

10. Hôgen n'az péz két a aoun, ô Jakob va zervicher, émé ann Aotrou, na spounț két, ô Israel : râk chétu mé az tieûbô eûz ar vrô bell, ha da wenn eûz a zouar hô sklavérez ; ha Jakob a zistrôiô, hag a arzaôô, hag a gavô pép mâd, ha na vézô den évid hé spounța.

11. Râg gan-éz émounn, émé ann Aotrou, évid da zieûbi ; dispenna a rinn ann holl vrôadou é-touez péré em eûz da skiñet ; hôgen té n'az tispenninn két ; hôgen da gastiza a rinn gañt barnédigéz, évit na vézi két dinam dirâk da zaoulagad da-unan.

12. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : Da zrouk ne helleur ket gwellaat d'ézhañ (T) ; da c'houli a zô gwallfall.

13. N'eûz dén a oufé hé liénenna

ével ma vé réd ; didalvez eo al louzou a raed évid da baréa.

14. Ar ré holl az karé hô deûz da anavézet, ha na glaskoñt mui ac'hanod ; ével eunn énébour em eûz skôet gan-éz, gañt krizder em eûz da gastizet, enn abek d'al lôd brâz eûz da fallagriézou, ha d'as kaléder er péc'hed.

15. Pérâg é c'harmez-té diwar-benn da vrévadur ? Dibaréuz eo da boan ; enn abek d'al lôd brâz eûz da fallagriézou, ha d'as kaléder er péc'hed em eûz gréat kémeñt-sé d'id.

16. Koulskoudé ar ré holl péré a louñk ac'hanod, a vézô louñket ; da holl énébourien a vézô kaset é sklavérez ; ar ré a wast ac'hanod, a vézô gwastet, ha da holl breizérien a rôinn d'ar preiz.

17. Râk mé a gasô ar gleizen d'id, hag a baréô da c'houliou, émé ann Aotrou. Ann dilézet hô deûz da c'halvet, ô Sion ; houn-nez eo, *émé-z-hô*, péhini n'é deûz hini évid hé eñklaskout.

18. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu mé a lakai da zistrei ar ré a oa é sklavérez dindân teltou Jakob ; ha mé em bézô truez oud hé diez ; hag ar géar a vézô savet a-névez war hé ménez, hag ann templ a vézô diazézet a-névez ével ma oa keñt.

19. Hag ar veûleudi a zeûiô er-méaz eûz hô génon, hag ar c'hanaouennou laouen ; ha mé hô faottô, ha na zigreskiñt két ; ha mé hô énorô, ha na véziñt két dislébéret.

20. Hô bugalé a vézô ével keñt, hag hô strollad a choumô stard diraz-oun ; ha mé a emwélô ar ré holl a heskin anézhô.

21. Hag hé réner a zeûiô anézhañ ; hag eur priñs a vézô ganet enn hé greiz ; ha mé hô stagô, hag héñ a dôstai ouz-in ; râk piou eo ann hini a hell staga hé galoun, ha tôstaad ouz-in, émé ann Aotrou ?

22. Ha c'houi a vézô va fobl, ha mé a vézô hô Toné.

23. Chétu korveñtou ann Aotrou, hé frouden, hag hé arné a ia da gouéza, ha da arzaôi war benn ar ré fallagr.

24. Ann Aotrou na zistrôiô két hé

vuanégez hag hé frouden, kén n'en dévézô gréat ha peûr-c'hréat ménosiou hé galoun : enn deiz divéza hô foellot.

—

XXXI. PENNAD.

Gwelladur Israel ha Juda.

1. Enn amzer-zé, émé ann Aotrou, é vézinn Doué holl vreûriézou Israel, hag hî a vézô da bobl d'in.

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Va fobl péhini a oa choumet warlerc'h ar c'hlézé, en deûz kavet grâs enn distrô : Israel a iélô d'hé éhan.

3. Pell zô eo en em ziskouézet ann Aotrou d'in. Gañd eur garañtez peûrbaduz em eûz da garet ; dré-zé em eûz da zidennet gañt trugarez.

4. Mé az savô adarré, hag é vézi savet, ô gwerc'hez Israel : en em ziskouéza a rî adarré diouc'h trouz ann taboulinou, baléa a rî é-kreiz ar c'hoariérien binviou.

5. Plañta a rî adarré gwiniennou war vénésiou Samaria ; ar blañtérien a blañtô, ha na raiñt két ar veñdem kén na vézô deûet ar préd :

6. Râk doñd a rai ann deiz, é péhini é c'harmô ann diwallérien war vénez Éfraim : savit, ha piñomp da Zion étrézég ann Aotrou hon Doué.

7. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : Tridit gañt lévénez, ô Jakob, c'hoarzit é penn ar brôadou ; grit trouz, ha kanit, ha livirit : Dieûb, Aotrou, da bobl, dilerc'h Israel.

8. Chétu mé hô digasô eûz a zouar ann hañter-nôz, hag hô strollô eûz a bennou ann douar ; enn hô zouez é vézô ann den dall hag ann den kamm, ar c'hrég vrazez, hag ar c'hrég é gwilioud, hag é tistroiñt amañ enn eunn eñgroez brâz.

9. Enn eur wéla é teuiñt, hag enn drugarez é tigasinn anézhô ; hô c'hâs a rinn a-dreûz d'ar froudou dour dré eunn heñt éeun, ha na strébotiñt két enn-hañ ; râk deûed ounn da dâd da Israel, hag Éfraim eo va c'heñtaganet.

10. Brôadou, sélaouit gér ann Aotrou, hag embannit-héñ enn énézi ar ré bella, ha livirit : Ann hini en deûz skiñet Israel, a strollô anézhañ : hag héñ a ziwallô anézhañ ével ma tiwall eur méser hé zéñved.

11. Râg ann Aotrou en deûz dasprénet Jakob, hag hé dennet en deûz eûz a zoaurn ann hini a oa tréac'h d'ézhañ.

12. Hî a zeûiô, hag a veûlô *Doué* war vénez Sion ; hag hî a rédô enn eur rumm brâz étrézé madou ann Aotrou, étrézég ar gwiniz, hag ar gwin, hag ann éôl, ha menned ann déñved hag ar zaoud ; hag hô éné a zeûiô ével eul liors douret, ha n'hô dévézô mui a naoun.

13. Neûzé ar plac'h-iaouañk en em laouénai oût soun ar binviou, hag ar baotred-iaouañk kévret gañd ar ré gôz : trei a rinn hô glac'har é lévénez, hô fréalzi a rinn, ha goudé hô doan é laouénainn anézhô.

14. Gwalc'ha ha larda a rinn éné ar véléien ; ha va fobl a vézô karget gañt va madou, émé ann Aotrou.

15. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Léñv a zô bét klévet ouch-kréac'h, klemvanou, hirvoudou ha gwélvanou. Rachel péhini a wél d'hé bugalé, ha na venn két béza dic'hlac'haret, ô véza n'émiñt mui.

16. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Ra éhanô da vouéz ô léñva, ha da zaoulagad ô wéla ; râk da ôbériou hô dévézô hô gôbr, émé ann Aotrou ; hag hî a zistrôiô eûz a zouar hô énébour.

17. Géd a zô enn da zivez, émé ann Aotrou ; ha *da* vugalé a zistrôiô d'hô brô.

18. Klévet, klévet em eûz Éfraim pa eo bét dizouget : va c'hélennet éc'h eûz, hag ounn bét desket, ével eunn tarô jaouañk dizoñ ; distrô ac'hanoun, hag é tistrôiinn ouz-id ; râk té *eo* ann Aotrou, va Doué.

19. Râg goudé ma éc'h eûz va lékéat da zistrei, em eûz gréat pinijen ; ha goudé ma éc'h eûz va c'hélennet, em eûz skôet war va morzed. Mézékéet ounn bét, rusiet em eûz, ô véza ma em eûz douget dismégañs va iaouañkiiz.

20. Ha né két Éfraim eur mâb énoruz d'in ? Ha né két eur bugel téner ? Ével-sé pétrâ-bennâg ma em eûz komzet enn hé énep, em bézô c'hoaz koun anézhañ. Râk-sé va c'haloun a zô en em reûstlet em c'hreiz diwar hé benn ; truez, truez em bézô out-hañ, émé ann Aotrou.

21. Grâ eur wéré d'id, sâv berniou mein d'id ; reiz da galoun enn heñt éeun é péhini éc'h eûz baléet ; distrô, plac'h-iaouañk Israel, distrô d'as kériou-zé.

22. Bété pégeit é vézi enn dudi hag enn diroll, merc'h riblérez ? Râg ann Aotrou en deûz krouet eunn dra névez war ann douar : EUR VAOUEZ-GWERC'HEZ A GELC'HIÔ EUR GWAZ, DÉN-DOUÉ (M).

23. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : C'hoaz é liviriñt ar gér-mañ é douar Juda, hag enn hé gériou, p'am bézô hô lékéat da zistrei eûz hô sklavérez : R'az pennigô ann Aotrou, héñ kaerded ar reizded, hag ar ménez sañtel.

24. Ha Juda a choumô enn-hañ, hag hé holl gériou kévret, ar gounidéien hag ar vésérien.

25. Râg ann éné a oa skuiz em eûz mezviet, hag ann hini en dôa naoun em eûz gwalc'het.

26. Ével-sé ounn bét dihunet ével eûz va c'housk ; sellet em eûz, ha va c'housk a zô bét c'houék d'in.

27. Chétu é teû ann deisiou, émé ann Aotrou, é péré éc'h hadinn tî Israel ha tî Jnda gañd hâd tûd, ha gañd hâd loéned.

28. Hag ével ma em eûz beliet warn-ézhô évid hô dic'hrisienna, hag hô diskolpa, hag hô skiña, hag hô c'holla, hag hô eñkrézi : ével-sé é velinn warn-ézhô évid hô zével, hag hô flañta, émé ann Aotrou.

29. Enn deisiou-zé na livirint mui : Ann tadou hô deûz débret rézin treñk, ha deñt ar vugalé a zô bét kloc'het.

30. Hôgen pép-hini a varvô enn hé fallagriez hé-unan ; mar tebr eur ré rézin treñk, é vézô kloc'het hé zeñt hé-unan.

31. Chétu é teûiô ann deisiou, émé ann Aotrou, é péré é rinn eur gévrédigez névez gañt tî Israel ha gañt tî Juda :

32. Nann ével ar gévrédigez a riz gañd hô zadou, enn deiz é péhini hô c'hémériz dré hô dourn évid hô zenna er-méaz eûz a zouar ann Éjipt, kévrédigez a zô bét torret gañt-hô ; ha mé em eûz hô zrec'het, émé ann Aotrou.

33. Hôgen chétu ar gévrédigez a rinn gañt tî Israel goudé ann deisiouzé, émé ann Aotrou : Mé a rôiô va lézen enn hô c'hreiz, hag a skrivô anézhi enn hô c'haloun ; ha mé a vézô da Zoué d'ézhô, hag hî a vézô da bobl d'in.

34. Ha na zeskô mui pép-hini hé nésa, ha pép-hini hé vreûr, ô lavarout : Anavez ann Aotrou ; râg hî holl a anavézô ac'hanoun adaleg ar bihana bétég ar brasa, émé ann Aotrou ; râk mé a drugarézô hô fallagriez, ha n'am bézô mui a goun eûz hô féc'hed.

35. Ével-henn é lavar ann Aotrou, péhini a rô ann héol da c'houlou évid ann deiz, hag a reiz al loar hag ar stéred da c'houleu évid ann nôz ; péhini a géflusk ar môr, hag a laka hé goummou da ôber trouz ; Aotrou ann arméou eo hé hanô.

37. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Mar gelleur meñta ann éñvou bétég ann uc'héla, ha c'houlla diazézou ann douar bétég ann izéla ; mé ivé a zistolô holl wenn Israel enn abek da gémeñd hô deûz gréat, émé ann Aotrou.

38. Chétu é teû ann deisiou, émé ann Aotrou, ma vézô savet ar géarmañ d'ann Aotrou, adalek tour Hanaméel bété porz ar c'horn.

39. Hag al linen veñt a vézô douget c'hoaz pelloc'h râg éeun war grec'hien Gareb : hag é kelc'hiô Goata,

40. Hag holl draoñien ar c'horfoumarô, hag al ludu, hag holl léac'h ar marô, bété frôud Sédron, ha bété korn porz ar c'hézek war-zû ar sâvhéol, *a zô* sañtel d'ann Aotrou ; na vézô két diskaret, na vézô mui dispennet hivizikenn.

—

XXXII. PENNAD.

Jérémias a brén eur park enn arouéz eûz ann distrô eûz ar sklavérez.

1. Ar gér-mañ a zeûaz da Jérémias digañd ann Aotrou, enn dékved bloaz eûz a Zédésias, péhini a oa ann trouec'hved bloaz eûz a Nabukodonosor.

2. Neûzé armé roué Babilon a c'hrounné Jéruzalem, ha Jérémias ar profed a oa serret é porched ar vâc'h a ioa é tî roué Juda.

3. Râk Sédésias, roué Juda, en dôa lékéat hé zerra énô, ô lavarout: Pérâg é tiouganez, ô lavarout: Ével henn é lavar ann Aotrou: Chétu mé a rôiô ar géar-mañ étré daouarn roué Babilon; hag hé c'hénou a gomzô oud hé c'hénou, hag hé zaoulagad a wélô hé zaoulagad:

5. Hag héñ a gasô Sédésias da Vabilon; hag hé mañ a vézô énô kén na emwélinn anézhañ, émé ann Aotrou; hôgen ha pa stourmfac'h oud ar C'haldéed; na zeûiô nétrâ a vâd d'é-hoc'h.

6. Ha Jérémias a lavaraz: Gér ann Aotrou a zô deûet étrézég enn-oun, ô lavarout:

7. Chétu Hanaméel, mâb Sellum da éoñtr, a zeû étrézég enn-od, ô lavarout: Prén évid-od va fark a zô é Anatot; râk d'id eo ar gwîr d'hé bréna ével ar c'har-nésa.

8. Hag Hanaméel, mâb va éoñtr, a zeûaz étrézég enn-oun é porched ar vâc'h, hervez gér ann Aotrou, hag a lavaraz d'in: Prén va fark a zô é Anatot é douar Beñjamin; râk d'id eo gwîr ann digwéz, ha té eo ann nésaévid hé gaout. Neûzé é poelliz pénaoz é oa gér ann Aotrou.

9. Ha mé a brénaz digañd Hanaméel, mâb va éoñtr, ar park a ioa é Anatot; hag é rôiz d'ézhañ arc'hañt diouc'h ar poéz, seiz sikl, ha dék *péz* arc'hañt.

10. Ha mé a skriváz enn eul levr, hag hé ziellaz, hag a géméraz testou; hag é poéziz ann arc'hañt enn eur valañs.

11. Hag é kémériz al levr a brén, hag héñ siellet gañd ar reizou hag ann aotréou, hag ar siellou a-ziavéaz.

12. Hag é rôiz al levr a brén da Varuc'h, mâb Néri, mâb Maasias, dirâg Hanaméel, *mâb* va éoñtr, dirâg ann testou, a oa skrivet *hô hanó* el levr a brén, ha dirâg ann holl Iuzévien a oa azézet é porched ar vâc'h.

13. Hag é c'hourc'hémenniz da Varuc'h dira-z-hô, ô lavarout:

14. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel: Kémer al levriou-zé, al levr a brén-zé a zô siellet, hag al levr-zé péhini a zô digor; ha laka-hi enn eul lestr prî, évit ma helliñt choum meûr a zeiz.

15. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel: Perc'hennet é vézô c'hoaz tiez, ha parkou, ha gwiniennou enn douar-mañ.

16. Ha goudé m'am bôé rôet al levr a brén da Varuc'h, mâb Néri, é pédiz ann Aotrou, ô lavarout:

17. Allas, allas, allas, Aotrou Doué; chétu té éc'h eûz gréat ann éñv hag ann douar gañd da c'halloud brâz, ha gañd da vréac'h astennet; n'eûz nétrâ di-z d'id:

18. Té a râ trugarez é-kéñver meûr a vil, hag a zistol fallagriez ann tadou é askré hô bugalé hô goudé. Té a zô kré, brâz ha galloudek; Aotrou ann arméou eo da hanô.

19. Brâz *oud* enn da guzul, ha diboelluz enn da vénoz; da zaoulagad a zô digor war holl heñchou bugalé Adam, évit rei da bép-hini hervez hé heñchou, hag hervez frouez hé vénosiou.

20. Té éc'h eûz lékéat arouésiou ha burzudou é douar ann Éjipt bété vréma, hag enn Israel, hag é-touez ann dûd, hag éc'h eûz gréad d'id eunn hanô, ével ma eo hirió.

21. Té éc'h eûz tennet da bobl Israel eûz a zouar ann Éjipt, gañd arouésiou, ha gañt burzudou, ha gañd eunn dourn kré, ha gañd eur vréac'h astennet ha gañd eur spouñt brâz.

22. Té éc'h eûz rôet d'ézhô ann douar-mañ, ével m'az pôa touet d'hô zadou é rôjez d'ézhô eunn douar é péhini é redfé al léaz hag ar mél.

23. Hag hi a zô éat ébarz, hag hô deûz hé biaouet; hôgen n'hô deûz két señtet oud da vouéz, ha n'hô deûz két baléet enn da lézen; n'hô deûz két gréat kémeñd ez pôa gourc'hémennet d'ézhô da ôber; hag ann holl zrougou-zé a zô digwézet gañt-hô.

24. Chétu eo bét savet kréou a-éneb ar géar évid hé c'hémérout; hag ar géar a zô bét rôet étré daouarn ar C'haldéed a stourm out-hi, gañd ar c'hlézé, hag ann naounégez, hag ar vosen; ha kémeñd éc'h eûz lavaret a zô bét c'hoarvézet, ével ma her gwélez da-unan.

25. Ha té a lavar d'in, ô Aotrou Doué: Prén eur park gañd arc'hañt, ha kémer testou; pétrà-bennâg ma eo rôet ar géar-mañ étré daouarn ar C'haldéed.

26. Neûzé é teûaz gér ann Aotrou da Jérémias, ô lavarout:

27. Chétu mé eo ann Aotrou, Doué ann holl gik; ha nétrà n'eo diez d'in?

28. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou: Chétu mé a lakai ar géar-mañ étré daouarn ar C'haldéed, hag étré daouarn roué Babilon, hag hi hé c'hémérô.

29. Hag ar C'haldéed a zeûi, hag a stourmô oud ar géar-mañ; hag hi a lakai ann tân enn-hi, hag hé loskô, kerkoulz hag ann tiez war lein péré é réad sakrifisou da Vaal, ha boéd-kennigou da zouéed a-ziavéaz évit va héga.

30. Râk bugalé Israel, ha bugalé Juda hô deûz gréat ann drouk dira-z-oun adaleg hô iaouañktiz; bugalé Israel péré bété vréma n'hô deûz éhanet da héga ac'hanoun gañd ôberiou hô daouarn, émé ann Aotrou.

31. Râg ar géar-zé é deûz lékéat da zével va frouden ha va buanégez, abaoé ann deiz é péhini hô deûz hé savet, bétég ann deiz-zé é péhini é tispenninn anézhi a zira-z-oun,

32. Enn abek da zrougiez Israel, ha bugalé Juda hô deûz gréat évit va héga, hi hag hô rouéed, hag hô friñsed, hag hô béléien, hag hô proféded, ha tûd Juda, hag ar ré a choumé é Jéruzalem.

33. Trôet hô deûz hô c'hein d'in é léac'h trei hô daoulagad; pa zeskenn anézhô diouc'h ar miñtin, ha pa hô c'hélennenn, né két fellet d'ézhô va zélaoui, na digémérout va c'hélen.

34. Lékéat hô deûz hô idolou enn tî é péhini é c'halveur va hanô évid hé zaotra.

35. Savet hô deûz da Vaal lec'hiou uc'hel, péré a zô é traoñien Ennom, évit kenniga hô mipien hag hô merc'hed da Voloc'h; pétrà bennâg n'em eûz két hé c'hourc'hémennet d'ézhô, ha n'eo két deûet em c'haloun é rajeñt ar fallagriez-zé, hag é tougheñt Juda d'ar péc'hed.

36. Ha bréma goudé kémeñt-sé, chétu pétrà a lavar ann Aotrou, Doué Israel, diwar-benn ar géar-zé, péhini a livirit a vézô rôet étré daouarn roué Babilon, gañd ar c'hlézé, ha gañd ann naounégez, ha gañd ar vosen.

37. Chétu mé a strollô anézhô eûz ann holl vrôiou é péré em eûz hô c'haset em frouden, em buanégez hag em drouk brâz; ha mé hô digasô adarré d'al léac'h-mañ, hag hô lakai da choum enn-hañ gañt pép fisiañs.

38. Hag hi a vézô da bobl d'in, ha mé a vézô da Zoué d'ézhô.

39. Ha mé a rôiô d'ézhô eunn hévélep kaloun, hag eunn hévéleb heñt, évit ma toujiñt ac'hanoun enn holl zeisiou, ha ma teûi vâd d'ézhô, ha d'hô bugalé war hô lerc'h.

40. Eur gévrédigez peûr-baduz a rinn gañt-hô, ha na éhaninn két da ôber vâd d'ézhô: ha mé a lakai va doujañs enn hô c'haloun, évit na bellaiñt két diouz-in.

41. Ha mé en em laouénai enn-hô, p'am bézô gréat vâd d'ézhô; hag é likiinn anézhô enn douar-mañ é gwirionez a greiz va c'haloun, hag a greiz va éné.

42. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou: Ével ma em eûz digaset ann holl zrouk brâz-zé war ar bobl-mañ, ével-sé é tigasinn war-n-ézhô ann holl vadou a ziouganann d'ézhô.

43. Hag hi hô dévézô parkou enn douar-mañ; pétrà-bennâg ma livirit-

c'houi eo deùet ével eunn distrô, ô véza n'eûz choumet enn-hañ na dén, na loen, ha ma eo bét lékéat étré daouarn ar C'haldéed.

44. Parkou a vézô prénet gañd ar-c'hañt, hag a vézô skrivet el levr, hag a vézô siellet dirâk testou, é douar Beñjamin, ha trô-war-drô Jéruzalem, é kériou Juda, é kériou ar ménésiou, é kériou ar c'hompézennou, hag é kériou ar c'hrésteiz : ô véza ma hô likiinn da zistrei eûz hô sklavérez, émé ann Aotrou.

—

XXXIII. PENNAD.

Kellid névez eûz a wenn David.

1. Gér ann Aotrou a zeûaz eunn eil wéach da Jérémias, pa édô c'hoaz serret é porched ar vâc'h, ô lavarout :

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou, péhini her grai, péhini hen doaréô, péhini hen aozô ; ann Aotrou eo hé hanô :

3. Garm étrézég enn-oun, ha mé a zélaouô ouz-id : ha mé a rôi da anaout d'id traou bràz ha stard, ha na ouzoud két anézhô.

4. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel, da diez ar géarmañ, ha da diez roué Juda, péré a zô bét diskaret, ha d'ar c'hréou, ha d'ar c'hlézé,

5. Diwar-benn ar ré a zeû évit stourmi oud ar C'haldéed, hag évid hô leûnia a c'horfou-marô, ann dûd em eûz skôet em frouden hag em buanégez, goudé béza kuzet va dremm ouc'h ar géar-zé, enn abek d'hô drougiez holl.

6. Chétu mé a zigasô d'ézhô ar gleizen hag ar iéc'hed ; hag a zisklériô d'ézhô pénaoz é tléoñt goulenni ar péoc'h hag ar wirionez.

7. Ha mé a lakai da zistrei sklaved Juda, ha sklaved Jéruzalem : hag é savinn anézhô ével er penn-kenta.

8. Hô glana a rinn eûz hô holl fallagriézou, hag eûz ar péc'héjou hô deûz gréat em énep : hô drugaréza a rinn eûz ann holl wallou dré béré hô deûz va dilézet ha va disprizet.

9. Ha béz' é vézô da hanô-*mâd*, ha da lévénez, ha da veûleûdi, ha da lid dirâg holl vrôadou ann douar, ann holl vadou a gléviñt em bézô gréat enn hô c'héñver : hag hi a vézô spouñtet ha saouzanet gañd ann holl vadou, hag ann holl béoch a rôinn d'ézhô.

10. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Klevet é vézô adarré (el léac'h-mañ, a zô, émé c'houi, eunn distrô, ô véza n'eûz enn-hañ na dén, na loen ; é kériou Juda, hag é leûriou-kéar Jéruzalem, péré a zô dismañtret, didûd, divrôiz ha diloéned),

11. Mouéz al lid, ha mouéz al lévénez, mouéz ar pried, ha mouéz ar bried, mouéz ar ré a lavarô : Meûlit Aotrou ann arméou, râk mâd eo ann Aotrou, râk peûr-baduz eo hé drugaréz ; *mouéz* ar ré a zougô hô gwéstlou é tî ann Aotrou : râk mé a lakai da zistrei sklaved ann douar-mañ ével er penn-kenta, émé ann Aotrou.

12. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : El léac'h-mañ, péhini a zô divrôiz, didûd ha diloéned, hag enn hé holl gériou, é vézô adarré lôgou évid ar vésérien a gasô ann tropellou d'ann éc'hoaz.

13. É kériou ar ménésiou, hag é kériou ar c'hompézennou, hag er c'hériou a-zô war-zû ar c'hrésteiz, hag é brô Beñjamin, ha trô-war-drô Jéruzalem, hag é kériou Juda, é tréménô adarré ann déñved dindân dourn ann hini hô nivérô, émé ann Aotrou.

14. Chétu é teû ann deisiou, émé ann Aotrou, ma sévéninn ar gér mâd em eûz rôet da di Israel ha da di Juda.

15. Enn deisiou-zé, hag enn amzerzé é likiinn da gellida eûz a Zavid eur c'hollid a reizded ; hag héñ a rai barnédigez ha reizded war ann douar.

16. Enn deisiou-zé é vézô dieûbet Juda, ha Jéruzalem a choumô gañt fisiañs ; ha chétu ann hanô a rôiñt d'ézhañ : Ann Aotrou, hor reiz.

17. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : Na vézô két gwélet kéf David héb eunn dén, a vézô azézet war drôn ti Israel.

18. Ha na vézô két gwélet gwenn ar véléien hag al Lévited héb eunn dén dira-z-oun, a gennigô sakrifisoulôsk, ha sakrifisou-boéd, hag a lazô bemdez viktimou *dira-z-oun*.

19. Ha gér ann Aotrou a zeûaz étrézé Jérémias, ô lavarout :

20. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Mar gelleur terri ar gévrédigez em eûz gréat gañd ann deiz, hag ar gévrédigez em eûz gréat gañd ann nôz, évit na vézô na deiz na nôz enn hé amzer ;

21. É vézô gellet ivé terri ar gévrédigez em eûz gréat gañd David va zervicher, évit na zeûi két diout-hañ eur mâb péhini a-rénô war hé drôn, ha Lévited, ha béléien da vinistred d'in.

22. Ével na helleur két nivéri stéred ann éñv, na meñta tréaz ar môr ; ével-sé é kreskinn gwenn David, va zervicher, hag al Lévited va ministred.

23. Ha gér ann Aotrou a zeûaz étrézé Jérémias, ô lavarout :

24. Ha n'éc'h eûz két gwélet pénaoz é komz ar bobl-zé, ô lavarout : Ann diou wenn en dôa dilennet ann Aotrou, a zô bét dispennet ; disprizet eo va fobl gañt-hô, ha n'eo mui ével eur vrôad dira-z-hô.

25. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Ma né két stard ar gévrédigez em eûz gréat gañd ann deiz ha gañd ann nôz, al lézennou em eûz rôet d'ann éñv ha d'am douar ;

26. É tistolinn ivé gwenn Jakob ha David va zervicher, ha na gémérinn két eûz hé géf priñsed eûz a wenn Abraham, Izaak ha Jakob ; râk mé a lakai da zistrei hô sklaved, hag a rai trugarez enn hô c'héñver.

—

XXXIV. PENNAD.

Gourdrouzou ann Aotrou enn abek da zisléalded hé bobl.

1. Gér a zeûaz da Jérémias diouc'h ann Aotrou (pa édo Nabukodonosor roué Babilon, hag hé holl armé, hag ann holl rouañtélésiou eûz ann douar, péré a oa dindân hé c'halloud, hag ann holl boblou, ô vrézélekaat out Jéruzalem, hag oud hé holl gériou) ô lavarout :

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : Kéa, ha komz out Sédésias, roué Juda, ha lavar d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu mé a lakai ar géar-mañ étré daouarn roué Babilon, péhini a lakai ann tân enn-hi.

3. Ha té da-unan na dec'hi két diout-hañ ; hôgen évit-gwîr é vézi kéméret, ha lékéat étré hé zaouarn ; da zaoulagad a wélô daoulagad roué Babilon, hag hé c'hénou a gomzô oud da c'hénou, hag é Babilon éz i.

4. Koulskoudé sélaou gér ann Aotrou, ô Sédésias, roué Juda. Ével-henn é lavar ann Aotrou d'id : Na varvi két gañd ar c'hlézé,

5. Hôgen é péoc'h é varvi : dévet é vézô évid-od louzou-c'houés-vâd, ével ma eo bét dévet évid da dadou ar rouéed keñt a zô bét enn da raok : hag hi a râi da gaoñ ô *lavarout* : Allas, ô Aotrou ! Râk mé em eûz lavaret ar gér-zé, émé ann Aotrou.

6. Ha Jérémias, ar profed, a lavaraz ann holl c'hériou-zé da Zédésias, roué Juda é Jéruzalem.

7. Koulskoudé armé roué Babilon a stourmé a-énep Jéruzalem, hag a-énep ann holl gériou eûz a Juda a oa choumet, a-énep Lac'his, hag a-énep Azéc'ha ; râg eûz a gériou kré Juda, ar ré-mañ a oa choumet c'hoaz.

8. Ar gér-mañ a zeûaz da Jérémias diouc'h ann Aotrou, goudé m'en dôé ar roué Sédésias gréat unvaniez gañd ann holl bobl eûz a Jéruzalem, oc'h embanna :

9. Ma kasché-kuit pép-hini hé vével hag hé vatez, Hébréad hag Hébréadez, hag hi dieûb : ha na zeûjeñi mui da gaout galloud war-n-ézhô, pa oañt iuzévien ével-t-hô, ha breûdeûr d'ézhô.

10. Pa glévaz ann holl briñsed hag ann holl bobl pénaoz é oa unvaniez évit ma kasché-kuit pép-hini hé vével hag hé vatez, hag hi dieûb, ha na dlieñt mui kaout béli war-n-ézhô, é sélaouchoñt, hag hô c'haschoñt-kuit.

11. Hôgen goudé-zé hi a drôaz, hag

a zigasaz adarré ar vévellou hag ar mitisien hô dôa kaset-kuit, hag hi dieûb, hag hô lékéaz adarré da vévellou ha da vitisien.

12. Hag ar gér-mañ a zeûaz da Jérémias diouc'h ann Aotrou, ô lavarout :

13. Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : Mé em eûz gréat kévrédigez gañd hô tadou, enn deiz é péhini em eûz hô digaset eûz a zouar ann Éjipt, eûz a dî ar sklavérez, ô lavarout :

14. A-benn seiz vloaz, kaset pép-hini hé vreûr Hébréad, a vézô bét gwerzet d'ézhañ : goudé m'en dévézô servichet anézhañ a-héd c'houec'h vloaz, kaset anézhañ kuit, hag héñ dieûb. Hôgen hô tadou n'hô deûz két va zélaouet, ha n'hô deûz két dinaouet hô diskouarn.

15. Ha c'houi a oa trôet hiriô *étrézég enn-oun*, hag hô pôa gréat ar péz a oa reiz dirâk va daoulagad, oc'h embanna pénaoz pép-hini a zieûbché hé viñoun ; ha c'houi hoc'h eûz gréat ann unvaniez-zé dira-z-oun, enn tî war béhini é c'halveur va hanô.

16. Hôgen c'houi a zô distrôet, hag hoc'h eûz saotret va hanô, ô tigas adarré pép-hini hé vével hag hé vatez, hô pôa kaset-kuit, hag hi dieûb hag enn hô béli hô-unan ; hag hoc'h eûz hô lékéat adarré da vévellou ha da vitisien.

17. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou : N'hoc'h eûz két va zélaouet, évit rei ann dieûb pép-hini d'hé vreûr, ha pép-hini d'hé viñoun : chétu mé a embann ann dieûb d'é-hoc'h, émé ann Aotrou, étrézég ar vosen, hag étrézég ann naounégez ; hag é rôinn ac'hanoc'h da géflusk dré holl rouañlélésiou ann douar.

18. Ha mé a rôiô ann dûd hô deûz torret va c'hévrédigez, péré n'hô deûz két miret gériou ar gévrédigez hô deûz gréat dira-z-oun, goudé béza tréménet étré rannou al leûé hô dôa trouc'het é diou lôdea :

19. Priñsed Juda, ha priñsed Jérusalem, ar spazéien, hag ar véléien, hag ann holl bobl eûz ar vrô péré hô deûz tréménet étré rannou al leûé ;

20. Mé hô rôiô étré daouarn hô énébourien, hag étré daouarn ar ré a glask hô buez : hag hô c'horfou-marô a vézô da voéd da evned ann éñv ha da loéned ann douar.

21. Ha mé a rôiô Sédésias, roué Juda, hag hé briñsed, étré daouarn hô énébourien, hag étré daouarn ar ré a glask hô buez, hag étré daouarn arméou roué Babilon, péré a zô pelléet diouz-hoc'h.

22. Chétu mé her gourc'hémenn, émé ann Aotrou, hag hô likiinn da zistrei oud ar géar-mañ ; hag hi a stourmô out-hi, hag a gémérô anézhi, hag a zevô anézhi gañd ann tân : hag é likiinn kériou Juda ével eunn distrô, ha na choumô dén enn-hô.

—

XXXV. PENNAD.

Lealded ar Réc'habited.

1. Gér a zeûaz da Jérémias diouc'h ann Aotrou, é deisiou Joakim, mâb Josias, roué Juda, ô lavarout :

2. Kéa da dî ar Réc'habited, ha komz out-hô, ha laka-hi da voñd é tî ann Aotrou, enn unan eûz a gamprou ann teñzor, hag é rôi d'ézhô gwin da éva.

3. Ha mé a géméraz Jézonias, mâb Jérémias, mâb Habsanias, hag hé vreûdeûr, hag hé holl vipien, hag holl diad ar Rec'habited.

4. Hag é likiiz anézhô da voñd é tî ann Aotrou, é kambr mipien Hanan, mâb Jégédélias dén Doué, é-tâl kambr ar briñsed, a-ziouc'h kambr Maasias, mâb Sellum, péhini a ioa diwaller ar porched.

5. Hag é likiiz dirâk bugalé tî ar Réc'habited pôdou leûn a win ha kôpou ; hag é liviriz d'ézhô : Évit gwin.

6. Hôgen hi a lavaraz : Na évimp két a win ; râk Jonadab, mâb Réc'hab, hon tâd, en deûz gourc'hémennet d'éomp, ô lavarout : Na évot két a win, c'houi, nag hô pugalé da-vikenn :

7. Na zafot két a diez, ha na hadot két a éd, ha na blañtôt két a wini, ha

n'hô pézô két anézhô ; hôgen dindan teltou é choumot héd hô teisiou, évit ma vévot pell-amzer war-c'horré ann douar, é péhini émoc'h ével diavésidi.

8. Señtet hon eûz éta out mouéz Jonadab, mâb Réc'hab, hon tâd, é kémeñd en deûz gourc'hémennet d'éomp, ha n'hon eûz két évet a win é holl zeisiou hor buez, na nî, nag hor gragez, nag hor mipien, nag hor merc'hed :

9. Ha n'hon eûz két savet a diez évit chomm enn-hô, ha n'hon eûz bét d'é-omp na gwini, na parkou, nag éd :

10. Hôgen choumet hon eûz dindan teltou, hag hon eûz señtet out kémeñd en deûz gourc'hémennet d'é-omp Jonadab hon tâd.

11. Hôgen pa eo piñet Nabukodonosor, roué Babilon, enn hor brô, hon eûz lavaret : Deûit, ha déomp da Jéruzalem, a zirâg armé ar C'haldéed, hag a zirâg armé ar Siried ; hag omp choumet é Jéruzalem.

12. Ha gér ann Aotrou a zeûaz da Jérémias, ô lavarout :

13. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Kéa, ha lavar da dûd Juda, ha d'ar ré a choum é Jéruzalem : Ha na zigémerrot két ar c'hélen évit señti out va gériou, émé ann Aotrou ?

14. Gériou Jonadab, mâb Réc'hab, dré béré é c'hourc'hémennaz d'hé vugalé na évcheñt két a win, a zô bét heûliet ; hag hi n'hô deûz két évet a win bétég ann deiz-mañ, ô véza ma hô deûz señtet out gourc'hémenn hô zâd ; hôgen mé em eûz komzet ouzhoc'h, ô sével diouc'h ar miñtin évit komza, ha n'hoc'h eûz ket señtet ouz-in.

15. Kaset em eûz d'é-hoc'h va holl zervichérien ar broféded ; ô sével diouc'h ar miñtin, em eûz hô c'haset, hag em eûz lavaret : Distrôit pép-hini eûz hô kwall heñchou, ha gwellait hoc'h ôbériou ; na heûlit két ann douéed a-ziavéaz ha na azeûlit két anézhô ; ha c'houi a choumô enn dôuar em eûz rôet d'é-hoc'h ha d'hô tadou ; hôgen n'hoc'h eûz két dinaouet hô skouarn, ha n'hoc'h eûz két va zélaouet.

16. Ével-sé bugalé Jonadab, mâb Réc'hab, hô deûz sévénet stard ar gourc'hémenn en dôa rôet hô zâd d'ézhô : hôgen ar bobl-mañ n'en deûz két señtet ouz-in.

17. Râk-sé ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Chétu mé a zigasô war Juda, ha war ar ré holl a choum é Jéruzalem, ann holl zroug em eûz diouganet enn hô énep, ô véza ma em eûz komzet out-hô, ha n'hô deûz két va zélaouet ; ma em eûz hô galvet, ha n'hô deûz két respouñtet d'in.

18. Ha Jérémias a lavaraz da diad ar Réc'habited : Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : O véza ma hoc'h eûz señtet out kémenn Jonadab hô tâd, ma hoc'h eûz miret hé holl erhédou, ha ma hoc'h eûz gréat kémeñd en dôa gourc'hémennet d'é-hoc'h :

19. Râk-sé ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Na éhanô két gwenn Jonadab, mâb Réc'hab, da rei tûd péré a zavô dira-z-oun da-vikenn.

—

XXXVI. PENNAD.

Ar roué Joakim à laka da zévi levr diouganou Jérémias.

1. Er pévaré bloaz eûz a Joakim, mâb Josias, roué Juda, é teûaz ar gér-mañ da Jérémias diouc'h ann Aotrou, ô lavarout :

2. Kémer eul levr rodellet, ha skrîv enn-hañ ann holl c'hériou em eûz lavaret d'id a-éneb Israel ha Juda, hag a-éneb ann holl vrôadou, adaleg ann deiz é péhini em eûz komzet ouz-id, adalek deisiou Josias bétég ann deiz-mañ,

3. Évit pa glevché tî Juda ann holl zrougou a yennenn da zigas war-n-ézhô, é tistrôjé pép-hini anézhô eûz hé wall heñchou ; hag é tistolchenn d'ézhô hô fallagriez hag hô féc'hed.

4. Jérémias à chalvaz éta Baruc'h, mâb Nérias ; ha Baruc'h a skrivaz enn eul levr rodellet, eûz a c'hénou Jéré-

mias, ann holl c'hériou en dôa lavaret ann Aotrou d'ézhañ.

5. Ha Jérémias a c'hourc'hémennaz da Varuc'h, ô lavarout : Mé a zô seret, ha na hellann két moñd da di ann Aotrou.

6. Kéa ébarz, té, ha lenn eûz al levr éc'h eûz skrivet eûz va génou, komziou ann Aotrou, dirâg ar bobl, é ti ann Aotrou, enn deiz iûn ; ha dirâg holl dûd Juda, a zeû eûz hô c'hériou, é lenni ivé.

7. Martézé en em daoliñt d'ann douar dirâg ann Aotrou évid hé bédi ; râk brâz eo ar frouden hag ann drouk gañt péré en deûz komzet ann Aotrou oud ar bobl-zé.

8. Ha Baruc'h, mâb Nérias, a réaz kémeñd en dôa gourc'hemennet d'ezhañ Jérémias ar profed ; hag é lennaz eûz al levr gériou ann Aotrou é ti ann Aotrou.

9. Er pempved bloaz eûz a Joakim, mâb Josias, roué Juda, enn naved miz, é oé embannet eur iun dirâg ann Aotrou d'ann holl bobl eûz a Jéruzalem, ha d'al lôd brâz a dûd a zeûé eûz a gériou Juda da Jéruzalem.

10. Neûzé Baruc'h a lennaz eûz al levr gériou Jérémias, é ti ann Aotrou, é kambr Gamarias, mâb Safan ar skrivañer, er porched uc'hêla, oud dôr ar pors névez eûz a di ann Aotrou, dirâg ann holl bobl.

11. Pa glevaz Michéas, mâb Gamarias, mâb Safan, holl c'hériou ann Aotrou *skrivet* el levr-zé ;

12. É tiskennaz da di ar roué é kambr ar skrivañer ; hag énô é oa azézet ann holl briñsed : Élisama ar skrivañer, ha Dalaias, mâb Séméïas, hag Elnatan, mâb Ac'hobor, ha Gamarias, mâb Safan, ha Sédésias, mâb Hananias, hag ann holl briñsed.

13. Ha Michéas a rôaz da anaoud d'ézhô ann holl c'hériou en dôa klévet Baruc'h ô lenna eûz al levr-zé dirâg ar bobl.

14. Neûzé ann holl briñsed a gasaz étrézé Baruc'h Judi, mâb Natanias, mâb Sélémias, mâb Chusi, evit lavarout : Kémer enn da zourn al levr eûz a béhini éc'h eûz lennet dirâg ar bobl, ha deûz. Baruc'h, mâb Néréas, a gémeraz éta al levr enn hé zourn, hag a iéaz étrézég enn-hô.

15. Hag hî a lavaraz d'ézhañ : Azez, ha leun ann dra-zé dira-z-omp. Ha Baruc'h a lennaz dira-z-hô.

16. Hôgen pa glevchoñt ann holl c'hériou-zé é sellchoñt gañt saouzan ann eil oud égilé, hag é léverchoñt da Varuc'h : Ni a dlé rei da anaout ann holl c'hérion-zé d'ar roué.

17. Hag hî a réaz ar goulenn-mañ out-hañ, ô lavarout : Danéwell d'éomp pénaoz éc'h eûz skrivet ann holl c'hériou-zé eûz hé c'hénou.

18. Ha Baruc'h a lavaraz d'ézhô : Héñ a lavaré d'in eûz hé c'hénou ann holl c'hériou-zé ével pa hô lennché ; ha mé hô skrivé el levr gañt liou.

19. Hag ar briñsed a lavaraz da Varuc'h : Kéa, hag en em guzit, té ha Jérémias ; ha na wézet dén péléac'h é viot.

20. Hag hî a iéaz da gavout ar roué er porched, goudé béza lézet al levr é miridigez é kambr Élisama ar skrivañer : hag é rôjoñt da anaout d'ar roué kémeñd hô dôa klévet.

21. Hag ar roué a gasaz Judi da gerc'hout al levr : hag hé-mañ, ô véza hé géméret é kambr Élisama ar skrivañer, hé lennaz dirâg ar roué, ha dirâg ann holl briñsed a oa enn hô zâ enn-drô d'ar roué.

22. Hôgen ar roué a oa azézet enn hé di goañv, enn naved miz : hag eur glaouier leûn a dân a oa dira-z-hañ.

23. Ha pa en dôé lennet Judi teir pé béder bajen, ar roué hô zrouc'haz gañt koñtel ar skrivañer, hag hô zaolaz enn tân, a oa er glaouier, ha goudé-zé al levr holl ; kén na oé dévet a-grenn er glaouier.

24. Ar roué hag hé zervichérien na oeñt két spouñtet, ha na rogchoñt két hô dilad, pa glevchoñt ann holl c'hériou-zé.

25. Koulskoudé Elnatan, ha Dalaias, ha Gamarias a fellaz d'ézhô miroud oud ar roué na zevché al levr ; hôgen na zélaouaz két anézhô.

26. Hôgen ar roué a c'hourc'hémennaz da Jérémiel, mâb Amélech, ha da Zaraias, mâb Ezriel, ha da Zélémias, mâb Abdéel, ma krôgcheñt é

Baruc'h ar skrivañer, hag é Jérémias ar profed. Hôgen ann Aotrou a guzaz anézhô.

27. Hôgen gér ann Aotrou a zeûaz da Jérémias ar profed, goudé m'en dôa dévet ar roué al levr, hag ann holl c'hériou en dôa skrivet Baruc'h eûz a c'hénou Jérémias ; hag é lavaraz d'ézhañ :

28. Kémer eul levr all, ha skriv enn-hañ ann holl c'hériou keñt, a oa el levr keñta, en deûz dévet Joakim, roué Juda.

29. Hag é liviri da Joakim roué Juda : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Té éc'h eûz dévet al levr-zé, ô lavarout : Pérâg éc'h eûz-té skrivet enn-hañ, oc'h embanna, pénaoz é teûiô abarz némeûr roué Babilon, hag é tismañstrô ar vrô-mañ, ha na lézô enn-hañ béô na dén, na loen ?

30. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou a-énep Joakim, roué Juda : Na zeûiô eûz hé wenn hini a gémeñt a azézô war drôn David ; hag hé gorfmarô a vézô taolet dindân ar c'hrouéz a-zoug ann deiz, ha dindân ar réô a-zoug ann nôz.

31. Ha mé a emwélô anézhañ, hag hé wenn, hag hé zervichérien, enn abek d'hô fallagriézou, hag é tigasinn war-n-ézhô, ha war ar ré a choum é Jéruzalem, ha war dûd Juda, ann holl zroug am eûz diouganet d'ézhô, ha n'hô deûz két va zélaouet.

32. Jérémias a géméraz éta eul levr all, hag hé rôaz da Varuc'h, mâb Nérias ar skrivañer, péhini a skrivaz enn-hañ eûz a c'hénou Jérémias ann holl c'hériou a oa el levr en dôa dévet enn tân Joakim roué Juda ; ha c'hoaz é lékéaz kalz gériou, ha na oa két el levr keñta.

—

XXXVII. PENNAD.

Jérémias a zô lékéat er vâc'h.

1. Ar roué Sédésias, mâb Josias, a rénaz é léac'h Jékonias, mâb Joakim : Nabukodonosor, roué Babilon, en dôa hé lékéat da roué é brô Juda.

2. Hôgen na zeñtaz két héñ, nag hé zervichérien, na pobl ar vrô, out gériou ann Aotrou, en dôa lavaret dré c'hénou Jérémias ar profed.

3. Hag ar roué Sédésias a gasaz Juc'hal, mâb Sélémias, ha Sofonias, mâb Maasias, ar bélek, étrézé Jérémias ar profed, ô lavarout : Péd évidomp ann Aotrou, hon Doué.

4. Hôgen Jérémias a valéé dieûb é-kreiz ar bobl ; râk né oa két bét c'hoaz lékéat er vâc'h. Koulskoudé armé Faraon a zeûaz er-méaz eûz ann Éjipt ; hag ar C'haldéed, péré a stourmé out Jéruzalem, ô véza klévet ar c'hélou-zé, a déc'haz diouc'h Jéruzalem.

5. Ha gér ann Aotrou a iéaz étrézé Jérémias ar profed, ô lavarout :

6. Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : Ével-henn é léverrot da roué Juda, péhini en deûz hô kaset étrézég enn-oun, évit goulenn ali digan-éñ : Chétu armé Faraon a zô deûet da ger-nerz d'é-hoc'h, a zistrôiô d'ann Éjipt hé vrô.

7. Hag ar C'haldéed a zistrôiô ; hag a stourmô a-énep ar géar-mañ : hag hî hé c'hémérô, hag a lakai ann tân enn-hi.

8. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Na douellit két hoc'h énéon, ô lavarout : Ar C'haldéed a iélô hag a bellai diouz-omp ; râk n'az aiñt két kuit.

9. Râg ha pa hô pijé dispennet holl armé ar C'haldéed, a stourm ouzhoc'h, ha ma vijé choumet unan-bennâg anézhô hag hî glazet, pép-hini anézhô a zeûjé er-méaz eûz hé delt, hag é lakajeñt ann tân er géar-mañ.

10. Pa oa en em dennet armé ar C'haldéed eûz a zirâk Jéruzalem, gañd aoun râg armé Faraon,

11. Jérémias a iéaz er-méaz eûz a Jéruzalem, évit moñd da vrô Beñjamin, ha ranna énô hé vadou dirâk tûd ar vrô.

12. Pa oé erruet out porz Beñjamin, ann hini a ziwallé ann ôr d'hé drô, hanvet Jérias, mâb Sélémias, mâb Hananias, a grogaz é Jérémias ar profed, ô lavarout : Té a dec'h étrézég ar C'haldéed.

13. Ha Jérémias a lavaraz d'ézhañ :

Né két gwîr, na dec'hann két étrézég ar C'haldéed. Hôgen Jérias na zélaouaz két Jérémias ; kregi a réaz ennhañ, hag her c'hasaz dirâg ar briñsed.

14. Ar briñsed péré hé dôa droug a-énep Jérémias, a lékéaz hé ganna, hag hé c'hâs er vâc'h a ioa é tî Jonatan ar skrivañer ; râg héñ eo a oa da vérer war ar vâc'h.

15. Jérémias éta ô véza bét lékéat enn eur vac'h zoun ha téval, a choumaz énô meûr a zervez.

16. Hôgen ar roué Sédésias a gasaz évid hé denna ac'hanô ; hag héñ a réaz goulennou out-hañ é-kûz enn hé dî hé-unan, hag a lavaraz d'ézhañ : Ha béz' éz eûz gér a berz ann Aotrou ? Ha Jérémias a lavaraz : Béz' éz eûz ; hag *ével-henn* é lavar : Etré daouarn roué Babilon é vézi rôet.

17. Ha Jérémias a lavaraz d'ar roué Sédésias : Pé zroug em eûz mé gréat enn da énep, a-énep da zervichérien, pé a-énep da bobl, ma ounn bét lékéat er vâc'h ?

18. Péléac'h éma hô proféded, péré a ziougané d'hé-hoc'h, ô lavarout : Na zeûiô két roué Babilon enn hoc'h énep, nag a-éneb ar vrô-mañ ?

19. Sélaou éta ac'hanoun bréma, mé az péd, Aotrou va roué : Ra vézô hétuz va féden dira-z-od, ha na laka két va c'hâs adarré da vac'h tî Jonatan ar skrivañer, gañd aoun na varvchenn énô.

20. Ar roué Sédésias a c'hourc'hémennaz éta ma vijé lékéat Jérémias é porched ar vâc'h ; ha ma vijé rôet d'ézhañ bemdez eunn dorz vara, gañt boéd all, kén na vijé débret ann holl vara eûz a géar ; ha Jérémias a choumaz é porched ar vâc'h.

—

XXXVIII. PENNAD.

Jérémias a rô ali da Zédésias d'en em lakaad étré daouarn ar C'haldéed.

1. Hôgen Safatias, mâb Matan, ha Gédésias, mâb Fassur, ha Juc'hal, mâb Sélémias, ha Fassur, mâb Melc'hias, hô dôa klévet ar gériou en dôa lavaret Jérémias d'ann holl bobl, ô lavarout :

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Piou-bennâg a choumô er géar-mañ a varvô gañd ar c'hlézé, ha gañd ann naounégez, ha gañd ar vosen ; hôgen néb en em dennô étrézég ar C'haldéed, a vévô ; hag hé éné a vézô dieûb ha béô.

3. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Ar géar-mañ a vézô rôet évit-gwir étré daouarn armé roué Babilon ; hag héñ hé c'hémérô.

4. Neûzé ar briñsed a lavaraz d'ar roué : Laka dâ laza ann dén-zé, nî az péd ; a-ratoz é teû da wana daouarn ann dûd a vrézel a zô choumet er géar-mañ, ha daouarn ann holl bobl, ô komza out-hô enn doaré-zé. Râg ann dén-zé na glask két eûr-vâd ar bobl-mañ, hôgen hé reûz.

5. Hag ar roué Sédésias a lavaraz : Chétu éma-héñ étré hô taouarn ; râk né vé két reiz é tinac'hfé ar roué eunn dra-bennâg ouz-hoc'h.

6. Hî éta a géméraz Jérémias, hag a daolaz anézhañ é bâc'h zoun Melc'hias, mâb Amélec'h, a ioa é porched ar vâc'h ; hag hî a ziskennaz Jérémias gañt kerdin er vâc'h zoun, é péhini né d-a két a zour, hôgen fañk, ha Jérémias en em gavaz er fañk.

7. Hôgen Abdémélec'h Étiopiad, spâz é tî ar roué, a glévaz pénaoz hô dôa lékéat Jérémias er vâc'h zoun ; ar roué a oa neûzé war hé drôn é-tâl porz Beñjamin.

8. Hag Abdémélec'h a zeûaz ermeaz eûz a di ar roué ; hag a gomzaz out-hañ, ô lavarout :

9. Aotrou, va roué, ann dûd-zé péré hô dôa gréat kémeñd a zrouk da Jérémias ar profed hô deûz c'hoaz gréat gwasoc'h d'ézhañ, ô teûrel anézhañ er vâc'h zoun, évit ma varvô énô gañd ann naoun ; râk n'eûz mui a vara é kéar.

10. Neûzé ar roué a c'hourc'hémennaz da Abdémélec'h ann Étiopiad, ô lavarout : Kémer ac'hann gan-éz trégoñt dén, ha tenn Jérémias ar profed eûz ar vâc'h zoun, abarz ma varvô.

11. Abdémélec'h éta ô véza kéméret ann dûd-zé gañt-hañ, a iéaz é tî ar roué, dindân kambr ann arrébeûri : hag é kéméraz ac'hanô tammou kôz vézer, ha dilad diamzéret, hag hô c'hasaz da Jérémias er vâc'h zoun gañt kerdin.

12. Hag Abdémélec'h ann Étiopiad a lavaraz da Jérémias : Laka ann tammou kôz vézer, hag ann dilad diamzéret-zé dindân da ziou-gazel, hag enn-drô d'ar c'herdin ; ha Jérémias a réaz ével-sé.

13. Hag hî a zachaz anézhañ gañt kerdin, hag a dennaz anézhañ eûz ar vâc'h zoun ; ha Jérémias a choumaz é porched ar vâc'h.

14. Neûzé ar roué Sédésias a gasaz étrézé Jérémias ar profed, hag hel lékéaz da zoñt é-tâl ann trédé dôr a ioa é tî ann Aotrou ; hag ar roué a lavaraz da Jérémias : Eunn dra a c'houlennann digan-éz ; na gûz nétrâ ouz-in.

15. Hôgen Jérémias a lavaraz da Zédésias : Mar tiouganann d'id, ha na likii két va laza ? Ha ma rôann kuzul d'id, ha té a zélaouô ac'hanoun ?

16. Hôgen ar roué Sédésias a douaz é-kûz da Jérémias, ô lavarout : Ével ma eo béô ann Aotrou, en deûz gréat eunn éné enn-omp, é touann pénaoz n'az lazinn két, ha na rôinn két ac'hanod étré daouarn ann dûd-zé péré a glask da vuez.

17. Ha Jérémias a lavaraz da Zédésias : Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Mar d-éez étrézé priñsed roué Babilon, é vévô da éné, ha na vézô két dévet ar géar-mañ ; ha té, ha da diad a vézô savétéet.

18. Hôgen ma n'az éez két étrézé priñsed roué Babilon, é vézô rôet ar géar-mañ étré daouarn ar C'haldéed : hag hî hé dévô gañd ann tân ; ha té na déc'hi két diouc'h hô daouarn.

19. Hag ar roué Sédésias a lavaraz da Jérémias : Eñkrézet onnn enn abek d'ar Iuzévien a zo téc'het étrézég ar C'haldéed ; aoun em eûz na venn lékéat étré hô daouarn, ha na rajeñt goab ac'hanoun.

20. Hôgen Jérémias a lavaraz : Na likiiñt két ac'hanod étré daouarn ar ré zé. Sélaou, mé az péd, gér ann Aotrou, a rôann da anaout d'id : mâd é vézô d'id, ha da éné a vézô béô.

21. Hôgen ma na fell két d'id moñd er-méaz, chétu ar gér en deûz diskouézet ann Aotrou d'in :

22. Chétu ann holl c'hragez a vézô choumet é tî roué Juda, a vézô kaset da briñsed roué Babilon ; hag hî a lavarô : Ann dûd a béoc'h-zé hô deûz da douellet, ha da dréc'het ; soubet hô deûz da dreid ar fañk hag el liñkr, hag hô deûz da zilézet.

23. Ha da holl c'hragez, ha da vugalé a vézô kaset d'ar C'haldéed : ha na déc'hi két diouc'h hô daouarn, râk kéméret é vézi gañt roué Babilon ; hag héñ a zévô ar géar-mañ.

24. Neûzé Sédésias a lavaraz da Jérémias : Na wézet dén ar gériou-zé, ha na varvi két.

25. Hôgen mar klev ar briñsed pénaoz em eûz komzet ouz-id ; mar teûoñt d'az kavout, ha da lavarout d'id : Danével d'é-omp pétrâ éc'h eûz lavaret d'ar roué ; na gûz nétrâ ouz-omp, ha na lakaimp két da laza ; ha pétrâ en deûz lavaret ar roué d'id ;

26. É liviri d'ézhô : Mé em eûz pédet ar roué ô stoui dira-z-hañ, n'am c'hasché két adarré da dî Jonatan, é péléac'h é varvchenn.

27. Ann holl briñsed a zeûaz éta da gavout Jérémias, hag a réaz goulennou out-hañ ; hag héñ a gomzaz out-hô hervez m'en dôa gourc'hémennet ar roné d'ézhañ ; hag hî a lézaz anézhañ é péoc'h ; râk na oa bét klévet nétrâ.

28. Ha Jérémias a choumaz é porched ar vâc'h, bétég ann deiz é péhini é oé kéméret Jéruzalem ; râk kéméret é oé Jéruzalem.

—

XXXIX. PENNAD.

Kéméret eo Jéruzalem. Sédésias a dec'h, hag a zô paket.

1. Eun naved bloaz eûz a Zédésias, enn dékved miz, é teûaz Nabukodonosor, roué Babilon, hag hé holl

armé dirâk Jéruzalem, hag a stourmaz out-hi :

2. Hag enn unnékved bloaz eûz a Zédésias, er pévaré miz, enn naved *deiz* eûz ar miz, é oé gréat eunn difreûz é kéar.

3. Hag holl briñsed roué Babilon a iéaz ébarz, hag a azézaz war ar porz kreiz : Nérégel, Séréser, Sémégarnabu, Sarsac'him, Rabsarez, Nérégel, Séréser, Rébmag, hag holl briñsed all roué Babilon.

4. Pa wélaz anézhô Sédésias roué Juda, hag ann holl vrézélidi, é tec'hchoñt : hag hî a iéaz er-méaz eûz a géar a-zoug ann nôz, dré heñt garz ar roué, ha dré ar porz a ioa étré ann daou vur, hag éz éjoñt war heñt ann distrô.

5. Hôgen armé ar C'haldéed a iéaz war hô lerc'h ; hag hî a bakaz Sédésias é kamp distrô Jériko ; hag ô véza hé géméret é kaschoñt anézhañ da Nabukodonosor, roué Babilod, é Réblata, a zô é brô Émat ; hag hé-mañ a zougaz hé varn.

6. Ha roué Babilon a lazaz mipien Sédésias é Réblata, dirâg hé zaoulagad : roué Babilon a lazaz ivé ann holl dud nobl eûz a Juda.

7. Tenna a réaz hé zaoulagad da Zédésias, hag é lékéaz eur chaden enn-drô d'ézhañ, évid hé gâs da Vabilon.

8. Ar C'haldéed a zévaz ivé gañd ann tân tî ar roué, ha tiez ar bobl, hag a ziskaraz muriou Jéruzalem.

9. Nabuzardan, penn ann armé, a zizougaz é Babilon ar ré eûz ar bobl a oa choumet é kéar, hag ar ré a oa tec'het étrézég héñ, hag ann dilerc'h eûz ar bobl a oa choumet.

10. Nabuzardan, penn ann armé, a lézaz é brô Juda ar ré baour eûz ar bobl, ar ré-n'hô dôa nétrâ ; hag é rôaz d'ézhô gwini ha puñsou enn deiz-zé.

11. Hôgen Nabukodonosor, roué Babilon, en dôa gourc'hémennet da Nabuzardan, penn ann armé, diwarbenn Jérémias, ô lavarout :

12. Kémer-héñ, ha laka évez outhañ, ha na ra droug é-béd d'ézhañ ; hôgen grâ enn hé géñver ével ma karô.

13. Nabuzardan, penn ann armé, a gasaz éta, hag ivé Nabusezban, ha Rabsarez, ha Nérégel, ha Séréser, ha Rebmag, hag holl briñsed roué Babilon,

14. A gasaz ivé étrézé Jérémias, évid hé denna eûz a borched ar vâc'h ; hag é lékéjoñt anézhañ étré daouarn Godolias, mâb Ahikam, mâb Safan, évit m'az ajé enn eunn tî, ha ma choumché é-touez ar bobl.

15. Hôgen gér ann Aotrou a oa deûet da Jérémias, pa édo serret é porched ar vâc'h, ô lavarout :

16. Kéa, ha komz oud Abdémélec'h ann Étiopiad, ô lavarout : Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Chétu mé a zigasô war ar géar-mañ kémeñd em eûz lavaret diwar hé fénn é droug, ha nann é mâd : hag héñ a vézô sévénet dirâk da zaoulagad enn deiz-zé.

17. Ha mé az tieûbô enn deiz-zé, émé ann Aotrou ; ha na vézi két lékéat étré daouran ann dûd râk péré éc'h eûz aoun.

18. Hôgen mé az tennô hag az tieûbô, ha na gouézi két dindân ar c'hlézé, hôgen da éné a vézô savétéet, ô véza ma éc'h eûz lékéat da fisiañs ennoun, émé ann Aotrou.

—

XL. PENNAD.

Ar Iuzévien péré a oa bét tec'het en em zastum adarré.

1. Gér a zeûaz da Jérémias a berz ann Aotrou goudé ma oé laosket é Rama gañt Nabuzardan, penn ann armé, pa dennaz ar chaden a oa war hé drô é-kreiz ann eñgroez eûz ar ré a gased er-méaz eûz a Jéruzalem hag eûz a Juda, évid hô dizougen da Vabilon.

2. Penn ann armé a géméraz éta Jérémias, hag a lavaraz d'ézhañ : Ann Aotrou da Zoué en deûz lavaret ann drouk-mañ a-éneb ar géar-zé,

3. Hag en deûz hé gaset da benn. Ann Aotrou en-deûz gréat ével m'en dôa lavaret, ô véza ma hoc'h eûz péc'het a-éneb ann Aotrou, ha n'hoc'h eûz két sélaouet hé vouéz ; hag al lavar-zé a zô bét sévénet war-n-hoc'h.

4. Bréma éta chétu em eûz tennet ar chaden a oa oud da zaouarn ; mar fell d'id doñt gan-éñ da Vabilon, deûz ; ha mé a lakai évez ouz-id ; hôgen ma na fell két d'id doñt gan-éñ da Vabilon, choum. Chétu ann douar holl a zô dira-z-od ; dilenn, ha kéa el léac'h ma kiri.

5. Pa na fell két d'id doñt gan-éñ, choum é tî Godolias, mâb Ahikam, mâb Safan, da béhini en deûz roué Babilon rôet ar galloud war gériou Juda ; choum éta gañt-hañ é-kreiz ar bobl ; pé kéa el léac'h ma kiri. Penn ann armé a rôaz ivé d'ézhañ boéd ha rôou, hag hé laoskaz da voñt.

6. Neûzé Jérémias a iéaz da gavout Godolias, mâb Ahikam, é Masfat, hag a choumaz gañt-hañ é-kreiz ar bobl a oa bét lézet er vrô.

7. Pa glévaz priñsed ann armé, péré a oa skiñet dré ar vrô, hî hag hô zûd, pénaoz en dôa roué Babilon lékéat ar vrô dindân galloud Godolias, mâb Ahikam, ha pénaoz en dôa erbédet d'ézhañ ar goazed, hag ar merc'hed, hag ar vugalé eûz ar ré baoura eûz ar bobl, péré na oañt két bét dizouget da Vabilon,

8. É teûjoñt étrézé Godolias é Masfat : Ismahel, mâb Natanias, ha Johanan, ha Jonatan, mipien Karéé, ha Saréas, mâb Tanéhumet, ha mipien Ofi péré a ioa eûz a Nétofat, ha Jérémias, mâb Maac'hati, hî hag hô zûd.

9. Ha Godolias, mâb Ahikam, mâb Safan, a douaz d'ézhô, ha d'hô zûd, ô lavarout : N'hô pézet két a aoun ô servicha ar C'haldéed, choumit er vrô, ha servichit roué Babilon, hag ervâd en em géfot.

10. Chétu mé a choum é Masfat, évit sévéni kémennou ar C'haldéed a zô kaset étrézég enn-omp ; hôgen c'houi, dastumit ar gwin, hag ann éd, hag ann éôl, ha likit-hô enn hô listri, ha choumit er c'hériou é péré émoc'h ô choum.

11. Pa glévaz ivé ann holl Iuzévien, péré a oa é Moab, hag é-touez bugalé Ammon, hag enn Iduméa, hag enn holl vrôiou, pénaoz en dôa roué Babilon lézet eunn dilerc'h er Judéa, ha pénaoz en dôa hô lékéat dindân béli Godolias, mâb Abiham, mâb Safan ;

12. Ann holl Iuzévien-zé, émé-vé, a zistrôaz eûz ann holl lec'hiou é péré é oañt bét tec'het, hag é teûjoñt da vrô Juda étrézé Godolias é Masfat ; hag hî a zastumaz eul lôd braz a win hag a éd.

13. Hôgen Johanan, mâb Karée, hag holl briñsed ann armé, péré a oa bét skiñet dré ar vrôiou, a zeûaz da gavout Godolias é Masfat,

14. Hag a lavaraz d'ézhañ : Gwéz pénaoz Baalis, roué bugalé Ammon, en deûz kaset Ismahel, mâb Natanias, évid da laza. Hôgen Godolias, mâb Ahikam, na grédaz két d'ézhô.

15. Neûzé Johanan, mâb Karéé, a gomzaz é-kûz out Godolias é Masfat, ô lavarout : Mé a iélô hag a skoi gañd Ismahel, mâb Natanias, hép gouzout da zén, gañd aoun na zeûjé d'az laza, ha na vé skiñet ann holl Iuzévien a zô en em strollet enn-drô d'id, ha na vé dispennet ann dilerc'h eûz a Juda.

16. Hôgen Godolias, mâb Ahibam, a lavaraz da Johanan, mâb Karée : Na ra két kémeñt-sé ; râg gaou eo ar péz a lévérez diwar-benn Ismahel.

—

XLI. PENNAD.

Ismahel a lâz Godolias.

1. C'hoarvézoud a réaz er seizved miz, pénaoz Ismahel, mâb Natanias, mâb Élisama, eûz a wenn ar roué, ha gañt-hañ priñsed eûz a léz ar roué, ha dék dén all, a zeûaz étrézé Godolias, mâb Ahikam, da Vasfat, hag a zébraz énô bara kévret é Masfat.

2. Hag Ismahel, mâb Natanias, a zavaz, hag ann dék dén a ioa gañt-hañ ; hag é skôjoñt gañt Godolias, mâb Ahikam, mâb Safan, gañd ar c'hlézé ; hag hî a lazaz ann hini a oa bét lékéat da benn war ar vrô gañt roué Babilon.

3. Ismahel a lazaz ivé ann holl Iu-

zévien a oa gañt Godolias é Masfat, hag ar C'haldéed en em gavaz énô, hag ar vrézélidi.

4. Hôgen enn eil zeiz goudé ma oé lazet Godolias, pa na wié c'hoaz dén,

5. É teûaz tûd eûz a Zichem, eûz a Zilo, hag eûz a Zamaria, hag hi pévarugeñd dén, touzet hô barô, roget hô dilad, hag hi skejet hô dremm ; hag hî hô dôa enn hô daouarn rôou, hag ézañs, évid hô c'henniga é tî ann ann Aotrou.

6. Ismahel, mâb Natanias, a iéaz er-méaz eûz a Vasfat évid hô diambrouga ; hag héñ a iéa enn enr wéla ; ha pa en em gavaz gañt-hô, é lavaraz d'ézhô : Deûit étrézé Godolias, mâb Ahikam.

7. Ha pa oeñd deûet da greiz kéar, Ismahel, mâb Natanias, hag ann dûd a oa gañt-hañ, hô lazaz, hag hô zaolaz é-kreiz eur poull.

8. Hôgen enn hô zouez en em gavaz dék dén, péré a lavaraz da Ismahel : Na lâz két ac'hanomp ; râk ni hon eûz teñzoriou enn hor parkéier, ha gwiniz, hag heiz hag éôl, ha mél. Hag héñ a éhanaz, ha n'hô lazaz két gañd hô breûdeûr.

9. Ar poull é péhini é taolaz Ismahel korfou-marô ar ré holl en dôa lazet enn abek da C'hodolias, eo ann hini en dôa gréat ar roué Asa enn abek da Vaasa, roué Israel ; hen-nez eo a leûniaz Ismahel, mâb Natania, gañd ar ré en dôa lazet.

10. Hag Ismahel a gasaz é sklavérez ar ré eûz ar bobl a choumé é Masfat ; merc'hed ar roué, hag ann holl bobl a oa choumet é Masfat, péré a oa bét erbédet gañt Nabuzardan, penn ann armé, da C'hodolias, mâb Ahibam ; hag Ismahel, mâb Natanias, hô c'héméraz, hag en em lékéaz enn heñt évit mond étrézé bugalé Ammon.

11. Hôgen Johanan, mâb Karée, hag holl briñsed ann armé a oa gañt-hañ a glévaz ann holl zroug en dôa gréat Ismahel, mâb Natanias.

12. Hag ô véza kéméret gañt-hô ann holl dûd-a-vrézel, éz éjoñt évit stourmi oud Ismahel, mâb Natanias ; hag hî a gavaz anézhañ é-harz ann douréier bràz a zô é Gabaon.

13. Pa wélaz ann holl bobl a oa gañd Ismahel, Johanan hag holl briñsed ar vrézélidi a oa gañt-hañ, en em laouénéchoñt.

14. Hag ann holl bobl en dôa kaset Ismahel eûz a Vasfat, a zistrôaz, hag a iéaz da gavout Johanan, mâb Karée.

15. Hôgen Ismahel, mâb Natanias, a déc'haz gañt dék dén a zirâk Johanan, hag en em dennaz étrézé bugalé Ammon.

16. Johanan, mâb Karée, hag holl briñsed ar vrézélidi a oa gañt-hañ, a géméraz éta ann dilerc'h eûz ar bobl, en dôa kaset gañt-hañ Ismahel, mâb Natanias, eûz a Vasfat, goudé m'en dôa lazet Godolias, mâb Ahikam ; ar vrézélidi tûd kalounek, hag ar gragez, hag ar vugalé, hag ar spazéien, en dôa digaset eûz a C'habaon.

17. Hag hî a iéaz, hag a arzaôaz eunn nébeûd é Chamaam, a zô tôst da Vétléhem, abarz ma en em lakajeñt enn heñt évid mond enn Éjipt,

18. Ha tec'houd diouc'h ar C'haldéed ; râg hî hô dôa aoun ra-z-hô, ô véza m'en dôa Ismahel, mâb Natanias, lazet Godolias, mâb Ahikam, da béhini en dôa roué Babilon rôet ar galloud war vrô Juda.

—

XLII. PENNAD.

Ar Iuzévien a béd Jérémias da c'houlenn ali digâñd ann Aotrou.

1. Neûzé holl briñsed ar vrézélidi, ha Johanan, mâb Karéé, ha Jézonias, mâb Osaias, hag ar ré eûz ar bobl adaleg ar vihana bétég ar vrasa, a dôstaaz,

2. Hag a lavaraz da Jérémias ar profed : Sélaou hon erbéd ; ha péd évid-omp ann Aotrou, da Zoué, hag évid ann dilerc'h-mañ ; râg eûz a galz omp deûet da nébeût, ével ma her gwélez gañd da zaoulagad da-unan :

3. Évit ma rôiô da anaout d'é-omp ann Aotrou, da Zoué, ann heñt dré béhini é tléomp kerzout, hag ar péz a dléomp da ôber.

4. Ha Jérémias, ar profed, a lavaraz d'ézhô : Hô klévet em eûz ; chétu éz ann da bédi ann Aotrou, hô Toué, hervez hô kériou ; kémeñt gér en dévézô lavaret d'in a rôinn da anaout d'é-hoc'h ; na guzinn nétrâ ouzhoc'h.

5. Hag hî a lavaraz da Jérémias : Ra vézô tést ann Aotrou étré-z-omp eûz hor gwirionez hag eûz hol léalded, ma na réomp két kémeñd en dévézô ann Aotrou, da Zoué, gourc'hémennet d'id da lavaroud d'é-omp.

6. Pé é vézô mâd, pé é vézô drouk, é señtimp out mouéz ann Aotrou, hon Doué, étrézé péhini é kasomp ac'hanod, évit ma teûiô vâd d'é-omp goudé m'hor bézô sélaouet mouéz ann Aotrou, hon Doué.

7. A-benn dék dervez é teûaz gér ann Aotrou da Jérémias.

8. Hag héñ a c'halvaz Johanan, mâb Karéé, hag holl briñsed ar vrézélidi a oa gañt-hañ, hag ann holl bobl adaleg ar vihana bétég ar vrasa :

9. Hag é lavaraz d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel, étrézé péhini hoc'h eûz va c'haset, évit ma lakajenn gañt vuelded hô pédennou dira-z-hañ.

10. Mar choumit enn éhan er vrômañ, é savinn ac'hanoc'h, ha n'hô tiskarinn két ; hô plañta a rinn, ha n'hô tic'hrisienninn két : râg habaskéet ounn war ann droug em eûz gréat d'é-hoc'h.

11. N'hô pézet két a aoun râk roué Babilon, hô laka da spouñta : n'hô pézet két a aoun ra-z-hañ, émé ann Aotrou ; râk mé a zô gan-é-hoc'h, évid hô tieûbi, hag hô tenna eûz hé zaouarn.

12. Va zrugarez a rôian d'é-hoc'h, hag em bézô truez ouz-hoc'h, hag hô likiinn da choum enn hô prô.

13. Hôgen ma livirit c'houi : Na choumimp két er vrô-mañ, ha na zélaouimp két mouéz ann Aotrou, hon Doué ;

14. Ha ma livirit *c'hoaz* : N'her graimp két ; hôgen da vrô ann Éjipt ez aimp, é péléac'h na wélimp két a vrézel, ha na glévimp két soun ar c'horn-boud, ha na c'houzañvimp két ann naounégez ; hag énô é choumimp.

15. Râk-sé sélaouit bréma gér ann Aotrou, *c'houi* dilerc'h Juda. Évelhenn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Mar trôit hô taoulagad étrézég ann Éjipt, ha m'az îd di évit choum énô :

16. Ar c'hlézé hô lakai da spouñta, a skôi war-n-hoc'h é brô anu Éjipt ; hag ann naounégez a zigas kémeñd a bréder d'é-hoc'h, en em stagô ouzhoc'h enn Éjipt, hag énô é varvot.

17. Ar ré holl péré hô dévézô trôet hô diaoulagad évid moñd d'ann Éjipt ha choum enô, a varvô gañd ar c'hlézé, ha gañd ann naounégez, ha gañd ar vosen : na choumô hini anézhô, ha na déc'hô hini diouc'h ann droug a zigasinn war-n-ézhô.

18. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Ével ma eo eñtanet va frouden ha va droug a-énep ar ré a choumé é Jéruzalem ; ével-sé éc'h eñtanô va droug ouzhoc'h, pa viot éat enn Éjipt : ha c'houi a vézô da argarzidigez, ha da zaouzan, ha da valloz, ha da gunuc'hen : ha na wélot bikenn mui ar vrô-mañ.

19. Chétu gér ann Aotrou, diwar hô penn, dilerc'h Juda : Na d-it két enn Éjipt. Hervez m'am eûz lavaret d'é-hoc'h hirio, gwézit

20. Hoc'h eûz touellet hoc'h énéou, pa hoc'h eûz va c'haset étrézég ann Aotrou, hon Doué, ô lavarout : Péd évid-omp ann Aotrou, hon Doué, ha rô da anaoud d'é-omp kémeñd en dévézô lavaret ann Aotrou, hon Doué, ha ni her grai.

21. Hé rôet em eûz da anaout d'é-hoc'h hirio, ha n'hoc'h eûz két sélaouet mouéz ann Aotrou, hô Toué, enn holl draou évit péré en deûz va c'haset étrézég enn-hoc'h.

22. Gwézit éta bréma, ha gwézit évit-gwir pénaoz é varvot gañd ar c'hlézé, ha gañd ann naounégez, ha gañd ar vosen, el léac'h é péhini eo bét fellet d'é-hoc'h moñt évit choum enn-hañ.

—

XLIII. PENNAD.

Ar bobl a gas Jérémias gañt hañ enn Éjipt.

1. Chétu pétrâ a c'hoarvézaz, goudé m'en dôé peûr-gomzet Jérémias oud ar bobl, ha m'en dôé rôet da anaout d'ézhô ann holl c'hériou évit péré en dôa ann Aotrou, hô Doué, hé gaset étrézég enn-hô :

2. Azarias, mâb Osaias, ha Johanan, mâb Karée, hag ann holl dûd rôk, a lavaraz da Jérémias : Gévier a lévérez ; ann Aotrou, hon Doué, n'en deûz két da gaset évit lavarout d'*é-omp* : N'az éot két d'ann Éjipt évit choum énô.

3. Hôgen Baruc'h, mâb Nérias, eo a geñtraou ac'hanod enn hon énep, évid hol lakaad étré daonarn ar C'haldéed, lakaad hol laza, pé hon dizougen da Vabilon.

4. Ha Johanan, mâb Karéé, hag holl briñsed ar vrézélidi, hag ann holl bobl, na zélaouchoñt két mouéz ann Aotrou, évit ma choumcheñt é brô Juda.

5. Hôgen Johanan, mâb Karée, hag holl briñsed ar vrézélidi, a géméraz gañt-hô ann holl dûd eûz a Juda, a oa distrôet eûz ann holl vrôadou é-touez péré é oañt bét skiñet keñt, évit ma choumcheñt é brô Juda.

6. Ar goazed, hag ar merc'hed, hag ar vugalé, ha merc'hed ar roué, hag ar ré holl a oa bét lézet gañt Nabuzardan, priñs armé *ar C'haldéed*, gañt Godolias, mâb Ahikam, mâb Safan, ha Jérémias ar profed, ha Baruc'h, mâb Nérias.

7. Hag hi a iéaz é brô ann Éjipt, ô véza n'hô dôa két señtet out mouéz ann Aotrou ; hag é teûjoñt bété Tafnis.

8. Ha gér ann Aotrou a zeûaz da Jérémias é Tafnis, ô lavarout :

9. Kémer mein brâz enn da zourn, ha kûz-hi er wareg a zô dindân ar vôger brikennou oud dôr Faraon é Tafnis, dirâk tûd Juda ;

10. Hag é liviri d'ézhô : Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Chétu mé a gasô hag a gémérô Nabukodonosor, roué Babilon, va zervicher ; hag é likiinn hé drôn war ar vein-zé em eûz kuzet ; hag héñ a ziazézô kador hé c'halloud war-n-ézhô.

11. Doñd a rai, hag é skôi war vrô ann Éjipt ; gañd ar marô d'ar ré *a zellez* ar marô, gañd ar sklavérez d'ar ré *a zellez* ar sklavérez, gañd ar c'hlézé d'ar ré *a zellez* ar c'hlézé.

12. Dévi a rai gañd ann tân templou douéed ann Éjipt ; hô leski a rai, hag é kasô ar ré-mañ é sklavérez ; en em wiska a rai gañt brô ann Éjipt, ével ma wisk eur méser hé vañtel ; hag é tistrôi ac'hanô é péoc'h.

13. Brévi a rai skeûdennou tî ann héol, a zô é brô ann Éjipt ; hag é tevô gañd ann tân templou douéed ann Éjipt.

—

XLIV. PENNAD.

Jérémias a rébech hô idolatri d'ar Iuzévien a zô enn Éjipt.

1. Gér a zeûaz dré Jérémias d'ann holl Iuzévien, a choumé é brô ann Éjipt, é Magdalo, hag é Tafnis, hag é Memfis, hag é douar Faturez, ô lavarout :

2. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : C'houi hoc'h eûz gwélet ann holl zroug em eûz digaset war Jéruzalem, ha war holl gériou Juda ; chétu iñt dilézet hiriô, ha na choum dén enn-hô ;

3. Enn abek d'ann drougiez gañt péhini hô deûz héget va buanégez, ô voñd da ôber sakrifisiou da zouéed a-ziavéaz, ha na anavézeñt két, nag hi, na c'houi, nag hô tadou.

4. Ha mé em eûz kaset étrézég enn-hoc'h va zervichérien ar broféded, ô sével dicuc'h ar miñtin, oc'h hô c'hâs, hag ô lavarout : Na rit két ann drouk-zé péhini a gasaann.

5. Hag hi n'hô deûz két sélaouet, ha n'hô deûz két dinaouet hô skouarn, évid distrei eûz hô drougiez hag évit éhana da ôber zakrifisou da zouéed a-ziavéaz.

6. Hag eo bét c'houézet va droug ha va frouden ; hag hi hô deûz dévet

kériou Juda, ha leûriou-kéar Jéruzalem ; hag hi a zô deûet da zistrô ha da zilez ével ma iñt brémañ.

7. Ha bréma chétu pétrâ a lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Pérâg é rit-hu eunn drouk ker brâz a-éneb hoc'h énéou, ô lakaad da vervel, enn hô kreiz, hag é-kreiz Juda, ar goazed, ar merc'hed, ar vugalé, hag ar ré a zô oud ar vronn, évit na choumô hini ac'hanoc'h :

8. Oc'h héga ac'hanoun gañd ôbériou hô taouarn, oc'h ôber sakrifisou da zouéed péré na anavez két brô ann Éjipt, é péhini oc'h éat évit chounn enn-hi ; évit ma viot dispennet enn-hi, ha ma viot da valloz, ha da vézégez da holl vrôadou ann douar ?

9. Hag añkounac'héet hoc'h eûz droug hô tadou, ha droug rouéed Juda, ha droug hô gragez, hag hô troug hoc'h-unan, ha droug hô kragez, hô deûz gréat é brô Juda, hag é leûriou-kéar Jéruzalem ?

10. N'iñt két en em c'hlanet bétég ann deiz-mañ ; n'hô deûz két va doujet, ha n'hô dedz két baléet é lézen ann Aotrou, nag er c'hémennou em eûz rôet dira-z-hoc'h, ha dirâg hô tadou.

11. Râk-sé ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Chétu mé a drôi va daoulagad ouz-hoc'h évid ann drouk, hag a zispennô Juda holl.

12. Mé a géméro dilerc'h Juda, péré hô deûz trôet hô dremm évit moñd é brô ann Éjipt, ha choum énô : hag hi a vézô dispennet holl é brô ann Éjipt ; kouéza a raiñt dindân ar c'hlézé ha dindân ann naounégez, hag é véziñt dispennet adaleg ar vihana bétég ar vrasa ; gañd ar c'hlézé ha gañd ann naounégez é varviñt ; hag hi a vézô da argarzidigez, ha da zaouzan, ha da valloz, ha da vézégez.

13. Ha mé a emwélô tûd brô ann Éjipt, ével ma em eûz emwélet ré Jéruzalem, gañd ar c'hlézé, ha gañd ann naounégez, ha gañd ar vosen.

14. Ha na déc'hô hini, ha na choumô hini eûz ann dilerc'h eûz ar Iuzévien, péré a zô éat évit choum é brô ann Éjipt ; ha na zistrôiô hini é brô Juda, war-zû péhini éma savet hô énéou, gañd ar c'hoañt da zistrei ha da choum enn-hi ? râk na zistrôiô néméd ar ré a déc'hô.

15. Neûzé ann holl oazed, péré a wié pénaoz hô gragez a réa sakrifisou da zouéed a-ziavéaz, hag ann holl verc'hed péré a oa stañk énô, hag ann holl bobl a choumé enn Éjipt, é Faturez, a respouñtaz out Jérémias, ô lavarout :

16. Na zelaouiñp két diouz-id ar gér éc'h eûz lavaret d'é-omp é hanô ann Aotrou :

17. Hôgen ni a zévénô ar gér a zô deûet er-méaz eûz hor génou, oc'h ôber sakrifisou da rouanez ann éñv, hag ô kenniga d'ézhi gwéstlou, ével ma hon eûz gréat ni, hag hon tadou, hor rouéed, hag hor priñsed, é kériou Juda, hag é leûriou-kéar Jéruzalem ; ha ni hon eûz bét hor gwalc'h a yara ; ervâd omb bét, ha n'hon eûz gwélet droug é-béd.

18. Hôgen abaoé ma hon eûz éhanet da ôber sakrifisou da rouanez ann éñv, ha da genniga gwéstlou d'ézhi, omb bét enn diénez eûz a bép-trâ, hag omb bét dispennet gañd ar c'hlézé ha gañd ann naounégez.

19. Mar gréomp sakrifisou da rouanez ann éñv, ha mar kennigomp gwéstlou d'ézhi ; hag hép grâd hon ézec'h eo é réomp gwéstel évit-hi, éc'h azeûlomp anézhi, hag é kennigomp gwéstlou d'ézhi ?

20. Neûzé Jérémias a gomzaz oud ann holl bobl, oud ar goazed, oud ar merc'hed, hag oud ar ré holl hô dôa lavaret kémeñt-sé d'ézhañ, ô lavarout :

21. Ha n'en deûz két bét a goun ann Aotrou eûz ar sakrifisou hoc'h eûz gréat é kériou Juda, hag é leûriou-kéar Jéruzalem, c'houi hag hô tadou, hô rouéed hag hô priñsed, ha pobl ar vrô ? Ha né két piñet bétég hé galoun ?

22. Ann Aotrou na hellé mui gouzañvi hô trougiez, nag ar fallagriézou hoc'h eûz gréat ; râk-sé eo deûet hô touar é mañtr, é saouzan, é malloz, hag hép dén, ével ma co enn deiz-mañ.

23. Dré-zé, ô véza ma hoc'h eûz gréat sakrifisou d'ann idolou, ma hoc'h eûz péc'hed a-éneb ann Aotrou, n'hoc'h eûz két sélaouet hé vouéz, ha n'hoc'h eûz két baléet enn hé lézen, enn hé gémennou hag enn hé désténiou: dré zé eo c'hoarvézet ann droug-zé d'é-hoc'h, ével ma c'hoarvéz hiriô.

24. Hôgen Jérémias a lavaraz d'ann holl bobl ha d'ann holl verc'hed: Sélaouit gér ann Aotrou, c'houi holl dûd Juda a zô é brô ann Éjipt.

25. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel: C'houi hag hô kragez hoc'h eûz komzet, hag hô taouarn hô deûz sévénet gériou hô kénou, ô lavarout: Sévénomp ar gwéstlou hon eûz gréat; gréomp sakrifisou da rouanez ann énv, ha kennigomp gwéstlou d'ézhi; sévénet eo bét hô kwéstlou gan-é-hoc'h, ha startéet iñt bét ganô oc'h ôberiou.

26. Râk sé sélaouit gér ann Aotrou, holl Juda, péré a choum é brô ann Éjipt: chétu mé em eûz touet dré va hanô brâz, émé ann Aotrou, pénaoz na vézô mui galvet va hanô gañt génou dén iuzéô é-béd é holl vrô ann Éjipt, ô lavarout: Béô eo ann Aotrou.

27. Chétu mé a vélô war-n-hoc'h enn drouk, ha nann er mâd: hag holl dûd Juda péré a zô enn Éjipt, a vézô lazet ganô ar c'hlézé ha ganô ann naounégez, kén na véziñt dispennet holl.

28. Hag ar ré a déc'hô diouc'h ar c'hlézé, hag a zistrôiô eûz a vrô ann Éjipt da vrô Juda, a vézô dibaot; hag holl zilerc'h Juda, a zô éat é brô ann Éjipt évit choum énô, a wézô péhini a vézô sévénet, pé va gér, pé hô hini.

29. Ha chétu ann arouéz a rôann d'é-hoc'h, émé ann Aotrou, pénaoz éc'h emwélinn ac'hanoc'h el léac'h-zé; évit ma wiot pénaoz é vézô sévénet enn droug ar gériou em eûz diouganet enn hoc'h énep.

30. Ével-henn é lavar ann Aotrou: Chétu mé a lakai Faraon Éfréé étré daouarn hé énébourien, étré daouarn ar ré a glask hé vuez; ével ma em eûz lékéat Sédésias, roué Juda, étré daouarn Nabukodonosor, roué Babilon, hé énébour, péhini a glaské hé vuez.

—

XLV. PENNAD.

Diougan diwar-benn Baruc'h.

1. Gér a lavaraz Jérémias ar profed da Varuc'h, mâb Nérias, goudé m'en dôé skrivet ar gériou-zé eûz a c'hénou Jérémias enn eul levr, er pévaré bloaz eûz a Joakim, mâb Josias, roué Juda, ô lavarout:

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel ouz-id, Baruc'h:

3. Té éc'h eûz lavaret: Gwâ mé a zô reûzeûdik, râg ann Aotrou en deûz digaset d'in gloaz war c'hloaz; skuiz ounn bét ô keina, ha n'em eûz két kavet a éhan.

4. Ével-henn é liviri d'ézhañ, émé ann Aotrou: Chétu mé a ziskarô ar ré em eûz savet; ha mé a zic'hrisiennô ar ré em eûz plañtet, hag *é kollinn* ann holl zouar-mañ.

5. Ha té a glaskfé eunn dra-bennâg a vrâz évid-od? Na glask két: râk chétu mé a zigasô drouk ann holl gik, émé ann Aotrou; ha mé a zavétei da vuez, é pé léac'h-bennâg m'az î.

—

XLVI. PENNAD.

Diwar-benn dismañtr ann Éjipt gañt Nabukodonosor.

1. Gér ann Aotrou a zeûaz da Jérémias ar profed a-éneb ar brôadou,

2. A éneb ann Éjipt, a éneb armé Faraon-Nec'has, a oa out ster Eufratez é C'harkamis, a oé dispennet gañt Nabukodonosor, roué Babilon, er pévaré bloaz eûz a Joakim, mâb Josias, roué Juda.

3. Aozit hô skoédou hag hô tirennou, ha kerzit d'ar brézel.

4. Sternit ar c'hézek; ha piñit *war varc'h*, marc'heien; likiit hô tokouhouarn, likiid da lugerni hô kwafiou, gwiskit hoc'h harnézou.

5. Pétrâ éta? Hô gwélet em eûz hag hi spouñtet, hag ô trei hô c'hein, hag ar ré galounéka anézhô a zô lazet: er reûstl é tec'hoñt hép selloud war hô lerc'h: *éma* ann heûz a bép tû, émé ann Aotrou.

6. Na grédet két ann eskuita *gellout* tec'hi, nag ar c'hréva gellout en em zavétei; war-zû ann hañter-nôz out ster Eufratez iñt bét tréc'het, iñt bét diskaret.

7. Piou eo hen-nez a zâv ével eur ster; hag a c'houéz ével koummou ar stériou.

8. Ann Éjipt a zâv é doaré eur ster, chouéza a râ ével koummou ar stériou, hag é lavar: Mé a biñô, hag a c'hôlôi ann douar; mé a gollô ar géar, hag ar ré a choum enn-hi.

9. Piñit war varc'h, ha rédit war hô kirri; ra gerzô ar ré galounek, ann Étiopied hag al Libied péré a zoûg skoédou, hag al Libied péré a gémer hag a daol saésiou.

10. Râg hé-mañ eo deiz ann Aotrou Doué, ann arméou, deiz ar veñjañs é péhini en em veñjô eûz hé énébourien; ar c'hlézé a lounkô, hag en dévézô hé walc'h, hag a vezvô ganô hô goad: râk viktim ann Aotrou, Doué ann arméou, eo é brô ann hañtez-nôz é-tâl ster Eufratez.

11. Plac'h-iaouañk, merc'h ann Ejipt, piñ da C'halaad, ha kémer rousin; enn aner é likii kalz a louzou, na vézô két a iéc'hed évid-od.

12. Ar brôadou hô deûz klévet da zismégañs, ha da urc'hérez en deûz leûniet ar vrô: râg ann hini kré a zô en em daolet war ann hini kré, hag hi hô-daou a zô kouézet.

13. Gér a lavaraz ann Aotrou da Jérémias ar profed, diwar ma teûjé Nabukodonosor, roué Babilon, ha ma skôjé war vrô ann Éjipt.

14. Embannit enn Éjipt, ha rôit da glévoud é Magdalo, ha likiid da skiltra é Memfis hag é Tafnis, ha livirit: Sâv, hag en em aoz; râg ar c'hlézé en deûz louñket ar péz a oa enn-drô d'id.

15. Pérâg eo bét kouézet marô da ré-gré? N'iñt két bét choumet enn hô sâ, ô véza ma en deûz ann Aotrou hô diskaret.

16. Lékéat en deûz kalz anézhô da gouéza, hag hi a zô bét kouézet ann eil war égilé, hag hô deûz lavaret: Savomp, ha distrôomp étrézég hor bobl, hag étrézég ar vrô é pêhini omb bét ganet, dirâk klézé ar goulm.

17. Rôit ann hanô-mañ da Faraon, roné ann Éjipt: Ar reûstl en deûz digaset ann amzer.

18. Béô ounn, émé ar roué a zô hanvet Aotrou ann arméou: ével ma sâv ann Tabor dreist ar ménésiou, hag ar C'harmel a ziouc'h ar môr, Nabukodonosor a zeûiô.

19. O merc'h a choum enn Éjipt, aoz ar péz a dlé béza mâd d'id enn da zizougadur; râk Memfis a zeûi ével eunn distrô; dilézet é vézô, ha na choumô dén enn-hi.

20. Eunn ounner goañt ha kaer eo ann Éjipt; eûz ann hañter-nôz é teûiô hé keskiner.

21. Ar vrézélidi a baéé hag a oa enn hé c'hreiz ével leûéou a lardeur, hô deûz trôet, hô deûz tec'het, hép gellout choum stard; ô véza ma oa deûet ann amzer é péhini é tlieñt béza lazet, é péhini é tlieñt béza emwélet.

22. Hé vouéz a rai trouz ével arem; râg hi a zeûi ganô eunn armé; ha gañt bouc'hili é teûiñt, ével évid diskara gwéz.

23. Trouc'ha a raiñt hé goat, péhini a zô bráz-meûrbéd, émé ann Aotrou: paottoc'h é véziñt égéd ar c'hiléienraden; râk diniver é véziñt.

24. Mézékéet eo merc'h ann Éjipt; lékéad eo étré daouarn pobl ann hañter-nôz.

25. Aotrou ann arméou, Doué Israel, en deûz lavaret: Chétu mé a emwélô trouz Aleksañdria, ha Faraon, hag ann Éjipt, hag hé zouéed, hag hé rouéed, ha Faraon, hag ar ré a laka hô fisiañs enn-hañ.

26. Ha mé hô lakai étré daouarn ar ré a glask hô buez, hag étré daouarn Nabukodonosor, roué Babilon, hag étré daouarn hé zervichérien; ha goudé-zé é vézô ével enn deisiou kenn, émé ann Aotrou.

27. Hôgen n'az péz kéd a aoun, té Jakob va zervicher, ha na spouñt két, té Israel; râk chétu é tieûbinn ac'ha-

nod a bell, hag é *tenninn* da wenn eûz a vrô da sklavérez ; ha Jakob a zistrôiô, hag a arzaôô, hag a iélô da vâd ; ha na vézô hini évid hé spounta.

28. Ha té Jakob va zervicher, n'az péz két a aoun, émé ann Aotrou ; râg gan-éz émounn ; râk mé a zispennô ann holl vrôadou, é-touez péré em eûz da zistolet : hôgen té, n'az dispenninn két ; hôgen é kastizinn ac'hanod gañd habaskded, hag éc'h esperninn ac'hanod, ével pa vijez dimam.

—

XLVII. PENNAD.

Dismañtr brô ar Filistined.

1. Gér ann Aotrou a zeûaz da Jérémias ar profed, a-éneb ar Filistined, abarz ma oé kéméret Gaza, gant Faraon.

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu ann douréier a zâv eûz ann hañter-nôz, hag hi a vézô ével eur froud dic'hlann, a c'hôlôi ann douar, ha kémeñd a zô enn-hañ, ar géar ha kémeñd à choum enn-hi ; ann dûd a c'harmô, hag ar ré holl a vézô war ann douar a iudô,

3. Enn abek da drouz hé armou hag hé vrézélidi, enn abek da géflusk hé girri, hag al lôd bráz eûz hô rôdou. Ann tadou n'hô deûz két sellet oud hô bugalé, ker gwan é oa hô daouarn ;

4. O véza ma eo deûet ann deiz é péhini é vézô dispennet ann holl Filistined, ha ma vézô kaset-da-gét Tir ha Sidon, ha kémeñd a oa deûet va skoazel ; râg ann Aotrou en deûz gwastet ar Filistined, dilerc'h énézi ar C'happadosia.

5. Gaza zô deûet da véza moal (T) ; tavet eo Askalon, hag ann dilerc'h eûz hé draoñien ; bété pégeit en em skéji-dé ?

6. O klézé ann Aotrou, bété pégeit na arzaôi két ? Distrô enn da c'houin, iéna, ha tâv.

7. Pénaoz éc'h arzaôfé, pa en deûz ann Aotrou rôet hé c'hourc'hémenn d'ézhañ a-éneb Askalon, hag a-énep aod ar môr, ha ma en deûz lavaret d'ézhañ pétrâ da ôber.

—

XLVIII. PENNAD.

Diougan a-énep Moab.

1. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel diwar-benn Moab : Gwâ war Nabo, râg gwastet eo bét ha mézékéet ; kéméret eo bét Kariataim : mézékéet eo bét, krénet é deûz ar géar gré.

2. N'en em veûlô mui Moab eûz a Hesébon ; hî hô deûz mennet droug enn hé énep. Deûit, ha dispennomphi eûz a douez ar boblou ; tével éta a ri, hag ar c'hlézé a iélô war da lerc'h.

3. Eur garm *a zâv* eûz a Oronaim : eur gwastadur, hag eunn dispennadur brâz.

4. Dispennet eo Moab ; deskit d'ifé vugaligou ôber garmou.

5. Enn eur geina é piño dré gre-c'hien Luit ; ô véza ma hô deûz klévet ann énébourien hé iudérez é dinaou Oronaim.

6. Tec'hit, savéteit hoc'h énéou, ha bézit ével ar brûg enn distrô.

7. Râg ô véza ma éc'h eûz lékéat da fisiañs enn da gériou kré hag enn da deñzoriou, é vézi ivé kéméret ; ha Kamas a iélô é sklavérez, hag hé véléien, hag hé briñsed ivé.

8. Ar preizer a zeûi é pép kéar ; kéar é-béd na vézô espernet ; ann traoñiennou a vézô preizet, ar c'hompézennou a vézô gwastet ; râg ann Aotrou en deûz lavaret kémeñt-sé.

9. Rôit bleûñ da Voab, râg é-kreiz hé skéd éz ai-kuît ; hé gériou a vézô didûd, ha na hellô dén choum enn-hô.

10. Milliget *ra vézô* ann hini a râi labour ann Aotrou gañd disléalded : ha milliget *ra vézô* ann hini a zistrôi hé glézé diouc'h ar goad.

11. Strujuz eo bét Moab adaleg hé iaouañktiz, hag eo bét arzaôet war hé lec'hid ; né két bét dinaouet eûz a eul léstr enn eul léstr all, ha né két bét dizouget er-méaz : rak-sé eo choumet hé vlâz gañt-hañ, ha né két bét névézet hé c'houés.

12. Râk-sé chétu é teû ann deisiou, émé ann Aotrou, ma kasinn d'ézhañ tûd a zireizô hag a fennô hé bôdou ; hé ziskara a raiñt hé-unan ; goullô a raiñt hé listri, hag é torriñt hé bôdou.

13. Ha Moab a vézô mézékéet gañt Kamos, ével ma eo bét mézékéet ti Israel gañt Béthel, é péhini en dôa lékéat hé fisiañs.

14. Pénaoz é livirit-hu : kré omp, ha tûd kalounek évid ar brézel ?

15. Gwastet eo bét Moab, hag hé gériou a zô bét dévet ; hag ann dilenn eûz hé dûd-iaouañk a zô bét lazet, émé ar roué, en deûz da hanô Aotrou ann arméou.

16. Tôst eo dispennadur Moab da zoñt ; ha buhan é teûi hé zrouk.

17. Fréalzit-héñ, c'houi holl péré a zô war hé drô, c'houi holl péré a anavez hé hanô, livirit : Pénaoz eo bét torret ar walen gré, ar vâz a c'hloar ?

18. Diskenn eûz da c'hloar, hag azez war ar zec'hed, merc'h a choum é Dibon : râg ann hini en deûz gwastet Moab a biñ enn-od, hag a ziskarô da gériou kré.

19. En em zalc'h war ann heñt, ha sell, merc'h a choum é Aroer : grâ goulennou oud ann hini a dec'h, ha lavar d'ann hini a ia-kuît : Pétrâ a zô c'hoarvézet ?

20. Mézékéet eo Moab, ô véza ma eo bét tréc'het ; iudit, ha garmit ; embannit é Arnou pénaoz eo bét gwastet Moab.

21. Hag ar varn a zô deûet war ar mésiou ; war Hélon, ha war Jasa, ha war Méfaat,

22. Ha war Zibon, ha war Nabo, ha war di Déblataim,

23. Ha war Gariataim, ha war Vetgamul, ha war Vetmaou,

24. Ha war Gariot, ha war Vosra, ha war gériou brô Moab, a bell hag a dôst.

25. Korn Moab a zô bét torret, hag hé vréac'h a zô bét brévet, émé ann Aotrou.

26. Mezvit-héñ, ô véza ma eo savet a-éneb ann Aotrou. Saotrâ a rai dourn Moab enn hé zislouñk, hag héñ a zeûi da c'hoapérez.

27. Râg goab éc'h eûz gréat eûz a Israel, ével pa vé bét kavet é-touez al laéroun : enn abek d'ar péz éc'h eûz lavaret enn hé énep, é vézi kaset é sklavérez.

28. Kuitait ar c'hériou, ha choumit é-touez ar réc'hier, tûd Moab ; ha bézit ével ar goulm a râ hé neiz enn toullou ar ré uc'héla.

29. Klevet hon eûz rogeñtez Moab : gwall rok eo : hé uc'helded, hé rogoni, hag hé valc'hder, hag herder hé galoun.

30. Hé vugad a anavézann, émé ann Aotrou : ha pénaoz né két kévatal hé nerz *d'hé vugad*, ha ma eo bét hé striv enn tû all d'hé c'halloud.

31. Râk-sé é vélinn war Voab, hag é c'harminn étrézé Moab holl, hag é keininn gañd ann dûd a choum enn da vuriou brikennou.

32. Mé a vélô war-n-od, gwinien Sabama, ével ma em eûz gwélet war Jazer ; da greskou hô deûz treûzet ar môr, bété môr Jazer iñd deûet ; war da védérez, ha war da veñdem eo en em stlapet ar preizer.

33. Al lévénez hag al lid a zô bét kaset-kuit eûz ar c'hompézennou drûz, hag eûz a vrô Moab ; miret em eûz na rédché ar gwin er gwaskollou ; ar ré a waské ar rézin na ganiñt mui hô c'hanaouen.

34. Éûz a Hésébon bétég Éléalé ha Jasa, hô deûz garmet gañd eur vouéz gré, hag eûz a Zégor bétég Oronaim, ével eunn ounner trî-vloaz ; douréier Nemrim a zeûi ivé da véza fall.

35. Ha mé a gasô kuit eûz a Voab, émé ann Aotrou, ann hini a réa hé gennigou war al lec'hiou uc'hel, hag ann hini a réa sakrifisou d'hé zouéed.

36. Râk-sé va c'haloun a huanadô étrézé Moab ével eur zutel ; va c'haloun a huanadô étrézé tûd hé muriou brikenhou ével eur zutel ; ô véza ma hô deûz gréat enn tû all d'hô galloud, iñt bét kollet.

37. Râk pép penn a vézô moal, ha péb harô a vézô touzet ; pép dourn a vézô éréet, ha war bép kein é vézô eur zaé-reûn.

38. War holl dôennou Moab, hag enn hé leûriou-kéar na vézô némét gwélvan : râk brévet eo Moab gan-éñ ével eul léstr didalvez, émé ann Aotrou.

39. Pénaoz eo bét trec'het-hi hag é deûz iudet? Pénaoz é deûz Moab soublet hé fenn, hag eo mézékéet? Ha Moab a vézô da c'hoapérez, ha da skouér évid ar ré holl a zô war hé zrô.

40. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu é nichô ével eunn er, hag é lédô hé ziou-askel étrézé Moab.

41. Kéméret eo Kariot, ha kéméret eo hé c'hréou ; ha kaloun ar ré gréva eûz a Voab a vézô enn deiz-zé ével kaloun eur c'hrég é gwilioud.

42. Ha Moab a éhanô da véza eur bobl ; ô véza ma eo en em vugadet a-éneb ann Aotrou.

43. Ar spouñt, ar poull, hag al lindâg *a zô savet* war-n-od, ô dén Moab, émé ann Aotrou.

44. Néb a déc'hô diouc'h ar spouñt a gouézô er poull ; ha néb a zavô eûz ar poull, a vézô paket el lindâg ; râk mé a zigasô war Voab bloaz hô emwél, émé ann Aotrou.

45. Ar ré a déc'hé diouc'h al lindâg a zô arzaôet é skeûd Hesébon ; hôgen ann tân a zô deûet er-méaz eûz a Hesébon, hag ar flamm eûz a greiz Séon, hag en deûz louñket lôd eûz a Voab, ha kern bugalé ann dispac'h.

46. Gwâ té, Moab ; kollet oud, pobl Kamos ; râk da vipien ha da verc'hed a zô bét kaset é sklavérez.

47. Hôgen mé a zigasô Moab eûz ar sklavérez enn deisiou divéza, émé ann Aotrou. Bétég amañ *éma* barn Moab.

XLIX. PENNAD.

Diougan a-éneb Ammon, ann Iduméa, Damas, ha ré all.

1. Diwar-benn bugalé Ammon. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Hag Israel n'en deûs-héñ két a vugalé? Pé n'en deûs-héñ két a héred? Pérâg éta en deûs-héñ Melkom perc'hennet Gal ével hé zigwéz ; ha ma eo éat hé bobl da choum enn hé gériou?

2. Râk-sé chétu é teûi deisiou, émé ann Aotrou, é péré é likiinn da glévout trouz brézel war Rabbat da vugalé Ammon, hag hi a zeûi da eur bern mein, hag hé merc'hed a vézô dévet gañt ann tân, hag Israel a zeûi da vestr d'ar ré hô dôa hé vestroniet, émé ann Aotrou.

3. Iûd, Hesébon, ô véza ma co bét gwastet Hai : garmit, merc'hed Rabbat, likiit séier-reûn da c'houriz : gwélit ha rédit enn-drô d'ar c'haéou ; ô véza ma vézô kaset Melkom é sklavérez, hà gañt-hañ hé véléien hag hé briñsed.

4. Pérâg é fougéez-té gañd da draoñiennou? Divéret eo da draoñien, merc'h kizidik, té péhini en em fisié enn da deñzoriou, hag a lavaré : Piou a zeûi étrézég enn-oun?

5. Chétu mé a zigasô ar spouñt war-n-od, émé ann Aotrou, Doué ann arméou, râg ar ré holl a zô war da drô ; ha c'houi a vézô skiñet péphini enn hé dû ; ha na vézô dén évit strolla ar ré a déc'hô.

6. Ha goudé-zé é likiinn bugalé Ammon da zistrei eûz ar sklavérez, émé ann Aotrou.

7. Diwar-benn ann Iduméa. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Ha n'eûz mui a furnez é Téman? Diguzul eo hé vugalé, didalvez eo hô furnez.

8. Tec'hit ha trôit hô kein ; diskennit é gwéled ann douar, tûd Dédan ; râk digaset em eûz war Ésaü deiz hé goll, deiz hé emwél.

9. Ma vijé deûet beñdemourien étrézég enn-od, ha n'hô dévijé két lézet d'id eur bod-rézin-bennâg? Ma vijé deûet laéroun enn nôz, ha n'hô dévijé két kéméret ar péz hô dévijé kavet mâd?

10. Hôgen mé em eûz dizôlôet Ézaü, hag em eûz diskouézet ar péz a guzé, ha na hellô mui hé guza ; hé wenn, hag hé vreûdeûr, hag hé amézéien a vézô gwastet, ha na vézô mui.

11. Dilez da emzivaded : mé hô lakai da véva ; ha da intañvézed a lakai hô fisiañs enn-oun.

12. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu ar ré ha na oa két hô barn éva eûz ar c'hôp, a évô, a évô anézhañ ; ha té a vijé lézet ével *pa vijez* dinam? Na vezi két *lézet ével* dinam, hôgen éva, éva a ri.

13. Râk dré-z-oun va-unan em eûz touet, émé ann Aotrou, pénaoz Bosra a zeûi ével eûl léac'h didûd, da vézégez, ha da zistrô, ha da valloz : hag hé holl c'hériou a zeûi da lec'hiou didûd da-vikenn.

14. Eur vouéz em eûz klévet a berz ann Aotrou, hag eur c'hannad a zô bét kaset étrézég ar brôadou, *évit lavarout* : En em strollit, ha deûit enn hé éneb-hi, ha savomp évid ar brézel.

15. Râk chétu mé em eûz da lékéat bihan é-touez ar brôadou, hag astud étré ann dûd.

16. Da rogoni ha balc'hder da galoun hô deûz da douellet, té péhini a choum é kéviou ar réc'hier, hag a striv évit tizout lein ar gréc'hien : ha p'az pé savet da neiz kenn uc'hel hag ann er, mé az diframmô ac'hanô, émé ann Aotrou.

17. Ann Iduméa a vézô didûd. Kémeñd hini a dréménô dré-z-hi a vézô saouzanet, hag a rai goab eûz hé holl c'houliou.

18. Evel ma eo bét dispennet Sodom ha Gomorra, hag hé amézégézed, émé ann Aotrou ; na choumô dén énô, mâb anñ dén na boblô két anézhi.

19. Chétu ével eul léon a zavô eûz a herder ar Jordan oud *hé c'hériou* ker kaer ha ker kré ; râk mé hé lakai da rédek buhan étrézég enn-hi ; ha piou a vézô dilennet évit kâs out-hi? Râk piou a zô héñvel ouz-in? Ha piou a harzô ouz-in? Ha piou eo ar méser-zé a éneb out vâ dremm?

20. Râk-sé sélaouit dézô ann Aotrou, en deûz kéméret diwar-benn Édom, hag ar vénosiou en deûz mennet diwar-benn tûd Téman : Ia, ar ré zistéra eûz ann tropel hô lakai da déc'hout, hag a ziskarô gañt-hô hô holl ziez.

21. Trouz hô dismañtr en deûz lékéat ann douar da gréna : trouz hô garm a zô bét klévet er môr Rûz.

22. Chétu ével eunn er a zavô, hag a nichô, hag a lédô hé ziou-askel étrézé Bosra : ha kaloun ar ré gréva eûz ann Iduméa a vézô enn deiz-zé ével kaloun eur c'hrég é gwilioud.

23. Diwar-benn Damas. Émat hag Arfad a zô reûstlet ; ô véza ma hô deûz klévet eur gwall gélou : tûd ann arvor a zô bét kéflusket : kenn ne-c'het iñt, n'hô deûz két gellet kéméroud éhan.

24. Digalôunékéet eo Damas, trôed eo oud ann tec'h, ar spouñt a zô kroget enn-hi : ann eñkrez hag ar gloasiou a zalc'h anézhi ével eur c'hrég é gwilioud.

25. Pénaoz hô deûs hi dilézet eur géar ker meûleûduz, eur géar kenn dudiuz?

26. Hé zûd-iaouañk a gouézô enn hé leûriou-kéar ; hag hé holl vrézélidi a davô enn deiz-zé, émé Aotrou ann arméou.

27. Ha mé a lakai ann tân é mûr Damas, hag héñ a zévô kestel Bénadad.

28. Diwar-benn Sédar, ha diwar-benn rouañtélésiou Asor, a zô bét dispennet gañt Nabukodonosor, roué Babilon. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Savit, ha piñit a-énep Sédar, ha gwastit bugalé ar sâv-héol.

29. Hô zeltou hag hô zropellou a gémériñt ; hô zinellou, hag hô holl listri, hag hô c'hañvaled a skrapiñt évit-hô : hag hi a c'halvô spouñt war-n-ézhô a bép tû.

30. Tec'hit, rédit buan, en em guzit é gwéled ann douar, tûd Asor, émé ann Aotrou ; râk Nabukodonosor, roué Babilon, en deûz kéméret dézô enn hoc'h énep, ha mennet ménosiou ouz-hoc'h.

31. Savit kévret, ha piñit oud eur vrôad a zô é péoc'h, hag a choum héb aoun, émé ann Aotrou ; n'hô deûz na doriou, na sparlou ; hô-unan é choumoñt.

32. Hag hô c'hañvaled a vézô d'ar skrâp, hag hô lôd brâz a loéned d'ar preiz : ha mé hô skiñô dré bép gweñt, hi péré a drouc'h hô bléô é rouñd : ha mé a zigasô ar marô war-n-ézhô eûz hô holl harzou, émé ann Aotrou.

33. Hag Asor a zeûi da dî d'ann

aérévenn, hag a vézô didûd da-vikenn : na choumô dén énô, ha mâb ann dén na bobiô két anézhi.

34. Gér a zeuaz a berz ann Aotrou da Jérémias ar profed, er penn kenta eûz a réu Sédésias, roué Juda, ô lavarout :

35. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Chétu mé a dorrô gwareg Élam, hag hô ners brâz.

36. Ha mé a zigasô war Élam pévar wenn eûz a bévar c'horn ann éñv : ha mé hô skiñô dré ann holl wentou-zé ; ha na vézô brôad é-béd é péhini n'en em dennô ar ré a dec'hô eûz a Élam.

37. Ha mé a lakai Élam da gréna dirâg hé énébourien, ha dirâg ar ré a glask hô buez : ha mé a zigasô warn-ézhô ann drouk, va buanégez ha va frouden, émé ann Aotrou : ha mé a gasô ar c'hlézé war hô lerc'h, kén n'em bézô hô c'haset-da-nétra.

38. Ha mé a zavô va zron é Élam, hag a gollô hô rouéed hag hé briñsed, émé ann Aotrou.

39. Hôgen enn deisiou divéza, mé a lakai da zistrei sklaved Élam, émé ann Aotrou.

L. PENNAD.

Diougan a-éneb Babilon.

1. Gér a lavaraz ann Aotrou diwarbenn Babilon, ha diwar-benn brô ar C'haldéed, dré Jérémias ar profed.

2. Embannit é-touez ar brôadou, ha rôit da glevout ; savid ann arouéz, diouganit, ha na guzit két ; livirit : Kéméret eo bét Babilon, mézékéet eo hô skeûdennou, trec'het eo hô idolou.

3. Râg eur vrôad a zâv out-hi eûz ann hañter-nôz, hag a lakai hé brô ével eunn distrô ; ha na choumô enn-hi na dén na loen ; hag hi a zô tec'het, hag a zô éat-kuit.

4. Enn deisiou-zé, hag enn amzerzé, émé ann Aotrou, bugalé Israel, ha bugalé Juda a zeûi kévret : hî a gerzô, hag a zeûi enn eur wéla ; hag a glaskô ann Aotrou, hô Doué.

5. Hî a c'houlennô ann heñd da Zion ; étrézég énô é vézô trôet hô daoulagad. Hî a zeûi, hag a rai eur gévrédigez peûr-baduz gañd ann Aotrou, péhini na vézô bikenn añkounac'héet.

6. Va fobl a zô deûet *ével* eunn tropel diañket : hô mésérien hô deûz hô zouellet, hag hô lékéat da gildrei er ménésiou ; eûz ar ménésiou iñd éat enn traoñiennou, añkounac'héet eo bét gañt-hô léac'h hô éhan.

7. Kémeñd hini en deûz hô c'havet, en deûz hô louñket ; hag hô énébourien hô deûz lavaret : N'hon eûz két gréat a zrouk ; râg hî hô deûz péc'het a-éneb ann Aotrou, kaerded ar reizded, a-éneb ann Aotrou, géd hô zadou.

8. Téc'hit eûz a greiz Babilon, hag îd er-méaz eûz a vrô ar C'haldéed ; ha bézit ével ar menned-gerv é penn ann tropel.

9. Râk chétu mé a lakai da zével hag a zigasô a-éneb Babilon, eul lôd bráz a boblou eûz a zouar ann hañternôz ; hag hî en em aozô évit stourmi out-hî, hag hé c'hémérô ; hô saésiou a vézô ével saésiou eunn dén kré ha kriz, na zistrôiñt két dilaz.

10. Hag ar C'haldéa a vézô é preiz ; ha kémeñd hini a wastô anézhi a binvidikai, émé ann Aotrou.

11. O véza ma hoc'h eûz tridet, ha ma hoc'h eûz gwall gomzet, ô skrapa va digwéz ; ô véza ma oc'h en em lédet ével leûéou war ar géot, ha ma hoc'h eûz bléjét ével tirvi.

12. Hô mamm a vézô mézékéetmeûrbéd, ann hini é péhini oc'h bét ganet a vézô lékéat hevel oud ar poultr ; chétu é vézô ann divéza étouez ar brôadou, eunn distrô, diheñt ha dizour.

13. Buanégez ann Aotrou hé lakai da véza didûd, hag ével eunn distrô é vézô holl ; kémeñd hini a dréménô dré Vabilon a vézô saouzanet, hag a rai goab eûz hé c'houliou.

14. En em aozit a-éneb Babilon a bép tû, c'houi holl péré a steñ ar warek : stourmid out-hi, na espernit két ar saésiou ; râg hî é deûz péc'het a-éneb ann Aotrou.

15. Garmit out-hi, a bép-tu ; rei a ra he daouarn, diskaret eo hé diazézou, kouézet eo hé muriou, râk veñjañs ann Aotrou a zô deûet ; en em veñjit anézhi ; ével ma é deûz gréat, grid d'ézhi.

16. Dispennit eûz a Vabilon ann hini a hâd, hag ann hini a zalc'h ar fals é amzer ar médérez ; a zirâk klézé ar goulm pép-hini a zistrôi étrézég hé bobl, pép-hini a déc'hô d'hé vrô.

17. Eunn tropel skiñet eo Israel ; al léoned hô deûz hé gaset-kuit ; roué Assur en deûz hé louñket da genta ; ha Nabukodonosor, roué Babilon, péhini eo bét ann divéza, en deûz hé ziaskournet.

18. Râk-sé ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Chétu mé á emwélô roué Babilon hag hé vrô, ével ma em eûz emwélet roué Assur :

19. Ha mé a zigasô Israel d'al léac'h é péhini é choumé ; hag héñ a beûrô er C'harmel, hag é Basan, hag hé éné en em walc'hô war vénez Éfraim ha Galaad.

20. Enn deisiou-zé hag enn amzerzé, émé ann Aotrou, é vézô klasket fallagriez Israel, hag hî na vézô mui ; ha péc'hed Juda, hag héñ na vézô két skavet ; râk mé a vézô trugarézuz é-kéñver ar ré em bézô dilézet.

21. Piñ war vrô ar faézérien, hag emwél ar ré a choum enn-hi ; diskar, ha lâz ar ré a zô war hô heûl, émé ann Aotrou ; ha grâ kémeñd em eûz gourc'hémennet d'id.

22. Trouz brézel *a zô* er vrô, hag eunn eñkrez brâz.

23. Pénaoz eo bét torret ha brévet morzol ann douar holl ? Pénaoz eo bét trôet Babilon enn eunn distrô étouez ar brôadou ?

24. Lindagou em eûz añtellet ouzid, hag oud két paket, ô Babilon, hép gouzoud d'id, té a zô bét kavet ha paket, ô véza ma éc'h eûz héget ann Aotrou.

25. Ann Aotrou en deûz digoret hé denzor, hag en deûz tennet anézhañ armou hé vuanégez, râg ann Aotrou, Doué ann arméou, en deûz ézomm anézhô a-éneb brô ar C'haldéed.

26. Deûit enn hé énep eûz a harzou ar béd, digorit évit ma teûi ar ré a dlé hé mac'ha ; tennit ar vein eûz ann heñt, ha bernit-hô, lazit-hi, kén na choumô nétra enn-hi.

27. Dispennit hé holl dûd kré, ra ziskenniñt d'al lazérez ; gwa hî, râk deûet eo hô deiz, amzer hô emwél.

28. *Béz' é kléveur* mouéz ar ré a dec'h, hag ar ré a ia-kuit eûz a vrô Babilon, évid embanna é Sion veñjañs ann Aotrou, hon Doué, veñjañs hé dempl.

29. Embannit d'ar ré holl péré a denn gañd ar warek, ma teûiñt a-éneb Babilon. Savit enn hé éneb a bép tû ; ha na déc'hô hini ; distolit d'ézhi hervez hé ôberiou ; grid enn hé c'héñver ével ma é deûz gréat ; ô véza ma eo bét savet a-éneb ann Aotrou, a-énep Sañt Israel.

30. Râk-sé hé zûd-iaouañk a gouézô enn hé leûriou-kéar ; hag hé holl vrézellidi a davô enn deiz-zé, émé ann Aotrou.

31. Chétu mé a zeû étrézég enn-od, ô dén rok, émé ann Aotrou, Doué ann arméou, ô véza ma eo deûet da zeiz, amzer da emwél.

32. Diskaret é vézô ann dén rok hag héñ a gouézô, ha na vézô dén évid hé assével ; ha mé a lakai ann tân enn hé gériou, hag héñ a zévô pép-trâ war hé drô.

33. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Bugalé Israel ha bugalé Juda a c'houzañv ann drouk-komz kévret ; kémeñd hini en deûz hô c'héméret, a zalc'h anézhô, ha na fell két d'ézhañ hô leûskel da voñt.

34. Hô daspréner a zô kré, Aotrou ann arméou eo hé hanô ; héñ a varnô hag a zifennô anézhô ; spounta a rai ann douar, reûstla a rai ar ré a choumô é Babilon.

35. Ar c'hlézé *a zô* war ar C'haldéed, émé ann Aotrou, ha war dûd Babilon, ha war hé briñsed, ha war hé dûd fûr.

36. Ar c'hlézé war hé diouganérien, péré a vézô diskiañt ; ar c'hlézé war hé dûd kré, péré hô dévézô aoun.

37. Ar c'hlézé war hé c'hézek, ha war hé c'hirri, ha war ann holl bobl a zô enn hé c'hreiz ; hag hî a zeûi

ével gragez ; ar c'hlézé war hé zeñzoriou, hag hi a vézô preizet.

38. Ar zec'hor a zeûi war hé douréier, hag hi a zizec'hô ; ô véza ma eo eur vrô a idolou kizellet, ha ma lékéoñt hô gloar é traou disneûz.

39. Râk-sé ann éréveñt a choumô enn-hi, gañd ar fauned péré en em vag gañt fiez ; ann aotruzed a choumô ivé énô ; na vézô mui a dûd enn-hi da-vikenn, ha na vézô két assavet héd ann holl rummou.

40. Ével ma en deûz amm Aotrou diskaret Sodom ha Gomorra, hag ar c'hériou war hô zrô, émé ann Aotrou ; na choumô dén énô, ha mâb ann dén na boblô két anézhi.

41. Chétu eur bobl a zeû eûz ann hañter-nôz, eur vrôad vrâz ha kalz rouéed a zâv eûz a bennou ann douar.

42. Hô gwareg hag hô ziren a gémérout ; kriz iñt ha didruez ; hô mouéz a rai trouz ével ar môr ; war hô c'hézek é piñiñt enn da énep, merc'h Babilon, ével eunn dén daré évid ar brézel.

43. Roué Babilon en deûz klévet hanô anézhô, hag hé zaouarn a zô deûet dinerz ; ann añken a zô krôget enn-hañ, hag ar gweñtrou ével eur c'hrég é gwilioud.

44. Chétu ével eul léon a zavô eûz a herder ar Jordan oud hé c'hériou ker kaer ha ker kré ; râk mé hé lakai da rédek buhan étrézég enn-hi ; ha piou a vezô dilennet évit kâs out-hi ? Râk piou a zô héñvel ouz-in ? Ha piou a harzô ouz-in ? Ha piou eo ar méser-zé a éneb out va dremm ?

45. Râk-sé sélaouit dézô ann Aotrou, en deûz gréat enn hé spéred a-énep Babilon ; hag ar ménosiou en deûz mennet diwar-benn brô ar C'haldéed ; ar ré vihana eûz ann tropel hô lakai da déc'hout, hag a zispennô gañt-hô hô c'hériou.

46. Gañt trouz sklavérez Babilon eo eo bét kéflusket ann douar, hag hé garm a zô bét klévet é-touez ar brôadou.

LI. PENNAD.

Kémenn rôet gañt Jérémias da Zaraias pa'z éa da Vabilon.

1. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu mé a lakai da zével war Vabilon, ha war ar ré a choum enn-hi, péré hô deûz savet hô c'haloun em énep, ével eunn avel a vosen.

2. Ha mé a gasô a-éneb Babilon nizérien, péré a nizô anézhi, hag a wastô hé brô ; râg hi a zeûi out-hi a bép tu é deiz hé eñkrez.

3. Na steñet két hé warek néb a zô boazet d'hé steña ; ha na géméret két hé hobrégon : na espernit két hé zûdiaouañk ; lazit hé holl vrézélidi.

4. Ar ré varô a gouézô é brô ar C'haldéed, hag hi a vézô gouliet enn hé froviñsou.

5. O véza n'eo két bét dilézet Israel ha Juda gañd hô Doué, Aotrou ann arméou : ha ma en deûz Sañt Israel leûniet hô brô a wallou.

6. Tec'hid eûz a greiz Babilon, ha dieûbit pép-hini hô puez ; na davit két war hé fallagriez ; râk amzer veñjañs ann Aotrou eo, hag héñ a zistolô d'ézhi hervez hé dellid.

7. Eur c'hôp aour é dourn ann Aotrou eo Babilon, hag héñ en deûz mezviet ann douar holl ; ar brôadou hô deûz évet eûz hé win, ha dré-zé iñt bét kéflusket.

8. Kouézet eo buban Babilon, hag eo bét brévet ; iudit war-n-ézhi ; likiit balzam war hé gouli, évit gwélout hag hi a iac'hai.

9. Louzaouet eo bét Babilon gan-éomp, ha né két bét iac'héet ; dilézomp-hi, ha déomp pép-hini d'hor brô ; râg hé barn a zô éat bétég ann-éñvou, saved eo dreist ar c'hoabr.

10. Hor reizded en deûz diskouézet ann Aotrou : deûit, hag embannomp é Sion labour ann Aotrou, hon Doué.

11. Lemmit hô saésiou, leûñit hô troñsou ; savet eo bét gañd ann Aotrou spéred rouéed ar Védied ; hag hé véoz eo ma kollô Babilon, ô véza ma eo deûet veñjañs ann Aotrou, veñjañs hé dempl.

12. Savit ann arouéz war vuriou Babilon ; kreskit hé diwall. Savid diwallerien, aozit spiou ; râk mennet en deûz ann Aotrou, ha gréat en deûz kémeñd en dôa diouganet a-énep tûd Babilon.

13. Té péhini a choum war ann douréier vrâz, hag éc'h eûz kémeñd a deñzoriou, da zivez a zô deûet, c'hoarvézet eo da zispennadur.

14. Aotrou ann arméou en deûz touet dré-z-hañ hé unan : Lakaad a rinn ann dûd da gouéza war-n-od ével biskouled ; hag hi en em laouénai oc'h da zispenna.

15. Héñ eo en deûz gréat ann douar gañd hé ners, en deûz aozet ar béd gañd hé furnez, hag en deûz léget ann éñvou gañd hé boell.

16. Diouc'h trouz hé vouéz, ann douréier en em zastum enn éñv ; héñ a zastum ar c'hoabr eûz a benn ar béd, hag a laka ann arné da gouéza é glaô ; héñ a denn ann avel eûz hé deñzoriou.

17. Diskiañt eo pép dén gañd hé wiziégez ; mézégez ar c'hizeller eo ar skeûden, ô véza ma eo euñn dra c'haou ar péz en deûz kizellet, ha n'eûz két a éné enn-hañ.

18. Labouriou gwân iñt, hag a laka da c'hoarzin ; é amzer ar wélédigez éz aiñt-da-nétra.

19. Lôden Jakob né két héñvel oud ar ré-mañ ; râg héñ eo en deûz gréat pép-trâ, hag Israel eo gwalen hé zigwéz : Aotrou ann arméou eo hé hanô.

20. Té eo ar morzol gañt péhini é vrévinn ann armou a vrézel ha gan-éz é vrévinn ar brôadou, ha gan-éz é tispenninn ar rouañtélésiou ;

21. Ha gan-éz é vrévinn ar marc'h hag ar marc'hek ; ha gan-éz é vrévinn ar c'harr hag ar c'harréner :

22. Ha gan-éz é vrévinn ann ozac'h hag ar c'hrég ; ha gan-éz é vrévinn ar c'hôziad hag ar bugel ; ha gan-éz é vrévinn ar paotr-iaouañk hag ar plac'h-iaouañk :

23. Ha gan-éz é vrévinn ar méser hag hé dropel ; ha gan-éz é vrévinn al labourer hag hé denn ; ha gan-éz é vrévinn ar pennou-brô hag ar pennou-kéar.

24. Ha mé a zistolô da Vabilon ha da holl dûd ar C'haldéa ann holl zroug hô deûz gréat é Sion, dirâg hô taoulagad, émé ann Aotrou.

25. Chétu mé a ia d'az kavout, ménez bosennuz, émé ann Aotrou, té péhini a zaotr ann douar holl ; ha mé a astennô va dourn war-n-od, hag é tiframminn ac'hanod eûz a greiz ar réc'hier, hag é likiinn ac'hanod da eur ménez losk.

26. Ha na vézô két tennet ac'hanod a véan korn nag a véan diazez ; hôgen kollet é vézi da-vikenn, émé ann Aotrou.

27. Savid ar bannier war ann douar ; sonid ar c'horn-boud é-touez ar brôadou ; aozid ar brôadou enn hé éneb-hi ; galvid enn hé éneb rouéed Ararat, Menni hag Assénez, strollit Tafsar enn hé éneb-hi ; digasid ar c'hézek ker paot hag ar biskouled blévek.

28. Aozid enn hé éneb-hi ar brôadou, rouéed ar Média, hé duged, hag hé holl bennou-brô, hag ann holl zouar dindân hé béli.

29. Hag ann douar a vézô kéflusket ha spouñtet ; râk ménoz ann Aotrou a zavô a-éneb Babilon, évit lakaat brô Babilon da zistrô ha da léac'h didûd.

30. Ar ré gré eûz a Vabilon a zô en em dennet eûz ar stourm, er c'hériou kré iñt choumet ; hô ners a zô éat-da-nétrâ, ével gragez iñt deûet, hô ziez a zô bét losket, hô barrennou a zô bét torret.

31. Ar rédérien a ziarbennô ar rédérien, hag ar gannaded a ziarbennô ar gannaded, évit rei da anaout da roué Babilon, pénaoz eo kéméret hé géar eûz ann eil benn d'égilé,

32. Pénaoz eo bét skrapet ar gwéviou, ha lékéat ann tân er gwerniou ; ha pénaoz ar vrézélidi a zô saouzanet.

33. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou, Doué Israel : Merc'h Babilon *a zô* ével eûl leûr ; deûed eo ann amzer d'hé mac'ha ; eunn nebeût c'hoaz, hag é teûi amzer hé médérez.

34. Nabukodonosor, roué Babilon, en deûz va gwastet, en deûz va débret ; va lékéat en deûz ével eûl léstr

goullô ; va louñket en deûz ével eunn aerouañt ; leûniet en deûz hé gôv gañd ar péz em bôa a c'houéka ; ha va c'haset en deûz kuit.

35. Ar fallagriez a zô bét gréat ouzin hag out va c'hîk, *ra gouézô* war Vabilon, émé merc'h Sion ; ha va goâd *ra gouézô* war dûd ar C'haldéa, émé Jéruzalem.

36. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu mé a varnô da géfridi, hag a veñjô ac'hanod ; lakaad a rinn hé môr da hesk, hag é tizéc'hinn hé douréier.

37. Ha Babilon a zeûi ével berniou mein, hag ann érévenţ a choumô ennhi ; da zaouzan ha da c'hoapérez é vézô, dré ma vézô didûd.

38. Iuda a raiñt ével léoned, héja a raiñt hô moné ével al léonédigou.

39. Enn hô grouéz hô likiinn da éva, ha mé hô mezviô, évit ma vôrédiñt, ha ma kouskiñt eûz a eunn hun peûr-baduz, ha na zaviñt mui, émé ann Aotrou.

40. Mé hô digasô ével ein d'al lazérez, hag ével tourzed gañd mennedgevr.

41. Pénaoz eo bét kéméret Sésac'h, pénaoz eo bét skrapet ar géar goañta eûz ann douar holl ? Pénaoz eo deûet da zaouzan Babilon é-touez ar bróadou ?

42. Piñet eo ar môr war Babilon, gôlôet eo bét gañd al lôd bráz eûz hé goummou.

43. Spouñtuz eo deûet hé c'hériou, eunn douar hep tiez hag hep tûd, eunn douar é péhini na choum dén, ha dré béhini na drémèn két mâb ann dén.

44. Ha mé a emwélô Bel é Babilon, hag é tenninn eûz hé c'hénou ar péz en dôa louñket ; hag ar bróadou na gaougiñt mui war hé drô, râk muriou Babilon a gouézô.

45. Deûit er-méaz eûz hô c'hreiz, ô va fobl ; évit ma tieûbô pép hini hé éné eûz a vuañégez hag eûz a frouden ann Aotrou.

46. N'en em laosket két hô kaloun, ha na spouñtit két gañd ar brudon a vézô klévet war ann douar ; eur vrud a zeûi enn eur vloaz, hag eur vrud enn eur vloaz all ; ar fallagriez a vézô er-vrô ; ann trec'her a zavô war ann tréc'her.

47. Râk-sé chétu eo deûet ann deisiou é péré éc'h emwélinn skeûdennou kizellet Babilon ; é péré a vézô mézékéet hé holl brô hag a gouézô enn hé c'hreiz hé holl dûd lazet.

48. Neûzé ann éñv hag ann douar ha kémeñd a zô enn-hô, a veûlô *Doué* diwar-benn Babilon, ô véza ma teûi preizérien war-n-ézhi eûz ann hañternôz, émé ann Aotrou.

49. Ével ma en deûz lazet Babilon kalz a dûd enn Israel, ével-sé é vézô lazet kaïz a dûd eûz a Vabilon enn douar holl.

50. C'houi péré a dec'h diouc'h ar c'hlézé, deûit ha na arzaôit két ; hô pézet koun a bell eûz ann Aotrou, ha ra zeûi Jéruzalem enn hoc'h éñvor.

51. Mézékéet omp, ô véza ma hon eûz klévet ann dismégañs ; ar vézégez é deûz gôlôet hor penn, ô véza ma eo deûet ann diavésidi da gâs-da-gét saûtuar tî ann Aotrou.

52. Râk-sé chétu é teû ann deisiou, émé ann Aotrou, é péré éc'h emwélinn hé skeûdennou kizellet, é péré a vézô klévet ô c'harmi er vrô holl ann dûd gouliet-bráz.

53. Ha pa vijé savet Babilon bétég ann éñv, ha pa é divijé startéet hé nerz el lec'hiou ar ré uchéla, diouz-in é teûi ar ré hé diskarô, émé ann Aotrou.

54. Eur garm bráz *a glévéur* eûz a Vabilon, hag eunn dispennadur bráz eûz a vrô ar C'haldéed :

55. O véza ma en deûz ann Aotrou gwastet Babilon, ha ma en deûz lékéat da éhana hé mouéz gré ; ar c'hoummou anézhô a drouzô ével douréier bráz ; hô mouéz a rai troaz.

56. Râk deûed eo ar preizer warn-ézhi, da lavaroud eo, war Vabilon : hag hé zûd kré a zô bét kéméret ; hô gwareg a zô bét torret ; râg ann Aotrou péhini a zô eur veñjer kré, a zistolô d'ézhi hervez hé ôberiou.

57. Ha mé a vezviô hé friñsed, hag hé zûd fûr, hag hé duged, hag hé bleñérien, hag hé zûd kré ; hag hî a gouskô eûz a eunn hun peûr-baduz, ha na zihuniñt két, émé ar roué en deûz da hanô Aotrou ann arméou.

58. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Muriou lédan Babilon a vézô diskaret bétég hô diazez ; hag hô fersier ken uc'hel a vézô dévet ; hag ôberiou kémeñd all a hoblou hag a vrôadou a vézô kaset-da-gét, ha dévet, ha bévézet.

59. Gér a c'hourc'hémennaz Jérémias ar profed, da Zaraias, mâb Nérias, mâb Maasias, p'az éa gañt Sédésias, roué Juda, da Vabilon, er pévaré bloaz eûz hé rén ; hôgen Saraias a oa unan eûz ar ré geñta eûz ar proféded.

60. Ha Jérémias a skrivaz enn eul levr ann holl zroug a dlié da c'hoarvézout war Vabilon ; kémeñd a oa bét skrivet a-éneb Babilon.

61. Ha Jérémias a lavaraz da Zaraias : Pa vézi deûet da Vabilon, hag ez pézô gwélet, hag ez pézô lennet ann holl c'hériou-mañ,

62. É liviri : Té, Aotrou, eo éc'h eûz komzet oud al léac'h-mañ évid hé zispenna ; évit na choumô ennhañ na dén na loen, ha ma teûi da eunn distrô peûr-baduz.

63. Ha p'az pézô peûr-lennet al levr-mañ, é stagi out-hañ eur méan, hag é taoli anézhañ é-kreiz ann Eufratez.

64. Hag é liviri : Ével-sé é vézô gwélédet Babilon, ha na zavô mui a zindân ann añken a zigasinn war-n-ézhi ; hag hi a vézô kaset-da-gét. Bétég-henn *éma* gériou Jérémias.

LII. PENNAD.

Jéruzalem a zô grounnet ha kéméret gañt Nabukodonosor.

1. Sédésias en dôa eur bloaz warn-ugeñt pa zeûaz da réni ; hag unnék vloaz é rénaz é Jéruzalem ; hé vamm a oa hanvet Amital, merc'h Jérémias, eûz a Lobna.

2. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, é kémeñd ha m'en dôa gréat Joakim,

3. O véza ma oa frouden ann Aotrou war Jéruzalem ha war Juda, kén n'en dévijé hô distolet a zira-z-hañ : ha Sédésias en em zavaz a-énep roué Babilon.

4. Hôgen enn naved bloaz eûz hé rén, enn dékved miz, enn dékvez *deiz* eûz ar miz, chétu pétrâ a c'hoarvézaz : Nabukodonosor, roué Babilon, héñ hag hé holl armé, a zeûaz a-énep Jéruzalem ; hag hî a c'hrounnaz anézhi, hag a zavaz kestel war hé zrô.

5. Hag ar géar a oé grounnet bétég ann unnékved bloaz eûz a rén Sédésias.

6. Hôgen er pévaré miz, enn naved *deiz* eûz ar miz, é krôgaz ann naounégez é kéar ; ha na oa mui a voéd évit tûd ar vrô.

7. Ha pa oé gréat eunn difreûz é kéar, ann holl vrézélidi a déc'haz, hag a iéaz er-méaz eûz a géar a-zoug ann nôz, dré heñt ar porz a zô étre diou vur, hag a gâs da c'harz ar roué (râg ar C'haldéed a c'hrounné kéar trô-war-drô) ; hag hî a réaz-kuit dré ann heñt a gâs d'ann distrô.

8. Hôgen armé ar C'haldéed a iéaz war-lerc'h ar roué ; hag hî a bakaz Sédésias enn distrô a zô war harz Jériko ; hag ar ré holl a oa gañt-hañ a déc'haz diout-hañ.

9. Goudé m'hô dôé kéméret ar roué, é kaschoñt anézhañ da roué Babilon, é Réblata a zô é brô Émat, hag héñ a varnaz anézhañ.

10. Ha roué Babilon a lékéaz laza mipien Sédésias dira-z-hañ ; lakaad a réaz ivé laza holl briñsed Juda é Réblata.

11. Hag héñ a dennaz hé zaoulagad da Zédésias, hag a chadennaz anézhañ : ha roué Babilon hér c'hasaz da Vabilon, hag hel lékéaz enn eur vac'h bété deiz hé varô.

12. Hôgen enn naoñtékved bloaz eûz a rén Nabukodonosor, roué Babilon, er pempved miz, enn dékved *deiz* eûz ar miz, é teûaz Nabuzardan, priñs ann armé, péhini a c'hourc'hémenné é Jéruzalem dré urs roué Babilon.

13. Hag héñ a zévaz tî ann Aotrou, ha tî ar roué, hag holl diez Jéruzalem, hag ann holl diez vráz.

14. Hag holl armé ar C'haldéed a oa gañt priñs ar vrézélidi, a ziskaraz ann holl vuriou a oa trô-war-drô Jéruzalem.

15. Neûzé Nabuzardan, priñs ann armé, a zizougaz da Vabilon ar ré baoura eûz ar bobl a oa choumet é kéar, hag ar ré a oa bét tec'het étrézé roué Babilon, hag ann dilerc'h eûz ar bobl.

16. Hôgen Nabuzardan, priñs ann armé, a lézaz eûz ar ré baoura eûz ar vrô ar winieanérien hag ar c'hounideien.

17. Ar C'haldéed a dorraz ivé ar peûliou arem a ioa é ti ann Aotrou, hag ar steûdennou, hag ar môr arem, a ioa é ti ann Aotrou; hag hi a gasaz ann holl arem-zé da Vabilon.

18. Kàs a réjoñt ivé ar pôdou, hag ar feriérigou, hag al lirennou, hag ar fiolennou, hag al listri-brév, hag ann holl listri arem a ioa évid ar zervich.

19. Priñs ann armé a géméraz ivé ar pôdou-dour, hag ann ézañsouérou, hag ar pilligou, hag ar c'haotériou, hag ar gañtoléríou, hag al listri-brév, hag ann tasou, lôd enn aour ha lôd enn arc'hañt:

20. Hag ann daou beûl, hag ar môr, hag ann daouzék éjenn a oa da zôl d'ézhañ, péré en dôa gréat ar roué Salomon évit ti ann Aotrou; na ouzeur két ar poéz eûz a arem ann holl listri-zé.

21. Unan eûz ar peûliou-zé en dôa triouec'h ilinad a uc'helder; eur rizen a zaouzég ilinad a oa war hé drô; ann tevder anézhañ a oa eûz a bévar meûtad; hag ann diabarz a oa goullo.

22. Pép peûl en dôa eûr penn arem. Penn unan anézhô en dôa pemb ilinad a uc'helder; ha rouéjou, hag avalougranad a c'hôlôé anézhañ trô-war-drô, hag hi holl enn arem. Hag ann eil beûl a oa héñvel, hag hé avalougranad ivé.

23. C'houézeg aval-granad ha pévarugeñt a oa a-ispil; kañt aval-granad a ioa enn-holl, hag hi strôbet gañd eur roued.

24. Priñs ann armé a géméraz Saraias, ar bélek-brâz, ha Sofonias, ann eil-vélek, hag ann trî diwaller eûz ar porched.

25. Kéméroud a réaz c'hoaz eûz a géar eur spâz, péhini a oa da benn war ar vrézélidi; ha seiz dén eûz ar ré a oa bépréd dirâg ar roué hag a oé kavet é kéar: ha skrivañer-brâz ann armé, péhini a reizé ar soudardez névez; ha tri-ugeñt dén eûz a bobl ar vrô, hag a oé kavet é-kreiz ar géar.

26. Nabuzardan, priñs ann armé, a géméraz ar ré-mañ, hag hô c'hasaz étrézé roué Babilon é Réblata.

27. Ha roué Babilon a skôaz gañthô, hag hô lazaz é Réblata é brô Émat: ha Juda a oé dizouget er-méaz eûz hé vrô.

28. Chétu amañ ar bobl a zizougaz Nabukodonosor. Er seizved bloaz, tri mil tri war-n-ugeñt Iuzéô:

29. Enn triouc'hved bloaz eûz a Nobukodonosor, heñ a zizougaz eûz a Jéruzalem eiz kañt daou ha trégoñt dén:

30. Enn trédé bloaz war-n-ugeñt eûz a Nabukodonosor, Nabuzardan, priñs ann armé, a zizougaz seiz kañt pemp ha daou-ugeñt Iuzéô; hag ann dud holl *a oé* éta eûz a bévar mil c'houec'h kañt.

31. Hôgen er seizved bloaz ha trégoñt goudé ma oa bét dizouget Joac'hin, roué Juda, enn daouzékved miz, er pempved deiz war-n-ugeñt eûz ar miz, Évilmérodac'h, roué Babilon, er bloaz *keñta* eûz hé rén, a assavaz penn Joac'hin, roué Juda, hag a dennaz anézhañ eûz a dî ar vâc'h.

32. Hag héñ a gomzaz ervâd outhañ, hag a zavaz hé drôn dreist trônou ar rouéed a oa gañt-hañ é Babilon.

33. Hag héñ a névézaz ann dilad en dôa er vâc'h, hag é lékéaz anézhañ da zibri hé voéd dira-z-hañ é holl zeisiou hé vuez.

34. Roué Babilon a reizaz ar péz a vijé rôet d'ézhañ évid hé voéd ha davikenn; hag é oé rôet bétég hé varô, é holl zeisiou hé vuez.

KEINVANOU JÉRÉMIAS.

Goudé ma oé bét kaset Israël é sklavérez, ha ma oé choumet Jéruzalem didûd, Jérémias, ar profed, a azézaz enn eur wéla, hag a réaz ar geinvanou-mañ war Jéruzalem; hag oc'h huanadi é c'houervder hé galoun, hag oc'h hirvoudi, é lavaraz:

L. PENNAD.

Ar profed ô wéla war zismañtr Jéruzalem.

ALEPH.

1. Pénaoz ar géar-zé péhini a oa kel leûn bobl, ef-hi azézet hé-unan; *pénaoz* itroun ar brôadou ef-hi deûet ével eunn iñtañvez; *pénaoz* priñsez ar broviñsou ef-hi dalc'het da *baéa* ar gwiriou?

BETH.

2. Hé ann nôz é deûz skulet daérou, hag hé daérou a zô bét *kouézet* war hé divôc'h: n'eûz hini eûz ar ré a garé a gémeñt a zizoanfé anézhi; hé holl viñouned hô deûz hé disprizet, hag a zô deûet da énébourien d'ézhi.

GHIMEL.

3. Merc'h Juda a zô éat-kuit ennakek d'hé glac'har, ha d'hé gwall sklavérez: bét eo ô choum é-touez ar brôadou, ha n'é deûz két kavet a éhan; hé holl heskinérien hô deûz hé faket enn heñt-strîz.

DALETH.

4. Ruou Sion a wél, ô véza na zeû mui dén d'hé lidou; hé holl fersier a zô dispennet; hé béléien a hirvoud; hé flac'hed-iaouañk glac'haret, hag hî hé-unan leûn a c'houervder.

HÉ.

5. Hé énébourien a zô savet dreist-hi, hé heskinérien a zô deûet da vézâ pinviñik; ô véza ma en deûz ann Aotrou hé barnet enn-abek d'al lôd brâz eûz hé fallagriézou; hé bugalé a zô bét kaset é sklavérez é-raog ann heskiner.

VAV.

6. Holl skéd merc'h Sion a zô bét tennet diout-hi; hé friñsed a zô deûet ével tourzed péré na gavoñt két a beûri; hag hî a zô éat dinerz é-raog ann hini a iéa war hô lerc'h.

ZAÏN.

7. Jéruzalem é deisiou hé glac'har hag hé gwallérez é deûz bét koun eûz ar péz é dôa bét a wella enn deisiou keñt, pa gouézé hé fobl étré daouarn ann énébourien, hép ma oa dén évid hé gen-nerza; hé énébourien hô deûz hé gwélet, hag hô deûz gréat goap euz hé deision sabbat.

HETH.

8. Eur péc'hed brâz é deûz gréat Jéruzalem, râk-sé eo deûet da véza kildrô. Ar ré holl a énoré anézhi, hô deûz hé disprizet, ô véza ma hô deûz gwélet hé mézégez; hôgen hî é deûz distrôet hé fenn enn eur geina.

THETH.

9. Hé hudurez *a zô* oud hé zreid,

ha n'é deûz két bét a goun eûz hé divez ; gwall zistéréet eo bét, ha dén n'en deûz hé dizoaniet. Arvest, Aotrou, va glac'har, râg uc'héléet eo ann énébour.

IOD.

10. Ann énébour en deûz lékéat hé zourn war ar péz é dôa a wella : ô véza ma é deûz gwélet ô toñd enn hé sañtuar, brôadou éz pôa gourc'hémennet n'az ajeñt két enn da strollad.

CAPH.

11. Hé fobl holl a hirvoud hag a glask hé vara ; rôet hô deûz kémeñd hô dôa a wella, évid ar boéd hô dôa ézomm. Gwél, Aotrou, hag arvest, pégen dister ounn deûet da véza.

LAMED.

12. O c'houi holl, péré a drémen dré ann heñt, arvestit ha gwélit hag éz eûz eur c'hlac'har héñvel out va glac'har ; ô véza m'en deûz ann Aotrou va veñdachet, ével ma en deûz lavaret é deiz hé frouden.

MEM.

13. Eûz ann néac'h en deûz kaset tân em eskern, hag en deûz va c'hastizet : rouéjou en deûz steñet out va zreid, hag en deûz va lékéat da gouéza a-c'houen ; va lékéat en deûz da véza trist ha glac'haret héd ann deiz.

NUN.

14. Géô va fallagriézou é deûz va mac'het ; ével chadennou iñt deûet enn hé zourn, hag hô lékéat en deûz war va chouk ; dislébéret eo bét va ners ; va lékéat en deûz ann Aotrou enn eunn dourn a béhini na hellinn két en em denna.

SAMECH.

15. Ann Aotrou en deûz tennet eûz va c'hreiz ann holl ré vrâz : galvet en deûz em énep ann amzer, é péhini é tlié brévi va ré zilennet. Ann Aotrou en deûz gwasket hé-unan ar waskel évid ar plac'h-iaouañk, merc'h Juda.

AÏN.

16. Râk-sé é wélann, hag é skûl daérou va lagad ; râg ann hini a dlié va dizoania ha rei eur vuez névez d'in, a zô éat pell diouz-in ; va bugalé a zô en em gollet, ô véza ma eo deûet va énébour tréac'h d'in.

PHE.

17. Sion é deûz astennet hé daouarn, ha dén n'en deûz hé dizoaniet ; ann Aotrou en deûz gourc'hémennet da énébourien Jakob, ma teûjeñt out-hañ a bép tû ; Jéruzalem a zô deûet enn hô zouez ével eur c'hrég saotret gañd hé misiou.

SADE.

18. Reiz eo ann Aotrou, râk didennet em eûz hé frouden ô tizeñti oud hé c'hér. Sélaouit, mé hô péd, holl boblou, ha gwélit va glac'har ; va flac'hed-iaouañk, ha va faotred-iaouañk a zô bét kaset é sklavérez.

COPH.

19. Va miñouned em eûz galvet, hag hi hô deûz va zouellet : va béléien ha va zûd-kôz a zô bét bévézet er géar, eñdra ma klaskeñt boéd évit ken-nerza hô buez.

RES.

20. Gwél, Aotrou, péger glac'haret ounn ; kéflusket eo va bouzellou ; direizet eo va c'haloun enn-oun, ô véza ma ounn leûn a c'houervder ; ar c'hlézé a lâz er-méaz, ha skeûden ar marô a zô enn tî.

SIN.

21. Klévet hô deûz pénaoz ec'h hirvoudenn, ha dén n'en deûz va dizoaniet : va holl énébourien hô deûz klévet méneg eûz va reûz, hag hi a zô en em laouénéet, ô véza ma eo té éc'h eûz hé gréat. Hôgen pa zeûi deiz va dizoan, hi a zeûiô héñvel ouz-in.

THAU.

22. Ra zeûi hô holl zrougiez diraz-od : ha veñdach-hi ével ma éc'h eûz va veñdachet enn-abek d'am fallagriézou holl : râk hirvoudi a rann kalz, ha glac'haret-brâz eo va c'haloun.

—

II. PENNAD.

Jérémias a erbéd Sion da geina bépréd.

ALEPH.

1. Pénaoz en deûz ann Aotrou gôlôet a dévalien enn hé frouden merc'h Sion ; hag en deûs-héñ taolet eûz ann éñv d'ann douar *merc'h* Israel ker skéduz, ha n'en deûs-héñ két bét a goun é deiz hé frouden eûz a skabel hé dreid ?

BETH.

2. Diskaret en deûz ann Aotrou kémeñd a ioa kaer é Jakob, ha n'en deûz espernet nétrâ : dismañtret en deûz enn hé frouden kestel merc'h Juda, hag en deûz hô diskaret d'ann douar ; saotret en deûz hé rouañtélez hag hé friñsed.

GHIMEL.

3. Torret en deûz enn hé frouden holl c'halloud Israel : tennet en deûz adré hé zourn-déou a zirâg ann énébour ; lékéat en deûz da gregi é Jakob ével eur flamm tân a zév a bép tû.

DALETH.

4. Steñet en deûz hé wareg ével eunn énébour ; startéet en deûz hé zourn déou ével eur stourmer : lazet en deûz kémeñd a ioa kaer da wélout é telt merc'h Sion : ével tân en deûz skulet hé vuanégez.

HE.

5. Ann Aotrou a zô deûet ével eunn énébour : diskaret en deûz Israel, diskaret en deûz hé vuriou : dispennet en deûz hé gréou ; ha leûniet en deûz a vuelded ar oazed hag ar merc'hed é Juda.

VAV.

6. Diskaret en deûz hé delt ével eur c'harz ; freûzet en deûz hé dabernakl. Ann Aotrou en deûz lékéat enn añkounac'h é Sion ar gwéliou hag ann deisiou sabbat ; lékéat en deûz ar roué hag ar bélek é dismégañs hag é buanégez hé frouden.

ZAÏN.

7. Distolet en deûz ann Aotrou hé aoter, milliget en deûz hé zañtuar ; muriou hé douriou en deûz lékéat étré daouarn hé énébourien ; garmet hô deûz é tî ann Aotrou, ével enn eunn deiz lid.

HETH.

8. Ann Aotrou en deûz mennet diskara mûr merc'h Sion ; lédet en deûz hé linen, ha n'en deûz két tennet hé zourn, kén na vijé dispennet holl : râk-sé ar vur geñta, hag ann eil vur a zô bét diskaret.

THETH.

9. Hé fersier a zô bét sañket enn douar. Torret ha brévet en deûz hé barrou ; hé roué hag hé friñsed a zô é-touez ar brôadou ; n'eûz mui a lézen, hag hé froféded n'hô deûz bét mui a wélédigez digañd ann Aotrou.

IOD.

10. Hénaoured merc'h Sion a zô azézet war ann douar, hag hô deûz tavet ; ludu hô deûz taolet war hô fenn ; saéou-reûn hô deûz lékéat war hô zaé ; plac'hed Jéruzalem a zalc'h hô fenn soublet étrézég ann douar.

CAPH.

11. Va daoulagad a zô falléet gañd ann daérou, va bouzellou a zô bét reûstlet ; kouézet eo va avu d'ann douar, *pa em eûz gwélet* dismañtr merc'h va fobl, *pa em eûz gwélet* ar vugalé vihan hag ar ré oud ar vroun ô kouéza marô war al leurjou-kéar.

LAMED.

12. Hi a lavaré d'hô mammou : Péléac'h éma ann éd hag ar gwin ? Pa gouézeñt gañd ann naoun ével pa vijeñt bét glazet war al leûriou-kéar ; pa rôeñt hô éné war askré hô mammou.

MEM.

13. Oc'h pétrâ é likjinn éz oud hével ? (T) Pé out piou éc'h hévélébékainn ac'hanod, merc'h Jéruzalem ? Out pétrâ é kemminn ac'hanod, ha pénaoz é tizoaninn ac'hanod, ô plac'h-

iaouañk, merc'h Sion? Râk da zismañtr a zô brâz ével ar môr; piou a louzaouô ac'hanod?

NUN.

14. Da broféded hô deûz gwélet évid-od traou gaou ha diskiañt, ha n'hô deûz két dizôlôet da fallagriez, évit da zougen d'ar binijen: hôgen hi hô deûz gwélet évid-od sorc'hennou gaou ha divec'hiou.

SAMECH.

15. Kémeñd hini a dréméné dré ann heñt a stlaké gañd hô daouarn; c'houibanet hô deûz, hejet hô deûz hô fenn war verc'h Jéruzalem; hag houn-nez eo, émé-z-hô, ar géar ker kaer-zé, a oa lévénez ann douar holl?

PHE.

16. Da holl énébourien hô deûz digôret hô génou war-n-od: c'houibanet hô deûz, skriñet hô deûz hô deñt, hag hi hô deûz lavaret: Ni *hé* louñkô; chétu amañ ann deiz a c'hortozemp; *hé* gavet hon eûz, *hé* wélet hon eûz.

AÏN.

17. Gréat en deûz ann Aotrou ar péz en dôa mennet; sévénet en deûz ar gér en dôa gourc'hémennet enn deisiou keñt; dismañtret en deûz, ha n'en deûz két espernet; lékéat en deûz da énébour d'en em laouénaat diwar da benn; savet en deûz horn da heskinérien.

SADE.

18. Garmet é deûz hô c'haloun étrézég ann Aotrou war vuriou merc'h Sion. Skûl daérou ével eur froud, azoug ahn deiz hag ann nôz; na rô két a éhan d'id, ha na davet két mâb da lagad.

COPH.

19. Saô, meûl enn nôz, é penn ar béliou; skul da galoun ével dour dirâg ann Aotrou; saô da zaouarn étrézég enn-hañ évid éné da vugaligou, péré a zô bét kouézet gañd ann naoun é penn pép rû.

RES.

20. Arvest, Aotrou, ha gwél piou éc'h eûz beñdémiet ével-sé. Ha dibri a rai ar gragez hô frouez, bugaligou eûz a eur raouen a héd? Hag é sañtuar ann Aotrou é vézô lazet ar béleg hag ar profed?

SIN.

21. Ar bugel hag ann dén-kôz a zô gourvézet war ann douar el leûrioukéar. Va flac'hed-iaouañk ha vâ faotred-iaouañk a zô kouézet dindân ar c'hlézé; hô lazet éc'h eûz é deiz da frouden; skôet éc'h eûz, hép truez é-béd.

THAU.

22. Galvet éc'h eûz, ével enn eunn deiz gouél-lid, *tûd* a bép tû évit va spouñta, ha n'en deûz gellet téc'hout den, na n'éo bet lézet, é deiz frouden ann Aotrou (M): ar ré em bôa savet, hag em boa maget a zô bét bévézet gañt va énébour.

—

III. PENNAD.

Jérémias a erbéd bugalé Juda da zistrei oud ann Aotrou.

ALEPH.

1. Mé eo ann dén a wélaz va reûz gañt gwalen hé frouden.

ALEPH.

2. Va rénet en deûz, hag en deûz va c'haset enn dévalien, ha nann er goulou.

ALEPH.

3. Trôet ha distrôet en deûz hé zourn war-n-oun héd ann deiz.

BETH.

4. Kôséet en deûz va c'hroc'hen ha va c'hik: brévet en deûz va eskern.

BETH.

5. *Tiez* en deûz savet enn-drô d'in: va c'helc'hiet en deûz a véstl hag a boan.

BETH.

6. Va lékéat en deûz é lec'hiou téval, ével ar ré a zô marô da-vikenn.

GHIMEL.

7. Savet en deûz mogériou em énep, évit mirout na'z inn er-méaz; pounnéréet en deûz va chadennou.

GHIMEL.

8. Pa em eûz garmet étrézég ennhañ, pa em eûz hé bédet, en deûz distolet va féden.

GHIMEL.

9. Serret en deûz va heñchou gañt mein pévar-c'hornek, freûzet en deûz va raveñchou.

DALETH.

10. Deûet eo évid-oun ével ennn ours é spi; ével eul léon enn eul léac'h kuzet.

DALETH.

11. Freûzet en deûz va raveñchou, va brévet en deûz; er mañtr en deûz va dilézet.

DALETH.

12. Hé wareg en deûz steñet, ha va lékéat en deûz ével eur gwenn évid ar saésiou.

HE.

13. Kaset en deûz enn digroazel saésiou hé droñs.

HE.

14. Da c'hoapérez ounn deût d'am bobl holl, ha da abeg hô c'hanaouennou héd ann deiz.

HE.

15. Va leûniet en deûz a c'houervder, va mézviet en deûz gañd huélenc'houerô.

VAV.

16. Va holl zeñt en deûz torret, gañt ludu en deûz va maget.

VAV.

17. Pelléet eo ar péoc'h diouc'h va éné, añkounac'héet em eûz pép mâd.

VAV.

18. Ha mé em eûz lavaret: Éma deûet va divez, kollet eo va géd enn Aotrou.

ZAÏN.

19. Az péz koun eûz va faoureñtez hag eûz va reûz, eûz ann huélenc'houérô hag eûz ar véstl.

ZAÏN.

20. Ar c'houn-zé a c'houmô em éñvor, hâ va éné en em zistérai enn-oun.

ZAÏN.

21. A gémeñt-sé em bézô koun em c'haloun, ha dré-zé é c'hédinn.

HETH.

22. Dré zrugarézou ann Aotrou eo n'omp két bét peûr-gollet: râg hé vadélésiou n'iñt két bét fallet d'é-omp.

HETH.

23. Bép miñtin hô névézez, brâz eo da fealded.

HETH.

24. Va lôden eo ann Aotrou, émé va éné; râk-sé é c'hedinn anézhañ.

THETH.

25. Mâd eo ann Aotrou d'ar ré a laka hô géd enn-hañ, d'ann éné a glask anézhañ.

THETH.

26. Mâd eo gédal war-daô silvidigez Doué.

THETH.

27. Mâd eo d'ann dén dougen ar géô adaleg hé iaouañktiz.

IOD.

28. Azéza a rai hé-unan, hag é tavô; ô véza ma en deûz hé lékéat war-n-ézhañ.

IOD.

29. Lakaad a rai hé c'hénou er poultr, évit gwélout hag hen en dévézô géd ével-sé.

IOD.

30. Hé vôc'h a astennô da néb a skôi gañt-hañ, en em vezvi a rai gañt mézégez.

CAPH.

31. Râg ann Aotrou na zistolô két ac'hanomp da-vikenn.

CAPH.

32. Râk ma en deûz hon distolet,

en dévézô ivé truez ouz-omp hervez hé holl drugarézou.

CAPH.

33. Râk n'en deûz két vuéléet a-ioul, na distolet da-vikenn bugalé ann dûd.

LAMRD.

34. N'en deûz két mac'het dindân hé dreid holl boblou ann douar a zô é sklavérez.

LAMED.

35. Na zinac'h két ar varn d'ann dén a zô dirâg ann Uc'hel-meûrbéd.

LAMED.

36. Ann Aotrou na goll két eunn dén oc'h hé varna a-éneb ar reiz.

MEM.

37. Piou eo ann hini en deûz lavaret é vé gréat eunn dra, ma n'en deûz két hé c'hourc'hémennet ann Aotrou?

MEM.

38. Ha na zeû két ann droug hag ar mâd eûz a c'hénou ann Uc'hel-meûrbéd?

MEM.

39. Pérâg éc'h hiboud ann dén héd hé vuez, ann dén a c'houzañv enn abek d'hé béc'héjou?

NUN.

40. C'houiliomp, hag eñklaskomp hon heñchou, ha distrôomp étrézég ann Aotrou.

NUN.

41. Savomp hor c'halonon hag hon daouarn étrézég ann Aotrou war-zû ann éñvou.

NUN.

42. Fallagriez hon eûz gréat, hag hon eûz digaset da vuanégez war-n-omp; râk-sé oud deûet da véza didruez.

SAMECH.

43. En em guzet oud enn da frouden, hag éc'h eûz skôet war-n-omp; hon lazet éc'h eûz, ha n'éc'h eûz két hon espernet.

SAMECH.

44. Eur goabren éc'h eûz lékéat dira-z-od, évit na drémenché két *hor* péden.

SAMECH.

45. Va lékéat éc'h eûz é-kreiz ar boblou *ével eul louzaouen* dic'hrisienn-net ha distolet.

PHE.

46. Hon holl énébourien hô deûz digoret hô génou enn hon énep.

PHE.

47. Ann diougan a zô deûet da spouñt d'é-omp, da lindâg ha da zismañtr.

PHE.

48. Va lagad en deûz skulet froudou dour, ô wélout dismañtr merc'h va fobl.

AÏN.

49. Va lagad a zô bét glac'haret, ha n'eo két bét tavet, ô véza ne oa két a éhan:

AÏN.

50. Kén na zelché ha na wélché ann Aotrou eûz ann éñvou.

AÏN.

51. Va lagad en deûz bévézet va éné; enn abek da holl verc'hed va c'héar.

SADE.

52. Va énébourien héb abek hô deûz va c'héméret, ével eul labans er gwénaéri.

SADE.

53. Konézet eo va buez er poull, hag hi hô deûz lékéat eur méan war-n-oun.

SADE.

54. Eur froud dour hô deûz taolet war va fenn: hag em eûz lavaret: Marô ounn.

COPH.

55. Da hanô em eûz galvet, ô Aotrou, eûz ar poull donna.

COPH.

56. Va mouéz éc'h eûz klevet; na zistrô két da skouarn diouc'h va huanadou ha va garmôu.

COPH.

57. Tôstéet oud bét enn deiz é pé-

hini em eûz da c'halvet; lavaret éc'h eûz: N'az péz két a aoun.

RES.

58. Barnet éc'h eûz, Aotrou, kéfridi va éné, dasprénet éc'h eûz va buez.

RES.

59. Gwélet éc'h eûz, Aotrou, hô fallagriez em énep: barn da-unan va barn.

RES.

60. Gwélet éc'h eûz hô holl frouden, hô holl vénosiou em énep.

SIN.

61. Klevet éc'h eûz, Aotrou, hô c'hunuc'hennou, hag hô holl vénosiou em énep;

SIN.

62. Muzellou ar ré a zâv ouz-in, hag ar péz a vennoñt em énep héd ann deiz.

SIN.

63. Sell out-hô pa iñt azézet, pé pa iñt enn hô sâ; mé eo hô c'hân.

THAU.

64. Rô d'ézhô hô gôbr, Aotrou, hervez labour hô daouarn.

THAU.

65. Rei a ri d'ézhô tiren ar galoun gañd da labour.

THAU.

66. Hô heskina a ri enn da frouden, hag é tispenni anézhô eûz a zindân ann éñvou, ô Aotrou.

—

IV. PENNAD.

Keinvan diwar-benn dismañtr Jéruzalem.

ALEPH.

1. Pénaoz ef-héñ deûet téñval ann aour, ef-héñ trôet hé liou ker kaer, pénaoz int-hi taolet mein ar sañtuar é penn ann holl leûriou-kéar?

BETH.

2. Pénaoz bugalé Sion péré a oa ker skéduz, ha gôlôet a aour ar glana, iñt-hi bét sellet ével listri prî, labour daouarn ar pôder?

GHIMEL.

3. Al loéned gouez hô deûz dizôlôet hô bronnou, ha rôet da zéna d'hô loénédigou: merc'h va fobl a zô kriz, ével ann otruz enn distrô.

DALETH.

4. Téôd ar bugel oud ar vronn a zô bét stâg oud hé staoñ gañd ar zec'hed: ar vugalé hô deûz goulennet bara, ha na oa dén évid hé drouc'ha d'ézhô.

HÉ.

5. Ar ré en em vagé gañt traou c'houék, a zô marvet er ruou; ar ré a zebré é-kreiz ar mouk, hô deûz briatéet ann teil.

VAU.

6. Brasoc'h eo deûet fallagriez merc'h va fobl égét péc'hed Sodom, péhini a zô bét dismañtret enn-eunn-taol, hép ma savaz dourn é-béd war-n-ézhi.

ZAÏN.

7. Hé Nazaréed a oa gwennoc'h égéd ann erc'h, glanoc'h égéd al léaz, ruzoc'h égéd ann olifañt kôz, kaéroc'h égéd ar safir.

HETH.

8. Duoc'h eo deûet hô dremm égéd ar glaou, ha na anavézeur két anézhô er ruou; stâg eo hô c'hroc'hen oud hô eskern; gwévet eo, ével koat eo deûet.

THETH.

9. Gwell eo bét d'ar ré a zô bét lazet gañd ar c'hlézé, égéd d'ar ré a zô bét lazet gañd ann naounégez: râg ar rémañ a zô bét marvet dré hirr amzer, bévézet gañt fraosdder ann douar.

IOD.

10. Daouarn ar c'hragez truézek hô deûz poazet hô bugalé hô-unan: deûet iñt da voéd d'ézhô é dismañtr merc'h va fobl.

CAPH.

11. Ann Aotrou en deûz leûniet hé frouden, skulet en deûz hé vuanégez hag hé zroug; lékéat en deûz da grégi-

eunn tan é Sion, péhini a zô bét bévézet bétég ann diazez anézhi.

LAMED.

12. Rouéed ann douar hag ar ré holl a choumé er béd, n'hô dévijé két krédet pénaoz énébourien Jéruzalem hag ar ré a gaséé anézhi, a vijé tréménet dré hé fersier;

MEM.

13. Enn abek da béc'héjou hé froféded, ha da fallagriézou hé béléien, péré hô deûz skulet enn hé c'hreiz goâd ann dûd reiz.

NUN.

14. Kañtréet hô deûz ével tûd zall dré ar ruou, en em zaôtret iñt er goâd; ha pa na helleñt két *mirout*, é saveñt hô dilad.

SAMECH.

15. Téc'hit, tûd saotret, a lavaré ar ré all d'ézhô (T); tec'hit, it-kuit, na stokit két ouz-omp: râg hi a zô en em reñdaélet hag a zô bét straflet; lavaret hô deûz é-touez ar brôadou: Na choumô mui enn hô c'hreiz.

PHE.

16. Dremm ann Aotrou en deûz hô skiñet, na zellô mui out-hô: n'hô deûz két bét a zoujañs évit ar véléien, nag a druez é-keñver ar ré gôz.

AÏN.

17. Pa oamp c'hoaz *enn eur bobl* (M), hon daoulagad a zô két skuiz ô c'hédal ken-nerz enn-aner, ô sellout-pîz oud eur vrôad ha na hellé két hon dieûbi.

SADE.

18. Risklet hô deûz hor c'hammé-jon ô kerzoud dré hor ruou: tôstéet eo hon divez; leûniet eo hon deisiou, râk deûet eo hon divez.

COPH.

19. Buanoc'h eo bét hon heskinérien égét éred ann éñv; éat iñt war hon lerc'h war ar ménésiou, lindagou hô deûz steñet d'é-omp enn distrô.

RES.

20. Spéred hor génou, ar C'hrist, ann Aotrou a zô bét paket enn abek d'hor péc'héjou; hag hon eûz lavaret d'ézhañ: Dindân da skeûd é vévimp é-touez ar brôadou.

SIN.

21. Trid, hag en em laouéna, merc'h Édom, té péhini a choum é douar Hus: bétég enn-od é teûi ivé ar c'hôp; mezviet é vézi, ha lékéat enn noaz.

THAU.

22. Peûr-gastizet eo da fallagriez, merc'h Sion; *ann Aotrou* n'az tizougô mui: amwéloud a rai da fallagriez, merc'h Édom; dizolei a rai da béc'héjou.

—

V. PENNAD.

Péden ar profed Jérémias.

1. Az péz koun, Aotrou, eûz ar péz a zô c'hoarvézet gan-é-omp: arvest ha gwél hon dismégañs.

2. Hon digwéz a zô trôet d'ar ré eûz a vrô all, hag hon tiez d'ann diavésidi.

3. Da emzivaded omp deûet hép tâd, ével iñtañvézed eo hor mammou.

4. Hon dour a évemp gañt arc'hañt; kér é paéemp hor c'heûneûd.

5. Béc'hiet eo bét hor chouk, hép rei éhan d'ar ré a ioa skuiz.

6. Ann dourn hon eûz rôet d'ann Éjiptianed ha d'ann Assiried, évit kaout hor gwalc'h a vara.

7. Hon tadou hô deûz péc'het, ha n'iñt mui: ha nî a zoug *poan* hô fallagriézou.

8. Sklaved hô deûz aotrouniet warn-omp: ha n'eûz bét dén évid hon dieûbi eûz hô daouarn.

9. Moñd a réomp da glask bara évid-omp, dirâg ar c'hlézé, é gwall hor buez, enn distrô.

10. Hor c'hroc'hen a zô deûet dû ével eur fourn, gañd garvder ann naoun.

11. Gwallet hô deûz ar c'hragez é Sion, hag ar plac'hed-iaouañk é keriou Juda.

12. Ar briñsed hô deûz krouget gañd hô daouarn hô-unan; n'hô deûz két doujet dremm ar ré gôz.

13. Gwall-c'hréat hô deûz é-keñver ar baotred-iaouañk: hag ar vugalé a zô bét diskaret dindân ar c'hoat.

14. N'eûz mui a dûd kôz é-tâl ar persier, nag a dûd iaouañk é strolladou ar ganérien.

15. Diaézet eo lévénez hor c'haloun; hor c'hanaouennou a zô trôet é keinvanou.

16. Kouézet eo ar gurunen diwar hor penn: gwâ ni, râk péc'het hon eûz.

17. Râk-sé eo deûet trist hor c'haloun, dré-zé eo tévaléet hon daoulagad;

18. O véza ma co bét dispennet ménez Sion, *ha* ma réd al lern dréz-hañ.

19. Hôgen té, Aotrou, a badô davikenn; da drôn *a choumó* a rumm é rumm.

20. Pérâg éc'h añkounac'hii-dé ac'hanomp da-vikenn, hag é titézi-dé ac'hanomp a-héd eûl lôd brâz a zeisiou?

21. Distrô ac'hanomp, Aotrou, étrézég enn-od, hag é tistrôimp; névez hon deisiou ével er penn-keñta.

22. Hôgen hon distolet éc'h eûz pell; brâz eo da frouden enn hon énep.

LEVR

AR PROFED BARUC'H.

I. PENNAD.

Iuzévien Babilon a gás levr Baruc'h da re Jéruzalem.

1. Chétu gériou al levr a skrivaz Baruc'h, mâb Nérias, mâb Maasias, mâb Sédésias, mâb Sédei, mâb Helsias, pa édo é Babilon.

2. Er pempved bloaz, er miz *keñta*, er seizved deiz eûz ar miz, enn amzer ma oé kéméret Jéruzalem gañd ar C'haldéed, ha ma lékéjoñt ann tân enn-hi,

3. Baruc'h a lennaz gériou al levr-zé dirâk Jéc'honias, mâb Joakim, roué Juda, ha dirâg ann holl bobl a zeûé da zélaoui lenna al levr-zé,

4. Ha dirâg ar ré vrâz, ha mipien ar rouéed, ha dirâg ann hénaoured, ha dirâg ar bobl, adaleg ar bihana bétég ar brasa, eûz ar ré holl a choumé é Babilon, é-tâl ster Sodi.

5. Hag ar ré hé glevé a wélé, a iuné, hag a bédé dirâg ann Aotrou.

6. Arc'hañt a zastumchoñt, hervez ma hellaz pép-hini anézhô hé ôber;

7. Hag é kaschoñt anézhañ da Jéruzalem da Joakim ar Bélek-*bráz*, mâb Salom, ha d'ar véleien all, ha d'ann holl bobl en em gavaz gañt-hañ é Jéruzalem,

8. Enn amzer ma oa bét rôet d'ezhañ listri templ ann Aotrou, péré a oa bét tennet eûz ann templ, évid hô digas adarré é douar Juda, ann dekved deiz eûz a viz Sivan: al listri arc'hañt eo a oa bét lékéat da ôber gañt Sédésias, mâb Josias, roué Juda;

9. Goudé m'en dôa Nabukodonosor, roué Babilon, kéméret Jékonias, ar briñsed hag ann holl ré vrâz, ha pobl ar vrô, ha m'en dôa hô c'haset éréet eûz a Jéruzalem da Vabilon.

10. Hag é lékéjoñt da lavarout *da ré Jéruzalem*: Chétu é kasomp d'é-hoc'h arc'hañt: prénit gañt-hañ loéned, hag ézañs greûnek, ha kennigit-hô é sakrifiz, évid ar péc'hed, war aoter ann Aotrou hon Doué:

11. Ha pédit évit buez Nabukodonosor, roué Babilon, hag évit Baltassar hé vâb, évit ma vézô hô deisiou war ann douar ével deision ann éñv.

12. Ra rôi ann Aotrou ners d'é-omp, ha ra sklérai hon daoulagad, évit ma vévimp dindân skeûd Nabukodonosor, roué Babilon, ha dindân skeûd Baltassar hé vâb, ha ma servichimp anézhô pell-amzer, ha ma kavimp grâs dira-z-hô.

13. Pédit ivé ann Aotrou, hon Doué, évid-omp, ô véza ma hon eûz péc'het a-éneb ann Aotrou hon Doué, ha n'eo két distrôet hé frouden diwar-n-omp bété vréma.

14. Lennit al levr-zé, hon eûz kaset d'é-hoc'h, évit béza rôet da anaout é templ ann Aotrou, enn deiz lid, hag enn deiz déréad:

15. Hag é léverrot: D'ann Aotrou hon Doué eo ar reizded, hôgen d'é-omp-ni eo ar vézégez a c'hôlô hon dremm, ével ma her gwéleur enn deiz-mañ é-kéñver Juda ha tûd Jéruzalem,

16. Hag hor rouéed, hag hor briñsed, hag hor béleien, hag hor proféded, hag hon tadou.

17. Péc'het hon eûz dirâg ann Aotrou, hon Doué; n'hon eûz két krédet enn-hañ, ha n'hon eûz két fisiet enn-hañ.

18. N'hon eûz két piéget d'ézhañ, ha n'hon eûz két sélaouet mouéz ann Aotrou hon Doué, évit baléa hervez ar gourc'hemennou en deûz rôet d'é-omp.

19. Adaleg ann deiz é péhini en deûz tennet hou tadou eûz a vrô ann Éjipt, bétég ann deiz-mañ, omb bét diskrédik é-kéñver ann Aotrou hon Doué: hag enn hon diroll, omp pelléet diout-hañ, évit na glevchemp két hé vouéz.

20. Râk-sé eo bét kouézet war-n-omp kalz a reûsiou hag a vallosiou, en dôa diouganet ann Aotrou dré c'hénou Moizez hé zervicher, péhini en deûz tennet hon tadou eûz ann Éjipt, évit rei d'é-omp eunn douar é péhini é tirédé gouériou léaz ha mél, ével ma eo anat hiriô.

21. Ha n'hon eûz két sélaouet mouéz ann Aotrou hon Doué, hervez holl lavariou ar broféded en deûz kaset d'é-omp.

22. Ha pép-hini ac'hanomp en deûz heûliet hé wall-ioul, ha drougiez hé galoun, ô kééla douéed a-ziavéaz, hag oc'h ôber ann drouk, dirâg ann Aotrou hon Doué.

II. PENNAD.

Ar Iuzévien a anavez pénaoz ann droug a c'houzañvoñt a zô ar c'hastiz dléed d'hô péc'héjou.

1. Râk-sé ann Aotrou hon Doué en deûz sévénet hé c'hér, en dôa lékéat da lavarout d'é-omp, ha d'hor barnérien, péré hô deûz barnet Israel, ha d'hor rouéed, ha d'hor priñsed, ha da Israel holl ha da Juda;

2. Pénaoz é tigasché ann Aotron war-n-omp drougou ker brâz, n'eûz két bét gwélet héñvel out-hô dindân ann éñv, ével ma eo bét c'hoarvézet é Jéruzalem, hervez ma eo skrivet é lézen Moizez,

3. Ma tebrché eunn dén kig hé vâb ha kig hé verc'h.

4. Hag ann Aotrou en deûz hô lékéat étré daouarn ann holl rouéed a zô enn-drô d'é-omp, évit béza da c'hoab d'ann dûd, ha da skouér a reûz é-touez ann holl boblou é-kreiz péré en deûz hor skiñet.

5. Ha nî a zô bét sklaved é léac'h béza bét mistri, ô véza ma hon eûz péc'het a-éneb ann Aotrou hon Doué, ha n'hon eûz két señtet oud hé vouéz.

6. D'ann Aotrou hon Doué eo ar reizded; hôgen d'é-omp-ni ha d'hon tadou eo ar vézégez a c'hôlô hon dremm, ével ma her gwéleur enn deiz-mañ.

7. Râg ann Aotrou en dôa diouganet ann holl zroug a zô deûet da gouéza war-n-omp.

8. Ha n'hon eûz két lékéat hor péden dirâk dremm ann Aotrou hon Doué, évit ma en em denché pép-hini ac'hanomp eûz hé wall heñchou.

9. Râk-sé ann Aotrou en deûz belet war ann drougou, hag en deûz hô digaset war-n-omp; ô véza ma eo gwirion ann Aotrou enn hé holl ôberiou, é kemeñt en deûz gourc'hémennet d'é-omp:

10. Ha nî n'hon eûz két sélaouet hé vouéz, évit baléa é kélennou ann Aotrou en deûz rôet ha lékéat dira-z-omp.

11. Hôgen bréma, Aotrou, Doué Israel, péhini éc'h eûz tennet da bobl eûz a zouar ann Éjipt gañd eunn dourn kré, gañd arouésiou ha burzudou, gañd da c'halloud brâz, gañd da vréac'h uc'hel, hag éc'h eûz gréat d'id eunn hanô *bráz* ével ma eo anat enn deiz-mañ:

12. Péc'het hon eûz; gwall ôberiou hon eûz gréat; ar fallagriez hon eûz gréat, Aotrou hon Doué, a-énep da holl c'hourc'hémennou reiz.

13. Distrô da vuanégez diwar-n-omp, ô véza ma omp choumet nébeût é-kreiz ar brôadou é péré éc'h eûz hor skiñet.

14. Sélaou, Aotrou, oud hor pédennou, hag oud hor garmou, ha dieûb ac'hanomp enn abek d'id ; ha laka ac'hanomp da gavout grâs dirâg ar ré hô deûz hon dizouget amañ :

15. Évit ma wézô ann douar holl pénaoz eo té ann Aotrou hon Doué, ha pénaoz Israel hé wenn a zô hanvet da bobl.

16. Sell ouz-omp, Aotrou, eûz da di sañtel ; dinaou da skouarn, ha sélaou ouz-omp.

17. Digor da zaoulagad, ha gwél pénaoz né két ar ré varô péré a zô er béz, hag a zô bét rannet hô éné digañd hô c'horf, a rôi énor ha gloar d'ann Aatrou :

18. Hôgen ann éné eo péhini a zô doaniet enn abek d'ann droug en deûz gréat, péhini a zô kroummet ha gwévet, gañd hé zaoulagad er morc'hed ; ann éné naouneg eo a rôi d'id, Aotrou, ann énor hag ar c'hloar.

19. Râk né két oc'h en em harpa war reizded hon tadou é réomb hor péden, hag é c'houlennomp da drugarez, ô Aotrou hon Doué ;

20. Hôgen ô véza ma éc'h eûz kaset ouz-omp da vuanégez ha da frouden, ével ma ez pôa hé ziouganet dré c'hénou da zervicherien ar broféded, ô lavarout :

21. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Soublit hô skoaz hag hô chouk, hag en em likiit dindan galloud roué Babilon, hag é choumot azézet enn douar em eûz rôet d'hô tadou.

22. Ma na zélaouit két mouéz ann Aotrou, hô Toué, ha ma na blégit két da roué Babilon, mé hô lakai da voñd er-méaz eûz a gériou Juda, hag er-méaz eûz a Jéruzalem.

23. Tenna a rinn digan-é-hoc'h ar c'hanaouennou c'houék, ar c'hân laouen, mouéz ar pried, ha mouéz ar bried, ha na choumô két enn hô touar a lerc'hiou anat é vé bét tud enn-hô.

24. Hag ô véza n'hô deûz két hon tadou sélaouet da vouez, ha n'hô deûz két pléget da roué Babilon, éc'h eûz sévénet ar gériou ez pôa diouganet dré c'hénou da zervic'herien ar broféded, ô lakaat da zizougen er-méaz eûz hô léac'h eskern hor rouéed, hag eskern hon tadou.

25. Ha chétu hô deûz gouzañvet grouéz ann héol ha réô ann nôz ; hag *eul lód bràz anézhô* a zô marô é gwall boaniou, gañd ann naoun, ha gañd ar c'hlézé, hag er-méaz eûz hô brô.

26. Lékéat éc'h eûz ivé ann templ é péhini é oa pédet da hanô, er stâd ma her gwéleur hiriô, enn abek da fallagriez ti Israel ha tî Juda.

27. Ha koulskoudé éc'h eûz gréat enn hor c'héñver, Aotrou hon Doué, hervez da holl vadélez, hag hervez da drugarez vràz ;

28. Ével ma éc'h eûz hé lavaret dré c'hénou Moizez da zervicher, enn deiz ma éc'h eûz gourc'hémennet d'ézhañ skriva da lézen évit bugalé Israel,

29. O lavarout : Ma na zélaouit két va mouéz, al lôd brâz-zé a dûd a vézô trôet enn eunn niver bihan é-touez ar brôadou é-kreiz péré em bézô hô skiñet :

30. Râk mé a oar pénaoz ar bobl-zé na zélaouô két ac'hanoun ; râg eur bobl eo a zô kalet hé benn. Hôgen distrei a rai enn-hañ hé-unan é douar hé sklavérez :

31. Hag hî a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, hô Doué. Eur galoun a rôinn d'ézhô, hag é poelliñt ; ha diskouarn, hag é kleviñt.

32. Va meûli a raiñt é douar hô sklavérez, ha va hanô a zeûiô da goun d'ézhô.

33. Dilézel a raiñt hô c'haléder hag hô drougiézou, ô véza ma hô dévézô koun eûz a heñt hô zadou, péré hô deûz péc'het em énep.

34. Hag é asgalvinn anézhô enn douar em boa touet é rôjenn da Abraham, da Izaak ha da Jakob : hag hî a vézô mistri énô : hag é paottinn anézhô, ha na zigreskiñt mui.

35. Ober a rinn gañt-hô eur gévrédigez all a-vézô peûr-baduz, évit ma vézinn da Zoué d'ézhô, ha ma véziñt da bobl d'in : ha na likiinn mui bugalé Israel, va fobl, da voñd er-méaz eûz ann douar em eûz rôet d'ézhô.

III. PENNAD.

Ar Iuzévien a c'houlenn bépréd trugarez ann Aotrou. Diougan é-keñver ar C'hrist.

1. Bréma éta, Aotrou holl-c'halloudek, Doué Israel, ann éné enn añken hag ar spéred enn eñkrez a c'harm étrézég enn-od.

2. Sélaou, Aotrou, hag az péz truez ouz-omp, ô véza ma oud eunn Doué trugarézuz ; grâ trugarez enn hor c'héñver, ô véza ma hon eûz péc'het dira-z-od.

3. Té péhini a zô azézet da-vikenn, hag hol lézel a rî-dé da véza kollet er vuez-mañ ?

4. Aotrou holl-c'halloudek, Doué Israel, sélaou bréma péden ré varô Israel, ha bugalé ar ré hô deûz pé-c'het dira-z-od, péré n'hô deûz két sélaouet mouéz ann Aotrou hô Doué, hag hô deûz didennet ann drouk-zé war-n-omp.

5. N'az péz mui a goun eûz a fallagriézou hon tadou : hôgen az péz koun enn amzer-mañ eûz da zourn hag eûz da hanô :

6. Râk té oa ann Aotrou hon Doué, ha da veûli a raimp, ô Aotrou :

7. Pa eo évit sé éc'h eûz lékéat ann doujañs ac'hanod enn hor c'halounou, évit ma c'halvimp da hanô, ha ma veûlimp ac'hanod enn hor sklavérez, ô tistrei diout fallagriez hon tadou, péré hô deûz péc'het dira-z-od.

8. Ha chétu émomb hirio er sklavérez-mañ, é péhini éc'h eûz hor skiñet, évit béza da zorc'hen, ha da argarzidigez, ha da *skouér eûz ar boan dléet d'ar* péc'hed, hervez holl fallagriézou hon tadou, péré a zô bét pelléet diouz-id, ô Aotrou hon Doué.

9. Sélaou, Israel, kémennou ar vuez ; dinaou da skouarn, évit ma teski ar poell.

10. A bétrâ é teû, ô Israel, ma oud bréma é brô da énébourien ?

11. Ma oud deûet da gôsaat enn eunn douar a-ziavéaz, ma oud en em zaotret gañd ar ré varô, ha ma oud sellet ével ar ré a ziskenn er béz ?

12. O véza ma éc'h eûz dilézet feuñteun ar furnez eo.

13. Râk m'az pijé baléet é heñt ann Aotrou, é vijez choumet enn eur péoc'h stard ha peûr-baduz.

14. Desk péléac'h éma ar poell, péléac'h éma ann ners, péléac'h éma ar skiañt, évit ma wézi enn hévélek amzer péléac'h éma ann hîr-hoal, hag ar boéd, ha goulou ann daoulagad, hag ar péoc'h.

15. Piou en deûz kavet léac'h *ar furnez ?* Ha piou a zô éat enn hé zeñzoriou ?

16. Péléac'h éma bréma priñsed ar brôadou, péré a aotrounié war loéned ann douar ?

17. Péré a c'hoarié gañt laboused ann éñv,

18. Péré a zastumé enn hô zeñzoriou ann arc'hañt hag ann aour é péré é laka ann dûd hô holl fisiañs, hag a c'hoañtaoñt enn eunn doaré direiz ? Péré a labouré ann arc'hañt gañt kalz a bréder, hag a réa gañt-hañ ôbériou kaer ?

19. Danétra iñt bét kaset, hag iñt diskennet d'ann ifernou, ha ré all a zô bét savet enn hô léac'h.

20. Ann dud-iaouañk hô deûz gwélet ar goulou, hag iñt choumet war ann douar : hôgen n'hô deûz két anavézet heñt ar wiziégez,

21. Ha n'hô deûz két poellet hé raveñtou ; hô bugalé n'hô deûz két hé digéméret ; pell-bràz diout-hi iñt en em dennet :

22. Né két bét klevet é douar Kanaan, ha né két bét gwélet é Téman.

23. Mipien Agar péré a glask eur poell a zeû eûz ann douar, hañtérourien Merra ha Téman, ar gélaouérien, hag ar ré a eñklask enr poell hag eur skiañt névez, n'hô deûz két anavézet heñt ar furnez, ha n'hô deuz két kavet hé raveñchou.

24. O Israel, péger braz eo ti Doué, pégen éc'hon eo léac'h hé gers !

25. Bràz eo, ha n'en deûz két a harzou ; uc'hel eo ha diveñt.

26. Énô eo eo bét al lañgouinéien ker brudet, péré a oa adaleg ar penn-keñta, tûd ker braz, péré a oa gwiziek é-kéñver ar brézel.

27. Ann Aotrou n'en deûz két hô dilennet, ha n'hô deûz két kavet heñt ar furnez : râk-sé eo iñt bét kollet.

28. Hag ô véza n'hô deûz két bét ar furnez, iñt bét kollet gañd hô diboell.

29. Piou a zô bét piñet enn éñv, hag en deûz hé digéméret, pé en deûz hé digaset eûz a greiz ar c'hoabr?

30. Piou en deûz treûzet ar môr, hag en deûz hé c'havet? Hag eo bét gwell gañt-hañ hé digas gañt-hañ égéd ann aour ar glana?

31. Dén na anavez hé heñchou, dén na eñklask raveñchou ;

32. Hôgen ann hini a oar pep-trâ a anavez anézhi : hé c'havet en deûz gañd hé boell, héñ péhini en deûz starteet ann douar da-vikenn, hag en deûz hé leûniét a loéned hag a anévaled :

33. Héñ péhini a gâs ar goulou, hag a ia, a c'halv anézhañ, hag é señt out-hañ enn eur gréna.

34. Ar stéred hô deûz rôet hô goulou pép-hini enn hé léac'h, hag iñt en em laouénéet.

35. Galvet iñt bét, hag hô deûz lavaret : Chétu nî ; hag hi hô deûz luc'het a ioul vâd évid ann hini en deûz hô c'brouet.

36. Hen-nez eo hon Doué ; hag hini all é-béd na vézô kavet klôk dira-z-hañ.

37. Héñ eo en deûz kavet holl heñchou ar c'hélen, hag en deûz hô diskouézet da Jakob hé zervicher ha da Israel hé viñoun.

38. Gondé-zé eo bét gwélet war ann douar, hag en deûz komzet gañd ann dûd.

—

IV. PENNAD.

Jéruzalem a léñv war goll hé vugalé a zô bét kaset é sklavérez.

1. Hé-mañ eo levr gourc'hémennou Doué, hag al lézen a badô da-vikenn. Kéméñd hini a virô anézhi a dizô ar vuez ; hag ar ré hé dilézô, a gouézô er marô.

2. Distrô, Jakob, ha kémer-hî : balé enn hé heñt oud hé skéd, hag out sklerder hé goulou.

3. Na rô két da c'hloar da eunn all, na da c'halloud da eur vrôad a-ziaváz.

4. Euruz omb, Israel, ô véza ma en deûz disklériet Doué d'é-omp ar péz a zô hétuz d'ézhañ.

5. Béz kalounek, ô pobl Doué, éñvor Israel.

6. Gwerzet oc'h bét d'ar brôadou, hôgen na viot két kollet a-grenn. Lékéat oc'h bét étré daouarn hoc'h énébourien ô véza ma hoc'h eûz didennet war-n-hoc'h buanégez ha frouden Doué.

7. Argadet hoc'h eûz ouz-hoc'h ann Doué peûr-baduz péhini en deûz hô krouet, ô kenniga sakrifisou d'ann diaoulou, ha nann da Zoué.

8. Añkounac'héet hoc'h eûz ann Doué en deûz hô maget, hag hoc'h eûz doaniet Jéruzalem hô magérez.

9. Râg gwélet é deûz buanégez Doué a zeûé da gouéza war-n-hoc'h, hag é deûz lavaret : Sélaouit, tûd Sion, Doué en deûz digaset d'in eur c'hlac'har vrâz :

10. Va fobl, va mipien ha va merc'hed a wélann er sklavérez, é péhini iñt bét kaset gañd ann Doué peûrbaduz.

11. Hô maget em bôa el lévénez, hô gwélet em eûz ô voñt er gwélvan hag enn doañ.

12. N'en em laouenéet dén ô wélout ac'hanoun iñtañvez ha mañtret : gañt eul lôd brâz ounn bét dilézet, enn abek da béc'héjou va bugalé, ô véza ma iñt bét distrôet diouc'h lézen Doué.

13. N'hô deûz két anavérez hé varnédigézou ; n'hô deûz két baléet é heñchou gourc'hémennou Doué ; ha n'hô deûz két rénet hô c'haméjou gañt reizded é raveñchou ar wirionez.

14. Ra zeûi tûd Sion, ha ra arvestiñt sklavérez va mipien ha va merc'hed, é péhini iñt bét kaset gañd ann Doué peûr-baduz.

15. Râk digaset en deûz out-hô eur vrôad a bell, gwall dûd, eûz a eunn iéz dizanaf ;

16. Péré n'hô deûz két bét a azaouez évid ar ré gôz, nag a druez évid ar ré iaouañk, péré hô deûz lamet digañd ann iñtañvez ar péz a garé ar muia, hag hô deûz hé mañtret ô skrapa digañt-hi hé bugalé.

17. Évid-oun-mé pénaoz é helfenn-mé hô skoazella?

18. Hôgen ann hini en deûz digaset ann drouk-zé war-n-hoc'h eo, a zieûbô ac'hanoc'h eûz a zaouarn hoc'h énébourien.

19. Kerzit, va bugalé, kerzit : évid-oun-mé é chouminn va-unan.

20. Tennet em eûz va zaéou a lid, gwisket em eûz eur sac'h, eur zaé a béden, hag é c'harminn étrézég ann Uc'hel-Meûrbéd a-héd va deisiou.

21. Bézit kalounek, va bugalé, ha garmit étrézég ann Aotrou ; hag héñ hô tennô eûz a zaouarn ar briñsed, hoc'h énébourien.

22. Râk bépréd em eûz gédet hô tieûb ; hag ann hini a zô sañt am laka da véza laouen, gañd ar gwél eûz ann drugarez a skulô war-n-hoc'h hor Salver peûr-baduz.

23. Hô kwélet em eûz ô voñt-kuit er gwélvan hag enn hirvoud : hôgen ann Aotrou hô tigasô d'in gañd dudi ha gañt lévénez da-vikenn.

24. Râg ével m'hô deûz ar brôiou enn-drô da Zion gwélet ar sklavérez é péhini oc'h bét kaset gañd Doué, é wéliñt ivé ann dieûb a gasô Doué d'é-hoc'h, ô tigas war-n-hoc'h eur c'hloar vrâz hag eur skéd peûrbaduz.

25. Va bugalé, gouzañvit gañd habaskded ar vuanégez a zô kouézet war-n-hoc'h : râk da énébour en deûz da heskinet ; hôgen abarz némeûr é wéli hé zismañtr, hag é piñi war hé chouk.

26. Va bugalé téner hô deûz kerzet é heñchou garô : râk kaset iñt bét ével eur vañden déñved é preiz d'hô énébourien.

27. Bézit kalounek, va bugalé : garmit étrézég aun Aotrou ; râg ann hini en deûz hô rénet, en dévézô koun ac'hanoc'h.

28. Hô spéred en deûz hô touget da fazia ô tistrei diouc'h Doué ; hôgen ô trei a-névez étrézég enn-hañ, é kéélot anézhañ gañd dék kwéach mui a véôder.

29. Râg ann hini en deûz digaset ann drouk-zé war-n-hoc'h, a rôi d'é-hoc'h eul lévénez peûr-baduz, oc'h hô tieûbi.

30. Béz kalounek, Jéruzalem ; râg ann hini en deûz rôet eunn hanô *kaer* d'id eo a béd ac'hanod.

31. Ar ré zrouk péré hô deûz da heskinet, a vézô kaset-da-gét ; hag ar ré a zô en em laouénéet eûz da zismañtr, a vézô kastizet.

32. Ar c'hériou é péré eo bét sklaved da vugalé, a vézô kastizet ; hag ivé ann hini é deûz digéméret da vugalé ;

33. Râg ével ma eo en em laouénéet eûz da zismañtr, ével ma eo bét enn dudi eûz da lamm, ével-sé é vézô glac'haret-brâz gañd hé dismañtr hé-unan.

34. Garmou hé lévénez a vézô mouget, goudé hé dudi é teûi ann daélou.

35. Ann Doué peûr-baduz a lakai da gouéza tân war-n-ézhi er c'hañtvédou da zoñt, hag a-héd kalz a amzer é choumô ann diaoulou enn-hi.

36. Sell, Jéruzalem, étrézég ar sâvhéol, ha gwél al lévénez a gâs Doué d'id.

37. Râk chétu da vugalé éz pôa gwélet ô voñt-kuit évit béza skiñet é meûr a léac'h, a zistrô kévret hervez gér ann *Doué* sañtel, adaleg ar sâvhéol bétég ar c'hûs-héol ; hag hi a veûl Doué gañt lévénez.

—

V. PENNAD.

Ar profed a c'hourc'hémenn da Jéruzalem na wélô mui, hag a ziougan distrô ar sklaved.

1. Diléz, Jéruzalem, da zaé a gaoñ hag a c'hlac'har, ha gwisk ar skéd hag ann énor eûz ar c'hloar peûrbaduz a zeû d'id digañd Doué.

2. Doué a wiskô d'id *ével* diou zaé a reizded (M), hag a lakai war da benn eur mitr a énor peûr-baduz.

3. Râk Doué a ziskouézô d'ar ré

holl a zô dindân ann éñv ar skéd en dévézô lékéat enn-od.

4. Hé-mañ eo ann hanô a rôi Doué d'id da-vikenn : Péoc'h ar reizded, hag énor ar feiz.

5. Saô, Jéruzalem, ha choum enn da zâ : sell étrézég ar sâv-héol, ha gwél da vugalé péré a zistrô kévret, hervez gér ann *Doué* sañtel, adaleg ar sâv-héol bétég ar c'hûs-héol ; hag hi a veûl Doué gañt lévénez.

6. Pa iñt éat kuit diouz-id, iñt bét kaset war droad gañd hô énébourien ; hôgen pa hô lakai ann Aotrou da zistrei, é véziñt douget gañd énor, ével bugalé toñket d'eur rouantélez.

7. Râk Doué en deûz lékéat enn hé benn izélaat ann holl vénésiou uc'hel, hag ar rec'hier peûr-baduz, ha leûnia ann traoñiennou évit lakaat kompez ann douar, ma kerzô buan Israel évit gloar Doué.

8. Ar c'hoajou ivé hag ann holl wéz c'houés-vâd, a zisheôliô Israel gañt gourc'hémenn Doué.

9. Râk Doué a zigasô Israel gañt lévénez, gañt goulou hé veûrded, gañd hé drugarez, hag ar reizded a zeû diout-hañ.

—

VI. PENNAD.

Jérémias a ziougan pénaoz ar Iuzévien sklaved é Babilon a zistrôi goudé seiz gwenn.

Diskriv al lizer a gasaz Jérémias d'ar Iuzévien sklaved, a dlié roué ar Vabilonied da gâs da Vabilon, évit rei da anaout d'ézhô ar péz en dôa Doué gouc'hémennet d'ezhañ da lavarout d'ézhô.

1. Enn abek d'ar péc'héjou hoc'h eûz gréat dirak Doué, é viot kaset da sklaved da Vabilon gañt Nabukodonosor, roué ar Vabilonied.

2. Pa viot éta é Babilon, é choumôt énô pell amzer, hag a-héd meûr a vloaz, bétég ar seizved gwenn ; ha goudé-zé hô likiin da zoñt ac'hanô é péoc'h.

3. Hôgen bréma, c'houi a wélô é Babilon douéed aour hag arc'hañt, ha méin, ha koat, a zougeur war ann diskoaz, hag a zé doujet-bráz gañd ar brôadou.

4. Likiid évez na heûliac'h ôberiou ann diavésidi-zé, ha na zoujac'h *ann douéed-zé*, livirit enn hô kaloun : Té eo, Aotrou, a dléeur da azeûli.

6. Râk va éal a zô gan-é-hoc'h, ha mé va-unan a ziwallô hô puez.

7. Téôd ann douéed-zé a zô bét bénet gañd ar c'hizeller ; ar ré c'hôlôet a aour pé a arc'hañt n'hô deûz néméd ann doaré ; ha na helloñt két komza.

8. Ével ma kiñkleur eur plac'h-iaouañk a gâr ar kiñklérézou, ével-sé goudé ma eo gréat ann douéed-zé, é kiñkleur anézhô gañd aour.

9. Douéed ann dûd-zé hô deûz évit-gwir kurunennou aour war hô fenn ; hô béleien a denn ann aour hag ann arc'hañt dioût-hô, hag hô mir évit-hô hô-unan.

10. Eûz ann aour-zé é rôoñt da dud c'hadal, hag é kiñkloñt merc'hed fall (M) gañt-hô ; ha goudé ma iñt bét asrôet d'ézhô gañd ar merc'hed fall (M). é kiñkloñt a-névez gañt-hô hô douéed.

11. Ann douéed-zé na helloñt két en em ziwallout dioud ar merkl hag ar préñved.

12. Goudé ma hô deûz hô gwisket gañd eur zaé limestra, é torchoñt hô dremm, enn abek d'al lôd bráz a boultr a zâv enn-drô d'ézhô.

13. Unan anézhô a zoug eur walen roué ével eunn dén *bráz*, ével réner eur vrô ; ha na helfé két lakaad da vervel ann hini a wall-aozché anézhañ.

14. Eunn all en deûz enn hé zourn eur c'hlézé pé eur vouc'hal ; hôgen na hell két en em ziwallout gañt-hô nag er brézel na diouc'h al laéroun. Dré gémeñt-sé eo anat d'é-hoc'h pénaoz n'iñt két douéed.

15. N'hô doujit két éta : ével ma eo didalvez eur pôd torret gañd eunn dén, ével-sé eo ann douéed-zé.

16. Pa hô lékéeur enn eunn ti, ar poultr

poultr a zâv eûz a dreid ar ré a zeû ébarz a c'hôlô hô daoulagad.

17. Ével eunn dén péhini en deûz gwallet eur roué a zô serret dindân kalz a zôriou, pé ével eur c'horf-marô diskennet enn eur béz, ével-sé béleien ann douéed-zé hô serr dindân kalz a botalou hag a voralou, gañd aoun na veñt skrapet gañd al laéroun.

18. Kleûzeûriou a énaouoñt dira-z-hô, hag eul lôd bráz ; hôgen na wéloñt hini anézhô : ével treûstou iñt enn eunn ti.

19. Ann dûd a lavar pénaoz ann aéred péré a zô ganet eûz ann douar, a lip kaloun ann douéed-zé, pa eo gwir pénaoz iñt debret, hi hag hô saéou, hép ma her merzoñt.

20. Dû é teû hô dremm gañd ar môged a zâv enn ti é péhini émiñt.

21. Ar c'haouenned, ar gwévélied hag al laboused all a nich war hô fennou, hag ar c'hisier *a réd* war hô c'horfou.

22. Anavézit éta dré-zé pénaoz n'iñt két douéed ; ha na zoujit két anézhô.

23. Ann aour gañt péhini iñt gréat n'eo néméd évid ann doaré. Ma na denneur két ar merkl diout-hô, na luc'hiñt két : ha pa iñt bét teûzet, n'hô deûz két hé verzet.

24. Kér iñt bét prénet, pétrâ-bennâg na oa két a vuez enn-hô.

25. War ziskoaz *ar ré all* iñt douget, ô véza n'hô deûz két a dreid ; *ével-sé* é tiskouézoñt d'ann dûd hô dinerzded. Ra vézô éta gôloet a véz ar ré a azeûl anézhô.

26. Mar kouézoñt d'ann douar, na zaviñt két anézhô hô-unan : ha ma n'hô dalc'heur két éeun, na chonmiñt két enn hô zâ ; ével da ré varô eo réd dougen d'ézhô ar rôou.

27. Hô béleien a werz hô hostivou, hag a râ anézhô ar péz a garoñt ; gragez ar ré-mañ a gémer ivé ar péz a fell d'ézhô, hép rei lôd d'ar ré glañv na d'ar ré baour.

28. Ar merc'hed névez-gwilioudet, hag ar ré a zô hô misiou gañt-hô, a laka hô daouarn war hô sakrifisou. Pa ouzoc'h éta dré-zé pénaoz n'iñt két douéed, na zoujit két anézhô.

29. Pérag éta iñt-hi galvet douéed? O véza ma kennig ar merc'hed rôou d'anu douéed arc'hañt, hag aour, ha koat ;

30. O véza ma eo azézet hô béleien enn hô zemplou, hag hi gwisket gañt saéou roget, hô fenn hag hô barô touzet, ha noaz *ha dizólô* hô fenn.

31. Iuda a réoñt étrézég hô douéed ével enn eur banvez kaoñ.

32. Hô bélein a denn hô zaéou digañt-hô, évit gwiska gañt-hô hô gragez hag hô bugalé.

33. Mar gra eur ré drouk d'ézhô, pé mar gra vâd, na helloñt két hé zisteûrel : na helloñt két lakaad eunn dén da roué, na tenna ar gurunen diwar hé benn.

34. Na helloñt két ivé rei ar madou, na disteûrel ann drouk. Ma en deûz gréat eur ré eur gwéstl d'ézhô, ha ma n'en deûz két hé zévénet, na raiñt droug é-béd d'ézhañ évit sé.

35. Na zieûboñt dén eûz ar marô, ha na dennoñt két ann dén dinerz eûz a zaouarn ann dén galloudek.

36. Na rôoñt két ar gwéled d'ann dén dall, ha na dennfeñt két eunn dén eûz ar reûz.

37. N'hô dévézô két a druez oud ann iñtañvez, ha na raiñt két a vâd d'ann emzivaded.

38. Ann douéed-zé a zô héñvel oud ar vein a denneur eûz a eur ménez ; douéed koat, mein, aour, hag arc'hañt iñt. Ar ré a azeûl anézhô a vézô gôloet a véz.

39. Pénaoz éta é helleur hô sellout hag hô gervel ével douéed ?

40. Ar C'haldéed hô-unan a vézéka anézhô : râk pa glevoñt pénaoz éz eûz eunn dén péhini a zô mûd ha na hell két komza, é kennigoñt anézhañ da Vel, hag é c'houlennoñt digañthañ *enn-aner* m'hel lakai da gomza ;

41. Ével pa helfé merzout ar ré n'hô deûz két a fiñv : ével-sé pa venniñt gañt poell, é tiléziñt hô-unan anézhô ; râk difiñv eo hô douéed.

42. Merc'hed a wéleur azézet er ruou, hag hi kerdin enn-drô d'ézhô, ô tévi eskern olived.

43. Ha pa zeû unan anézhô da véza kaset gañd eunn tréméniad-bennâg évit kouska gañt-hañ, hou-mañ a ré-

bech d'ann hini a zô enn hé c'hichen pénaoz né két bét kavet ével-t-hi dellézeg a énor, ha pénaoz né két bet torret hé c'horden.

44. Kémeñd a réeur é-kéñver ann douéed-zé n'iñt némét traou gaou. Pénaoz éta é helleur da grédi, pé da lavarout éz iñt douéed?

45. Gañt kizellérien koat hag aour, iñt bét gréat. N'iñt kén néméd ar péz a fell d'ar véleien é veñt.

46. Ar gizellérien hô-unan péré a râ anézhô, na vévoñt két pell. Pénaoz éta é helfé hô labour béza douéed?

47. Lézel a réoñt d'ar ré a zeû hô-goudé traou gaou ha mézuz.

48. Ével-sé mar teû eur brézel, pé eur reûz-bennâg all, ar véléien a venn enn-hô hô-unan péléac'h éz aiñt da guza gañd hô douéed.

49. Pénaoz éta é hell béza sellet ével douéed ar ré na helloñt két en em zieûbi eûz ar brézel, na tec'hout diouc'h ar reûsiou?

50. Râg ô véza n'iñt némét koat gôlôet gañd aour ha gañd arc'hañt, ann holl vrôadou hag ann holl rouéed a anavézô pelloc'h pénaoz iñt traou gaou. Gwélet é vézô anat pénaoz n'iñt két douéed, hôgen labour daouarn ann dûd, é péhini n'eûz nétrâ a Zoué.

51. Ac'hanô eo anat pénaoz n'iñt két douéed, hôgen labour daouarn ann dûd, é labour péré n'eûz nétrâ a Zoué.

52. Na rôoñt két a roué da eur rouañtélez, ha na skuloñt két ar glaô war ann dûd.

53. Na lakaiñt két da ôber barnédigez, na zieûbiñt két ar brôiou diouc'h ann diboell; ô véza na helloñt nétrâ, kén nébeûd hag ar brini *a nich* étré ann éñv hag ann douar.

54. Mar krôg ann tân é ti ann douéed koat, arc'hañt hag aour, hô béleien a dec'hô hag a vézô dieûbet: hôgen hî a vézô losket é-kreiz *ar flammou* ével treûstou *ann ti*.

55. Na énébiñt két oud eur roué er brézel. Pénaoz éta é helleur hô anaout évid douéed?

56. Ann douéed koat, mein, aour, hag arc'hañt-zé n'em em zieûbiñt két eûz a zaouarn al laéroun hag ar skarzérien. Ann dûd péré a zô kréoc'h égét-hô,

57. A skrapô digañt-hô ann aour, ann arc'hañt, hag ann dilad a c'hôlô anézhô, hag a iélô-kuit, hép ma hellô ar ré-mañ en em ziwallout.

58. Gwell eo éta béza eur roué a ziskouéz hé c'halloud, pé eul léstr talvouduz enn eunn ti, péhini a zô hétuz-d'hé berc'hen, pé dôr eunn ti péhini a vir bag a ziwall ar péz a zô enn-hañ, égét béza unan eûz ann douéed gaou-zé.

59. Ann heol, al loar, hag ar stéred a lûc'h hag a zô talvouduz d'*ann dûd;* hag hî a zeñt *ouc'h Doué.*

60. Al luc'had a zô anat-brâz pa en em ziskouézoñt; ann avel a c'houéz enn holl vrôiou.

61. Ar c'hoabr pa c'hourc'hémenn Doué d'ézhô en em astenna war ar béd holl, a râ ar péz a zô gourc'hémennet d'ézhô.

62. Ann tân kaset diouc'h-kréac'h évit leski ar ménésiou hag ar c'hoajou, a râ ar péz a zô bét gourc'hémennet d'ézhañ. Hini eûz ann douéed-zé n'eo héñvel oud ar ré-mañ, nag é kaerded, nag é ners.

63. Na dléeur éta na krédi, na lavarout pénaoz iñt douéed, pa na helloñt nag ôber barnédigez, ñag ôber mâd pé zrouk d'ann dûd.

64. Pa ouzoc'h éta pénaoz n'iñt két douéed, ne zoujit két anézhô.

65. Na raiñt bikenn na mâd, na drouk d'ar rouéed.

66. Na ziskouézoñt két enn éñv ann arouésiou évid ar boblou. Na luc'hiñt két ével ann héol, na c'houlaouiñt két ével ar loar.

67. Al loéned a zô gwelloc'h égéd ann douéed-zé, pa helloñt tec'hout dindân eunn dôen, ha klaskout ar péz a zô mâd évit-hô.

68. Anad eo éta évid-omp pénaoz n'iñt két douéed: râk-sé n'hô doujit két.

69. Râg ével ma lékéeur é-kreiz ar c'houlourdrennou eur spouñtal, ha na hell két hô diwallout, ével-sé eo hô douéed koat, arc'hañt, hag aour.

70. Héñvel iñt oud ar spern gwenn a zô enn eur park, war béhini é teû ann holl laboused da arzaôi. Hô douéed koat, aour, hag arc'hañt a zô c'hoaz héñvel oud eur c'horfmarô a daoleur enn eul léac'h dû ha téñval.

71. Ar préñved ô skriña ann dilad tané ha limestra a zô war-n-ézhô, a ziskouéz a-walc'h pénaoz n'iñt két douéed. Hî hô-unan a zô débret gañt-hô; ha dré-zé é teûoñt da vézégez d'ar vrô holl.

72. Gwell eo eunn dén reiz péhini n'en deûz két a idolou; râg ann dismégañsou a bellai diout-hañ.

LEVR

AR PROFED ÉZÉKIEL.

I. PENNAD.

Gwélédigez geñta Ézékiel.

1. C'hoarvézoud a réaz enn trégoñtved bloaz, er pévaré *miz*, er pempved *deiz* eûz ar miz, pénaoz, pa édoun étouez ar sklaved é-tâl ster C'hobar, é tigoraz ann éñvou, hag é wéliz gwélédigésiou Doué.

2. Er pempved *deiz* eûz ar miz, hen-nez eo ar pempved bloaz eûz a zizougadur ar roué Joac'him,

3. É teûaz gér ann Aotrou da Ézékiel ar bélek, mâb Euzi, é brô ar C'haldéed, é-tâl ster C'hobar : hag énô dourn ann Aotrou a zeûaz warn-ézhañ.

4. Ha mé a arvestaz, ha chétu eur gorveñten avel a zeûé eûz ann hañter-nôz ; hag eur goabren vràz hag eunn tân war hé zrô, hag eur skéd trô-war-drô : hag eûz hé greiz, da lavaroud eo eûz a greiz ann tân, é doaré goularz :

5. Hag enn hé greiz éz oa hévélédigez pévar anéval : ha chétu hô doaré : oud eunn dén é oañt héñvel.

6. Pép-hini anézhô en dôa péder dremm ha péder askel.

7. Hô zreid a oa éeun, ha kaloun hô zreid ével kaloun treid eul leûé, hag hi a stérédenné ével ann arem al luc'husa.

8. Daouarn dén a ioa dindân hô diou-askel er pévar zu ; hag hi hô dôa pép-hini péder dremm ha péder askel.

9. Diou-askel ann eil a oa frammet oud diou-askel égilé. Na zistrôeñt két pa gerzeñt ; hôgen pép-hini anézhô a iéa râg-énep dira-z-hañ.

10. Hôgen chétu hô doaré : dremm eunn dén ha dremm eul léon hô doa hô févar enn tu déou ; dremm eunn éjenn hô févar enn tû kleiz, ha dremm eunn er hô févar a-ziouc'h.

11. Hô dremmou hag hô diou-askel en em astenné a-ziouc'h ; diou eûz hô askellou en em unané ann eil gañd ébén, hag ann diou all a c'hôlôé hô c'horfou.

12. Pép-hini anézhô a gerzé râg-éeun d'ézhañ ; moñd a réañt el léac'h ma hô c'hasé herr ar spéred ; ha na zistrôeñt két pa gerzeñt.

13. Hag ann anévaled a ioa diouc'h hô doaré ével glaou béô, hag ével kleûzeûriou. Béz' é wéled é-kreiz ann anévaled ô rédek flammou tân, ha luc'hed ô toñd er-méaz eûz ann tân.

14. Hag ann anévaled a iéa hag a zeûé, é doaré al luc'hed a lugern.

15. Pa zellenn oud ar pévar anéval, é wéliz eur rôd war ann douar enn hô c'hichen, péhini é dôa péder dremm.

16. Ar gwél eûz ar rôdou, hag hô labour, a oa héñvel oud ar môr ; héñvel é oañt hô féder ann eil oud ébén ; hag ar gwél hag al labour anézhô, ével pa vijé eur rôd é-kreiz eur rôd.

17. Hô févar rann a iéa kévret, ha na zistrôeñt két pa gerzeñt.

18. Ar veñt hag ann uc'helder eûz ar rôdou a oa heûzuz da wélout ; hag ann holl gorf anézhô hô féder a oa leûn a lagadou trô-war-drô.

19. Ha pa gerzé ann anévaled, é kerzé ivé ar rôdou enn hô c'heñver ; ha pa zavé ann anévaled diouc'h ann douar, é savé ivé ar rôdou kévret.

20. É pé léac'h-bennâg m'az éa ar spéred, ha ma zavé ar spéred, é savé ivé ar rôdou, oc'h hé heûlia. Râg ar spéred a vuez a oa er rôdou.

21. P'az éañt éz éañt, ha pa arzaôeñt é arzaôeñt ; ha pa zaveñt diouc'h ann douar, é savé ivé ar rôdou kévret, oc'h hô heûlia : râg ar spéred a vuez a oa er rôdou.

22. A-ziouc'h pennou ann anévaled *éz oa* eunn ebr, é doaré striñk heûzuz, hag en em astenné a-ziouc'h d'hô fennou.

23. Dindân ann ebr-zé éz oa éeun hô askellou, ann eil-ré dirâk ré égilé ; unan anézhô a guzé hé gorf gañd diou eûz hé askellou, hag égilé hé guzé enn bévélep doaré.

24. Ha mé a glevé trouz hô askellou, ével trouz douréier brâz, ével mouéz Doué diwar-laez : pa gerzeñt é oa ével trouz eul lôd brâz a dûd, ével trouz eunn armé ; ha pa arzaôeñt, é laoskeñt hô askellou.

25. Râk pa zeûé eur vouéz eûz ann ebr, a ioa a-ziouc'h d'hô fenn, é arzaôeñt hag é laoskeñt hô askellou.

26. Ha war ann ebr-zé, a ioa a-ziouc'h d'hô fenn, *éz oa* ével doaré eunn trôn héñvel oud eur méan safir, ha war ann trôn ével doaré eunn dén *azézet* war-n-ézhañ.

27. Ha mé a wélaz ével doaré goularz, hag ével tân, enn diabarz hag enn-drô d'ézhañ : adaleg hé zigroazel hag uc'héloc'h, hag adaleg hé zigroazel hag izéloc'h, é wéliz ével doaré eunn tân a luc'hé trô-war-drô.

28. Ével ar wareg a wéleur er c'hoabr enn eunn deiz glavek ; ével-sé é oa ar goulou a luché trô-war-drô.

II. PENNAD.

Ann Aotrou a lavar da Ézékiel komza héb aoun.

1. Houn-nez eo ar wélédigez em boé eûz a zoaré gloar ann Aotrou : ha pa hé gwéliz, é kouéziz war va génou, hag é kléviz eur vouéz a gomzé ouz-in, hag a lavaraz d'in : Mâp dén, sâv war da dreid, hag é komzinn ouz-id.

2. Hag ar spéred goudé béza komzet ouz-in a iéaz enn-oun, hag a zavaz ac'hanoun war va zreid : hag é kléviz anézhañ ô komza ouz-in,

3. Hag ô lavaroud d'in : Mâb dén, mé az kâs étrézé bugalé Israel, eur vrôad argiluz, a zô en em dennet diouz-in : hi hag hô zadou hô deûz torret bétég ann deiz-mañ, ar gévrédigez em bôa gréat gañt-hô.

4. Bugalé a benn kalet, hag a galoun dizoñvuz eo ar ré étrézé péré az kasann ; lavar d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué,

5. Évit gwélout hag hi a zélaouô hag a éhanô ; râg eunn ti héguz eo : ha ma wéziñt pénaoz éz eûz eur profed enn hô zouez.

6. Hôgen té, mâb dén, n'az péz két a aoun ra-z-hô, ha na spouñt két râg hô lavariou : râg ar ré gañt péré émoud, a zô tûd diskrédik, ha dispac'herien ; gañt kruged é choumez. N'az péz két a aoun rag hô gériou, ha na spouñt két râg hô zremmou râg eunn ti héguz eo.

7. Va gériou a liviri éta d'ézhô, *évit gwélout* hag hi a zélaouô hag a éhanô ; râk tûd héguz iñt.

8. Hôgen té, mâb dén, sélaou kémeñd a livirinn d'id, ha na véz két héguz, ével ma eo héguz ann ti-zé : digor da c'hénou ha debr kémeñd a rôann d'id.

9. Ha mé a arvestaz, ha chétu eunn dourn a oé kaset étrézég enn-oun, è péhini édo eul levr rodellet ; hag hén a zirodellaz anézhañ dira-z-oun ; lizérennou a ioa enn diabarz hag enn diavéaz ; skrivet é oa war-n-ézhañ keinvanou, ha kanaouennoù, ha mallosiou.

III. PENNAD.

Ézékiel a wél a-névez gloar ann Aotrou.

1. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, debr kémeñd a gavi : debr al levr-zé ha kéa da gomza out bugalé Israel.

2. Ha mé a zigoraz va génou, hag héñ a lékéaz ac'hanoun da zibri al levr-zé.

3. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, da gôv a zébrô, ha da vouzellou a vézô leûniet gañd al levr a rôann d'id. Ha mé hé zébraz ; hag héñ a zeûaz em génou c'houék ével ar mél.

4. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, kéa étrézé tî Israel, ha rô da anaout va gériou d'ézhô.

5. Râk né két oud eur bobl a zô diez hé lavar, ha dianaf hé iéz, az kasann ; hôgen out ti Israel.

6. N'az kasann két étrézé kalz poblou, a zô diez hô lavar, ha dianaf hô iéz, a béré na helfez két klévout al lavariou. Ha pa gasfenn ac'hanod étrézé tûd enn doaré-zé, é sélaoufeñt ac'hanod.

7. Hôgen ar ré eûz a di Israel na fell két d'ézhô da zélaoui, ô véza na fell két d'ézhô va zélaoui : râg holl di Israel a zô garô a dâl ha kalet a galoun.

8. Chétu em eûz lékéat da zremm da véza startoc'h égéd hô dremm, ha da dâl kalétoc'h égéd hô zâl.

9. Ével ann diamañt hag ével ar bili em eûz lékéat da dâl da véza ; n'az péz két a aoun ra-z-hô, na spouñt két dirâg hô dremm ; ô véza ma eo eunn ti héguz.

10. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, laka enn da galoun ann holl c'hériou a lavarann d'id, ha sélaou anézhô gañd da ziskouarn.

11. Kéa da gavout tûd ann dizougadur, bugalé da bobl ; komz out-hô, ha lavar d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué. Martézé é sélaouiñt hag éc'h éhaniñt.

12. Hag ar spéred a grogaz enn-oun, hag é kléviz adré d'in ar vouézmañ gañd eunn trouz brâz : Benniget ra vézô gloar ann Aotrou eûz hé léac'h.

13. Hag *é kléviz* ivé trouz ann anévaled a skôé hô askellou ann eil oud ébén, ha trouz ar rôdou a iéa warlerc'h ann anévaled, ha trouz eur c'héflusk brâz.

14. Ar spéred a zavaz ivé ac'hanoun, hag am c'hasaz gañt-hañ ; ha mé a iéaz, va spéred leûn a c'houervder hag a vuanégez ; hôgen dourn ann Aotrou a oa gan-éñ, hag a grévéé ac'hanoun.

15. Ha mé a zeûaz el léac'h ma édô ar sklaved, é-tâl eur bern éd névez-trouc'het, étrézeg ar ré a choumé war aod ster C'hobar ; hag éc'h azéziz el léac'h ma oañt azézet ; hag é choumiz énô enn eur geinvani a-héd seiz dervez.

16. Hôgen pa oé tréménet ar seiz dervez, é teûaz gér ann Aotrou étrézég enn-oun, hag é lavaraz :

17. Mâb dén, da rôet em eûz da évésiad war di Israel ; ar gér a glévi eûz va génou, hag hé rôi da anaout d'ézhô eûz va fers.

18. Pa livirinn d'ann dén fallagr : Mervel, mervel a rî ; ma n'her rôez két da anaout d'ézhañ, ma na gomzez két out-hañ évit ma tistrôi eûz hé wall heñt, ha mar bév ; ann dén fallagr-zé a varvô enn hé fallagriez ; hôgen hé c'hoad a c'houlennion digañd da zourn.

19. Hôgen ma éc'h eûz rôet da anaout *va gér* d'ann dén fallagr, ha ma na zistrô két eûz hé fallagriez, hag eûz hé wall heñt ; heñt a varvô enn hé fallagriez ; hôgen té ez pézô dieûbet da éné.

20. Mar tistrô eunn dén reiz eûz hé reizded, ha mar grâ fallagriez ; é likiinn eur méan-fazi dira-z-hañ ; hag héñ a varvô, ô véza n'éc'h eûz két rôet da anaout d'ézhañ *va gér* ; enn hé béc'hed é varvô, ha na vézô mui a éñvor eûz ann traou reiz en dévézô gréat ; hôgen hé c'hoad a c'houlenninn digañd da zourn.

21. Hôgen mar rôez da anaout d'ann dén reiz pénaoz na dlé két péc'hi, ha ma na béc'h két-héñ ; héñ a vévô, ô véza ma éz pézô hé aliet ; ha té ez pézô dieûbet da éné.

22. Ha dourn ann Aotrou a zavaz war-n-oun, hag héñ a lavaraz d'in : Saô, ha kéa er mésiou, hag énô é komzinn ouz-id.

23. Ha mé a zavaz, hag a iéaz er mésiou, ha chétu gloar ann Aotrou a zavaz énô, ével ar c'hloar a wéliz é-tâl ster C'hobar ; ha mé a gouézaz war va génou.

24. Hag ar spéred a zeûaz enn-oun, hag a zavaz ac'hanoun war vâ zreid ; hag héñ a gomzaz ouz-in, hag as lavaraz d'in : Kéa, hag en em zerr enn da di.

25. Ha té, mâb dén, chétu chadennou a zô aozet évid-od, hag hi as érô gañt-hô ; ha na'helli két en em denna diout-hô.

26. Ha mé a lakai da zéôd da staga oud da staoñ ; hag é teûi da véza mûd, ével eunn dén ha na damall hini ; ô véza ma eo eunn ti héguz.

27. Hôgen p'am bézô komzet ouz-id, é tigorinn da c'hénou, hag é liviri d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Néb a zélaou, sélaouet ; ha néb a éhan, éhanet ; ô véza ma eo eunn ti héguz.

IV. PENNAD.

Ar profed a ziougan gañd arwésiou dishéñvel ar reûsiou a dlé kouéza war Jéruzalem.

1. Ha té, mâb dén, kémer gan-éz eur vriken ; laka-hi dira-z-od, ha roudenn war-n-ézhi kéar Jéruzalem.

2. Hag é toaréi eur sich enn hé énep, hag é savi kréou, hag a rî savennou douar, hag eur c'hamp, ha binviou brézel trô-war-drô.

3. Kémer ivé gan-éz eur billig houarn, ha laka-hi ével eur vur houarn étré té hag ar géar : ha té a zellô out-hi gañd eunn dremm stard, hag hi a vézô grounnet, ha té hé grounnô : eunn rouéz eo évit ti Israel.

4. Ha té a gouskô war da gostez kleiz, hag é likii war-n ézhañ fallagriézou ti Israel, évid ann holl zeûsiou a-zoug péré é kouski war-n-ézhañ, hag é kéméri war-n-od hô fallagriézou.

5. Rôet em eûz éta d'id bloasiou hô fallagriézou, a-zoug dék deiz ha naoñtek-ugeñt : hag é tougi fallagriézou ti Israel.

6. Ha p'az pézô sévénet kémeñtmañ, é kouski eunn eil wéach war da gostez déou ; hag é kéméri war-n-od fallagriézou ti Juda a-zoug daou-ugeñt deiz : eunn deiz eo a rôann d'id, eunn deiz, émé-vé, évit pep bloaz.

7. Ha té a drôi da zaoulagad out sich Jéruzalem ; ha da vréac'h a vézô astennet : ha té a ziouganô out-hi.

8. Chétu em eûz lékéat chadennou enn-drô d'id ; ha na drôi két eûz ann eil gostez war égilé, kén na vézô sévénet deisiou da zîch.

9. Kémer ivé évid-od gwiniz, hag heiz, ha fâ, ha fer, ha meli, ha pizlôgôd : ha laka-hi enn eul léstr, ha grâ gañt-hô baraou évid-od, évid ann holl zeisiou a-zoug péré é kouski war da gostez. Dibri a rî anézhô a-héd dék deiz ha naoñték-ugeñt.

10. Ar péz a zébri hemdez a boézô ugeñt sikl ; a amzer é amzer é tebri anézhañ.

11. Diouc'h gôr éc'h évi ivé dour, ar c'houec'hved lôden eûz a eunn hin ; a amzer é amzer éc'h évi anézhañ.

12. Ar péz a zébri a vézô ével bara heiz poazet dindân al ludu ; hé c'hôlei a rî gañd ar mon a zeû eûz ann dén dira-z-hô.

13. Hag ann Aotrou a lavaraz : Ével-sé é tébrô bugalé Israel hô bara saotret é-touez ar brôadou étrézé péré é kasinn anézhô.

14. Ha mé a lavaraz : A, a, a, Aotrou Doué, chétu va éné né két bét saotret ; adalek va bugaléach bété vréma n'em eûz két débret a loen marô anézhañ hé-unan, na diroget gañd loéned all ; na kik dic'hlan é-béd n'eo éat em génou.

15. Hag héñ a lavaraz d'in : Chétu é rôann d'id beûzel é léac'h mon dén hag é rî da vara gañt-hañ.

16. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, chétu mé a dorrô bâz ar bara é Jéruzalem, hag hi a zebrô bara diouc'h

ar poéz, hag enn nec'h; hag hi a évô dour diouc'h ar gôr, hag enn eñkrez.

17. Évit pa ziouériñt bara ha dour, ma kouézô ann eil é divrec'h égilé, ha ma tizec'hiñt enn hô fallagriézou.

—

V. PENNAD.

Arwésiou névez eûz a reûsiou Jéruzalem.

1. Ha té, mâb dén, kémer gan-éz eunn aoten lemm, évit touza ar bléô: kémer-hi, ha kâs-hi war da benn ha war da vara; kémer ivé eur poéz hag eur valañs évid hô ranna.

2. Eunn drédéren a loski enn tân é-kreiz kéar, kén na vézô sévénet deisiou ar sich; eunn drédéren a géméri, hag a drouc'hi gañd ann aoten trô-war-drô kéar; ann drédéren all a daoli oud ann avel, ha mé a iélô war hô lerc'h gañd eur c'hlézé noaz.

3. Hag eûz ar ré-zé é kéméri eunn niver bihan, hag é éréi anézhô war véven da vañtel.

4. Eûz ar ré-zé é kéméri adarré, hag é taoli anézhô é kreiz ann tân, hag é loski anézhô enn tân; hag ac'hanô é savô tân war holl di Israel.

5. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Houn-nez eo ar Jéruzalem, em bôa lékéat é-kreiz ar brôadou, hag hô douarou war hé zrô.

6. Hag hi é deûz disprizet va barnédigézou, hag a zô deûet fallagroc'h égéd ar brôadou; torret é deûz va c'hélennou, gwasoc'h égéd ar brôiou war hé zrô: râk distaolet hô deûz va barnédigézou, ha n'hô deûz két baléet em c'hélennou.

7. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: O véza ma oc'h éat *é drougiez* dreist ar baôadou a zô war hô trô, ô véza n'hoc'h eûz két baléet em c'hélennou, ha n'hoc'h eûz két gréat va barnédigézou, ha n'hoc'h eûz két gréat hervez barnédigézou ar brôadou a zô war hô trô;

8. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Chétu mé a zeûi étrézég enn-od, hag a rai va-unan va barnédigézon enn da greiz dirâg ar brôadou.

9. Ha mé a rai enn-od ar péz n'em eûz gréat biskoaz, ha na rinn bikenn mui enn doaré-zé, enn abek d'as holl fallagriézou.

10. Dré-zé ann tadou a zebrô hô bugalé enn da douez, hag ar vugalé a zebrô hô zadou; ha mé a rai va barnédigézou enn-od, hag a skiñô da zilerc'hiou é péb avel.

11. Râk-sé *ével-ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué: ô véza ma éc'h eûz saôtret va sañtuar gañd da holl wallou, ha gañd da holl fallagriézou; mé ivé az brévô, va lagad na espernô két ac'hanod, ha n'am bézô két a druez ouz-id.

12. Eunn drédéren ac'hanod a varvô goñd ar vosen, hag a vézô bévézet gañd ann naoun enn da greiz; eunn drédéren all a gouézô dindân ar c'hlézé enn-drô d'id; ann drédéren all a skiñinn é péb avel, hag é tenninn ar c'hlézé war hô lerc'h.

13. Ha mé a leûniô va frouden, hag a lakai va buanégez da arzaôi war-n-ézhô, hag é vézinn dizoaniet; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, hag em eûz komzet em oaz, p'am bézô leûniet va buanégez out-hô.

14. Ha mé az lakai da eunn distrô, ha da vézégez d'ann holl vrôadou a zô enn-drô d'id, dirâk kémeñd hini a iélô ébiou.

15. Hag é teûi da vézégez, ha da valloz, da skouér, ha da spouñt évid ar brôadou a zô enn-drô d'id, p'am bézô gréat va barnédigézou war-n-od em frouden, em buanégez, hag enn drouk brâz a zavô enn-oun.

16. Mé eo ann Aotrou em eûz komzet: Pa gasinn war-n-ézhô gwall zaésiou ann naounégez, péré a vézô marvel, hag a gasinn évid hô tispenna; pa strollinn ann naounégez war-n-hoc'h, hag é torrinn bâz ar bara enn hô touez;

17. Pa gasinn war-n-hoc'h ann naounégez, hag al loéned ar ré grisa évid hô lakaad da vervel; pa dréménô ar vosen hag ar goad dré-z-od, hag é kasinn ar c'hlézé war-n-od; mé eo ann Aotrou em eûz komzet.

VI. PENNAD.

Dismañtr Jéruzalem gañd ar c'hlézé, ann naounégez hag ar vosen.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout:

2. Mâb dén, trô da zaoulagad étrézé ménésiou Israel, ha diougan diwar hô fenn,

3. Ha lavar: Ménésiou Israel, sélaouit gér ann Aotrou Doué: Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué d'ar ménésiou, ha d'ar c'hrec'hiennou, ha d'ar rec'hier, ha d'ann traoñiennou: Chétu é tigasinn ar c'hlézé war-n-hoc'h, hag é tispennmn hô lec'hiou-uc'hel.

4. Diskara a rinn hoc'h aoteriou, hag é vrévinn hô skeûdennou; ha mé hô lakai da gouéza marô dirâg hoc'h idolou.

5. Léda a rinn korfou-marô bugalé Israel dirâg hô skeûdennou; hag é skiñinn hoc'h eskern enn-drô d'hoc'h aoteriou.

6. Enn holl vrôiou é péré é choumit, ar c'hériou a vézô didûd, al lec'hiou-uc'hel a vézô freûzet ha diskaret; hoc'h aotériou a gouézô hag a vézô brévet; hoc'h idolou a éhanô *da véza azeûlet*, hô templou a vézô diskaret, hag hoc'h ôbériou a vézô kasetda-gét.

7. Hag eul lazérez tûd a vézô enn hô touez; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

8. Lôd ac'hanoc'h a virinn eûz ar ré a vézô bét tec'het diouc'h klézé ar brôadou, p'am bézô hô skiñet dré ar brôiou.

9. Hag ar ré ac'hanoc'h a vézô bét dieûbet, hô dévézô koun ac'hanoun é-touez ar brôadou gañt péré é véziñt bét kaset é sklavérez; ô véza ma vañtrinn hô c'haloun gadal a oa pelléet diouz-in, hag hô daoulagad a oa en em zaotret gañt hô idolou; hag hi en em zihétô hô-unan enn-abek d'ann droug hô dévézô gréat enn hô holl fallagriézou.

10. Hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, ha pénaoz n'em eûz két lavaret enn-aner é rajenn ann drouk-zé.

11. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Skô war da zourn, ha skô gañd da droad, ha lavar: Gwâ ann holl fallagriézou, hag ann holl wallou eûz a di Israel, râg hi a vézô diskaret gañd ar c'hlézé, gañd ann naounégez, ha gañd ar vosen.

12. Ann hini a zô pell, a varvô gañd ar vosen: ann hini a zô tôst, a vézô skôet gañd ar c'hlézé; hag ann hini a vézô choumet, hag a vézô strôbet, a varvô gañd ann naoun: ha mé a walc'hô va frouden war-n-ézhô.

13. Ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, pa vézô korfou hô tûd lazet é-kreiz hoc'h idolou, enn-drô d'hoc'h aoteriou, war bép krec'hien uc'hel, war lein ann holl vénésiou, dindân pép gwézen hîr, dindân pép derven bodek, el lec'hiou a béré é savé ann ézañs a zeveñt dirâg hô holl idolou.

14. Ha mé a astennô va dourn war-n-ézhô; hag é likiinn ann douar da véza gwastet ha dilézet, adalek distrô Déblata, el lec'hiou holl é péré é choumeñt; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

—

VII. PENNAD.

Diwar-benn dismañtr douar Israel.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout:

2. Ha té, mâb dén, ével-henn é lavar ann Aotrou Doué douar Israel: Ann divez a zeû, doñd a râ ann divez war bévar c'horn ann douar.

3. Bréma eo deûet da zivez, hag é kasinn va frouden war-n-od; hag é varninn ac'hanod hervez da heñchou; hag é likiinn da gouéza war-n-od da holl fallagriézou.

4. Va lagad na espernô két ac'hanod, ha n'am bézô két a druez; hôgen lakaad a rinn da heñchou war-n-od, ha da fallagriézou a vézô enn da greiz; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

5. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Eur c'hlac'har a zeû, chétu é teû eur c'hlac'har.

6. Ann divez a zeû, doñd a râ ann divez ; bela a-râ ouz-id ; chétu é teû.

7. Ann dismañtr a zeû war-n-od, té péhini a choum war ann douar ; ann amzer a zeû, tôst éma deiz al lazérez, ha nann gloar ar ménésiou.

8. Bréma é skulinn a dôst va buanégez war-n-od, hag é walc'hinn va frouden ouz-id ; da varna a rinn hervez da heñchou, hag é likiinn da boéza war-n-od da holl wallou.

9. Va lagad na espernô két, ha n'am bézô két a druez ; hôgen lakaad a rinn da heñchou war-n-od, ha da fallagriézou a vézô enn da greiz ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, mé péhini a skô.

10. Chétu ann deiz, chétu eo deûet ; kouézet eo ann dismañtr ; bleûñeet eo ar walen, diwanet eo ar rogeñtez.

11. Ann drougiez a zô savet war walen ar fallagriez ; na zeûi két anézhô, nag eûz ar bobl, nag eûz hô zrouz ; ha n'hô dévézô két a éban.

12. Deûet eo ann amzer, tôstaad a râ ann deiz ; néb a brén, n'en em laouénaet két ; ha néb a werz, n'en em c'hlac'haret két ; râk savet eo ar vuanégez war hé holl bobl.

13. Râg ann hini a werz na zistrôiô két d'ar péz a werz, ha pa veñt c'hoaz béô ; râg ar wélédigez diwar-benn ann dûd holl na zistrôiô két war hé c'hiz ; hag ann dén na grévai két é fallagriez hé vuez.

14. Sonit gañd ar c'horn-boud, r'en em aozô ann holl, hôgen n'az ai hini d'ann emgann : rák va buanégez *a zô savet* war ar bobl holl.

15. Ar c'hlézé enn diavéaz ; ar vosen hag ann naounégez enn diabarz ; néb a vézô er park, a varvô gañd ar c'hlézé ; ha néb a vézô é kéar, a vézô bévézet gañd ar vosen ha gañd ann naounégez.

16. Ar ré anézhô a déc'hô a vézô dieûbet ; hag hî a vézô war ar ménésiou ével koulmed ann traoñiennou, bépréd ô kréna er gwél eûz hô fallagriez.

17. Daouarn ann holl a zeûi da véza laosk, hag ann dour a rédô hed-da-hed daoulin ann holl (M).

18. Saéou-reûn a wiskiñt, hag é véziñt gôlôet a spounţ ; ar véz a vézô war bép dremm, ha moal é vézô penn ann holl.

19. Hô arc'hañt a vézô taolet er-méaz, hag hô aour a vézô ével teil. Hô arc'hañt nag hô aour na helliñt két hô dieûbi é deiz frouden ann Aotrou : na walc'hiñt két hô éné, ha na leûñiñt két hô c'hôv ; ô véza ma iñt da wall-skouér gañd hô fallagriez.

20. Braveñtez hô c'helc'hennou hô deûz lékéat évit maga hô balc'hder, hag hô deûz gréat gañt-hô skeûdennou hô argarzidigézou hag hô idolou : dré-zé hé rôinn d'ézhô ével eunn dra dic'hlan ;

21. Hé rei a rinn da breiz étré daouarn ann diavésidi, ha da skrap d'ar ré fallagr eûz ann douar, hag hî hé zaotrô.

22. Distrei a rinn va daoulagad diout-hô, hag hî a wallô va zañtuar : skrapérien a iélô enu-hañ, hag hî hé zaotrô.

23. Laka eunn divez ; râk leûn eo ann douar a varniou goaduz, hag ar géar leûn a fallagriez.

24. Digas a rinn ar ré falla eûz ar brôadou, hag hî a gémérô hô ziez ; lakaad a rinn da éhana balc'hder ar ré c'halloudek hag hô sañtuarou a vézô skrapet.

25. Pa zeûi ann eñkrez, é klaskiñt ar péoc'h, ha n'her c'haviñt két.

26. Reûz war reûz a zeûi, ha kélou war gélou ; klask a raiñt gwélédigez digañd eur profed ; al lézen a iélô-da-nétra er bélek, hag ar c'huzul enn hénaoured.

27. Ar roué a skulô daérou, hag ar priñs a vézô glac'haret - brâz, ha daouarn pobl ann douar a grénô. Hervez hô heñchou é rinn d'ézhô, hag hervez hô barniou é varninn anézhô ; hag hî a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

—

VIII. PENNAD.

Ézékiel a wél é spéred ann argarzidigézou a réeur é templ Jéruzalem.

1. Chétu pétrâ a c'hoarvézaz er c'houec'hved-bloaz, er c'houec'hved miz, er pempved *deiz* eûz ar miz ; édoun azézet em zî, hag hénaoured Juda a oa azézet dira-z-oun, ha dourn ann Aotrou Doué a gouézaz énô warn-oun.

2. Hag é selliz, ha chétu unan é doaré tân ; adaleg hé zigroazel hag izéloc'h, tân ; hag adaleg hé zigroazel hag uc'héloc'h é doaré skéd, heñvel out goularz.

3. Hag é wéliz ével eunn dourn a grogaz enn-oun dré vléô va feñn ; hag ar spéred a c'horréaz ac'hanoun étré ann douar hag ann éñv, hag a gasaz ac'hanoun da Jéruzalem enn eur wélédigez Doué, é-tâl ann ôr aziabarz, a zellé oud ann hañter-nôz, el léac'h ma oa lékéat idol ann oaz, évid héga oaz *ann Aotrou*.

4. Ha chétu *édô* énô gloar Doué Israel, hervez ar wélédigez em bôa bét war ar méaz.

5. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, saô da zaoulagad étrézég heñt ann hañter-nôz. Hag é saviz va daoulagad étrézég heñt ann hañter-nôz ; ha chétu *e wéliz* war-zû hañter-nôz dôr ann aoter, idol ann oaz, a ioa er porched.

6. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, ha té a wél pétrâ a râ ar ré-zé, ann argarzidigézou brâz a ra amañ tî Israel, évit va lakaad da bellaad diouc'h va zañtuar ? Ha mar trôez adarré, é wéli argarzidigézou brasoc'h.

7. Hag héñ a gasaz ac'hanoun oud dôr ar porched ; hag é selliz, hag é wéliz eunn toull er vôger.

8. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, toull ar vôger, ha p'am bôé toullet ar vôger, é wéliz eunn ôr.

9. Hag héñ a lavaraz d'in : Kéa ébarz, ha gwél ar gwall argarzidigézou a râ ar ré-zé azé.

10. Moñd a riz ébarz, hag é wéliz a bép doaré aéred ha loéned, hag argarzidigez tî Israel ; hag ann holl idolou-zé a oa piñtet war ar vôger trôwar-drô.

11. Ha dék dén ha tri-ugeñt eûz a hénaoured tî Israel a oa enn hô sâ dirâg ann traou piñtet-zé ; ha Jézonias, mâb Safan, a oa enn hô c'hreiz ; pép-hini anézhô en dôa eunn ézañsouer enn hé zourn ; ha môged ann ézañs a zavé enn éar.

12. Hag héñ a lavaraz d'in : Évit-gwîr é wélez, mâb dén, ar péz a râ hénaoured tî Israel enn amc'houlou, *ar péz a râ* pép-hini anézhô é-kûz enn hé gampr ; râg hî a lavar : Ann Aotrou n'hor gwél két ; ann Aotrou en deûz dilézet ann douar.

13. Hag héñ a lavaraz d'in : Trô adarré, hag é wéli gwasoc'h argarzidigézou égéd ar ré a râ ar ré-mañ.

14. Hag héñ a gasaz ac'hanoun oud dôr tî ann Aotrou, a zellé oud ann hañter-nôz : ha chétu é oa énô gragez azézet, hag a wélé *diwar-benn maró* Adonis.

15. Hag héñ a lavaraz d'in : Kémeñt-sé a wélez, mâb dén : trô adarré, hag é wéli gwasoc'h argarzidigézou égéd ar ré-mañ.

16. Hag héñ a lékéaz ac'hanoun da voñt é diabarz porched tî ann Aotrou ; ha chétu é wéliz oud dôr templ ann Aotrou, étré ar porched hag ann aoter, war-drô pemp dén war-n-ugeñt, a drôé hô c'hein out templ ann Aotrou, hag hô daoulagad oud ar sâv-héol ; évid azeûli ar sâv-héol.

17. Hag héñ a lavaraz d'in : Kémeñt-sé a wélez, mâb dén ; ha skañv eo da dî Juda béza gréat ann argarzidigézou-zé, béza leûniet ann douar a fallagriez, ha béza trôet évit va heskin ? Ha chétu é lékéoñt eur skourr oud hô difron.

18. Râk-sé éc'h aozinn anézhô em frouden ; va lagad n'hô espernô két, ha n'am bézô két a druez out-hô ; ha pa c'harmiñt out va diskouarn gañd eur vouéz gré, na zélaouinn két anézhô.

—

IX. PENNAD.

Ar ré n'hô deûz két eunn arouéz war hô zâl a varvô.

1. Hag héñ a c'harmaz out va diskouarn gañd eur vouéz gré, ô lavarout : Ar ré a dlé emwélout kéar a zô tôst, ha pép-hini en deûz enn hé zourn eunn arm da laza.

2. Ha chétu c'houec'h dén a zeûaz eûz a heñt ann ôr uc'héla, péhini a zell oud ann hañter-nôz : ha pép-hini enn hé zourn eunn arm da laza : eunn dén a oa ivé enn hô c'hreiz, a oa gwisket gañt lien lin, hag a zougé oud hé zargreiz eur pôd-liou évit skriva : hah hî a iéaz ébarz, hag a choumaz enn hô zâ dirâg ann aoter arem.

3. Ha gloar Doué Israel a zavaz diwar ar c'hérubin war béhini édô, *hag a zeûaz* war dreûzou *dôr* ann tî ; hag hî a c'halvaz ann dén a oa gwisket gañt lien lin, hag a zougé oud hé zargreiz eur pôd-liou évit skriva.

4. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ : Trémen a-dreûz kéar, dré greiz Jéruzalem, ha merk eunn thau war zâl ar ré a geinvan hag en em c'hlac'har diwar-benn ann holl argarzidigézou a réeur enn hé c'hreiz.

5. Ha mé hé glévaz ô lavarout d'ar ré all : Îd a-dreûz kéar war hé lerc'h ha skôit ; na espernet két hô lagad, ha n'hô pézet két a druez.

6. Lazit bétég ann divéza ar ré gôz, ar paotred-iaouañk, ar plac'hed-iaouañk, ar vugalé hag ar gragez ; hôgen na lazit két kémeñd hini war béhini é wélot ann thau ; ha déraouit dré va zañtuar. Déraoui a réjoñt éta dré ann dûd kôz a ioa dirâg ann tî.

7. Hag héñ a lavaraz d'ézhô : Saotrit ann tî, ha leûnit al leûren gañd ar ré lazet ; îd er-méaz. Hag hî a iéaz er-méaz hag a skôaz gañd ar ré a oa é kéar.

8. Ha pa oé peûr-c'hréat al lazérez, é chonmiz énô ; hag ô véza en em daolet war va dremm, é c'harmiz enn eul lavarout : Aliaz, allaz, allaz, Aotrou Doué ! Hag ével-sé éta é kolli holl zilerc'h Israel, ô skula da frouden war Jéruzalem.

9. Hag héñ a lavaraz d'in : Fallagriez tî Israel ha tî Juda a zô brâz dreist-penn ; gôlôet eo ann douar a c'hoad, leûn eo kéar a wall ; râg hi hô deûz lavaret : Ann Aotrou en deûz dilézet ann douar, hag ann Aotrou n'hor gwél két.

10. Râk-sé va lagad na espernô két, ha n'em bézô két a druez ; hô heñt a likiinn da gouéza war hô fennou.

11. Ha chétu ann dén a oa gwisket gañt lien lin, hag a zougé oud hé zargreiz eur pôd-liou, a gomzaz hag a lavaraz : Gréat em eûz ével m'az pôa gourc'hémennet d'in.

—

X. PENNAD.

Ann hini a oa gwisket gañt lien lin a gémer glaou tân, hag hé daol war Jéruzalem.

1. Neûzé é selliz, hag é wéliz enn ebr a oa a-ziouc'h da benn ar Gérubined, ével eur méan safir, hag ével doaré eunn trôn.

2. Hag héñ a gomzaz oud ann dén a oa gwisket gañt lien lin, hag a lavaraz d'ézhañ : Kéa é-kreiz ar rôdou a zô dindân ar Gérubined, ha kémer leiz da zourn eûz ar glaou tân a zô étré ar Gérubined, ha skûl-héñ war ar géar. Hag héñ a iéaz dira-z-oun.

3. Ar Gérubined a ioa enn hô zâ enn tû déou eûz ann tî p'az éaz ann dén ébarz ; hag eur goabreu a leûniaz al leûren a-ziabarz.

4. Ha gloar ann Aotrou a zavaz diwar ar c'hérubin, *hag a zeûaz* war dreûzou *dôr* ann tî ; hag ar goabren a leûniaz ann tî, hag al leûren a oé leûniet gañt skéd gloar ann Aotrou.

5. Trouz askellou ar Gérubined a gléved bétég el leûren a-ziavéaz, ével mouéz Doué holl-c'halloudek pa gomz.

6. Ha p'en dôé gourc'hémennet d'ann dén a oa gwisket gañt lien lin, ô lavarout : Kémer tân eûz a greiz ar rôdou a zô étré ar Gérubined ; héñ a iéaz, hag a choumaz enn hé zâ dirâg unan eûz ar rôdou.

7. Hag eur C'hérubin a astennaz hé zourn eûz a greiz ar Gérubined, étrézég ann tân a ioa étré ar Gérubined ; hag é kéméraz, hag é rôaz é daouarn ann hini a oa gwisket gañt lien tân ; hag hé-mañ ô véza hé gémeret a iéaz er-méaz.

8. Hag é oé gwélet é doaré dourn eunn dén er Gérubined, dindân hô askellou.

9. Neûzé é selliz, hag é wéliz péder rôd é-tâl ar Gérubined, eur rôd é-tâl eur C'hérubin, hag eur rôd é-tâl eur C'hérubin all ; hôgen ar rôdou a ioa héñvel oud ar méan krisolit ;

10. Hag hô féder é oañt héñvel ; ével pa vé eur rôd enn eur rôd all.

11. Ha pa valéeñt, é kerzeñt war bévar zû ; ha na zistrôeñt két pa gerzeñt ; hôgen p'az éa ann hini geñta war eunn tû, ar ré all a iéa war hé lerc'h, ha na zistrôeñt két.

12. Korf ar péder rôd, hô gouzoug, hag hô daouarn, hag hô askellou, hag hô c'helc'hiou, a oa leûn a lagadou trô-war-drô.

13. Hag héñ a c'halvaz dira-z-oun ar rôdou-zé, *ar rôdou* skañv.

14. Hôgen pép-hini anézhô en dôa péder dremm ; ann dremm geñta, dremm eur C'hérubin ; ann eil zremm, dremm eunn dén ; ann drédé, dremm eul léon, hag ar bévaré, dremm eunn er.

15. Hag ar Gérubined en em c'horréaz ; ann hévélep anévaled oa, em bôa gwélet é-tâl ster C'hobar.

16. Pa valéé ar Gérubined, ar rôdou a gerzé ivé enn hô c'héñver ; ha pa zavé ar Gérubined hô askellou évid en em c'horréa diouc'h ann douar, na arzaôé két ar rôdou, hôgen enn hô c'héñver édoñt bépred.

17. Pa arzaôé ar ré-mañ, é arzaôeñt ; ha pa en em c'horréeñt, en em c'horréeñt ; râg ar spéred a vuez a oa enn-hô.

18. Ha gloar ann Aotrou a iéaz er-méaz eûz a dreûzou *dôr* ann templ ; hag a savaz war ar Gérubined.

19. Hag ar Gérubined ô sével hô askellou en em c'horréaz diouc'h ann douar dira-z-oun ; ha p'az éjoñt-kuît, ar rôdou a iéaz ivé war hô lerc'h ; hag hî a arzaôaz war dreûzou dôr tî ann Aotrou war-zû ar sâv-héol ; ha gloar Doué Israel a oa war-n-ézhô.

20. Ann hévéleb anévaled eo em bôa gwélet dindân Doué Israel, é-tâl ster C'hobar ; hag anaoud a riz pénaoz é oa Kérubined.

21. Pép-hini anézhô en dôa péder dremm, ha pép-hini préder askel, ha doaré dourn eunn dén dindân hô askellou.

22. Doaré hô dremmou a oa héñvel oud ann dremmou em bôa gwélet é-tâl ster C'hobar ; hag ivé hô sell, hag ann err gañt péhini é kerzeñt râg-énep d'ézhô.

—

XI. PENNAD.

Diougan a-éneb ar ré a zisprizé gourdrouzou ar broféded.

1. Neûzé ar spéred a c'horréaz ac'hanoun, hag am zougaz étrézé dôr ar sâv-héol eûz a dî am Aotrou, péhini a zell oud ann héol pa zâv : ha chétu éz oa é-tâl ann ôr pemp dén war-n-ugeñt ; hag é wéliz enn hô c'hreiz Jézonias, mâb Azur, ha Feltias, mâb Banaias, priñsed ar bobl.

2. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, ar ré-zé eo ann dûd a venn fallagriez, hag a rô gwall guzuliou er géar-mañ,

3. O lavarout : Ha né két savet hon tiez pell-zô ? Hî eo ar gaoter, ha ni eo ar c'hik.

4. Râk-sé diougan diwar hô fenn, diougan, mâb dén.

5. Ha spéred ann Aotrou a grogaz enn-oun, hag a lavaraz d'in : Komz : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Ével-henn hoc'h eûz lavaret, tî Israel ; ha mé a anavez ménosiou hô kaloun.

6. Kalz a dûd hoc'h eûz lazet er géar-mañ, hag hé ruou hoc'h eûz leûniet a gorfou-marô.

7. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Ar ré hoc'h eûz lazet, hag hoc'h eûz astennet enn hé c'hreiz,

ar ré-zé eo ar c'hik, hag hî eo ar gaoter: ha mé hô tennô eûz hô c'hreiz.

8. Râg ar c'hlézé hoc'h eûz aoun, hag ar c'hlézé a zigasinn war-n-hoc'h, émé ann Aotrou Doué.

9. Hô kâs a rinn eûz hé c'hreiz, hô lakaad a rinn étré daouarn ann énébourien, hag é rinn va barnou warn-hoc'h.

10. Dindân ar c'hlézé é kouézot; é harzou Israel é varninn ac'hanoc'h; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

11. *Ar géar-zé* na vézô két da gaoter évid-hoc'h, na viot két da gig enn hé c'hreiz; é harzou Israel é varninn ac'hanoc'h.

12. Ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou; ô véza n'hoc'h eûz két baléet em c'hélennou, ha n'hoc'h eûz két sévénet va barnédigézou; hôgen ma hoc'h eûz heûliet barnédigézou ar brôadou a zô war hô trô.

13. Ha pa zlouganenn, Festias, mâb Banaias, a varvaz ha mé a gouézaz war va dremm, hag a c'harmaz gañd eur vouéz gré, ô lavarout: Allaz, allaz, allaz, Aotrou Doué; kâs a réz éta da-nétra dilerc'h Israel?

14. Ha gér ann Aotrou a zeûaz étrézég enn-oun, ô lavarout:

15. Mâb dén, da vreûdeûr, da vreûdeûr, da géreñt, hag holl di-Israel, eo ar ré holl da béré tûd Jéruzalem hô deûz lavaret: It pell diouc'h ann Aotrou; d'é-omp eo bét rôet ann douar é kers.

16. Râk-sé ével-henn é-lavar ann Aotrou Doué: Pétrâ-bennâg ma em eûz hô c'haset ker pell é-touez ar brôadou, hag em eûz hô skiñet é meûr a vrô; koulskoudé é sañtélinn ann niver bihan anézhô er brôiou é péré iñt bét éat.

17. Lavar éta: Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Hô strolla a rinn eûz a greiz ar boblou; hô krounna a rinn eûz ar brôiou é péré oc'h bét skiñet; hag é rôinn d'é-hoc'h douar Israel.

18. Hag hî a ielô di, hag a dennô diout-hi ann holl wallou hag ann holl argarzidigézou.

19. Eunn hévélep kaloun a rôinn d'ézhô, eur spéred névez a likiinn enn hô c'hreiz: tenna a rinn eûz hô c'hig ar galoun véan, hag é rôinn d'ézhô eur galoun kik:

20. Évit ma valéiñt em c'hélennou, ma viriñt va barnédigézou, ha ma hô sévéniñt; ma véziñt da bobl d'in, ha ma vézinn da Zoué d'ézhô.

21. É kéñver ar ré a béré ar galoun a valé er gwallou hag enn argarzidigézou, é likiinn da gouéza hô héñt war hô fenn, émé ann Aotrou Doué.

22. Hag ar gérubined a zavaz hô askellou, hag ar rôdou gañt-hô; ha gloar Doué Israel a oa war-n-ézhô.

23. Ha gloar ann Aotrou a biñaz eûz a greiz kéar hag en em arzaôaz war ar ménez a zô é sâv-héol kéar.

24. Hag ar spéred a c'horréaz ac'hanoun, hag a gasaz ac'hanoun é gwélédigez, gañt spéred Doué, er C'haldéa, étrézég ar bobl a oa é sklavérez; hag ar wélédigez em bôa bét, a bellaaz diouc'h va spéred.

25. Hag é liviriz d'ar ré a oa é sklavérez, kémeñd en dôa diskouézet enn Aotrou d'in.

—

XII. PENNAD.

Rébechou ann Aotrou a-éneb ar ré a grédé pénaoz gourdrouzou ar broféded na vijeñt két sévénet kerkeñt.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout:

2. Mâb dén, é-kreiz eunn ti héguz é choumez; daoulagad hô deûz évit gwélout, ha na wéloñt két; diskouarn hô deûz évit klévout, ha na glevoñt két; ô véza ma eunn ti héguz.

3. Té éta, mâb dén, aoz d'id binvioù évid ann dizougadur, ha dizoug anézhô dira-z-hô é-kreiz ann deiz; en em zizougen a rî ivé da-unan eûz da léac'h da eul léac'h all dira-z-hô, évit gwélout ma lakaiñt évez ô véza ma eo eunn ti héguz.

4. Lakaad a rî er-méaz dira-z-hô é-kreiz ann deiz da arrébeûri, ével arrébeûri a zizougadur; ha té da-unan a ielô er-méaz war ar pardaez dira-z-hô, ével eunn dén a ia er-méaz évid ann dizougadur.

5. Toull dira-z-hô môger da dî, ha kéa er-méaz dré-z-hañ.

6. Douget é vézi war ann diskoaz dira-z-hô, enn dévalien é vézi kaset er-méaz; da zremm a guzi, évit na wéli két ann douar; râk da arouéz em eûz da rôet da dî Israel.

7. Ober a riz éta ével m'en dôa gourc'hémennet ann Aotrou d'in; kâs a riz va arrébeûri er-méaz é-kreiz ann deiz, ével arrébeûri a zizougadur; ha diouc'h ar pardaez é toulliz ar vôger gañt va dourn hag éz iz er-méaz enn dévalien, douget war ann diskoaz dira-z-hô.

8. Hâ diouc'h ar miñtin é teûaz gér ann Aotrou étrézég enn-onn, ô lavarout:

9. Mâb dén, ti Israel, ann ti héguz, ha n'en deûz két lavaret d'id: Pétrâ a réz-té?

10. Lavar d'ézhô: Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Ar béac'h-mañ a gouézô war ar priñs a zô é Jéruzalem, ha war holl di Israel a zô enn hô c'hreiz.

11. Lavar: Mé eo hoc'h arwéz; ével ma em eûz gréat, é vézô gréat d'ézhô; enn dizougadur hag er sklavérez éz aiñt.

12. Ar priñs a zô enn hô c'hreiz a vézô douget war ann diskoaz hag a ielô er-méaz enn dévalien; ar vôger a doulliñt évid hé lakaad er-méaz; gôlôet é vézô hé zremm, évit na wélô két hé lagad ann douar.

13. Ha mé a steñô va rouéjou warn-ézhañ; hag héñ a vézô paket em rôuéjou: ha mé hé gasô da Vabilon, é douar ar C'haldéed; hag héñ n'her gwélô két, hag a varvô énô.

14. Ha mé a skiñô é pép tû ar ré holl a zô war hé drô; ar ré a zô da gen-nerz d'ézhañ, hé holl vrézélidi; ha mé a dennô ar c'hlézé war hô lerc'h.

15. Hag hî a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô hô skiñet étouez ar brôadou, ha p'am bézô hô feltret dré ar brôiou.

16. Miroud a rinn eul lôd bihan anézhô diouc'h ar c'hlézé, diouc'h ann naounégez ha diouc'h ar vosen; évit ma tanévelliñt hô holl wallou d'ar brôadou é-touez péré éz aiñt; ha ma wéziñt pénaoz eo mé ann Aotrou.

17. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout:

18. Mâb dén, debr da vara enn eñkrez, hag év da zour gañt hast ha gañd doan.

19. Hag é liviri da bobl ann douarmañ: Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué diwar-benn ar ré a choum é Jéruzalem, é brô Israel: Enn nec'h é tebriñt hô bara, hag er rec'h éc'h éviñt hô dour; évit ma vézô glac'haret ar vrô-zé gañd hé lôd brâz a dûd, enn abek da fallagriez ar ré holl a choum enn-hi.

20. Ar c'hériou a zô poblet bréma a vézô dismantret, hag ann douar a vézô didûd; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

21. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout:

22. Mâb dén, pétrâ eo al lavar-kuzet-zé a zô gan-é-hoc'h é douar Israel, ô lavarout: Ann deisiou a vézô gourzézet, ha pép gwélédigez a ielô-da-gét?

23. Râk-sé lavar d'ézhô: Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Lakaad a rinn da éhana al lavar-kuzet-zé, ha na vézô mui lavaret enn Israel; hôgen lavar d'ézhô pénaoz é tôsta ann deisiou, hag é vézô *sévénet* pép gwélédigez.

24. Râg ar gwélédigésiou na véziñt mui gwân, nag ann diouganou arvaruz é-kreiz bugalé Israel.

25. Râk mé ann Aotrou a gomzô: ha kémeñd em bézô lavaret a vézô sévénet, ha na vézô mui gourzézet, hôgen enn hô teisiou, ti héguz, é livirinn hag é sévéninn va gér, émé ann Aotrou Doué.

26. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout:

27. Mâb dén, chétu é lavar tî Israel: Ar wélédigez a wél hé-mañ a zô pell-brâz; diougani a ra évid eunn amzer bell.

28. Râk-sé lavar d'ézhô: Ével-henn é-lavar ann Aotrou Doué: Na vézô

mui gourzézet va gériou, hôgen kémeñd em eûz lavaret, a vézô sévénet, émé ann Aotrou Doué.

—

XIII. PENNAD.

Gwâ ar gaou-broféded hag ar gaou-brofédězed.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, diougan da broféded Israel, péré a ziougañ; ha lavar d'ar ré a ziougan diouc'h hô c'haloun : Sélaouit gér ann Aotrou :

3. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Gwâ ar broféded diskiañt, a heûl hô spéred hô-unan, ha na wél nétrâ.

4. Ével lern enn distrô eo da broféded, ô Israel.

5. N'oc'h két bét savet a-énep ; n'hoc'h eûz két bét savet eur vur évit tî Israel, évid derc'hel stard enn emgann é deiz ann Aotrou.

6. Traou gwân a wéloñt, ha gévier a ziouganoñt, ô lavarout : Ann Aotrou en deûz lavaret : Petrâ-bennâg n'en deûz két ann Aotrou hô c'haset, é keñdalc'hoñt d'ar péz hô deûz lavaret.

7. Ha né két gwân ar wélédigez hoc'h eûz bét ; ha né két gévier ann diouganou a rit ? Pa livirit : Ann Aotrou en deûz lavaret ; pa n'em eûz két komzet.

8. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou : O véza ma hoc'h eûz lavaret traou gwân, ha ma hoc'h eûz gwélet gévier ; chétu é teûann d'hô kavout, émé ann Aotrou Doué.

9. Va dourn a boézô war ar broféded a wél traou gwân, hag a ziougan gévier ; n'en em gaviñt két é kuzul va fobl, ha na véziñt két skrivet é levr tî Israel, ha n'az aiñt két é douar Israel ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou Doué.

10. O véza ma hô deûz touellet va fobl, ô lavarout : Péoc'h, ha n'eûz kéd a béoc'h : pa zavé-héñ eur vôger, hî a lifré anézhi gañt prî hép kôlô.

11. Lavar d'ar ré a lifr hép kemmesk, pénaoz é kouézô ; râk doñd a rai eur glaô dic'hlann, hag é kasinn mein brâz a vac'hô anezhi, hag eunn avel arnéuz hé diskarô.

12. Ha pa vézô kouézet ar vôger, ha na vézô két lavaret d'é-hoc'h : Péléac'h éma al lifr gañt péhini hoc'h eûz hé lifret ?

13. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Lakaad a rinn da zével avel ann arné em frouden, hag eur glaô dic'hlann a gouézô em broez ; ha mein brâz em buanégez, évid diskara pép-trâ.

14. Ha mé a ziskarô ar voger hoc'h eûz lifret hép kemmesk ; ha mé a lakai anézhi hével ha par d'ann (r) douar, hag é vézô gwélet hé diazez ; diskaret é vézô-hî, hag héñ a gouézô dindan-hi ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

15. Leûnia a rinn va frouden war ar vôger, ha war ar ré a lifr añézhi hép kemmesk ; hag é livirinn d'é-hoc'h : N'éma mui ar vôger, nag ar ré hô deûz hé lifret.

16. Proféded Israel, péré a ziougan diwar-benn Jéruzalem, hag a wél évit-hi gwélédigézou a béoc'h ; ha n'eûz két a béoc'h, émé ann Aotrou Doué.

17. Ha té, mâb dén, laka da zremm a-énep merc'hed da bobl, péré a ziougan eûz hô c'haloun hô-unan ; ha diougan diwar hô fenn,

18. Ha lavar : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Gwâ ar ré a c'hrî torchennouigou évit lakaad dindân pép ilin ; hag a râ pennou-gwélé évit lakaad dindân penn ann dûd a béb oad, évit hoala ann énéou ; ha pa hô deûz hoalet énéou va fobl, a lavar eo béô hô énéou.

19. Hag hî hô deûz lékéat da c'haou va gériou dirâk va fobl, évid eunn dournad heiz, hag eunn tamm bara, ô laza ann énéou ha na oañt két marô, hag ô keñderc'hel béô ann énéou ha na oañt két béô, ô lavarout gévier d'am pobl, péhini a grédé ar gévier.

20. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a zeû étrézég hô torchennouigou, gañt péré éc'h hoalit ann énéou ével pa nicheñt : étré

êtré hô tivrec'h é roginn anézhô ; hag é lézinn da voñt ann énéou hô pôa hoalet, ann énéou a dlié da nicha.

21. Régi a rinn hô pennou-gwélé, hag é tieûbinn va fobl eûz hô taouarn ; ha na véziñt mui ével eur preiz étré hô taouarn ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

22. O véza ma hoc'h eûz glac'haret kaloun ann dén reiz gañd hô kévier, pa na c'hlac'harenn két anézhañ ; ha ma hoc'h eûz krévéet daouarn ar ré fallagr, évit na zistrôiñt két eûz hô gwall heñt, ha na véviñt két.

23. Râk-sé na wélot mui traou gwân, ha na ziouganot mui ; râk mé a dennô va fobl eûz hô taouarn ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

—

XIV. PENNAD

Hiniennou zô espernet étré tûd Jéruzalem.

1. Neûzé lôd eûz a hénaoured Israel a zeûaz d'am c'havout, hag a azézaz dira-z-oun.

2. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

3. Mâb dén, ann dûd-zé hô deûz lékéat hô hudurez enn hô c'halonou, hag hô fallagriez a zô bépréd dirâg hô daoulagad : pétrâ éta a respouñtinn d'ar goulennou a raiñt ouz-in ?

4. Râk-sé é komzi out-hô, hag é liviri d'ézhô : Ével-heñn é lavar ann Aotrou Doué : Kémeñd dén eûz a dî Israel, en deûz lékéat hé hudurez enn hé galoun, hag en deûz dalc'het hé fallagriez dirâg hé zaoulagad, hag a zeûi da gavout ar profed, évit gouzoud dré-z-hañ pétrâ a livirinn ; mé ann Aotrou a respouñtô d'ézhañ hervez hé holl hudurézou ;

5. Évit ma vézô paket tî Israel enn hé galoun, dré béhini iñt pellét diouz-in, évid heûlia hô holl idolou.

6. Râk-sé lavar da dî Israel : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Distrôit, ha pellait diouc'h hoc'h idolou, ha distrôit hô taoulagad diouc'h hoc'h holl zaotrou.

7. Râk piou-bennâg eûz a dî Israel, pé eûz ann diavésidi névez trôet gañt tûd Israel, a vézô pelléet diouz-in, en dévézô lékéat hé idolou enn hé galoun, en dévézô startéet hé wall fallagriez a-éneb hé zremm, hag a zeûi da gavout ar profed évid ôber eur goulenn digan-éñ dré-z-hañ ; mé ann Aotrou a respouñtô d'ézhañ dré-z-oun va-unan.

8. Sével a rinn va daoulagad war ann dén-zé, hag é likiinn anézhañ da skouér, ha da c'hoapérez, hag é tispenninn anézhañ eûz a greiz va fobl ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

9. Ha mar teû eur profed da fazia, pa lavarô eur gér ; mé ann Aotrou eo em bézô lékéat ar profed-zé da fazia ; ha mé a astennô va dourn war-n-éz-hañ, hag a zispennô anézhañ eûz a greiz va fobl a Israel.

10. Hag hî a zougô hô fallagriez. Ével ma eo fallagriez ar goulenner, ével-sé ivé é vézô fallagriez ar profed :

11. Évit na bellai mui tî Israel diouz-in, ha n'en em zaotrô mui enn hé holl wallou ; hôgen ma véziñt d'in da bobl, ha ma vézinn d'ézhô da Zoué, émé Aotrou ann arméou.

12. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

13. Mâb dén, pa béc'hô eur vrô em énep, oc'h ôber gwallou, é astenninn va dourn war-n-ézhi, é torrinn gwalen hé bara, é kasinn enn-hi ann naounégez, hag é lazinn ann dûd hag al loéned.

14. Ha mar béz ann tri dén-mañ enn hô zouez, Noé, Daniel, ha Job, é tieûbiñt hô énéou gañd hô éeunder hô-unan, émé Aotrou ann arméou.

15. Mar kasann er vrô-zé loéned férô évid hé gwasta ; ha mar teû da véza dihent, ô véza na drémen dén dré-z-hi enn abek d'al loéned :

16. Ha pa vé ann tri dén-zé enn-hi ; *ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, na zieûbiñt na mipien, na merc'hed ; hôgen hî hô-unan a vézô dieûbet ; hag ar vrô a vézô dispennet.

17. Pé mar tigasann ar c'hlézé war ar vrô-zé, ha ma lavarann d'ar c'hlé-

zé : Treûz ar vrô-zé ; ha ma lazann ann dûd hag al loéned :

18. Ha pa vé ann tri dén-zé enn hé c'hreiz ; *ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, na zieûbiñt na mipien, na merc'hed ; hôgen hi hô-unan a vézô dieûbet.

19. Pé mar kasann ar vosen war ar vrô-zé, ha mar skulann va frouden war-n-ézhi er goâd, ô tispenna ennhi ann dûd hag al loéned :

20. Ha pa vé Noé, ha Daniel, ha Job enn hé c'hreiz ; *ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, na zieûbiñt na mipien, na merc'hed ; hôgen hi a zieûbô hô énéou hô-unan gañd hô éeunder.

21. Koulskoudé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Mar kasann kévret a-énep Jéruzalem va feder barn ar rê wasa, ar c'hlézé, hag ann naounégez, hag al loéned ferô, hag ar vosen, évit laza enn-hi ann dûd hag al loéned :

22. Hiniennou a choumô enn-hi koulskoudé hag a vézô dieûbet, hag a gasô er-méaz hô mipien hag hô merc'hed ; chétu hi a zeûi d'hô kavout, ha c'houi a vélô hô heñchou hag hô ôbériou, hag é viot dic'hlac'haret diwar-benn ann droug em bézô kaset war Jéruzalem, hag ann holl eñkrez em bézô digaset war-n-ézhi.

23. Hô tic'hlac'hari a raiñt, pa vélot hô heñchou hag hô ôbériou ; ha c'houi a anavézô pénaoz né két héb abeg em bézô gréat kemeñt-sé eñn hé énep, émé ann Aotrou Doué.

—

XV. PENNAD.

Tûd Jéruzalem lékéat hevel oud ar c'hoat gwini.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, pétrâ a vézô gréat eûz ar c'hoat gwini, é-touez ann holl goajou, hag ann holl wéz a zô er c'hoajou?

3. Ha béz'é helleur kéméroud eûz hé goat évid ôber eul labour-bennâg, pé ôber eunn hibil gañt-hañ, évit lakaad eunn dra a-zistribil out-hañ ?

4. Chétu é rôeur anézhañ da voéd d'ann tân ; ann tân a losk ann daou benn anézhañ, hag ar c'hreiz a zô lékéat é ludu ; ha mâd é vézô da ôber eunn dra-bennâg ?

5. Pa oa krenn, né oa mâd da nétrâ ; pa vézô bét losket ha dévet gañd ann tân, ha mâd é vézô da eul labour-bennâg ?

6. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Ével ma em eûz rôet ar c'hoat gwini, é-touez gwéz ar c'hoajou, d'ann tân évit béza dévet, ével-sé é rinn da dûd Jéruzalem.

7. Ha mé a lakai va dremm enn hô énep ; doñt a raiñt er-méaz eûz ann tân, hag ann tân hô bévézô ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô lékéat va dremm enn hô énep,

8. Ha p'am bézô lékéat hô douar da véza dibeñt ; ô véza ma iñt bét gwallérien, émé ann Aotrou Doué.

—

XVI. PENNAD.

Dizanaoudégez ha gwallou all Jéruzalem.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, rô da anaout da Jéruzalem hé argarzidigézou :

3. Hag é liviri : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué da Jéruzalem : Da c'hrîsien ha da wenn a zeû eûz a zouar Kanaan ; da dâd a oa Amorréad, ha da vamm sétéadez.

4. Pa oud bét ganet, é deiz da c'hanédigez, né két bét trouc'het da végel ; n'oud két bét gwalc'het gañd dour évid da nétaat, na glanet gañt c'hoalen, na gôlôet gañt trésiou.

5. Lagad é-béd n'en deûz bét truez ouz-id, évid ôber enn da géver unan eûz ann traou-zé ; ha diskouéza hé drugarez d'id ; hôgen taolet oud bét war c'horré ann douar gañd dispriz da éné, enn deiz é péhini oud bét ganet.

6. Hôgen ô tréménout ébiou d'id, az kwéliz flastret dindân ann treid enn da c'hoad ; hag é liviriz d'id pa oaz enn da c'hoad : Bév, émé-vé, bév enn da c'hoad.

7. Da lékéat em eûz da greski ével géot ar parkéier ; kresket éc'h eûz ; brâz oud deûet, hag ével eur vaouez klôk ; da zivronn a zô bét c'houézet, ha da vléô a zô bét savet ; ha té a oa enn noaz, ha leûn a véz.

8. Tréméned ounn ébiou d'id, hag em eûz sellet ouz-id ; ha chétu da amzer a oa ével amzer ann hini a dlié béza karet ; ha mé em eûz astennet va mañtel war-n-od, hag em eûz gôlôet da vézégez. Ha mé em eûz touet d'id ; hag eur gévrédigez em eûz gréat gan-ez, émé ann Aotrou Doué ; ha té a zô deûet d'in.

9. Da walc'het em eûz enn dour, da nétéet em eûz eûz ar goad a oa ouz-id ; hag em eûz da lardet gañd éôl.

10. Da wisket em eûz gañd *eur zaé* marellet, da arc'hennet em eûz gañt *boutou* limestra ; da c'hourizet em eûz gañt lin moau, da c'hôlôet em eûz gañd *dilad* kaer.

11. Gañt kiñklérézou kaer em eûz da vravéet ; lagadennou em eûz lékéat oud da zivrec'h, hag eur gelc'hen oud da c'houzouk.

12. Eur giñklérez em eûz rôet d'id évid da dâl, ha lagadennou évid da ziskouarn, hag eur gurunen gaer war da benn.

13. Kiñklet oud bét gañd aour hag arc'hañt ; gwisket oud bét gañt lin moan, gañt seiz ha gañt mézer marellet ; bleûñ gwiniz, ha mél, hag éôl éc'h eûz debret ; kaer-brâz oud deûet da véza, ha da rouanez oud deûet.

14. Ha brudet-brâz eo bét da hanô é-touez ar brôadou, enn abek d'as kéned ; ô véza ma oaz deûet kaer-brâz gañd ar géned em boa lékéat enn-od, émc ann Aotrou Doué.

15. Hag ô lakaad da fisiañs enn da gaerded, oud en em rôet d'ar c'hadélez enn da hanô, hag oud en em zaotret gañd kémeñd a dréméné, évit béza d'ézhô.

16. Kéméret éc'h eûz ivé eûz da zilad ; hag éc'h eûz hô griet évid ôber d'id lec'hiou uc'hel ; hag en em rôet oud war-n-ézhô d'ar c'hadélez, ével n'eo bét biskoaz ha na vézô bikenn.

17. Kéméret éc'h eûz ivé da giñklérézou, *gréat* gañt va aour, ha gañt va arc'hañt em bôa rôet d'id ; hag éc'h eûz gréat gañt-hô skeûdennou goazed ; hag en em rôet oud gañt-hô d'ar c'hadélez.

18. Kéméret éc'h eûz ivé da zilad marellet, hag éc'h eûz hô gôlôet gañt-hô ; ha va éôl, ha va louzou-c'houésvâd éc'h eûz lékéat dira-z-hô.

19. Va bara, em bôa rôet d'id, ar bleûñ-gwiniz hag ann éôl, hag ar mél, gañt péré em eûz da vaget, éc'h eûz lékéat dira-z-hô ével eur sakrifiz a c'houés vâd ; *ével-sé* éc'h eûz gréat, émé ann Aotrou Doué.

20. Kéméret éc'h eûz ivé da vipien, ha da verc'hed, ez pôa ganet évidoun ; hag éc'h eûz hô c'henniget évit béza dispennet. Ha bihan eo da c'hadélez ?

21. Lazet éc'h eûz va bugalé, hag oc'h hô c'henniga d'ézhô, éc'h eûz hô dilézet gañt-hô.

22. Ha goudé da holl argarzidigézou ha da c'hadélézou, n'éc'h eûz két bét a gouu eûz a zeisiou da iaouañktiz, pa oaz enn noaz, ha leûn a véz, ha flastret enn da c'hoad.

23. Ha goudé da holl zrougiez eo bét c'hoarvézet (gwâ, gwâ té, émé ann Aotrou Doué),

24. Ma éc'h eûz savet évid-od eul léac'h hudur, ha ma éc'h eûz gréat évid-od war bép leûr-kéar eunn ti a c'hadélez.

25. É penn péb heñt éc'h eûz savet arouéz da c'hadélez ; argarzuz eo bét lékéat gan-éz dâ c'héned ; lédet éc'h eûz da dreid gañt pép tréméniad, hag éc'h eûz paottet da c'hadélézou.

26. En em rôet oud d'ar c'hadélez gañt mipien ann Éjipt da amézeien, péré hô deûz korfou brâz ; hag éc'h eûz paottet da c'hadélézou évit va héga.

27. Hôgen chétu mé a astennô va dourn war-n-od, hag a lamô digan-éz da zidamallidigez ; da rei a rinn da frouden merc'hed ar Filistined péré a gasa ac'hanod, ha péré a zeû da rusia eûz da wall heñt.

28. En em rôet oud ivé d'ar c'ha-

délez gañt mipien ann Assiried, ô véza n'ez pôa két bét c'hoaz da walc'h; ha goudé ma oud bét en em rôet d'ar c'hadélez-zé, n'éc'h eûz két bét c'hoaz da walc'h.

29. Hag éc'h eûz paottet da c'hadélez é douar Kanaan gañd ar C'haldéed; ha n'éc'h eûz két bét c'hoaz da walc'h.

30. Pénaoz é c'hlaninn-mé da galoun, émé ann Aotrou Doué, pa éc'h eûz gréat kémeñt-sé, ével eur c'hrég gadal ha divézet?

31. Râg eul léac'h hudur éc'h eûz savet é penn péb heñt, hag eunn ti a c'hadélez éc'h eûz gréat war bép leûrkéar; n'oud két bét ével eur c'hrekfall (M), péhini a zispriz ar péz a gennigeur d'ézhi, évit kreski hé gôbr;

32. Hôgen ével eur c'hrég avoultr, péhini a glask diavésidi, hag a bella diouc'h hé ozac'h.

33. D'ann holl merc'hed fall (M) é rôeur gôbr; hôgen té éc'h eûz rôet gôbr d'ar ré holl a garé ac'hanod; ha té a réa rôou d'ézhô, évit ma teûjeñt a bép tû d'az kavout, évid en em rei d'ar c'hadélez gan-éz.

34. Ével-sé eo bét c'hoarvézet ennod enn da c'hadélézou ann éneb eûz ar péz a c'hoarvez er merc'hed *all*; ha na vézó két a c'hadélez héñvel oud da hini; râg ô véza rôet ar gôbr, é léac'h hé zigémérout, éc'h eûz gréat ann énep *d'ar ré all*.

35. Râk-sé, grek-fall (M), sélaou gér ann Aotrou.

36. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: O véza ma éc'h eûz feltret da arc'hañt, ha ma éc'h eûz diskuliet da vézégez enn da c'hadélézou gañd ar ré a gérez, ha gañd idolou da argarzidigézou é goad da vipien, éc'h eûz rôet d'ézhô;

37. Chétu mé a strollô ar ré holl a garé ac'hanod, ha gañd péré oud en em zaotret; hag ar ré holl éc'h eûz karet, gañd ar ré holl éc'h eûz kaséet; ha mé hô strollô holl enn da énep a bép tû; hag é likiinn enn noaz da vézégez dira-z-hô, hag hi a wélô da holl hudurez.

38. Da varna a rinn ével ann avoultrérézed, hag ar ré a skûl ar goad; ha lakaad a rinn da skula da c'hoad er frouden hag er warizi.

39. Da rei a rinn étré hô daouarn; hag hi a freûzô da léac'h hudur, hag a ziskarô da dî a c'hadélez; tenna a raiñt da zilad digan-éz, skrapa a raiñt da giñklérézou; hag hi az lézô enn noaz ha leûn a véz.

40. Digas a raiñt enn da éneb eul lôd bráz a dûd, hag é labéziñt ac'hanod gañt mein, hag é laziñt ac'hanod gañd hô c'hlézéier.

41. Dévi a raiñt ivé da diez gañt tân, hag hi a rai war-n-od barnédigézou dirâk kalz a verc'hed; ha té a éhanô da ôber gadélésiou; ha na rôi mui a c'hôbr.

42. Va droug ouz-id a éhanô; va oaz en em dennô diouz-id; arzaôi a rinn, ha na vuanékainn mui.

43. O véza n'eo két deûet a goun d'id eûz a zeisiou da iaouañktiz, ha ma éc'h eûz va héget é kémeñt-sé; râk-sé em eûz rôet da heñchou war da benn, émé ann Aotrou Doué; ha n'em eûz két gréat hervez da wallou enn da holl argarzidigézou.

44. Chétu pép-hini a lavarô diwar da benn al lavar-kuzet-mañ: Ével ma é oa ar vamm, éma ar verc'h.

45. Merc'h da vamm oud, péhini é deûz dilézet hé ozac'h hag hé bugalé; ha c'hoar da c'hoarézed oud, péré hô deûz dilézet hô ézec'h hag hô bugalé; Sétéadez eo hô mamm, Amorréad eo hô tâd.

46. Da c'hoar héna eo Samaria, hi hag hé merc'hed, péré a choum oud da zourn kleiz; ha da c'hoar iaouañka eo Sodoma hag hé merc'hed, péré a choum oud da zourn déou.

47. N'éc'h eûz két hép-kén baléet enn hô heñchou, ha gréat ann hévélep gwallou; hôgen dreist-hô oud éat tôst-da-vâd enn da holl heñchou.

48. *Ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, n'é deûz két gréat Sodoma da c'hoar hag hé merc'hed, ével ma éc'h eûz gréat, té ha da verc'hed.

49. Chétu pétrâ eo bét fallagriez Sodoma da c'hoar: ar balc'hded; paodder ar bara hag eûz a bép-trâ; hag hô éhan, ha hini hô merc'hed; ha na astenneñt két hô dourn d'ann ézommek ha d'ar paour.

50. Hag hi a zô bét savet, hag hô deûz gréat hô argarzidigézou dira-z-oun; ha mé em eûz hô dispennet, ével ma éc'h eûz hé wélet.

51. Samaria n'é deûz két gréat ann hañter eûs da béc'héjou: hôgen hô zrec'het éc'h eûz gañd da wallou; ha didamallet éc'h eûz da c'hoarézed gañd ann holl argarzidigézou éc'h eûz gréat.

52. Doug éta da véz, pa éc'h eûz trec'het da c'hoarézed gañd da béc'héjou, oc'h ôber gwasoc'h égét-hô; râk didamallet iñt gan-éz; béz éta mézékéet ha doug da véz, pa éc'h eûz didamallet da c'hoarézed.

53. Koulskoudé mé hô lakai enn hô reiz geñta, hag a lakai da zistrei sklaved Sodoma hag hé merc'hed, ha sklaved Samaria, hag hé merc'hed; da lakaad a rinn ivé da zistrei enn hô c'hreiz;

54. Évit ma tougi da véz, ha ma vézi mézékéet gañt kémeñt éc'h eûz gréat, évid hô dizoania.

55. Ha da c'hoar Sodoma hag hé merc'hed a zistrôi d'hô reiz kôz; ha Samaria hag hé merc'hed a zistrôi d'hô reiz kôz; ha té ha da verc'hed a zistrôi d'hô reiz kôz.

56. N'eo két bét deûet hanô Sodoma da c'hoar eûz da c'hénou, é deiz da valc'hded,

57. Abarz ma oé diskléried da zrougiez; ével ma eo bét enn amzer-zé é péhini oud deûet eunn abeg a c'hoapérez évit merc'hed Siria, ha merc'hed ar Filistined, a zô trô-war-drô d'id.

58. Da wallou ha da véz éc'h eûz douget, émé ann Aotrou Doué.

59. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Ha mé a rai d'id ével ma éc'h eûz gréat, pa éc'h eûz disprizet al lé, ha torret ar gévrédigez.

60. Ha goudé-zé é teûi da goun d'in eûz ar gévrédigez em bôa gréat gan-éz é deisiou da iaouañktiz; hag é rinn gan-éz eur gévrédigez peûrbaduz.

61. Neûzé é teûzi da goun d'id eûz da heñchou, hag é vézi mézékéet, pa zigémèri gan-éz da c'hoarézed gôsa, gañd ar ré iaouañka; ha mé hô rôi da verc'hed d'id, ha nann dré da gévrédigez da-unan.

62. Ha mé a stardô va c'hévrédigez gan-éz; ha té a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou;

63. Évit m'az pézô koun, ha ma vézi mézékéet, ha na helli mui digeri da c'hénou gañd da véz, pa vézinn deûet da habaskaat, ha da zisteûrel d'id kémeñd éc'h eûz gréat, émé ann Aotrou Doué.

XVII. PENNAD.

Lavar-kuzet ann daou er hag ar winien.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout:

2. Mâb dén, kennig eur lavar-gôlôet, ha danével eûl lavar-kuzet diwar-benn ti Israel.

3. Hag é liviri: Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Eur pikol er, *péhini en dôa* diou-askel bráz, hag eur c'horf hir, gôlôet a blû a bép liou, a zeûaz war al Liban, hag a géméraz boéden eur wézen-sedr.

4. Diskolpa a réaz penn ar skourrou, hag é tizougaz anézhañ é brô Kanaan, hag é lékéaz anézhañ enn eur géar a varc'hadourien.

5. Hag héñ a géméraz eûz a hâd ar vrô, hag a lékéaz anézhañ enn douar da wenn, évit ma startajé hé c'hrisiou war ann doureier bráz: hag é plañtaz anézhañ war c'horré *ann douar*.

6. Ha pa oé diwanet, é kreskaz enn eur winien lédan, hôgen izel enn hé zaol; hag hé skourrou a zellé oud ann *er*; hag hé grisiou a oa dindanhañ. Doñd a réaz éta da winien, hag é tougaz koat ha frouez, hag é tigasaz kreskou névez.

7. Hag é oé gwélet eunn er all, hag héñ bráz, gañt diou-askel bráz, ha gôlôet a blû; ha chétu ar winien-zé é dôé ann doaré da gâs hé grisiou étrézeg enn-hañ, ha da astenna hé skourrou étrézég enn-hañ, évid hé zoura *gañd ann dour a zeûé* dré añchou héflañten.

8. Enn eunn douar mâd war galz a zouréier eo plañtet ; évit ma taolô koat, ma tougô frouez, ha ma teûi da véza eur winien vrâz.

9. Lavar : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Hag hî éta a zeûi da vâd ? Ha na ziframmô két hé grisiouhî, ha na ziskarô két hé frouez-hî, ha na lakai két hé holl daoliou-hî da zizéc'ha, ha da wévi, ha gañd eur vréac'h gré, ha gañd eur bobl paot eo é tiframmô hé grisiou-hi ?

10. Chétu hi a zô plañtet ; hag hî éta a zeûi da vâd ? Pa vézô bét skôet gañd eunn avêl loskuz, ha na zizéc'hô két ? Ha na wévô két é-kreiz douréier hé añchou ?

11. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

12. Lavar d'ann ti héguz : Ha na ouzoc'h-hu két pétrâ eo kemeñt-sé ? Lavar *neûzé* : Chétu roué Babilon a zeû da Jéruzalem ; hag héñ a gémérô ar roué hag hé briñsed, hag hô c'hasô gañt-hañ da Vabilon.

13. Hag héñ a gémérô *unan* eûz a wenn ar roué, hag a rai kévrédigez gañt-hañ ; hag hel lakai da ôber lé ; hag é kémérô ar ré gré eûz ar vrô ;

14. Évit ma vézô vuel ar rouantélez-zé, ha n'en em c'horréô két ; hôgen ma choumô enn hé gévrédigez, ha ma hé mirô.

15. Hé-mañ ô sével a-énep d'ezhañ a gasaz kannaded da *roué* ann Éjipt, évit ma rôjé d'ézhañ kézek, ha kalz a dûd. Hag héñ a-zeûi da vâd ? Néb en deûz gréat enn doaré-zé, hag héñ a vézô dieûbet ? Néb en deûz torret ar gévrédigez, hag héñ a hellô tec'hout ?

16. *Ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, é vézô kaset hé-unañ da vrô ann hini en dôa hé lékéat da roué, gañt péhini en dôa gréat kévrédigez ; hag en deûz hé zorret ; hag héñ a varvô é-kreiz Babilon.

17. Ha Faraon na zeûi két gañd eunn armé vrâz, hag eur bobl paot évit brézélékaat enn hé énep ; oc'h ôber kréou, hag ô sével késtel, é lazô kalz a dûd.

18. Râk disprizet en deûz hé lé, ha torret hé gévrédigez, ha chétu en deûz rôet hé zourn ; ha pétrâ-bennâg ma en deûz gréat kémeñt-sé, na dec'hô két.

19. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : *Ével ma* ounn béô, al lé en deûz disprizet, hag ar gévrédigez en deûz torret, a likiinn war hé benn.

20. Astenna a rinn va c'hidel warn-ézhañ, hag é vézô paket em rouéjou ; hag é tigasinn anézhañ da Vabilon, hag énô é varnïnn anézhañ, enn abek d'ann drougiez gañt péhini en deûz va disprizet.

21. Hé holl dec'herien gañd hé holl armé a gouézô dindân ar c'hlézé ; hag ann dilerc'h anézhô a vézô skiñet é péb avel ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou em eûz komzet.

22. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Mé a gémérô boéden eûz a eur wézen-sedr uc'hel, hag hé likiinn ; terri a rinn eûz a vék hé skourrou eunn embouden, hag é plañtinn anézhi war eur ménez uc'hel ha dreist ar ré all.

23. War vénez uc'hel Israel é plañtinn anézhi, hag hi a daolô eur c'hresk, hag a rôi frouez, hag a zeûi da eur wézen-sedr brâz ; hag al laboused holl a choumô dindan-hi, hag ann evned holl a rai hô neiz dindan skeûd hé skourrou.

24. Hag holl wéz ar vrô-zé a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou péhini em eûz vuéléet ar wézen uc'hel, hag em eûz gorroet ar wézen izel ; em eûz dizéc'het ar wézen c'hlâz, ha lékéat da zeliaoui ar wézen zéac'h. Mé eo ann Aotrou, em eûz hé lavaret, hag hé c'hréat.

—

XVIII. PENNAD.

Pép hini en dévézô hervez hé ôberiou.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Pérâg hoc'h eûs-hu trôet ar barabolen-mañ é brô Israel, ha lékéat da lavar-paot, ô lavarout : Ann tadou hô deûz débret rézin c'hlâz, ha deñt ar vugalé a zô bét kloc'het ?

3. Ével ma ounn béô, émé ann Aotrou Doué, ar barabolen-zé na vézô mui ével eur lavar-paot enn Israel.

4. Chétu ann holl énéou a zô d'in : ével éné ann tâd, éma éné ar mâb d'in ; ann éné a béc'hô a varvô hé-unan.

5. Mar d-eo eunn dén gwirion ; mar gra hervez ann éeunder hag ar wirionez ;

6. Ma na zebr két war ar ménésiou, ma na zâv két hé zaoulagad war idolou tî Israel ; ma na wall két grég hé nésa, ha ma na dôsta két oud hé c'hrég hé-unan, pa éma hé misiou gañt-hi :

7. Ma na zoan dén ; mar tistol hé westl d'hé zléour ; ma na skrâp nétrâ dré ners ; ma rô eûz hé vara da néb en deûz naoun, hag eûz hé zilad da néb a zô enn noaz.

8. Ma na brést két war gampi, ha ma na gémer két muioc'h égét n'en deûz rôet ; mar tistrô hé zourn eûz ar fallagriez, ha ma rô eur gwir varn étré eunn dén hag eunn dén *all* :

9. Mar balé em c'hélennou, ha mar mîr va barnédigézou évid ôber ar wirionez ; hen-nez a zô gwirion, hag a vévô évit-gwîr, émé ann Aotrou Doué.

10. Mar gân-héñ eur mâb hag a vézô laer, hag a skulô ar goad, hag a rai unan eûz ar wallou-zé ;

11. Ha pa n'hô grajé két holl ; hôgen mar tebr war ar ménésiou, mar saotr grég hé nésa ;

12. Mar glac'har ann ézommek hag ar paour, mâr skrâb dré ners, ma na zistrô két ar gwéstl, mar sâv hé zaoulagad étrézég ann idolou, mar grâ argarzidigézou ;

13. Mar rô war gampi, ha mar kémer ouc'h-penn ; hag héñ a vévô ? Na vévô két ; pa en dévézô gréat ann holl draou argarzuz-zé, é varvô, hag hé c'hoad a vézô war-n-ézhañ hé-unan.

14. Mar gân-héñ eur mâb, péhini ô wélout ann holl wallou en dévézô gréat hé dâd, a vézô spouñtet, ha na rai két ével-t-hañ ;

15. Péhini na zebrô két war ar ménésiou, na zavô két hé zaoulagad étrézég idolou tî Israel, na na wallô két grég hé nésa.

16. Péhini na c'hlac'har dén, na zalc'h két ar gwestl, na skrâp két dré ners, a rô eûz hé vara da néb en deûz naoun, hag a wisk néb a zô enn noaz ;

17. Péhini a zistrô hé zourn eûz a bép direiz é-kéñver ar paour, na rô két war gampi, ha na gémer két ouc'h-penn, a heûl va barnédigézou, hag a valé em c'hélennou ; hen-nez na varvô két é failagriez hé dâd ; hôgen béva a rai.

18. Hé dâd péhini en deûz droukkomzet, péhini en deûz gwasket hé vreûr ha gwall-c'hréat é-kreiz hé bobl, chétu eo marô enn hé fallagriez.

19. Hag é livirit : Pérâg ar mâb n'en deûz két douget fallagriez ann tâd ? O véza ma en deûz gréat ar mâb hervez ar varn hag ar reiz, ma en deûz miret va holl gélennou, ha ma en deûz hô sévénet ; râk-sé é vévô.

20. Ann éné en dévézô péc'het, a varvô hé-unan ; ar mâb na zougô két fallagriez ann tâd, hag ann tâd na zougô két fallagriez ar mâb ; reizded ann dén reiz a vézô war-n-ézhañ, ha fallagriez ar fallagr a vézô war-n-ézhañ.

21. Hôgen mar grâ ar fallagr pinijen eûz ann holl béc'héjou en deûz gréat, ha mar mîr va holl gélennou, ha mar grâ barnédigez ha reizded ; é vévô évit-gwîr, ha na varvô két.

22. N'am bézô mui a goun eûz ar fallagriézou en dôa gréat ; er reizded en dévézô gréat é vévô.

23. Hag iouli a rann-mé marô ar fallagr, émé ann Aotrou Doué, pé *geñtoc'h* ma tistrôi eûz hé heñchou, ha ma vévô ?

24. Hôgen mar tistrô ann dén reiz dioud hé reizded, mar grâ ar fallagriez, ha ma heûl ann argarzidigézou a râ peûrvuia ann dén fallagr, hag héñ a vévô ? Ann holl reizdédou en dôa gréat a vézô añkounac'héet ; enn hé wall hag enn hé béc'hed é varvô.

25. Hag é livirit : Né két reiz heñd ann Aotrou. Sélaouid éta, ti Israel : ha né két reiz va heñt, pé geñtoc'h ha né két fall hoc'h heñchou-c'houi ?

26. Râk pa zistrôi ann dén reiz dioud hé reizded, ha pa rai ar fallagriez, é varvô enn-hô ; enn direizded en dévézô gréat é varvô.

27. Ha pa zistrôi ann dén fallagr dioud ar fallagriez en dévézô gréat, ha pa rai barnédigez ha reizded ; héñ a rôi ar vuez d'hé éné.

28. O véza éta m'en dévézô évséet, ha ma vézô distrôet dioud ann holl fallagriézou en dévézô gréat, é vévô évit-gwîr, ha na varvô két.

29. Ha bugalé Israel a lavar : Né két reiz heñd ann Aotrou. Ha né két reiz va heñchou, ti Israel ; pé geñtoc'h ha né két fall hoc'h heñchou-c'houi ?

30. Râk-sé, ti Israel, mé a varnô pép-hini hervez hé heñchou, émé ann Aotrou Doué. Distrôit, ha grit pinijen eûz hoc'h holl fallagriézou ; hag ar fallagriez na vézô két da goll d'é-hoc'h.

31. Taolit pell diouz-hoc'h ann holl wallou hoc'h eûz gréat, ha grit d'é-hoc'h eur galoun névez, hag eur spéred névez ; ha pérâg é varvot, ti Israel ?

32. Râk na ioulann két marô ann hini a varvô, émé ann Aotrou Doué : Distrôit *étrézég enn-oun*, ha bévit.

—

XIX. PENNAD.

Rouéed Juda lékéat hévél out léonédigou, ha Jéruzalem, oud eur winien.

1. Ha té, kémer kaoñ war briñsed Israel,

2. Ha lavar : Pérâg da vamm péhini a zô eul léanez é deûs-hi gourvézet é-touez al léoned, hag é deûs-hi maget hé ré vunud é-kreiz al léonédigou ?

3. Hag hî é deûz digaset unan eûz hé léonédigou, hag héñ a zô deûet da léon ; desket en deûz da baka preiz, ha da zibri tûd.

4. Ar brôadou hô deûz klévet banô anézhañ ; ha né két hép goulîou digañt-hañ hô deûz hé baket ; hag hî hô deûz hé zigaset da vrô ann Éjipt goudé béza hé chadennet.

5. Pa wélaz hî pénaoz é oa deûet diners, hag é oa kollet hé géd, é kéméraz eunn *all* eûz hé léonédigou, hag a lékéaz anézhañ da léon.

6. Hé-mañ a gerzé é-touez al léoned, hag a zeûaz da léon ; deski a réaz da baka preiz ha da zibri tûd.

7. Deski a reaz da ôber iñtañvézed, ha da lakaad didûd ar c'hériou ; hag ann douar, ha kémeñd a oa enn-hañ a oé añkéniet gañt trouz hé iudérez.

8. Neûzé brôadou ar broviñsou en em strollaz enn hé éneb a bép tû ; hag hî a daolaz hô rouéjou war-n-ézhañ, hag hé bakaz, nann hép goulîou digañt-hañ.

9. Hag hî a lékéaz anézhañ enn eur gaoued, ha goudé béza hé chadennet, é kaschoñt anézhañ da roué Babilon ; hag é oé lékéat enn eur vac'h, évit na vijé klévet mui hé iudérez war vénésiou Israel.

10. Da vamm a zô ével eur winien a zô bét plañtet enn da c'hoad a-ziouc'h ann dour ; hé frouez hag hé c'hoat a zô bét kresket gañd ann dourélier vrâz.

11. Hag ar gwialennou kré a zô bét savet diout-hî a zô deûet da walennou d'ar briñsed, hag hé zaol a zô bét savet é-kreiz hé skourrou ; hag huelbrâz eo en em wélet é-touez al lôd brâz eûz hé skourrou.

12. Hag hî a zô bét dic'hrisiennet gañt buanégez, ha taolet oud ann douar ; hag eunn avel loskuz é deûz dizéc'het hé frouez ; hé gwialennou kré a zô deûet da véza gwân ha séac'h ; ann tân en deûz hé losket.

13. Ha bréma eo bét treûz-plañtet enn distrô, enn ennn douar diheñt ha dizour.

14. Hag eunn tân a zô savet eûz a wialen hé skourrou, péhini en deûz louñket hé frouez ; ha na oé mui ennhi a wialen gré da walen d'ar briñsed. Eur c'haoñ eo hag eur c'haoñ é vézô.

—

XX. PENNAD.

Ann Aotrou a rébech d'hé bobl hé idolatri.

1. Er seizved bloaz, er pempved *miz*, enn dékved *deiz* eûz ar miz, é teûaz lôd eûz a hénaoured Israel,

évit goulenn kuzul digañd ann Aotrou ; hag hî a azézaz dira-z-oun.

2. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

3. Màb dén, komz out hénaoured Israel, ha lavar d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Ha n'oc'h két deûet-c'houi évid ôber goulennou digan-éñ ? *Ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, na respounnfinn két d'é-hoc'h.

4. Mar barnez anézhô, màb dén, mar barnez anézhô ; diskouéz d'ézhô argarzidigézou hô zadou.

5. Ha lavar d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Enn deiz é péhini é tilenniz Israel, hag é saviz va dourn évit gwenn ti Jakob, hag en em ziskouéziz d'ézhô é douar ann Éjipt, hag é saviz va dourn évit-hô, ô lavarout : Mé eo ann Aotrou hô Toué ;

6. Enn deiz-zé é saviz va dourn évit-hô, évit ma tenjenn anézhô eûz a zouar ann Éjipt, évid hô c'hâs enn eunn douar é péhini é tivér al léaz hag ar mél ; péhini eo ar gwella é-touez ann holl zouarou.

7. Hag é liviriz d'ézhô : Pellaet pép-hini ann argarzidigézou diouc'h hé zaoulagad ; ha n'en em zaotrit két gañd idolou ann Éjipt. Mé eo ann Aotrou hô Toué.

8. Hôgen hî hô deûz va héget, ha né két fellet d'ézhô va sélaoui ; n'en deûz két pelléet pép-hini ann argarzidigézou diouc'h hé zaoulagad, ha n'hô deûz két dilézet idolou ann Éjipt. Ha mé em bôa lavaret pénaoz é skulfenn va buanégez war-n-ézhô, hag é sévenchenn va frouden enn-hô é-kreiz douar ann Éjipt.

9. Hôgen évit va hanô em eûz gréat, évit na vijé két saotret dirâg ar brôadou, é-kreiz péré édoñt, ha dirâk péré ounn en em ziskouézet, évid hô zenna eûz a zouar ann Éjipt.

10. Hô zennet em eûz éta eûz a zouar ann Éjipt, hag em eûz hô c'haset enn distrô.

11. Hag em eûz rôed d'ézhô va c'hélennou, ha diskouézet d'ézhô va barnédigézou ; évit pa hô grai ann dén, ma vévô enn-hô.

12. Ouc'h-penn em eûz rôet d'ézhô va deisiou Sabbat, évit ma vijeñt da arouéz étré mé hag hî ; ha ma wézcheñt pénaoz eo mé ann Aotrou péhini a zañtéla anézhô.

13. Hôgen bugalé Israel hô deûz va héget enn distrô ; n'hô deûz két baléet em c'hélennou ; distaolet hô deûz va barnédigézou é miridigez péré é vév ann dén ; va *deision* sabbat hô deûz gwall zaotret ivé ; lavaret em bôa éta pénaoz é skulfenn va frouden war-n-ézhañ enn distrô, hag é tispenfenn anézhô.

14. Hôgen enn abek d'am hanô em eûz gréat, évit na vijé két saotret dirâg ar brôadou, eûz a greiz péré, ha dirâk péré em eûz hô zennet.

15. Savet em eûz éta va dourn war-n-ézhañ enn distrô pénaoz n'hô digasfenn két enn douar em bôa rôet d'ézhô, é péhini é tivér al léaz hag ar mél, hag a zô ar c'heñta eûz ann holl zouarou :

16. O véza ma hô deûz distaolet va barnédigézou, ha n'hô deûz két baléet em c'hélennou, ha ma hô deûz saotret va *deisiou* sabbat ; râk hô c'haloun a iéa war-lerc'h hô idolou.

17. Va lzgad en deûz sellet a druez out-hô, ha n'em eûz két hô lazet ; n'em eûz két hô c'haset-da-nétra enn distrô.

18. Hôgen mé em eûz lavaret d'hô bugalé enn distrô : Na gerzit két é kélennou hô tadou, na virit két hô barnédigézou ha n'en em zaotrit két gañd hô idolou.

19. Mé eo ann Aotrou hô Toué : Baléit em c'hélennou, mirit va barnédigézou, ha sévénit-hô :

20. Sañtélit ivé va deisiou sabbat, évit ma véziñt da arouéz étré mé ha c'houi, ha ma wiot pénaoz eo mé ann Aotrou hô Toué.

21. Hôgen hô bugalé hô deûz va héget ; n'hô deûz két baléet em c'hélennou, n'hô deûz két miret va barnédigézou, na sévénet anézhô, é miridigez péré é vév ann dén ; va *deisiou* sabbat hô deûz saotret ; hag em eûz hô gourdrouzet da skula va frouden war-n-ézhô, ha da walc'ha va buanégez out-hô enn distrô.

22. Hôgen distrôet em eûz va dourn, hag em eûz gréat enn abek d'am hanô, évit na vijé két saotret dirâg ar brôadou, eûz a greiz péré em bôa hô zennet, ha dira-z-hô.

23. Savet em eûz c'hoaz va dourn war-n-ézhô enn distrô, ma skiñfenn anézhô é-touez ar brôadou, hag é kaschenn anézhô é brôiou pell;

24. O véza n'hô dôa két gréat va barnédigézou, m'hô dôa distaolet va c'hélennou, m'hô dôa saotret va *deisiou* sabbat, ha m'hô dôa hô daoulagad heûliet idolou hô zadou.

25. Râk-sé em eûz rôet d'ézhô kélennou péré n'iñt két mâd, ha barnédigézou é péré na gaviñt két ar vuez.

26. Hag em eûz hô zaotret enn hô rôou, pa gennigeñt évid hô gwallou kémeñd a zigoré ar c'hôv, évit ma wéziñt pénaoz eo mé ann Aotrou.

27. Râk-sé, mâb dén, komz out ti Israel, ha lavar d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Hô tadou hô deûz c'hoaz va héget é kémeñtmañ, pa hô deûz va gwallet gañd dispriz;

28. Goudé m'em bôé hô digaset enn douar em bôa touet é rôjenn d'ézhô; gwélet hô deûz ann holl gréc'hiennou huel, hag ann holl wéz déliaouuz, hag énô hô deûz lazet hô viktimou; énô hô deûz rôet hô c'hennigou héguz, énô hô deûz lékéat hô louzou c'houés-vâd, hag énô hô deûz skulet hô braoued-kennigou.

29. Neûzé é liviriz d'ézhô : Pétrâ eo al léac'h-huel-zé étrézé péhini éz id? Hag ann hanô a léac'h-huel a zô bét rôet d'ézhañ bétég-henn.

30. Râk-sé lavar da di Israel : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : En em zaotra a rit é heñt hô tadou : d'hô gadélez en em rôit, oc'h heûlia hô idolou :

31. Gañd ar c'hennig eûz hô rôou, pa dréménid hô pugalé dré ann tân, en em zaotrit enn hoc'h holl idolou bétég-henn; ha goudé-zé é respouñtfenn d'é-hoc'h, ti Israel? *Ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, na respouñtinn két d'é-hoc'h.

32. Na vézô két sévénet ménoz hô spéred, pa livirit : Ni a vézô ével ar brôadou, hag ével ar boblou all eûz ann douar, hag éc'h azeûlimp ar c'hoat hag ar vein.

33. *Ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, gañd eunn dourn kré, ha gañd eur vréac'h astennet, ha gañd añn diskarg eûz va frouden, é réninn war-n-hoc'h.

34. Mé hô tennô eûz a douez ar boblou; mé hô strollô eûz ar brôiou é péré oc'h bét skiñet; ha gañd eunn dourn kré, ha gañd eur vréac'h astennet, ha gañd ann diskarg eûz va frouden, é réninn war-n-hoc'h,

35. Hag é tigasinn ac'hanoc'h é distrô ar boblou; hag énô é vreûtaimp kévret kéver-é-kéver.

36. Ével ma em eûz breûtéet ouc'h hô tadou é distrô brô ann Éjipt, évelsé é varninn ac'hanoc'h, émé ann Aotrou Doué.

37. Ha mé hô lakai da bléga dindân va gwalen, hag hô tigasô é éréou va c'hévrédigez.

38. Ha mé a rannô diouz-hoc'h ar ré amzeñt, hag ar ré fallagr, hag é tenninn anézhô eûz ar vrô é péhini é choumoñt, ha n'az aiñt két é brô Israel; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou :

39. Ha c'houi, ti Israel, ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Baléit péphini war-lerc'h hoc'h idolou, ha servichit anézhô. Ma na zélaouit két c'hoaz ac'hanoun é kémeñt-sé, ha mar saotrit hivizikenn va hanô sañtel gañd hô rôou hag hoc'h idolou :

40. War va ménez sañtel, war vénez huel Israel, émé ann Aotrou Doué, énô holl di Israel a zervichô ac'hanoun; holl, émé-vé, enn douar é péhini é véziñt hétuz d'in; hag énô eo é tigémérinn hô préveûdiou, hag ar c'heñta frouez-eûz hô téogou, hag hoc'h holl sañtélézou.

41. Ével eur c'hennig a c'houés-vâd é tigémérinn ac'hanoc'h, p'am bézô hô tennet eûz a douez ar boblou, hag em bézô hô strollet eûz ar brôiou é péré oc'h bét skiñet, hag é vézinn sañtélet enn-hoc'h dirâg ar brôadou.

42. Ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô hô lékéat da voñt é douar Israel, ann douar em eûz savet va dourn a rôjenn d'hô tadou.

43. Hag énô é teûi da goun d'é-hoc'h eûz hoc'h heñchou, hag eûz ann holl wallou gañt péré oc'h en em zaotret; hag é tisplijod d'é-hoc'h hoc'h-unan gañd ar gwél eûz ann holl zrougou hoc'h eûz gréat.

44. Ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô gréat vâd d'é-hoc'h enn abek d'am hanô, ha nann hervez hô kwall heñchou, hag hervez hô kwallou argarzuz, ti Israel, émé ann Aotrou Doué.

45. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

46. Laka da zaoulagad, mâb dén, war-zû ar c'hrésteiz, ha diver *da c'hériou* étrézég ann Afrika, ha diougan diwar-benn koat park ar c'hrésteiz.

47. Ha lavar da goat ar c'hrésteiz : Sélaou gér ann Aotrou : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a lakai ann tân da gregi enn-od, hag é tévinn enn-od ann holl wéz c'hlâz, hag ann holl wéz séac'h; ha na vougô két ar flamm euz ann tân-zé : hag é vézô dévet gañt-hañ ann holl zremmou adaleg ar c'hrésteiz bétég ann hañter-nôz.

48. Hag ann holl gig a wélô pénaoz eo mé ann Aotrou em eûz lékéat ann tân enn-hañ, ha na vézô két mouget.

49. Ha mé a lavaraz : A, a, a, Aotrou Doué. Hi a lavar diwar va fenn : Ha na gomz két hé-mañ gañt lavariou-kuzet?

—

XXI. PENNAD.

Klézé ann Aotrou tennet a-éneb hé bobl.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, laka da zaoulagad warzû Jéruzalem, ha diver *da c'hériou* étrézég ar sañtuar, ha diougan a-énep douar Israel :

3. Ha lavar da zouar Israel : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé *a zeû* étrézég enn-od, hag é teninn va c'hlézé eûz hé c'houin, hag é lazinn enn hô touez ann dén reiz hag ann dén direiz.

4. Hag ô véza ma tléann da laza enn hô touez ann dén reiz hag ann dén direiz, va c'hlézé a iélô er-méaz eûz hé c'houin a-éneb ann holl gig, adaleg ar c'hrésteiz bétég ann hañter-nôz;

5. Évit ma wézô pép kik pénaoz eo mé ann Aotrou, péhini em eûz tennet va c'hlézé eûz hé c'houin hép galv.

6. Hôgen té, mâb dén, hirvoud kén na darzô da zigroazel; hirvoud gañthô gañt c'houervder.

7. Ha pa liviriñt d'id : Pérâg éc'h huanadez? É liviri : Gañd ar péz a glévann; râg héñ a zeû; hag ann holl galounou a zizéc'hô, hag ann holl zaouarn a vézô diners, hag ann holl spéréjou a vézô gwanet, hag ann dour a rédô héd-da-héd ann holl c'hlinou; chétu é teû, hag é c'hoarvez, émé ann Aotrou Doué.

8. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

9. Mâb dén, diougan ha lavar : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Komz : Ar c'hlézé, ar c'hlézé a zô lemmet; limet eo.

10. Lemmet eo évit laza ar viktimou; limet eo évit teûrel skéd : râk té eo éc'h eûz diskaret gwalen va mâb, hag éc'h eûz trouc'het ann holl wéz.

11. Hag hé rôet em eûz d'ézhañ, évid hé zerc'hel enn hé zourn; évid hé lemma, hag hé lima, hag hé lakaad é dourn ann hini a dlé laza.

12. Garm, ha iûd, mâb dén; râk tennet eo out va fobl, hag oud holl briñsed Israel, a zô bét tec'het dira-z-hañ; d'ar c'hlézé iñt bét rôet gañt va fobl; râk-sé skôit war hô morzed :

13. Râg eunn arnod eo; ha pa dorfé ar walen, na vézô mui, émé ann Aotrou Doué.

14. Té éta, mâb dén, diougan ha skô da zaouarn ann eil oud égilé, ra zeûi diou ha teir gwéach klévé al lazérien; hen-nez eo klézé al lazérez brâz, hô lakai da zaouzani,

15. A lakai ar galonou da zizéc'ha, hag a gresko ann dismañtrou. Digas a rinn ar spouñt oud hô holl zôriou

dirâg ar c'hlézé lemm-zé, limet évit luc'ha, béget évit laza.

16. Lemm da vég ; kéa a zéou pé a gleiz, é pé léac'h-bennâg ma plijô d'as dremm.

17. Mé ivé a stokô va daouarn ann eil enn égilé, hag a leûniô va buanégez. Mé eo ann Aotrou em eûz komzet.

18. Ha gér ann Aotrou a zô deûet d'in, ô lavarout :

19. Ha té, mâb dén, laka d'id daou heñt, dré béré é hellô doñt klézé roué Babilon ; eûz a eunn hévéleb brô é teûoñt hô-daou ; hag héñ ô véza enn eur géar é penn ann daou heñt, a dennô d'ar sort dré béhini éz ai.

20. Ennn heñt a likii dré béhini éz ai ar c'hlézé étrézé Rabbat *é brô* bugalé Ammon, hag étrézé *brô* Juda, da Jéruzalem *kéar* kré-brâz.

21. Râk roué Babilon a arzaôaz er c'hroaz-heñt é penn ann daou heñt, ann diouganérez a glaskaz, ô veski ar saésiou ; kuzul a c'houlennaz digañd hé idolou, ar bouzellou a ardamézaz.

22. Kouéza a réaz ann diouganérez war Jéruzalem, a ioa enn tu déou ; héñ a zavaz ijinou brézel, a zigoraz hé c'hénou évid al lazérez, a réaz garmou brâz, a zavaz ann ijinou brézel oud ann ôriou, a réaz savennoudouar, hag a zavaz kréou.

23. Eñvoradur ann oraklou a vézô évit-hô ével eunn dra didalvez, hag hi a wélô enn-hañ ével eunn dén é éhan ann *deisiou* sabbat : hôgen héñ en dévézô koun eûz hé fallagriez, *hag a zeûi* évid hé c'hémérout.

24. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma hoc'h eûz digaset koun eûz hô fallagriez, ma hoc'h eûz rôet da anaout hô kwallérézou, ha ma eo en em ziskouézet hô péc'héjou enn hoc'h holl vénosiou ; ô véza, émé-vé, ma hoc'h eûz hô digaset da goun, é viot kéméret gañd ann dourn.

25. Hôgen té, den hép doujans, priñs fallagr a Israel, chétu ann deiz a oa merket évit kastiza da fallagriez.

26. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Tenn ar mitr, tenn ar gurunen. Ha né két houn-nez é deûz uc'héléet ann hini vuel, ha vuéléet ann hini uc'hel ?

27. Ar fallagriez, ar fallagriez, ar fallagriez a ziskouézinn ; ha kémeñtsé na c'hoarvézô kén na zeûi ann hini da biou eo ar varn ; hag hé rôinn d'ézhañ.

28. Ha té, mâb dén, diougan, ha lavar : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué diwar-benn bugalé Ammon, ha diwar-benn hô mézégez ; hag é liviri : Klézé, klézé, en em zic'houin évit laza : en em lim évit ma lazi ha ma luc'hi,

29. É-pâd ma wéloñt traou didalvez diwar da benn, ha ma lavar gévier hô diouganerien ; évit ma kouézi war benn ar ré fallagr, ha ma hô gôlôi a c'houliou, pa vézô deûet ann deiz a oa bét merket évit kastiza hô fallagriez.

30. Distrô enn da c'houin, el léac'h é péhini oud bét krouet, é douar da c'hanédigez az parninn,

31. Hag é skulinn va frouden warn-od ; tân va buanégez a c'houézinn enn-od, hag é rôinn ac'hanod étré daouarn tûd diboell hag a aoz ar marô.

32. Da voéd é vézi d'ann tân, da c'hoad a vézô é-kreiz ann douar, d'ann-añkounac'h é vézi rôet ; râk mé eo ann Aotrou, em eûz hé lavaret.

—

XXII. PENNAD.

Gwallou Jéruzalem a hast hé dismañtr.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Ha té, mâb dén, ha na varni-dé két, ha na varni-dé két ar géar a c'hoad ?

3. Diskouéza a ri d'ézhi hé holl argarzidigézou, hag é livirí : Evel-henn é lavar ann Aotrou Doué : Houn-nez eo ar géar a skûl ar goâd enn hé c'hreiz, évit ma teûi hé amzer ; hag é deûz gréat idolou enn hé éneb hé-unan, évid en em zaotra.

4. En em wallet oud, gañd ar goâd éc'h eûz skulet ; en em zaotret oud, gañd ann idolou éc'h eûz gréat ; ha té éc'h eûz tôstéet da zeisiou, hag éc'h eûz hastet amzer da vloavésiou ; râksé em eûz da rôet da zismégañs d'ar brôadou, ha da c'hoapérez d'ann holl vrôiou.

5. Ar ré a zô tôst, hag ar ré a zô pell a drec'hô ac'hanod ; té péhini a zô en em zaotret, a vézô brudet ha brâz da ziskar.

6. Chétu holl briñsed Israel a zô en em harpet war hô bréac'h évit skula goâd enn-od.

7. Gwallet hô deûz enn-od tâd ha mamm, duet hô deûz enn da greiz ann diavésiad, glac'haret hô deûz enn-od ann emzivad hag ann iñtañvez.

8. Va zañtuar éc'h eûz disprizet, ha va *deisiou* sabbat éc'h eûz saotret.

9. Labennérien a zô bét enn-od évit skula ar goâd ; war ar ménésiou hô déûz débret enn-od ; gwallou hô deûz gréat enn da greiz.

10. Mézégez hô zâd hô deûz dizôlôet enn-od ; saotr ar c'hrég enn hé misiou hô deûz vuéléet enn-od.

11. Pép-hini anézhô en deûz gwallet grég hé nésa ; ann tâd-kaer en deûz gwallet gañd eur c'hadélez hé verc'h-kaer ; ar breûr en deûz gwallet enn-od hé c'hoar, merc'h hé dâd.

12. Rôou hô deûz digeméret enn-od, évit skula ar goâd ; eur gounid hag eur c'hampi direiz éc'h eûz digéméret ; hag éc'h eûz duet da nésa dré bizoni ; hag éc'h eûz va añkounac'héet, émé ann Aotrou Doué.

13. Râk-sé chétu em eûz stoket va daouarn a-énep da bizoni, hag a-éneb ar goâd a zô bét skulet enn da greiz.

14. Da galoun hag hi a hellô en em harpa, da zaouarn hag hi a hellô en em fougéa, enn deisiou a zigasinn d'id ? Mé eo ann Aotrou em eûz komzet, hag é rinn.

15. Râk mé a skiñô ac'hanod é-touez ar brôadou, hag a weñtô ac'hanod é-kreiz ar boblou ; hag é likiinn da éhana enn-od da hudurez.

16. Ha mé a berc'hennô ac'hanod dirâg ar brôadou ; ha té a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

17. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

18. Mâb dén, ti Israel a zô bét trôet évid-oun é kenn ; holl éz iñt arem, ha stéan, hag houarn, ha ploum é-kreiz ar fornigel ; kenn arc'hañt iñt deûet.

19. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma oc'h bét trôet holl é kenn, râk-sé chétu hô strollinn holl é-kreiz Jéruzalem,

20. Ével ma strolleur ann arc'hañt, hag ann arem, hag ar stéan, hag ann houarn, hag ar ploum é-kreiz ar fornigel ; é c'houézinn tân war-n-ézhô évid hô zeûzi ; ével-sé é strollinn *ac'hanoc'h* em frouden, hag em buanégez, hag é arzaôinn ; hag é teûzinn ac'hanoc'h.

21. Ha mé hô strollô, hag a c'houézô war-n-hoc'h va frouden, hag é viot teûzet enn hé c'hreiz.

22. Ével ma teûzeur ann arc'hañt é-kreiz ar fornigel, ével-sé é viot *teûzet* enn hé c'hreiz ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô skulet va frouden war-n-hoc'h.

23. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

24. Mâb dén, lavar d'ézhô : Eunn douar dic'hlan oud, né két bét glépiet gañd ar glaô é deiz va frouden.

25. Ar broféded a zô két dispac'het enn hé c'hreiz ; ével eul léon a iûd, hag a skrâp hé breiz, hô deûz louñket ann énéou ; madou brâz ha gôbrou hô deûz digéméret ; hé iñtañvézet hô deûz paottet enn hé c'hreiz.

26. Hé béleien hô deûz disprizet va lézen, ha saotret va zañtuar ; n'hô deûz két gréat a zishévélédigez étré eunn dra sañtel hag eunn dra ne d-eo ket sañtel : n'hô deûz két gwézet anaoud eunn dra dic'hlan dioud eunn dra glân ; distrôet hô deûz hô daoulagad diouc'h va *deisiou* sabbat, ha saotret é oann enn hé c'hreiz.

27. Hé friñsed *a ioa* enn hé c'hreiz ével bleizi ô skrâpa eur preiz évit skula goâd ; daré da golla ann énéou, ha da zastumi gounidou dré bizoni.

28. Hé froféded a lékéa war-n-ézhô prî divesk ; hi a wélé traou gwân, hag a ziougané d'ézhé gévier, ô lavarout : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué ; pa n'en dôa két komzet ann Aotrou.

29. Pobl ar vrô a zrouk-komzé bé-

préd, hag a skrapé dré nerz ; ann tavañtek hag ar paour à c'hlac'hareñt, hag ann diavésiad a waskeñt gañd hô drouk-komsiou hép reiz.

30. Klasket em eûz eunn dén enn hô zouez, hag a zavché ével eur c'haé, hag a zeûjé da énébi ouz-in évid ar vrô-zé, gañd aoun na zispenfenn anézhi ; ha n'em eûz két kavet.

31. Hag em eûz skulet war-n-ézhô va frouden ; hô dispennet em eûz é tân va buanégez : hô heñt em eûz distaolet war hô fenn, émé ann Aotrou Doué.

—

XXIII. PENNAD.

Samari ha Jéruzalem dindam arouéz diou c'hoar, Oolla hag Ooliba.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in; ô lavarout :

2. Mâb dén, diou c'hrég a oé merc'hed d'ann hévélép mamm ;

3. Hag hi a zô en em rôet d'ar c'hadélez enn Éjipt, enn hô iaouañktiz iñt en em rôet d'ar c'hadélez ; énô eo bét gwasket war hô bronnou, énô eo bét tarzet penn-bronnou hô gwerc'hded.

4. Ar gôsa anézhô a oa hanvet Oolla, hag hé c'hoar iaouañk Ooliba ; d'in iñt bét, hag hi hô deûz ganet mipien ha merc'hed ; hôgen ann hini a zô hánvet Oolla eo Samari, hag Ooliba Jéruzalem.

5. Hôgen Oolla en em rôaz d'ar c'hadélez em énep, hag a garaz dreist-penn hé orgédérien, ann Assiried hé amézéien,

6. Gwisket é glâz, péré a oa priñsed, ha bleñérien, ha tûd-iaouañk gadal, holl marc'héien, piñet war gézek.

7. Hag hi a zô en em rôet d'ar c'hadélez gañd ann dûd dilennet-zé, holl mipien ann Assiried : hag hi a zô en em zaotret gañd holl hudurézou hé orgédérien.

8. Né deûz két dilézet zô-kén ar c'hadélez é dôa bét enn Éjipt ; râg hi hô dôa ivé kousket gañt-hi enn hé iaouañktiz, tarzet hô dôa penn-bronnou hé gwerc'hded, hag hô dôa skulet hô gadélez war-n-ézhi ;

9. Râk-sé em eûz hé lékéat étré daouarn hé orgédérien, étré daouarn mipien Assur, péré é deûz karet dreist-penn.

10. Hi eo hô deûz dizôlôet hé mézégez, hô deûz kéméret hé mipien hag hé merc'hed, hag hô deûz hé lazet hé-unan gañd ar c'hlézé : hag hi a zô bét brudet é-touez ar c'hragez, ô véza ma hô deûz gréat barn war-n-ézhi.

11. Goudé m'é dôé gwélet kémeñt-sé hé c'hoar Ooliba, en em rôaz gwasoc'h éget-hô d'ar c'hadélez ; hag en em zaotra a réaz dreist hé c'hoar.

12. Da vipien ann Assiried eo en em rôet divéz ; ha d'ann duged, ha d'ar vlénérien a zeûé étrézég enn-hi, gañd dilad a bép liou, ha d'ar varc'héien a oa piñet war gézek, ha da dûd-iaouañk a zoaré vâd.

13. Gwélet em eûz pénaoz é oa saôtret heñt ann eil hag ében anézhô.

14. Hag *Ooliba* a greskaz *c'hoaz* hé gadélésiou ; pa é dôé gwélet tûd livet war ar vôger, skeûdennou ar C'haldéed roudennet gañt livou,

15. Hag hi gourizou-klézé oud hô dargreiz, ha mitrou livet war hô fenn, hag hô duged holl diouc'h ann doaré, hag héñvel out mipien Babilon ha brô ar C'haldéed, é péhini é oañt ganet,

16. Hi hô c'haraz dreist-penn pa hô gwélaz, hag a gasaz kannaded d'ézhô er C'haldéa.

17. Ha mipien Babilon a zeûaz d'hé c'havout é gwélé hé lousdôni, hag a zaotraz anézhi gañd hô lousdoniou ; hag hi a oé saotret gañt-hô, hag hé c'haloun-é dôé hé gwalc'h anézhô.

18. Lakaad a réaz enn noaz hé c'hadélez, hag é tizôlôaz hé mézégez ; ha va éné en em dennaz diout-hi, ével ma oa en em dennet va éné dioud hé c'hoar.

19. Râg hi é deûz paottet hé c'hadélez, ô kaout koun eûz a zeisiou hé iaouañktiz, é péré é oa en em rôet d'ar c'hadélez é douar ann Éjipt.

20. Hag en em rôet eo hi d'ar c'hadélez gañd orgédérien, kik péré a zô

ével kig ann azéned, hag hô divéradur ével divéradur kézek.

21. Névézet éc'h eûz gwallou da iaouañktiz, pa eo bét gwasket war da vronnou enn Éjipt, pa eo bét tarzet penn-bronnou da werc'hded.

22. Râk-sé, Ooliba, ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a lakai da zével enn da énep da holl orgédérien, a béré en deûz da éné bét hé walc'h ; ha mé hô strollô enn da énep trô-war-drô ;

23. Mipien Babilon, hag ann holl Galdéed, ann dûd vrudéta, ar rouéed hag ar briñsed, holl vipien ann Assiria, ânn dûd-iaouañk a zoaré vâd, ann holl zuged hag ann holl vléñérien, hag ar ré vrudéta holl é-touez ar varc'héien :

24. Hag é teûiñt enn da énep gañt kalz a girri hag a rôdou, hag eul lôd brâz a boblou ; sével a raiñt enn da énep a bép tû, hag hi armet a harnézou, a dirennou, hag a dôkou-houarn ; hag é rôinn ar varnédigez dira-z-hô, hag hi a varnô ac'hanod hervez hô barnédigézou hô-unan.

25. Ha mé a lakai va oaz enn da énep, hag hi hé zévenô gañt frouden ; trouc'ha a raiñt da frî ha da ziskouarn ; hag ar péz a vézô choumet a gouezô dindân ar c'hlézé ; da vipien ha da verc'hed a gémériñt ; hag ann dilerc'h ac'hanod a vézô dévet gañd ann tân.

26. Diwiska a raiñt da zilad d'id, hag é skrapiñt da annézou ar ré dalvoudusa.

27. Ha mé a lakai da éhana da wall enn-od, hag ar c'hadélez *éz pôa digaset* eûz a zouar ann Éjipt ; nâ zavi mui da zaoulagad étrézég enn-hô, ha n'az pézô mui a goun eûz ann Éjipt.

28. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a lakai ac'hanod étré daouarn ar ré a gaséez, étré daouarn ar ré, a béré en deûz da éné bét hé walc'h.

29. Hag hi en em rénô enn da génver gañt kasoni, hag a gémérô da holl labouriou, hag az lézô enn-noaz ha leûn a véz, hag a ziskouézô noazded da c'hadélésiou, da wallou, ha da c'hastaouérézou.

30. Ével-sé é raiñt d'id, ô véza ma oud en em rôet d'ar c'hadélez gañd ar brôadou, é-touez péré oud en em zaotret gañd hô idolou.

31. É heñt da c'hoar éc'h eûz baléet, hag é likiinn hé c'hôp enn da zourn.

32. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Éva a rî eûz a gôp da c'hoar, *péhini* a zô lédan ha doun ; béz' é vézi da c'hoarz ha da c'hoapérez ; râk brâz meûrbéd eo.

33. Leûniet é vézi a vézveñti hag a c'hloaz gañd ar c'hôp a c'hlac'har hag a zoan-zé, gañt kôp da c'hoar Samari.

34. Hé éva a rî, hag éc'h évi bétég al lec'hid ; ann darniou anézhañ a louñki, hag é tiframmi da zivronn ; râk mé eo em eûz komzet, émé ann Aotrou Doué.

35. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma éc'h eûz va añkounac'héet, ha ma éc'h eûz va zaolet adré da gein, é tougi ivé da wall ha da c'hadélésiou.

36. Hag ann Aotrou a gomzaz ouz-in, ô lavarout : Mâb dén, ha na varnez-té két Oolla hag Ooliba, ha na zisklériez két d'ézhô hô gwallou ?

37. Râg gragez aveultr iñt, hag hô daouarn a zô leûn a c'hoad ; hag hi a zô en em rôet d'ar c'hadélez gañd hô idolou ; hag ouc'h-penn, ar vugalé hô dôa ganet évid-ounn, hô deûz kenniget d'ézhô évid hô louñka.

38. Hôgen kémeñt-mañ hô deûz ivé gréat d'in : va zañtuar hô deûz saotret enn deiz-zé, ha va *deisiou* sabbat hô deûz gwallet.

39. Ha pa lazeñt hô bugalé dirâg hô idolou, hag éz éañt em sañtuar enn deiz-zé évid hé zaotra ; kémeñt-sé hô deûz gréat é-kreiz va zi.

40. Hag hi hô deûz klasket tûd péré a zeûé a bell, da béré hô dôa kaset kannaded ; ha chétu hi a zô deûet ; ha té a zô en em walc'het, hag éc'h eûz lékéat liou dindân da zaoulagad, hag oud en em giñklet é doaré ar merc'hed a neûz vâd.

41. War eur gwélé eûz ar ré gaéra oud bét gourvézet, hag eunn daol kiñklet-kaer a zô bét lékéat dira-z-od ; hag éc'h eûz lékéat war-n-ézhi

va ézañs ha va louzou-c'houés-vâd.

42. Hag é kléved enn-hi mouéz eul lôd brâz a dûd a ioa el lévénez : hag ô kémérout hiniennou eûz ann dûd a zigased êûz ann distrô, é lékéjoñt lagadennou-bréac'h enn hô daouarn, ha kurunennou skéduz war hô fennou.

43. Neûzé é liviriz d'ann hini a zô kôséet enn avoultriez ; Hag hou-mañ en em rôi c'hoaz d'hé c'hadélez ?

44. Hag hi a zô éad d'hé c'havout ével m'az éeur da gavout eur c'hrég fall ; ével-sé iñt bét éat da gavout Oolla hag Ooliba, ar gwall c'hrâgez-zé.

45. Râk tûd gwirion iñt ; hi a varnô anézhô ével ma varneur ann avoultrérézed, ével ma varneur ar ré a skûl ar goâd ; ô véza ma iñt avoultrérézed, ha ma éz eûz goâd enn hô daouarn.

46. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : Digas out-hô eul lôd brâz a dûd, ha rô-hi d'ar reûstl ha d'ar preiz.

47. Ra zeûi ar boblou d'hô labéza gañd mein, ha d'hô zoulla gañd hô c'hlézeier ; ra laziñt hô mipien hag hô merc'hed ; ra zeviñt hô ziez gañd ann tân.

48. Ével-sé é laminn ar gwall eûz ar vrô, hag ann holl c'hragez a zeskô da dec'hout diouc'h gwallou ar rémañ.

49. Hag hi a lakai da gouéza hô kwall war-n-hoc'h ; hag é tougod péc'héjou hoc'h idolou ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou Doué.

—

XXIV. PENNAD.

Marô grég Ézékiel. Difenned eo d'ézhañ ôber kaoñ.

1. Enn naved bloaz, enn dékved miz, enn dékved deiz eûz ar miz, é teûaz gér ann Aotrou d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, skriv évid-od hanô ann deiz-mañ ; râg enn deiz-mañ eo savet roué Babilon a-énep Jéruzalem.

3. Hag é komzi oud ann ti héguz gañd eul lavar-trôet, hag é liviri d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Kémer eur pôd ; kémer, émé-vé, ha laka dour enn-hañ.

4. Dastum tammou *kik* enn-hañ, eûz al lec'hiou gwella, ar vorzed, ar skoaz, ann tammou dilennet ha leûn a eskern.

5. Kémer al larta loéned, ha laka ann eskern a vern dindân *ar c'hik* : laka-hi da virvi-kaer, kén na boazô ann eskern a zô ébarz.

6. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Gwâ ar géar a c'hoad, ar pôd a zô merklet, ha n'az a két ar merkl diout-hañ ; tenn ar c'hik anézhañ a-damm-é-tamm, hép ma vézô taolet ar sort war-n-ézhô.

7. Râg hé goâd a zô enn hé c'hreiz ; war ar méan al lampra é deûz hé skulet ; n'é deûz két hé skulet war ann douar, évit na vijé két gôlôet gañd ar poultr.

8. Évit lakaad da gouéza va frouden *war-n-ézhi*, hag en em veñji *anézhi*, é rôinn hé goâd *da skula* war ar méan al lampra évit na vézô két gôlôet.

9. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Gwâ ar géar a c'hoad, é béhini é rinn eur c'hrac'hel-geûneûd vrâz.

10. Bernit ann eskern, évit ma hô dévinn ; ar c'hîg a vézô bévézet ; ann holl dammou a vézô poazet, hag ann eskern a iélô-da-nétra.

11. Laka ivé ar pôd goullô war ar glaou béô, évit ma tommô ha ma loskô hé arem ; ma teûzô hé genn enn-hañ, ha ma vézô bévézet hé verkl.

12. Enn aner eo bét labouret ha c'houézet évit tenna ar merkl anézhañ, né két éat zô-kén gañd ann tân.

13. Argarzuz eo da hudurez : râk fellet eo bét d'in da c'hlana, ha n'oud két bét glanet eûz da zaotrou ; hôgen na vézi mui glanet, kén n'am bézô lékéat da arzaôi va frouden war-n-od.

14. Mé ann Aotrou em eûz komzet : Deûet, hag é rinn. N'az inn két ébiou, na esperninn két, na habaskainn két ; hervez da heûchou, hag hervez da ôberiou é varninn ac'hanod, émé ann Aotrou.

15. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

16. Mâb dén, chétu mé a zigasô eur gouli war-n-od, ô skrapa d'id ar péz a zô ann hétusa d'as daoulagad ; ha

ha na geinvani két, ha na wéli két, ha na skuli két a zaérou.

17. Hirvoudi a rî enn eur dével, na rî két kaoñ ar ré varô ; da gurunen a choumô liamet war da benn, ha da voutou a vézô oud da dreid ; na c'hôlôi két da c'hénou gañd eul liénen, ha na zébri két boéd ar c'haoñ.

18. Komza a rîz éta oud ar bobl diouc'h ar miñtin, ha va grég a varvaz diouc'h ar pardaez ; hag é riz añtrônôz-viñtin ével ma oa bét gourc'hémennet d'in.

19. Hag ar bobl a lavaraz d'in : Pérâk na zisklériez két d'é-omp pétrâ eo da lavarout ar péz a réz ?

20. Ha mé a lavaraz d'ézhô : Gér ann Aotrou a zô deûet d'in, ô lavarout :

21. Lavar da dî Israel : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a zaotrô va sañtuar, fougé hô péli hag ar péz a zô ann hétusa d'hô taoulagad, ha diwar-benn péhini é saouzan hoc'h éné ; hô mipien hag hô merc'hed péré hoc'h eûz lézet, a gouézô dindân ar c'hlézé.

22. Ha c'houi a rai ével ma em eûz gréat ; na c'hôlôot két hô kénou gañd eul liénen, ha na zebrot két boéd ar c'haoñ.

23. Kurunennou hô pézô war hô pennou, ha boutou oud hô treid ; na geinvanot két ha na wélot két ; hôgen dizéc'ha a réot enn hô fallagriézou ; ha pép-hini ac'hanoc'h a geinô diwarbenn hé vreûr.

24. Hag Ézékiel a vézô da arouéz d'é-hoc'h. Kémeñd en deûz gréat a réot, pa vézô deûet ann amzer ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou Doué.

25. Ha té, mâb dén, pa zeûi ann deiz é péhini é tenninn hô ners digañt-hô, ha lévénez hô gloar, ha kémeñd a zô hétuz d'hô daoulagad, kémeñd a râ éhan hô énéou, hô mipien hag hô merc'hed ;

26. Enn deiz-zé, pa zeûi eunn dén da dec'hout, ha da rei kélou d'id ;

27. Enn deiz-zé, émé-vé, é vézô digoret da c'hénou gañd ann hini a vézô bét tec'het ; ha té a gomzô, ha na davi mui ; ha té a vézô da arouéz d'ézhô, hag a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

—

XXV. PENNAD.

Diougan a-éneb ann Ammonied, ar Voabited, ann Iduméed, hag ar Filistined.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, trô da zaoulagad out bugalé Ammon, ha diougan diwar hô fenn ;

3. Ha lavar da vugalé Ammon : Sélaouit gér ann Aotrou Doué. Évelhenn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma éc'h eûz lavaret : Mâd, mâd, diwar-benn va zañtuar, pa eo bét saotret ; ha diwar-benn douar Israel, pa eo bét gwastet ; ha diwar-benn ti Juda, pa iñt bét kaset é sklavérez :

4. Râk-sé é rôinn ac'hanod da zigouéz da vugalé ar sâv-héol ; hag hi a zavô hô c'hréier-déñved enn-od, hag a steñô hô zeltou enn da greiz ; hi a zebrô da frouez, hi eo a évô da léaz.

5. Lézel a rinn ar gañvaled da voñt da choum é Rabbat (r), ha brô bugalé Ammon da véza léac'h gourvez ann tropellou ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

6. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma éc'h eûz stoket da zaouarn, ha skôet da dreid diwarbenn *drouk* douar Israel ;

7. Râk-sé chétu mé a astennô va dourn war-n-od, hag a rôi ac'hanod da breiz d'ar brôadou ; da lémel a rinn eûz a douez ar boblou, da zispenna a rinn diwar ann douar, da vrévi a rinn ; hag é wézi pénaoz eo mé ann Aotrou.

8. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma hô deûz lavaret Moab ha Séir : Chétu ti Juda ével ann holl vrôadou :

9. Râk-sé é tigorinn skoaz Moab eûz ar c'hériou, eûz hé gériou, émévé, hag eûz hé barzou, ar ré gaéra eûz ar vrô, Bétjésimot, ha Béelméon, ha Kariataïm,

10. Da vugalé ar sâv-héol gañt bugalé Ammon ; hag hé rôinn d'ézhô é digouéz ; évit na vézô mui a goun eûz a vugalé Ammon é-touez ar brôadou,

11. Ober a rinn ivé barn war Voab ; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

12. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma é deûz gwall-c'hréat ann Iduméa, pa eo en em veñjet eûz a vugalé Juda ; ma é deûz péc'het-brâz, pa é deûz ioulet en em veñji anézhô :

13. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Astenna a rinn va dourn war ann Iduméa ; dispenna a rinn enn-hi ann dûd hag al léoned, hag hé likiinn da véza eunn distrô war-zû ar c'hrésteiz ; hag ar ré a zô é Dédan, a gouézô dindân ar c'hlézé.

14. Ha mé a rôi va veñjañs war ann Iduméa dré zourn va fobl a Israel ; hag hi a rai é-kéñver Édom hervez va buanégez, ha va frouden ; hag *ann Iduméed* a wézô *pétrâ* eo va veñjañs, émé ann Aotrou Doué.

15. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma hô deûz ar Filistined gréat veñjañs, ma iñt en em veñjet a greiz hô c'haloun, enn eul laza, évit gwalc'ha eur gasoni gôz :

16. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Astenna a rinn va dourn war ar Filistined, hag é lazinn al lazérien-zé, hag é tispenninn dilerc'hiou aod ar môr.

17. Ha mé a rai war-n-ézhô veñjañsou brâz, oc'h hô c'hroza em frouden ; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô rôet va veñjañs war-n-ézhô.

—

XXVI. PENNAD.

Dismañtr Tir.

1. Enn unnékved bloaz, enn *deiz* keñta eûz ar miz, gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, ô véza mâ é deûz Tir lavaret eûz a Jéruzalem : Mâd, torred eo persier ar boblou ; trei a rai étrézég enn-oun ; en em leûnia a rinn, hag hi a vézô didûd.

3. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé ouz-id, ô Tir ; ha mé a lakai da zével enn da énep kalz a vrôadou, ével ma laka ar môr da zével hé goummou.

4. Hag hi a ziskarô muriou Tir, hag a freûzô hé zouriou ; ha mé a skrabô ar poultr anézhi, hag é likiinn anézhô ével eur méan al lampra.

5. Da eul léac'h da zec'ha ar rouéjou é teûi é-kreiz ar môr, ô véza ma em eûz komzet, émé ann Aotrou Doué ; hag hi a vézô da breiz d'ar brôadou.

6. Hé merc'hed ivé, péré a zô er parkéier, a vézô lazet gañd ar c'hlézé ; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

7. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a zigasô da Dir eûz ann bañter-nôz Nabukodonosor, roué Babilon, roué ar rouéed, gañt kézek, ha kirri, ha marc'héien, hag eul lôd brâz a dûd hag a boblou.

8. Da verc'hed, péré a zô er parkéier, a vézô lazet gañd ar c'hlézé ; kréou ha savennou douar a zavô enn drô d'id ; ann diren a c'horréô enn da énep.

9. Koadennou ha tourzed a zavô oud da vuriou, hag é tiskarô da douriou gañd hé armou.

10. Gañd al lôd brâz eûz hé gézek é vézi gôlôet a boultr ; gañt trouz hé varc'héien, hag hé rôdou, hag hé girri, é krénô da vuriou, pa dréménô dré da bersier, ével enn eur géar dilézet.

11. Gañt karn hé gézek é vac'hô da holl leûriou-kéar ; gañd ar c'hlézé é skôi da bobl, ha da skeûdennou ar ré gaéra a ziskarô d'ann douar.

12. Gwasta a raiñt da vadou, preiza a raiñt da varc'hadourez : da vuriou a ziskariñt, ha da diez ar ré gaéra a daoliñt d'ann douar ; hag hi a daolô é-kreiz ann douréier da vein, da goat, ha da boultr.

13. Ha mé a lakai da éhana da holl ganaouennou, ha na vézô klévet mui soun da délennou.

14. Ha mé az lakai ével eur méan al lampra ; doñd a ri da véza ével eul

téac'h da zéc'ha ar rouéjou ; ha na vézi két savet hivizikenn ; râk mé eo em eûz komzet, émé ann Aotrou.

15. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué da Dir : Ha na grénô két ann énézi gañt trouz da ziskar, gañt keinvan ar ré a vézô lazet enn da greiz ?

16. Hag holl briñsed ar môr a ziskennô diwar hô zrônou ; hag hi a zilézô arouésiou hô galloud, a zistolô hô gwiskou marellet, hag a vézô leûn a spouñt ; war ann douar éc'h azéziñt, hag é véziñt souézet gañd da ziskar ken trumm.

17. Hag hi oc'h ôber war-n-od keinvanou, a lavarô d'id : Pénaoz oud-dé bét dispennet, té péhini a choumé é-kreiz ar môr, kéar gaer, péhini a oa kré war ar môr, gañd da holl dûd, péré a oa deûet da spouñt d'ar béd holl ?

18. Neûzé é vézô saouzanet al listri é deiz da spouñt ; hag ann énézi a vézô kéflusket er môr, ô véza n'az ai hini er méaz ac'hanod.

19. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : P'am bézô da rôet da eur géar dismañtret, ével ar c'hériou é péré né choum dén ; hag em bézô digaset war-n-od al louñk, hag é vézi gôlôet gañt kalz a zouréier ;

20. P'am bézô da zidennet gañd ar ré a ziskenn er poull étrézég ar bobl peûr-baduz, hag em bézô da lékéat é gwéled ann douar ével distrôiou kôz, gañd ar ré a zô diskennet er poull, évit na choumô dén enn-od ; hôgen p'am bézô rôet va gloar é douar ar ré véô ;

21. É kasinn ac'hanod da-gét, ha na vézi mui, hag ann hini az klaskô n'az kavô mui da-vikenn, émé ann Aotrou Doué.

—

XXVII. PENNAD.

Kanaouen kañvaouuz diwar-benn dismañtr Tir.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in ; ô lavarout :

2. Té éta, mâb dén, grâ eur c'hein-vân diwar-benn Tir :

3. Hag é liviri da Dir, péhini a zô diazézet war-harz ar môr, péhini a râ gwerzidigez gañd ar boblou eûz a eul lôd brâz a énézi : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O Tir, té éc'h eûz lavaret : Kaer-brâz ounn ;

4. Hag é-kreiz ar môr ounn diazézet. Da amézéien péré hô deûz da zavet, hô deûz da leûniet a gaerded.

5. Da zavet hô deûz, té ha da holl zôliérou gañt sapr Sanir : eur wézen-sedr eûz al Liban hô deûz kéméret évid ôber eur wern d'id.

6. Gañd derô Basan hô deûz gréat da roéñviou ; da dôstou hô deûz gréat gañd olifañd ann iñdez, ha da gamprou gañt *koat* énézi ann Itali.

7. Lin moan ann Éjipt gwéet a bép liou a zô bét aozet da wél d'id évit lakaad oud da wern ; mézer glâz ha limestra énézi Élisa hô deûz gréat da vannier.

8. Tûd Sidon hag Arad a zô bét da roéñvierien d'id ; ha da dûd fûr, ô Tir, a zô deûet da lévierien d'id.

9. Kôzidi Gébal, hag hé zûd fûr hô deûz kaset hô merdéidi évid holl zervich al léstr ; holl listri ar môr, hag hô merdéidi a zô en em rôet d'id évid da werzidigez.

10. Ar Bersied, al Lidied, hag al Libied a oa da vrézélidi enn da armé ; skourret hô deûz enn-od hô zirennou hag hô zôkou-houarn da skéd d'id.

11. Mipien Arad a oa gañd da armé war da vuriou trô-war-drô ; hag ar Bigméed péré a oa war da douriou, hô deûz skourret hô zroñsou oud da vuriou trô-war-drô ; hi hô deûz peûrleûniet da skéd.

12. Ar C'hartajinéed a réa gwerzidigez gan-éz, hag a leûnié da varc'hallec'hiou a galz a vadou, a arc'hañt, a houarn, a stéan, hag a bloum.

13. Ar Grésia, Tubal, ha Mosoc'h a oa ivé da varc'hadourien, hag a gasé d'as pobl sklaved ha listri arem.

14. Eûz a di Togorma é kased d'as marc'hallec'hiou kézek, ha marc'héien, ha muled.

15. Bugalé Dédan a oa da varc'hadourien ; kalz énézi a réa gwerzidigez gan-éz ; kâs a réañt d'id enn eskemm deñt olifañt, ha koat ébéna.

16. Ar Siried hô deûz gréat gwerzidigez gan-éz enn abek d'al lôd brâz eûz da labouriou ; hag hi hô deûz digaset war da varc'hallec'hiou perlez, tané, lien rouédek, lien lin moan, seiz ha chodchod.

17. Juda ha douar Israel a zô bét ivé da varc'hadourien ; hag hi hô deûz digaset war da varc'hallec'hiou gwiniz flour, ha balzam, ha mél, hag éôl, ha rousin.

18. Tûd Damas a oa ivé da varc'hadourien, enn eskemm eûz da holl labouriou ; hag hi a zigasé kalz madou, gwin c'houék, ha gloan livet-kaer.

19. Dan, hag ar Grésia, ha Mosel hô deûz digaset d'as marc'hallec'hiou houarn gôvéliet ; gwerzet hô deûz ivé d'id stakté ha raos c'houés-vâd.

20. Dédan a werzé d'id pallennoukézek.

21. Ann Arabia, hag holl briñsed Sédar a oa da varc'hadourien ; hi a zigasé d'id ein, tourzed ha bouc'hed.

22. Saba ha Réema a werzé ivé d'id hag a bréné gan-éz ; hi a zigasé d'id louzou-c'houés-vâd, mein talvouduz hag aour.

23. Haran, ha Chéné, hag Éden a bréné digan-éz ; Saba, hag Assur, ha Kelmad a werzé d'id.

24. Ar ré-mañ a réa eur werzidigez vrâz gan-éz, hag a zigasé d'id mézer glâz, broudérez, hag arrébeûri talvouduz strôbet ha stardet gañt kerdin ; koat sedr a werzeñt ivé d'id.

25. Da listri eo da wella gwerzidigez ; té a zô bét leûniet *a vadou*, hag a c'hloar é-kreiz ar môr.

26. Da roéñviérien hô deûz da gaset war ann douréier brâz, avel ar chrésteiz é deûz da vrévet é-kreiz ar môr.

27. Da vadou, ha da deñzoriou, ha da holl varc'hadourez, da verdéidi ha da levierien, ar ré a reizé pép-trâ war da varc'hallec'hiou, ann holl vrézélidi péré a oa enn-od, al lôd brâz a dûd péré a oa enn da greiz a gouézô é-kreiz ar môr é deiz da zismañtr.

28. Ouch trouz garmou da lévierien é vézô spouñtet ar strolladou listri.

29. Ar ré holl a zalc'hé ar roéñv a ziskennô eûz hô listri ; ar verdéidi hag ann holl lévierien en em zale'hô war ann douar.

30. Keina a raiñt kré diwar da benn, hag é c'harmiñt gañt c'houervder ; teûrel a raiñt poultr war hô fennou, en em sparfa a raiñt gañt ludu.

31. Touza a raiñt hô bléô enn abek d'id, eur gouriz-reûn a likiiñt war hô dargreiz ; gwéla a raiñt war-n-od é c'houervder hô c'haloun gañd eur c'hlac'har vrâz.

32. Hag hi a rai eur c'heinvan diwar da benn, hag a wélô war-n-od, ô *lavarout* : Piou a zô ével Tir, péhini a zô deûet da véza mûd é-kreiz ar môr ?

33. Té péhini, gañd da werzidigez war ar môr, éc'h eûz leûniet *a vadou* eul lôd brâz a boblou ; té péhini gañd da vadou brâz, ha gañd da boblou paot, éc'h eûz pinvidikéet rouéed ann douar.

34. Bréma oud brévet gañd ar môr ; da vadou a zô éat é gwéled ann douréier, hag al lôd brâz a dûd a oa enn-od a zô kouézet.

35. Ar ré holl a choum enn énézi a zô bét saouzanet diwar da benn ; hag hô holl rouéed skôet gañd ar stourmzé a zô bét gwévet enn hô dremm.

36. Marc'hadourien ar boblou hô deûz gréat goab ac'hanod ; deûet oud da-gét, ha na zistrôi mui-da-vikenn.

—

XXVIII. PENNAD.

Kanaouen kañvaouuz diwar-benn dismañtr Sidon.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in : ô lavarout :

2. Mâb Dén, lavar da briñs Tir : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma eo bét savet da galoun, ha ma éc'h eûz lavaret : Doué ounn, hag ounn azézet é kador Doué é-kreiz ar môr : pétrâ-bennâg ma oud eunn dén, ha n'oud két eunn Doué, ha ma éc'h eûz rôet da galoun ével kaloun eunn Doué.

3. Chétu té a zô furoc'h égét Daniel ; n'eûz disgwél é-bed kuzet d'id.

4. Gañd da furnez ha gañd da boell oud deûet da véza kré, hag éc'h eûz dastumet aour hag arc'hañt enn da deñzoriou.

5. Gañd da furnez vrâz, ha gañd da werzidigez éc'h eûz kresket da c'halloud ; ha da galoun a zô bét savet enn da ners.

6. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma eo bét savet da galoun ével kaloun eunn Doué ;

7. Râk-sé chétu mé a zigasô enn da énep diavésidi, ar ré gréva eûz ar brôadou ; hag hi a lakai hô c'hlézé enn noaz war gaerded da furnez, hag a zaotrô da c'héned.

8. Da laza a raiñt, hag az taoliñt d'ar gwéled ; hag é varvi é-touez ar ré a vézô lazet é-kreiz ar môr.

9. Ha té a lavarô dirâg ar ré a lazô ac'hanod : Doué ounn ; pétrâ-bennâg ma oud eunn dén, ha n'oud két eunn Doué, étré daouarn ar ré az lâz ?

10. Eûz a varô ar ré-zienwad é varvi dré zourn ann diavésidi ; râk mé eo em eûz hé lavaret, émé ann Aotrou Doué.

11. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout : Mâb dén, grâ keinvan diwar-benn roué Tir,

12. Ha lavar d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Té *a ioa* ar ziel hévél *oc'h Doué* (M), leûn a furnez ha klôk a gaerded :

13. É dudiou paradoz Doué oud bét : pép méan talvouduz a c'hôlôé ac'hanod ; ar sardou, ann topaz, ar jasp, ar c'hrizolit, ann oniks, ar béril, ar safir, ar c'harbouñkl, hag ann éméroden, hag ann aour a greské da skéd ; hag ar zutellou a zô bét aozet évid ann deiz é péhini oud bét krouet.

14. Té a ioa eur c'hérubin astennet ha gwarézer : da lékéat em bôa war vénez sañtel Doué ; é-kreiz ar vein lugernuz éc'h eûz baléet.

15. Klôk é oaz enn da heñchou enn deiz é péhini oud bét krouet, kén na eo bét kavet ar fallagriez enn-od.

16. Gañd da werzidigez vrâz, eo bét leûn da galoun a fallagriez, hag éc'h eûz péc'het ; hag em eûz da zistolet eûz a vénez Doué, hag em eûz da gollet, ô kérubin gwarézer, eûz a greiz ar vein lugernuz.

17. Savet eo bét da galoun enn da skéd ; kollet éc'h eûz da furnez enn da gaerded ; da ziskaret em eûz d'ann douar ; dirâg ar rouéed em eûz da lékéat évit ma wéliñt ac'hanod.

18. Gañd al lôd brâz eûz da fallagriézou, ha gañt fallagriez da werzidigez éc'h eûz saotret da zañtélez ; lakaad a rinn éta da zoñd er-méaz ac'hanod eunn tân hag a louñkô ac'hanod ; hag é likiinn ac'hanod *da gouéza* é ludu war ann douar dirâg ar ré holl az gwélô.

19. Ar ré holl az gwélô é-touez ar boblou, a vézô saouzanet diwar da benn ; da-gét é vézi deûet, ha na vézi mui da-vikenn.

20. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

21. Mâb dén, trô da zaoulagad warzû Sidon, ha diougan diwar hé fenn,

22. Ha lavar : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé *a zeû* étrézég enn-od, Sidon, hag é vézinn sañtélet enn da greiz ; ha *da dûd* a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô bét gréat barn enn-hi, hag é vézinn bét sañtélet enn-hi.

23. Ar vosen a gasinn enn-hi, hag ar goad enn hé leûriou-kéar ; hag hi a gouézô a bép tû enn hé c'hreiz lazet gañd ar c'hlézé ; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

24. Na vézô mui évit ti Israel eunn abeg a wall-skouér hag a c'houervder, nag eunn dréan ô c'hlaza ar ré holl a zô war hé zrô, hag a stourm out-hi ; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou Doué.

25. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : P'am bézô strollet ti Israel eûz a vesk ar boblou é-touez péré em eûz hô skiñet, é vézinn sañtélet enn-hô dirâg ar brôadou ; hag hi a choumô enn hô douar, em bôa rôet da Jakob, va zervicher.

26. Hag hi a choumô enn-hañ gañt pép kréd ; hag hi a zavô tiez, hag a blañtô gwini, hag a choumô gañt fisiañs, p'am bézô gréat barn war ar ré holl a stourm out-hô trô-war-drô : hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, hô Doué.

—

XXIX. PENNAD.

Diougan a-énep roué ann Éjipt.

1. Enn dékved bloaz, enn dékved miz, enn unnékved deiz eûz ar miz, gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, trô da zaoulagad warzû Faraon, roué ann Éjipt, ha diougan pép-trâ diwar hé benn, ha diwarbenn ann Éjipt.

3. Komz ha lavar : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a zeû étrézég enn-od, Faraon, roué ann Éjipt, aérouañt brâz péhini a c'hourvez é-kreiz da stériou hag a lavar : D'in eo ar ster, ha mé eo em eûz va gréat va-unan.

4. Ha mé a lakai eur wesken oud da garvanou ; hag é péginn pésked da steriou oud da skañt ; da denna a rinn eûz a greiz da steriou, ha da holl bésked a choumô péget oud da skañt.

5. Da dêurel a rinn enn distrô, hag holl bésked da ster ; war c'horré ann douar é komzi ; na vézi két savet, na vézi két dastumet ; da loéned ann douar ha da evned ann éñv é rôinn ac'hanod da voéd :

6. Hag ar ré holl a choum enn Éjipt a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou ; ô véza ma oud bét eur vâz kors da di Israel.

7. Pa hô deûz da géméret dré da zourn, oud bét torret, hag éc'h eûz roget hô skoaz holl ; ha pa hô deûz harpet war-n-od, oud bét brévet, hag éc'h eûz diframmet hé zigroazel.

8. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a zigasô ar c'hlézé war-n-od, hag é lazinn enn-od ann dûd hag al loéned.

9. Ha douar ann Éjipt a zeûi da véza eunn distrô, hag eul léac'h didûd ; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou ; ô véza ma éc'h eûz lavaret : D'in eo ar ster, ha mé eo em eûz hé c'hréat.

10. Râk-sé chétu mé a zeû étrézég enn-od, hag étrézek da steriou ; da eunn distrô é likiinn douar ann Éjipt, goudé m'am bézô hé gwastet gañd ar c'hlézé, adalek tour Siénez bétég harzou ann Étiopia.

11. Na dréménô két dré-z-hañ troad ann dûd, na troad al loéned ; ha na choumô dén enn-hañ a-héd daou-ugeñt vloaz.

12. Lakaad a rinn douar ann Éjipt du véza didûd é-touez ann douarou didûd, hag hé gériou é-kreiz ar c'hériou gwastet ; hag hi a vézô gwastet a-héd daou-ugeñt vloaz ; ha mé a skiñô ann Éjiptianed é-touez ar brôadou, hag a weñtô anézhô é-kreiz ar brôiou.

13. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Goudé ma vézô tréménet daou-ugeñt vloaz, é strollinn ann Éjiptianed eûz a greiz ar boblou é-touez péré é oañt bét skiñet.

14. Ha mé a lakai da zistrei sklaved ann Éjipt, hag hô lakai é douar Faturez, é douar hô ganédigez ; hag hi a rénô énô gañt vuelded.

15. Ann distéra é vézô eûz ar rouañtélésiou, ha na zavô mui war ar brôadou ; ha mé hô gwanô, évit na aotrouniiñt mui war ar boblou.

16. Na véziñt mui da gréd da di Israel, évid deski d'ézhô fallagriez, hô lakaad da dec'hout ha da voñt war hô lerc'h ; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou Doué.

17. Er seizvéd bloaz war-n-ugeñt, er *miz* keñta, enn deiz keñta eûz ar miz, é teûaz gér ann Aotrou d'in, ô lavarout :

18. Mâb dén, Nabukodonosor, roué Babilon, en deûz gréat d'in gañd hé armé eur servich brâz a-énep Tir ; ann holl bennou a zô deûet da vézâ moal, hag ann holl ziskoaz a zô bét kiñet ; ha koulskoudé n'eûz két bét rôet a c'hôbr d'ézhañ, na d'hé armé, évid ar servich brâz en deûz gréat d'in a-énep Tir.

19. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu é rôinn da Nabukodonosor, roué Babilon, douar ann Éjipt ; hag héñ a gémérô hé holl bobl, hag é rai hé breiz anézhañ, hag é rannô hé zibourc'hou ; hag hi a vézô da c'hôbr d'hé armé,

20. Évid ar servich brâz en deûz gréat d'in enn hé éneb-hi : rôet em eûz d'ézhañ douar ann Éjipt, ô véza ma en deûz labouret évid-ounn, mé ann Aotrou Doué.

21. Enn deiz-zé é kreskô pûl korn ti Israel, hag é rôinn d'id eur génou digor enn hô c'hreiz ; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

—

XXX. PENNAD.

Tôstaad a râ dismañtr ann Éjipt.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, diougan, ha lavar : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Iudit, gwâ ann deiz-zé !

3. Râk tôst eo ann deiz ; tôstaad a râ deiz ann Aotrou, deiz ar c'houmoul, péhini a vézô amzer ar brôadou.

4. Hag ar c'hlézé a zeûi war ann Éjipt ; hag eur spouñt brâz a vézô enn Étiopia, pa gouéziñt hag hi glazet enn Éjipt ; pa vézô éat-da-gét hé bobl paot, hag é vézô dismañtret hé ziazézou.

5. Ann Étiopia, hag al Libia, hag al Lidia, hag ann dilerc'h eûz ar boblou, ha C'hub, ha bugalé douar ar gévrédigez, a gouézô gañt-hô dindân ar c'bléze.

6. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Ar ré a gen-nerzé ann Éjipt a gouézô ivé, ha balc'hded hé c'halloud a vézô kaset-da-gét ; adalek tour Sien é kouéziñt enn-hañ gañd ar c'hlézé, émé ann Aotrou Doué ann arméou.

7. Hag hi a vézô lékéat é-touez ann douarou gwastet, hag hé gériou é-touez ar c'hériou didûd.

8. Hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou Doué ; p'am bézô lékéat ann tân enn Éjipt, ha pa vézô kaset-da-gét hé holl skoazellérien.

9. Enn deiz-zé éz ai kannaded a zira-z-oun, war listri, évid diskara balc'hded ann Étiopia ; hag ar spouñt a zeûiô enn-hô é deiz ann Éjipt, ô véza ma teûiô hép mâr.

10. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Kâs a rinn da-gét al lôd brâz a dûd a zô enn Éjipt, dré zourn Nabukodonosar, roué Babilon.

11. Hé lakaad a rinn da zoñt, héñ hag hé bobl, hag ar ré gréva eûz ar brôadou, évit kolla ann Éjipt ; hag hi a dennô hô c'hlézé war ann Éjipt, hag a leûniô ar vrô a gorfiou-marô.

12. Dizéc'ha a rinn hé steriou ; hag é likiinn hé vrô étré daouarn ar ré wasa ; hag é tispenninn ar vrô-zé, ha kémeñd a zô enn-hi, dré zourn ann diayésidi, pa em eûz hé lavaret, mé ann Aotrou.

13. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Diskara a rinn ar skeûdennou, hag é kasinn-da-gét idolou Memfis. Na vézô mui a briñs é douar ann Éjipt ; ar spouñt a rinn war zouar ann Éjipt.

14. Douar Faturez a wastiinn, é Tafnis é likiinn ann tân, ha va barn a rinn é Aleksañdria.

15. Va frouden a skulinn war Béluzis, ners ann Éjipt, hag é lazinn al lôd brâz a dûd eûz a Aleksañdria.

16. Ha mé a lakai ann tân enn Éjipt ; Péluzis a geinô ével eur c'hrég é gwilioud ; Aleksañdria a vézô gwastet, hag Memfis a vézô eñkrézet bemdez.

17. Tûd-iaouañk Héliopolis ha Bubast a gouézô dindân ar c'hlézé, hag ar merc'hed a vézô kaset é sklazérez.

18. É Tafnis ann deiz a zeûi da véza dû, p'am bézô brévet énô gwalenroué ann Éjipt, ha pa vézô bévézet enn-hi balc'hded hé galloud ; eur goabren a c'hôlôi anézhi, hag hé merc'hed a vézô kaset é sklavérez.

19. Ha mé a rai va barnédigez enn Éjipt ; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

20. Hag enn unnékved bloaz, er miz keñta, er seizved deiz eûz ar miz, gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

21. Mâb dén, bréac'h Faraon, roué ann Éjipt, em eûz torret ; ha né két bét louzaouet évit paréa ; né két bét éréet gañt lurellou, na gôlôet gañt liénennou, évit pa vézô deûet hé ners d'ézhi, ma hellô derc'hel ar c'hlézé.

22. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a zeûi étrézé

Faraon, roué ann Éjipt, hag é astorrinn hé vréac'h kré, hag héñ torret; hag é likiinn da gouéza ar c'hlézé eûz hé zourn.

23. Ha mé a skiñô ann Éjiptianed é-touez ar brôadou, hag a weñtô anézhô é-kreiz ar brôion.

24. Ha mé a grévai bréac'h roué Babilon, hag a lakai va c'hlézé enn hé zourn; hag é torrinn bréac'h Faraon, hag *hé dûd* a c'harmô hag a geinô, pa véziñt lazet dira-z-hañ.

25. Ha mé a grévai bréac'h roué Babilon, ha bréac'h Faraon a gouézô; hag hî a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô lékéat va c'hlézé é dourn roué Babilon, ha p'en dévézô hé asténnet war vrô ann Éjipt.

26. Ha mé a skiñô ann Éjiptianed é-touez ar brôadou, hag a weñtô anézhô é-kreiz ar brôiou; hag hî a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

—

XXXI. PENNAD.

Ével ma eo bét dismañtret ann Assiria, é vézô dismañtret ivé ann Éjipt.

1. Hag enn unnékved bloaz, enn trédé miz, enn *deiz* keñta eûz ar miz, é teûaz gér ann Aotrou d'in, ô lavarout.

2. Mâb dén, lavar da Faraon, roué ann Éjipt, ha d'hé bobl: Out piou oud-dé héñvel enn da vrasder?

3. Chétu Assur a ioa ével eur wézen-sedr war al Liban, kaer enn hé skourrou, stañk enn hé brañkou, hag uc'hel-brâz; hag é-touez hé skourrou stañk, é savé hé bâr.

4. Ann douréier hô dôa hé maget, al louñk en dôa hé lékéat da zével; ar steriou a rédé enn-drô d'hé grisiou, hag hî a gasé hé gouériou da holl wéz ar mésiou.

5. Râk-sé é oa bét savet dreist holl wéz ar vrô; hag hé skourrou a oa paottet, hag hé brañkou a oa en em astennet gañd ann douréier vrâz.

6. Ha p'en dôé lédet hé skeûd, holl evned ann éñv a réaz hô neiz enn hé skourrou, hag holl loéned ar c'hoajou a c'hanaz hô menned dindân hé brañkou, hag eul lôd brâz a vrôadou a choumé dindân hé skeûd.

7. Kaer-brâz é oa enn hé brasder, hag el léd eûz hé skourrou; ô véza ma oa tôst hé grisiou d'ann douréier vrâz.

8. Ar gwéz-sedr na oañt két uc'héloc'h égét-hi é liors Doué, ar gwézsapr na oañt két kenn uc'hel hag hî, nag ar gwéz-platan kén lédan hag hî enn hô skourrou; na oa gwézen é-béd é liors Doué héñvel oud hou-mân, na ker kaer hag hî.

9. O véza ma em bôa hé gréat kaer, ha m'é dôa kals a skourrou deliaouuz, ann holl wéz dudiuz eûz a liors Doué a érézé anézhi.

10. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: O véza ma eo savet houn-nez enn hé uc'helder, ma é deûz gorréet bâr hé skourrou ker glaz ha ker stañk, ha ma eo bét savet hé c'haloun enn hé uc'helder;

11. Em eûz hé lékéat étré daouarn ar c'hréva eûz ar brôadou, péhini a rai d'ézhi ar péz a garô; enn abek d'hé fallagriez em eûz hé distaolet.

12. Diavésidi, hag ar ré grisa eûz ar brôadou, a drouc'hô anézhi, hag hé zaolô war ar ménésiou; hé skourrou a gouézô a bép tû a-héd ann traoñiennou, hag hé brañkou a vézô torret war holl rec'hier ann douar; hag holl boblou ann douar en em dennô a zindân hé skeûd hag a zilézô anézhi.

13. Holl evned ann éñv a choumô enn hé diskariou, hag holl loéned ar mésiou en em dennô enn hé skourrou.

14. Dré-zé ann holl wéz, plañtet war ann doureier na zaviñt mui enn hô uc'helder, ha na c'horrôiñt mui hô bâr dreist hô skourrou ker stañk; hag ar ré a vézô douret na choumiñt két enn hô sâ: râg holl iñt bét rôet d'ar marô é gwéled ann douar, é-kreiz bugalé ann dûd, gañd ar ré a ziskenn er poull.

15. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Enn deiz é péhini eo bét diskennet er béz, em eûz gréat kañv, hag em eûz hé gôlôet gañd al louñk; hé steriou em eûz stañket; miret em eûz oud hé doureier vrâz da rédek; al Liban a zô bét glac'haret diwar hé fenn, hag holl wéz ar mésiou a zô bét horellet.

16. Gañt trouz hé dismañtr em eûz spouñtet ar brôadou, pa hé c'hasenn d'ann ifern, gañd ar ré a ziskenné er poull; hag ann holl wéz dudiuz ar ré vrasa hag ar ré uc'héla eûz al Liban, péré a oa bét douret, a zô bét dizoaniet é gwéled ann douar.

17. Râg hî ivé a ziskennô enn ifern, gañd ar ré a zô bét lazet gañd ar c'hlézé; ha kémeñd hini anézhô a vézô bét da vréac'h d'ézhi, a vézô azézet dindân hé skeûd é-kreiz ar brôadou.

18. Out piou oud-dé héñvel, té péhini a zô kér brâz ha kenn uc'hel é-touez ar gwéz dudiuz? Chétu oud bét diskennet gañd ar gwéz dudiuz é gwéled ann douar; é-kreiz ar ré-zienwadet é kouskí, gañd ar ré a zô bét lazet gañd ar c'hlézé. Ével-sé *é vézô* Faraon hag hé holl bobl, émé ann Aotrou Doué.

—

XXXII. PENNAD.

Diougan all diwar-benn ann Éjipt.

1. Hag enn daouzékved bloaz, enn daouzékved miz, enn *deiz* keñta eûz ar miz, é teûaz gér ann Aotrou d'in, ô lavarout:

2. Mâb dén, grâ eur c'heinvan diwar-benn Faraon, roué ann Éjipt, ha lavar d'ézhañ: Out léon ar brôadou oud bét héñvel, hag oud ann aérouañt a zô er môr: skei a réez gañd da gorn kémeñd a oa enn da steriou, tévalaad a réez ann doureier gañd da dreid, hag é vac'hez hô steriou.

3. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Astenna a rinn war-nod va rouéjou gañd eul lôd brâz a boblou, hag é tidenninn ac'hanod em zeûlen.

4. Da deûrel a rinn war ann douar, hag é tilézinn ac'hanod warc'horré ar mésiou: lakaad a rinn evned ann éñv da choum war-n-od, ha loéned ann douar holl d'en em walc'ha ac'hanod.

5. Da gig a likiinn war ar ménésiou, hag é leûninn ann traoñiennou gañd da vreinadurez.

6. Skula a rinn da c'hoad brein war zouar ar ménésiou, hag é leûninn ann traoñiennou gan-éz.

7. Pa vézi marô, é c'hôlôinn ann éñv, hag é likiinn ar stéred da véza dû; ann héol a c'hôlôinn gañd eur goabren, hag al loar na rôi két hé goulou.

8. Holl c'houlaouennou ann éñv a likiinn da wéla war-n-od; ann dévalien a skulinn war da zouar, émé ann Aotrou Doué, pa gouézô da ré-c'hlazet é-kreiz ann douar, émé ann Aotrou Doué.

9. Ha mé a lakai da skrija kaloun meûr a bobl, pa rôinn da anaout da zismañtr é-touez ar brôadou, é brôiou ha na anavézez két.

10. Ha me a lakai kalz poblou da zaouzani diwar da benn; hag hô rouéed a vézô spouñtet-brâz enn abek d'id, pa zéraouô va c'hlézé trémenoud dira-z-hô; ha pép-hini anézhô a grénô évit-hañ hé-unan é deiz da zismañtr.

11. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Klézé roué Babilon a zeûi war-n-od.

12. Gañt klézéier ar ré gré é tiskarinn da lôd brâz a dûd: didrec'huz eo ann holl vrôadou-zé; hag hî a gasô-da-gét balc'hder ann Éjipt, hag hî holl dûd a vézô bévézet.

13. Ha mé a lakai da vervel ann holl loéned a oa war-héd ann douréier vrâz; ha na véziñt mui kéflusket gañt troad ann dén; ha karn al loéned n'hô strafilô mui.

14. Neûzé é likiinn hô douréier da véza dizaotr, hag hô stériou da véza ével éôl, émé ann Aotrou Doué.

15. P'am bézô gwastet douar ann Éjipt; pa vézô deûet didûd hé holl brô; p'am bézô skôet gañd hé holl dûd; hî a wézô neûzé pénaoz eo mé ann Aotrou.

16. Ével-henn hé gwéli, ével-henn hé gwéliñt: merc'hed ar brôadou a wélô anézhañ; gwélet é vézô war ann Éjipt, ha war hé holl bobl, émé ann Aotrou Doué.

17. Hag enn daouzékved bloaz, er

pemzékved deiz eûz ar miz, é teûaz gér ann Aotrou d'in, ô lavarout :

18. Mâb dén, kân eur ganaouen kañvaouuz diwar-benn holl bobl ann Éjipt ; ha distol hi hé-unan, hî ha merc'hed ar brôadou ar ré gréva, enn douar ann izéla, gañd ar ré a ziskenn er poull.

19. É pétrâ oud-dé kaéroc'h ? Diskenn, ha kousk gañd ar ré-zienwadet.

20. Kouéza a raiñt dindân ar c'hlézé é-kreiz ar ré lazet : rôed eo ar c'hlézé, distaolet é vézô-hî, hag hé holl boblou.

21. Ar ré c'halloudusa é-touez ar ré gré a gomzô gañt-hi eûz a greiz ann ifern, hî péré a zô bét diskennet gañd hô skoazellerien, hag a zô marô dienwad, goudé béza bét lazet gañd ar c'hlézé.

22. Énô *éma* Assur, hag hé holl bobl ; hé vésiou *a zô* war hé drô ; holl iñt bét lazet, holl iñt bét kouézet dindân ar c'hlézé.

23. Rôet eo bét d'ézhô bésiou é gwéled ar poull ; hag hé holl bobl a zô enn-drô d'hé vez ; hî holl péré a zô bét lazet, péré a zô bét kouézet dindân ar c'hlézé, goudé béza bét taolet ar spouñt gwéchall é douar ar ré véô.

24. Énô *éma* Élam, hag hé holl bobl enn-drô d'hé vez ; hî holl péré a zô bét lazet, hag a zô bét kouézet dindân ar c'hlézé ; hî péré a zô diskennet dienwad é gwéled ann douar, hî péré hô deûz taolet ar spouñt é douar ar ré véô, hag hô deûz douget hô dismégañs gañd ar ré a ziskenn é gwéled ar poull.

25. É-kreiz ar ré lazet hô deûz lékéat hé wélé, é-touez hé holl boblou ; hé vésiou a zô enn-drô d'ézhañ. Ar ré-zé holl a zô dienwadet hag a zô bét lazet gañd ar c'hlézé ; ô véza m'hô dôa taolet ar spouñt é douar ar ré véô ; hag hî hô deûz douget hô dismégañs gañd ar ré a ziskenn é gwéled ar poull ; é-kreiz ar ré lazet iñt bét lékéat.

26. Énô *éma* Mosoc'h ha Tubal, hag hé holl bobl ; hé vésiou a zô enn-drô d'ézhañ. Ar ré-zé holl a zô dienwadet, a zô bét lazet hag a zô bét kouézet dindân ar c'hlézé ; ô véza ma hô deûz taolet ar spouñt é douar ar ré véô.

27. Na gouskiñt két gañd ar ré galounek, péré a zô bét kouézet hag hî dienwadet, péré a zô diskennet d'ann ifern gañd hô armou, hag hô deûz lékéat hô c'hlézéier dindân hô fennou ; hô fallagriézou a zô éat enn hô eskern, ô véza ma iñt bét spouñt ar ré gré é douar ar ré véô.

28. Té éta a vézô brévet é-kreiz ar ré-zienwadet, hag a gouskô gañd ar ré a zô bét lazet gañd ar c'hlézé.

29. Énô *éma* ann Iduméa hag hé rouéed, hag hé holl zuged, péré a zô bét lékéat gañt hô holl armé é-touez ar ré a zô bét lazet gañd ar c'hlézé ; hag hî a zô kousket gañd ar ré-zienwadet, ha gañd ar ré a ziskenn é gwéled ar poull.

30. Énô *éma* holl briñsed ann hañter-nôz, hag ann holl wénaérien, péré a zô bét kaset gañd ar ré a zô bét lazet, hag hî spouñtet-brâz, ha leûn a véz enn hô ners ; kousket iñt dienwad é-touez ar ré a zô bét lazet gañd ar c'hlézé, ha douget hô deûz hô dismégañs gañd ar ré a ziskenn é gwéled ar poull.

31. Faraon en deûz hô gwélet, hag a zô bét dizoaniet gañd al lôd brâz eûz hé bobl a zô bét lazet gañd ar c'hlézé ; Faraon hag hé holl armé, émé ann Aotrou Doué :

32. Râk rôet em eûz va heûz é douar ar ré véô ; hag héñ a zô bét kousket é-kreiz ar ré-zienwadet, gañd ar-ré a zô bét lazet gañd ar c'hlézé, *da lavaroud eo*, Faraon hag hé holl bobl, émé ann Aotrou Doué.

—

XXXIII. PENNAD.

Ann Aotrou na c'houlenn két koll ti Israel, hôgen hé zistrô oud Doué.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, komz out bugalé da bobl, ha lavar d'ézhô : P'am bézô digaset ar c'hlézé war eur vrô, ha pa en dévézô kéméret pobl ar vrô-zé eunn dén eûz ar ré zistéra, ha pa en dévézô hé lékéat da c'héder war-n-ézhô ;

3. Hag ô wélout ar c'hlézé ô toñt war ar vrô-zé, mar son gañd ar c'horn-boud, ha mar kélenn ar bobl :

4. Piou-bennâg a glévô soun ar c'horn-boud, ha na lakai két a évez ; mar teû ar c'hlélé war-n-ézhañ, ha mar d-eo lazet gañt-hañ, hé c'hoad a gouézô war hé benn hé-unan.

5. Soun ar chorn-boud en deûz klévet, ha n'en deûz két lékéat a évez ; hé c'hoad a gouézô war-n-ézhañ ; hôgen ma laka évez, é savétei hé éné.

6. Mar gwél ar géder ar c'hlézé ô toñt, ha ma na son két gañd ar c'horn-boud ; ma n'en em ziwall két ar bobl, ha mar teû ar c'hlézé d'hô laza ; héñ a vézô kéméret enn hé fallagriez, hôgen hô c'hoad a c'houlenninn digañd dourn ar géder.

7. Ha té, mâb dén, da c'héder em eûz da rôet da dî Israel ; gériou va génou a zélaoui, hag é rôi da anaout d'ézhô ar péz em bézô lavaret.

8. Pa livirinn d'ann dén fallagr : Dén fallagr, mervel, mervel a rî, ma na gomz két out ann dén fallagr évit ma en em dennô eûz hé heñt ; ann dén fallagr-zé a varvô enn hé fallagriez, hôgen hé c'hoad a c'houlenninn digañd da zourn.

9. Hôgen ma lévérez d'ann dén fallagr distrei diouc'h hé heñt, ha ma na zistrô két diouc'h hé heñt ; héñ a varvô enn hé fallagriez : hôgen té ez pézô diéûbet da éné.

10. Té éta, mâb dén, lavar da dî Israel : Ével-henn é komzit, ô lavarout : Hor fallagriézou hag hor pé-c'héjou a zô war-n-omp, hag enn-hô é tizéc'homp ; pénaoz éta é helfempni béva ?

11. Lavar d'ézhô : Ével ma ounn béô, émé ann Aotrou Doué, na fell két d'in marô ann dén fallagr, hôgen ma tistrôi ann dén fallagr eûz hé heñt, ha ma vévô. Distrôit diouc'h hô kwall heñchou : ha pérâg é varvot-hu, tî Israel ?

12. Té éta, mâb dén, lavar da vugalé da bobl : Gwirionez ann dén gwirion na zieûbô két anézhañ é pé zeiz-bennâg ma péc'hô ; ha fallagriez ann dén fallagr na rai két a c'haou out-hañ é pé zeiz-bennâg ma tistrôi diouc'h hé fallagriez ; hag ann dén gwirion na hellô két béva enn hé wirionez é pé zeiz-bennâg ma péc'hô.

13. Ma lavarann d'ann dén gwirion pénaoz é vévô, hag ô fisiout war hé wirionez, mar grâ fallagriez, hé holl wirionésiou a vézô lékéat é añkounac'h, hag héñ a varvô hé-unan er fallagriez en dévézô gréat.

14. Ha ma lavarann d'ann dén fallagr : Mervel, mervel a rî ; mar grâ pinijen eûz bé béc'hed, ha mar grâ barnédigez ha gwirionez ;

15. Mar tistol ann dén fallagr-zé ar gwéstl, mar rô ar péz en dôa skrapet, mar balé é kémennou ar vuez, ha ma né râ nétrâ a fall ; béva, béva a rai, ha na varvô két.

16. Ann holl béc'héjou en dôa gréat, na véziñt két tamallet d'ézhañ ; barnédigez ha gwirionez en deûz gréat ; béva, béva a rai.

17. Ha bugalé da bobl hô deûz lavaret : Né kéd éeun heñt ann Aotrou ; hôgen hô heñt-hi eo né kéd éeun.

18. Râk pa zilézô ann dén gwirion hé wirionez, hag é rai fallagriézou, é varvô enn-hô.

19. Ha pa zilézô ann dén fallagr hé fallagriez, hag é rai barnédigez ha gwirionez, é vévô enn-hô.

20. Hag é livirit : Né kéd éeun heñt ann Aotrou. Tî Israel, mé a varnô pép-hini ac'hanoc'h hervez hé heñchou.

21. Enn daouzékved bloaz, enn dékved miz, er pempved *deiz* eûz ar miz abaoé hon dizougadur, é teûaz eunn dén a oa bét téc'het diouc'h Jéruzalem, d'am c'havout, ô lavarout : Dismañtret eo ar géar.

22. Hôgen dourn ann Aotrou a zeûaz war-n-oun diouc'h ann abardaez, abarz ma teûaz ann hini a oa bét tec'het ; hag héñ a zigoraz va génou, keñt ma teûjé étrézég enn-oun diouc'h ar miñtin, ha va génou ô véza bét digoret, na daviz mui.

23. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

24. Mâb dén, ar ré a choum enn dizériou-zé war zouar Israel a gomz

hag a lavar : Abraham né oa néméd eunn dén, hag en deûz bét ann douarmañ é digouéz ; ha nì a zô paot, ha d'éomp-ni eo rôet ann douar-zé é kers.

25. Râk-sé é liviri d'ézhô : Évelhenn é lavar ann Aotrou Doué : C'houi péré a zebr *ar c'hik* gañd ar goad, hag a zâv hô taoulagad étrézég hoc'h hudurézou, hag a skul ar goad ; ha piaoua a réot-hu ann douar-zé é digwéz ?

26. Savet oc'h bét gañd hô klézeier, argarzidigézou hoc'h eûz gréat, pép-hini ac'hanoc'h en deûz gwallet grég hé nésa ; hag é piaouot ann douar-zé é digwéz ?

27. Lavar ann dra-mañ d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : *Ével ma* ounn béô, ar ré a choum enn dizériou a gouézô dindân ar c'hlézé ; ar ré a zô er parkeier, a vézô rôet da voéd d'al loéned ; hag ar ré a zô er c'hréou hag er c'héviou, a varvô gañd ar vosen.

28. Ha mé a lakai ann douar-zé da véza didûd ha diheñt, hag hé ners rôk a vézô kaset-da-gét ; ha ménésiou Israel a vézô mañtret, ô véza na drémenô mui dén dré-z-hô.

29. Hag hì a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô lékéat hô douar da véza didûd ha diheñt, enn abek d'ann holl argarzidigézou hô deûz gréat.

30. Ha té, mâb dén, bugalé da bobl péré a gomz diwar da benn a-héd ar muriou, hag é-tâl dôriou hô ziez, a lavar ann eil d'égilé, pép-hini d'hé nésa : Deûit, ha sélaouomp pétrâ eo ar gér a zô deûet diouc'h ann Aotrou.

31. Hag hì a zeû étrézég enn-od, ével ma en em stroll eur bobl ; hag hì a azez dira-z-od, *ével* va fobl ; hag hì a zélaou da lavariou, ha na sévénoñt két anézhô ; râg hì hô zrô é kanaouennou enn hô génou, hag hô c'haloun a ia da heûl hô fizôni.

32. Ha té a zô évit-hô ével eur ganaouen a giniad, a ganeur enn eunn doaré c'houék hag hétuz ; hag hì a glev da c'heriou, ha na sévénoñt két anézhô.

33. Ha pa vézô deûet ar péz a zô bét diouganet (ha chétu é teû), neûzé é wéziñt pénaoz é vézô bét eur profed enn hô zouez.

XXXIV. PENNAD.

Diougan a-éneb ar wall vésérien.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, diougan diwar-benn mésérien Israel ; diougan, ha lavar d'ar vésérien : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Gwâ mésérien Israel, péré en em bask hô-unan ; ar vésérien hag hì a bask hô déñved ?

3. Hô léaz a zebrac'h, gañd hô gloan en em c'hôlôac'h, hag ar ré larda anézhô a lazac'h ; hôgen na baskac'h két va zropel.

4. N'hoc'h eûz két krévéet ar ré a oa toc'hor, ha n'hoc'h eûz két louzaouet ar ré a oa klañv, n'hoc'h eûz két liénennet ar ré a oa gouliet, n'hoc'h eûz két savet ar ré a oa kouézet, ha n'hoc'h eûz két klasket ar ré a oa diañket ; hôgen hô mestrounia a réac'h gañt garveñtez ha gañt béli.

5. Ha va deñved a zô bét skiñet, ô véza n'hô dôa két a véser ; hag hì a zô deûet da voéd da holl loéned ar mésiou, hag a zô bét skiñet.

6. Kildrôet hô deûz va zropellou war ann holl ménésiou ha war ann holl gréc'hiennou huel ; ha war c'horré ann douar holl eo bét skiñet va zropellou, ha né oa dén évid hô c'hlaskout, né oa dén, émé-vé, évid hô c'hlaskout.

7. Râk-sé, mésérien, sélaouit gér ann Aotrou :

8. *Ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, ô véza ma eo bét lézet va zropellou é preiz, ha ma eo bét va déñved da voéd da holl loéned ar mésiou, dré na oa két a véser ; ha na glaské két va misérien va zropellou ; hôgen ma en em baské ar vésérien hô-unan, ha na baskeñt két va zropellou :

9. Râk-sé, mésérien, sélaouit gér ann Aotrou :

10. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu é teûann va-unan étrézég ar vésérien-zé ; mé a glaskô va zropel hag hé dennô eûz hô daouarn, ha mé a virô na baskiñt mui va zropel, ha n'en em baskô mui ar vésérien hô-unan ; ha mé a zieûbô va zrôpel eûz hô génou, ha na vézô mui da voéd d'ézhô.

11. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu é teûann va-unan da glaskout va déñved, hag é emwélinn anézhô.

12. Ével ma emwél ar méser hé dropel, enn deiz ma en em gav ékreiz hé zéñved a oa bét skiñet ; évelsé é emwélinn va déñved, hag é tieûbinn anézhô eûz ann holl léc'hiou é péré é véziñt bét skiñet enn deiz a goabr hag a dévalien.

13. Hô digas a rinn eûz a douez ar boblou, hag é strollinn anézhô eûz a gals brôiou, hag hô digasinn enn hô douar hô-unan ; hag é paskinn anézhô war ménésiou Israel, a-héd ar gouériou, hag enn holl léc'hiou eûz ar vrô a zô tûd enn-hô.

14. Er gwella peûrvannou é paskinn anézhô ; ménésiou huel Israel a vézô hô feûrvann ; énô é c'hourvéziñt war ar géot glâz, hag é peûriñt er peûrvannou ar ré larta war ménésiou Israel.

15. Mé a baskô va déñved, ha mé hô lakai da c'hourvéza, émé ann Aotrou Doué.

16. Ar ré a oa diañket a glaskinn, hag ar ré a oa kouézet a zavinn, hag ar ré a oa gouliet a liénenninn, hag ar ré a oa toc'hor a grévainn, hag ar ré a oa lard ha kré a virinn ; ha mé hô faskô gañt barnédigez.

17. Hôgen c'houi, va zropellou, ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a varnô étré ann dénved hag ann déñved, étré ann tourzed hag ar beuc'hed.

18. Ha né oa két a-walc'h d'é-hoc'h béza maget é peûrvann mâd, hép mac'ha gañd hô treid ann dilerc'h eûz ar peûrvann ? Ha pa hoc'h eûz évet dour skléar, hoc'h eûz strafilet ann dilerc'h gañd hô treid.

19. Ha va déñved a beûrê ar péz a oa bét mac'het gañd hô treid, hag a évé ar péz a oa bét strafilet gañd hô treid.

20. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué d'é-hoc'h : Chétu mé a varnô va-unan étré ann déñved lard hag ann déñved treûd ;

21. O véza ma vouñtac'h gañd hô kôstésiou ha gañd hô tiskoaz, ha ma weñtac'h gañd hô kerwiel ann holl zéñved toc'hor, kén n'hô pôa hô skiñet er-méaz :

22. Hôgen mé a zieûbô va zropel, ha na vézô mui é preiz ; ha mé a varnô étré ann déñved hag ann déñved.

23. Ha mé a lakai da zével warn-ézhô eur méser, péhini hô faskô, David va zervicher ; héñ hô faskô, hag héñ a vézô da véser d'ézhô.

24. Ha mé ann Aotrou a vézô da Zoué d'ézhô ; ha David va zervicher a vézô da briñs enn hô c'hreiz ; mé ann Aotrou em eûz hé lavaret.

25. Ha mé a rai gañt-hô eur gévrédigez a béoc'h hag a lakai-da-gét al lôéned droug er vrô ; hag ar ré a choum enn distrô, a gouskô gañt fisiañs er c'hoajou.

26. Hô leûnia a rinn a vennoz enndrô d'am c'hrec'hien ; ar glaô a zigasinn enn hé amzer ; glavéier a vennoz é véziñt.

27. Gwéz ar mésiou a rôi hô frouez, hag ann douar a rôi hé hégin, hag hì a vézô enn hô brô héb aoun ; hag hì a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô torret chadennou hô iéô, hag em bézô hô zennet eûz a zaouarn ar ré a vestrounié anézhô.

28. Ha na véziñt mui da breiz d'ar brôadou, ha loéned ann douar n'hô debriñt mui ; hôgen hì a choumô *énô* gañd fisiañs hag héb aoun é-béd.

29. Ha mé a lakai da zével enn-hô eur blañten brudet-brâz ; ha na véziñt mui skarzet gañd ann naounégez war ann douar, ha na zouginñt mui dismégañs ar brôadou.

30. Hag hì a wézô pénaoz mé ann Aotrou hô Doué *a zô* gañt-hô, ha *pénaoz* hì, tì Israel, *a vézô* va fobl, émé ann Aotrou Doué.

31. Hôgen c'houi, va zropellou, tropellou va feûrvann, tûd oc'h ; ha mé eo ann Aotrou hô Doué, émé ann Aotrou Doué.

XXXV. PENNAD.

Dismañtr ann Iduméed.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, trô da zaoulagad warzu ménez Seir, ha diougan enn hé énep, ha lavar d'ézhañ :

3. Evel-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé-a zeû étrézég ennod, ménez Seir, hag éc'h astenninn va dourn war-n-od, hag az likiinn da véza gwastet ha didûd.

4. Diskara a rinn da gériou, ha té a vézô didûd ; hag é wézi pénaoz eo mé anu Aotrou.

5. O véza ma oud bét eunn énébour peûr-baduz, ha ma oud éat gañd ar c'hlézé war-lerc'h bugalé Israel, é amzer hô glac'har, é amzer hô gwasa fallagriez :

6. Râk-sé *ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, mé az rôi d'ar goâd, hag ar gôad a heûliô ac'hanod ; hag ô véza ma éc'h eûz kaséet ar goâd, ar goâd a heûliô ac'hanod.

7. Ha mé a lakai ménez Seir da véza gwastet ha didûd ; hag é pellainn diout-hañ ar ré a iéa hag a zeûé.

8. Leûnia a rinn hé vénésiou gañd ar ré eûz hé dûd a vézô bét lazet ; enn da grec'hiennou, hag enn da draoñiennou, hag er frouden é kouézint dindân ar c'hlézé.

9. Da lakaad a rinn enn eunn distrô peûr-baduz ; ha da gériou a vézô didûd ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou Doué.

10. O véza ma éc'h eûz lavaret : Diou vrôad ha diou vrô a vézô d'in, ha da zigwéz em bézô anézhô ; pétrâ-bennâg ma édô ann Aotrou énô :

11. Râk-sé *ével ma* ounn béô, émé ann Aotrou Doué, é rinn d'id hervez da vuanégez, hag hervez ann hérez hag ar c'hâs éc'h eûz diskouézet enn hô c'hénver ; hag é teûinn da véza brudet enn hô zouez, p'am bézô da varnet.

12. Ha té a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, ha pénaoz em eûz klévet ann holl gunuc'hennou éc'h eûz embannet a-énep ménésiou Israel, ô lavarout : Didûd *iñt* ; rôet iñt d'é-omp da louñka.

13. Hô kénou a zô bét savet em énep ; gériou balc'h hoc'h eûz lavaret diwar va fenn ; ha mé em eûz hô c'hlévet.

14. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Pa vézô ar vrô holl el lévénez, mé az lakai enn eunn distrô.

15. Ével ma oud en em laouénéet diwar-benn digwéz ti Israel, ô véza ma eo bét dismañtret, ével-sé é rinn d'id : dismañtret é vézi, ménez Seir, hag ann Iduméa holl ; hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

XXXVI. PENNAD.

Distrô bugalé Israel enn hô douar.

1. Hôgen té, mâb dén, diougan diwar-benn ménésiou Israel, ha lavar : Ménésiou Israel, sélaouit gér ann Aotrou.

2. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma en deûz ann énébour lavaret diwar hô penn : Ac'hâ, ar c'hréc'hiennou peûr-baduz a zô bét rôet d'é-omp é digwez :

3. Râk-sé diougan, ha lavar : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma oc'h bét gwastet ha mac'het trô-war-drô, ha deûet da zigwez d'ar brôadou all, ha ma oc'h deûet da zorc'hen ha da c'hoapérez ar boblou :

4. Râk-sé, ménésiou Israel, sélaouit gér ann Aotrou Doué : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué d'ar ménésiou, ha d'ar c'hrec'hiennou, d'ar froudou, ha d'ann traoñiennou, d'ar c'hôz-diez didûd, ha d'ar c'hériou dilézet, péré a zô diboblet ha goapéet gañd ar boblou all trô-war-drô.

5. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Ével ma em eûz komzet é fô va buanégez a-éneb ar brôadou all, hag a-éneb ann Iduméa holl, péré a zô en em rôet va douar é digwéz gañt lévénez, a greiz hô c'haloun hag hô éné ; ha ma hô deûz hé zistolet évid hé wasta ;

6. Râk-sé diougan diwar-benn douar

Israel, ha lavar d'ar ménésiou ha d'ar c'hréc'hiennou, d'ann tunion ha d'ann traoñiennou : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé em eûz komzet em buanégez hag em frouden, ô véza ma hoc'h eûz douget mézégez ar brôadou.

7. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Mé em eûz savet va dourn *ha touet* pénaoz ar brôadou a zô trô-war-drô d'é-hoc'h, a zougô ivé hô mézégez.

8. Hôgen c'houi, ménésiou Israel, bannit hô skourrou, ha dougit hô frouez évit va fobl a Israel : râk daré eo da zoñt.

9. Râk mé a zeû étrézég enn-hoc'h, hag é trôinn ouz-hoc'h ; aret é viot, hag é viot hadet.

10. Paotta a rinn enn-hoc'h ann dûd, hag holl di Israel ; ar c'hériou a vézô lékéat tud enn-hô, hag ann dizériou a vézô savet a névez.

11. Hô leûnia a rinn a dûd hag a loéned ; hag hi a baottô, hag a greskô ; hô lakaad a rinn da véza poblet ével a geñt, brasoc'h madou a rôinn d'éhoc'h, égét n'hô pôa keñt ; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

12. Digas a rinn war-n-hoc'h tûd, va fobl a Israel, hag hi a biaouô ac'hanoc'h é digwez ; ha té a vézô da zigwez d'ézhô, hag hivizikenn n'en em gavi mui hép-z-hô.

13. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : O véza ma lévéroñt ac'hanoc'h : Té a louñk ann dûd hag a voug da bobl :

14. Râk-sé na louñki mui ann dûd, ha na lazi mui da bobl, émé ann Aotrou Doué :

15. Na likiinn mui da glévout ennod trouz ar brôadou, ha na zougi mui mézégez ar boblou, ha na golli mui da bobl, émé ann Aotrou Doué.

16. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

17. Mâb dén, bugalé Israel a zô bét ô choum enn hô douar, hag hi hô deûz hé zaotret enn hô heñchou hag enn hô ôberiou ; hô heñt a zô deûet dira-z-oun ével hudurez eur vaouez enn hé misiou.

18. Hag em eûz skulet va frouden war-n-ézhô, enn abek d'ar goâd hô deûz skulet war ann douar, ha d'hô idolou gañt péré hô deûz hé zaotret.

19. Hô skiñet em eûz é-touez ar brôadou, hag hô gweñtet em eûz dré ar brôiou ; hervez hô heñchou hag hervez hô ôberiou em eûz hô barnet.

20. Hag hi a zô deûet é-touez ar brôadou étrézé péré é oañt bét éat, hag hô deûz saotret va hanô sañtel, pa lavared anézhô : Pobl ann Aotrou eo hen-nez, hag eûz bé zouar iñt éatkuit.

21. Truézet em eûz va hanô sañtel, a oa bét saotret gañt ti Israel, é-touez ar brôadou étrézé péré é oañt bét éat.

22. Râk-sé é liviri da dî Israel : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Né két évid-hoc'h, ti Israel, é rinn kémeñt-sé, hôgen évit va hanô sañtel hoc'h eûz saotret é-touez ar brôadou étrézé péré é oac'h éat.

23. Ha mé a zañtélô va hanô brâz, a zô bét saotret é-touez ar brôadou, hoc'h eûz saotret c'houi enn hô c'hreiz : évit ma wézô ar brôadou pénaoz eo mé ann Aotrou, émé Aotrou ann arméou, pa vézinn bét sañtélet enn-hoc'h dira-z-hô.

24. Râk mé hô tennô eûz a douez ar brôadou, hag hô strollô eûz ann holl vrôiou, hag hô tigasô enn hô touar hoc'h-unan.

25. Ha mé a skulô war-n-hoc'h dour glân, ha c'houi a vézô glanet eûz hoc'h holl saotrou, ha mé hô klanô eûz hoc'h holl idolou.

26. Ha mé a rôi d'é-hoc'h eur galoun névez, hag a lakai enn hô kreiz eur spéred névez ; hag é tenninn ar galoun vean eûz hô kig, hag é rôinn d'é-hoc'h eur galoun gik.

27. Hag é likiinn va spéred enn hô kreiz ; hag é likiinn ma valéot em c'hélennou, ha ma virot va barnédigézou, ha ma hô sévénot.

28. Ha c'houi a choumô enn douar em eûz rôet d'hô tadou ; ha c'houi a vézô da bobl d'in, ha mé a vézô da Zoué d'é-hoc'h.

29. Ha mé hô tieûbô eûz hoc'h holl zaotrou ; ha mé a c'halvô ann éd, hag a greskô anézhañ ; ha na zigasinn mui ann naounégez war-n-hoc'h.

30. Paotta a rinn frouez ar gwéz, hag édou ar parkéier, évit na zougot mui mézégez ann naounégez é-touez ar boblou.

31. Ha doñd a rai koun d'é-hoc'h neûzé eûz kô kwall heñchou, hag eûz hô troug-ôberiou ; hag hô fallagriézou, hag hô kwallou a zisplijô d'é-hoc'h.

32. Né kéd évid-hoc'h her grinn, émé ann Aotrou Doué, bézet anat évid-hoc'h ; bézit mézékéet ha rusiit eûz hoc'h heñchou, tî Israel.

33. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Enn deiz é péhini em bézô hô klanet eûz hoc'h holl fallagriézou, em bézô aspoblet hô kériou, hag assavet hô tizériou,

34. Ma vézô labouret a-névez ann douar zé péhini a oa didûd, ha gwastet holl é daoulagad ann holl argarzérien,

35. É liviriñt : Ann douar fraost-zé a zô deûet ével eul liors dudiuz ; ar c'hériou didûd. ha dilézet, ha gwastet, a zô deûet da véza kré.

36. Ha kéməñt a choumô eûz ar brôadou enn-drô d'é-hoc'h a wézô pénaoz mé ann Aotrou eo em eûz assavet ar péz a oa bét diskaret, em eûz asplañtet ar péz a oa bét deûet frâost, pénaoz eo mé ann Aotrou em eûz komzet, hag em eûz gréat.

37. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Bugalé Israel am c'havô c'hoaz, évit ma rinn kéməñt-mañ évit-hô ; hô faotta a rinn ével eunn dropel dûd,

38. Ével eunn dropel zañtel, ével tropel Jéruzalem enn hé gouéliou lid. Ével-sé ar c'hériou didûd *keñt*, a vézô leûn a dropellou tûd ; hag hî a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

—

XXXVII. PENNAD.

Grounn Israel ha Juda.

1. Dourn ann Aotrou a zeûaz warn-oun, hag am c'hasaz er-méaz gañt spéred ann Aotrou ; hag héñ am lézaz é-kreiz eur gompézen a oa leûn a eskern.

2. Hag héñ am c'hasaz enn hô zouez trô-war-drô ; hôgen hî a oa paot war c'horré ann douar, ha séac'h meûrbéd.

3. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, ha té a gréd é vé bêô ann eskern-zé ? Ha mé a lavaraz : Aotrou Doué, té her goar.

4. Hag héñ a lavaraz d'in : Diougan diwar-benn ann eskern-zé, ha lavar d'ézhô : Eskern séac'h, sélaouit gér ann Aotrou.

5. Ével-henn é lavar ann Aotrou d'ann eskern-zé : Chétu mé a lakai eur spéred enn-hoc'h, hag é vévot.

6. Ha mé a lakai da zével war-n-hoc'h nervennou, ha kik da greski war-n-ézhô ; hag éc'h astenninn kroc'hen war gémeñt-sé ; hag é rôinn spéred d'é-hoc'h ; hag é vévot, hag é wiot pénaoz eo mé ann Aotrou.

7. Ha mé a ziouganaz ével ma oa bét gourc'hémennet d'in ; ha pa ziouganenn, é oé klévet eunn trouz, hag é oé gwélet eur flûv ; hag ann eskern a dôstaaz oud ann eskern, pép-hini oud hé framm.

8. Ha mé a wélaz, ha chétu é savaz war-n-ézhô nervennou, ha kik : kroc'hen en em astennaz ivé war-n-ézhô ; hôgen na oa két a spéred enn-hô.

9. Hag héñ a lavaraz d'in : Diougan d'ar spéred ; diougan, mâb dén, ha lavar d'ar spéred : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Deûz, spéred, euz ar béder avel, ha c'houéz war ar ré varô-zé, évit ma asbéviñt.

10. Ha mé a ziouganaz ével m'en dôa gourc'hémennet d'in ; hag ar spéred a iéaz enn-hô, hag é vévchoñt ; hag hî a zavaz war hô zreid, enn eunn armé brâz-meûrbéd.

11. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Mâb dén, ann holl eskern-zé eo tî Israel ; hî hô deûz lavaret : Dizéc'het eo hon eskern, ha kollet eo hor géd ; ha ni a zô rannet.

12. Râk-sé diougan, ha lavar d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé, va fobl, a zigorô hô pésiou, hô tenna a rinn eûz hô pésiou, hag é tigasinn ac'hanoc'h é douar Israel.

13. Ha c'houi a wézô, va fobl, pénaoz

naoz eo mé ann Aotrou, p'am bézô digoret hô pésiou, ha p'am bézô hô tennet eûz hô pésiou,

14. Ha p'am bézô rôet va spéred enn-hoc'h, hag é viot béô, hag em bézô hô lékéat da arzaôi enn hô touar hoc'h-unan; ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou em eûz lavaret ha gréat *kéməñt-sé*, émé ann Aotrou Doué.

15. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

16. Ha té, mâb dén, kémer eunn tamm koat, ha skriv war-n-ézhañ : Da Juda ha da vugalé Israel hé eiled. Ha kémer eunn *tamm* koat all, ha skriv war-n-ézhañ : Da Jozef, koat Éfraim, ha da holl di Israel hé eiled.

17. Ha tôsta ann daou damm koatzé ann eil oud égilé évid hô unanj ; hag hî a vézô ével unan enn da zourn.

18. Ha pa gomzô bugalé da bobl ouz-id, ô lavarout : Hâ na ziskuli két d'é-omp pétrâ eo da lavarout ar péz a réz ?

19. É liviri d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a gémérô koat Jozef, a zô é dourn Éfraim, ha breûriézou Israel a zô unanet gañt-hañ ; ha mé hô lakai kévret gañt koat Juda, hag a rai anézhô eur c'hoat hép-kén ; hag hî a vézô em dourn ével eur c'hoat hép-kén.

20. Hag ann tammou koat war béré éz pézô skrivet a vézô enn da zourn dira-z-hô.

21. Hag é liviri d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé a gémérô bugalé Israel eûz a greiz ar brôadou étrézé péré é oañt éat ; ha mé hô strollô a bép-tû, hag hô digasô enn hô brô hô-unan.

22. Ha mé a rai anézhô eur bobl hép-kén enn hô douar war vénésiou Israel ; ha na vézô méməd eur roué évit réna war-n-ézhô holl ; ha na vézô mui diou vrôad anézhô, na véziñt mui rannet é diou reuañtélez.

23. Ha na véziñt mui saotret gañd hô idolôu, gañd hô argarzédigézou, ha gañd hô holl fallagriézou ; ha mé hô dieûbô eûz ann holl lec'hiou é péré hô deûz péc'het, ha mé hô glanô ; hag hî a vézô da bobl d'in, ha mé a vézô da Zoué d'ézhô.

24. Va zervicher David a vézô da roué war-n-ézhô, ha na vézô méməd eur méser évit-hô holl ; em barnédigézou é valéiñt, ha va gourc'hémennou a viriñt hag a heûliñt.

25. Hî a choumô enn douar em eûz rôet d'am servicher Jakob, é péhini eo bét choumet hô tâdou ; hag hî a choumô enn-hañ, hî hag hô mipien, ha mipien hô mipien da-vikenn ; ha David va zervicher a vézô da briñs d'ézhô da-vikenn.

26. Ha mé a rai kévrédigez gañt-hô ; va c'hévrédigez gañt-hô a vézô peurbaduz. Mé hô diazézô, hô faottô, hag a lakai va zañtuar enn hô c'hreiz da-vikenn.

27. Va zabernakl a vézô enn-hô ; ha mé a vézô da Zoué d'ézhô, hag hî a vézô da bobl d'in.

28. Hag ar brôadou a wézô pénaoz mé ann Aotrou eo sañtuar Israel, pa vézô va zañtuar enn hô c'hreiz da-vikenn.

—

XXXVIII. PENNAD.

Diougan a-énep Gog ha Magog.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

2. Mâb dén, trô da zaoulagad warzû Gog, war-zû douar Magog, warzû priñs ha penn Mosoc'h ha Tubal ; ha diougan diwar hé benn,

3. Ha lavar d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu mé *a zeû* étrézég enn-od, Gog, priñs ha penn Mosoc'h ha Tubal ;

4. Ha mé az lakai da drei a bép tû, hag a lakai eur wesken enn da garvanou ; ha mé az digasô er-méaz, té ha da holl armé, ar c'hézek, hag ar varc'heien gôlôed holl a harnésiou, péré a zeûi enn eunn niver brâz, armet a wafiou, a dirennou hag a glézéier.

5. Ar Bersied, ann Étiopied, hag al Libied *a vézô* gañt-hô, hag hî holl *a zougô* tirennou ha tôkou-houarn.

6. Gamer hag hé holl vrézélidi, tî

Togorma, war-zû ann hañter-nôz, hag hé holl arméou, ha kalz a bobl *a vézó* gan-éz.

7. En em aoz, en em reiz, té hag al lôd-brâz a dûd a zô en em strollet enn-drô d'id, ha béz da c'hourc'hémenner d'ézhô.

8. Goudé kalz deisiou é vézi emwélet; er bloavésiou divéza é teûi enn eunn douar, a zô bét dieûbet eûz ar c'hlézé, a zô bét strollet eûz a veûr a bobl war vénésiou Israel, péré a oa bét didûd a-vépréd; ar ré-zé a zô bét digaset eûz a douez ar boblou, hag a choum enn douar-zé gañt fisiañs.

9. Hôgen té a biñô, hag a zeûiô ével eunn arné, hag ével eur goabren, évit gôlei ann douar, té ha da holl arméou, ha kals poblou gan-éz.

10. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Enn deiz-zé é savô ratosiou enn da galoun, hag é venni gwall vénosiou.

11. Hag é liviri: Piña a rinn étrézégeur vrô divur; moñd a rinn da gavout tûd é péoc'h, péré a zô é pép fisiañs, péré a choum holl pép muriou, ha n'hô deûz na prennon na dôriou:

12. Évit ma skrapi dibourc'hou, ma en em gargi a breiz, ma likii da zourn war ar ré a oa bét dilézet, hag a zô bét lékéat enn hô reiz keñt, war eur bobl a zô bét strollet eûz a douez ar brôadou, a zéraoué kaoud eunn dra enn hé gerz, ha choum é-kreiz ann douar.

13. Saba ha Dédan, ha marc'hadourien Tarsis, hag hé holl léoned a lavarô d'id: Ha n'oud-dé két deûet évit kéméroud dibourc'hou? Chétu éc'h eûz strollet eul lôd brâz a dûd évit skrapa ar preiz, évit kémérout ann arc'hañt hag ann aour, ha kâs ann arrébeûri hag ann diwiskou, hag évit falc'ha madou brâz.

14. Râk-sé diougan, mâb dén, ha lavar da Gog: Ével-henn, é lavar ann Aotrou Doué: Enn deiz-zé, pa choumô va fobl Israel gañt fisiañs, ha n'her gwézi két?

15. Té a zeûi eûz da vrô, a dû ann hañter-nôz, té ha kals poblou gan-éz, holl biñet war gézek, enn eur vañden vrâz, gañd eunn armé gré.

16. Ha té a zavô war va fobl Israel ével koabr, évit gôlei ann douar. Enn deisiou divéza é vézi, ha mé az tigasô war va douar, évit ma anavézô ar brôadou ac'hanoun, pa vézinn bét sañtélet enn-od dira-z-hô, ô Gog.

17. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Té éta eo ann hini a béhini em eûz komzet enn deisiou keñt, dré c'hénou va zervichérien, proféded Israel, péré hô deûz diouganet enn deisiou-zé, pénaoz é tigazchenn ac'hanod enn hô énep.

18. Hag enn deiz-zé, é deiz donédigez Gog war zouar Israel, émé ann Aotrou Doué, va buanégez a iélô bétég ar frouden.

19. Râg em oaz, é fô va buanégez em eûz lavaret: Enn deiz-zé é vézô eur c'héflusk brâz é douar Israel.

20. Pésked ar môr, hag evned ann éñv, ha loéned ar mésiou, ha kémeñt prévéden a stléj war ann douar, ha kémeñd dén a zô war c'horré ann douar, a grénô dira-z-oun; hag ar ménésiou a vézô diskaret, hag ar girsier a vézô diskolpet, hag ann holl vuriou a gouézô d'am douar.

21. Ha mé a c'halvô out-hañ ar c'hlézé em holl vénésiou, émé ann Aotrou Doué; klézé pép-hini a drôi oud hé vreûr.

22. Ha mé a gasô va barn war-n-ézhañ gañd ar vosen, ha gañd ar goad, ha gañd eur glaô diboell, ha gañt mein diveñt; tân ha soufr a likiinn da c'hlaôia war-n-ézhañ, ha war hé armé, ha war ann holl arméou a vézô gañt-hañ.

23. Ha mé a ziskouézô péger brâz ounn, péger sañtel ounn (T); ha mé en em rôi da anaout dirâk kalz poblou, péré a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou?

XXXIX. PENNAD.

Barn ann Aotrou a-énep Gog.

1. Hôgen té, mâb dén, diougan a-énep Gog, ha lavar: Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Chétu mé a zeû war-n-od, Gog, priñs ha penn Mosoc'h ha Tubal.

2. Ha mé az lakai da drei a bép tû, hag az tigasô er-méaz, hag az lakai da biña eûz a dû ann hañter-nôz; hag é kasinn ac'hanod war vénésiou Israel.

3. Terri a rinn da wareg enn da zourn kleiz, hag é likiinn da gouéza da zaésiou eûz da zourn déou.

4. War vénésiou Israel é kouézi, té ha da holl vrézélidi, ha da holl bobiou a zô gan-éz; d'al loéned feró, d'al laboused, ha d'ann holl evned, ha da loéned ann douar, em eûz da rôet da voéd.

5. War c'horré ar mésiou é kouézi; râk mé eo em eûz komzet, émé ann Aotrou Doué.

6. Ha mé a gasô ann tân war Vagog, ha war ar ré a choum enn énézi gañt fisiañs: hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

7. Ha mé a rôi da anaout va hanô sañtel é-kreiz va fobl a Israel, ha na lézinn mui da zaotra va hanô sañtel; hag ar brôadou a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou, Sañt Israel.

8. Chétu é teû, chétu eo deûet, émé ann Aotrou Doué; hé-mañ eo ann deiz a béhini em eûz komzet.

9. Hag ar ré a choum é kériou Israel a iélô er-méaz; hag hi a zévô hag a loskô ann armou, ann tirennou, ar goafiou, ar gwarégou, hag ar saésiou, hag ar bisier dourn, hag ar pikou; hag hi hô loskô gañd ann tân a-héd seiz vloaz.

10. Ha na zigasiñt két a goat eûz ar mésiou, ha na drouc'hiñt két a geûneûd er c'hoajou; râg hi a rai tân gañd ann armou-zé; preiza a raiñt ar ré hé dôa hô freizet, gwasta a raiñt ar ré hô dôa hô gwastet, émé ann Aotrou Doué.

11. Chétu pétrâ a c'hoarvézô enn deiz-zé; rei a rinn da C'hog enn Israel eul léac'h brudet da véz, traoñien ann dréménidi, é sâv-héol ar môr; hag ar ré a dréménô a vézô souézet: hag hi a vésiô énô Gog hag hé holl armé; hag al léac'h-zé a vézô galvet traoñien brézélidi Gog.

12 Ha ti Israel a vésiô anézhô a-héd seiz miz, évit karsa ann douar.

13. Holl bobl ar vrô hô bésiô; hag ann deiz-zé é péhini em bézô sañtélet va hanô, a vézô évit-hô eunn deiz brudet-brâz émé ann Aotrou Doué.

14. Hag hi a lakai tûd évit emwélout ar vrô bépréd, évid eñklaskout ha bésia ar ré a vézô choumet war-c'horré ann douar, évid hé garza; goudé seiz miz é téraouiñt ôber ann eñklask-zé.

15. Hag hi a gerzô war-drô d'ar vrô; ha pa wéliñt askourn eunn dén, é likiiñt eunn arouéz out-hañ, évit ma vézô bésiet gañd ar vésiérien é traonien brézélidi Gog.

16. Hôgen Amona eo hanô ar géar; hag hi a garzô ann douar.

17. Hôgen té, mâb dén, ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Lavar d'ann holl laboused, ha d'ann holl evned, ha da holl loéned ar mésiou: Deûit kévret, hastit, rédit a bép tû étrézég ar viktim eûz lazet évid-hoc'h, ar viktim brâz *a zô* war vénésiou Israel: évit ma tebrot *hé* gik, ha ma évot *hé* c'hoad.

18. Kig ar ré gré a zébrot, ha goad priñsed ann douar a évot; eûz ann tourzed, hag eûz ann ein, hag eûz ar vouc'hed, hag eûz ann tirvi, eûz ann evned-mûz, hag eûz ar ré larda.

19. Ha c'houi a zébrô lard enn hô kwalc'h, hag a évô goad kén na vézviot, eûz ar viktim a lazinn évid-hoc'h.

20. Ha c'houi en em walc'hô war va zaol gañd ar marc'h, ha gañd ar marc'hek kré, ha gañd ann holl dûd a vrézel, émé ann Aotrou Doué.

21. Ha mé a lakai va gloar é-touez ar brôadou; hag ann holl vrôadou a wélô ar varnédigez em bézô gréat, ha va dourn em bézô pounnéréet warn-ézhô.

22. Ha ti Israel a wézô pénaoz eo ann Aotrou hô Doué, a neûzé, ha davikenn.

23. Hag ar brôadou a wézô pénaoz ti Israel a zô deûet da sklâv enn abek d'hé fallagriez, ô véza ma hô deûz va dilézet, hag em eûz kuzet va dremm out-hô, hag em eûz hô lékéat étré daouarn hô énébourien, hag iñt kouézet holl dindân ar c'hlézé.

24. Hervez hô saotr hag hô gwall em eûz gréat d'ézhô, hag em eûz kuzet va dremm out-hô.

25. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Brémañ é tigasinn skiaved Jakob, hag em bézô truez oud holl dî Israel; hag é teûi oaz d'in évit va hanô sañtel.

26. Hag hi a zougô hô mézégez, hag ann holl fallagriézou hô deûz gréat em énep, pa choumiñt enn hô brô hô-unan gañt fisiañs, hag héb aoun râk dén :

27. P'am bézô hô digaset eûz a douez ar brôadou, hag em bézô hô strollet eûz a vrôiou hô énébourien, hag é vézinn bét sañtélet enn-hô zouez dirâk kalz a vrôadou.

28. Hag hi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou hô Doué, ô véza ma em eûz hô dizouget é-touez ar brôadou, ha ma em eûz hô strollet enn hô brô hô-unan, ha n'em eûz lézet hini anézhô énô.

29. Ha na guzinn mui va dremm out-hô; râk skula a rinn va spéred war holl di Israel, émé ann Aotrou Doué.

—

XL. PENNAD.

Ar profed a wél assével eur géar hag eunn templ.

1. Er pempved bloaz war-n-ugeñt eûz hon dizougadur, é derou ar bloaz, enn dékved *deiz* eûz ar miz, er pévarzékved bloaz goudé dismañtr kéar : enn deiz-zé enn-déeun é teûaz dourn ann Aotrou war-n-oun, hag am c'hasaz dî.

2. É gwélédigésiou Doué é kasaz ac'hanoun é brô Israel, hag é lékéaz ac'hanoun war eur ménez uc'helmeûrbéd, war béhini éz oa ével ti bràz eur géar trôet war-zû ar c'hrésteiz.

3. Hag héñ am lékéaz da voñd ébarz ; ha chétu eunn dén *a wéliz* en dôa eur sell a lugerné ével arem, hag enn hé zourn eul linen lin, hag enn dourn all eur gorsen veñt ; hag héñ a oa enn hé zâ é-tâl ann ôr borz.

4. Hag ann dén-zé a lavaraz d'in : Mâb dén, gwél gañd da zaoulagad, ha sélaou gañd da ziskouarn, ha laka da galoun war gémeñt a ziskouézinn d'id : râg évid hô diskouéza d'id oud bét kaset amañ ; rô da anaout da dî Israel kémeñd ez pézô gwélet.

5. Ha chétu eur vur enn diavéaz trô-war-drô d'ann ti a bép tû, hag é dourn ann dén eur gorsen veñt eûz a c'houec'h ilinad hag eur raouen *a héd* ; hag héñ a veñtaz léd ar vûr eûz a eur gorsennad, hag ann uc'hélded ivé eûz a eur gorsennad.

6. Hag héñ a zeûaz oud ann ôr a zellé war-zû ar sâv-héol, hag é piñaz dré hé daésiou ; hag héñ a veñtaz treûzou ann ôr eûz a eur gorsennad a léd, da lavaroud eo é oa unan eûz ann treûzou eûz a eur gorsennad a léd.

7. Ha *pép* kambr *a oa* eûz a eur gorsennad a héd, hag eûz a eur gorsennad a léd ; hag étré ar c'hamprou *éz oa* pemp ilinad.

8. Treûzou ann ôr é-tâl ar porched é diabarz ann ôr, *a oa* eûz a eur gorsennad.

9. Hag héñ a veñtaz porched ann ôr *en dôa* eiz ilinad, hag hé zalbenn daou ilinad ; hôgen porched ann ôr a oa enn diabarz.

10. Ann ôr war-zû ar sâv-héol é dôa teir c'hambr enn eunn tû, ha teir enn tû all ; eûz a eur veñt é oa ann teir c'hambr, hag eûz a eur veñt ann tri zalbenn dioue'h ann daou dû.

11. Hag héo a veñtaz léd treûzou ann ôr, eûz a zég ilinad, hag héd ann ôr eûz a drizék ilinad :

12. Hag ar gôr dirâg ar c'hamprou eûz a eunn ilinad ; hag ar véven a bép tû eûz a eunn ilinad ; hag ar c'hamprou eûz a c'houéac'h ilinad enn tûmañ hag enn tû-hoñt.

13. Hag héñ a veñtaz ann ôr adalek lein eur gampr bété lein ébén, eûz a bemp ilinad war-n-ugeñt ; dôr ouc'h dôr.

14. Hag héñ a réaz talbennou eûz a drî-ugeñt ilinad ; hag oud ann talbennou porched ann ôr a iéa trô-war-drô.

15. Hag eûz a dâl ann ôr a iéa bété tâl ar porched eûz ann ôr a ziabarz, hañter-kañt ilinad :

16. Ha prénestrou béskellek er c'hamprou, hag enn hô zalbennou, a ioa é diabarz ann ôr a bép tû, trô-war-drô : béz' éz oa ivé é diabarz porchédou ar prénestrou trô-war-drô, hag é tâl ann talbennou gwéz-palmez livet.

17. Hag héñ a gasaz ac'hanoun d'al leûren a-ziavéaz, ha chétu *éz oa énô* kamprou, hag al leûren a oa pavézet gañt mein trô-war-drô : trégoñt kambr a ioa enn-drô d'ar pavez.

18. Hag ar pavez é talbenn ann ôriou, a ioa izéloc'h, hervez héd ann ôriou.

19. Hag héñ a veñtaz al léd adaleg ann ôr izéla bété talbenn al leûren a ziabarz dré ann diavéaz, kañt ilinad war-zû ar sâv-héol, ha war-zû ann hañter-nôz.

20. Héñ a veñtaz ivé, enn hé héd hag enn hé léd, ann ôr a zellé oud tû ann hañter-nôz eûz al leûren a-ziavéaz.

21. Hag hé gamprou *a oa* teir enn eunn tû, ha teir enn tû all ; hag hé dalbenn hag hé borched ével meñt ann ôr geñta, eûz a hañter-kañt ilinad a héd, hag eûz a bemp ilinad war-n-ugeñt a léd.

22. Hé brénestrou, hag hé borched, hag hé gizelladuriou ével meñt ann ôr a zellé oud ar sâv-héol ; seiz daez a ioa da biña, hag eur porched dirâk.

23. Ha dôr al leûren a-ziabarz *a ioa* râg-énep da zôr ann hañter-nôz, hag ar sâv-héol ; hag héñ a veñtaz eûz a eunn ôr d'ann ôr *all*, kañt ilinad.

24. Hag héñ a gasaz ac'hanoun war-zû ar c'hrésteiz, ha chétu *é wéliz* eunn ôr a zellé oud ar c'hrésteiz ; hag héñ a veñtaz ann talbenn hag ar porched anézhañ, hervez ar meñtou keñta.

25. Hag hé brénestrou, hag hé borchédou trô-war-drô, ével ar prénestrou all ; eûz a hañter-kañd ilinad a héd, hag eûz a bemb ilinad war-n-ugeñt a léd.

26. Seiz daez a ioa da biña, hag eur porched dirâk ; gwéz-palmez a ioa kizellet oud hé dalbenn, unan enn eunn tû, hag eunn all enn tû all.

27. Ha dôr al leûren a-ziabarz *a ioa* war-zû ar c'hrésteiz ; hag héñ a veñtaz eûz a eunn ôr d'ann ôr *all*, war-zû ar c'hrésteiz, kañt ilinad.

28. Hag héñ a gasaz ac'hanoun el leûren a-ziabarz oud dôr ar c'hrésteiz ; hag héñ a veñtaz ann ôr hervez ar meñtou keñta.

29. Ann hévélep meñtou a géméraz ivé eûz ar gampr, eûz hé zalbenn hag eûz hé forched ; eûz hé frénestrou, hag eûz ar porched trô-war-drô ; hañter-kañt ilinad a héd, ha pemb ilinad war-n-ugeñt a léd.

30. Hag ar porched trô-war-drô, pemb ilinad war-n-ugeñt a héd, ha pemb ilinad a léd.

31. Ar porched a iéa béték al leûren a-ziavéaz ; ha gwéz-palmez *a ioa* enn hé dalbenn ; hag eiz daez a ioa évit piña dî.

32. Hag héñ a gasaz ac'hanoun el leûren a-ziabarz war-zû ar sâv-héol ; hag héñ a veñtaz ann ôr hervez ar meñtou keñta.

33. Ann hévélep meñtou a géméraz ivé eûz ar gampr, eûz hé zalbenn, hag eûz hé forched : eûz hé frénestrou, hag eûz ar porched trô-war-drô ; hrañter-kañt ilinad a héd, ha pemb ilinad war-n-ugeñt a léd.

34. Hag é borched oud al leûren a-ziavéaz ; hag ar gwéz-palmez a ioa kizellet oud hé dalbenn, tû-mañ ha tû-hoñt ; ha dré eiz daez é piñed dî.

35. Hag héñ a gasaz ac'hanoun oud ann ôr a zellé oud ann hañter-nôz ; hag héñ a veñtaz anézhi hervez ar meñtou keñta.

36. Hag ar gampr, hag hé zalbenn, hag hé forched, hag hé frénestrou trô-war-drô, eûz a gañt ilinad a héd ; ha pemp ilinad a léd.

37. Hag hé borched a zellé oud al leûren a-ziavéaz ; ha gwéz-palmez a ioa kizellet oud hé dalbenn, tû-mañ ha tû-hoñt : ha dré eiz daez é piñed dî.

38. Hag é pép kampr ann teñzor *éz oa* eunn ôr enn talbenn : énô é walc'heñt al loen-losket.

39. Hag é porched ann ôr *éz oa* diou daol enn tû-mañ ha diou daol enn tû all, évit laza war-n-ézhô ann hostivou,

hag évid ar péc'hed, hag évid ar gwall.

40. Hag enn tû a-ziavéaz a biñ étrézég ann ôr a zell oud ann hañter-nôz ; *éz oa* diou daol ; hag enn tû all dirâk porched ann ôr, diou daol.

41. Péder zaol enn eunn tû, ha péder zaol enn tû all eûz ann ôr, eiz taol a ioa, war béré é lazeñt.

42. Ar béder zaol évid al loen-losket a oa gréat gañt mein pévar-c'hornek, eûz a eunn ilinad hañter a héd, eûz a eunn ilinad hañter a léd, hag eûz a eunn ilinad a uc'hélded ; ha war-n-ézhô é lékéed al listri é péré é lazed ann hostivou hag ar viktimou.

43. Hag ar goñvor anézhô a oa eûz a cur raouennad, hag héñ en em eil-blégé enn diabarz trô-war-drô ; war ann taoliou é lékéad kig ar c'hennig.

44. Er-méaz eûz ann ôr a-ziabarz *édô* kamprou ar ganérien el leûren a-ziabarz, a ioa é-tâl ann ôr a zellé oud ann hañter-nôz ; hô zâl a oa trôet war-zû ar c'hrésteiz : unan *a ioa* é-tâl dôr ar sâv-héol, hag a zellé war-zû ann hañter-nôz.

45. Hag héñ a lavaraz d'in : Ar gampr-zé a zô trôet war-zu ar c'hrésteiz, a vézô évid ar véléien a vel évid diwall ann templ.

46. Ar gampr a zô trôet war-zû ann hañter-nôz, a vézô évid ar véléien a vel évit servich ann aoter. Ar ré-zé eo mipien Sadok, péré eûz a vipien Lévi a dôsta oud ann Aotrou évid hé zervicha.

47. Hag héñ a veñtaz al leûren, *é dôa* kañt ilinad a héd, ha kañt ilinad a léd er pévar c'horn ; hag ann aoter dirâk tâl ann templ.

48. Hag héñ a gasaz ac'hanoun é porched ann templ ; hag héñ a veñtaz ar porched, *péhini en dôa* pemb ilinad enn eunn tû, ha pemb ilinad enn tû all ; ha léd ann ôr eûz a dri ilinad enn eunn tû, hag eûz a dri ilinad enn tû all.

49. Héd ar porched *a ioa* eûz a ugeñt ilinad, hag hé léd eûz a unnég ilinad ; ha dré eiz daez é piñed dî. Peûliou a ioa oud ann talbenn, unan enn eunn tû, hag unan enn tû all.

—

XLI. PENNAD.

Meñt kévrennou ann templ.

1. Hag héñ a gasaz ac'hanoun enn templ, hag a veñtaz ar postou, eûz a c'houéac'h ilinad a léd enn eunn tû, hag eûz a c'houéac'h ilinad a léd enn tû all, *ével* léd ann tabernakl.

2. Ha léd ann ôr a ioa eûz a zég ilinad ; ha kostésiou ann ôr eûz a bemb ilinad enn eunn tû, hag eûz a bemb ilinad enn tû all ; hag héñ a veñtaz ann *templ*, eûz a zaou-ugeñt ilinad a héd, hag eûz a ugeñt ilinad a léd.

3. Hag héñ a iéaz ébarz, hag a veñtaz post ann ôr eûz a zaou ilinad ; hag ann ôr eûz a c'houéac'h ilinad, ha léd ann ôr eûz a zeiz ilinad.

4. Hag héñ a veñtaz dirâk tâl ann templ eunn héd a ugeñt ilinad, hag eul léd a ugeñt ilinad, hag é lavaraz d'in : Amañ éma sañt ar zeñt.

5. Hag héñ a veñtaz môger ann tî eûz a c'houéac'h ilinad ; ha léd ar c'hostez eûz a bévar ilinad a bép tû trô-war-drô d'ann tî.

6. Hôgen al lôgou, lôg ouc'h lôg, diou wéach teir ha trégoñt : béz' éz oa skoazellou-plég a zavé enn-drô da vôger ann tî, évit skôra frammou al lôgou, héb béza harpet war vôger ann templ.

7. Béz' éz oa eunn dérez rouñd, hag a biñé é doaré eur werzid, hag a iéa, enn eur drei, bétég ar gampr uc'héla eûz ann templ : râk-sé ann templ a oa éc'honoc'h ouc'h-kréac'h *égéd ouc'h-traoñ* ; hag ével-sé é piñed dré greiz eûz ar penn izéla d'ar penn uc'héla.

8. Ha mé a wélaz al lôgou a oa é penn ann tî trô-war-drô ; hag hî hô dôa meñt eur gorsen pé c'houéac'h ilinad.

9. Ha tévder ar vôger a-ziavéaz a oa enn-drô d'al lôgou, euz a bemb ilinad ; hag ann tî a-ziabarz a oa é-kreiz eunn tî *all*.

10. Étré ar c'hamprou-zé hag ann tî éz oa eunn héd a ugeñt ilinad a bép tû trô-war-drô,

11. Ha dôr al lôg war-zû léac'h ar béden ; euun ôr war-zû ann hañter-nôz, hag eunn ôr war-zû ar c'hrésteiz ; ha léd léac'h ar béden, eûz a bemb ilinad trô-war-drô.

12. Kévren ann tî a oa rannet, ha trôet war-zû ann heñt a zell oud ar môr, *a oa* eûz a zég ilinad ha tri-ugeñt a léd ; ha môger ann tî *a oa* euz a bemb ilinad a devder trô-war-drô ; hag hé héd eûz a zég ilinad ha pévar-ugeñt.

13. Hag héñ a veñtaz ann tî, eûz a gañt ilinad a héd ; hag ar gévren eûz ann tî a oa rannet, eûz a gañt ilinad a héd.

14. Hag al léd dirâk tâl ann tî, hag ann hini a oa rannet é tû ar sâv-héol, eûz a gañt ilinad.

15. Hag héñ a veñtaz héd ann tî, dirâg ann hini a oa rannet diouc'h ann diadré, hag ar poñdalésiou a bép tû, eûz a gañt ilinad, gañd ann templ a-ziabarz, ha porchédou al leûren.

16. Ann treûzou, hag ar prénestrou a-dreûz, hag ar poñdalésiou trô-war-drô é trî zû, dirâk pép treûzen, hag hî gôlôet a goat a bép tû ; hôgen ann douar *a iéa* bétég ar prénestrou, hag ar prénestrou a oa serret a-ziouc'h ann ôriou.

17. Ha bétég enn tî a-ziabarz, hag enn holl vôger trô-war-drô, enn diabarz hag enn diavéaz, diouc'h ar veñt.

18. Ha kérubined ha gwéz palmez kizellet : eur wézen-balmez étré pép kérubin ; hag ar gérubined hô dôa diou zremm :

19. Dremm eunn-dén oud eur wézen-balmez enn eunn tû, ha dremm eul léon oud ar wézen-balmez enn tû all ; hag ével-sé é oa reizet enn tî holl trô-war-drô.

20. Adaleg ann douar bété lein ann ôr, *é wéled* ar gérubined hag ar gwéz-palmez kizellet war vôger ann templ.

21. Pévar-c'hornek *é oa* ann ôr, ha tâl ar sañtuar, gwél ouc'h gwél.

22. Ann aoter, péhini a oa a goat, en dôa tri ilinad a uc'hélded, ha daou ilinad a héd ; hag hé c'horniou, hag hé gorré, hag hé c'hostésiou a oa a goat. Hag héñ a lavaraz d'in : Chétu ann daol *a dlé béza* dirâg ann Aotrou.

23. Diou zôr a ioa enn templ hag er sañtuar.

24. Hag enn diou zôr éz oa ivé diou zôrik a bep tû, péré en em blégé ann eil war ébén ; ha diou zôrik a ioa a bép tû d'ann ôr *vrâz*.

25. Ha war zôriou ann templ éz oa kizellet kérubined ha gwéz-palmez, ével ma oañt kizellet war ar môgériou : râk-sé éz oa treûstou koat é-tâl ar porched enn diavéaz.

26. War ar ré-zé éz oa prénestrou a-dreûz, ha doaréou gwéz-palmez a-bép tû, war beûliou ar porched, war gostésiou ann tî, ha war ar vôger holl.

—

XLII. PENNAD.

Meñt kamprou ann teñzor.

1. Hag héñ a gasaz ac'hanoun el leûren a-ziavéaz, dré ann heñt a gâs d'ann hañter-nôz ; hag héñ am lékéaz da voñt é kampr ann teñzor, a ioa râg-éeun d'ann tî rannet, ha d'ann hini a oa trôet oud ann hañter-nôz.

2. Ann héd eûz a dâl ann tî-zé adalek dôr ann hañter-nôz *a oa* eûz a gañt ilinad, hag al léd eûz a hañter-kañt ilinad,

3. Oud al leûren a-ziabarz eûz a ugeñt ilinad, hag oud al leûren a-ziavéaz pavézet gañt mein, é péléac'h édô ar poñdalez frammet out trî poñdalez *all*.

4. Ha dirâk kamprou ann teñzor *éz oa* eur palier eûz a zég ilinad a léd, a zellé oud ann diabarz war-zû eunn heñt eûz a eunn ilinad ; hag hô dôriou *a oa* oud ann hañter-nôz :

5. Kamprou ann teñzor a oa izéloc'h oud kréac'h, ô véza ma oañt harpet war ar poñdalésiou, péré a valégé ouc'h traoñ, hag é-kreiz ann tî.

6. Râk tri c'hembot a ioa, ha n'hô dôa két a beûliou, ével ma oa peûliou al leûrennou ; râk-sé é valégeñt ouc'h ann douar hag é-kreiz eûz a hañter-kañt ilinad.

7. Ar vôger a-ziavéaz eûz a gamprou ann teñzor, péré o oa é heñt al

leûren a-ziavéaz dirâg ar c'hamprou, é dôa hañter-kañt ilinad a héd.

8. Râg ann héd eûz a gamprou ann teñzor el leûren a-ziavéaz a ioa eûz a hañter-kañt ilinad, hag hô héd, dirâk tâl ann templ, eûz a gañt ilinad.

9. Ha dindân ar c'hamprou-zé eûz ann teñzor éz oa eunn heñt war-zû ar sâv-héol, évid ar ré a zeûé dî eûz al leûren a-ziavéaz.

10. É tevder moger al leûren a oa râg-énep da heñt ar sâv-héol, ouc'h tâl ann ti rannet, éz oa c'hoaz kamprou dirâg ann ti-zé.

11. Eunn heñt a oa ivé dirâg ar rémañ, é-chîz ma oa dirâg ar c'hamprou a oa war-zû ann hañter-nôz ; hô héd a oa unvan, hag hô léd ivé ; hag ivé hô heñt, hag hô doaré, hag hô dôriou,

12. Ével dôriou ar c'hamprou a oa enn heñt a zellé oud ar c'hrésteiz, ével-sé é oa ivé eunn ôr é penn ann heñt a oa dirâg ar porched rannet, évid ar ré a zeûé eûz ar sâv-héol.

13. Hag héñ a lavaraz d'in : Kamprou ann hañtez-nôz, ha kamprou ar c'hrésteiz, péré a zô dirâg ann ti rannet, ar ré-zé a zô kamprou sañtel ; enn-hô eo é tebr ar véléien, péré a dôsta oud ann Aotrou er sañtuar : énô eo é lékéoñt ann traou sañtel, hag ar c'hennig évid ar péc'hed hag évid ar gwall ; râg al léac'h a zô sañtel.

14. Pa vézô éat ar véléien ébarz, na zeûiñt két er-méaz eûz al léac'h sañtel el leûren a-ziavéaz, kén n'hô dévézô lézet énô ann dilad gañt péré é réoñt hô c'harg, râk sañtel iñt ; hag hî a wiskô dilad all, abarz m'az aiñt étouez ar bobl.

15. P'en dôé peûr-veñtet ann ti a-ziabarz, é kasaz ac'hanoun dré ann ôr a zellé oud ar sâv-héol : hag héñ a veñtaz ann héd a bép tû trô-war-drô.

16. Héñ a veñtaz éta tû ar sâv-héol gañd ar gorsen-veñt, pemp kañt korsennad-veñt trô-war-drô.

17. Hag heñ a veñtaz tu ann hañter-nôz, pemp kañt korsennad-veñt trô-war-drô.

18. Hag héñ a veñtaz tû ar c'hrésteiz, pemp kañt korsennad-veñt trô-war-drô.

19. Hag héñ a veñtaz tû ar c'hûs-héol, pemp kañt korsennad-vent trô-war-drô.

20. Hag héñ a veñtaz ar vôger a bép tû, hervez ar béder avel trô-war-dré, pemp kañt *korsennad* a héd, ha pemp kañt korsennad a léd, étré ar sañtuar hâ léac'h ar bobl.

—

XLIII. PENNAD.

Meñt ann aoter.

1. Hag héñ a gasaz ac'hanoun étrézég ann ôr a zellé oud ar sâv-héol.

2. Ha chétu gloar Doué Israel a zeûaz diwar-zû ar sâv-héol ; hag hé mouéz a oa ével trouz kalz douréier ; hag ann douar a luc'hé gañd hé veûrded.

3. Hag ar wélédigez-zé a oa héñvel oud ann hini am bôé, pa zeûaz évit kolla ar géar : enn hévélep doaré en em ziskouézaz, ével ma em bôa hé wélet é-tâl ster C'hobar : ha mé a gouézaz war va dremm.

4. Hâ meûrdez ann Aotrou a iéaz enn templ dré ann ôr a zellé oud ar sâv-héol.

5. Hag ar spéred a zavaz ac'hanoun, hag am c'hasaz d'al leûren a-ziabarz ; ha chétu é oa leûn ann ti gañt gloar ann Aotrou.

6. Hag é kleviz *anézhañ* ô komza ouz-in eûz ann ti ; hag ann dén a oa enn hé zâ em c'hichén.

7. A lavaraz d'in : Mâb dén, *amañ éma* léac'h va zrôn, ha léac'h roudou va zreid, é péléac'h é chouminn é-kreiz bugalé Israel da-vikenn ; ha ti Israel na zaotrô mui va hanô sañtel, nag hî nag hô rouéed, gañt hô gadélésiou, gañt bésiou hô rouéed, ha gañd al lec'hiou uc'hel.

8. Hî hô deûz gréat hô dôr out va dôr, hag hô fostou out va fostou : eûr vôger a oa étré mé hag hî ; hag hî hô deûz saotret va hanô sañtel gañd ann argarzidigésiou hô deûz gréat ; râk-sé em eûz hô bévézet em buanégez.

9. Pellaeñt éta brémañ hô gadélez, ha bésiou hô rouéed, ha mé a choumô bépréd enn hô c'hreiz.

10. Hôgen té, mâb dén, diskouéz ann templ da dî Israel, ra véziñt mézékéet gañd hô fallagriézou, ha ra veñtiñt hé ôbéridigez ;

11. Ha ra zeûiñt da rusia eûz a gémeñt hô deûz gréat. Diskouéz d'ézhô doaré ann ti, hé heñchou da voñd ébarz ha da voñd er-méaz, hag hé holl zisrével, hag hé holl gélennou, hag hé holl reiz, hag hé holl lézennou ; ha skriv anézhô enn hô daoulagad ; évit ma viriñt hé holl zisrével hag hé gélennou, ha ma hô sévéniñt.

12. Hou-mañ eo lézen ann ti *a dléeur da zével* war lein ar ménez : hé holl héd trô-war-drô a zô sañtelbràz ; hou-mañ eo éta lézen ann ti.

13. Hôgen chétu amañ meñt ann aoter diouc'h ar gwir ilinad, péhini en dôa eunn ilinad hag eur raouennad. Hé dounder a oa eûz a eunn ilinad, hag hé léd eûz a eunn ilinad ; hag hé c'hleûz bétég hé goñvor, ha trô-war-drô, a oa eûz a eur raouennad ; ével-sé é oa añt ann aoter.

14. Hag eûz a leûr ann douar bétég ar goñvor divéza, daou ilinad, war eul léd eûz a eunn ilinad : hag eûz ar goñvor divéza bétég ar goñvor keñta, pévar ilinad, war eul léd eûz a eunn ilinad.

15. Hôgen Ariel en dôa pévar ilinad ; hag eûz a Ariel bétég ar penn uc'héla *éz oa* pévar c'horn.

16. Ariel en dôa daouzég ilinad a héd, ha daouzég ilinad a léd ; hag ével-sé é oa pévar-c'hornek, hag unvan hé gorniou.

17. Hé goñvor a oa eûz a bévarzég ilinad a héd, hag eûz a bévarzég ilinad a léd enn hé févar c'horn ; hag hé c'hurunen trô-war-drô eûz a eunn hañter-ilinad, hag hé dounder eûz a eunn ilinad trô-war-drô : hôgen hé dérésiou a oa trôet war-zû ar sâv-héol.

18. Hag héñ a lavaraz d'in : Mâb dén, ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Chétu amañ lidou ann aoter, é pé zeiz-bennâg é vézô gréat ; ma vézô kenniget war-n-ézhañ al loenlosk, ha ma vézô skulet ar goad.

19. Ha té *hô* rôi d'ar véléien ha d'al Lévited, péré a zô eûz a wenn Sadok, péré a dôsta ouz-in, émé ann Aotrou Doué, évit ma kenniguiñt d'in eul leûé eûz ann tropel évid ar péc'hed.

20. Hag ô kémérout goad, é likii anézhañ war bévar c'horn *ann aoter*, ha war bévar c'hoñ ar goñvor, ha war ar gurunen trô-war-drô ; hag é glani anézhi, hag é sañtéli anézhi.

21. Ha té a gémérô al leûé a vézô bét kenniget évid ar péc'hed ; hag é tévi anézhañ enn eul léac'h distrô eûz ann ti, er méaz eûz ar sañtuar.

22. Hag ann eil zervez é kennigi eur bouc'h iaouañk dinam évid ar péc'hed ; hag hî a c'hlanô ann aoter, ével ma hô deûz hé glanet gañd al leûé.

23. Ha p'az pézô hé peûr-c'hlanet, é kennigi eul leûé dinam eûz ann tropel, hag eunn tourz dinam eûz ann tropel.

24. Ha té hô c'hennigô dirâg ann Aotrou ; hag ar véléien a skulô c'hoalen war-n-ézhô, hag hô c'hennigô é sakrifiz-losk d'ann Aotrou.

25. A-héd seiz dervez é kennigi bemdez eur bouc'h évid ar péc'hed ; hag é vézô kenniget ivé eul leûé hag eunn tourz eûz ann tropel, hag hî dinam.

26. A-héd seiz dervez é sañtéliñt ann aoter, hag é c'hlanint anézhi ; hag hî hé leûniô.

27. Ha pa vézô tréménet ann deisiou-zé, enn eizved devez ha goudézé, ar véléien a gennigô war ann aoter hô loéned-losk hag ar ré a gennigoñt évid ar péoc'h : ha mé a vézô en em unvanet gan-é-hoc'h, émé ann Aotrou Doué.

—

XLIV. PENNAD.

Gwenn Sadok startéet er vélégiez.

1. Hag héñ a lékéaz ac'hanoun da zistrei étrézég ann heñt eûz a zôr ar sañtuar a-ziavéaz, a zellé oud ar sâv-héol, hag a oa serret.

2. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Ann ôr-zé a vézô serret ; na vézô két

digoret, ha na dréménô dén dré-z-hi; ô véza ma eo éat êbarz aun Aotrou Doué Israel dré-z-hi, hag é vézô serret

3. Évid ar priñs. Ar priñs hé-unan a azézô enn-hi, évit dibri bara dirâg ann Aotrou; dré heñd dôr ar porched éz ai ébarz ha dré ann hévéleb heñt éz ai er-méaz.

4. Hag héñ a gasaz ac'hanoun dré heñd dôr ann hañter-nôz dirâg ann tî; hag é selliz, ha chétu gloar ann Aotrou a leûniaz tî ann Aotrou; ha mé a gouézaz war da dremm.

5. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in: Mâb dén, laka enn da galoun, ha gwél gañd da zaoulagad, ha sélaou gañd da ziskouarn kémeñd a livirinn d'id diwar-benn ann holl lidou eûz a dî ann Aotrou, ha diwar-benn hé holl lézennou; ha laka enn da galoun heñchon ann templ, hag ann holl heñchou da voñd er-méaz eûz ar sañtuar.

6. Hag é liviri da dî Israel péhini a heskin ac'hanoun, ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Ra vézô a-walc'h hô kwallou d'é-hoc'h, tî Israel;

7. Béza digaset em sañtuar mipien diavésidi, dienwad a galoun, ha dienwad a gik, péré a zaotr va zî; béza kenniget va baraou, al lard hag ar goad; béza torret va c'hévrédigez gañd hoc'h holl wallou.

8. N'hoc'h eûz két miret kélennou va zañtuar: lékéat hoc'h eûz évit mirout kélennou va zañtuar diwallérien diouc'h hô ménoz hoc'h-unan.

9. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Kémeñd diavésiad dienwad a galoun, ha dienwad a gik n'az ai két em sañtuar, na kémeñt mab diavésiad a zô é-touez bugalé Israel.

10. Al lévited hô-unan, péré a zô en em dennet pell diouz-in *évid heûlia* fazi bugalé Israel, hag a zô bét faziet diouz-in *ô voñt* war-lerc'h hô idolou, hag hô deûz douget hô fallagriez;

11. Ar ré-zé a vézô da deñzoridi em sañtuar, da borsiérien oud dôriou va zi, ha da zervichérien em zî; hi a lazô al loéned da leski, ha viktimou ar bobl; hag hi en em zalc'hô enn hô zâ dira-z-hô, évid hô zervicha;

12. O véza ma hô deûz hô zervichet dirâg hô idolou, ha ma iñt deûet da wall-skouér da dî Israel, ha *da abèk* d'hé fallagriez; râk-sé em eûz savet va dourn war-n-ézhô, émé ann Aotrou Doué, hag é tougiñt hô fallagriez:

13. Ha na dôstaiñt két ouz-in évid ôber ar garg a vélek dira-z-oun, ha na dôstaiñt két oud hini eûz ann traou sañtel a zô tôst da zañt ar zeñt; hôgen hî a zougô hô mézégez, hag ar gwallou hô deûz gréat.

14. Ha mé hô lakai da borsiérien ann tî, ha da zervichérien enn-hañ, évit kémeñt a vézô da ôber.

15. Hôgen ar véléien hag al lévited mipien Sadok, péré hô deûz miret lidou va zañtuar, pa belléé bugalé Israel diouz-in, ar ré-zé a dôstai ouz-in évit va zervicha; hag hî a choumô enn hô zâ dira-z-oun évit kenniga d'in al lard hag ar goad, émé ann Aotrou Doué.

16. Hî a iélô ébarz va zañtuar, hag hî a dôstai out va zaol évit servicha ac'hanoun, hag évit mirout va lidou.

17. Ha p'az aiñt ébarz dôriou al leûren a-ziabarz, é véziñt gwisket gañt dilad lîn; ha n'hô dévézô nétrâ a c'hloan war-n-ézhô, pa raiñt hô zervich oud dôriou al leûren a-ziabarz, hag enn diabarz.

18. Talédouigou lîn hô dévézô war hô fennou, ha lavrégou lîn enn-drô d'hô digroazel; ha n'en em c'houriziñt két é doaré da c'houézi.

19. P'az aiñt er-méaz el leûren a-ziavéaz é-touez ar bobl, é tiwiskiñt ann dilad hô dôa évid ôber hô c'harg, hag é likiiñt anézhô é kampr ar sañtuar, hag é wiskiñt dilad all; ha na zañtéliñt két ar bobl gañd hô zaéou.

20. Na deziñt két hô fennou, ha na léziñt kéf hô bléô da greski; hôgen hô zrouc'ha hag hô c'hrenna a raiñt.

21. Bélek é-béd na évô gwin, pa dléô moñd ébarz al leûren a-ziabarz.

22. Na zimériñt két gañd eunn iñtañvez, na gañd eur c'hrég dilézet, hôgen gañt plac'hed-iaouañk eûz a wenn tî Israel. Koulskoudé é belliñt ivé kéméroud da c'hrég eunn iñtañvez, a vézô iñtañvez diwar eur bélek.

23. Deski a raiñt d'am pobl pétrâ a zô sañtel hag ar péz a zô saotr, dis-

kouéza a raiñt d'ézhô pétrâ a zô glân hag ar péz a zô dic'hlan.

24. Ha pa vézô striv, hî a zavô em barnédigézou hag a varnô; va lézennou ha va c'hélennou a viriñt em holl lidou, hag é sañtéliñt va deisiou sabbat.

25. N'az aiñt két el léac'h ma vézô eunn dén marô, gañd aoun na veñt saotret, némét ma vé hô zâd pé hô mamm, hô mâb pé hô merc'h, hô breûr pé hô c'hoar, ma n'é deûz két bét eunn eil ozac'h; saotret é vé gañt-hô.

26. Ha goudé ma vézô bét glanet, é vézô nivéret d'ézhañ seiz dervez.

27. Hag enn deiz m'az ai ébarz ar sañtuar el leûren a-ziabarz, évit va zervicha er sañtuar, é rai eur c'hennig évid hé béc'hed, émé ann Aotrou Doué.

28. N'hô dévézô két a zigwéz, mé eo hô digwéz; na rôet két a berc'henniez d'ézhô enn Israel, râk mé eo hô ferc'henniez.

29. Hî a zébrô ar viktim *a vézó kenniget* évid ar péc'hed hag évid ar gwall; ha kémeñd a vézô gwéstlet enn Israel a vézô d'ézhô.

30. Préveûdi ar ré-geñta-ganet, hag ar c'heñta-frouez eûz a gémeñt a vézô kenniget, a vézô d'ar véléien; rei a réot ivé d'ar bélek ar préveûdi eûz hô poéd, évid ma skuiô ar vennoz war hô tî.

31. Ar véléien na zebriñt nag eûz a evn nag eûz a loen marô anézhô hô-unan, pé paket gañd eul loen all.

—

XLV. PENNAD.

Lôd ar Priñs.

1. Pa zeûôt da ranna ann douar gañd ar sort, rannit ar bréveûdi évid ann Aotrou, eul lôd sañtélet eûz ann douar, eûz a bemp mil *ilinad* war-n-ugeñt a héd, hag eûz a zék mil a léd; sañtélet é vézô enn hé holl héd trô-war-drô.

2. Eûz ann héd-zé é vézô évid al léac'h sañtel, eul léac'h pévar-c'hornek eûz a bemp kañt *ilinad* a bép tû trô-war-drô; hag hañter-kañt ilinad trô-war-drô évid hé faboursiou.

3. Ha gañd ar veñt-zé é veñti eunn héd eûz a bemp mil war-n-ugeñt, hag eul léd eûz a zék mil, hag énô é vézô ann templ, ha sañt ar zeñt.

4. Al lôden sañtélet eûz ann douar a vézô évid ar véléien péré a râ servich ar sañtuar, ha péré a dôsta évit servicha ann Aotrou; hag al léac'h-zé a vézô da diez d'ézhô, ha d'ar sañtuar sañtel.

5. Pemp mil war-n-ugeñt a héd, ha dék mil a léd a vézô ivé évid al Lévited, péré a râ servich ann tî; hi hô dévézô ugeñt kampr.

6. Rei a réot ivé é kers d'ar géar pemp mil a léd; ha pemp mil war-n-ugeñt a héd, hervez rann ar sañtuar, évid holl dî Israel.

7. D'ar priñs é vézô enn tû-mañ, hag enn tû-hoñt é rann ar sañtuar, hag é lôden ar géar, râg-énep da rann ar sañtuar ha râg-énep da lôden ar géar, adaleg eur môr bétég ar môr *all*, adaleg eunn tû eûz ar sâv-héol bétég ann tû *all*; hag ann héd a vézô kévatal da bép-hini eûz al lôdennou all, adaleg harzou ar c'hûs-héol, bétég harzou ar sâv-héol.

8. Hé gers en dévézô eûz a zouar Israel; hag ar briñsed na breiziñt mui va fobl; hôgen rei a raiñt ann douar da dî Israel hervez hô breûriézou.

9. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Bézet a-walc'h d'é-hoc'h priñsed Israel; éhanit hô fallagriez hag hô preizérez, grît barnédigez hag éeunder; rannit hô touarou diouc'h ré va fobl, émé ann Aotrou Doué.

10. Bézet reiz d'é-hoc'h ar valañs, ha reiz ann éfi, ha reiz ar batus.

11. Ann éfi hag ar batus a vézô kévatal, hag eûz a eunn hévélep meñt: évit ma talc'hô ar batus ann dékved lôden eûz a eur c'horus, hag ann éfi ann dékved lôden eûz a eur c'horus; hô poéz a vézô kévatal hervez meñt ar c'horus.

12. Ar sikl en deûz ugeñt obolen; ugeñt sikl, ha pemp sikl war-n-ugeñt, ha pemzék sikl a râ ar min.

13. Ha chétu ar préveûdiou a gennigot : ar c'houec'hved lôden eûz a eunn éfi war eur c'horus gwiniz, hag ar c'houec'hved lôden eûz a eunn éfi war eur c'horus heiz.

14. É-kéñver meñt ann éôl, eur batus éôl eo ann dékved lôden eûz a eur c'horus, ha dék batus a râ eur c'horus, râk dék batus garg leûn eur c'horus.

15. Eunn tourz eûz a eunn tropel a zaou c'hañt *a gennigot*, eûz ar ré a vâg Israel évid ar sakrifisou, hag al loéned-losk, hag ar c'hennigou a béoc'h, évid hô diskarga, émé ann Aotrou Doué.

16. Holl bobl ar vrô a vézô dalc'het da rei ar préveûdiou-zé d'ar priñs enn Israel.

17. War *garg* ar priñs é vézô al loéned-losk, hag ar sakrifisou, hag ar boéd-kennig el lidou, hag enn deisiou keñta eûz ar miz, hag enn deisiou sabbat, hag é holl wélioù ti Israel; héñ a gennigô évid ar péc'hed ar sakrifiz, hag al loen-losk hag ar viktimon a béoc'h, évid diskarga ti Israel.

18. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Er miz keñta, er c'heñta *deiz* eûz ar miz, é kéméri eul leûé eûz ann tropel hag héñ dinam, hag é puri ar sañtuar.

19. Hag ar béleg a gémérô eûz ar goad a vézô *kenniget* évid ar péc'hed, hag héñ a lakai war bostou ann ti, war bévar c'horn rizen ann aoter, ha war bostou ann ôr eûz al leûren a-ziabarz.

20. Ével-sé é ri ivé er seizved *deiz* eûz ar miz, évit kémeñd hini en deûz péc'het dré ziwiziégez, hag a zô bét touellet gañd eur fazi; hag é puri ann ti.

21. Er miz keñta, er pévarzékved deiz eûz ar miz, é vézô évid-hoc'h lid ar Pask; bara dic'hoell a vézô débret a-hed seiz dervez.

22. Hag ar priñs a gennigô enn deiz-zé évit-hañ, hag évid ann holl bobl eûz ar vrô, eul leûé évid ar péc'hed.

23. Hag a-héd lid ar seiz dervez é kennigô d'ann Aotrou é sakrifiz-losk, seiz leûé ha seiz tourz dinam, bemdez a-héd ar seiz dervez; ha bemdez eur bouc'h gevr évid ar péc'hed.

24. Hag héñ a gennigô eunn éfi dré bép leûé, hag eunn éfi dré bép tourz; hag eunn hin éôl dré béb éfi.

25. Er seizved miz, er pemzékved deiz eûz ar miz, é rai el lid-zé a-héd seiz dervez, ével ma eo bét lavaret keñtoc'h, kouls évid ar péc'hed, pé évid ar sakrifiz-losk, pé évid ar boéd-bennig, pé évid ann éôl.

—

XLVI. PENNAD.

Lézennou é-keñver ar sakrifisou.

1. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Dôr leûren a-ziabarz a zell oud ar sâv-héol, a vézô serret a-héd ar seiz dervez é péré é laboureur; hôgen é deiz ar sabbat é vézô digoret, hag er c'heñta deiz eûz ar miz é vézô digoret *ivé*.

2. Hag ar priñs a iélô ébarz dré heñt ar porched eûz ann ôr a-ziavéaz, hag é choumô enn hé zâ war dreûzou ann ôr; hag ar véléien a gennigô évit-hañ ar sakrifiz-losk hag ar viktimou a béoc'h; hag héñ a azeûlô war dreûzou ann ôr, hag a iélô er-méaz: hag ann ôr na vézô két serret bétég ar pardaez.

3. Ha pobl ar vrô a azeûlô ivé oud ann ôr-zé é deisiou ar sabbat hag enn deisiou keñta eûz ar miz, dirâg ann Aotrou.

4. Hôgen ar priñs a gennigô d'ann Aotrou ar sakrifiz-losk-zé, é deiz ar sabbat c'houéac'h oan dinam hag eunn tourz dinam;

5. Ha kennig eunn éfi évid ann tourz; ar pez a gennigô hé zourn évid ann ein, hag eunn hin éôl évit péb éfi.

6. Hag enn deiz keñta eûz ar miz eul leûé eûz ann tropel hag héñ dinam, ha c'houéac'h oan, ha *c'houéac'h* tourz, a vézô ivé dinam.

7. Hag héñ a rôi é kennig eunn éfi évid al leûé, hag eunn éfi évid ann tourz; hag évid ann ein ar péz a gavô hé zourn; hag eunn hin éôl évit péb éfi.

8. P'az ai ar priñs ébarz, éz ai dré heñt porched ann ôr, ha dré ann hévéleb heñt éz ai er-méaz.

9. Ha p'az ai pobl ar vrô dirâg ann Aotrou enn deisiou lid, ann hini a vézô éat ébarz dré zôr ann hañternôz évid azeûli, a iélô er-méaz dré zôr ar c'hrésteiz; hag ann hini a vézô éat ébarz dré zôr ar c'hrésteiz, a iélô er-méaz dré zôr ann hañter-nôz; na zistrôi két dré heñt ann ôr dré béhini é vézô éat ébarz; hôgen moñd a rai er-méaz dré ann hini a zô énep d'ézhi.

10. Hôgen ar priñs ô véza enn hô zouez, a iélô ébarz gañd ar ré a iélô ébarz, hag a iélô er-méaz gañd ar ré a iélô er-méaz.

11. Enn deisiou marc'had hag er gouéliou-brâz, é vézô kenniget eunn éfi évid eul leûé, hag eunn éfi évid eunn tourz; hag évid ann ein ar péz a vézô kavet dindân ann dourn; hag eunn hin éôl évit péb éfi.

12. Hôgen pa gennigô ar priñs a-ioul d'ann Aotrou eur sakrifiz-losk, pé eur sakrifiz a béoc'h, é vézô digoret d'ézhañ ann ôr a zell oud ar sâv-héol; hag héñ a gennigô hé sakrifiz-losk hag hé sakrifiz a béoc'h, ével ma eo boazet da ôber é deiz ar sabbat; hag héñ a iélô er-méaz; hag é vézô serret ann ôr goudé ma vézô éat er-méaz.

13. Hag héñ a gennigô bemdez é sakrifiz-losk d'ann Aotrou eunn oan bloaz, hag héñ dinam; ha diouc'h ar miñtin her c'hennigô bépréd.

14. Hag héñ a gennigô péb miñtin é sakrifiz évid ann oan-zé ar c'houec'hved lôden eûz a eunn éfi, hag ann drédé lôden eûz a eunn hin éôl, évid hé meski gañd ar bleûd: eur sakrifiz eo a dlé béza kenniget d'ann Aotrou hervez al lézen, bemdez ha da-vikenn.

15. Kenniga a rai éta ann oan, hag ar sakrifiz, hag ann éôl péb miñtin; hag ar sakrifiz-zé a vézô peûr-baduz.

16. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Ma râ ar priñs eur rô-bennâg da unan eûz hé vipien, ar rô-zé a vézô da zigwéz d'ézhañ ha d'hé vipien, péré hô dévézô anézhañ é kers dré zigwéz.

17. Hôgen mar gra eul legad eûz hé vadou da unan eûz hé zervichérien, é vézô d'ézhañ bété bloaz ann distol; ha neûzé é tistrôi d'ar priñs, hag hé zigwéz a zeûi d'hé vipien.

18. Hag ar priñs na gémérô nétrâ eûz a zigwéz ar bobl dré rédi, nag eûz hé vadou; hôgen eûz hé vadou hé unan é rôi eunn digwéz d'hé vipien; évit na vézô két kaset kuit va fobl pép-hini er-méaz eûz hé vadou.

19. Hag héñ a lékéaz ac'hanoun da voñd ébarz dré eunn heñt a oa a gostez ann ôr, é kamprou ar sañtuar, ma édô ar véléien, hag a zellé oud ann hañter-nôz; hag énô éz oa eul léac'h trôet war-zû ar c'hûs-héol.

20. Hag héñ a lavaraz d'in : Hémañ eo al léach é péhini é poaz ar véléien *ar péz* a zô *kenniget* évid ar péc'hed, hag évid ar gwall, é péhini é poazoñt ar boéd-kennig, évit n'hen dougiñt két el leûren a-ziavéaz, ha na vézô két sañtélet ar bobl gañt-hañ.

21. Hag héñ a gasaz ac'hanoun erméaz el leûren a-ziavéaz, hag a réaz d'in moñt é pévar c'horn al leûren; ha chétu éz oa eul leûrennik é pép korn al leûren.

22. Hôgen ar béder leûrennik-zé savet é pévar c'horn al leûren, hô dôa daou-ugeñt ilinad a héd, ha trégoñt a léd; hag eûz a eur veñt é oañt hô féder.

23. Hag eur vôger a ioa enn-drô da bép-hini eûz ar béder leûrennik-zé, hag ar c'héginou a oa gréat dindân ar poñdalésiou trô-war-drô.

24. Hag héñ a lavaraz d'in : Amañ éma tî ar c'héginou, é péhini servichérien ti ann Aotrou a lakai da boaza viktimou ar bobl.

—

XLVII. PENNAD.

Harzou douar Israel.

1. Hag héñ a lékéaz ac'hanoun da zistrei oud dôr ann ti; ha chétu dour a zeûé er-méaz eûz a zindân treûzou ann ôr war-zû ar sâv-héol: râk tal ann ti a zellé oud ar sâv-héol; hôgen ann douréier a ziskenné eûz ann tû

déou cûz ann templ, étrézég ar c'hrésteiz eûz ann aoter.

2. Hag héñ a gasaz ac'hanoun dré heñt dôr anù hañter-nôz, hag a lékéaz ac'hanoun da drei dré ann heñt a-ziaféaz eûz ann ôr, dré ann heñt a zeilé oud ar sâv-héol; ha chétu é tarzé ann douréier eûz ann tû déou.

3. Hag a'n dén a zeûé eûz ar sâv-héôl, en dôa enn hé zourn eur gordennik, hag a veñtaz *eunn héd* a vîl *ilinad*; hag héñ a gasaz ac'hanoun adreûz d'ann dour bétég ann ufern.

4. Hag héñ a veñtaz c'hoaz *eunn héd* a vîl *ilinad*, hag a gasaz ac'hanoun adreûz d'ann dour bétég ann daoulin.

5. Hag héñ a veñtaz *c'hoaz eunn héd* a vîl *ilinad*, hag a gasaz ac'hanoun a dreûz d'ann dour bétég ann digroazel. Hag héñ a veñtaz c'hoaz *eunn héd* a vîl ilinad, ha *chétu* eur froud, ha na helliz két da dreûzi, ô véza ma oa c'houézet ann douréier, ha ma oa kresket ar froud, ha na hellet két hé zreûzi.

6. Hag héñ a lavaraz d'in: Gwélet mâd éc'h eûz, mâd dén. Hag héñ a dennaz ac'hanoun hag am c'hasaz da ribl ar froud.

7. Ha pa oenn distrôet, é wéliz eul lôd brâz a wéz war ribl ar froud a bép tû.

8. Hag héñ a lavaraz d'in: Ann douréier-zé péré a zeû er-méaz war vernïou tréaz étrézég ar sâv-héol, hag a ziskenn é kompézen ann distrô, a iélô ébarz ar môr, hag a zeûiô er-méaz, hag ann douréier a vézô iac'héet.

9. Ha kémeñt loen béô a stlej, a vévô, é pé léac'h-bennâg ma teûi ar froud; hag eul lôd brâz a bésked a vézô goudé ma vézô deûet énô ann douréier-zé, ha kémeñd hini étrézé péhini é teûi ar froud, a vézô iac'héet hag a vévô.

10. Ar béskétérien en em zalc'hô war-n-ézhô; adaleg Engaddi bétég Engallim é vézô lékéat rouéjou da zec'ha: meûr a zeurd pésked a vézô, ével pésked ar môr brâz, hag eul lôd brâz *a vézô anézhô*.

11. Hôgen war hé aod hag el lagennou na vézô két iac'héet *ann douréier*, râk da c'hoalen é véziñt rôet.

12. Ha war aotou ar froud a bép tû é savô a bép seurd gwéz frouézek. Na gouézô két hô déliou, ha na zouériñt két a frouez; pép miz é tougiñt frouez névez, ô véza ma teû hé douréier eûz ar sañtuar; hag hé frouez da voéd, hag hé déliou da louzou.

13. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Amañ éma ann harzou hervez péré é rannot ann douar étré ann daouzék breûriez eûz a Israel; râk Jozef en deûz diou lôden.

14. Hôgen c'houi a biaouô anézhañ enn eunn doaré kévatal, kémeñd ann eil hag égilé; *ann douar-zé* em eûz touet hé rôjenn d'hô tadou; hag ann douar-zé a gouézô d'é-hoc'h é digwéz.

15. Hôgen chétu amañ harzou ann douar: war-zû ann hañter-nôz, adaleg ar môr bràz, ô toñd dré Hétalon da Zédada,

16. Da Émat, da Vérota, da Zabarim, péhini a zô étré harzou Damas hag harzou Émat, da di Tic'hon, péhini a zô war harzou Auran.

17. Hé harzou a vézô adaleg ar môr bété leûren Énon, harzou Damas, hag eûz *a eunn tû eûz* ann hañter-nôz bétég ann *tû all eûz ann* hañter-nôz; harzou Émat tû ann hañter-nôz.

18. Ha tû ar sâv-héol, eûz a greiz Auran, hag eûz a greiz Damas, hag eûz a greiz Galaad, hag eûz a greiz Douar Israel; hag ar Jordan a vézô da harzou war-zû môr ar sâv-héol; meñta a réôt ivé tû ar sâv-héol.

19. Ha tû ar c'hrésteiz, eûz a Damar bété douréier ann Enébiez é Kadez; hag eûz ar froud bétég ar môr bràz; hag hé-mañ eo tû ar c'hrésteiz.

20. Ha tû ar môr, ar môr bràz, adaleg eur penn râg-eunn, bété ma teûeur da Émat; hé-mañ eo tû ar môr.

21. Ha c'houi a rannô ann douar-zé étré-z-hoc'h, hervez breûriézou Israel:

22. Ha c'houi hé gémérô da zigwéz d'é-hoc'h, ha d'ann diavésidi a zeûi enn hô touez, hag hô dévézô ganet bugalé enn hô kreiz; hag hi a vézô évid-hoc'h ével pa veñt ganet er vrô é-touez bugalé Israel; hô lôd hô dévézô gan-é-hoc'h eûz ann douar é-kreiz breûriézou Israel.

23. E pé breûriez-bennâg é vézô eunn diavésiad, énô é rôod d'ézhañ hé lôd, émé ann Aotrou Doué.

—

XLVIII. PENNAD.

Rann-douar Israel étré ann daouzék breûriez.

1. Ha chétu amañ hanvou ar breûriézou adaleg harzou ann hañter-nôz a héd heñt Hétalon p'az éeur da Émat, leûren Énan, harzou Damas bétég ann hañter-nôz a-héd heñt Émat: ha tû ar sâv-héol hag ar môr a vézô hé harzou, *rann* Dan.

2. Ha war harzou Dan, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar môr, *rann* Aser.

3. Ha war harzou Aser, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar môr, *rann* Néftali.

4. Ha war harzou Neftali, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar môr, *rann* Manassez.

5. Ha war harzou Manassez, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar môr, *rann* Éfraim.

6. Ha war harzou Éfraim, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar môr, *rann* Ruben.

7. Ha war harzou Ruben, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar môr, *rann* Juda.

8. Ha war harzou Juda, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar môr, é vézô ar préveûdiou a rannot, eûz a bemp mil *korsennad* war-n-ugeñt a léd hag a héd, hervez al lôdennou all, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar môr; hag ar sañtuar a vézô enn hô c'hreiz.

9. Ar préveûdiou a rannot évid ann Aotrou, *a vézô* eûz a bemp mil war-n-ugeñt a héd, hag eûz a zék mil a léd.

10. Hôgen ar ré-zé a vézô préveûdiou sañtuar ar véléien; eûz a bemp mil war-n-ugeñt a héd war-zû ann hañter-nôz, hag eûz a zék mil a léd war-zû ar môr, ha dék mil a léd war-zû ar sâv-héol, ha pemp mil war-n-ugeñt a héd war-zû ar c'hrésteiz: ha sañtuar ann Aotrou a vézô enn hô c'hreiz.

11. Ar sañtuar a vézô évid ar véléien eûz a vipien Sadok, péré hô deûz miret va lidou, ha n'hô deûz két faziet pa hô deûz faziet bugalé Israel, ével ma hô deûz faziet al Lévited hô-unan.

12. Hag hi hô dévézô da bréveûdiou, é-kreiz préveûdiou ann douar, Sañt ar zeñt, é-tâl harzou al Lévited.

13. Al Lévited hô dévézô ivé é-tâl harzou ar véléien pemp mil war-n-ugeñt a héd, ha dék mil a léd. Ann holl héd *a vézô* eûz a bemp mil war-n-ugeñt, hag al léd eûz a zek mil.

14. Ha na werziñt *nétrá* anézhô, na gemmiñt ha na zizougiñt két préveûdiou ann douar, ô véza ma iñt gwéstlet d'ann Aotrou.

15. Ar pemp mil a choum war ar pemp mil war-n-ugeñt a léd a vézô dizañtel, ha *dileûret* évit tiez kéar hag hé faboursiou: hag ar géar a vézô é kreiz.

16. Ha chétu amañ hé meñt: war-zû ann hañtez-nôz, pemp kañt ha pévar mil; war-zû ar c'hrésteiz, pemp kañt ha pévar mil; war-zû ar sâv-héol, pemp kañt ha pévar mil; war zû ar c'hûs-héol, pemp kañt ha pévar mil.

17. Faboursiou kéar hô dévézô war-zû ann hañter-nôz, daou c'hañt hag hañter-kañt; war-zû ar c'hrésteiz, daou c'hañt hag hañter-kañt; war-zû ar sâv-héol, daou c'hañt hag hañter-kañt; war-zû ar môr, daou c'hañt hag hañter-kañt.

18. Hôgen ar péz a choumô war ann héd é-tâl préveûdiou ar sañtuar, dék mil war-zû ar sâv-héol, ha dék mil war-zû ar c'hûs-héol, a vézô ével préveûdiou ar sañtuar; hag hé frouez a vézô da voéd évid ar ré a zervichô kéar.

19. Hôgen ar ré a zervichô kéar, a vézô eûz a holl vreûriézou Israel.

20. Ann holl bréveûdiou péré a vézô eûz a bemp mil war-n-ugeñt war bemp mil war-n-ugeñt é pévar-c'horn, a vézô rannet é préveûdiou ar sañtuar, hag é kers kéar.

21. Hôgen ar péz a choumô a vézô évid ar priñs, a bép tû da bréveûdiou

ar saûtuar ha da lôden géar, adalek pemp mil war-n-ugeñt eûz ar bréveûdiou, bétég harzou ar sâv-héol; hag ivé war-zû ar môr adalek pemp mil war-n-ugeñt; bétég harzou ar môr, é vézô c'hoaz é lôden ar priñs; ha préveûdiou ar saûtuar, ha saûtuar ann templ a vézô enn hé greiz.

22. Hôgen eûz a lôden al Lévited, hag eûz a lôden kéar é vézô d'ar priñs ar péz a vézô étré harzou Juda, hag étré harzou Beñjamin.

23. Hag é-kéñver ar breûriézou all: eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar c'hûs-héol, rann Beñjamin.

24. Ha war harzou Beñjamin, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar c'hûs-héol, *rann* Siméon.

25. Ha war harzou Siméon, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar c'hûs héol, *rann* Issakar.

26. Ha war harzou Issakar, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar c'hûs héol, *rann* Zabulon.

27. Ha war harzou Zabulon, eûz a dû ar sâv-héol bété tû ar môr, *rann* Gad.

28. Ha war harzou Gad, é tû ar c'hrésteiz, hé harzou a vézô eûz a Damar bété douréier ann Enébiez é Kadez, ann digwéz oud ar môr brâz.

29. Hen-nez eo ann douar a rannot diouc'h ar sort étré breûriézou Israel; ha chétu hô rannou, émé ann Aotrou Doué.

30. Ha chétu ann heñchou da voñd er-méaz eûz a géar. Eûz a dû ann hañter-nôz, é veñti pemp kañt ha pévar mil.

31. Ha persier kéar a géméró hô hanvou eûz a vreûriézou Israel. Tri fors oud ann hañter-nôz; pors Ruben, pors Juda, ha pors Lévi.

32. Ha war-zû ar sâv-héol, pemp kañt ha pévar mil; tri fors; pors Jozef, pors Beñjamin, pa pors Dan.

33. Ha war-zû ar c'hrésteiz, é veñti pemp kañt ha pévar mil; tri fors; pors Siméon, pors Issakar, ha pors Zabulon.

34. Ha war-zû ar c'hûs-héol, pemp kañt ha pévar mil; ha tri fors; pors Gad, pors Aser, ha pors Neftali.

35. Hag hé zrô *a vézô* eûz a driouec'h mil; hag hanô ar géar-zé adal ann deiz-zé *a vézô*: ANN AOTROU ÉNÔ.

LEVR

AR PROFED DANIEL.

I. PENNAD.

Daniel hag hé dri c'hen-vreûr dilennet évit choum é léz Nabukodonosor.

1. Enn trédé bloaz eûz a rén Joakim, roué Juda, é teûaz Nabukodonosor, roué Babilon dirâk Jéruzalem, hag é stourmaz out-hi.

2 Hag ann Aotrou a lékéaz étré hé zaouarn Joakim, roué Juda, ha lôd eûz a listri tî Doué. Hag héñ hô dizougaz é brô Sennaar é tî hé Zoué, hag a lékéaz al listri é tî teñzor hé Zoué.

3. Hag ar roué a lavaraz da Asfénez, penn ar spazéien, ma kemerché eûz a douez bugalé Israel, hag eûz a wenn ar rouéed hag ar briñsed,

4. Tûd-iaouañk, é péré na vijé namm é-béd, a zoaré vâd, desket é pép furnez, akétuz é pép gwiziégez hag é pép skiañt, hag a helfé choum é palez ar roué évit ma vijé desket d'ézhô skriva ha komza iéz ar C'haldéed.

5. Hag a roué a lékéaz da rei d'ézhô bemdez eûz hé voéd hé-unan, hag eûz ar gwin a évé, évit pa vijeñt bét maget *enn doaré-zé* a héd tri bloaz, é chounmcheñt goudé-zé dirâg ar roué.

6. Hôgen enn hô zouez en em gavaz eûz a vipien Juda, Daniel, Ananias, Misael, hag Azarias.

7. Ha penn ar spazéien a rôaz d'ézhô hanvou: Da Zaniel, Baltasar; da Ananias, Sidrac'h; da Visael, Misac'h; ha da Azarias, Abdénago.

8. Hôgen Daniel a géméraz ann dézô enn hé galoun n'em em zaotrché két ô tibri eûz a voéd taol ar roué, hag oc'h éva eûz hé win; hag é pédaz penn ar spazéien n'hel lakajé két d'en em zaotra.

9. Hôgen Doué a lékéaz Daniel da gavout grâs ha trugarez dirâk penn ar spazéien.

10. Ha penn ar spazéien a lavaraz da Zaniel: Mé em eûz aoun râg ar roué va Aotrou, péhini en deûz lavaret rei d'é-hoc'h ar boéd hag ann évach: mar gwél hô tremmou treûtoc'h égét ann dûd-iaouañk all eûz hoc'h oad, c'houi a vézô abek ma lakai ar roué trouc'ha va fenn d'in.

11. Ha Daniel a lavaraz da Valasar, a ioa bét lékéat gañt penn ar spazéien war Zaniel, Ananias, Misael, hag Azarias:

12. Arnod, mé az péd, da zervichérien a-héd dék dervez; ha béset rôet d'é-omp louzou da zibri ha dour da éva:

13. Ha sell oud hon dremmou, hag oud dremmou ann dûd-iaouañk a zebr boéd ar roué; hag hervez m'az pézô gwélet é ri é-kéñver da zervichérien.

14. Hag héñ ô véza klévet kémeñtsé, a arnodaz anézhô a-héd dék dervez.

15. Ha da benn dék dervez hô dremm a oa kaéroc'h da wélout ha

lartoc'h égéd hini ann holl dûd-iaouañk a zebré boéd ar roué.

16. Malasar éta a géméré hô boéd hag hô gwîn, hag a rôé louzou d'ézhô.

17. Hôgen Doué a rôaz d'ar pévar dén iaouañk-zé ar wiziégez hag ar skiañt é pép levr hag é pép furnez; ha da Zaniel ann disklériadur eûz a bép gwélédigez hag eûz a béb huvré.

18. Pa oé tréménet ann deisiou goudé péré en dôa lavaret ar roué hô c'hâs d'ézhañ, penn ar spazéien hô c'hasaz dirâk Nabukodonosor.

19. Ha goudé m'en dôé komzet ar roué gañt-hô, na oé kavet hini é-touez ar ré all holl pâr da Zaniel, Ananias, Misael, hag Azarias; hag hî a choumaz dirâg ar roué.

20. Pétrâ-bennâg ma c'houlennaz ar roué digañt-hô diwar benn ar furnez hag ar poell, é kavaz enn-hô dék kwéach mui égéd enn holl ziouganérien hag enn dûd-fûr a ioa enn hé rouañtélez holl.

21. Hôgen Daniel vévaz oé bétég ar bloaz keñta eûz a rén Sirus.

—

II. PENNAD.

Daniel a zisplég d'ar roué ann huvré en dôa bét.

1. Enn eil vloaz eûz a rén Nabukodonosor, en doé Nabukodonosor eunn huvré, hag hé spéred a oé spouñtet-brâz, hag é añkounac'héaz hé huvré.

2. Hôgen ar roué a gémennâz ma vijé strollet ann diouganérien, hag ann dûd-fûr hag ar strobinellérien, hag ar C'haldéed, évit ma rôjeñt da anaout d'ar roué hé huvré; pa oeñt deûet, é choumchoñt enn hô zâ dirâg ar roué.

3. Hag ar roué a lavaraz d'ézhô: Eunn huvré em eûz bét; ha strafilet em spéred na ouzoun mui pétrâ em eûz gwélet.

4. Hag ar C'haldéed a lavaraz d'ar roué é Siriaek: O roué, bév da-vikenn; lavar da huvré d'as servichérien, ha ni hé displégô d'id.

5. Hag ar roué a lavaraz d'ar C'haldéed: Ead eo eûz va éñvor; ma na rôit da anaout d'in va huvré, hag ann displég anézhi, é viot dispennet, hag hô tiez a vézô embannet.

6. Hôgen ma rôit da anaout d'in va huvré hag ann displég anézhi, kalz gôbrou, ha rôou, hag énoriou hô pézô digan-éñ.

7. Hag hî a respouñtaz évid ann eil wéach, hag a lavaraz: Ra lavarô ar roué hé huvré d'hé zervicherien, ha ni hé displégô d'ézhañ.

8. Hag ar roué a respouñtaz hag a lavaraz: Mé a oar ervâd pénaoz é fell d'é-hoc'h dalé, ô véza ma ouzoc'h pénaoz eo éat *va huvré* eûz va éñvor.

9. Ma na rôit két éta da anaout d'in va huvré, n'em eûz némed eur ménoz diwar hô penn; eunn displég gaou ha leûn a doullérez hô pijé rôet, évit rei eur gér-bennâg d'in, kén na vijé tréménet *kalz* a amzer. Livirid éta va huvré d'in, évit ma wézinn pénaoz é vézô gwîr ivé ann displég a rôot.

10. Hag ar C'haldéed a respouñtaz dirâg ar roué, hag a lavaraz: N'eûz dén é-béd war ann douar, ô roué, a helfé ôber ar péz a c'houlennez: ha n'eûz roué é-béd, daoust péger braz ha péger galloudek ef-heñ, en défé goulennet eunn dra enn doaré-zé digañd eunn dionganer, pé eunn dénfûr, pé eur C'haldéad.

11. Râg ar péz a glaskez, ô roué, a zô diez-brâz; ha na vézô kavet dén a gémeñt a hellô hé rei da anaout dirâg ar roué, néméd ann douéed, péré n'hô deûz két a zarempred gañd ann dûd.

12. Pa glévaz ar roué kémeñt-sé, enn hé frouden hag enn hé vuanégez vrâz, é c'houc'hémennaz ma vijé dispennet ann holl ré-fûr eûz a Vabilon.

13. Ar varn ô véza bét douget évit laza ar ré-fûr, é klasked ivé Daniel hag hé gen-vreûdeûr, évid hô laza.

14. Neûzé Daniel a eñklaskaz pétrâ é oa al lézen hag ar varnédigez-zé digañd Arioc'h priñs armé ar roué, péhini a oa deûet er-méaz évit laza ré-fûr Babilon.

15. Goulenni a réaz éta digañd ann hini en dôa bét ann urz-zé digañd ar roué, pérâg é oa bét douget eur varn ker kriz gañd ar roué. Pa en dôé éta

Arioc'h hé rôet da anaout da Zaniel,

16. Daniel a iéaz da gavout ar roué, hag a c'houlennaz digañt-hañ amzer évit ma rôjé displég d'ézhañ.

17. Hag héñ a zeûaz enn hé dî, hag a rôaz da anaout ar géfridi da Ananias, Misael hag Azarias hé gen-vreûdeûr:

18. Évit ma c'houlencheñt trugarez Doué ann éñv enn darvoud-zé, ha na vijé két dispennet Daniel hag hé gen-vreûdeûr gañd ar ré-fûr all eûz a Vabilon.

19. Neûzé ann dra-guzet-zé a oé diskléret da Zaniel a-zoug ann nôz; ha Daniel a vennigaz Doué ann éñv.

20. Hag a lavaraz: Benniget ra vézô hanô ann Aotrou a gañtved é kañtved; râg ar furnez hag ann ners a zô d'ézhañ.

21. Héñ eo a névéz ann amzériou hag ar gañtvédou; a zizoug hag a zâv ar rouañtélésiou; a rô ar furnez d'ar ré fûr, hag ar wiziégez d'ar ré a boell ar c'hélen.

22. Héñ eo a ziskouéz ann traou ar ré zouna hag ar ré guzéta, hag a anavez ar péz a zô enn amc'houlou; ha gañt-hañ éma ar goulou.

23. Da anaout ha da veûli a rann, ô Doué hon tadou, ô véza ma éc'h eûz rôet d'in ar furnez hag ann ners: ha ma éc'h eûz diskouézet d'in ar péz a c'houlennemp, ar péz a c'hoañtéé ar roué dignn-é-omp.

24. Goudé-zé éz éaz Daniel da gavoud Arioc'h, a ioa bét lékéat gañt ar roué évid dispenna ré fûr Babilon; hag é lavaraz ével-henn d'ézhañ: Na zispenn két tûd fûr Babilon; kâs ac'hanoun dirâg ar roué, ha mé a rôi ann displég d'ézhañ.

25. Neûzé Arioc'h râk-tâl a gasaz Daniel étrézég ar roué, hag a lavaraz d'ézhañ: Kavet em eûz eunn dén eûz a zizougadur Juda, a rôi ann displég d'ar roué.

26. Ar roué a respouñtaz, hag a lavaraz da Zaniel, a oa les-hanvet Baltasar: Ha té a venn d'id é helfez rei da anaout d'in ann huvré em eûz bét, hag ann displég anézhi?

27. Ha Daniel a respouñtaz d'ar roué, hag a lavaraz: Ar ré fûr, ar majed, ann diouganérien, hag ar strobinellérien na helloñt két rei da anaout d'ar roué ar mister a c'houlenn.

28. Hôgen enn éñv éz eûz eunn Doué hag a ziskul ar mistériou, péhini en deûz rôet da anaout d'id, ô roué Nabukodonosor, ar péz a dlé da c'hoarvézout enn amzériou divéza. Chétu da huvré, ha gwélédigésiou da benn enn da wélé.

29. Té a venné, ô roué, enn da wélé pétrâ a dlié da c'hoarvézout goudéhenn; hag ann hini a ziskul ar misteriou en deûz disklériet d'id ar péz a c'hoarvézô.

30. D'in ivé eo bét disklériet ar mister-zé, nann dré eur furnez a vé enn-oun dreist ar ré véô all; hôgen évit ma vijé rôet d'ar roué ann displég *eûz hé huvré*, ha ma wézché ménosiou hé spéred.

31. Té, ô roué, a zellé, ha chétu ével eur skeûden vrâz; ar skeûden vrâz-zé hag uc'hel-meûrbéd a oa enn hé sâ dira-z-od, hag ar sell anézhi a oa heûzuz.

32. Penn ar skeûden-zé a ioa a aour ar gwella, hé brennid hag hé divrec'h a arc'hañt, hé c'hôv hag hé divorzed a arem:

33. Hé divesker a houarn, hag hé zreid lôd a houarn, ha lôd a brî.

34. Té éta a zellé, pa en em zistagaz eur méan eûz ar ménez, hép dourn é-béd; hag héñ a stokaz out treid houarn ha prî ar skeûden, hag hô brévaz.

35. Neûzé ann houarn, ar prî, ann arem, ann arc'hañt hag ann aour a oé bruzunet kévret, hag a zeûaz ével ar plouz a zô kaset diwar al leûr enn hañv gañd ann avel; ha na oé két kavet hô léac'h; hôgen ar méan en dôa skôet gañd ar skeûden, a zeûaz da eur ménez brâz, hag a leûniaz ann douar holl.

36. Chétu da huvré; rei a raimp ivé ann displég anézhi dira-z-od, ô roué.

37. Té eo roué ar rouéed; ha Doué ann éñv en deûz rôet d'id ar rouañtélez, hag ann ners, hag ar véli, hag ar c'hloar,

38. Hag ann holl lec'hiou é péré é choum bugalé ann dûd, ha loéned ar mesiou ; lékéat en deûz ivé dindân da zourn evned ann énv, ha pép-trâ en deûz lékéat da bléga dindân da véli ; té eo éta ar penn aour.

39. Ha da c'houdé é savô eur rouantélez all disteroc'h égéd da hini, a vézô a arc'hant ; hag eunn drédé rouantélez all, a vézô a arem, hag a aotrouniô war ann douar holl.

40. Hag ar bévaré rouantélez a vézô ével ann houarn ; ével ma vrév ha ma drec'h pép-trâ ann houarn, ével-sé hou-man a vrévô, hag a lakai da bléga pép-trâ.

41. Hôgen ô véza ma éc'h eûz gwélet pénaoz ann treid ha biziad ann treid a oa, lôd a brî, ha lôd a houarn ; ar rouantélez-zé a vézô rannet ; ha pétrâ-bennâg ma vézô savet a houarn, é vézô kemmesket koulskoudé gant prî ha gand douar, ével ma éc'h eûz gwélet.

42. Hag ével ma oa biziad ann treid lôd a houarn, ha lôd a brî ; ar rouantélez a vézô ivé lôd stard, ha lôd all bresk.

43. Hag ével ma éc'h eûz gwélet pénaoz ann houarn a zô bét kemmesket gand ar prî ha gand ann douar, hî en em gemmeskô ivé gant gwenn ann dûd ; hôgen na véziñt két unvanet étré-z-hô, ével na hell két ann houarn en em unvani gand ar prî.

44. Hôgen é deisiou ar rouantélésiou-zé. Doué ann énv a zavô eur rouantélez ha na vézô bikenn kaset-da-gét, eur rouantélez ha na vézô bikenn rôet da eur bobl all ; hôgen hî a ziskarô hag a vrévô ann holl rouantélésiou all, hag a badô da-vikenn.

45. Hag ével ma éc'h eûz gwélet pénaoz ar méan a zô en em zistaget eûz ar ménez, hép dourn é-béd, en deûz brévet ar prî, hag ann houarn, hag ann arem, hag ann arc'hant, hag ann aour, ann Doué brâz en deûz diskouézet d'ar roué ar péz a dlé da c'hoarvézout enn amzer da zonit ; ével-sé ann huvré a zô gwîr, ha gwirion hé displég.

46. Neûzé ar roué Nabukodonosor en em daolaz war hé c'hénou d'ann douar, hag a azeûlaz Daniel ; hag é c'hourc'hémennaz é vijé kenniget d'ézhañ é sakrifiz hostivou hag ézañs.

47. Hag ar roué a gomzaz oud Daniel, hag a lavaraz d'ézhañ : Évit-gwîr hô Toué eo Doué ann doueed, hag Aotrou ar rouéed, ha disklérier ar misteriou, pa éc'h eûz gellet rei da anaout ann dra guzet-zé.

48. Neûzé ar roué a zavaz meûrbéd Daniel, hag a rôaz d'ézhañ rôou brâz ha kaer-meûrbéd ; hag héñ hel lékéaz da briñs war holl broviñsou Babilon, ha da benn war holl dûd fûr Babilon.

49. Neûzé Daniel a bédaz ar roué, hag héñ a rôaz da Zidrac'h, da Visac'h ha da Abdénago ar véli war géfridiou proviñs Babilon ; hôgen Daniel a ioa bépréd out pors ar roué.

III. PENNAD.

Sidrac'h, Misac'h hag Abdénago a zinac'h azeûli skeûden ar roué.

1. Ar roué Nabukodonosor a lékéaz da ôber eur skeûden aour, eûz a driugeñt ilinad a uc'helded, hag eûz a c'houeac'h ilinad a léd, hag a lékéaz hé sével é kompézen Dura eûz a broviñs Babilon.

2. Neûzé ar roué Nabukodonosor a gasaz évit strolla ar briñsed, ar pennou-brô, ar varnérien, ann duged, ar pennou-armé, ar vleñérien hag holl briñsed ar proviñsou, évit ma en em gavcheñt kévret da wéstlérez ar skeûden en dôa savet ar roué Nabukodonosor.

3. Neûzé en em strollaz ar briñsed, ar bennou-brô, ar varnérien, ann duged, ar pennou-armé, ar vleñérien, hag holl briñsed ar proviñsou, évit ma en em gavcheñt kévret da wéstlérez ar skeûden en dôa savet ar roué Nabukodonosor ; hag hî a oa enn hô zâ dirâg ar skeûden en dôa savet ar roué Nabukodonosor.

4. Hag ann embanner a c'harmé gañd eur vouéz gré : Ouz-hoc'h poblou, breûriézou, ha tûd a béb iéz, co lavaret,

5. Pénaoz er préd ma klevot son ar c'horn-boud, hag ar zutel, hag ann délen, hag ar bombard, hag al liren, ha son ann holl binviou, en em daolot d'ann douar, hag éc'h azeûlot ar skeûden aour en deûz savet ar roué Nabukodonosor.

6. Hâ mar béz eur ré ha n'en em daolô két d'ann douar, ha na azeûlô két, é vézô taolet râk-tâl er fourn-vrâz é-kreiz ann tân béô.

7. Kerkeñt éta ha ma klévaz ann holl boblou son ar c'horn-boud, hag ar zutel, hag ann délen, hag ar bombard, hag al liren, ha son ann holl binviou, ar breûriézou, hag ann dûd a béb iéz, en em daolaz d'ann douar, hag a azeûlaz ar skeûden aour en dôa savet ar roué Nabukodonosor.

8. Râk-tâl hag enn hévéleb amzer Kaldéed a dôstaaz hag a damallaz ar Iuzévien ;

9. Hag a lavaraz d'ar roué Nabukodonosor : Ô roué, bév da-vikenn.

10. Té, roué éc'h eûz gréat eur gourc'hémenn, pénaoz kémeñd hini a glévô son ar c'horn-boud, hag ar zutel, hag ann délen, hag ar bombard, hag al liren, ha son ann holl binvion, en em daolô d'ann douar, hag a azeûlô ar skeûden aour ;

11. Ha pénaoz piou-bennâg n'em em daolô két d'ann douar, ha na azeûlô két, a vézô taolet er fourn-vrâz, é-kreiz ann tân béô.

12. Koulskoudé ar ré eûz ar Iuzévien da béré éc'h eûz rôet ar véli war géfridiou proviñs Babilon, Sidrac'h, Misac'h, hag Abdénago ; ar ré-zé, ô roué, hô deûz disprizet da c'hourc'hémenn ; na géeloñt két da zouéed, ha na azeûloñt két ar skeûden aour éc'h eûz savet.

13. Neûzé Nabukodonosor leûn a frouden hag a vuanégez a c'hourc'hémennaz ma vijé digaset Sidrac'h, Misac'h, hag Abdénago ; hag hî a oé digaset râk-tâl dirâg ar roué.

14. Hag ar roué Nabukodonosor a gomzaz out-hô, hag a lavaraz : Ha gwîr eo, Sidrac'h, Misac'h, hag Abdénago, pénaoz na géélit két va douéed, ha na azeûlit két ar skeûden aour em eûz savet ?

15. Bréma éta mar d-oc'h daré, er préd ma klévot son ar c'horn-boud, hag ar zutel, hag ann délen, hag ar bombard, hag al liren, ha son ann holl binviou, en em daolot d'ann douar, hag azeûlit ar skeûden em eûz gréat : ha ma na azeûlit két, enn hévélep préd é viot taolet er fourn-vrâz é-kreiz ann tân béô ; ha piou eo ann Doué hô tennô eûz va daouarn ?

16. Sidrac'h, Misac'h hag Abdénago a respouñtaz hag a lavaaraz d'ar roué Nabukodonosor : Né két réd d'é-omp respouñta d'id diwar-benn kémeñt-sé.

17. Râk chétu hon Doué, ann hini a géélomp, a hell hon tenna eûz ar fourn-vrâz *leûn* a dân béô, hag hon tenna eûz da zaouar, ô roué.

18. Ma na fell két d'ézhañ *hé ôber*, bézet anad, ô roué, pénaoz na géélimp két da zouéed, ha na azeûlimp két ar skeûden aour éc'h eûz savet.

19. Neûzé Nabukodonosor a oé leûn a frouden ; ha sell hé zaoulagad a névézaz a-énep Sidrac'h, Misac'h, hag Abdénago ; hag héñ a c'hourc'hémennaz ma vijé tommet ar fourn seiz gwéach muioc'h égét na voad boazet d'hé zomma.

20. Hag héñ a rôaz urs d'ann dûd kréva eûz hé armé da éréa treid Sidrac'h, Misac'h hag Abdénago, ha d'hô zeûrel er fourn-vrâz *leûn* a dân béô.

21. Ha râk-tâl ann dûd-zé goudé béza bét éréet, a oé taolet é-kreiz ar fourn-vrâz *leûn* a dân béô, gañd hô bragou, hag hô bonédou, hag hô boutou, hag hô dilad *all* ;

22. Râg urs ar roué a hasté kalz ; hag ar fourn a oa tommet enn eunn doaré direiz, ha flamm ann tân a lazaz ann dûd hô dôa taolet enn-hañ Sidrac'h, Misac'h hag Abdénago.

23. Hôgen ann tri dén-zé, da lavaroud eo, Sidrac'h, Misac'h hag Abdénago, a gouézaz é-kreiz ar fourn-vrâz leûn a dân béô, hag hi éréet.

24. Hag hi a valéé é-kreiz ar flammou, ô veûli Doué, hag ô venniga ann Aotrou.

25. Hôgen Azarias oc'h en em zerc'hel enn hé zâ, a bédaz ével-henn ; hag ô tigeri hé c'hénou é-kreiz ann tân, é lavaraz :

26. Benniget ra vézi, Aotrou Doué hon tadou ; ra vézô meûlet hag énoret da hanô enn holl gañtvédou :

27. O véza ma oud reiz é kémeñd éc'h eûz gréat évid-omp : ma eo gwirion da holl oberiou ; ma eo éeun da heñchou ; ha mà eo gwîr da varnédigézou.

28. Reiz-brâz eo bét da varnédigézou é kémeñd éc'h eûz kaset war-n-omp, ha war Jéruzalem, kéar zañtel hon tadou : rág hô c'haset éc'h eûz holl er wirionez hag er reizded enn abek d'hor péc'héjou.

29. Râk péc'het hon eûz, hag omp kouézet er fallagriez ô pellaad diouzid : é pép-trâ hon eûz faziet.

30. N'hon eûz két sélaouet da c'hourc'hémennou ; n'hon eûz két hô miret, ével ma éz pôa hé gémennet d'é-omp, évit ma teûjemp da véza euruz.

31. Ével-sé kémeñd éc'h eûz kaset war-n-omp, ha kémeñd éc'h eûz gréat d'é-omp, a zô bét gréat gañd eur gwir varn ;

32. Éc'h eûz hol lékéat étré daouarn hon énébourien, péré a zô tûd direiz, tûd fallagr, tùd fall, étré daouarn eur roué diboell, ar gwasa eûz ann douar holl.

33. Ha bréma na hellomp két digéri hor génou : deûed omp da vézégez, ha da zismégañs d'as servichérien, ha d'ar ré a azeûl ac'hanod.

34. Na zilez két ac'hanomp da-vikenn, nî az péd, enn abek d'as hanô : ha na gâs két da-gét da gévrédigez.

35. Na denn két diwar-n-omp da drugarez, enn abek da Abraham da viñoun, ha da Izaak da zervicher, ha da Israël da zañt,

36. Da béré éc'h eûz rôet da c'hér pénaoz é paottchez hô gwenn ével stéred ann éñv, hag ével ann tréaz a zô war aod ar môr.

37. Râk distéroc'h omp deûet égéd ann holl vrôadou all, hag omp vuéléet hiriô enn douar holl enn abek d'hor péc'hédou.

38. Ha n'eûz mui bréma enn hon touez na priñs, na dûg, na profed, na sakrifiz-losk. na sakrifiz all, na kennig, nag ézañs, na léac'h évit lakaad hor prévendiou dira-z-od,

39. Évit ma hellimp kaout da drugarez : hôgen digémer ar gwéstlou a réomp d'id gañd eur galoun keûzeûdik hag eur spéred vuel.

40. Ével pa vé eur sakrifiz a dourzed, hag a dirvi, hag a vil oan lard, ra vézô hiriô hor sakriflz bétuz d'id ; ô véza n'eûz két a vézégez évid ar ré a laka hô fisiañs enn-od.

41. Ha bréma éc'h heûliomp ac'hanod a greiz kaloun, é toujomp ac'hanod, hag é klaskomp da zremm.

42. Na vézéka két ac'hanomp : hôgen aoz ac'hanomp hervez da vadélez, hag hervez da drugarez vrâz.

43. Dieûb ac'hanomp gañt burzudou da c'halloud, ha rô, Aotrou, gloar d'as hanô.

44. Ra vézô mézékéet kémeñd hini a ra drouk d'as servicherien : ra vézïñt mézékéet gañd da c'halloud ; ra vézô brévet hô ners ;

45. Ha ra wéziñt pénaoz eo té hépkén ann Aotrou, ann Doué, hag ar roué a c'hloar war ann douar holl.

46. Koulskoudé servichérien ar roué péré hô dôa lékéat ann tri dén-iaouañk enn tân, na éhaneñt da lakaad er fourn ter, stoub, pég ha koadgwini :

47. Hag ar flamm a zavé dreist ar fourn eûz a naô ilinad ha daou-ugeñt ;

48. Hag oc'h en em astenna erméaz, é tévaz ar ré eûz ar C'haldéed en em gavé é-tâl ar fourn.

49. Hôgen éal ann Aotrou a ziskennaz étrézég Azarias hag hé viñouned er fourn : hag ô pellaad ar flammou eûz ar fourn,

50. É lékéaz da zoñt enn hé c'hreiz eunn avel frésk hag eur gliz c'houék : hag ann tân na stokaz két out-hô é doaré é-béd ; ha na réaz noaz na droug é-béd d'ézhô.

51. Neûzé ann tri dén-iaouañk-zé a veûlé Doué er fourn, hag a énoré, hag a vennigé anézhañ kévret, ô lavarout :

52. Benniget oud, Aotrou, Doué hon tadou ; meûluz, hag énoruz, hag uc'hel-meûrbéd oud enn holl gañtvédou ; hanô sañtel da c'hloar a zô benniget, ha meûluz, hag uc'hel-meûrbéd enn holl gantvédou.

53. Benniget oud é templ sañtel da c'hloar, ha meûluz, hag énoruz-meûrbéd er c'hañtvédou.

54. Benniget oud é trôn da rouañtélez, ha meûluz. hag uc'héléet-meûrbéd er c'hañtvédou.

55. Benniget oud, té péhini a wél gwéled al louñk, hag a azez war ar Gérubined, ha meûluz, hag uc'hélect-meûrbéd er c'hañtvédou.

56. Benniget oud enn éñv-stérédet ; ha meûluz, hag énoruz er c'hañtvédou.

57. Oberiou ann Aotrou, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

58. Éled ann Aotrou, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

59. Éñvou, bennigit ann Aotrou ; meûlit, hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

60. Doureier a zindân ann éñvou, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

61. Holl c'halloudou ann Aotrou, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

62. Héol ha loar, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

63. Stéred ann éñv, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

64. Glaô ha gliz, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

65. Holl spéréjou Doué, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

66. Tân ha grouéz, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'nañtvédou.

67. Riou ha iénien, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

68. Gliz ha glaô ién, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

69. Réô ha iénder, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

70. Skourn hag erc'h, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

71. Nôsiou ha deision, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

72. Goulou ha tévalien, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhan er c'hañtvédou.

73. Luc'hed ha koabr, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

74. Ra vennigô ann douar ann Aotrou ; ra veûlò ha ra uc'hélai anézhañ er c'hañtvédou.

75. Ménésiou ha krec'hiennou, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

76. Holl louzou ann douar, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

77. Feuñteuniou, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

78. Môriou ha steriou, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

79. Môr-gézek ha kémeñd a vév enn douréier, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

80. Holl evned ann éñv, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

81. Holl chatal hag holl loéned, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

82. Mipien ann dâd, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

83. Ra vennigô Israel ann Aotrou ; ra veûlô ha ra uc'hélai anézhañ er c'hañtvédou.

84. Béleien ann Aotrou, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

85. Servichérien ann Aotrou, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

86. Spéréjou hag énéou ar ré reiz, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ ar c'hañtvédou.

87. C'houi péré a zô sañt ha vuel a galoun, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou.

88. Ananias, Azarias, ha Misael, bennigit ann Aotrou ; meûlit hag uc'hélait anézhañ er c'hañtvédou ; ô

véza ma en deûz hon dieûbet eûz ann ifern, ma en deûz hon tennet eûz a zaouarn ar marô, ma en deûz hon dieûbet eûz a greiz ar flammou béô, ha ma en deûz hon tennet eûz a greiz ann tân.

89. Meûlit-meûrbéd ann Aotrou, ô véza ma eo mâd; ô véza ma'z a hé drugarez er c'hañtvédou.

90. C'houi holl péré a zouj Doué, hennigit ann Aotrou, Doué ann douéed: meûlit, ha meûlit-meûrbéd anézhañ, ô véza ma'z â hé drugarez enn holl gañtvédou.

91. Neûzé ar roué Nabukodonosor a oé saouzanet, hag a zavaz râk-tâl, hag a lavaraz d'ar ré vrâz eûz hé léz: Ha n'hon eûz-ni két taolet tri dén éréet é-kreiz ann tân? Hag hi a respouñtaz, hag a lavaraz d'ar roué: Gwir eo, ô roué.

92. Hag héñ a lavaraz: Chétu mé a wél pévar dén diéré, hag a valé é-kreiz ann tân, ha n'eûz nétrâ a zaotret enn-hô; hag ar pévaré a zô héñvel out mâb Doué.

93. Neûzé Nabukodonosor a dôstaaz out génou ar fourn *leûn* a dân béô, hag a lavaraz: Sidrac'h, Misac'h, hag Abdénago, servichérien ann Doué uc'hel-brâz, deûit er méaz, deûit. Ha râk-tâl Sidrac'h, Misac'h, hag Abdénago a zeûaz er-méaz eûz a greiz ann tân.

94. Hag ar briñsed, hag ar pennoubrô, hag ar varnérien, ha ré vrâz léz ar roué ô véza bét strollet, a zellé gañt souez oud ann dûd-zé, ô véza n'en dôa bét ann tân ners é-béd war hô c'horfou, ha na oa két bét dévet eur vléven eûz hô fenn, ha na oa két bét névézet hô dilad, ha na oa két deûet c'houéz ann tân war-n-ézhô.

95. Ha Nabukodonosor gañd eur vouéz gré a lavaraz: Benniget *ra vézô* hô Doué, da lavaroud eo, *Doué* Sidrac'h, Misac'h, hag Abdénago, péhini en deûz kaset hé éal, hag en deûz dieûbet hé zervicherien, péré hô deûz krédet enn-hañ, péré hô deûz énébet out gourc'hémenn ar roué, hag hô deûz rôet hô c'horfou, évit na zervicheñt két, ha na azeûlcheñt két doué all é-béd némét hô Doué hô-unan.

96. Lakaad a rann éta da c'hourc'hémenn, pénaoz piou-bennag, a bép pobl, a béb brôad, a béb iéz-bennâg é vézô, hag en dévézô drouk-komzet oud Doué Sidrac'h, Misac'h, hag Abdénago, a vézô dispennet, hag hé dî a vézô diskaret: râk n'eûz Doué all é-béd a helché dieûbi enn doaré-zé.

97. Neûzé ar roué a zavaz é karg Sidrac'h, Misac'h hag Abdénago é proviñs Babilon.

98. Ar roué Nabukodonosor, d'ann holl boblou, ha brôadou, ha d'ann dûd a béb iéz, a choum enn douar holl, ar péoc'h ra vézô gan-é-hoc'h mui-oc'h-vui.

99. Doué ann uc'hel-brâz en deûz gréat arouésiou ha burzudou em rouañtélez. Mé a fell d'in éta embanna

100. Hé arouésiou, ô véza ma iñt brâz, hag hé vurzudou, ô véza ma iñt kré: hé rouañtélez a zô eur rouañtélez peûr-baduz, hag hé c'halloud a ia a wenn é gwenn.

—

IV. PENNAD.

Nabukodonosor deûet é-doaré eul loen a-héd seiz bloaz.

1. Mé Nabukodonosor a ioa é péoc'h em zî, ha leûn a c'hloar em palez:

2. Eunn hùvré em eûz gwélet hag é deûz va spouñtet; va ménosiou em gwélé, ha gwélédigésiou va fenn hô deûz va strafilet.

3. Râk-sé em eûz gréat eur gourc'hémenn évit ma vijé digaset dira-z-oun holl ré fûr Babilon, évit ma rôjeñt d'in ann displég euz va huvré.

4. Neûzé ann diouganérien, ar ré fûr, ar C'haldéed, hag ar strôbinellérien a zô deûet dira-z-oun, hag em eûz danévellet d'ézhô va huvré; hag hi n'hô deûz két hé displéget d'in:

5. Kén na zeûaz dira-z-oun Daniel hon eil, péhini en deûz da hanô Baltassar, hervez hanô va Doué, péhini en deûz enn-hañ spéred ann douéed sañtel. Hag é tanévelliz d'ézhañ va huvré.

6. Baltassar, priñs ann diouganérien, ô véza ma ouzoun pénaoz éma enn-od spéred ann douéed sañtel, ha n'eûz nétrâ a guzet d'id: Danével d'in ar péz em eûz gwélet em huvré, ha displég-héñ d'in.

7. *Chétu* gwélédigez va fenn em gwélé: Eur wézen a wélenn é-kreiz ann douar, hag hi a oa uc'hel-brâz.

8. Brâz ha kré é oa ar wézen; hag ar hâr anézhi a iéa bétég ann éñv; hag hi en em lédé bétég harzou ann douar holl.

9. Kaer é oa hé déliou, ha kalz frouez é dôa, hag a-walc'h évit béva pép-trâ; dindân-hi é choumé ann anévaled hag al loéned; hag evned ann éñv en em strollé enn hé skourrou; hag ann holl gig en em voété diout-hi.

10. Ha mé a wélaz kémeñt-sé dré va fenn em gwélé; hag ann hini a wel, hag a zô sañt, a ziskennaz eûz ann éñv,

11. A c'harmaz-kré, hag a lavaraz: Diskarit ar wézen, ha trouc'hit hé skourrou; hejit hé déliou, ha skiñit hé frouéz; ra déc'hô al loéned a zindan-hi, hag ann evned eûz hé skourrou.

12. Hôgen list enn douar hé zaol hag hé grisiou; ra vézô éréet gañd eur chaden houarn hag arem, é-touez géot ar ménosiou; ra vézô glépiet gañt gliz ann éñv, ha ra beûrô gañd al loéned c'houéz géot ann douar.

13. Ra vézô névézet enn-hi hé c'haloun a zén, ha ra vézô rôet d'ézhi eur galoun a loen; ha ra dréménô seiz amzer war-n-ézhi.

14. Kémeñt-sé a zô bét gourc'hémennet gañd ar ré a vel, lavar ha goulenn ar zeñt eo; kén na anavézô ar ré-vêô pénaoz ann Uc'hel-brâz eo a zô da Aotrou war rouañtélésiou ann dûd, pénaoz é rô anézhô da néb a gâr, hag é laka war-n-ézhô ann distéra eûz ann dûd.

15. Chétu azé ann huvré em eûz bét mé ar roué Nabukodonosor: te éta, Baltassar, hast affô da rei d'in ann displég anézhi; râg ann holl ré fûr eûz va rouañtélez na helloñt két hé displéga d'in; hôgen té a hell *hé ôber,*

anavézet pénaoz péb galloud a zeû eûz ann éñv.

24 Râk-sé, ô roué, kâv-mâd va ali, ha dasprén da béc'héjou gañd ann aluzennou, ha da fallagriézou gañd da drugarez é-kéñver ar béorien; martézé é tistolô d'id da wallou.

25. Kémeñt-sé a c'hoarvézaz gañd ar roué Nabukodonosor.

26. A-benn daouzék miz goudé, é valéé é palez Babilon:

27. Hag ar roué a gomzaz hag a lavaraz: Ha né két houn-nèz ar Vabilon vrâz-zé, am eûz savet da benn-kéar d'am rouañtélez, é ners va galloud, é gloar va skéd?

28. Édo c'hoaz ar gér-zé é génou ar roué, pa gouézaz ar gér-mañ eûz ann éñv: Kémeñt-mañ a zô lavaret d'id, ô roué Nabukodonosor: Da rouañtélez a iélô ébiou d'id.

29. Kaset é vézi eûz a douez ann dûd, hag é choumi gañd ann anévaled hag al loéned ferô; foenn a zébri ével eunn éjenn; seiz amzer a dréménô war-n-od, kén na anavézi pénaoz ann Uc'hel-brâz eo a zô da Aotrou war rouañtélésiou ann dûd, ha pénaoz é rô anézhô da néb a gâr.

30. Enn hévéleb heûr é oé sévénet al lavar-zé war Nabukodonosor; hag héñ a oé kaset eûz a douez ann dûd, hag héñ a zébraz foenn ével eunn éjenn, hag hé gorf a oé glépiet gañt glîz ann éñv; kén na greskaz hé vlégô ével plû ann éred, hag hé ivinou ével ré ann evned.

31. Goudé éta ma oé sévénet ann deisiou, mé Nabukodonosor a zavaz va daoulagad étrézég ann éñv; ha va spéred a oé asrôet d'in; ha mé a vennigaz ann Uc'hel-brâz, hag a veûlaz hag a énoraz ann hini a vév da-vikenn: ô véza ma eo peûr-baduz hé c'halloud, ha ma pâd hé rouañtélez a-wenn-é-gwenn.

32. Holl dûd ann douar a zô diraz-hañ ével nétrâ; hag héñ a râ hervez hé ioul é-kéñver armé ann éñvou, hag é-kéñver ar ré a choum war ann douar; ha n'eûz hini a gémeñt a énébfé oud hé zourn, hag a lavarfé d'ézhañ: Pérâg éc'h eûs-té gréat *ével-sé?*

33. Enn hévéleb amzer-zé é tistrôaz va spéred gan-éñ, hag é askaviz ann énor hag ar skéd eûz va rouélez: hag é tistrôiz em doaré keñt; ha va c'huzuliérien ha va friñsed a zeûaz d'am c'hlaskout, hag é oenn lékéat a névez em rouañtelez; ha brasoc'h é teûiz égét keñt.

34. Bréma éta, mé Nabukodonosor, a veûl, a c'horré, hag a énor roué ann éñv; ô véza ma eo gwirion hé holl ôberiou, ma eo reiz hé heñchou, ha ma hell da vuéla ar ré a gerz er balc'hder.

—

V. PENNAD.

Baltassar a wél eunn dourn a skriv war ar vôger.

1. Ar roué Baltassar a réaz eur banvez brâz da vîl eûz hé briñsed; ha pép-hini a évé hervez hé oad.

2. Hôgen héñ leûn a win, a c'houc'hémennaz ma vijé digaset dî al listri aour hag arc'hañt, en dôa dizouget Nabukodonosor, hé dâd, eûz ann templ a oa é Jéruzalem, évit ma évché enn-hô ar roué, hag hé briñsed, hag hé c'hragez, hag hé zerc'hed.

3. Neûzé é oé digaset al listri aour hag arc'hañt a ioa bét dizouget eûz ann templ a ioa é Jéruzalem, hag ar roué a évaz enn-hô, *héñ*, hé briñsed, hé c'hragez hag hé zerc'hed.

4. Hî a évé gwîn, hag a veûlé hô douéed aour, hag arc'hañt, arem, houarn, koat ha méan.

5. Enn hévéleb heûr é oé gwélet biziad, hag é doaré dourn eunn dén a skrivé é-tâl eur c'hañtoler war vôger palez ar roué: hag ar roué a wélé mellou ann dourn a skrivé.

6. Neûzé dremm ar roué a oé névézet, hag hé vénosiou a strafilaz anézhañ; ha frammou hé zigroazel en em loskaaz, hag hé zaoulin a stokaz ann eil oud égilé.

7. Hag ar roué a réaz eur garm brâz, hag a zigémennaz ar ré fûr, ar C'haldéed, hag ar strôbinellerien. Hag ar roué a gomzaz, hag a lavaraz

da ré fûr Babilon: Piou-bennâg a lennô ar skrîd-zé, hag a zisklerio d'in ann displég anézhañ, a vézô gwisket gañt limestra, en dévézô eur gelc'hen aour oud hé c'houzoug, hag a vézô ann trédé eûz va rouañtélez.

8. Neûzé ré fûr ar roué ô véza deûet, na helchoñt két lenna ar skrîd, na rei d'ar roué ann displég anézhañ.

9. Kémeñt-sé a strafilaz c'hoaz muioc'h-vui ar roué Baltassar, hag hé zremm a névézaz; hag hé briñsed a oé reûsllet-brâz.

10. Hôgen ar rouanez, enn abek d'ar péz a oa c'hoarvézet gañd ar roué, ha gañd hé briñsed, a iéaz é tî ar banvez, hag a lavaraz d'ar roué: O roué, bév da-vikenn; na véz két strafilet gañd da vénosiou, ha na vézet két névézet da zremm.

11. Béz' éz eûz eunn dén enn da rouañtélez, hag a zô spéred ann douéed sañtel enn-hañ; hag é pénini éo bét kavet é deisiou da dâd ar wiziégez, hag ar furnez: ha dré-zé da dâd, ar roué Nabukodonosor a lékéaz anézhañ da benn war ar ré fûr, ann diouganérien, ar C'haldéed, hag ar strôbinellerien; da dâd, émé-vé, ô roué.

12. O véza ma eo bét kavet é Daniel, les-hanvet Baltassar gañd ar roué, muioc'h a spéred, a boell, a wiziégez é-kéñver displég ann huvréou, diskléria dur ann traou kuzet, direûstladur ann traou displann; ra vézô éta bréma galvet Daniel, hag héñ a rôi ann displég.

13. Daniel a oé éta digaset dirâg ar roué, hag ar roué a gomzaz out-hañ, ô lavarout: Ha té eo Daniel, unan eûz a sklaved Juda, en deûz digaset ar roué va zâd eûz ar Judéa?

14. Klévet em eûz diwar da benn, pénaoz ez pôa spéred ann douéed; ha pénaoz eo en em gavet enn-od muioc'h a wiziégez, a boell, hag a furnez.

15. Bréma em eûz lékéat da zoñt dira-z-oun ar ré fûr, hag ann diouganérien, évit ma lennchoñt ar skrîd-zé, ha ma rôjeñt d'in ann displég anézhañ: hag hî n'hô deûz két gellet hé zispléga d'in.

16. Hôgen té, klévet em eûz diwar da benn, pénaoz é hellez diskléria ann traou kuzéta, ha direûstla ann traou displanna. Mar gellez éta lenna ar skrîd-zé, ha rei d'in ann displég anézhañ, é vézi gwisket gañt limestra, ez pézô eur gelc'hen aour oud da c'houzoug, hag é vézi ann trédé eûz a briñsed va rouañtélez.

17. Ha Daniel a respounâtaz, hag a lavaraz d'ar roué: Ra choumô da rôou gan-éz, ha rô énoriou da dî da eunn all: lenna a rinn ar skrîd-zé d'id, ô roué, hag é rôinn d'id ann displég anézhañ.

18. O roué, Doué ann Uc'hel-brâz a rôaz da Nabukodonosor da dâd ar rouañtélez, ar meûrded, ar c'hloar, hag ann énor.

19. Hag enn abek d'ar meûrded en dôa rôet *Doué* d'ézhañ, ann holl boblou, hag ann holl vreûriézou a béb iéz a gréné hag a spouñté dira-z-hañ. Néb a garé a lazé; néb a garé a skôé; néb a garé a zavé; ha néb a garé a vuéléé.

20. Hôgen goudé ma eo bét savet hé galoun, ha ma eo bét startéet hé spéred er balc'hder, eo bét diskaret eûz hé drôn, ha tennet hé c'hloar digañt-hañ:

22. Distaolet eo bét eûz a douez ann dûd; hé galoun a zô deûet ével hini al loéned; gañd ann azéned c'houéz eo bét choumet; foenn a zébré ével eunn éjenn, hag hé gorf a zô bét glépiet gañd ar gliz, kén n'en deûz anavézet pénaoz ann Uc'hel-brâz en deûz ar véli war rouañtélésion ann dûd, ha ma zâv war-n ézhô néb a gâr.

22. Hôgen té, Baltassar, hé vâb, n'éc'h eûz két vuéléet da galoun, pétrâ-bennâg ma wiez kémeñt-sé:

23. Hôgen a-éneb Aotrou ann éñv oud en em zavet; hag éc'h eûz lékéat da zigas dira-z-od listri hé dî; ha té, ha da briñsed, ha da c'hragez, ha da zerc'hed, hoc'h eûz évet gwîn enn-hô; meûlet éc'h eûz ivé douéed arc'hañt, hag aour, hag arem, hag houarn, ha koat, ha méan, péré na wéloñt, na glévoñt, ha na verzoñt; hôgen n'éc'h eûz két énoret ann Doué en deûz da halan, ha da holl heñchou enn hé zourn.

24. Rak-sé eo en deûz kaset ann dourn, en deûz roudennet ar skrîd-zé.

25. Chétu pétrâ a zô roudennet ha skrivet : Mané, Tésel, Fares.

26. Ha chétu ann displég eûz a gémeñt-sé : Mané, Doué en deûz nivéret da rén, hag en deûz hé beûr-c'hréat.

27. Tésel, poézet oud bét enn eur valañs, hag oud bét kavet ré skañv.

28. Fares, da rouañtélez a zô bét rannet, hag eo bét rôet d'ar Védied ha d'ar Bersied.

29. Neûzé é c'hourc'hémennaz ar roué ma vijé gwisket Daniel gañt limestra, ha ma vijé lékéat eur chaden aour oud hé c'houzoug ; hag é oé embannet pénaoz é vijé-héñ ann trédé é galloud er rouañtélez.

30. Enn hévélep nôzvez é oé lazet Baltassar, roué ar C'haldéed.

31. Ha Darius ar Médiad a oé da roué enn hé léac'h, d'ann oad eûz a zaou vloaz ha tri-ugeñt.

—

VI. PENNAD.

Taolet eo Daniel é poull al léoned.

1. Mâd é kavaz Darius lakaad war hé rouañtélez c'houéac'h-ugeñt pennbrô, évid ar rouañtélez holl.

2. Hag héñ a lékéaz tri friñs warn-ézhô, a béré Daniel a oa unan, évit ma talchché kouñt ar pennou-brô d'ar ré-mañ, ha ma vijé ar roué dibréder.

3. Hôgen Daniel en dôa muí a c'halloud égéd ann holl briñsed hag ar pennou-brô, ô véza ma oa muí a spéred Doué enn-hañ.

4. Hag ar roué a venné hé lakaad war ar rouañtélez holl ; hag évit-sé ar briñsed hag ar pennou-brô a glaské ann drô d'hé damallout é kéfridiou ar roué ; hôgen na helchoñt kavout abeg é-béd a damall, ô véza ma oa féal, ha na gaved enn-hañ tamall é-béd a wall.

5. Ann dûd-zé éta a lavaraz : Na gavimp abeg é-béd a damall enn Daniel-zé, némét martézé é lézen hé Zoué.

6. Neûzé ar briñsed hag ar pennou-brô a douellaz ar roué, hag a gomzaz out-hañ ével-henn : Roué Darius, bév da-vikenn.

7. Holl briñsed da rouañtélez, ar vlénérien, ar pennou-brô, ann hénaoured hag ar varnérien a gréd pénaoz é vé mâd d'ar roué rei eul lézen hag eur gourc'hémenn, pénaoz kémeñd dén a-zoug trégoñt dervez a rai eur goulenn-bennâg pé oud eunn doué pé oud eunn dén all néméd ouzid, ô roué, a vézô taolet é poull al léoned.

8. Starta éta bréma, ô roué, ar c'huzul-zé, ha skriv ar gourc'hémenn ; évit na vézô két kemmet-al lézen a vézô bét rôet gañd ar Védied hag ar briñsed, ha na hellô dén hé zerri.

9. Ar roué Darius a startaaz éta al lézen hag ar gourc'hémenn-zé.

10. Pa glévaz Daniel pénaoz é oa bét douget al lézen-zé, éz éaz enn hé dî ; hag ô tigéri prénestrou hé gampr war-zû Jéruzalem, é plégé hé zaoulin teir gwéach bemdez, hag éc'h azeûlé, hag é veûlé hé Zoué ével ma réa keñt.

11. Ann dûd-zé éta péré a spié anézhañ gañd aket, a gavaz Daniel ô pédi hag oc'h azeûli hé Zoué.

12. Hag hî a dôstaaz hag a gomzaz oud ar roué diwar-benn ar gourc'hémenn : O roué, ha n'éc'h eûs-té két kémennet pénaoz kéméñd dén a-zoug trégoñt dervez a rai eur goulennbennâg oud douéed pé oud tûd all, néméd ouz-id, ô roué, a vézô taolet é poull al léoned ? Hag ar roué a respouñtaz, hag a lavaraz d'ézhô : Gwîr eo, hag eul lézen eo eûz ar Védied hag eûz ar Bersied, ha na hell dén hé zerri.

13. Hag hî a respouñtaz hag a lavaraz d'ar roué : Daniel unan eûz a vipien sklavérez Juda, n'en deûz doujañs é-béd évid da lézen, nag évid ar gourc'hémenn éc'h eûz gréat ; hôgen teir gwéach enn deiz é péd hag éc'h azeûl *hé Zoué*.

14. Pa glévaz ar roué kémeñt-sé é oé glac'haret meûrbéd, hag é kéméraz enn hé galoun ann dézô da zieûbi Daniel ; ha bété kûs-héol é klaskaz ann doaré d'hé zieñkrézi.

15. Hôgen ann dûd-zé péré a wélémézoz ar roué, a lavaraz d'ézhañ : Gwéz, ô roué, pénaoz lézen ar Bersied hag ar Védied eo, na hell dén terri ar gourc'hémenn gréat gañd ar roué.

16. Neûzé dré urs ar roué é oé digaset Daniel, hag é oé taolet é poull al léoned. Hag ar roué a lavaraz da Zaniel : Da Zoué, péhini a géélez bépréd, héñ az dieûbô.

17. Digaset é oé eur méan, hag é oé lékéat war c'hénou ar poull : hag ar roué hé ziellaz gañd hé zîel hé-unan, ha gañt siel hé briñsed, gañd aoun na vé gréat eunn dra-bennâg a-énep Daniel.

18. Hag ar roué a zistrôaz d'hé dî, hag a iéaz d'hé wélé hép koania : na oé két lékéat a voéd dira-z-hañ ; hag ar c'housked zô-kén a belléaz diouthañ.

19. Ar roué a zavaz da darz-anndeiz, hag a iéaz buhan da boull al léoned.

20. Ha pa oa tôst d'ar poull, é c'halvaz Daniel gañd eur vouéz keinvanuz, hag é lavaraz d'ézhañ : Daniel, servicher ann Doué béô, da Zoué, péhini a zervichez bépréd, hag héñ en deûz gellet da zieûbi eûz al léoned ?

21. Ha Daniel a respouñtaz, hag a lavaraz d'ar roué : O roué, bév da-vikenn :

22. Va Doué en deûz kaset hé éal, péhini en deûz serret géol al léoned, ha n'hô deûz két gréat a c'haou ouzin ; ô véza ma ounn bét kavet gwirion dira-z-hañ ; ha n'em eûz gréat gwall é-béd dira-z-od, ô roué.

23. Neûzé ar roué a oé laouénéctbrâz : hag é kémennaz ma vijé tennet Daniel eûz ar poull ; ha Daniel a oé tennet eûz ar poull, ha na oé kavet gouli é-béd enn-hañ, ô véza m'en dôa krédet enn hé Zoué.

24. Hag ar roué a c'hourc'hémennaz ma vijé digaset ann dûd hô dôa tamallet Daniel ; hag hî a oé taolet é poull al léoned, hî, hag hô mipien, hag hô gragez ; ha na oañt két éat bété gwéled ar poull, ma krogaz al loéned enn-hô, ha ma vrévchoñt hô holl eskern.

25. Neûzé ar roué Darius a skrivaz d'ann holl boblou, ha d'ann holl vrôadou, eûz a béb iéz, enn douar holl : Ra greskô ar péoc'h gan-é-hoc'h.

26. Eur gourc'hémenn a rann pénaoz em holl zalc'h hag em rouañtélez é krénô hag é toujô pép-hini râk Doué Daniel. Râg héñ eo ann Doué béô, ha peûr-baduz er c'hañtvédou ; hag hé rouañtélez na vézô két bévézet, hag hé c'halloud a badô da-vikenn.

27. Héñ eo ann dieûber hag ar Salver, a râ arwésiou ha burzudou enn éñv ha war ann douar ; en deûz dieûbet Daniel eûz a boull al léoned.

28. Hôgen Daniel en em geñdalc'haz *é karg* bété rén Darius, ha rén Sirus ar Persiad.

—

VII. PENNAD.

Gwélédigez ar pévar loen.

1. Er bloaz keñta eûz a Valtassar, roué Babilon, Daniel en doé eunn huvré ; ha gwélédigez hé benn a zeûaz pa édo enn hé wélé ; hag ô véza skrivet hé huvré, é strollaz anézhi é berr gomziou ; hag ô striza hé zanével, é lavaraz :

2. Ar wélédigez-zé am boé a-zoug ann nôz ; ha chétu ar béder avel eûz ann éñv a stourmé war ar môr brâz.

3. Ha pévar loen brâz dishéñvel ann eil diouc'h égilé a biñé eûz ar môr.

4. Ar c'heñta *a oa* ével eul léon, hag en dôa diou-askel eunn er : eñdra ma sellenn, é oé tennet hé ziou-askel diout-hañ ; ha *goudé*, é oé savet diouc'h ann douar, hag héñ a choumaz war hé dreid ével eunn dén, hag é oé rôet d'ézhañ eur galoun dén.

5. Ha chétu eul loen all a zavaz enn hé gichen, hag a oa héñvel oud eunn ours : hag héñ en dôa teir reñkad deñt enn hé c'heôl ; hag hî a lavaré d'ézhañ : Sâv, ha debr kalz a gik.

6. Goudé-zé é selliz, hag é wéliz eunn all ével eul léonpard, péhini en dôa péder askel war hé gein ével eskel eunn evn. Pévar fenn en dôa al

loen-zé, hag ar galloud a oé rôet d'ézhañ.

7. Goudé-zé é sellenn em gwélédigez nôz, ha chétu *é wéliz* eur pévaré loen, heûzuz, souézuz, ha gwall gré: deût brâz houarn en doa; dibri ha dispenna a réa, hag é vac'hé dindân hé dreid ann dilerc'h. Dishéñvel é oa diouc'h al loéned all em bôa gwélet keñt; hag héñ en dôa dék korn.

8. Mé a zellé oud hé gerniel, ha chétu eur c'horn bihan all a zavaz eûz hô c'hreiz: ha trî eûz hé gerniel geñta a oé diframmet a zira-z-hañ: ha chétu éz oa er c'horn-zé daoulagad ével daoulagad eunn dén, hag eur génou a lavaré traou brâz.

9. Mé a arvesté kén na oé lékéat trônou, ha ma azézaz kôziad ann deisiou; hé wiskamant a oa gwenn ével ann erc'h, ha bléô hé benn ével gloan glân; hé drôn flammou tân: hé rôdou tân leskidik.

10. Eur ster a dân a darzé a zirâg hé benn: dék kañt mil a zervichéanézhañ, ha dék-kañt milion a oa enn hô zâ dira-z-hañ; ar varn a azézaz, hag al levriou a oé digoret.

11. Mé a arvesté enn abek d'ann trouz eûz ar geriou brâz a lavaré ar c'horn-zé: ha mé a wélaz pénaoz é oa bét lazet al loen, ha dispennet hé gorf, ha rôet da zévi gañd ann tân.

12. *Mé a wélaz ivé* pénaoz ar véli a oa bét lamet digañd al loéned all, hag é oa bét rôet ar vuez d'ézhô bétég eunn amzer hag eunn amzer.

13. Mé a arvesté em gwélédigez nôz, ha chétu ével Mâb ann dén a zeûé gañt koabrennou ann éñv, hag éz éaz bété kôziad ann deisiou; hag hi a gasaz anézhañ dira-z-hañ.

14. Hag héñ a rôaz d'ézhañ ar galloud, ann énor, hag ar rouantélez; ma vézô servichet gañd ann holl boblou, ar breûriézou, hag ann iézou; hé c'halloud *a zô* eur galloud peûrbâduz, ha na vézô két lamet *diouthañ;* hag hé rouantélez na vézô két dispennet.

15. Saouzanet é oé va spéred: mé Daniel a oé spouñtet gañd ann traouzé, ha gwélédigésiou va fenn a strafilaz ac'hanoun.

16. Ha mé a dòstaaz oud unan eûz ar ré a ioa enn hô zâ, hag é c'houlenniz digañt-hañ ar wirionez diwarbenn kémeñt-sé. Hag héñ a zeskaz ac'hanoun, hag a rôaz d'in ann displég eûz ann traou-zé:

17. Ar pévar loen brâz-zé a zô péder rouantélez a zavô eûz ann douar.

18. Hôgen señt Doué ann Uc'helbrâz a zigémérô ar rouantélez: hag hi hô dévézô ar rouantélez bétég ar c'hañtved, hag héd kañtved ar c'hañtvédou.

19. Goudé-zé em boé eur c'hoañt brâz da c'houzout pétrâ oa ar pévaré loen péhini a oa dishéñvel-brâz diouc'h ar ré all holl, ha gwall spouñtuz; a houarn é oa hé zeñt hag hé ivinou; héñ a zebré hag a zispenné, hag a vac'hé ann dilerc'h dindân hé dreid:

20. Ha *pétrâ oa* hé zék korn, en dôa oud hé benn: ha *pétrâ oa* eunn all a oa savet, ha dirâk péhini é oa kouézet trî c'horn: ha pétrâ oa ar c'horn-zé, péhini en dôa daoulagad, hag eur génou a lavaré traou brâz, hag a oa brasoc'h égéd ar ré all.

21. Ha mé a arvesté, ha chétu ar c'horn-zé a réa brézel oud ar zeñt, hag a oa tréac'h d'ézhô;

22. Ken na zeûaz kôziad ann deisiou, ha na rôaz ar varn da zeñt ann Uc'hel-brâz, ha na c'hoarvézaz ann amzer é péhini ar zeñt hô dôé ar rouantélez.

23. Hag ével-henn é lavaraz: Ar pévaré loen a vézô eur bévaré rouantélez war ann douar, a vézô brasoc'h égéd ar rouantélésiou all holl, a louñkô ann douar holl, hé vachô, hag hé vrévô.

24. Hôgen ann dék korn eûz ar rouantélez-zé, eo dék roué; hag eunn all a zavô goudé ar ré-mañ, hag a vézô galloudusoc'h égéd ar ré all keñt, hag a vuélai trî roué.

25. Hag héñ a zrouk-prézégô oud ann Uc'hel-brâz, hag a vac'hô señt ann Uc'hel-brâz; hag héñ a grédo pénaoz é hellô névézi ann amzeriou hag al lézennou; hag hi a vézô lékéat étré hé zaouarn a-héd eunn amzer, hag amzeriou, hag ann hañter eûz a eunn amzer.

26. Hag ar varn a azézô; évit ma vézô tennet ar galloud diout-hañ, ma vézô brévet, ha ma vézô dispennet da-vikenn.

27. Hôgen ar rouantélez, hag ar galloud, hag héd ar rén a zô dindân ann éñv, a vézô rôet da bobl señt ann Uc'hel-brâz: râg hé rouantélez a zô eur rouantélez peûr-baduz; hag ar rouéed holl a zervichô anézhi, hag a zeñtô out-hi.

28. Énô é oé divez al lavar. Mé Daniel a oé strafilet-brâz gañt va ménosiou, ha va dremm a oé kemmet-brâz: hôgen mé a viraz ar gériou-zé em c'haloun.

—

VIII. PENNAD.

Gwélédigez eunn tourz hag eur bouc'h.

1. Enn trédé bloaz eûz a rén ar roué Ballassar, é teûaz eur gwélédigez d'in. Mé Daniel, goudé ar péz em bôâ gwélet da geñta,

2. É wéliz enn eur wélédigez, pa édoun é kastél Susan, a zô é brô Élam; é wéliz éta enn eur gwélédigez pénaoz édoun oud dôr Ulai.

3. Ha mé a zavaz va daoulagad hag a zellaz; ha chétu eunn tourz a oa enn hé zâ é-tâl ar wern, péhini en dôa kerniel uc'hel. hag unan anézhô uc'héloc'h égéd égilé, hag a greské nébeûd-é-nébeût.

4. Goudé-zé é wéliz pénaoz ann tour-zé a gornié oud ar c'hûs-héol, hag oud ann hañter-nôz, hag oud ar c'hrésteiz, hag ann holl loéned na helleñt két kia out-hañ, nag en em zieûbi eûz hé zaouarn: hag héñ a réaz ével ma karaz, hag a zeûaz da véza brâz.

5. Ha mé a arvesté; ha chétu eur bouc'h-gevr a zeûaz eûz ar c'hûs-héol war-c'horré ann douar holl, ha na stoké két oud ann douar; hôgen ar bouc'h-zé en dôa eur c'horn brâz étré hé zaoulagad.

6. Hag héñ a zeûaz bétég ann tourz korniet-zé, em bôa gwélet enn hé zâ é-tâl ann ôr, hag hén a rédaz étrézég enn-hañ gañd hé holl ners.

7. Ha pa oé deûet tôst d'ann tourz, en em daolaz war-n-ézhañ, hag é skôaz gañt-hañ; hag héñ a dorraz hé zaou gorn, ha na hellaz két ann tourz kia out-hañ; ha pa en dôé hé daolet d'ann douar, é vac'haz anézhañ, ha dén na hellaz dieûbi ann tourz eûz hé zourn.

8. Hôgen bouc'h ar gevr a zeûaz da véza brâz-meûrbéd; ha pa oé kresket, é torraz ar c'horn brâz, hag é savaz pévar c'horn dindân-hañ warzû péder avel ann éñv.

9. Hôgen eûz a unan anézhô é teûaz eur c'horn bihan, hag a zeûaz brâz war-zû ar c'hrésteiz, ha war-zû ar sâv-héol, ha war-zû *brô* ann ners.

10. Hag héñ a zavaz bétég arméou ann éñv; hag é lékéaz da gouéza lôd eûz ann arméou, hag eûz ar stéred, hag é vac'haz anézhô.

11. Sével a réaz zô-kén bété priñs ann armé; hag é lamaz digañt-hañ ar sakrifiz peûr-baduz, hag é saotraz léac'h hé zañtuar.

12. Rôet é oé d'ézhañ ann ners a-éneb ar sakrifiz peûr-baduz enn abek d'ar péc'héjou; hag ar wirionez a vézô diskaret d'ann douar; hag héñ a rai, hag a gasô da benn.

13. Ha mé a glévaz unan eûz ar zeñt hag a gomzé; hag eur saût a lavaraz da eunn all ha na anavézenn két hag a gomzé out-hañ: Bété pégeit é padô ar wélédigez diwar-benn ar sakrifiz peûr-baduz, hag ar péc'héd a zigasô ar maûtr-zé; hag é vézô mac'het ar sañtuar hag ann armé?

14. Hag hé-mañ a lavaraz d'ézhañ: Bétég er pardaez hag ar miûtin, daou vil deiz ha trî c'haût; hag ar sañtuar a vézô glanet.

15. P'am bôa, mé Daniel, ar wélédigez-zé, hag é klaskenn ann displég anézhi, chétu é savaz dira-z-oun é doaré eunn dén.

16. Hag é kleviz mouéz eunn dén war-zû Ulai; a c'harmaz, hag a lavaraz: Gabriel, grâ d'ézhañ klevout ar wélédigez-zé.

17. Hag héñ a zeûaz, hag a choumaz enn hé zâ el léac'h ma édoun;

ha pa oé deûet, é oenn spouñtet hag é kouéziz war va genou ; hag héñ a lavaraz d'in : Poell, mâb dén, râg ar wélédigez-zé a vézô peûr-zévénet é amzer ann divez.

18. Ha pa gomzé ouz-in, é kouéziz war va genou d'ann douar ; hag héñ a stokaz ouz-in, hag a lékéaz ac'hanoun da zével em zâ.

19. Hag a lavaraz d'in : Mé a ziskouézô d'id ar péz a dlé da c'hoarvézout é divez ar valloz ; râg ann amzer é dévézô hé divez.

20. Ann tourz éc'h eûz gwélet, hag héñ kerniel d'ézhañ, *eo* roué ar Védied hag ar Bersied.

21. Ar bouc'h-gevr eo roué ar C'hrésied, hag ar c'horn brâz en dôa étré hé zaou-lagad, eo ar c'heñta eûz hô rouéed.

22. Ar pévar *c'horn* a zô bét savet goudé ma eo bét torret ar c'heñta, eo ar pévar roué a zavô eûz hé vrôad, ha n'hô dévézô két eunn hévélep ners.

23. Ha goudé hô rén, pa vézô kresket ar fallagriézou, é savô eur roué balc'h enn hé zremm, hag a glévô al lavariou-kuzet.

24. Hé c'halloud a startai, hôgen nann dré hé ners hé-unan ; gwasta a rai pép-trâ, dreist pép ménoz ; kémeñd a rai, a gasô da benn. Laza a rai ar ré gré, ha pobl ar zeñt.

25. Diouc'h hé ioul, é reizô hé zourn ann toullérez ; hé galoun a stambouc'hô, hag er fe[illegible]nder eûz a hép-trâ é lazô kalz a dûd. Sével a rai out priñs ar briñsed, hôgen hép dourn *é-béd* é vézô brévet.

26. Gwélédigez ar pardaez hag ar miñtin, a zô bét diskouézet d'id, a zô gwir ; siel éta té ar wélédigez-zé, râg goudé deisiou é c'hoarvézô.

27. Ha mé Daniel a gouézaz er filidigez, hag a oé klañv a-zoug eunn dervez-bennâg ; ha pa oenn savet, é réann ôbériou ar roué, hag é oann souézet gañd ar wélédigez-zé, ha na oa dén évid hé displéga.

—

IX. PENNAD.

Ann éal Gabriel a rô da anaout da Zaniel ar préâ anat eûz a zonédigez ar C'hrist.

1. Er bloaz keñta eûz a Zarius, mâb Assuérus, eûz a wenn ar Védied, péhini a rénaz war rouañtélez ar C'haldéed ;

2. Er bloaz keñta eûz hé rén, mé Daniel a boellaz diouc'h al levriou ann niver eûz ar bloavésiou, a béré é ra-mének gér ann Aotrou da Jérémias ar profed, évit ma vézô sévénet dismañtr Jéruzalem, dék bloaz ha triugeñt.

3. Neûzé é trôiz va dremm étrézég ann Aotrou, va Doué, évid hé bédi hag hé bédi-stard er iuniou, er sac'h hag el ludu.

4. Ha mé a bédaz ann Aotrou, va Doué, hag é kovéséiz, hag é liviriz : Mé az péd-stard, ô Aotrou Doué brâz hag heûzuz, péhini a vîr da gévrédigez ha da drugarez é-kéñver ar ré az kâr, hag a vîr da c'hourc'hémennou.

5. Péc'het hon eûz, fallagriez hon eûz gréat, enn eur wall zoaré omp en em rénet, hag omp pelléet diouz-id ; hag hon eûz dilézet da c'hourc'hémennou ha da varnédigez.

6. N'hon eûz két señtet oud da zervichérien ar broféded, péré hô deûz komzet enn da hanô d'hor roueed, d'hor priñsed, d'hon tadou, ha da holl bobl ar vrô.

7. D'id eo ar reiz, ô Aotrou : ha d'é-omp eo mézégez hon dremm, ével ma eo hiriô da dûd Juda, d'ar ré a choum é Jéruzalem, ha da Israel holl, d'ar ré a zô tôst, ha d'ar ré a zô pell, enn holl vrôiou é péré éc'h eûz hô distaolet, enn abek d'ar fallagriézou hô deûz gréat enn da énep.

8. D'é-omb eo, Aotrou, ar vézégez, ha d'hon dremm, ha d'hor roueed, ha d'hor priñsed, ha d'hon tadou, péré hô deûz péc'het.

9. Hôgen d'id eo ann drugarez hag ann distol, ô Aotrou hon Doué, ô véza ma omp pelléet dionz-id.

10. Ha n'hon eûz két sélaouet mouéz ann Aotrou hon Doué, évit baléa enn hé lézen, en deûz rôet d'é-omp dré hé zervichérien ar broféded.

11. Hag Israel holl en deûz torret da lézen, hag hi hô deûz trôet hô fenn gañd aoun na gleycheñt da vouéz ; hag ar valloz, hag ann argarzidigez a zô skrivet é levr Moizez servicher Doué a zô kouézet war-n-omp, ô véza ma hon eûz péc'het enn hé énep.

12. Hag héñ en deûz sévénet hé c'hériou, ar ré en deûz lavaret enn hon énep, hag enn éneb hor priñsed péré hô deûz hor barnet, évit ma tigasché war-n-omp eunn drouk brâz, ével n'eûz bét biskoaz hini dindân ann éñv, é-chiz ma eo c'hoarvézet war Jéruzalem.

13. Hervez ma eo skrivet é lézen Moizez, ann holl zrouk-zé a zô deûet war-n-omp ; ha n'hon eûz két pédet dirâk da zremm, hon Doué, évit ma tistrôjemp diouc'h hor fallagriézou, ha ma anavézchemp da wirionez.

14. Hag ann Aotrou en deûz béliet war hon drouk, hag en deûz hé zigaset war-n-omp. Gwirion eo ann Aotrou, hon Doué, enn holl ôbériou en deûz gréat ; ô véza n'hon eûz két sélaouet hé vouéz.

15. Bréma éta, ô Aotrou hon Doué, péhini éc'h eûz digaset da bobl ermeaz eûz a vrô ann Ejipt gañd eunn dourn kré, hag éc'h eûz gréat d'id eunn hanô ével ma eo hiriô ; péc'het hon eûz ; drougiez hon eûz gréat.

16. O Aotrou, hervez da holl reizded, ra zistrôi, mé az péd, da vuanégez ha da frouden diwar da géar a Jéruzalem, ha diwar da vénez sañtel : râg enn abek d'hor péc'héjou, ha da fallagriézou hon tadou, éma Jéruzalem ha da bobl é dismégañs d'ar ré holl trô-war-drô.

17. Bréma éta, ô hon Doué, sélaou out gwéstlou hag out pédennou da zervicher ; ha diskouéz da zremm war da zañtuar, a zô dîdûd, hag évid-od da-unan.

18. Dinaou da skouarn, ô va Doué, ha sélaou : digor da zaoulagad, ha sell oud hor mañtr, hag oud ar géar é péhini eo bét galvet da hanô ; râk né két hervez hor reizded en em striñkomp d'ann douar dirâk da zremm évid da bédi, hôgen hervez ann niver brâz eûz da drugarézou.

19. Sélaou, Aotrou, habaska, Aotrou ; arvest ha grâ ; na zalé két, va Doué, enn abek d'id da-unan ; râk da hanô a zô bét galvet war ar géar-mañ, ha war da bobl.

20. Ha pa gomzenn c'hoaz, hag é pédenn, hag é kovéséenn va féc'héjou, ha péc'héjou va fobl a Israel, hag é oann striñket d'ann douar dirâk va Doué oc'h hé bédi évid hé vénez sañtel :

21. Pa gomzenn c'hoaz ha pa bédenn, chétu eunn dén, Gabriel, péhini em bôa gwélet er penn-keñta em gwélédigez, a nichaz hag a stokaz ouz-in, é préd sakriñz ann abardaez.

22. Hag héñ a zeskaz ac'hanoun, ô komza ouz-in, hag ô lavarout : Daniel, bréma ounn deûet évid da zeski, ha da rei skiañt d'id.

23. Adaleg ar penn-keñta eûz da bédennou eo deûet ar gourc'hémenn d'in ; ha mé a zô deûet évid diskléria d'id *pép-trâ*, ô véza ma oud eunn dén ioulek : laka évez éta oud ar péz a livirinn, ha poell ar wélédigez.

24. Dék sizun ha tri-ugeñt a zô bét diverréet war da bobl, ha war da géar zañtel, évit ma vézô kaset-da-benn ann drougiez, ha lamet ar péc'hed, ha kaset-da-gét ar fallagriez, ha digaset ar reizded peûr-baduz, ha sévénet ar wélédigez hag ann diougan, hag éôliet sañt ar zeñt.

25. Gwéz éta, ha laka évez. Abaoé ar gourc'hémenn a vézô rôet évid assével Jéruzalem, bétég ar C'hrist blénier, é vézô seiz sizun, ha diou zizun ha tri-ugeñt ; hag al leûriou-kéar hag ar muriou a vézô assavet é amzeriou doaniuz.

26. Ha goudé diou zizun ha tri-ugeñt é vézô lazet ar C'hrist ; hag ar bobl a dlé hé zinac'ha na vézô két hé bobl. Pobl ar priñs a dlé doñt a zismañtrô kéar hag ar sañtuar ; hag hé divez a vézô eur gwastadur, ha goudé divez ar brézel é teûi eunn dismañtr krenn.

27. Hôgen héñ a startai hé gévrédigez gañt meûr a hini enn eur zizun ;

hag é hañter ar zizun éc'h éhanô ann hostivou hag ar sakrifisou : hag heûz ann dismañtr a vézô enn templ ; hag ann dismañtr a badô bétég ar sévénidigez hag ann divez.

—

X. PENNAD.

Iún ha gwélédigez Daniel.

1. Enn trédé bloaz eûz a Zirus, roué ar Bersied, eur gér a oé diskléried da Zaniel, les hanvet Baltassar, eur gér gwir, hag eunn ners brâz : hag héñ a boellaz ar lavar ; râk poell a zô réd er gwélédigésiou.

2. Enn deisiou-zé, me Daniel a wélaz bemdez a-héd teir zizun.

3. Na zebriz két a vara c'houék, n'az éaz na kik na gwîn em génou, ha n'en em lardiz két gañd éôl ; kén na oé tréménet deisiou ann teir zizun-zé.

4. Hôgen er pévaré deiz war-n-ugeñt eûz ar miz keñla, édoun é-tâl ar ster vrâz, péhini eo ann Tigris.

5. Ha mé a zavaz va daoulagad, hag a zellaz : ha chétu *é wéliz* eunn dén gwisket gañt lîn, ha war hé zargreiz eur gouriz aour ar glana.

6. Hé gorf *à oa* ével eur *méan* krizolit, hag hé zremm ével doaré eul luc'béden, hag hé zaoulagad ével eur c'hleûzeur béô : hag hé zivrec'h hag ac'hanô bétég hé dreid ével arem ar skédusa : ha mouéz hé c'hériou ével mouéz eul lôd brâz a dûd.

7. Mé Daniel hép-kén a wélaz ar wélédigez-zé : râg ann dûd a oa ganéñ n'hé gwélchoñt két ; hôgen eunn heûz brâz a grôgaz enn-hô, hag hi a déc'haz hag en em guzaz.

8. Ha mé ô véza choumet va-unan a wélaz ar wélédigez vrâz-zé, ha na chonmaz két a ners enn-oun, va dremm a oé trôet, hag é fatiz, hag é kolliz va holl ners.

9. Ha mé a glévaz mouéz hé c'hériou : ha pa hé c'hléviz é c'hourvéziz war va dremm ha mé spounñtet-brâz, ha va génou a oa stâg oud ann douar.

10. Ha chétu eunn dourn a stokaz ouz-in, hag a zavaz ac'hanoun war va daoulin, ha war vellou va daouarn.

11. Hag héñ a lavaraz d'in : Daniel, dén c'houék, poell ar geriou a lavarann d'id, ha sâo enn da zâ ; râk bréma ounn kaset étrézég enn-od. Ha goudé m'en dôé lavaret kémeñt-sé d'in, é saviz enn eur gréna.

12. Hag héñ a lavaraz d'in : N'az péz két a aoun, Daniel ; râg aba ann deiz keñta ma éc'h eûz rôet da galoun d'ar poell, ha ma oud en em gastizet dirâk da Zoué, eo bét sélaoûet oud da c'hériou ; hag enn abek d'as gériou eo ounn deûet.

13. Hôgen priñs-rouantélez ar Bersied a énébaz ouz-in a-héd eunn dervez war-n-ugeñt : ha chétu Mikael, unan eûz ar briñsed keñta, a zeûaz d'am ken-nerza ; ha mé a choumaz énô gañt roué ar Bersied.

14. Ha mé a zô deûet évid deski d'id ar péz a dlé da c'hoarvézoût gañd da bobl enn deisiou divéza ; râg ar wélédigez-zé na vézô sévénet némét goudé *kalz* deisiou.

15. Goudé m'en dôé lavaret kémeñt-sé d'in, é trôiz va daoulagad étrézég ann douar, hag é taviz.

16. Ha chétu ann hini a oa héñvel out mâb ann dén a stokaz out va muzellou : hag ô tigeri va génou é komziz, hag é liviriz d'ann hini a oa enn hé zâ dira-z-oun : Va Aotrou, pa em eûz da wélet, eo bét dilec'het va mellou, ha n'eûz choumet ners é-béd enn-oun.

17. Ha pénaoz é hellô servicher va Aotrou komza out va Aotrou ? râk n'eûz choumet ners é-béd enn-oun, ha va halan hé-unan a zô kollet.

18. Hag ann hini a oa héñvel oud eunn dén a stokaz adarré ouz-in, hag a grévaaz ac'hanoun,

19. Hag a lavaraz : N'az péz két a aoun, dén c'houék ; ar péoc'h *ra vézô* gan-éz ; en em gréva, ha béz kré. Ha pa gomzé ouz-in, en em grévaiz, hag é liviriz : Komz, va Aotrou, ô véza ma éc'h eûz va c'hrévéet.

20. Hag héñ a lavaraz : Ha gouzoud a réz pérâg ounn deûet étrézég enn-od ? Hôgen bréma é tistrôann évit stourmi out priñs ar Bersied : ha

p'az éann er-méaz, priñs ar C'hrésied a zô deûet d'en em ziskouéza.

21. Koulskoudé é rôinn da anaoud d'id ar péz a zô merket é skritur ar wirionez : ha n'eûz dén ô skoazia ac'hanoun é kémeñt-sé, némét Mikael hô priñs-c'houi.

—

XI. PENNAD.

Diougan diwar-benn ar Bersied hag ar C'hrésied.

1. Hôgen mé, aba ar bloaz keñta eûz a Zarius ar Médiad, a zô bét savet évit ma krévaché ha ma startaché.

2. Ha bréma é rôinn da anaoud d'id ar wirionez : Chétu é savô c'hoaz tri roué er Bersia ; hag ar pévaré a vézô pinvidikoc'h égéd ar ré all holl : ha pa vézô deûet da véza galloudek gañd hé vadou, é keñtraouô ann holl *boblou* out rouantélez ar C'hrésied.

3. Hôgen sével a rai eur roué kré, a aotrouniô gañd eur galloud brâz, hag a rai ar péz a garô.

4. Ha pa vézô bét savet, hé rouantélez a vézô dispennet, hag a vézô rannet war-zû ar pévar avel eûz ann éñv ; n'az ai két d'hé nésted, ha na virô két ar galloud gañt péhini en dôa aotrouniet : râg hé rouantélez a vézô diframmet gañt ré all c'hoaz, estr égéd ar ré-mañ.

5. Ha roué ar c'hrésteiz en em grévai : hag *unan* eûz hé briñsed a vézô galloudékoc'h égét-hañ, hag en dévézô kalz a véli ; râk brâz é vézô hé aotrouniez.

6. Ha goudé eur bloavésiou-bennâg, é raiñt kévréñigez étré-z-hô : ha merc'h roué ar c'hrésteiz a zeûi da gavout roué ann hañter-nôz évid ôber karantez ; hôgen na gavô két eur vréac'h gré, ha n'en em startai két hé gwenn : hi hé-unan a vézô gwerzet, hag ivé ar ré hô dôa hé digaset, hag ann dûd-iaouañk péré hô dôa hé c'hen-nerzet a-héd ann amzériou.

7. Hôgen eunn taol a zavô eûz a c'hrisien ann hévélep planten : hag héñ a zeûi gañd eunn armé, hag a iélô é proviñsou roué ann hañtez-nôz : hag héñ hô gwastô hag hô c'hémérô.

8. Hag héñ a gasô gañt-hañ *ével* sklaved enn Éjipt, hô douéed, hô skeûdennou, hag hô listri arc'hañt hag aour ar ré gaéra : tréac'h é vézô da roué ann hañtez-nôz.

9. Roué ar c'hrésteiz a iélô enn hé rouantélez, hag a zistrôi d'hé vrô hé-unan.

10. Hôgen hé vipien en em geñtraouô, hag a strallô arméou brâz : hag *unan* a zeûi gañd hast, hag ével eunn dic'hlann : hag héñ a zistrôi, hag en em geñtraouô, hag a stourmô oud hé holl ners.

11. Neûzé roué ar c'hrésteiz ô véza héget a zavô, hag a stourmô out roué ann hañter-nôz : eunn armé brâz a strollô, hag eul lôd bráz a dûd a vézô lékéat étré hé zaouarn.

12. Eul lôd brâz a géménô, hag hé galoun a stambouc'hô : meûr a vil a zispennô, hôgen na vézô két tréac'h.

13. Râk roué ann hañter-nôz a zistrôi adarré, hag a strollô eunn armé brasoc'h c'hoaz égéd ar geñta : ha da benn eur bloavésiou-bennâg, é teûi gañd hast, gañd eunn armé vrâz ha kalz madou.

14. Hag enn amzeriou-zé é savô meûr a hini a-énep roué ar c'hrésteiz : mipien ar ré eûz da bobl péré hô dévézô torret al lézen a zavô ivé évit sévéni ar wélédigez, hag hi a gouézô.

15. Ha roué ann hañter-nôz a zeûi, hag a rai savennou-douar, hag a gémérô kériou ar ré gréva : ha brec'hiou ar c'hrésteiz na helliñt két harza ; ar ré-zilennet a zavô évid énébi, ha n'hô dévézô két a ners.

16. Pa zeûi enn hé énep é rai ar péz a garô, ha na vézô dén évit sével out-hañ : enn douar brudet-brâz éz ai, ha gañd hé zourn é vézô dispennet.

17. Trei a rai hé zremm évit kémérout hé rouantélez holl, hag é doaré vâd é rai enn hé géñver : merc'h ar gragez a rôi d'ézhañ, évid hé golla ; hôgen na zeûi két a benn, hag hi na vézô két évit-hañ.

18. Trei a rai hé zremm étrézég ann énézi, hag é kémérô kalz *anézhô* : hag héñ a rai penn out priñs hé vézégez,

hag hé vézégez à drôi out-hañ hé-unan.

19. Trei a rai hé zremm étrézé douarou hé rouantélez hé-unan : eur spi a gavô ; kouéza a rai, ha na vézô kavet mui.

20. Hag enn hé léac'h é savô eunn dén dister-brâz, ha dizellézék eûz ar sked a roué : hag é nébeud a zeisiou é vézô dispennet hé-mañ, nann dré ar frouden, na dré ar brézel.

21. Hag enn hé léac'h é savô eunn dén disprizet, ha da béhini na vézô két rôet ann énor a roué : é-kûz é teûi, ha dré douellérez é kémérô ar rouantélez.

22. Hag ann divrec'h a stourmô a vézô trec'het dira-z-hañ, hag a vézô brévet ; hag ivé penn ar gévrédigez.

23. Ha goudé ar c'harantésiou, é rai touellerez enn hé géñver : piña a rai, hag é trec'hô gañd nébeud a bobl.

24. Moñd a rai er c'heriou ar ré vrasa hag ar ré binvidika : hag héñ a rai ar péz n'hô deûz gréat nag hô zadou, na tadou hô zadou : dibourc'h ha preiz a gémérô war-n-ézhô, hag hô madou a vévézô : hag oud hô ménosiou ar ré gréva éc'h énébô : ha kémeñt-sé bétég eunn amzer.

25. Hag héñ a geñtraouô hé ners hag hé galoun out roué ar c'hrésteiz hag hé armé vrâz : ha roué ar c'hrésteiz a vézô galvet d'ar brézel gañt kalz a gen-nerz hag a vrézélidi : hôgen hi na vézint két stard, ô véza ma tispac'hint enn hé énep.

26. Hag ô tibri bara gañt-hañ, é tispenniñt anézhañ ; hag hé armé a vézô mac'het : hag eul lôd brâz a vézô lazet.

27. Kaloun ann daou roué-zé a vézô douget da ôber ann drouk : oud ann hévélep taol, é liviriñt gevier, ha n'az aiñt két da benn : ô véza na vézô két c'hoaz deûet ann amzer.

28. Hag héñ a zistrôi d'hé vrô gañt madou brâz : hé galoun *a zavô* a-éneb ar gévrédigez zañtel ; *ével-sé* é rai, hag é tistrôi d'hé vrô.

29. D'ann amzer merket é tistrôi, hag é teûi war-zû ar c'hrésteiz : hag ar stad divéza na vézô két héñvel oud ar stad geñta.

30. Hag ar Romaned a zeûi enn hé énep gañd hô listri : hag héñ a vézô diskaret, hag a zistrôi, hag a wiñkô out kévrédigez ar sañtuar, hag a rai ével-henn : distrei a rai, hag é taolô ivé hé wall vénosiou war ar ré hô dôa dilézet kévrédigez ar sañtuar.

31. Brec'hiou a zavô évit-hañ, hag hi a zaotrô sañtuar ann ners, hag a lamô ar sakrifiz peûr-baduz : hag hi a zavô heûz ann dismañtr.

32. Ar ré fallagr péré hô dévézô torret ar gévrédigez a embrégô gañt troidellérez : hôgen ar bobl a anavézô hé Zoué en em startai *oud al lézen*, hag hé sévénô.

33. Hag ar ré zesket é-touez ar bobl a zeskô meûr a hini : hag hi a vézô heskinet gañd ar c'hlézé, ha gañd ann tân, ha gañd ar sklavérez, ha gañd ar preizérez, a-héd *meûr a* zervez.

34. Ha pa gouéziñt war-n-ézhô, ar ré-mañ a vézô ken-nerzet gañd eur c'hennerz bihan : ha meûr a hini en em stagô out-hô é-kûz.

35. Ha lôd eûz ar ré zesket a gouézô, évit ma véziñt tanet, ha glanet, ha gwennet, bétég eunn amzer merket : râg eunn amzer all a vézô c'hoaz.

36. Ar roué a rai ar péz a garô. Sével a rai, hag en em vugadô a-éneb ann holl zouéed : traou balc'h a lavarô diwar-benn Doué ann douéed : hag héñ a zeûi da benn, kén na vézô leûniet hé vuanégez ; râg enn doaré-zé eo bet reizet.

37. N'en dévézô azaouez é-béd oud Doué hé dadou : é droug-ioul ar merc'hed é vézô ; ha na énorô doué é-béd ; râg a-énep pép-trâ é savô.

38. Kééla a rai ann doué Maozim enn hé léac'h : hag héñ a énorô gañd aour ha gañd arc'hañt, ha gañt mein talvouduz, ha gañt traou ar ré gaéra, eunn doué ha na anavézé hét hé dadou.

39. Lakaad a rai da grévaat Maozim, ann doué-zé a-ziavéaz, péhini a anavez ; kreski a rai hé chloar, hag é rôi *d'hé géélerien* eur véli vrâz, hag é rannô ann douar hép mizou.

40. Roué ar c'hrésteiz a stourmô ont-hañ enn amzer verket, ha roué ann hañter-nôz a zeûi ével eunn arné enn hé énep, gañt kirri, gañt marc'héien, ha gañd eul lôd brâz a listri : moñd a rai enn hé zouarou ; hô gwasta a rai, hag é tréménô dreist.

41. Hag héñ a iélô enn douar a c'hloar, ha kalz a vézô dispennet : ar ré-zé hép-kén a vézô dieûbet eûz hé zaouarn, Édom, ha Moab, ha penn-kéar bugalé Ammon.

42. Astenna a rai hé zourn war ar brôiou, ha brô ann Éjipt na dec'hô két.

43. Héñ a vézô da vestr d'ann teñzoriou aour hag arc'hañt, ha d'ann holl draou talvouduz-brâz eûz ann Éjipt : al Libia hag ann Étiopia a dreûzô ivé.

44. Strafilet é vézô gañd ar c'helou a zeûi d'ézhañ eûz ar sav-héol, hag eûz ann hañter-nôz : hag héñ a zeûi gañd eul lôd brâz a dûd évit brévi ha laza meûr a hini.

45. Hag héñ a zavô telt hé léz étré ar môriou, war ar ménez brudet ha sañtel : hag éz ai bétég hé lein, ha na vézô dén évid hé gen-nerza.

—

XII. PENNAD.

Dieûb pobl Israel.

1. Hôgen enn amzer-zé é savô Mikael ar priñs brâz, péhini a zav évit bugalé da bobl : hag é teûi eunn amzer ha n'eo két bét unan héñvel out-hañ, abaoé ma eûz bét dérou d'ar brôadou bété neûzé. Hag enn amzer-zé é vézô savétéet eûz da bobl, kémeñd hini a vézô skrivet hé hanô el levr.

2. Hag al lôd brâz eûz ar ré a zô kousket é poultr ann douar a zihunô ; lôd évid ar vuez peûr-baduz, ha lôd all évid eur vézégez vrâz a wéliñt bépréd.

3. Hôgen ar ré a vézô bét desket a luc'hô ével skéd ann oabl : hag ar ré hô dévézô desket meûr a hini er reizded, ével stéred peûr-baduz.

4. Ha té, Daniel, serr ar geriou-zé, ha siell al levr-mañ bétég ann amzer merket : meûr a hini a lennô ennhañ, hag ar wiéziégez a greskô.

5. Ha mé Daniel a zellaz, ha chétu ével daou zén all a oa enn hô zâ : unan enn tû-mañ war aod ar ster, hag égilé enn tû all, war aod all ar ster.

6. Ha mé a lavaraz d'ann dén a oa gwisket gañt lin, hag a oa enn hé zâ war zouréier ar ster : Peûr é vézô ann divez eûz ar vurzudou-zé ?

7. Ha mé a glévaz ann dén a oa gwisket gañt lin, hag a oa enn hé zâ war zouréier ar ster, péhini goudé béza savet hé zourn déou hag hé zourn kleiz étrézég ann éñv, a douaz dré ann hini a vév da-vikenn, pénaoz *é vézô* enn eunn amzer, amzeriou, hag ann hañter eûz a eunn amzer ; ha pénaoz pa vézô peûr-skiñet ners ar bobl sañtel, é vézô sévénet kémeñt-sé.

8. Ha mé a glévaz, ha na boelliz két. Hag é liviriz : Va Aotrou, pétrâ a vézô goudé-zé ?

9. Hag héñ a lavaraz : Kéa, Daniel, râg ar geriou-zé a zô serret ha siellet, bétég amzer hô sévénidigez.

10. Kalz a vézô dilennet, a vézô gwennet, hag a vézô arnodet ével dré ann tân : hag ar ré fallagr a rai fallagriez ; hag ann holl ré fallagr na boelliñt két, hôgen ar ré wiziek a boellô.

11. Hag abaoé ann amzer ma vézô bét lamet ar sakrifiz peûr-baduz, ha ma vézô savet heûz ann dismañtr, *é vézô* mil deiz dék ha pévarzék-ugeñt.

12. Euruz eo ann hini a c'héd, hag a ia bété mil deiz pemzék ha c'houézék-ugeñt.

13. Hôgen té, kéa bétég ann divez : arzaôi a ri, hag é choumi enn da zoaré bété divez *da* zeisiou.

—

XIII. PENNAD.

Suzanna a zô douget d'ann droug gañd daou gôziad gadal, ha tamallet é-gaou gañt-hô, ha dieûbet gañt barn Daniel.

1. Eunn dén a ioa hag a choumé é Babilon, hag a oa hanvet Joakim.

2. Da bried é kéméraz eur c'hrég hanvet Suzanna, merc'h da Helsias, kaer-meûrbéd, hag a zoujé Doué.

3. Râg ô véza ma oa tûd-reiz hé zâd hag hé mamm, é teskchoñt hô merc'h hervez lézen Moizez.

4. Hôgen Joakim a oa pinvidik-brâz, hag en dôa eunn avalennek warharz hé dî ; hag ar luzévien a iéa âliez d'hé wélout, ô véza ma oa-héñ ann énorusa anézhô,

5. Lékéat é oa da varnérien er bloaz-zé daou zén-kôz eûz a douez ar bobl, a béré en deûz komzet ann Aotrou, pa en deûz lavaret : Pénaoz ar fallagriez a zô deûet er-méaz eûz a Vabilon gañt kôzidi péré a oa barnérien, hag a hévélé réna ar bobl.

6. Ar ré-mañ a zaremprédé tî Joakim ; hag ar ré holl péré hô dôa kéfridiou da varna a zeûé dî d'hô c'havout.

7. Da grésteiz, pa oa éat ar bobl er-méaz, Suzanna a zeûé, hag a valéé é avalenneg hé ozac'h.

8. Ar gôzidi-zé hé gwélé bemdez ô voñd-ébarz hag ô valéa : hag ann droug-ioul a grôgaz enn-hô enn hé c'héñver-hi.

9. Hô skiañt a oé direizet ; hag é tistrôjoñt hô daoulagad, évit na wélcheñt két ann éñv, ha na zeûjé két a goun d'ézhô eûz ar barnou reiz.

10. Hô daou éta é oañt glazet gañd ann orged é-kéñver Suzanna : ha koulskoudé na léverchoñt két hô foan ann eil d'égilé ;

11. Râg hî a rusié da ziskléria hô gwall-ioul ann eil d'égilé ; ô véza ma c'hoañtéé pép-hini anézhô kouska gañt-hi.

12. Hag hî a spié bemdez gañd ar brasa préder ar préd é péhini é helcheñt hé gwélout. Hag unan anézhô a lavaraz d'égilé :

13. Déomp d'ar géar, râk préd lein eo. Hag ô véza éat er-méaz, en em ranchoñt ann eil dioud égilé.

14. Hôgen ô tistrei râk-tâl, en em gévchoñt kévret : hag ô véza goulennet ann eil d'égilé ann abeg eûz a gémeñt-sé, éc'h añsavchoñt hô orged ; ha neûzé en em glevchoñt évit kéméroud ar préd é péhini é helcheñt kavout Suzanna hé-unan.

15. Hâ pa glaskeñt ar préd a vijé déréad, é c'hoarvézaz pénaoz Suzanna a iéaz d'ann avalennek, ével ma oa hoaz da voñt, ha gañt-hi diou blac'h-iaouañk hép-kén ; hag é fellaz d'ézhi korroñka, ô véza ma oa gwall domm ann amzer.

16. Ha na oa dén énô, néméd ann daou zén-kôz, péré a oa kuzet, hag a zellé out-hi.

17. Neûzé Suzanna a lavaraz d'hé flac'hed : Digasit d'in éôl ha louzou c'houés-vâd ; ha serrit dôriou ann avalennek, évit ma en em walc'hinn.

18. Hag hî a réaz ar péz é dôa gourc'hémennet d'ézhô ; serra a réjoñt dôriou ann avélennek, hag éz éjoñt er-méaz dré ann ôr-adré, évid digas ar péz é dôa goulennet Suzanna out-hô ; ha na wieñt két pénaoz é oa ar ré-gôz ébarz.

19. Kerkeñt ha ma oé éat ar plac'hed er-méaz, ann daou zén-kôz a zavaz, hag a zirédaz étrézé Suzanna, hag a lavaraz d'ézhi :

20. Chétu eo serret dôriou ann avalennek, ha dén n'hor gwél : nî a gâr ac'hanod dreist-penn : en em rô éta c'hor c'hoañt, hag hol lez da voñt d'az kavout.

21. Ma na fell két d'id, é tougimp testéni enn da énep, hag é livirimp pénaoz é oa eunn dén iaouañk ganéz, hag eo évit-sé éc'h eûz kaset da blac'hed kuit.

22. Suzanna a hirvoudaz, hag a lavaraz : Eñkrez a zeû d'in a bép tû : râk mar grann ar péz a c'houlennit, é varvinn ; ha ma na rann két, na dec'hinn két diouc'h hô taouarn.

23. Hôgen gwell eo d'in kouéza étré hô taouarn héb béza gréat ann drouk, égét péc'hi dirâg ann Aotrou.

24. Neûzé Suzanna a c'harmaz kré ; hag ar ré-gôz a c'harmaz ivé out-hi.

25. Hag unan anézhô a rédaz étrézé dôr ann avalennek, hag hé digoraz.

26. Mévélien ann tî ô klévout ar garm enn avalennek, a zirédaz dré ann ôr adré, évit gwélout pétrâ é oa.

27. Pa hô doé ar ré-gôz lavaret kémeñt-sé, ar vévélien a rusiaz, ô véza na oa bét biskoaz lavaret traou enn doaré-zé diwar-benn Suzanna.

28. Hag añtrônôz ar bobl ô véza deûet da dî Joakim hé ozac'h, ann daou zén-kôz a zeûaz ivé gwall zoañéet a-énep Suzanna, évit lakaad hé laza.

29. Hag hî a lavaraz dirâg ar bobl : Kasit da gerc'hat Suzanna, merc'h Helsias, grek Joakim. Hag é oé kaset râk-tâl.

30. Hag hî a zeûaz gañd hé zâd hag hé mamm, hag hé mipien, hag hé holl géreñt.

31. Hôgen Suzanna a oa koañt, ha kaer-meûrbéd zô-kén.

32. Hag ann dûd fallagr-zé a c'hourc'hémennaz ma vijé tennet hé gwél d'ézhi (râg eur wél é doa), évit ma hô dévijé ann dudi da wélout hé c'héned hô-gwalc'h.

33. Hé c'hereñt a wélé, hag ivé ar ré holl a anavézé anézhi.

34. Neûzé ann daou zén-hôz ô sével é-kreiz ar bobl, a lékéaz hô daouarn war benn Suzanna.

35. Hag hou-mañ enn eur wéla a zavaz hé daoulagad étrézég ann éñv ; râg hé c'haloun é dôa fisiañs enn Aotrou.

36. Hag ar ré-gôz a lavaraz : Pa valéemp hou-unan enn avalennek, eo deûet hou-mañ ébarz gañd diou blac'h : hag ô véza lékéat serra dôriou ann avalennek, é deûz kaset ar plac'hed kuit :

37. Hag eunn dén-iaouañk péhini a ioa kuzet a zô deûet d'hé c'havout, hag en deûz kousket gañt-hi.

38. Ni a oa neûzé enn eur c'horn eûz ann avalennek, ha pa hon eûz gwélet ar gwall-zé, omp dirédet étrézég enn-hô, hag hon eûz hô gwélet ô kouska kévret.

39. N'hon eûz két gellet kregi enn dén-iaouañk, ô véza ma oa kréoc'h égéd-omp ; hag héñ en deûz digoret ann ôr hag a zô tec'het-kuit.

40. Hôgen pa hon eûz krôget enn hou-mañ, hon eûz goulennet digañt-hi piou é oa ann dén-iaouañk-zé ; ha né két fellet d'ézhi hé lavaront d'éomp : tést omp eûz a gémeñt-sé.

41. Strollad ar bobl a grédaz d'ézhô, dré ma oañt-hî tûd-kôz ha barnérien ar bobl : hag é varnchoñt Suzanna d'ar marô.

42. Neûzé Suzanna a c'harmaz gañd eur vouéz gré, hag a lavaraz : Doué peûr-baduz, té péhini a c'houil é kéméñd a zô a guzéta, hag a anavez pép-trâ abarz ma eo gréat ;

43. Té a oar pénaoz hô deûz douget ar ré-mañ eunn testéni gaou em énep : ha chétu éz ann da vervel, hép ma em eûz gréat nétrâ eûz ar péz hô deûz é-gaou ha gañd drougiez tamallet d'in.

44. Ann Aotrou a zélaouaz oud hé féden.

45. Ha pa gased anézhi d'ar marô, ann Aotrou a lékéaz da zével spéred sañtel eur c'hrenn-baotr, hanvet Daniel :

46. Péhini a c'harmaz gañd eur vouéz gré : Dinam ouun eûz a c'hoad ar c'hrég-zé.

47. Hag ann holl bobl ô véza trôet out-hañ, a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ eo ar gér-zé éc'h eûz lavaret ?

48. Hâ Daniel oc'h en em zerc'helenn hé zá enn hô c'hreiz, a lavaraz d'ézhô : Ha ken diskiañt oc'h-hu, bugalé Israël, évit kâs d'ar marô eur verc'h eûz a Israel, héb béza hé barnet, hag héb béza anavéret ar wirionez ?

49. Distrôit da eur varn névez ; râg eunn testéni gaou hô deûz douget enn hé éneb-hi.

50. Ar bobl a zistrôaz éta gañd hast : hag ann hénaoured a lavaraz da Zaniel : Deûz, hag azez enn hor c'hreiz, ha diskouéz ar wirionez d'éomp : râk Doué en deûz rôet d'id énor ar gôzni.

51. Ha Daniel a lavaraz d'ézhô : Pellait anézhô ann eil diouc'h égilé, hag é varninn anézhô.

52. Pa oeñt éta pelléet ann eil diouc'h égilé, Daniel a c'halvaz unan anézhô, hag a lavaraz d'ézhañ : Té péhini a zô kôséet enn drouk, da béc'hédou keñt a zô kouézet bréma war-n-od ;

53. Té péhini a varné gañd direizded, a waské war ar ré zinam, hag a laoské ar ré gabluz, pétrâ-bennâg ma en deûz lavaret ann Aotrou : Na gasi két d'ar marô ann dén dinam hag ann dén-reiz.

54. Bréma éta ma éc'h eûz gwélet ar c'hrég-zé, lavar d'in dindân pé wézen éc'h eûz hô gwélet ô komza ann eil gañd égilé. Hag héñ a lavaraz: Dindân eur wézen-vastik.

55. Ha Daniel a lavaraz d'ézhañ: Gaou a lévérez, hag é kouézô war da benn: râk chétu éal ann Aotrou, da béhini eo bét rôet ar varn, hag a drouc'hô ac'hanod é daou-hañter.

56. Hag ô véza kaset hé-mañ kuit, é c'hourc'hémennaz ma vijé digaset égilé, hag é lavaraz d'ézhañ: Gwenn Kanaan, ha nann gwenn Juda, ar c'haerded en deûz da douellet, hag ann orged en deûz gwallet da galoun:

57. Ével-sé é réez é-kéñver merc'hed Israel, hag hi gañd aoun ra-z-od a gomzé gan-éz: hôgen merc'h Juda n'é deûz két gouzañvet da fallagriez.

58. Bréma éta lavar d'in dindân pé wézen éc'h eûz hô c'havet ô komza ann eil gañd égilé. Hag héñ a lavaraz: Dindân eur c'hlastennen.

59. Ha Daniel a lavaraz d'ézhañ: Gaou a lévérez, hag é kouézô war da benn: râk choumet eo éal ann Aotrou, hag ar c'hlézé enn hé zourn, évid da drouc'ha é daou-hañter, hag hô laza hô-taou.

60. Neûzé ann holl bobl a c'harmaz gañd eur vouéz gré; hag é vennigchoñt Doué, péhini a zieûb ar ré a laka hô géd enn-hañ.

61. Hag hi a zavaz a-éneb ann daou zén-kôz (râk Daniel en doa hô c'heñdrec'het dré hô lavar hô-unan da véza douget eunn testéni gaou); hag é varnchoñt anézhô d'ann hévélep poan a oa bét fellet d'ézhô da lakaad da c'houzañvi d'hô nésa,

62. Évit sévéni lézen Moizez. Ével-sé é lékéjoñt anézhô da vervel, hag ar goad dinam a oé dieûbet enn deiz-zé.

63. Helsias hag hé c'hrég a veûlaz Doué évit Suzanna hô merc'h, gañt Joakim hé fried, hag hé holl géreñt, ô véza na oa en em gavet enn-hi nétrâ a vézuz.

64. Abaoé ann deiz-zé, ha pelloc'h, doé brâz Daniel dirâg ar bobl.

65. Ar roué Astiages ô véza éat da gavout hé dadou, Sirus ar Persiad a rénaz hé rouantélez.

XIV. PENNAD.

Daniel a laka da vervel ann aérouañt, hag a zô taolet é poull al léoned.

1. Daniel a zebré out taol ar roué, hag a oa énoret gañt-hañ dreist hé holl viñouned.

2. Ar Vabilonied hô dôa neûzé eunn idol hanvet Bel, da béhini é kenniged bemdez é sakrifiz daouzeg gôr bleûd gwiniz ar glana, daou-ugeñt dañvad, ha c'houec'h léstrad gwin.

3. Ar roué a énoré ivé ann idol-zé, hag a iéa bemdez d'hé azeûli: hôgen Daniel a azeûlé hé Zoué. Hag ar roué a lavaraz d'ézhañ: Pérâk na azeûlez két Bel?

4. Ha Daniel a lavaraz d'ar roué: O véza na azeûlann két idolou gréat gañd daonarn ann dûd, hôgen ann Doué béô, péhini en deûz krouet ann éñv hag ann douar, hag en deûz enn hé véli kémeñd a zô béô.

5. Hag ar roué a lavaraz d'ézhañ: Ha na grédez-té két é vé Bel eunn doué béô? Ha na wélez-té két pégémeñt é tebr hag éc'h év bemdez?

6. Ha Daniel enn eur c'hoarzin a lavaraz: Na fazi két, ô roué; râg ann idol-zé a zô a brî enn diabarz, hag a arem enn diavéaz, ha na zebr népréd.

7. Hag ar roué ô véza savet droug enn-hañ, a c'halvaz ar véleien, hag a lavaraz d'ézhô: Ma na livirit d'in piou eo ann hini a zebr ann holl voéd a rôeur da Vel, é varvot.

8. Hôgen mar tiskouézit d'in pénaoz Bel a zebr kémeñt-sé, é varvô Daniel, ô véza ma en deûz drouk-komzet diwar-benn Bel. Ha Daniel a lavaraz d'ar roué: Bézet gréat hervez da c'hér.

9. Hôgen dék ha tri-ugeñt a ioa eûz a véléien Bel, hép nivéri hô gragez, hô bugalé, hag hô bugalé-bihan. Ar roué a iéaz éta gañd Daniel é templ Bel.

10. Ha béleien Bel a lavaraz d'ar roué: Chétu ni a ia er-méaz: ha té, ô roué, laka digas ar boéd hag ar gwin; serr ann ôr, ha siell-hi gañd da vizou:

11. Ha warc'hoaz diouc'h ar miñtin, pa zeûi enn templ, ma na gavez két pénaoz é vézô débret holl gañt Bel, é varvimp holl, pé é varvô Daniel, évit béza lavaret gévier diwar hor penn.

12. Ével-sé é komzeñt gañt faé, ô véza m'hô dôa gréat dindân ann daol eunn ôr gûz, dré béhini éz éañt bébréd ébarz, hag é tebreñt kémeñd a ioa.

13. Goudé éta ma oé éat ar véleien er-méaz, ar roué a lékéaz da zigas ar boéd dirâk Bel; ha Daniel a c'houc'hémennaz d'hé vévellou digas ludu, hag é skulaz anézhañ gañd eur c'hrouer dré ann holl dempl dirâg ar roué. Goudé-zé éz éjoñt er-méaz, hag é serrchoñt ann ôr, hag ô véza hé ziellet gañt bizou ar roué, éz éjoñtkuit.

14. Ar véléien a zeûaz ébarz a-zoug ann nôz, hervez hô boaz, gañd hô gragez hag hô bugalé; hag é tebrchoñt, hag éc'h évchoñt kémeñd a ioa.

15. Hôgen ar roué a zavaz kerkeñt ha goulou-deiz, ha Daniel gañt-hañ.

16. Hag ar roué a lavaraz: Daniel, ar ziel hag hi zô kiôk? Ha Daniel a lavaraz: Kiôk eo, ô roué.

17. Kerkeñt ha ma oé digoret ann ôr, ar roué ô wélout ann daol *divoéd*, a c'harmaz gañd eur vouéz gré, *ô lavarout*: Brâz oud, ô Bel, ha n'eûz enn-od touellérez é-béd.

18. Ha Daniel a c'hoarzaz, hag ô virout oud ar roué n'az ajé ébarz, é lavaraz d'ézhañ: Sell out leûr *ann templ*, hag arvést da biou eo ar roudou-treid-zé.

19. Hag ar roué a lavaraz: Mé a wél roudou-treid gwazed, merc'hed, ha bugalé. Hag é savaz drouk brâz er roué.

20. Neûzé é lékéaz krégi er véleien, enn hô gragez, hag enn hô bugalé: hag hi a ziskouézaz d'ézhañ ann oriouigou kûz dré béré éz éañt enn templ, évid dibri kémeñd a ioa war ann daol.

21. Ar roué éta a lékéaz hô laza, hag a lékéal Bel é béli Daniel, péhini hé ziskâraz, hag hé dempl ivé.

22. Béz' éz oa ivé el léac'h-zé eunn aérouañt brâz, a azeûlé ar Vabilonied.

23. Hag ar roué a lavaraz da Zaniel: Na hellez két lavarout bréma pénaoz hé-mañ né két eunn Doué béô: azeûl éta anézhañ.

24. Ha Daniel a lavaraz: Ann Aotrou, va Doué a azeûlann; râg héñ eo ann Doué béô; hôgen hé-mañ né két eunn Doué béô.

25. Ha mar rôez ar galloud d'in, ô roué, é lazinn ann aérouañt hép klézé hag héb bâz. Hag ar roué a lavaraz d'ézhañ: Hé rei a rann d'id.

26. Daniel éta a géméraz pék, lard, ha bléô, hag hô lékéaz da boaza kévret; talzennou a réaz gañt-hô, hag hô zaolaz é génou ann aérouañt; hag hé-mañ a varvaz. Ha Daniel a lavaraz: Chétu ann hini a azeûlac'h.

27. Pa glévaz ar Vabilonied kémeñtsé, é savaz eunn drouk brâz enn-hô; hag ô véza en em strollet a-éneb ar roué, é léverchoñt: Ar roué a zô deûet da Iuzéô; diskaret en deûz Bel, lazet en deûz ann aérouañt, ha lékéat ar véléien da vervel.

28. Hag ô véza deûet da gavout ar roué, é léverchoñt d'ézhañ: Laka Daniel étré hon daouarn, pé é lazimb ac'hanod, té ha da holl dî.

29. Ar roué ô wélout pénaoz é oañt daré d'en em deûrel war-n-ézhañ gañt frouden, douget gañd ar rédi, a lékéaz Daniel étré hô daouarn.

30. Ar ré-mañ a daolaz anézhañ é poull al léoned; hag é choumaz énô c'houéac'h dervez.

31. Er poull éz oa seiz léon, hag é rôed d'ézhô bemdez daou gorf *dén*, ha daou zañvad: na oeñt két rôet d'ézhô neûzé, évit ma tebrcheñt Daniel.

32. Hôgen er Judéa édô neûzé ar profed Habakuk; hag hé-mañ en dôa aozet souben, hag hé lékéat gañt bara enn eul léstr; hag éz éa d'hé c'hâs d'ar véderien d'ar park.

33. Hag éal ann Aotrou a lavaraz da Habakuk: Kâs da Vabilon al lein éc'h eûz azé, évid hé rei da Zaniel a zô é toull al léoned.

34. Hag Habakuk a lavaraz: Aotrou, n'ounn két bét é Babilon, ha na ouzoun két péléac'h éma ar poull.

35. Neûzé éal anu Aotrou a grôgaz

enn-hañ dré gribel hé benn, hag a zougaz anézhañ a boéz hé vléô ker buan hag eur spéred, bété Babilon: hag hel lékéaz a-ziouc'h ar poull.

36. Hag Habakuk a c'harmaz, ô lavarout: Daniel, servicher Doué, kémer al lein en deûz digaset Doué d'id.

37. Ha Daniel a lavaraz: O va Doué, koun éc'h eûz bét ac'hanoun, ha n'éc'h eûz két dilézet ar ré a gâr ac'hanod.

38. Ha Daniel a zavaz hag a zébraz. Hôgen éal ann Aotrou a lékéaz adarré ha râk-tâl Habakuk el léac'h ma en dôa hé géméret.

39. Hôgen er seizved dervez é teûaz ar roué évit léñva war Zaniel. Hag ô véza tôstéet oud ar poull, é sellaz ébarz, hag é wélaz Daniel azézet é-kreiz al léoned.

40. Hag ar roué a c'harmaz gañd eur vouéz gré, ô lavarout: Brâz oud, ô Aotrou, Doué Daniel. Hag é lékéaz hé denna eûz a boull al léoned.

41. Enn hévéleb amzer é lékéaz teûrel ar ré a oa bét fellet d'ézhô kolla Daniel: hag ar ré-mañ a oé louñket râk-tâl dira-z-hañ.

42. Neûzé ar roué a lavaraz: Ra zoujô holl dûd ann douar Doué Daniel: râg héñ eo ar Salver, a râ arouésiou ha burzudeu war ann douar, hag en deûz dieûbet Daniel eûz a doull al léoned.

LEVR OSÉA.

I. PENNAD.

Framm Israel ha Juda.

1. Gér ann Aotrou a zeûaz da Oséa, mâb Bééri, é deisiou Ozias, Joatan, Ac'haz hag Ézéc'hias, roué Juda, hag é deisiou Jéroboam, mâb Joas, roué Israel.

2. Er penn-kenta ma komzaz ann Aotrou oud Oséa; hag é lavaraz ann Aotrou da Oséa: Kéa, kémer évid-od eur c'hrég a c'hadélez, ha grà d'id bugalé a c'hadélez: râg ar vrô a *zilézô* ann Aotrou évid heûlia ar c'hadélez.

3. Hag héñ a iéaz, hag a géméraz Gomer, merc'h Débélaim; hag hî a eñgéheñtaz, hag a c'hanaz eur mâb d'ézhañ.

4. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ: Galv-héñ Jezrahel: râg a-benn nébeût, é emwélinn goâd Jezrahel war di Jéhu, hag é likiinn da éhana rouantélez ti Israel.

5. Hag enn deiz-zé é torrinn gwareg Israel é traoñien Jezrahel.

6. Hag hî a eñgéheñtaz adarré, hag a c'hanaz eur verc'h. Hag *ann Aotrou* a lavaraz d'ézhañ: Galv-hi Didruez; râk n'am bézô mui a druez out ti Israel, hôgen enn añkounac'h hô likiinn;

7. Hag em bézô truez out ti Juda, hag é tieûbinn anézhô dré ann Aotrou hô Doué: ha na zieûbinn két anézhô gañd ar warek, na gañd ar c'hlézé, na gañd ar brézel, na gañd ar c'hézek, na gañd ar varc'héien.

8. Hag hi a zizounaz Didruez; hag é eñgéheñtaz, hag é c'hanaz eur mâb.

9. Hag *ann Aotrou* a lavaraz: Galv-héñ Nann-va-fobl; râk c'houi n'oc'h két va fobl, ha na vézinn két hô *Toué*.

10. Ha niver bugalé Israel a vézô *adarré* ével tréaz ar môr, na heli béza meñtet na nivéret: hag é léac'h ma eo bét lavaret d'ézhô: C'houi, n'oc'h két va fobl; é vézô lavaret d'ézhô: Bugalé ann Doué béô *oc'h*.

11. Neûzé bugalé Juda ha bugalé Israel en em strollô kévret: hag hî a zavô évit-hô eur penn, hag a biñô eûz ann douar; râk brâz eo deiz Jezrahel.

—

II. PENNAD.

Doué a c'hourdrouz disteûrel Israel, ével ma tisteûleur eur c'hrég avoultr.

1. Livirit d'hô preûdeûr: Va fobl; ha d'hô c'hoar: Trugarez hoc'h eûz bét.

2. Tamallit hô mamm, tamallit: ô véza *n'eo mui* va grég, ha *n'ounn mui* hé ozac'h; ra dennô hé gadélésiou a zira-z-hi, hag hé avoultriézou eûz a greiz hé divroun.

3. Gañd aoun na ziwiskfenn anézhi enn noaz, ha n'hé lakajenn da véza ével é deiz hé ganédigez, n'hé lakajenn da véza ével eunn distrô, n'hé laka-

jenn da véza ével eunn douar dihenñt, ha n'hé lazchenn gañd ar zéc'hed.

4. Ha n'em bézô két a druez oud hé bugalé ; ô véza ma iñt bugalé a c'hadélez ;

5. Râg hô mamm a zô en em rôet d'ar c'hadélez ; saotret eo bét ann hini é deûz hô eñgéheñtet : rák lavaret é deûz : Moñd a rinn war-lerc'h va c'harañtésiou, péré a rô d'in va bara ha va dour, va gloan ha va lin, va éôl ha va braoued.

6. Rák-sé chétu é kaéinn da heñt gañd drein, hé gaéa a rinn gañt bernion mein, ha na gavô két hé gwénodennou.

7. Hag hi a iélô war-lerc'h hé c'harañtésiou, ha n'hô zizô két ; hag hi hô c'hlaskô, ha n'hô c'havô két ; hag é lavarô : Moñd a rinn, hag é tistrôinn étrézé va ozac'h keñta : râg gwell é oa d'in neûzé égét bréma.

8. Ha n'é deûz két gwézet-hi pénaoz eo mé em eûz rôet d'ézhi éd, ha gwin, hag éôl, hag em eûz roet d'ézhi ann holl arc'hañt hag ann holl aour, é deûz aozet évit Baal.

9. Rák-sé é tistrôinn, hag é askémérinn va éd enn hé amzer, ha va gwin enn hé amzer, hag é tieûbinn va gloan ha va lin, a c'hôlôé hé mézégez.

10. Ha mé a ziskouézô bréma hé folleñtez dirâg hé c'harañtésiou : ha dén n'hé zennô eûz va dourn.

11. Ha mé a lakai da éhana hé holl lévénez, hé gwéliou, hé loariou-nevez, hé sabbatou, hag hé holl lidou.

12. Ha mé a wastô hé gwini, hag hé gwéz-fiez, diwar-benn péré é deûz lavaret : Chétu va gôbrou, a zô bét rôet d'in gañt va c'harañtésiou : ha mé hé lakai da eur c'hoad, ha loéned ar mesiou hé débrô.

13. Ha mé a emwélô anézhi enn abek da zeisiou Baalim, é péré é tevé ézañs, hag é lékéé hé lagadennouskouarn, hag hé c'helc'hen, hag éz éa war-lerc'h hé c'harañtésiou, hag é añkounac'héé ac'hanoun, émé ann Aotrou.

14. Rák-sé chétu é boalinn anézhi, hag é kasinn anézhi enn distrô, hag é komzinn oud hé c'haloun.

15. Ha mé a rôi d'ézhi hé gwinierien eûz ann hévélep léac'h, ha traoñien Ac'hor évid digeri hé géd : hag hi a ganô énô ével é deisiou hé iaouañktiz, hag ével enn deiz é péhini é piñaz eûz a vrô ann Éjipt.

16. Enn deiz-zé, émé ann Aotrou, é c'halvô ac'hanoun va ozac'h, ha n'am galvô mui Baali.

17. Ha mé a dennô banvou Baalien eûz hé génou, ha n'é dévézô mui a goun eûz hô hanô.

18. Ha mé a lakai da zével enn deiz-zé kévrédigez étré-z-hô ha loéned ar mesiou, hag evned ann éñv, ha loéned-stlej ann douar : ar wareg, ar c'hlézé, hag ar brézel a vrévinn diwar ann douar : hag é likiinn anézhô da c'hourvéza héb aoun.

19. Ha mé az kémérô da bried d'in da-vikenn : ha mé az kémérô da bried d'in gañt reizded, ha gañt barn, ha gañt truez, ha gañt trugarézou.

20. Ha mé az kémérô da bried d'in gañt féalded : ha té a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou.

21. Hag enn deiz-zé é sélaouinn, émé ann Aotrou, é sélaouinn oud ann éñvou, hag hi a zélaouô oud ann douar.

22. Hag ann douar a zélaouô oud ann éd, hag oud ar gwin, hag oud ann éôl, hag ar ré-mañ a zélaouô out Jezrahel.

23. Ha mé hé lakai da ziwana eûz ann douar évid-oun, hag em bézô truez oud ann hini a zô bét didruez.

24. Ha mé a lavarô d'ann hini ha na oa két va fobl : Va fobl oud : hag héñ a lavarô : Va Doué oud.

—

III. PENNAD.

Doué a c'hourc'hémenn d'ar Profed karoud adarré eur c'hrég avoultr.

1. Neûzé ann Aotrou a lavaraz d'in : Kéa adarré, ha kâr eur c'hrég karet gañd eur miñoun hag hi avoultr, ével ma kâr ann Aotrou bugalé Israel, pa zelloñt-hi oud douéed a-ziavéaz, hag é karoñt gwaskadur ar gwin.

2. Ha mé hé frénaz évid-oun gañt pemzék péz ac'hañt, hag eur c'horus heiz, hag eunn hañter-gorus heiz.

3. Hag é liviriz d'ézhi : Va gortozi a rî a-zoug kalz deisiou : n'en em rôi két d'ar c'hadélez, na da eunn ozac'h *all* : ha mé az gortozô ivé :

4. Râg a-héd kalz deisiou é choumô bugalé Israel hép roué, hag hép priñs, hag hép sakrifiz, hag héb aoter, hag héb éfod, hag hép térafim.

5. Ha goudé-zé é tistrôi bugalé Israel, hag é klaskiñt ann Aotrou hô Doué, ha David hô roué : hag hi a zoujô ann Aotrou hag hé vâd-obériou enn deision divéza.

—

IV. PENNAD.

Barnédigézou Doué enn abek da bé- c'héjou ar bobl hag ar véleien.

1. Sélaouit gér ann Aotrou, bugalé Israel, râg ann Aotrou a ia da varna tûd ann douar : râk n'eûz két a wirionez, n'eûz két a drugarez, n'eûz két a wiziégez Doué war ann douar-zé.

2. Ann touadellou, ar gevier, al lazérez, al laéroñsi, hag ann avoultriez a zô dic'hlannet, hag ar goad en deûz tizet ar goad.

3. Rák-sé é vézô glac'haret ann douar-zé, ha kémeñd a choum ennhañ a vézô gwanet, ha léoned ar mesiou, kerkoulz hag evned ann éñv : pesked ar môr ivé a vézô kéflusket.

4. Koulskoudé na varnô két péphini, ha dén na damallô : râk da bobl *a zô* ével ar ré a éneb oud ar véleien.

5. Rák-sé é kouézi hiriô, hag ar profed a gouézô ivé gan-éz : lékéat em eûz da vamm da dével enn nôz.

6. Va fobl a davô, ô véza n'en deûz két bét a wiziégez : dré ma éc'h eûz distolet ar wiziégez, é tistolinn ac'hanod, évit na vézi két da vélek d'in : ével ma éc'h eûz añkounac'héet lézen da Zoué, é añkounac'hainn ivé da vugalé.

7. Ével ma hô deûz péc'het em énep, dré ma iñt deûet da baotta, é trôinn hô gloar é mézégez.

8. Péc'héjou va fobl a zebriñt, hag é keñdalc'hiñt hô énéou enn hô fallagriez.

9. Ével d'ar bobl é vézô d'ar bélek : hag é emwélinn anézhañ hervez hé heñchou, hag hé vénosiou a zistolinn d'ézhañ.

10. Dibri a raiñt, ha na véziñt két gwalc'het ; d'ar c'hadélez iñt en em rôet, ha n'hô deûz két ébanet : ô véza ma hô deûz dilézet ann Aotrou, ha n'hô deûz két miret *hé lézen*.

11. Ar c'hadélez, ar gwin, hag ar vézveñti a laka da golla ar c'haloun.

12. Va fobl en deûz goulennet kuzul digañd hé goat, hag hé vàz é deûz diouganet d'ézhañ : râg ar spéred a c'hadélez en deûz hô zouellet ; hag hi a zô en em zaotret *ô pellaad* diouc'h hô Doué.

13. War lein ar ménésiou é réañt sakrifisou, ha war ar c'hrec'hiennou é teveñt ézañs : dindân ann derô hag hag élô, hag ar gwéz-sapr, ô véza ma oa mâd hô skeûd : rák-sé hô merc'hed en em rôi d'al loustoniou hag hô kragez d'ann avoultriez.

14. Na emwélinn két war hô merc'hed pa en em rôiñt d'al loustoniou, na war hô kragez pa en em rôiñt d'ann avoultriez : râg ar ré-zé hô-unan a heûl ar merc'hed fall, hag a râ sakrifisou gañt tûd laosk ; hag ar bobl diskiañt a vézô gwanet.

15. Ma en em rôez d'ar c'hadélez, té Israel, da-vihana na béc'hét két Juda : n'az it két da C'halgala, ha na biñit két da Vétaven : ha na livirit két enn eur doui : Béô eo ann Aotrou.

16. Rák distrôet eo Israel ével eunn ounner a gâr sala ; neûzé ann Aotrou hô faskô, ével eunn oan enn éc'honder

17. Éfraim en deûz kéméret hé idolou évid hé lôd : dilez-héñ.

18. Rannet eo hô banvez, d'ar c'hadélez iñt en em rôet : hé warézerien a zô dâ gañt-hô hé vézékaat.

19. Ann avel hé éréô war hé ziouaskel, hag hi a vézô mézékéet enn abek d'hô sakrifisou.

—

V. PENNAD.

Gourdrouzou Doué a-éneb ar véleien, ar briñsed, hag ar bobl a Israel.

1. Sélaouit ann dra-mañ, béleien; likig évez, tî Israel; ha rôit skouarn, tî ar roué: râg éma ar varn war-n-hoc'h, ô véza ma oc'h deûet da lindâg er wéré, ha da roued lédet war ann Tabor.

2. Ann hostiyou hoc'h eûz distrôet enn dounder: ha mé em eûz hô tamallet eûz a gémeñt-sé holl.

3. Mé a anavez Éfraim, hag Israel né két kuzet ouzin: pénaoz bréma en em rô Éfraim d'ar c'hadélez, hag eo en em zaotret Israel.

4. Na rôiñt két hô ménosiou da zistret oud hô Doué, ô véza ma éma ar spéred a c'hadélez enn hô c'hreiz, ha na anavézoñt két ann Aotrou.

5. Ha balc'hder Israel en em ziskouez war hé zremm; hag Israel hag Éfraim a gouézô enn hô fallagriez, ha Juda ivé a gouézô gañt-hô.

6. Gañd hô dénved, ha gañd hô éjenned éz aiñt da glaskout ann Aotrou, ha *n'hér* c'haviñt két: en em dennet eo diout-hô.

7. Lézen ann Aotrou hô deûz torret, ô véza ma hô deûz ganet mipien a-ziavéaz: abenn eur miz ac'hann é véziñt dispennet gañt kémeñt a zô d'ézhô.

8. Sounit gañd ar c'horn é Gabaa, ha gañd ar c'horn-boud é Rama: iouc'hit é Bétaven, ha war da lerc'h, Benjamin.

9. Éfraim a vézô glac'haret é deiz hé gastiz: é breûriézou Israel em eûz diskouézet va gwirionez.

10. Priñsed Juda a zô deûet ével ar ré a loc'h ann harzou: skula a rinn war-n-ézhô va buanégez ével dour.

11. Tamallou é-gaou a c'houzañvô Éfraim; gañd ar varn é vézô mañvet; ô véza ma en deûz déraouet heûlia al lousdoni.

12. Râk-sé ounn ével eunn tartouz évid Éfraim, hag ével breinadurez évit tî Juda.

13. Hag Éfraim a wélaz hé zinerzded, ha Juda hé chaden: hag Éfraim a iéaz étrézég Assur, hag a gasaz da gavout eur roué évid hé warézi: hôgen héñ na hellô két hô iac'haat, na terri hô chaden.

14. Râk mé a vézô ével eul léonez évid Éfraim, hag ével eul léonik évit tî Juda: mé, mé a grogô enn-hañ, hag a iélô kuit: hé gâs a rinn gan-éñ, ha dén n'hé skrapô diouz-in.

15. Mé a iélô hag a zistrôi d'am léac'h: kén na zeûot da fallaat, ha da glaskout va dremm.

—

VI. PENNAD.

Bugalé Israel enn hô glac'har a hastô distrei oud ann Aotrou.

1. Enn hô eñkrez é saviñt miñtinmâd étrézég enn-oun: Deûit, ha distrôomp oud ann Aotrou:

2. Râg héñ eo en deûz kroget enn-omp, hág é tieûbô ac'hanomp; héñ eo en deûz skôet gan-é-omp, hag a iac'hai ac'hanomp.

3. Ar vuez a rôi d'é-omp a-benn daou zervez; hag enn trédé deiz hol lakai da zével, hag é vévimp dira-z-hañ. *Neûzé* hor bézô ar wiziégez, hag éc'h heûlimp ann Aotrou évid hé anaout. Hé zonédigez a zô aozet ével ar goulou-deiz, hag héñ a zeûi war-n-omp ével ar glaô abréd hag ar glâô divézad *a gouéz* war ann douar.

4. Pétrâ a rinn-mé d'id, Éfraim? Pétrâ a rinn-mé d'id, Juda? Hô trugarez a zô ével koabr ar miñtin, hag ével ar gliz a drémen gañd ar miñtin.

5. Râk-sé em eûz hô fustet gañt va froféded, hag em eûz hô lazet gañt gériou va génou: da varnédigézou a vézô ker skléar hag ar goulou.

6. Râg gwell eo gan-éñ ann drugarez égéd ann azeûlidigez; ha gwiziégez Doué, égéd ar sakriñsou-losk.

7. Hôgen ar ré-zé ével Adam hô deûz torret ar gévrédigez, hag a zô bét énô disléal em c'héñver.

8. Eur géar ôberourien idolou *eo* Galaad; saotret *eo* gañd ar goâd.

9. Hag ével ma aoz al laéroun spiou war heñt Sichem évit laza ar ré a drémen, ével-sé en em stroll ar véleien: râg gwallou na réoñt kén.

10. É tî Israel em eûz gwélet eunn dra argarzuz; énô *éma* gadélez Éfraim, ha saotr Israel.

11. Ha té ivé, Juda, laka ar médérez évid od, kén na likiinn va fobl da zistrei diouc'h ar sklavérez.

—

VII. PENNAD.

Buanégez Doné a-éneb hé bobl enn abek d'hé fallagriez.

1. Pa fellé d'in iac'haad Israel, eo en em ziskouézet fallagriez Éfraim, ha drougiez Samaria, gañd hô ôberiou gaou: hag al laer en deûz gwastet enn diabarz, hag ar preizer enn diavéaz.

2. Ha na lavareñt két enn-hô c'halounou pénaoz é teû koun d'in eûz hô holl zrougiez: râk bréma hô gwall ôberiou a zô war hô zrô: dirâk va dremm iñt gréat.

3. Laouénéet hô deûz ar roué gañd hô drougiez, hag ar briñsed gañd hô gevier.

4. Avoultrerien iñt holl, ével eur fourn tommet gañd ar fournier: éhanet eo kéar eunn nébeût abaoé ma eo bét kemmesket ar goell, bété ma eo savet ann toaz holl.

5. É deiz hor roué, ar briñsed a zeûaz da ziboella gañd ar gwin: héñ a astennaz hé zourn d'hé zùd direiz.

6. Hî a rôaz hô c'haloun d'ézhañ ével eur fourn, pa aozé spiou d'ézhô: ar fournier en deûz kousket héd ann nôz, hag héñ hé-unan diouc'h ar miñtin a zô bét losket ével eur flamm dân.

7. Tommet iñt bét holl ével eur fourn, hag hô deûz devet hô barnerien: hô roueed holl a zô kouézet: hag hini anézhô n'en deûz garmet étrézég enn-oun.

8. Éfraim hé-unan a zô en em gemmesket gañd ar brôadou: Éfraim a zô deûet ével eur bara poazet dindân al ludu, ha né két bét trôet.

9. Ann diavêsidi hô deûz louñket hé ners, hag héñ n'en deûz két hé wézet: gwenn eo deûet hé vléô, hag héñ n'en deûz két hé wézet.

10. Ha balc'hder Israel a vézô vuéléet dirâg hé zaoulagad: hag hî na zistrôiñt két oud ann Aotrou hô Doué, ha na glaskiñt két anézhañ é kémeñtsé holl.

11. Éfraim a zô héñvel oud eur goulm diboell ha digaloun: ann Éjipt hô deûz galvet, étrézég ann Assiried iñt éat.

12. Pa véziñt éat enn heñt, é lédinn va rouéjou war-n-ézhô: hô zenna a rinn ével evned ann éñv; hô c'hastiza a rinn hervez ma hô deûz hé glévet enn hô strolladou.

13. Gwâ hî, ô véza ma iñt en em dennet diouz-in: gwastet é véziñt, ô véza ma hô deûz torret va lézen. Hô dasprénet em eûz, hag hî hô deûz lavaret gévier diwar va fenn.

14. N'hô deûz két garmet enn hô c'haloun étrézég enn-oun, hôgen iouc'het hô deûz enn hô gwéléou; war ann éd ha war ar gwin hô deûz lékéat hô mennoz, hag hî a zô en em dennet diouz-in.

15. Pa em eûz hô c'hastizet, ha pa em eûz krévéet hô divrec'h, hô deûz mennet drouk diwar va fenn.

16. Distrôet iñt évit béza dic'héô; deûet iñt ével eur warek touelluz; hô friñsed a gouézô dindân ar c'hlézé, enn abek da ziboell hô zéôd. Goab a vézô gréat anézhô é brô ann Éjipt.

—

VIII. PENNAD.

Gourdrouzou névez a-énep pobl ann Aotrou.

1. Kémer eur c'horn-boud enn da c'hénou ével eunn érer war di ann Aotrou, ô vôza ma hô deûz torret va c'hévrédigez, ha ma hô deûz dilézet va lézen.

2. Israel a c'halvô ac'hanoun, *ô lavarout*: Va Doué, da anaout a réomp.

3. Israel en deûz distolet ar mâd, ann énébour a heskinô anézhañ.

4. Dré-z-hô hô-unan hô deûz rénet,

ha nann dré-z-oun-mé : priñsed iñt bét, ha n'em eûz két hé wézet : gañd hô arc'hañt ha gañd hô aour hô deûz gréat idolou évit-hô ; ha sé en deûz hô c'hollet.

5. Diskaret eo da leûé, Samaria ; savet eo va frouden enn hô énep : bété pégeit na helliñt két en em c'hlana ?

6. Eûz a Israel hé-unan é teû : eur méchérour eo en deûz hé c'hréat, ha né két Doué ; neuzé leûé Samaria a zeûi ével eur gwiad kefnid.

7. Râg avel hô deûz hadet, hag arné é médiñt : na choumô két eur gorsen *éd* enn hé zâ : ann damoézen nà rôi két a vleûd ; pé ma rô, é vézô louñket gañd ann diavésidi.

8. Louñket eo Israel : bréma eo deûet é-touez ar brôadou ével eul léstr loudour.

9. Râg hî a zô piñet étrézég Assur, azen gouéz a labour évit-hañ hé-unan : Éfraim en deûz gôpréet hé garañtésiou.

10. Hôgen goudé ma hô dévézô gôpréet ar brôadou, neûzé é strollinn anézhô : hag hî a éhanô eunn nébeût da gaout béac'h ar roué hag ar briñsed.

11. O véza ma en deûz Éfraim paottet ann aotériou évit péc'hi, eo bét gréat d'ézhañ aotériou évid ar gwall.

12. Skrivet em eûz évit hô eul lôd bráz eûz va lézennou, péré hô deûz sellet ével pa né veñt két bét évit-hô.

13 Rôou a gennigiñt d'in, hostivou a laziñt évid-eun, hag é tebriñt ar c'hîg anézhô, hag ann Aotrou n'hô digémérô két : neûzé en dévézô koun eûz hô fallagriez, hag é emwélô hô féc'héjou : hî a zistrôi d'ann Éjipt.

14. Hag Israel en deûz añkouna-c'héet hé grouer, hag en deûz savet templou ; ha Juda en deûz savet kalz kériou kré ; hôgen mé a gasô tân war hé gériou, hag a zévô hé diez kaer.

—

IX. PENNAD.

Israel a c'houzañvô ann naôun hag ar sklavérez enn abek d'hé béc'héjou.

1. Israel, n'en em laouéna két, na drid két ével ar boblou *all*, ô véza ma oud en em dennet diouc'h da Zoué, ha ma éc'h eûz gédet gôbr war ann holl leûriou éd.

2. Al leûr hag ar waskel na vagô két anézhô, hag ar gwin a douellô anézhô.

3. Na choumiñt két é douar ann Aotrou ; Éfraim a zistrôi enn Éjipt, hag enn Assiria é tebrô traou saotret.

4. Na gennigiñt két ar gwin d'ann Aotrou, ha na véziñt két hétuz d'ézhañ : hô sakrifisou a vézô ével bara ar wélerien : kémeñd hini a zébrô anézhañ a vézô saotret : râg hô bara évid hô buez, n'az ai két é tî ann Aotrou.

5. Pétrâ a réot-hu é deiz al lid, é deiz gouél ann Aotrou ?

6. Râk chétu é tec'hoñt dlouc'h ar gwastérez : ann Éjipt hô strollô, Memfiz hô bésiô : al linad a zavô war hô arc'hañt a garoñt dreist-holl, ar zérégen a greskô enn hô zeltou.

7. Deisiou ann emwél a zô deûet, deûet eo deisiou ann distol : gwéz, Israel, pénaoz eo foll ar broféded, ha diskiañt ann dûd spérédek, enn abek d'al lôd bráz eûz da fallagriézou ; hag eûz da folleñtésiou paot.

8. Da évésiad é tlié béza Éfraim évit va Doué : ar profed a zô deûet da eul lindâg a wastérez war hé holl heñchou, ha da folleñtez é tî hé Zoué.

9. Gañd dounder hô deûz péc'het, ével é deisiou Gabaa : *Doué* en dévézô koun eûz hô fallagriez, hag a emwélô hô féc'héjou.

10. Ével bôdou-rézin enn distrô em eûz kavet Israel : ével ar c'heñta frouez eûz a vâr ar wézen-fiez, em eûz gwélet hô zadou : hôgen hî a zô éat da gaout Béelfégor, hag a zô pelléet diouz-in enn eunn doaré mézuz ; hag hî a zô deûet da véza argarzuz, ével ar péz hô deûz karet.

11. Gloar Éfraim a zô éat war-nich ével eunn evn, adaleg ar ganédigez, hag adalek kôv ar vamm, hag adaleg ann eñgéheñtadurez.

12. Ha pa zeûjeñt da vaga hô bugalé, é likiinn anézhô divugalé é-touez ann dûd : hôgen gwâ hî pa vézinn en em dennet diout-hô.

13. Éfraim, ével em eûz hé wélet, a ioa é doaré Tir diazézet war ar gaerded : hag Éfraim a gasô hé vugalé d'ann hini hô lazô.

14. Rô d'ézhô, Aotrou. Pétrâ a rôi d'ézhô ? Rô d'ézhô eur c'hôv divugalé, ha bronnou hesk.

15. Hô holl zrougiez a zô é Galgal ; râg énô eo é kasaiz anézhô : enn abek da zrougiez hô ôberiou, é kasinn anézhô er-méaz eûz va zî : n'hô c'harinn mui pelloc'h ; hô holl briñsed a zô pelléet diouz-in.

16. Éfraim a zô bét skôet, hô grisien a zô gwévet : n'hô dévézô mui a frouez. Ma hô deûz bugalé, é lazinn ar ré garéta anézhô.

17. Va Doué a zistolô anézhô, ô véza n'hô deûz két hé zélaouet : hag hî a vézô kañtréerien é-touez ar brôadou.

—

X. PENNAD.

Tiez Israel ha Juda a zougô ar c'hastiz eûz hô fallagriez.

1. Eur winien varrek *é oa* Israel, kalz a frouez en doa ivé : hervez al lôd bráz eûz hé frouez en deûz paottet hé aoteriou, hervez ann druzôni eûz hé zouar, en deûz muiet hé idolou.

2. En em rannet eo hè c'haloun, bréma é véziñt dispennet : héñ a vrévê hô idolou, hag a ziskarô hô aoteriou.

3. Râk neûzé é liviriñt : N'hon eûz két a roué, ô véza na zoujomp két ann Aotrou : ha pétrâ a rajé eur roué évid-omp ?

4. Komzit eûz ar gwélédigésiou gaou ; grît kévrédigez : ar varn a darzô ével al *louzou* c'houerô war irvi ar parkou.

5. Tûd Samaria hô deûz azeûlet bloc'h Bétaven : râg hé bobl en deûz gwélet diwar hé fenn, hag ar véleien a viré hé zî, a ioa en em laouénéet eûz hé gloar, pa eo bét kaset diout-hô.

6. Hi ivé a zô bét dizouget enn Assiria, ha rôet d'ar roué veñjer : Éfraim a vézô gôlôet a véz, hag Israel a rusiô eûz hé *wall* ioulou.

7. Samaria é deûz lékéat hé roué da dréménout, evel ann éon war c'horré ann dour.

8. Les'hiou-uc'hel ann idol, péc'hed Israel a vézô dispennet : ar zérégen hag ann askol a greskô war hô aoteriou : ha hî a lavarô d'ar ménésiou : Gôlôit ac'hanomp ; ha d'ann traoñienou : Kouézit war-n-omp.

9. Abaoé deisiou Gabaa en deûz péc'het Israel : énô é arzaôchoñt : hôgen ar brézel hô deûz bét é Gabaa out mipien ar fallagriez, na dizô két anézhô.

10. Hô c'hastiza a rinn hervez va ioul : évit kastiza hô diou fallagriez, en em strollô ar bobl enn hô énep.

11. Éfraim a zô eunn ounner zesket a gàr dourna ed ; hôgen mé a lakai eur géô war hé chouk kaer : piña a rinn war Éfraim, Juda a arô, ha Jakob a ogédô hé irvi.

12. Hadit évid-hoc'h er reizded, ha médit enn drugarez ; difraostit hô touar : râg éma ann amzer da glask ann Aotrou, pa zeûi da zeski d'é-hoc'h ar reizded.

13. Aret hoc'h eûz ann drougiez, hag hoc'h eûz médet ar fallagriez ; frouez ar gevier hoc'h eûz débret ; ô véza ma éc'h eûz lékéat da fisiañs enn da heñchou, hag enn niver bráz eûz da vrézélidi.

14. Sével a rai kéflusk é-touez da bobl : ha da holl gerion kré a vézô dispennet, ével ma oé dispennet Salmana er brézel a réaz d'ézhañ ann hini a ziskaraz *aoter* Baal ; hag ar vamm a vézô flastret war hé bugalé.

15. Ével-sé en deûz gréat Bétel d'é-hoc'h, enn abek d'hô kwall fallagriézou.

—

XI. PENNAD.

Disléalded bugalé Israel hag hô c'hastiz.

1. Ével ma trémen ar miñtin, eo tréménet roué Israel. Pa n'oa Israel néméd eur bugel, em eûz hé garet ; hag em eûz galvet va mâb eûz ann Éjipt.

2. Pa c'halveñt anézhô, éz éañt kuit a zira-z-hô : viktimou a lazeñt da Vaalim, sakrifisou a réañt d'ann idolou.

3. Ha mé a oa ével tâd-mager Éfraim, hag é tougenn anézhô étré va divrec'h : hag hî n'hô deûz két gwézet ez oa mé a brédérié anézhô.

4. Hô didennet em eûz gañd éréou ann dén, gañt chadennou ar garañtez : bét ounn évit-hô ével ar géô a lékéat war hô génou : ha rôet em eûz da zibri d'ézhô.

5. Na zistrôi két é brô ann Éjipt ; hôgen Assur a vézô da roué d'ézhañ, ô véza né két fellet d'ézhô distrei.

6. Ar c'hlézé a gouézô war hé geriou, hag a vévézô hé dûd dilennet, hag a louñkô hô fennou-kéar.

7. Ha va fobl a c'hédô ma tistrôinn ; hôgen lékéat é vézô war-n-ézhô holl eur géô, ha na vézô tennet gañd dén.

8. Pétrâ a rinn-mé évid-od, ô Éfraim ; pénaoz é warézinn-mé ac'hanod, ô Israel ? Pénaoz az tilézinn-mé ével Adama, az likiinn-mé ével Séboim ? Trôet eo va c'haloun enn-oun ; kéflusket eo gañd ar c'heûz.

9. Na lézinn két va buanégez da ziboella : na drôinn két da golla Éfraim : râk Doué ounn, ha n'ounn két eunn dén : ar sañt ounn enn da greiz, ha n'az inn két é-kreiz da géar.

10. War-lerc'h ann Aotrou éz aiñt ; hag héñ a iudô ével eul léon : ha pa iudô héñ, é krénô bugalé ar môr.

11. Hag hî a géménô hô nîch eûz ann Éjipt ével eunn evn, hag eûz a vrô ann Assiried ével eur goulm : ha mé hô lakai enn hô ziez, émé ann Aotrou.

12. Éfraim en deûz va gelc'hiet a c'hevier, ha tî Israel a doullérez : hôgen Juda a zô bét da dést féal da Zoué ha d'hé zeñt.

—

XII. PENNAD.

Rébechou ha gourdrouzou ann Aotrou a-éneb Éfraim.

1. Éfraim en em vag gañd avel, hag a glask ar c'brouéz : héd ann deiz é paott ar gévier hag ann diboell : kévrédigez en deûz gréat gañd ann Assiried, hag hé côl en deûz kaset d'ann Éjipt.

2. Ann Aotrou éta a varnô Juda, hag a emwélô Jakob : hervez hé heñchou, hag hervez hé ôberiou é tistolô d'ézhañ.

3. É kôv hé vamm é trec'haz hé vreûr : hag enn hé ners é c'hourennaz oud ann éal.

4. Hag héñ a oé tréac'h d'ann éal, hag en em nerzaz : gwéla a réaz hag é pédaz anézhañ : é Bétel é kavaz anézhañ, hag énô é komzaz ouz-omp.

5. Hag ann Aotrou Doué ann arméou, a zeûaz da Aotrou d'hé goun.

6. Ha té, distrô oud da Zoué : mir ann drugarez hag ar varn, ha laka bépréd da c'héd enn da Zoué.

7. Kanaan en deûz enn hé zourn eur valañs touelluz : ann drouk-komz a gâr.

8. Hag Éfraim en deûz lavaret : Koulskoudé ounn deûet da véza pinvidik, hag em eûz kavet eunn idol d'in : ha na vézô két kavet em holl ôberiou, na fallagriez na péc'hed.

9. Ha mé eo ann Aotrou, da Zoué, *en deûz da dennet* eûz a vrô ann Éjipt, hag a lakai ac'hanod adarré enn da ziez, ével enn deisiou lîd.

10. Ha mé em eûz komzet dré ar broféded, hag em eûz paottet ar gwélédigésiou, ha dré c'hénou ar broféded onnn bét hévélékéket.

11. Pa oa idolou é Galaad, enn-aner é oa é réañt sakrifisou da éjenned Galgal : râg hô aoteriou n'iñt mui néméd é doaré berniou mein war irvi ar parkou.

12. Jakob a zô bét tec'het é brô ar Siria, hag Israel en deûz servichet évid eur c'hrég, hag en deûz meset évid eur c'hrég.

13. Gañd eur profed en deûz ann Aotrou tennet Israel eûz ann Éjipt, ha gañd eur profed en deûz hé viret.

14. Éfraim gañd hé c'houervder en deûz didennet va buanégez ; râk-sé hé c'hoad a gouézô war-n-ézhañ, hag hé Aotrou a zistolô d'ézhañ hé vézégez.

XIII. PENNAD.

Rébechou ha gourdrouzou ann Aotrou a-éneb Israel.

1. Pa gomzaz Éfraim, é krogaz ann heûz é Israel ; hag héñ a béc'haz gañt Baal, hag a varvaz.

2. Ha bréma hô deûz péc'het gwasoc'h : gréat hô deûz gañd hô arc'hañt skeûdennou teûz héñvel oud idolou gréat holl gañd eur michérour : ha râk-sé hî a lavar : O tûd, c'houi péré a azeûl al leûéou, grit sakrifisou.

3. Kâk-sé é véziñt ével koabr ar miñtin, hag ével ar gliz a drémen gañd ar miñtin, hag ével ar poultr a zô c'houézet diwar al leûr gañd eur gorveñten, hag ével ar môged a zâv diwar ann oaled.

4. Hôgen mé *eo* ann Aotrou da Zoué, *en deûz da dennet* eûz a zouar ann Éjipt : na anavézi két Doué all néméd-oun, ha n'eûz salver é-béd néméd-oun.

5. Mé em eûz da anavézet enn distrô, enn eunn douar séac'h-bràz.

6. En em leûniet, en em walc'het hô deûz é-kzeiz hô feûrvan : hag hî hô deûz savet hô c'haloun, hag hô deûz va añkounac'héet.

7. Hôgen mé a vézô évit-hô ével eul léonez, ével eul léonpard war heñt ann Assiria.

8. Hô diarbenna a rinn ével eunn oursez a zô bét skrapet hé oursédigou digañt-hi, hag é tiroginn hô bouzellou : hag énô é louñkinn anézhô ével eul léon ; ha léoned ar mésiou hô diframmô.

9. Té *da-unan*, ô Israel, eo da gollidigez : hôgen enn-oun *éma* da genners.

10. Ma éma da roué ? ra zieûbô bréma ac'hanod enn da holl gériou ; hag ivé da varnérien, diwar-benn péré éc'h eûz lavaret : Rô d'in eur roué, ha priñsed ?

11. Eur roué em eûz rôet d'id em buanégez, hag é laminn anézhañ digan-ez em frouden.

12. Éréet eo faliagriez Éfraim, kuzet eo hé béc'hed.

13. Gweñtrou eur c'hrég é gwilioud a zeûi d'ézhañ : mâb diskiañt eo ; hôgen héñ a gouézô ivé gañd hé vipien.

14. Eûz a zourn ar marô é tieûbinn anézhô, eûz ar marô é aspréninn anézhô : da varô é vézinn, ô marô ; da grôg é vézinn, ô ifern : kuzet eo ann dizoan ouz va daoulagad.

15. Râg héñ a rannô ar breûdeûr étré-z-hô : ann Aotrou a lakai da zével eûz ann distrô eunn avel lesdikik, a zizéc'hô hé c'houériou, hag a lakai hé feuñtenniou da hesk. Hag héñ a skrapô d'ézhañ hé deñzor, hag hé holl listri talvouduz.

—

XIV. PENNAD.

Ar profed a erbéd Israel da zistrei ouc'h Doué.

1. Ra vézô dispennet Samaria, ô véza ma é deûz douget hé Doué d'ar c'houervder : ra gouéziñt dindân ar c'hlézé ; ra vézô friket hô bugaligou ; ra vézô faoutet kôv ar gragez brazez.

2. Distrô, Israel, étrézég ann Aotrou da Zoué ; râg gañd da fallagriez eo oud kouézet.

3. Kémérit geriou gan-é-hoc'h, ha distrôit étrézég ann Aotrou ; ha livirid d'ézhañ : Tenn diouz-omp ann holl fallagriézou, ha digémer hor mâd : ha nî a rôi d'id *da* leûéou *sakrifiz* hor muzellou.

4. Assur na zieûbô két ac'hanomp ; na biñimp két war hor c'hézek ; ha na livirimp mui da labour hon daouarn ; C'houi eo hon douéed : râg enn-ot-té ann emzivad a gavô trugarez.

5. Iac'haad a rinn hô gouliou, hô c'haroud a rinn a galoun c'houék ; ô véza ma vézô distrôet va frouden diwar-n-ézhô.

6. Ével ar gliz é vézinn é-kéñver Israel ; hégina a rai ével al lili ; hé c'hrisiou a lédô ével *gwéz* al Liban.

7. Hé skourrou a greskô, hag hé c'hloar a vézô ével eur wézen-olived, hag ar c'houés anézhañ ével ézañs al Liban.

8. Ar ré a azézô dindân hé skeûd a vézô trôet : névézi a raint ével ann éd, hégina a raiñt ével ar winien : ar vrud anézhañ a vézô ével *hini* gwîn al Liban.

9. Éfraim, pétrâ *a vézô* hivizikenn *étré mé hag* ann idolou ? Mé a zélaouô out-hañ, mé hé lakai da greski ével eur wézen-sapr glâz : enn-oun é kavi da frouez.

10. Piou a zô fûr hag a boell kémeñt-mañ ? Piou a zô poellek hag a oar anézhô ? Râg éeun eo heñchou ann Aotrou, hag ann dûd réiz a valéô enn-hô ; hôgen ar ré fallagr a gouézô enn-hô.

LEVR JOEL.

I. PENNAD.

Dismañtr ar Judéa gañt gwalen ann amprévaned.

1. Gér ann Aotrou a zeûaz da Joel, mâb Fatuel.

2. Sélaouit ann dra-mañ, kôzidi, ha rôit skouarn, holl dûd ann douar : ha c'hoarvézet eo bét kémeñt-sé enn hô teisiou, pé é deisiou hô tadou ?

3. Danévellit kémeñt-sé d'hô pugalé, hag hô pugalé d'hô bugalé-hi, hag hô bugalé-hi da eur vrôad all.

4. Dilerc'h ar viskoul en deûz debret ar c'hilek-raden, ha dilerc'h ar c'hilek-raden en deûz debret ar préñv, ha dilerc'h ar préñv en deûz debret ar merkl.

5. Dihunit, mezviérien ; gwélit, ha iouc'hit, c'houi holl péré a gâr ar gwîn c'houék ; râk lamet é vézô eûz hô kénou.

6. Râg eur vrôad kré ha diniver a zô piñet war va douar : hé deñt a zô ével deñt eul léon, hag hé c'hildeñt ével ré eul léonik.

7. Enn eunn distrô é deûz lékéat ha dirusket va gwézen-fiez : enn noaz é deûz hé dibourc'het, hag hé diskaret : gwennet eo hé skourrou.

8. Gwél ével eur c'hrég iaouañk é deûz gwisket eur sac'h enn abek da *varô* pried hé iaouañktiz.

9. N'eûz mui a sakrifiz nag a vraoued-kennig é tî ann Aotrou : daéraoui a râ ar véleien, ministred ann Aotrou.

10. Gwastet eo ar vrô, glac'haret eo ann douar ; gwallet eo ann éd, kollet eo ar gwiniennou, gwéñvet eo ar gwéz-olived.

11. Reûstlet eo al labourerien, iouc'ha a râ ar winiennérien diwar-benn ar gwiniz hag ann heiz ; râg ar médérez a zô deûet-da-gét er parkou.

12. Bévézet eo ar winien, gwévet eo ar wézen-fiez : dizéc'het eo ar gwéz-granad, hag ar gwéz-palmez, hag ar gwéz-avalou, hag holl wéz ar parkou ; râk kollet eo al lévénez é-touez bugalé ann dûd.

13. En em c'hourizit, c'houi béleien, ha gwélit ; iouc'hit, c'houi ministred ann aoter : deûit ébarz, ministred va Doué, gourvézit er sac'h : ô véza ma eo éhanet ar sakrifiz hag ar braoued-kennig é tî hô Toué.

14. Grid eur iun sañtel, galvit ar strollad, grounnit ann hénaoured, hag holl dud ar vrô é tî hô Toué ; ha garmit étrézé ann Aotrou.

15. Ha pébez deiz ! râk deiz ann Aotrou a zô tôst, hag ann Holl-c'halloudek hel lakai da zoñt war-n-omp ével eunn ârné.

16. Ha n'hon eûz-ni két gwélet oc'h éhana dirâg hon daoulagad ar boéd, al lévénez, hag al lid é tî hon Doué ?

17. Al loéned a zô breinet enn hô zeil, ar soliérou a zô diskaret, ar sanalou a zô dispennet ; râk kollet eo ann éd.

18. Pérâg é klemm al loéned, pérâg é vlej ar chatal ? O véza n'eûz két a beûrvan évit-hô : ann tropellou déñved a varvô ivé.

19. Étrézég enn-od, Aotrou, é c'harminn : râg ann tân en deûz louñket holl draou kaer ann distrô, ar flamm en deûz dévet holl wéz ar parkou.

20. Léoned ar parkou a zell ivé ouz-id, ével eunn douar a c'houlenn glaô : ô véza ma eo bét dizéc'het ann aiénennou dour, ha ma en deûz louñket ann tân holl draou kaer ann distrô.

—

II. PENNAD.

Ar profed a erbéd ar Iuzevién da zistrei ouc'h Doué.

1. Sonit gañd ar c'horn-boud é Sion, ha iouc'hit war va ménez sañtel : ra grénô holl dûd ar vrô ; râk deiz ann Aotrou a zeû, râk tôst eo ;

2. Diez a amc'houlou hag a dévalien, diez koabrek hag arnéuz : ével ma en em skiñ goulou-deiz war ar ménsiou, ével-sé *é teûi* eur bobl brâz ha kré : n'eûz bét hini héñvel out-hañ adaleg ar penn-keñta, ha na vézô hini é bloavésiou ar c'hañtvédou.

3. Enn hé raok eunn tan louñkuz, ha war hé lerc'h eur flamm dévuz : enn hé raok ann douar ével eul liors dudiuz, ha war hé lerc'h eunn distrô dihañt : ha dén na dec'hô diout-hañ.

4. Ével kézek é vézô hô doaré : hag ével marc'héien é rédiñt.

5. Ével trouz ar c'hirri war lein ar ménésiou é lammiñt ; ével trouz eur flamm dân a louñk ar c'hôlô, ével eur bobl kré aozet d'ann emgann.

6. Dira-z-hañ é krénô ar boblou : ann holl zremmou a zeûi da véza môrlivet.

7. Ével tûd kré é rédiñt ; ével brézélidi é piñiñt war ar muriou : pép-hini a gerzô enn hé heñt, hag hini na zistrôi eûz hé raveñt.

8. Ann eil na vouñtô két égilé ; pép-hini a gerzô enn hé reñk : dré ar pénestrou é kouéziñt, héb hô diskara.

9. Er géar éz aiñt, war ar vûr é rédiñt, war ann tiez é piñiñt, dré ar prénestrou éz aiñt ébarz ével laéroun.

10. Dira-z-hô é krénô ann douar, é vézô kéflusket ann éñvou : ann héol hag al loar a dévalai, hag ar stéred a zinac'hô hô goulou.

11. Hag ann Aotrou en deûz rôet da glévout hé vouéz é rack hé armé : râk nivéruz-brâz en hé gampou ; râk kré ha gallouduz eo hé c'hér : ô véza ma eo brâz deiz ann Aotrou, ma eo doujuz-meûrbéd : ha piou a hellô harza out-hañ ?

12. Hôgen bréma, émé ann Aotrou, distrôit étrézég enn-oun a greiz hô kaloun, er iûn, enn daérou, hag er c'hlemvan.

13. Rôgit hô kalounou, ha nann hô tilad, ha distrôit étrézég ann Aotrou hô Toué : râg habask ha trugarézuz eo, sioul ha truézuz-brâz, ha douget d'ar c'heûz eûz ann drouk.

14. Piou a oar hag hen na zistrôi két, hag hen na lakai két enn añkounac'h, hag hen na lézô két hé vennoz war hé lerc'h, ma rôot sakrifiz ha braoued-kennig d'ann Aotrou hô Toué ?

15. Sonit gañd ar c'horn-boud é Sion ; grid eur iun sañtel, galvit ar strollad ;

16. Strollit ar bobl ; glanit ar strollad ; grounnit ann hénaoured ; strollit ar vugalé, hag ar ré a zô oud ar vronn : ra zeûi ar pried er-méaz eûz hé wélé, hag ar bried er-méaz eûz hé gwélé-eûreûd.

17. Ra wélô ar véleien, ministred ann Aotrou, étré ar porched hag ann aoter, ha ra liviriñt : Espern, Aotrou, espern da bobl, ha na rô két da zigwéz d'ar vézégez, évit ma vézô aotrounjet gañd ar brôadou ; ha ma vélavaret dré-zé é-touez ar brôadou : Péléac'h éma hô Doué ?

18. Eunn oaz brâz en deûz bét ann Aotrou évid hé zouar, hag en deûz espernet hé bobl :

19. Hag ann Aotrou a gomzaz oud hé bobl, hag a lavaraz d'ézhañ : Chétu mé a gasô d'é-hoc'h éd, ha gwin, hag éôl, hag hô pézô hô kwalc'h anézhô : ha n'hô rôinn mui da vézégez é-touez ar brôadou.

20. Hag é pellainn diouz-hoc'h ann hini a zeû eûz ann hañter-nôz, hag é tistolinn anézhañ enn eunn douar diheñt ha didûd : ar penn uc'héla anézhañ out môr ar sâv-héol, hag ar penn izéla oud ar môr pella : hag hé fléar a zavô, hag hé vreinadurez a biñô, ô véza ma en deûz embréget gañt rogoni.

21. N'az péz két a aoun, ô douar, trîd hag en em laouéna : râg ann Aotrou a rai traou kaer.

22. N'hô pézet két a aoun, loéned ar ménsiou ; râg géot ann distrô a héginô ; ar gwéz a zougô hô frouez ; ar gwéz-fiez hag ar gwiniennou a rôi hô founder.

23. Ha c'houi, bugalé Sion, tridit, hag en em laouénait enn Aotrou hô Toué ; ô véza ma en deûz rôet d'é-hoc'h eur mestr évid *deski* ar reizded, ha ma lakai da ziskenna war-n-hoc'h ar glaô abréd hag ar glaô divéza, ével er penn-keñta.

24. Hô leûriou a vézô leûn a éd, hag hô kwaskellou a fennô-dreist ar gwin hag ann éôl.

25. Ha mé a zistolô d'é-hoc'h ar bloavésiou hô deûz louñket ar c'hilekraden, hag ar préñv, hag ar merkl, hag ar viskoul, hag ann armé vráz em eûz kaset ouz-hoc'h.

26. Neûzé é tebrot hag en em vagot, hag hô pézô hô kwalc'h : hag é veûlot hanô ann Aotrou hô Toué, péhini en deûz gréat burzudou eun hô kéñver : ha va fobl na vézô mui bikenn mézékéet.

27. Ha c'houi a wézô pénaoz émounn é-kreiz Israel : ha pénaoz eo mé ann Aotrou hô Toué, ha n'eûz hini all é-béd : ha va fobl na vézô mui bikenn mézékéet.

28. Ha chétu pétrâ a c'hoarvézô goudé-zé : skula a rinn va spéred war bép kik : hô mipien hag hô merc'hed a ziouganô : hô tûd-kôz *a gavô ar virionez* enn hô huvréou, hag hô tûd-iaouañk hô dévézô gwélédigésiou.

29. Enn deisiou-zé é skulinn ivé va spéred war va zervichérien ha war va mitisien.

30. Ha mé a lakai da wélout burzudou enn éñv, ha war ann douar, goad, ha tân, ha korveñtennou môged.

31. Ann héol a vézô trôet é tévalien, hag al loar é goad, abarz ma teûi deiz brâz ha spouñtuz-ann Aotrou.

32. Chétu pétrâ a vézô : néb a c'halvô hanô ann Aotrou, a vézô salvet : râg ar zilvidigez a vézô, ével ma en deûz lavaret ann Aotrou, war vénez Sion, hag é Jéruzalem, hag enn dilerc'hiou en dévézô galvet ann Aotrou.

—

III. PENNAD.

Barnédigézou Doué a-éneb énébourien hé bobl.

1. Râk chétu enn deisiou-zé, hag enn amzer-zé, p'am bézô lékéat da zistrei sklaved Juda ha Jéruzalem,

2. É strollinn ann holl vrôadou, hag é kasinn anézhô é traoñien Josafat : hag é strivinn gañt-hô énô diwarbenn Israel va fobl ha va digwéz, hô deûz skiñet é-touez ar brôadou, ha va douar, hô deûz rannet.

3. War va fobl hô deûz taolet ar sort : el lec'hiou a c'hadélez hô deûz lékéat ar baotred-iaouañk, hag ar merc'hed-iaouañk hô deûz gwerzet évit gwîn, hag évid éva.

4. Hôgen pétrâ a zô étré c'houi ha mé, Tir ha Sidon, hag holl harzou ar Palestina ? Ha c'houi a fell d'é-hoc'h en em veñji ac'hanoun ? Mar fell d'é-hoc'h en em veñji ac'hanoun, râk-tâl é tistolinn ann drouk war hô penn hoc'h-unan.

5. Va arc'hañt ha va aour hoc'h eûz kéméret : enn hô templou hoc'h eûz kaset ar péz em boa a gaéra hag a zudiusa.

6. Gwerzet hoc'h eûz mipien Juda, ha mipien Jéruzalem da vipien ar C'hrésied ; évid hô fellaad diouc'h hô harzou.

7. Chétu mé a dennô anézhô eûz al léac'h é péhini hô poa hô gwerzet : hag é tistrôinn ann drouk war hô penn hoc'h-unan.

8. Ha mé a werzô hô mipien hag hô merc'hed étré daouarn mipien

Juda ; hag hi hô gwerzô d'ar Sabéed, brôad a bell ; râg ann Aotrou en deûz hé lavaret.

9. Embannit kémeñt-sé é-touez ar brôadou, sañtélit ar brézel, savit ar ré gré : ra dôstai, ra zavô ann holl vrézelidi.

10. Troit hô souc'hiou é klézeier, hag hô pigellou é gwafiou : ra lavarô ann dén laosk : Kré ounn.

11. Dirédit, ha deûit, holl vrôadou trô-war-drô, hag en em strollit : énô é tiskarô ann Aotrou da ré gré.

12. Ra zavô, ha ra hiñô ann holl vrôadou é traoñien Josafat : râg énô éc'h azézinn évit barna ann holl vrôadou trô-war-drô.

13. Kémérit hô fiilsier, râg éog eo ar médérez : deûit ha diskennit, râg leûn eo ar waskel, ar waskou a ia dreist : râk paottet eo hô drougiez.

14. Poblou, poblou, *deûit* da draoñien al lazérez : râk tôst eo deiz ann Aotrou é traoñien al lazérez.

15. Ann héol hag al loar a dévalai, hag ar stéred a zinac'hô hô goulou.

16. Ann Aotrou a iudô eûz a Zion, hag a rôi da glevout hé vouéz eûz a Jéruzalem : ann éñvou hag ann donar a grénô : hôgen ann Aotrou *a vézô* géd hé bobl, ha ners mipien Israel.

17. Ha c'houi a wézô pénaoz eo mé ann Aotrou hô Toué, a choum é Sion, va ménez sañtel : ha sañtel é vézô Jéruzalem, hag ann diavésidi na dreûziñt mui anézhi.

18. Chétu pétrâ a c'hoarvézô enn deiz-zé : ar ménésiou a skulô *mél* c'houék, hag al léaz a rédô eûz ar c'hrec'hiennou : é holl c'houeriou Juda é rédô ann dour ; hag eur feuñtenn a zeûi er-méaz eûz a dî ann Aotrou, hag a zourô froud ann drein.

19. Ann Éjipt a vézô enn añken, hag ann Iduméa a zeûi ével eunn distrô eûzuz : ô véza ma hô deûz gwallaozet mipien Juda, ha ma hô deûz skulet ar goad dinam enn hô brô.

20. Ar Judéa a vézô tudet da-vikenn, ha Jéruzalem *a badô* a gañtved é kañtved.

21. Ha mé a c'hlanô hô goâd, n'emboa két glanet : hag ann Aotrou a choumô é Sion.

LEVR AMOS.

I. PENNAD.

Barnédigez Doué a-énep Damas, hag ar Filistined, ha Tir, hag ann Iduméed, hag ann Ammoniled.

1. Geriou Amos, ann hini a oé é-touez mésérien Tékué : ar péz a wélaz diwar-benn Israel é deisiou Oziès roué Juda, hag é deisiou Jéroboam, mâb Joas roué Israel, daou vloaz kenñt ar c'hrén-douar.

2. Hag héñ a lavaraz : Ann Aotrou a iudô eûz a Zion, hag a rôi da glevout hé vouéz eûz a Jéruzalem : le-c'hiou kaer ar véserien a vézô dispennet, ha lein ar C'harmel a vézô dizéc'het.

3. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Goudé ar gwallou en deûz gréat Damas teir gwéach ha péder gwéach, na drôinn két diwar hé benn ; ô véza ma hô deûz dournet Galaad gañt kirri houarn.

4. Tân a gasinn é tî Azael : hag héñ a zevô tiez Bénadad.

5. Brévi a rinn ners Damas : dispenna a rinn tûd kamp ann idôl ; kâs a rinn kuit eûz hé dî a zudi ann hini a zoug ar walen-roué : ha pobl ar Siria a vézô dizouget é Siren, émé ann Aotrou.

6. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Goudé ar gwallou en deûz gréat Gaza teir gwéach ha péder gwéach, na drôinn két diwar hé benn ; ô véza ma ñt bét krôget er ré holl a oa en em dennet étrézég enn-hô, ha ma hô deûz hô c'haset é sklavérez enn Iduméa.

7. Tân a gasinn war vuriou Gaza : hag héñ a zevô hé ziez.

8. Dispenna a rinn tûd Azot ; kâs a rinn kuit eûz a Askalon ann hini a zong ar walen-roué : hag é trôinn va dourn war Akkaron, ha dilerc'h ar Filistined a vézô dispennet, émé ann Aotrou Doué.

9. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Goudé ar gwallou en deûz gréat Tir teir gwéach ha péder gwéach, na drôinn két diwar hé benn ; ô véza ma hô deûz kaset ann holl sklaved enn Iduméa, ha n'eo két deûet a goun d'ézhô eûz ar gévrédigez hô doa gréat gañd hô breûdeûr.

10. Tân a gasinn war vuriou Tir : hag héñ a zevô hé ziez.

11. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Goudé ar gwallou en deûz gréat Édom teir gwéac'h ha péder gwéach, na drôinn két diwar hé benn ; ô véza ma en deûz heskinet hé vreûr gañd ar c'hlézé, ha ma en deûz torret hé drugarez, ha ma en deûz kaset hé frouden dreist-penn, ha ma en deûz miret hé vuanégez bétég ann divez.

12. Tân a gasinn é Téman : hag héñ a zevô tiez Bosra.

13. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Goudé ar gwallou hô deûz gréat mipien Ammon teir gwéach ha péder gwéach, na drôinn két diwar hô fenn ; ô véza ma hô deûz roget *kôv* gragez brazez Galaad, évit léda hô harzou.

14. Tân a gasinn war vuriou Rabba : hag héñ a zevô hé ziez é-kreiz ar iouc'hadennou é deiz ar brézel, hag é-kreiz ar c'horveñtennou é deiz ar stourm.

15. Ha Melc'hom a iélô é sklavérez, héñ hag hé briñsed gañt-hañ, émé ann Aotrou.

—

II. PENNAD.

Gourdrouzou Doué a-énep Moab, ha Juda, hag Israel.

1. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Goudé ar gwallou en deûz gréat Moab teir gwéach ha péder gwéach, na drôinn két diwar hé benn ; ô véza ma en deûz devet eskern roué ann Iduméa, ha ma en deûz hô lékéat é ludu.

2. Tân a gasinn é Moab : hag héñ a zevô tiez Kariot : ha Moab a varvô é-kreiz ar safar, ha son ar c'hornouboud.

3. Ha mé a zispennô ar barner eûz hô c'hreiz, hag a lazô hé holl briñsed gañt-hañ, émé ann Aotron.

4. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Goudé ar gwallou en deûz gréat Juda teir gwéach ha péder gwéach, na drôinn két diwar hé benn ; ô véza ma en deûz distolet lézen ann Aotrou, ha n'en deûz két miret hé gémennou : râk touellet iñt bét gañd hô idolou, war-lerc'h péré é oa bét hô zadou.

5. Tân a gasinn é Juda : hag héñ a zevô tiez Jéruzalem.

6. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Goudé ar gwallou en deûz gréat Israel teir gwéach ha péder gwéach : na drôinn két diwar hé benn ; ô véza ma en deûz gwerzet ann dén reiz évid arc'haût, hag ar paour évit boutou.

7. Brévi a réoñt out poultr ann douar penn ar béorien, hag é treûzoñt heñt ar ré zister : ar mâb hag ann tâd a ia kévret da gaout eur plac'h, évit saotra va hanô sañtel.

8. Ha war ann dilad a zô bét rôet d'ézhô é gwéstl iñt bét gourvézet out péb aoter : ha gwîn ar ré varnet hô deûz évet é tî hô Doué.

9. Mé eo em eûz dispennet ann Amorréad dira-z-hô ; héñ péhini a oa uc'hel ével eur wézen-sedr, ha kré ével eunn derven : hag em eûz brévet hé frouez war hé skourrou, hag hé c'hrisiou enn douar.

10. Mé eo em eûz lakéat da biña eûz a vrô ann Éjipt, hag em eûz hô rénet enn distrô a-héd daou-ugeñt vloaz, évid hô lakaat da biaoua brô ann Amorréed.

11. Ha mé em eûz lékéat da zével proféded eûz hô mipien, ha Nazaréed eûz hô tûd-iaouañk : ha né két évelsé, mipien Israel, émé ann Aotrou ?

12. Hôgen c'houi hoc'h eûz rôet gwîn da éva d'ann Nazaréed ; hag hoc'h eûz gourc'hémennet d'ar broféded, ô lavarout : Na zlouganit két.

13. Chétu mé a strakô dindân-hoc'h, ével ma strâk eur c'harr karget a foenn.

14. Ar skañva na hellô két béza dieûbet ô tec'hout, ar c'hréva na virô két hé galoun, hag ann nerzusa na hellô két savétei hé vuez.

15. Ar gwaréger na chounô két stard, ann dén eskuit da rédek na vézô két dieûbet, ann hini a biñô war varc'h na hellô két savétei hé vuez.

16. Ar c'hréva a galoun étré ar régré a dec'hô enn-noaz enn deiz-zé, émé ann Aotrou.

—

III. PENNAD.

Gourdrouzou Doué a-énep tî Israel.

1. Sélaouit ar gér en deûz lavaret ann Aotrou diwar hô penn, bugalé Israel : diwar-benn ann holl wenn em eûz tennet eûz a vrô ann Éjipt, ô lavarout :

2. C'houi hép-kén em eûz anavézet é-touez ann holl wennou eûz ann douar : râk-sé é emwélinn ac'hanoc'h enn abek d'hoc'h holl fallagriézou.

3. Ha baléa a râ daou *zén* kévret, néméd unvan é veñt ?

4. Ha iuda a râ al léon enn eur c'hoad, némét kavet en défé eur preiz ?

Ha garmi a râ eul léonik enn hé géô, némét paket en défé eunn dra ?

5. Ha kouéza a râ eunn evn enn eul lindâg war ann douar, héb eunn evnétaer ? Ha tenna a réner eul lindâg diwar ann douar, abarz ma eo bét paket eunn dra ?

6. Ha seni a râ ar c'horn-boud enn eur géar, hép ma spouñt ar bobl ? Ha droug a c'hoarvez enn eur géar, ma n'eo gréat gañd ann Aotrou ?

7. Râg ann Aotrou na rà nétrâ, hép rei da anaout hé dra guzet d'hé zervicherien ar broféded.

8. Al léon en deûz iudet, piou na spouñtô két ? Ann Aotrou Doué en deûz komzet, piou na ziouganô két ?

9. Embannit é tiez Azot, hag é tiez brô ann Éjipt, ha livirit : En em strollit war vénésiou Samaria, ha gwélit al lôd brâz a folleñtésiou a réeur enn hé c'hreiz, hag ann drouk-komsiou a lévéreur enn-hi diwar-benn ar ré zinam.

10. N'hô deûz két gwézet heûlia ar reizded, émé ann Aotrou : tenzoriou a fallagriez hag a breizérez hô deûz dastumet enn hô ziez.

11. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Mac'het, ha grounnet é vézô ar vrô : da ners a vézô tennet digan-éz, ha da diez a vézô preizet.

12. Ével ma tenn ar meser eûz a c'héôl al léon diou vorzed pé penn eur skouarn, ével-sé en em dennô mipien Israel, péré a choum é Samaria war wéléou bouk, hag é Damas é-kreiz ann dudi.

13. Sélaouit, ha rôit testéni é tî Jakob, émé ann Aotrou, Doué ann arméou ;

14. Pénaoz enn deiz é péhini é téraouinn emwélout fallagriézou Israel, é emwélinn ivé aoteriou Bétel : ha korniou ann aoter a vezô torret, hag a gouézô d'ann douar.

15. Diskara a rinn ann ti-goañv hag ann ti-hañv : ann tiez olifañt a vézô freûzet, ha kalz tiez *all* a vézô dispennet, émé ann Aotrou.

—

IV. PENNAD.

Rébechou ha gourdrouzou a-énep mipien Israel.

1. Sélaouit ar gér-mañ, bioc'hed lard, a zô war vénez Samaria : c'houi péré a wask war ar béorien, hag a vâc'h ar ré ézommek ; hag a lavar d'hô mistri : Digasit, hag évomp.

2. Touet en deûz ann Aotrou Doué dré hé *hanô* sañtel, pénaoz é teûi deisiou war-n-hoc'h, é péré é viot savet gañt kreier, hag ann dilerc'hiou ac'hanoc'h lékéat da virvi é kaoteriou.

3. Dré ann odéou é viot kaset ann eil oud ébén, hag é viot taolet é *brô* Armon, émé ann Aotrou.

4. Deûit da Vétel, ha grît fallagriez : da C'halgala, ha paottit hô kwallou : digasit péb *mintin* hô viktimou, hag a-benn tri deiz hô téôgou.

5. Grît gañt goell sakrifisou a veûlcûdi : galvit-hô kennigou a-ioul, hag embannit-*hô* : râg hoc'h ioul eo bét, émé ann Aotrou Doué.

6. Râk-sé em eûz lékéat hô teñt da glôc'ha enn holl geriou, ha diénez a vara enn hoc'h holl lec'hiou : ha n'och két distrôet étrézég enn-oun, émé ann Aotrou.

7. Binac'het em eûz ivé ar glaô d'éhoc'h, pa oa c'hoaz tri miz bétég ar médéréz : glaôiet em eûz ivé war eur géar, ha n'em eûz két glaôiet war eur géar all : glaôiet eo bét war eul léac'h, hag al léac'h war béhini n'eo két bét glaôiet, a zô bét dizéc'het.

8. Diou pé deir géar a zô deûet étrézég eur géar *all* évid éva dour, hôgen n'iñt két bét dizéc'hédet : ha n'oc'h két distrôet étrézég enn-oun, émé ann Aotrou.

9. Hô skôet em eûz gañd eunn avel skaotuz ha gañd ar merkl : ar viskoul é deûz gwastet hô liorsou brâz, hag hô kwiniennou, hag hô kwéz-olived, hag hô kwéz-fiez : ha n'oc'h két distrôet étrézég enn-oun, émé ann Aotrou.

10. Kaset em eûz ar maró enn hô touez, ével ma riz war heñt ann Éjipt ; skôet em eûz gañd ar c'hlézé hô tûd

iaouañk ; hag hô kézek a zô bét skrapet : lékéat em eûz da zével enn hô tifron fléar hô kampou : ha n'hoc'h két distrôet étrézég enn-oun, émé ann Aotrou.

11. Hô tispennet em eûz, ével ma en deûz Doué dispennet Sodom ha Gomorra, ha c'houi a zô deûet ével eur penn-tân tennet eûz a eunn tangwall : ha n'oc'h két distrôet étrézég enn-oun, émé ann Aotrou.

12. Râk-sé é rinn kément-sé d'id, ô Israel : hôgen goudé m'am bézô gréat kémeñt-sé d'id, en em aoz, Israel, évit moñd da ziambrouga da Zoué.

13. Râk chétu ann hini en deûz doaréet ar ménésiou, ha krouet ann avel, a rô da anaout hé c'hér d'ann dén, a râ koabr ar miñtin, hag a gerz war ann uc'héla eûz ann douar : ann Aotrou, Doué ann arméou *eo* hé hanô.

—

V. PENNAD.

Sakrifisou Israel distolet gañd Doué.

1. Sélaouit ar gér-mañ, hag ar c'heinvan a zavann war-n-hoc'h : Ti Israel a zô kouézet, ha na zavô mui.

2. Gwerc'hez Israel a zô kouézet d'ann douar, ha n'eûz dén évid hé sével.

3. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou Doué : Er géar eûz a béhini éz éa er-méaz mîl, na choumô némét kañt : hag enn hini eûz a béhini éz éa er-méaz kañt, na choumô néméd dék é tî Israel.

4. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou da dî Israel : Klaskit achanoun, hag é vévot.

5. Hôgen na glaskit két Bétel, ha n'az ît két é Galgala, ha na dréménit két dré Versabéé : râg Galgala a vézô kaset é sklavérez, ha Bétel a zeûida-gét.

6. Klaskit ann Aotrou, hag é vévôt : gañd aoun na loskché ével tân ti Jozef, ha na zevché Bétel hép ma vézô dén évit mouga *ann tân.*

7. C'houi péré a drô ar varn é huélen-c'houerô, hag a zilez ar reizded war ann douar.

8. *Klaskit* ann hini en deûz gréat ann Arkturus hag ann Orion, a drô ann dévasien é goulou-deiz, hag ann deiz é nôz : a c'halv doureier ar môr, hag a skûl anézhô war c'horré ann douar : ann Aotrou *eo* hé hanô.

9. Ann hini a ziskar ar ré gréva enn eur vourc'hoarzin, hag a zigas ar gwastérez war ar ré c'halloudéka.

10. Kaséet hô deûz ann hini hô c'hélenné é-tâl ar pors : argarzet hô deûz ann hini a gomzé gañt reizdet.

11. O véza ma hoc'h eûz diwisket ar paour, ha ma hoc'h eûz skrapet d'ézhañ kémeñd en dôa a wella, tiez a zavot gañt mein bén, ha na choumot két enn-hô ; gwiniennou c'houék a blañtot, ha na évot két ar gwîn anézhô.

12. Kâk mé a anavez hô kwallou paot, hag hô péc'hédou brâz : pénaoz oc'h énébourien d'ann dén-reiz, hag é tigémérit rôou, hag é waskit war ar paour é-tâl ar pors.

13. Râk-sé ann dén fûr a davô enn amzer-zé, râg eur gwall amzer eo.

14. Klaskit ar mâd, ha naïn ann drouk, évit ma vévot : hag ann Aotrou, Doué ann arméou a vézô gané-hoc'h, ével ma hoc'h eûz hé lavaret.

15. Kasait ann drouk, ha karit ar mâd, ha dougit ar varn é-tâl ar porz : ha martézé ann Aotrou, Doué ann arméou en dévézô truez oud dilerc'hiou Jozef.

16. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué ann arméou, ar mestr brâz : Enn holl leûriou-kéar é vézô keinvan ; hag enn holl lec'hiou diwar ar méaz é vézô lavaret Gwâ, gwâ : hag hî a c'halvô ar c'houerien, évit gwéla, hag ar ré a wél er c'hañvou, évit léñva.

17. Hag enn holl winiennou é vézô keinvan, ô véza ma tréménint enn hô kreiz, émé ann Aotrou.

18. Gwâ ar ré a c'hoañta *gwélout* deiz ann Aotrou : pétrâ *a dalvézô* héñ d'é-hoc'h? Tévalien, ha nann goulou *é vézô* ann deiz-zé d'ann Aotrou.

19. Ével pa dec'hché eunn dén a

zirâg eul léon, hag é teûjé eunn ours d'hé ziarbenna, pé pa zeûjé enn tî, hag oc'h harpa hé zourn war ar vôger, é krôgché enn-hañ eunn aer.

20. Ha né kéd éta tévalien, ha nann goulou, deiz ann Aotrou, amc'houlou, ha nann skéd enn-hañ?

21. Kasaad ha disteûrel a rann hô kwésiou ; na hétann két hô strolladou.

22. Ha pa gennigfac'h d'in sakrifisou-losk, ha rôou, n'hô digémérinn két : ha na zellinn két oud hoc'h hostivou ar ré larta.

23. Pella diouz-in ann trouz eûz da ganaouennou : râk na zélaouinn két soniou da liren.

24. Râk va barn a rédô ével dour, ha va reizded ével eur froud kré.

25. Ha kenniget hoc'h eûs-hu d'in hostivou ha sakrifisou enn distrô a-héd daou-ugeñt vloaz, ti Israel?

26. Hôgen digaset hoc'h eûz tabernakl hô Molac'h, ha skeûden hoc'h idolou, stéréden hô toué, hô poa gréat hoc'h-unan.

27. Râk-sé é likiinn hô tizougen enn tu-hoñt da Zamas, émé ann Aotrou : Doué ann arméou eo hé hanô.

—

VI. PENNAD.

Gourdrouzou ann Aotrou a-éneb holl di Israel.

1. Gwâ c'houi péré a zô pinvidig é Sion, hag a laka hô fisiañs é ménez Samaria ; c'houi péré a zô hanvet pennou ar boblou, hag en em ziskouéz gañd eur fougé vrâz é tî Israel.

2. Tréménit dré C'halané, ha gwélit ; hag îd alesé da Émat ar brâz : ha diskennit é Gét *é brô* ar Filistined, hag er gwella rouañtélésiou eûz ar *c'heriou-zé* : hag ec'honoc'h eo hô harzou-hi égéd hoc'h harzou-hu?

3. C'houi péré a zô rannet évid ar gwall zeiz, hag a zô tôst diouc'h gwalen ar fallagriez.

4. C'houi péré a gousk war wéléou olifañt, hag a vrâg war hô flédou :

péré a zebr ar *gwella* ein eûz a douez ann déñved, hag al *larta* leûéou eûz a greiz ann tropel.

5. C'houi péré a gân out son ann délen : hag a gréd béza héñvel oud David, pa hoc'h eûz binviou ével-t-hañ.

6. C'houi péré a év gwîn é fiolennou, hag en em lard gañd éôl ar c'houéka : ha péré a zô dihégar é-kéñver glac'har Jozef.

7. Râk-sé bréma é véziñt dizouget gañd ar ré geñta d'ar sklavérez, hag ar strollad tûd c'hadal-zé a vézô skiñet.

8. Touet en deûz ann Aotrou Doué enn-hañ hé unan ; ann Aotrou Doué ann arméou en deûz lavarel : Mé a argarz rogeñtez Jakob : hé diez a gasaann ; hag é rôinn hé géar gañd ar ré a choum enn-hi.

9. Mar d-eo choumet dék dén enn eunn tî, é varviñt ivé.

10. Hé gâr nésa a gémérô anézhañ, hag hé zevô, évit kâs hé eskern eréaz eûz ann tî : hag héñ a lavarô d'ann hini a vézô é gwéled ann tî : Ha c'hoaz éz eûz unan-bennâg gan-éz?

11. Hag héñ a avarô : N'eûs hini ; hag *égilé* a lavarô d'ézhañ : Tâv, ha n'az péz két a goun eûz a hanô ann Aotrou.

12. Râk chétu ann Aotrou a c'hourc'hémennô, hag héñ a lakai da gouéza ann tî bráz gañd horellou, hag ann ti bihan gañt tarzou.

13. Ha rédeg a hell ar c'hézeg étouez ar rec'hier, pé hag é helleur arat énô gañd éjenned : ha c'houi hoc'h eûz trôet ar varn é c'houervder, ha frouez ar reizded é huélenc'houérô?

14. Ha c'houi en em laouéna é nétrâ, hag a lavar : Ha né két gañd hon ners hon-unan omp deûet da véza galloudek?

15. Hôgen chétu é likiinn da zével enn hoc'h énep, ti Israel, émé ann Aotrou, Doué ann arméou, eur vrôad hag a vac'hô ac'hanoc'h adalek penn *bró* Emat, bété froud ann distrô.

—

VII. PENNAD.

Gwélédigez a ziskouéz ar reûsiou a dlé kouéza war Israel.

1. Chétu pétrâ a ziskouézaz d'in ann Aotrou Doué : Chétu é savaz eul lôd brâz a gilein-raden pa zéraouaz ar glaô divézad da rei géot, hag ar glaô divézad hé lékéaz da zével goudé ma oa bét trouc'het gañd ar roué.

2. Ha chétu pétrâ a c'hoarvézaz : Pa oé peûr-zebret géot ann douar, é liviriz : Aotrou Doué, grâ trugarez, mé az péd : piou a assavô Jakob, râk bihan eo ?

3. Hag ann Aotrou a réaz trugarez war gémeñt-sé : Na vézô két kémeñt-sé, émé ann Aotrou.

4. Chétu pétrâ a ziskouézaz d'in ann Aotrou Doué : Chétu ann Aotrou Doué a c'halvé ar varn dré ann tân; hag héñ a louñkaz eul louñk brâz, hag a zebraz lôd kévret.

5. Hag é liviriz : Aotrou Doué, éhan, mé az péd : piou a assavô Jakob, râk bihan eo ?

6. Hag ann Aotrou a réaz trugarez war gément-sé : Na vézô két kémeñt-sé kenn-nébeût, émé ann Aotrou Doué.

7. Chétu pétrâ a ziskouézaz d'in ann Aotrou : Chétu ann Aotrou a oa enn hé zâ war eur vôger fulet, hag eul loa-vasoun enn hé zourn.

8. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Pétrâ a wélez-té, Amos ? Ha mé a lavaraz : Eul loa-vasoun. Hag ann Aotrou a lavaraz : Chétu mé a lakai al loa-vasoun é-kreiz va fobl a Israel : na fulinn mui anézhañ.

9. Lec'hiou uc'hel ann idolou a vézô dispennet, ha lec'hiou sañtel Israel a vézô diskaret : ha mé a zavô gañd eur c'hlézé war dî Jéroboam.

10. Neûzé Amasias bélek Bétel a gasaz étrézé Jéroboam roué Israel, ô lavarout : Dispac'het eo Amos enn da énep é-kreiz tî Israel : ar vrô na hell mui gouzañvi hé holl lavariou.

11. Râg ével-henn é lavar Amos : Gañd ar c'hlézé é varvô Jéroboam, hag Israel a vézô dizouget é sklavérez er-méaz eûz hé vrô.

12. Hag Amasias a lavaraz da Amos : Kéa, gwélér, ha tec'h da vrô Juda, ha debr bara énô, ha diougan énô.

13. Hôgen na ziougan mui é Bétel ; râg énô éma templ ar roué, ha penn-kéar ar rouañtélez.

14. Hag Amos a respouñtaz hag a lavaraz da Amasias : N'ounn két eur profed, na mâb eur profed : eur meser ounn hag a vév gañt fiez gouéz.

15. Hag ann Aotrou en deuz va c'héméret p'az éann war-lerc'h va zropel : hag ann Aotrou en deûz lavaret d'in : Kéa, ha diougan d'am pobl a Israel.

16. Sélaou éta bréma gér ann Aotrou : Té a lavar : Na ziougan két war Israel, ha na zrouk-komz két diwarbenn tî ann idol.

17. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou : Da c'hrég en em rôi d'ar c'hadélez é kéar : da vipien ha da verc'hed a gouézô dindân ar c'hlézé, ha da zouarou a vézô meñtet gañd ar gorden : ha té a varvô enn eunn douar saotret ; hag Israel a vézô dizouget é sklavérez er-méaz eûz hé vrô.

—

VIII. PENNAD.

Naounégez gér Doué.

1. Chétu pétrâ a ziskouézaz d'in ann Aotrou Doué : Chétu *é wéliz* eur c'hrôg frouez.

2. Hag héñ a lavaraz : Pétrâ a wélez-té, Amos ? Ha mé a lavaraz : Eur c'hrôg frouez. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Deûet eo ann divez war va fobl a Israel : n'az inn mui é-biou d'ézhañ.

3. Skôriou ann templ a strakô enn deiz-zé, émé ann Aotrou Doué : kalz a dûd a varvô : taolet é véziñt er-méaz é pép léac'h enn eur dével.

4. Sélaouît ann dra zé, c'houi péré a vâc'h ar béorien, hag a laka da vervel tavañteien ann douar,

5. O lavarout : Pa vézô éat ar miz é-biou, évit ma werzimp hor marc'hadourez, hag ar Sabbat, évit ma lakaimp hon éd er méaz, ma vihanaimp ar veñt, ha ma kreskimp ar sikl, ha ma poézimp gañt balañson touelluz,

6. Évit ma lakaimp gañd hon arc'hañt ar béorien, hag ann davañteien dindân hon treid, ha ma werzimp *d'ézhô* usien hon éd ?

7. Touet en deûz ann Aotrou diwarbenn balc'hder Jakob : na añkounac'hainn bikenn hini eûz hô ôberiou.

8. Goudé-zé ha na vézô két diskaret hô douar, ha na vézô két glac'haret hé holl dud : sével a rai ével eur ster dic'hlannet ; kéflusket é vézô, hag é rédô ével ster ann Éjipt ?

9. Enn deiz-zé, émé ann Aotrou Doué, é kouskô ann héol é-kreiz ann deiz, hag é c'hôlôinn ann douar a dévalien é léac'h goulou.

10. Trei a rinn hô kwéliou é daérou, hag hec'h holl ganaouennou é keinvanou ; digas a rinn ar zâc'h war bép kein, hag ar moalder war bép penn : hé lakaad a rinn ével glac'har marô eur penn-her, hag hé zivez ével eunn deiz c'houerô.

11. Chétu é teûi ann deisiou, émé ann Aotrou, ma kasinn ann naounégez war ann douar : nann ann naounégez a vara, nag ar zéc'hed a zour, hôgen *ann naounégez* da glevout gér ann Aotrou.

12. Reûstlet é véziñt eûz a eur môr d'égilé, hag eûz ann hañter-nôz d'ar sâv-héol : klask a raiñt é pép tû gér ann Aotrou, ha n'her c'hañiñt két.

13. Enn deiz-zé ar plac'hed-iaouañk koañt, hag ar baotred-iaouañk a varvô gañd ar zéc'hed :

14. Hi péré a dou é péc'hed Samaria, hag a lavar : Béô eo da Zoué, ô Dan, ha béô eo heñt Bersabée : hi a gouézô, ha na assaviñt mui.

—

IX. PENNAD.

Assaó tî David ha mipien Israel.

1. Gwélet em eûz ann Aotrou enn hé zâ war ann aoter : hag héñ en deûz lavaret : Skô war ar vudurun,

hag horell ar gourin : râg ar bizoni a zô enn hô fennou holl ; ha mé a lazô gañd ar c'hlézé ann divéza anézhô : na vézô két a dec'h évit-hô. Tec'hi a fellô d'ézhô, hag ann hini a dec'hô na vézô két dieûbet.

2. Ha pa ziskenfeñt bétég ann ifern, va dourn hô zennfé achanô ; ha pa biñfeñt bétég ann éñv, mé hô diframmô achanô.

3. Ha p'az ajeñt da guza war lein ar C'harmel, é c'houilinn hag é tenninn anézhô ac'hanô : ha pa dec'hcheñt a zirâk va daoulagad bété gwéled ar môr, é c'hourc'hémenninn da eunn aer, hag a grogô enn-hô énô.

4. Ha p'az ajeñt é sklavérez é-raog hô énébourien, é c'hourc'hémenninn d'ar c'hlézé, hag héñ hô lazô : ha mé a lakai va daoulagad war-n-ézhô évid ann droug, ha nann évid ar mâd.

5. Hag ann Aotrou, Doué ann armêou, a stokô oud ann douar, hag héñ a zizéc'hô : ha kémeñd hini a choum war-n-ézhañ a vézô glac'haret : hag héñ a zavô ével eul ster dic'hlannet, hag a rédô ével ster ann Éjipt.

6. Ann hini en deûz savet hé drôn enn éñv, hag en deûz diazézet hé stroll war ann douar : ann hini a c'halv doureier ar môr, hag a skûl anézhô war c'horré ann douar : ann Aotrou eo hé hanô.

7. Ha n'oc'h két d'in, mipien Israel, ével mipien ann Étiopied, émé ann Aotrou ? Ha n'em eûz-mé két lékéat Israel da biña eûz a vrô ann Éjipt ; hag ar Filistined eûz ar C'happadosia ; hag ar Siried eûz a Siren ?

8. Chétu daoulagad ann Aotrou Doué war ar rouañtélez a bec'h, ha mé a vrévô anézhañ diwar c'horré ann douar : hôgen na gasinn két danétra tî Jakob, émé ann Aotrou.

9. Râk chétu é c'hourc'hémenninn, ha mé a héjô é-touez ann holl vrôadou tî Israel, ével ma héjeur ann éd er c'hrouer : ha na gouézô két d'ann douar ann distéra greûnen.

10. Gañd ar c'hlézé é varvô ar ré holl eûz va fobl a béc'h, hag a lavar : Ann drouk-zé né két tôst, ha na zeûi két war-n-omp.

11. Enn deiz-zé é assavinn ti David, a zô kouézet : hag é serrinn tarzou hé vuriou, hag ar péz a oa kouézet a zavinn adarré : hé aoza a rinn ével enn deisiou keñt.

12. Évit ma piaouô ar ré a vézô galvet va hanô war-n-ézhô, dilerc'hiou ann Iduméa, hag ann holl vrôadou, émé ann Aotrou a râ kémeñt-sé.

13. Chétu é teûi ann deisiou, émé ann Aotrou, ma heûliô ann arer ar méder, hag ar veñdacher ann hader : ar ménésiou a skuliô *mél* c'houék, hag ann holl grec'hiennou a vézô gounézet.

14. Lakaad a rinn va fobl a Israel da zistrei diouc'h ar sklavérez : hag hi a zavô a nevez ar c'heriou didud, hag a choumô enn-hô : gwiniennou a blañtiñt, hag éc'h éviñt eûz hô gwîn : liorsou a raiñt, hag é tebriñt eûz hô frouez.

15. Ha mé hô flañtô enn hô douar ; ha n'hô zenninn mui eûz hô douar, em eûz rôet d'ézhô, émé ann Aotrou da Zoué.

LEVR ABDIAS.

I. PENNAD.

Diougan a-éneb ann Iduméed.

1. Gwélédigez Abdias. Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué da Édom : Klévet hon eûz gér ann Aotrou, hag héñ en deûz kaset eur c'hannad étrézég ar brôadou : Savit, ha déomp da vrézélékaat out-hañ.

2. Chétu mé em eûz da lékéat da véza bihan é-touez ar brôadau : gwall zispléd oud.

3. Rogeñtez da galoun en deûz da douellet : ô véza ma choumez é faoutou ar rec'hier, ha ma éc'h eûz savet uc'hel da drôn, éc'h eûz lavaret enn da galoun : Piou a dennô ac'hanoun d'ann douar ?

4. Ha pa zafchez kenn uc'hel hag ann érer, ha pa rajez da neiz é-touez ar stéred ; mé az tennô ac'hanô, émé ann Aotrou.

5. Ma vijé deûet enn da dî laéroun pé riblerien a-zoug ann nôz, ha n'az pijé két tavet ? Ha n'hô dévijé két hi kéméret hô gwalc'h *hep kén ?* Ma vijé deûet veñdacherien enn da winien, ha n'hô dévijé két da vihana lézet d'id eur bôd rézin ?

6. Pénaôz hô deûs-hi c'houiliet Ésau, hag hô deûs-hi klasket el lec'hiou ar ré guzéta ?

7. Bété da harzou iñt éat war da lerc'h : ar ré holl hô dôa gréat kévrédigez gan-éz hô deûz gréat goap ac'hanod : ar ré hô doa gréat ar péoc'h gan-éz a zô bét savet enn da énep : ar ré a zebré gan-éz hô deuz aozet spiou d'id : n'eûz két a boell ennhañ.

8. Ha né két enn deiz-zé, émé ann Aotrou, é kasinn ar ré fûr eûz ann Iduméa, hag ar ré boellek eûz a Ésau ?

9. Da dûd kré eûz ar c'hrésteiz hô dévézô aoun, ô véza ma vézô lazet kalz tûd war vénez Ésau.

10. Enn abek d'as lazérez, ha d'as fallagriez é-kéñver da vreûr Jakob, é vézi gôlôet a véz, hag é vézi kollet da-vikenn.

11. Enn deiz ma oud savet enn hé énep, pa oa dispennet hé armé gañd ann diavésidi, hag éz éa hé énébourien enn hé bersier, hag é taoleñt ar sort war Jéruzalem : té ivé á ioa ével unan anézhô.

12. Na rî mui a c'hoab eûz da vreûr é deiz *hé c'hlac'har,* é deiz hé zizougadur : ha n'en em laouénai két diwar-benn bugalé Juda é deiz hô reûz ; ha na zigori két da c'hédou é deiz hé añken.

13. Na dreûzi két porz va fobl é deiz hé zismañtr : na rî mui a c'hoab eûz hé zroug é diez hé goll : ha n'az i két war-lerc'h hé armé é deiz hé zispennadur.

14. N'en em zalc'hi két er c'hroazheñchou évit laza ar ré a dec'hô : ha na strôbi két ann dilerc'h anézhañ é deiz hé eñkrez.

15. Rák tôst eo deiz ann Aotrou

war ann holl vrôadou : ével ma éc'h eûz gréat, é vézô gréat d'id : da c'hôbr a zistrôi war da benn da-unan.

16. Râg ével ma hoc'h eûz évet war va ménez sañtel, éc'h évô ivé bépréd ann holl vrôadou : hag hî a évô, hag a louñkô, hag a vézô ével pa na veñt két.

17. Hôgen war vénez Sion é vézô ar zilvidigez ; hag héñ a vézô sañtel : ha ti Jakob a berc'hennô ar ré hô doa hé berc'hennet.

18. Ti Jakob a vézô eunn tan, ha ti Jozef eur flamm, ha ti Ésau eur gôlôen : hag hî a vézô devet gañt-hô : hag hî hô louñkô : ha na choumô dilerc'h é-béd eûz a di Ésau, râg ann Aotrou en deûz hé lavaret.

19. Ar ré a zô war-zû ar c'hrésteiz, hag é mésiou ar Filistined hô dévézô é digwéz ménez Ésau : hag hî a berc'hennô brô Éfraim, ha brô Samaria : ha Beñjamin en dévézô Galaad.

20. Ha dizougadur armé bugalé Israel a berc'hennô holl lec'hiou ar C'hananéed bété Sarepta : ha dizougadur Jéruzalem, ar ré a zô er Bosfor, a biaouô keriou ar c'hrésteiz.

21. Hag ar zavéterien a biñô war vénez Sion évit barna ménez Ésau : hag ar rén a vézô d'ann Aotrou.

LEVR JONAS.

I. PENNAD.

Jonas a zô taolet er môr évit sioula eur bâr-amzer.

1. Gér ann Aotrou a zeûaz da Jonas mâb Amati, ô lavarout :

2. Saô, ha kéa da Niniva ar géar vrâz, ha prézeg enn-hi : râg hé drougiez a zô piñet dira-z-oun.

3. Ha Jonas a zavaz, évit tec'hout da Darsis a zirâg ann Aotrou : hag héñ a ziskennaz da Joppé, hag a gavaz eul léstr a iéa da Darsis : hag héñ a baéaz ar bréou, hag a iéaz el léstr, évit moñt gañt-hô da Darsis a zirâg ann Aotrou.

4. Hôgen ann Aotrou a gasaz eunn avel vrâz war ar môr : hag eur gwall vâr-amzer a zavaz war ar môr, hag al léstr a oa daré da véza brévet.

5. Hag ar verdéidi hô doé aoun, ha pép-hini a c'harmaz étrézég hé zoué : hag hî a daolaz er môr ann annézou a oa el léstr, évid hé skañvaat : hôgen Jonas a ziskennaz é gwéled al léstr, hag a gouské énô mik.

6. Hag al lévier a dôstaaz out-hañ, hag a lavaraz d'ézhañ : Pénaoz é hellez-té kouska ? Saô, galv da Zoué ; martézé en dévézô ann Doué-zé koun ac'hanomp, ha na vézimp két kollet.

7. Hag ann eil a lavaraz d'égilé : Deûit, ha taolomp d'ar sort, évit ma wézimp enn abek da biou é teû ar reûz-zé d'é-omp. Hag hî a daolaz d'ar sort : hag ar sort a gouézaz war Jonas.

8. Hag hî a lavaraz d'ézhañ : Desk d'é-omp a bé abek é teû ar reûz-zé d'é-omp : Pétrâ eo da vicher ? Péléac'h óma da vrô ? péléac'h éz éz ? a be bobl oud-dé ?

9. Hag héñ a lavaraz d'ézhô : Hébréad ounn, hag é toujann ann Aotrou Doué ann éñv, péhini en deûz gréat ar môr hag ar séac'h.

10. Hag ann dûd-zé a oé spouñtet-brâz, hag a lavaraz d'ézhañ : Pérâg éc'h eûz-té gréat ann dra-zé ? (Râg ann dûd-zé a wié pénaoz é tec'hé a zirâg ann Aotrou, ô véza m'en doa hé lavaret d'ézhô).

11. Hag hî a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ a raimp-ni d'id, évit ma teûi sioul ar môr d'é-omp ? Râk diboella a réa ar môr mui-oc'h-vui.

12. Hag héñ a lavaraz d'ézhô : Kémérit ac'hanoun, ha va zaolit er môr, hag é teûi sioul ar môr d'é-hoc'h : râk mé a oar pénaoz eo enn abek d'in eo kouézet ar gwall var-amzer-zé warn-hoc'h.

13. Hôgen ar verdéidi a roéñvié évid distrei étrézég ann douar, ha na helleñt két ; râk diboella a réa ar môr mui-oc'h-vui out-hô.

14. Hag hî a c'harmaz étrézég ann Aotrou, hag a lavaraz : Da bédi a réomp, Aotrou, na golli két ac'hanomp enn abek da varô ann dén-mañ, ha na daol két war-n-omp ar goad dinam : râk té, Aotrou, éc'h eûz gréat ével ma eo bét fellet d'id.

15. Neûzé é kémerchoñt Jonas, hag

hen taolchoñt er môr : ha frouden ar môr a zioulaaz.

16. Hag ann dûd-zé a zoujaz ann Aotrou gañd eunn douj brâz : hag hi a gennigaz hostivou d'ann Aotrou, hag a réaz gwéstlou d'ézhañ.

—

II. PENNAD.

Eur pésk brâz a louñk Jonas.

1. Ann Aotrou a réaz ma en em gavaz énô eur pésk brâz évit louñka Jonas. Ha Jonas a choumaz é kôv ar pésk a-héd tri dervez ha teir nôzvez.

2. Ha Jonas a bédaz ann Aotrou hé Zoué eûz a gôv ar pésk,

3. Hag a lavaraz : Garmet em eûz étrézég ann Aotrou é-kreiz va añken, hag héñ en deûz klevet out-in : garmet em eûz a gôv ar béz, hag éc'h eûz klevet out va mouéz.

4. Té éc'h eûz va zaolet d'ar gwéled é-kreiz ar môr, hag ann doureier hô deûz va gôlôet a bép tû : da holl goummou, ha da holl wagennou a zô bét éat dreist-oun.

5. Ha mé em eûz lavaret : Distolet ounn bét a zirâk da zaoulagad : koulskoudé é wélinn adarré da dempl sañtel.

6. Ann doureier hô deûz va c'helc'hiet bétég ar gwéled : al louñk en deûz va strôbet : ar môr en deûz gôlôet va fenn.

7. Diskennet ounn bét bété grisiou ar ménésiou : gañt sparlou ann douar ounn bét klôzet da-vikenn : koulskoudé té a virô va buez diouc'h ar vreinadurez, ô Aotrou va Doué.

8. Pa édo añkéniet va éné enn-oun, eo deûet koun d'in eûz ann Aotrou ; ha va féden a iélô bétég enn-od, bété da dempl sañtel.

9. Ar ré a vîr ar gwanderiou ennaner, a zilez hô zrugarez hô-unan.

10. Hôgen mé a rai sakrifisou d'id ô kana da meuleudiou : kenniga a rinn d'ann Aotrou ann holl wéstlou em eûz gréat évit va zilvidigez.

11. Hag ann Aotrou a gomzaz oud ar pésk, hag héñ a zislouñkaz anezhañ war ar séac'h.

—

III. PENNAD.

Ann Ninivited a râ pinijen, ha Doué en deûz truez out-hô.

1. Ha gér ann Aotrou a zeûaz eunn eil wéach da Jonas, ô lavarout :

2. Saô, ha kéa da Niniva ar géar vrâz, ha prézég enn-hi ar brézégen a livirinn d'id.

3. Ha Jonas a zavaz, hag a iéaz da Niniva hervez gér ann Aotrou : Niniva a ioa eur géar vrâz eûz a dri dervez a heñt.

4. Ha Jonas a zérouaz moñd dré géar a-héd eunn dervez : hag héñ a c'harmaz, hag a lavaraz : C'hoaz daougeñt dervez, ha Niniva a vézô kaset-da-gét.

5. Ann Ninivited a grédaz é Doué : hag hi a embannaz eur iun, hag a wiskaz seier, adaleg ar brasa bétég ar bihana.

6. Ar c'helou-zé a zeûaz da roué Niniva ; hag héñ a zavaz diouc'h hé drôn, hag a ziwiskaz hé zaé *roué*. hag a wiskaz eur zac'h, hag a azézaz war al ludu.

7. Hag héñ a lékéaz da embanna é Niniva, dré c'hourc'hémenn ar roué hag hé briñsed, ô lavarout : Nag ann dûd, nag ar c'hézek, nag ann éjenned, nag ann dénved na dañveñt nétrâ : na beûreñt két, ha na éveñt két a zour.

8. Ra vézô ann dûd hag al loéned gôlôet a zeier, ha ra c'harmiñt kréva ma helliñt étrézég ann Aotrou : ra zistrôi pép-hini eûz hé wall heñt, hag eûz ar fallagriez a zô enn hé zaouarn.

9. Piou a oar ma na drôi két Doué ouz-omp, ha ma n'en dévézô két a druez ouz-omp, ma na habaskai két hé frouden hag hé vuanégez, ha na vézimp két kollet ?

10. Ha Doué a wélaz hô ôberiou, ha pénaoz é oañt distrôet diouc'h hô gwall heñt : ha Doué en doé truez

out-hô, ha na gasaz két war-n-ézhô ann drouk en doa lavaret é kasché.

—

IV. PENNAD.

Glac'haret eo Jonas ô véza n'eo két sévénet hé ziougan.

1. Neûzé Jonas a oé glac'haret-brâz, hag é sâvaz droug enn-han :

2. Hag héñ a bédaz ann Aotrou, hag a lavaraz : Ha né oa két énô va lavar, mé az péd, Aotrou, pa édounn c'hoaz em brô ? Ar râg-gwél eûz a gémeñt-sé eo en deûz va lékéat da dec'hout étrézé Tarsis ; râk mé a oar pénaoz éz oud eunn Doué hégarad ha trugarek, habask ha leûn a vadélez, ha daré da zistaoli ann drougiez.

3. Hôgen bréma, Aotrou, kémer, mé az péd, va éné digan-éñ ; râg gwell eo gan-éñ ar marô égéd ar vuez.

4. Hag ann Aotrou a lavaraz : Ha reiz é kavez-té da vuanégez ?

5. Ha Jonas a iéaz er-méaz eûz a géar, hag a azézaz é tû ar sâv-héol eûz a géar : hag héñ a réaz énô eur gwasked évit-hañ, hag a azézaz enn dishéol dindan-hañ, kén na wélché pétrâ a c'hoarvézché gañd ar géar.

6. Hag ann Aotrou Doué a lékéaz da zével eunn iliaven, hag a biñâz a-ziouc'h da benn Jonas, évit ma vijé hé benn enn dishéol, ha ma vijé diwallet gañt-hi ; râg gwall ziézet é oa : ha Jonas a oé laouénéet-brâz gañd ann iliaven-zé.

7. Añtrônôz kerkeñt ha goulou-deiz ann Aotrou a gasaz eur préñv, hag a zañkaz enn iliaven ; hag hou-mañ a oé gwéñvet.

8. Ha pa zavaz ann héol, ann Aotrou a lékéaz da zével eunn avel tomm ha skaot : hag ann héol a skôé war benn Jonas ; hag héñ a oa enn eur fillidigez vrâz : hag héñ a c'hoañtaaz mervel, hag a lavaraz : Gwell eo ganéñ mervel égét béva.

9. Hag ann Aotrou a lavaraz da Jonas : Ha reiz é kavez-té da vuanégez enn abek d'ann iliaven-zé ? Hag héñ a lavaraz : Reiz eo va buanégez bétég ar marô.

10. Hag ann Aotrou a lavaraz : Droug a zâv enn-od enn abek da eunn iliaven, péhini n'en deûz rôet poan é-béd d'id, hag a zô bét savet hép-z-oud, péhini a zô deûet enn eunn nôzvez, hag a zô éat-da-gét enn eunn nôzvez all.

11. Ha mé na drugarezfenn két Niniva ar géar vrâz, é péhini éz eûz ouc'h-penn c'houac'h-ugeñt mil dén, péré na anavézoñt két hô dourn déou diouc'h hô dourn kleiz, ha kalz loéned ?

LEVR MICHÉAS.

I. PENNAD.

Ar profed a ziougan dismañtr Samaria ha Jéruzalem.

1. Gér ann Aotrou péhini a zeûaz da Vichéas ar Morastiad, é deisiou Joatan, Ac'haz hag Ézéc'hias rouéed Juda, hag a wélaz diwar-benn Samaria ha Jéruzalem.

2. Sélaouit, holl boblou; ra lakai évez ann douar, ha kémeñd a zô ennhañ: bézet ann Aotrou Doué da dést enn hoc'h énep, ann Aotrou eûz hé dempl sañtel.

3. Rák chétu ann Aotrou a zeû ermeaz eûz hé léac'h: diskenna a rai, hag é vac'hô holl uc'helennou ann douar.

4. Ar ménésiou a steûziô dindanhañ: ann traoñiennou a faoutô ével koar dirâg ann tân, hag ével ann doureier en em daol enn eul louñk.

5. Ha kémeñt-sé enn abek da wall Jakob, ha da béc'héjou ti Israel. A béléac'h é teû gwall Jakob? Ha né két eûz a Zamaria? Péléac'h édo le-c'hiou-uc'hel Juda? Ha né két é Jéruzalem?

6. Lakaad a rinn Samaria ével eur benn mein enn eur park pa blañteur eur winien: hag é likiinn hé mein da rula enn draoñien, hag é tizôlôinn hé diazézou.

7. Hé holl skeûdennou kizellet a vézô torret, hag hé holl c'hounidou a vézô devet gañd ann tân, hag hé holl idolou a gasinn-da-gét: ô véza ma iñt bét dastumet gañt gounidou eur c'hreg fall, hag é tistrôiñt da c'hounid da eur c'hreg fall.

8. Rák-sé é keininn, hag é iouc'hinn: kerza a rinn diwisk hag enn noaz: keinvanou a rinn ével ann aéréveñt, ha kunuc'hennou ével ann aotruzed.

9. Rák mañtruz eo hé gouli; deûet eo bété Juda, stoket en deûz oud dôr va fobl, bétég é Jéruzalem.

10. Na embannit két kémeñt-sé é Get, na skulit két a zaérou, é ti ar poultr en em c'hôlôit a boultr.

11. Id ébiou, gôlôet a véz hag a vézégez, c'houi péré a choum enn eul léac'h dudiuz: né két éat er-méaz ann hini a choum enn hoc'h harzou: ann ti nés, péhini a zô choumet enn hé zâ anézhañ hé-nnan, a zô bét glac'haret enn abek d'é-hoc'h.

12. Râg ann hini a choum er c'houervder a zô bét ré wan évid ôber vâd *d'é-hoc'h:* ô véza ma eo diskennet ann drouk diouc'h ann Aotrou bété porz Jérñzalem.

13. Ar ré a choum é Lac'his a zô bét spouñtet brâz gañt trouz ar c'hirri: penn ar péc'hed eo té, merc'h Sion; râg enn-od eo bét kavet gwallou Israel.

14. Rák-sé roué Israel a gasé eûz hé dûd étrézé priñsed Get: hôgen na gaviñt néméd eunn ti a c'hevier, a douellô anézhô.

15. Eunn her a gasinn c'hoaz d'id, té péhini a choum é Marésa: gloar Israel a iélô beteg Odollam.

16. En em voala, hag en em douz, diwar-benn da vugalé a ioa da zudi: léd da voalder ével ann er: rák skrapet iñt bét d'id ha kaset é sklavérez.

II. PENNAD.

Direizded ha kastiz bugalé Israel.

1. Gwâ c'houi a venn traou gwân, hag a-râ drougiez enn hô kwéléou: da c'houlou-deiz é réoñt kémeñt-sé, râg a-énep Doué é savoñt hô douru.

2. Ar parkou hô deûz c'hoañtéet; hô skrapet hô deûz gañd diboell; hag ann tiez hô deûz ivé skarzet: mac'het hô deûz ann dén hag hé dî, ann dén hag hé zigwéz.

3. Rák-sé ével-henn é lavaf ann Aotrou: Chétu mé a gasô war ann tiad-zé eunn drouk, a béhini na dennot két hô kouzoug: na valéot mui gañt balc'hder, râg eur gwall amzer é vézô.

4. Enn deiz-zé é vézô gréat rambréou diwar hô penn, kanaouennou bourduz a vézô kanet diwar hô koust, ô lavarout: Gwastet ha didudet omp: digwéz va fobl a-zô névézet: Pénaoz é pellai-hén diouz-in? p'az ai-kuit, é rannô hon douarou.

5. Rák-sé na vézô hini ach'anoc'h a gémeñt en dévézô hé lôd hag hé zigwéz é strollad ann Aotrou.

6. Na-livirit két héb éhan: kémeñtsé na gouézô két war-n-ézhô, na véziñt két gôlôet a véz.

7. Ti Jakob a lavar: Ha berréet eo spéred ann Aotrou, hag ar ré-zé eo hé vénosiou? Ha né két mâd va geriou é-kéñver néb a gerz er reizded?

8. Hôgen va fobl a zô savet em énep: ar zaé hag ar mañtel hoc'h eûz skrapet: ével énébourien oc'h en em daolet war ar ré a iéa ébiou é péoc'h.

9. Gragez va fobl hoc'h eûz taolet er-méaz eûz hô ziez dudiuz: va meûleûdi hoc'h eûz tennet da-vikenn eûz a *c'hénou* hô bugaligou.

10. Savit hag it-kuit, râk n'eûz két a éhan amañ évid-hoc'h: râg ann hudurez gañt péhini hoc'h eûz hé saotret, é deûz hé leûniet a fléar.

11. A-ioul é venn eunn dén hép spéred, hag é teûjenn keñtoc'h da lavarout gevier: kouéza a rinn war-n-od ével eur gwin a zeû da vézvi; ha war ar bobl-mañ eo é kouézinn.

12. Da strolla a rinn holl, ô Jakob: grounna a rinn dilerc'hiou Israel: hô lakaad a rinn kévret ével eunn tropel er c'hraou, ével déñved é-kreiz hô c'hlôz: reûstl a vézô gañd al lôd brâz a dûd.

13. Râg ann hini a dlé digeri ann heñt d'ézhô a biñô enn hô raok: hî en em rannô, hag a dréménô dré ar porz, hag a iélô ébarz: hag hô roué a iélô ébiou dira-z-hô, hag ann Aotrou enn hô fenn.

III. PENNAD.

Gourdrouzou Doué a-éneb ar briñsed, ar varnerien, hag ar véleien.

1. Lavaret em eûz iva: Sélaouit, priñsed Jakob, ha duged ti Israel: ha né két d'é-hoc'h gouzout ar varn?

2. C'houi péré a gasa ar mâd, hag a gâr ann drouk: a skrâp hô c'hroc'hen diwar-n-ézhô, hag ar c'hîk diwar hô eskern.

3. Debret hô deûz kîk va fobl, lamet hô deûz hé groc'hen diwar-n-ézhañ: hé eskern hô deûz brévet, hag hô deûz hô dralet, ével *évid lakaad* enn eur pôd, hag ével kig enn eur gaoter.

4. Neûzé é c'harmiñt étrézég ann Aotrou, hag héñ na zélaouô két outhô: kuza a rai hé zremm out-hô enn amzer-zé, ével ma iñt bét droug enn hô ôberiou.

5. Ével-henn é lavar ann Aotrou diwar-benn ar broféded a douell va fobl; péré a rôg gañd hô deñt, hag a brézeg ar péoc'h: ha ma tinac'h eur ré leûnia hô génou d'ézhô, é réoñt enn hô sañtélez brézel d'ézhañ.

6. Rák-sé é vézô nôz d'é-hoc'h évit

gwélédigez, ha tévalien évid diougan : ann héol a guzô war ar broféded, hag ann deiz a zuô war-n-ézhô.

7. Ar ré hô deûz gwélédigésiou a vézô mézékéet, ha mézékéet ann diouganerien : hag hî holl a guzô hô dremm, ô véza n'en dévézô két respouñtet Doué.

8. Hôgen mé a zô leûn eûz a ners spéred ann Aotrou, a varn hag a c'halloud, évid diougani da Jakob hé wall, hag hé béc'hed da Israel.

9. Sélaouit ann dra-mañ, priñsed tî Jakob, ha c'houi barnerien tî Israel ; c'houi péré a argarz ar varn hag a ziskar kémeñd a zô reiz ;

10. C'houi péré a zâv *tiez* é Sion gañd ar goâd, hag é Jéruzalem gañd ar fallagriez.

11. Hô priñsed a varn évit rôou, hô béleien a zesk évit gôbr, hag hô froféded a ziougan évid arc'hañt : hag hî en em harp war ann Aotrou, ô lavarout : Ha n'éma két ann Aotrou enn hor c'hreiz ? na zeûi két a zrouk war-n-omp.

12. Râk-sé é viot kiriek ma vézô aret Sion ével eur park, ha ma teûi Jéruzalem ével eur bern mein, ha ménez ann templ ével lec'hiou-uc'hel ar c'hoajoù.

—

IV. PENNAD.

Dispennadur ar bróadou savet a-énep Sion.

1. Chétu pétrâ a c'hoarvézô. É divez ann deisiou é vézô savet tî ann Aotrou war lein ar ménésiou : uc'hel é savô war ar c'hrec'hiennou : hag ar boblou a zeûi founn étrézeg enn-hañ.

2. Ha kalz bróadou a zeûi, hag a lavarô : Deûit piñomp da vénez ann Aotrou, ha da dî Doué Jakob : hag héñ a zeskô d'é-omp hé heñchou, ha nî a iélô enn hé ravenchou : râg al lézen a zeûi er-méaz eûz a Zion, ha gér ann Aotrou eûz a Jéruzalem.

3. Hag héñ a varnô étré kalz a boblou, hag a gastizô bróadou kré bété brôiou pell : hag hî a drôi hô c'hlézeier é souc'hou, hag hô gwafiou é pigellou : ha na zavô két eûr vrôad ar c'hlézé war eur vrôad all : ha na zeskiñt mui da vrézélékaat.

4. Ha pép-hini a azézô dindân hé winien, ha dindân hé wézen-fiez, ha na vézô spouñtet gañt dén : râg génou ann Aotrou en deûz hé lavaret.

5. Râg ann holl boblou a valéô pép-hini é hanô hé Zoué : hôgen nî a valéô é hanô ann Aotrou hon Doué da-vikenn hag enn-tu-all.

6. Enn deiz-zé, émé ann Aotrou, é strollinn ann hini gamm, hag é c'hrounnïon ann hini em boa distolet ha glac'haret :

7. Ha mé a lakai ann hini gamm enn dilerc'hiou, hag ann hini a oa bét glac'haret, enn eur vrôad gré : hag ann Aotrou a rénô war-n-ézhô war vénez Sion, a neûzé da-vikenn.

8. Ha té, tour koabrek ann tropel, merc'h Sion, bétég enn-od é teûi : ar penn-c'halloud a zeûi d'id, rouañtélez merc'h Jéruzalem.

9. Pérâg oud-dé bréma glac'haret ? Ha n'éc'h eûz két a roué, ha marô eo da guzulier, ma oud é poan ével eur c'hrég é gwilioud ?

10. En em c'hlac'har, hag en em rec'h, merc'h Sion, ével eur c'hrég é gwilioud : râk bréma éz i er-méaz eûz a géar, hag é choumi er ménsiou, hag é teûi bété Babilon : énô é vézi dieûbet, énô ann Aotrou az tennô eûz a zourn da énébourien.

11. Bréma ivé eo en em strolliet kalz bróadou enn da énep, ô lavarout : Ra vézô labézet : ha ra zellô hol lagad out Sion.

12. Hôgen hî n'hô deûz két anavézet ménosiou ann Aotrou, ha n'hô deûz két poellet hé ratoz : râg héñ en deûz hô strollet ével ar c'hôlô war al leûr.

13. Saô, merc'h Sion, ha dourn-*hi* : râk mé a rôi d'id eur c'horn houarn, hag ivinou arem : kalz poblou a vac'hi hag é wéstli d'ann Aotrou hô freizou, hag hô madou da Aotrou ann douar holl.

—

V. PENNAD.

Ganédigez ar C'hrist. Ar bróadou ar ré bella a drô ouc'h Doué.

1. Bréma a vézi gwastet, merc'h al laéroun : lékéat hô deûz ar c'hrounn war-n-omp : skei a raiñt gañd eur wialen war vôc'h barner Israel.

2. Ha té, Béthléhem Éfrata, bibanig oud é-touez keriou Juda : ac'hanod é teûi d'in ann hini a vézô da Aotrou enn Israel, ann hini a zô deûet adaleg ar penn-keñta, adaleg ann deisiou peûr-baduz.

3. Râk-sé é rôi d'ézhô bétég ann amzer, é péhiñi é c'houlioudô ann hini a dlé gwilioudi : hag ann dilerc'h eûz hé vreûdeûr a zistrôi out bugalé Israel.

4. Hag héñ a zavô, hag a beûrô é ners ann Aotrou, é uc'helded hanô ann Aotrou hé Zoué : hag hî a zistrôi, râk neûzé é vézô meûlet dreist-meñt bétég harzou ann douar.

5. Hag héñ a vézô ar péoc'h ; pa zeûi ann Assiried enn hor brô-ni, ha pa vac'hiñt hon tiez : ha nî a lakai da zével out-hô seiz meser, hag eiz dén brâz.

6. Hag hî a zispennô douar Assur gañd ar c'hlézé, ha douar Nemrod gañd hô gwafiou : hag héñ hon dieûbô eûz ann Assiried, pa zeûiñt enn hor brô, ha pa vac'hiñt hon harzou.

7. Ha dilerc'hiou Jakob a vézô é-kreiz kalz poblou, ével ar gliz a zeû eûz ann Aotrou, hag ével bannéou dour war ar géot, hép gortozi dén, hép gédal nétrâ digañt bugalé ann dûd.

8. Ha dilerc'hiou Jakob a vézô er brôadou, é-kreiz kalz poblou, ével eul léon é-kreiz loéned ar c'hoajou, hag ével eul léonik é-kreiz eunn tropel déñved, péhini a drémen, a vâc'h, hag a skrâp, hép ma hell hini harza outhañ.

9. Da zourn a zavô war ar ré a vrézélékai ouz-id, ha da holl énébourien a vézô dispennet.

10. Ha chétu pétrâ a c'hoarvézô enn deiz-zé, émé ann Aotrou : Tenna a rinn da gézek eûz da greiz, hag é torrinn da girri.

11. Dispenna a rinn keriou da vrô, hag é tiskarinn da holl gréou : ar strôbinellou a denninn eûz da zourn, ha na vézô mui a ziouganerien enn-od.

12. Kâs a rinn da-gét da idolou kizellet, hag ar skeûdennou eûz da greiz : ha na azeûli mui labour da zaouarn.

13. Diframma a rinn ar c'hoajou brâz eûz da greiz, hag é vrévinn da geriou.

14. Hag en em veñji a rinn em frouden hag em buanégez eûz ann holl vrôadou péré n'hô deûz két va zélaouet.

—

VI. PENNAD.

Ann Aotrou a rébech d'ar Inzevien hô dizanaoudégez.

1. Sélaouit ar péz a lavar ann Aotrou : Sâv, breûta oud ar ménésiou, ha ra glevô ar c'hrec'hiennou da vouéz.

2. Ra glevô ar ménésiou barn ann Aotrou, hag ivé diazézou kré ann douar : râg ann Aotrou a iélô é barn gañd hé bobl, hag a vreûtai gañd Israel.

3. Va fobl, pétrâ em eûz-mé gréat d'id, pé é pétrâ ounn-mé bét divad enn da géver ? Respoñd d'in.

4. Hag enn abeg eo ma em eûz da dennet eûz a vrô ann Éjipt, ma em eûz da zieûbet eûz a dî ar sklavérez, ha ma em eûz kaset enn da raok Moizes, hag Aaron, ha Maria ?

5. Va fobl, ar péz koun, mé az péd, eûz ar péz a vennaz Balac'h roué Moab, hag eûz ar péz a lavaraz d'ézhañ Balaam mâb Béor, eûz a Zetein bété Galgala, évit ma anavézi péger reiz eo ann Aotrou.

6. Pétrâ a genniginn-mé a hétuz d'ann Aotrou ? ha pléga a rinn-mé va glin dirâg ann Doué uc'hel-brâz ? ha kenniga a rinn-mé d'ézhañ sakrifisoulosk, ha leûéou bloasiek ?

7. Hag ann Aotrou a hell béza ha-

baskéet gañt mil tourz, pé gañt mil ha mil bouc'h lard? ha rei a rinn va c'heñta-ganet évit va gwall, frouez va c'hôv évit péc'hed va éné?

8. Diskouéza a rinn d'id, ô dén, pétrâ a zô mâd, ha pétrâ a c'houlenn ann Aotrou digan-éz: Béza reiz er varn, karout ann drugarez, ha baléa gañt préder gañd da Zoué.

9. Mouéz ann Aotrou a c'harm étrézég ar géar, hag ar ré a zouj da hanô a vézô salvet: Sélaouit, breûriézou; hôgen piou hé arnodô?

10. Tenzoriou ar fallagriez a zô c'hoaz ével eunn tan é tî ann dén-fallagr, hag ar veñt gaou leûn a frouden.

11. Ha mé a hellô rei da vâd ar valañs gaou, hag ar poéz touelluz?

12. Enn doazé-zé eo eo leûn hé zud-pinvidik a fallagriez: hag ar ré a choum enn-hi a lavar gevier, hag hô zéôd n'eo némét touellérez enn hô génou.

13. Râk-sé éta, hag enn abek d'as péc'héjou, em eûz déraouet skei kré war-n-od.

14. Dibri a rî, ha n'az pézô két da walc'h: da vézégez a vézô enn da greiz: mar kémérez *eur ré*, n'hô dieûbi két: hag ar ré az pézô dieûbet, a rôinn d'ar c'hlézé.

15. Hadâ a rî, ha na védi két: gwaska a rî ann olived, ha n'en em lardi két gañd éôl: *gwaska a rî* ar rézin, ha na évi két a wîn.

16. Miret hoc'h eûz kélennou Amri, hag holl ôberiou tî Ac'hab, hag hoc'h eûz baléet enn hô ioulou; râk-sé é rôinn ac'hanod d'as koll, hag ar ré a choum enn-hañ d'ar goapérez; hag é tougot mézégez va fobl.

—

VII. PENNAD.

Dismañtr Babilon. Assav tî Jakob.

1. Gwâ mé, péhini a zô deûet ével ann hini a gutul ar rézin enn diskar-amzer: na gavann két eur bôd *rezin* da zibri: va éné en deûz c'hoañtéet ivé fiez abréd.

2. N'eûz mui a zeñt war ann douar, n'eûz dén reiz é-béd é-touez ann dûd. holl éc'h aozoñt spiou évit skula ar goâd; pép-hini a ia war-lerc'h hé vreûr évid hé laza.

3. Mâd é galvoñt droug hô daouarn: ar priñs a c'houlenn, hag ar barner en em werz: ann dén brâz a gomz hervez ioul hé éné, hag hi hé starta.

4. Ar gwella anézhô a zô ével eunn drézen, hag ar reiza ével eunn dréan spern. Deiz da wélédigez, deiz da emwél a zeû: neûzé é véziñt dispennet.

5. Na likiit két hô fisiañs enn hô miñoun, nag hô kréd enn hô réner: serr dôr da c'hénou oud ann hini a zô gourvézet war da askré.

6. Râg ar mâb a wall-gâs hé dâd, hag ar verc'h a zâv a-éneb hé mamm, hag ar verc'h-kaer a-éneb hé mamm-gaer: hag énébourien ann dén *eo* tûd hé dî.

7. Hôgen mé a zellô oud ann Aotrou; gortozi a rinn Doué va zalver; ha va Doué am sélaouô.

8. N'en em laouéna két em énep, va énébourez, ô véza ma ounn kouézet: sével a rinn adarré, goudé ma vézinn bét azézet enn amc'houlou; ann Aotrou eo va goulou.

9. Buanégez ann Aotrou a zouginn, ô véza ma em eûz péc'het enn hé énep, kén n'en dévézô klevet va breût, ha gréat va barn: va c'hâs a rai er goulou, ha mé a wélô hé reizded.

10. Ha va énébourez a wélô *kémeñt-sé*, hag a vézô gôlôet a véz, hi péhini a lavar d'in: Péléac'h éma ann Aotrou da Zoué? Va daoulagad hé gwélô ivé: hag hi a vézô mac'het neûzé ével fañk ar ruou.

11. Enn deiz-zé é vézô assavet da diez: enn deiz-zé é vézô pelléet al lézen.

12. Enn deiz-zé é teûor eûz ann Assiria bétég enn-od, ha bétég ar c'heriou kré; hag eûz ar c'heriou kré bétég ar stêr, hag eûz ar môr d'ar môr, hag eûz ar ménez d'ar ménez.

13. Hág ar vrô a vézô añkéniet enn abek d'hé dûd, hag enn abek da frouez hô ménésiou.

14. Pask da bobl gañd da wialen, déñved da zigwéz, ar ré a choum hônnan er c'hoad, é-kreiz ar C'harmel: ra beûriñt é Basan hag é Galaad ével enn deisiou kôz.

15. Ével enn deisiou é péré é tenniz ac'hanod eûz a vrô ann Éjipt, é tiskouézinn burzudou d'ézhañ.

16. Ar brôadou a wélô, hag hi a vézô mézékéet gañd hô holl ners. Lakaad a raiñt hô dourn war hô génou, hô diskouarn a vouzarai.

17. Lipa a raiñt ar poultr ével ann aéred, ével ar préñved é véziñt strafilet enn hô ziez: spouñta a raiñt dirâg ann Aotrou hon Doué, hag hô dévézô aoun ra-z-od.

18. Pé Zoué a zô héñvel ouz-id, té péhini a lam ar fallagriez, hag a drémen dreist péc'hed dilerc'hiou da zigwéz? Na zigasô mui hé frouden, râg héñ a gâr ann drugarez.

19. Distrei a rai *ouz-omp*, hag é rai trugarez enn hor c'héñver: kâs a rai da-gét hor fallagriézou, hag é taolô hon holl béc'héjou é gwéled ar môr.

20. Da wirionez a rôi da Jakob, ha da drugarez da Abraham, ével ma éc'h eûz hé douet d'hon tadou abaoé ann deisiou kôz.

LEVR NAHUM.

I. PENNAD.

Dismañtr Niniva. Dieûb Juda.

1. Béac'h Niniva. Levr gwélédigez Nahum ann Elkesaiad.

2. Eunn Doué oazuz, ha veñjer eo ann Aotrou : veñjer eo ann Aotrou, ha leûn a frouden : veñjer eo ann Aotrou é-kéñver hé énébourien ; buaneg eo é-kéñver hé heskinerien.

3. Habask eo ann Aotrou, ha brâz é galloud ; na laka két *ann drouk* da véza dinam. Ann Aotrou a gerz enn arméou hag er c'horveñtennou, ha koabrou poultr *a zô* dindân hé dreid.

4. Ar môr a c'hourdrouz, hag é tizec'h anézhañ : ann holl steriou a drô enn eunn distrô. Basan hag ar C'harmel a goll hô c'haerded : bleûñ al Liban a zeû da wéñvi.

5. Heja a râ ar ménésiou dira-z-hañ, hag ar c'hrec'hiennou a zô dispennet : ann douar, ar béd, ha kémeñt a choum enn-hañ a grén dirâg hé zremm.

6. Dirâg hé frouden piou a hellô harpa ? ha piou a énébô oud hé vuanégez vrâz ? Hé frouden a skiñ ével ann tân, lakaad a râ ar vein da deûzi.

7. Ann Aotrou a zô mâd, hag a gennerz é deiz ann eñkrez : anaoût a râ ar ré a laka hô géd enn-hañ.

8. Gañd eunn dic'hlann a dréménô é tismañtrô al léac'h-mañ : hag ann dévalien a iélô war-lerc'h hé énébourien.

9. Pérâg é tispac'hit-hu a-éneb ann Aotrou ? héñ hé-unan eo hô tispennô : na zavô két diou wéach ann eñkrez.

10. Râg ével ma en em gemmesk kévret ann drein, ével-sé en em strolloñt kévret évid en em vézvi : *hôgen* hî a vézô bévézet ével kôlô krâz.

11. Ac'hanod é teûi unan hag a vennô droug a-éneb ann Aotrou, ha na rai némét fallagriez.

12. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Ha pa veñt kré, ha pa veñt paot, koulskoudé é véziñt toazet, p'az ai héñ ébiou : da c'hlac'haret em eûz, ha n'az glac'harinn muí.

13. Bréma é torrinn ar walen gañt péhini é skôé war da gein, hag é vrévinn da chadennou.

14. Ann Aotrou a c'hourc'hémennô kémeñt-mañ diwar da benn : na vézô mui skiñet ével hâd da hanô : dispenna a rinn ar skeûdennou kizellet, hag ar ré deûzet eûz a dî da Zoué : hé lakaad a rinn da véz d'id, ô véza ma oud mézékéet.

15. Chétu war ar ménésiou treid ann aviéler, ann hini a embann ar péoc'h : Lid, ô Juda, da c'houéliou, ha kennig da wéstlou : râk na dréménô mui Bélial dré-z-od : kollet eo a-grenn.

II. PENNAD.

Ners ann armé a gerz a-énep Niniva.

1. Chétu ar skiñer a biñ dira-z-od, ann hini a zeû d'az grounna : laka évez oud ann heñt, ken-nerz da zargreiz, en em gréva muia ma helli.

2. Râg ann Aotrou a zistolô hé c'halloud da Jakob, hag hé c'halloud da Israel : râg ar wasterien hô deûz hô skiñet, ha saotret hô c'hreskou.

3. Tiren hé dûd-kré a lûc'h ével tân, hé dûd-a-vrézel a zô gôlôet a vouk : é liou tân eo lerennou hé girri é deiz ann emgann, hag hô c'harrénerien a zô môrédet.

4. Ann heñchou a zô leûn a reûstl : ar c'hirri a stok ann eil oud égilé el leûriou-kéar : ann dremm anézhô a zô ével kleûzeûriou, hag ével luc'hed réd.

5. Nivéri a rai hé dud kréva, péré a gerzô gañd err brâz : piña a raiñt buan war ar vûr, hag éc'h aoziñt lec'hiou klét.

6. Dôriou ar steriou a zô digor, hag ann templ a zô dispennet bétég ann diazez.

7. Ann dûd-a-vrézel a zô kéméret ha kaset é sklavérez : hag hé merc'hed a vézô kaset-kuît hag hî ô keina ével koulmed, hag ô krôza é gwéled hô c'haloun.

8. Ha Niniva a zô gôlôet a zour ével eul lenn : hôgen hî a dec'h : Savit, savit, ha dén na zistrô.

9. Skrapit ann arc'hañt, skrapit ann aour : n'eûz penn d'hé madou ha d'hé holl draou kaer.

10. Dismañtret eo, ha diskaret, ha diroget : dizéc'het eo hô c'haloun, hô daoulin a grén, hô digroazel a zô diners ; hô dremmou holl a zô du pôd.

11. Péléac'h éma kéô al léoned, ha peûrvan al leonédigou, al léac'h é péhini en em denné al léon, hag hé léonédigou, ha na oa dén évid hô spounta ?

12. Al léon a géméré hag a lazé péadrâ évid hé léonédigou, hag hé leonézed, hag é leûnié hé géô a breiz, hag hé doull a skarz.

13. Chétu mé *a zeû* étrézég enn-od, émé Aotrou ann arméou ; ha mé a zevô da girri bétég ar môged, hag ar c'hlézé a zispennô da léonédigou : da breiz a denninn diwar ann douar, ha na vézô klevet mui mouéz da gannaded.

III. PENNAD.

Niniva glac'haret ha kaset-da-gét.

1. Gwâ té, kéar a c'hoad, leûn a c'hevier hag a bép toullérez ; té pébini a skrâp héb éhan.

2. *Klevout a rann* strakl ar fouet, ha trouz ar rôdou, hag ar c'hézeg a c'houirin, hag ar c'hirri a rûl, hag ar varc'heien a biñ.

3. Hag ar c'hlézeier ô luc'ha, hag ar gwafiou ô stérédenni, hag eul lôd brâz a dud lazet, hag eur gwall zismañtr : hag eul lazérez dizivez, hag ar c'horfou ô kouéza ann eil war égilé :

4. Enn abek da holl c'hadélésiou ar c'hreg fall-zé kaer ha koañt, péhini é deûz gréat, strôbinellou, é deûz gwerzet ar brôadou gañd hé gadélésiou, hag ann tiadou gañd hé strôbinellou.

5. Chétu mé *a zeû* étrézég enn-od, émé Aotrou ann arméou, hag é tizôlôinn da vézégez dira-z-od, hag é tiskouézinn da noazded d'ar brôadou, ha da vézégez d'ar rouañtélésiou.

6. Ha mé a daolô war-n-od da argarzidigésiou, hag é c'hôlôinn ac'hanod a véz, hag é likiinn ac'hanod da skouér.

7. Ha chétu pétrâ a c'hoarvézô : kémeñd hini az kwélô, a dec'hô diouzid, hag a lavarô : Dismañtret eo Niniva : piou a vézô glac'haret diwar da benn ? Péléac'h é klaskinn-mé eunn dizoanier d'id ?

8. Ha gwell oud égéd Aleksandria ar boblou, péhini a zô diazézet é-kreiz ar steriou, hag é deûz dour trô-wardrô ; péhini é deûz ar môr da vadou, hag ann doureier évit muriou ?

9. Ann Étiopia a oa hé ners, hag ann Éjipt, ha kalz ré all : ann Afrika hag al Libia a oa da gen-nerz d'ézhi.

10. Ha koulskoudé hi ivé a zô bét kaset é sklavérez : hé bugaligou a zô bét flastret é penn hé ruou, taolet eo bét ar sort war hé zûd ar ré vrudéta, hag hé brasa tûd a zô bét karget a chadennou.

11. Hôgen té a vézvô, hag a vézô

mézékéet : té a glaskô ken-ners digañd da énébour.

12. Da holl geriou kré a vézô ével ar fiez abréd ; pa hejeur ar skourrou, é kouézoñt é génou ann hini hô debr.

13. Chétu da bobl a zeûi ével gragez enn da greiz : dôriou da zouar a vézô digor d'as énébourien, ann tân a zevô da varrennou.

14. Tenn dour d'id évid ar grounadur, kréva da gréou ; kéa er pri, ha mac'h-héñ, ha grâ brikennou gañthañ.

15. Énô é vézi louñket gañd ann tân : diskaret é vézi gañd ar c'hlézé, a vévézô ac'hanod ével ar viskoul : en em stroll ével ar viskoul : en em baott ével ar c'hilek-raden.

16. Muioc'h a varc'hadourez éc'h eûz dastumet égét n'eûz a stéred enn éñv : ar biskouled a oa en em lédet, hag iñt éat-kuit.

17. Da warded *a zô* ével ar c'hileien-raden, ha da vugaligou ével kileienigou-raden, péré a arzaô war ar c'haéou pa eo ién ann amzer : *hôgen* pa zâv ann héol, hî a nich, ha na anavézeur mui al léac'h é péhini édoñt.

18. Da veserien, roué Assur, a zô bét kousket ; da briñsed a zô bét gourvézet : da bobl a zô éat da guza er ménésiou, ha n'eûz dén évid hô strolla.

19. Né két kuzet da eñkrez : gwall wiridig eo da c'houli : kémeñd hini hô deûz klevet ar péz a zô c'hoarvézet gan-éz, hô deûz pounnéréet hô dourn war-n-od : râk war biou né két bét tréménet da zrougiez é beb amzer ?

LEVR HABAKUK.

I. PENNAD.

Doué a laka da zével ar C'haldéed a-éneb ar Iuzevien.

1. Béac'h a wélaz ar profed Habakuk.

2. Bété pégeit, Aotrou, é c'harminn-mé, ha na zélaoui két ouz-in ? é iouc'hinn-mé étrézég enn-od em eñkrez, ha na zieûbi két *ac'hanoun ?*

3. Pérâg am lékéez-té da wélout fallagriez hag azrec'h, da gaout diraz-oun ar skrâb, ann direiz : mar gréeur eur varn, ar gounid a zô évid ar galloudéka.

4. Râk-sé eo roget al lézen, hag ar varn n'az â két bétég ann divez : râg ar fallagr a zô tréac'h d'ann dén reiz ; ha dré-zé eo gaouet ar varn.

5. Sellid oud ar brôadou, ha gwélit : bézit souézet ha saouzanet : râk chétu é c'hoarvézô eunn dra enn hô teisiou, ha na grédô dén pa vézô danévellet *d'ézhañ.*

6. Râk chétu é likiinn da zével ar C'haldéed, brôad c'houerô ha téar, péhini a gerz war béd ann douar, évit perc'henna tiez ha n'iñt két d'ézhô.

7. Eûzuz ha spouñtuz eo : anézhi hé-unan é tenn hé barn hag hé béac'h.

8. Skañvoc'h eo hé c'hézek égét léonparded, ha buanoc'h égét bleizi ann abardaez : hé marc'heien en em skiñô, râg hé marc'heien a zeûi a bell : war nich é teûiñt ével eunn er a zô mall gañt-hañ dibri.

9. D'ar preiz é teûiñt holl : hô dremm a vézô *ével* eunn avel skaotuz : hag hî a strollô ar sklaved ével tréaz.

10. Héñ a vézô tréac'h d'ar rouéed, hag a rai goab eûz ar briñsed : c'hoarzin a rai pa wélô hô c'hréou ; savennou douar a rai, hag é kémérô anézhô.

11. Neûzé é vézô trôet hé spéred, hag héñ a dréménô, hag a gouézô : chétu hé ners hag hini hé Zoué.

12. Hôgen té, Aotrou, péhini a zô adaleg ar penn-keñta va Doué, ha va zañt, ha na viri két ouz-omp na varvimp ? ô Aotrou, da varn éc'h eûz hé lékéat ; kré éc'h eûz hé c'hréat évit kastiza.

13. Glân eo da zaoulagad, évit na wéli két ann drouk : ha na hellez két sellout oud ar fallagriez : pérâg é sellez-té oud ar ré a râ drouk, hag é tavez-té pa louñk ar fallagr ann hini a zô reizoc'h égét-han ?

14. Hag é réz-té tûd ével pésked ar môr, hag ével préñved péré n'hô deûz két a briñs ?

15. Holl é sâv anézhô gañd ann higen ; lôd a zidenn enn hé zeûlen, lôd all a zastum enn hé roued. Goudé-zé en em laouénai, hag é tridô.

16. Râk-sé é kennigô hostivou d'hé zeûlen, hag é rai sakrifisou d'hé roued : ô véza ma eo bét kresket hé lôden gañt-hô, ha ma en deûz *kavet* ar boéd a garé.

17. Râk-sé c'hoaz é steñ hé zeûlen, ha na éhan két da laza ar brôadou.

II. PENNAD.

Doué a ró da anaout d'ar profed diskar Nabukodonosor.

1. Sével a rinn war va gwéré, hag é chouminn stard em c'hré : hag é sellinn piz, évit ma wélinn pétrâ a vézô lavaret d'in, ha pétrâ a respouñtinn d'ann hini a damallô ac'hanoun.

2. Hag ann Aotrou a gomzaz ouzin, hag a lavaraz : Skrîv ar péz a wélez, ha laka-héñ fréaz war daolennou, évit ma hellor hé lenna enn eur rédek.

3. Râk, mar doaré béza pell ar wélédigez, en em ziskouézô enn divez, ha na douellô bét : mar gourzéz, gortoz-héñ : râk doñt, doñt a rai, ha na zaléô két.

4. Chétu ann hini a zô diskrédik, né két éeun hé éné enn-hañ : hôgen ann dén reiz a vév eûz ar feiz.

5. Râg ével ma eo touellet ann hini a év gwîn, ével-sé ann dén balc'h na choumô két enn hé skéd ; héñ péhini en deûz lédet hé éné ével ann ifern ; héñ péhini a zô ével ar marô, ha na hell két béza gwalc'het ; héñ péhini a stroll war hé drô ann holl vrôadou, hag a zastum étrézég enn-hañ ann holl boblou.

6. Ha na zeûi-héñ két da zorc'hen évid ar ré-zé holl, ha na raint-hi két a c'hoab anézhañ, ô lavarout : Gwâ ann hini a vern ar péz né két d'ézhañ? bété pégeit é tastumô enn hé énep berniou fañk ?

7. Ha na zavô két war-eunn-taol tûd hag a grogô enn-od, hag a rogô ac'hanod, ha da béré é teûi da breiz ?

8. Ével ma éc'h eûz preizet kalz a vrôadou, holl zilerc'h ar boblou az preizô ivé, enn abek da c'hoad ann dûd, ha d'as fallagriez é-kéñver ar vrô, hag ar géar, hag ar ré holl a choumé enn-hi.

9. Gwâ ann hini a zastum eur gwall bizoni enn hé dî, évit lakaad hé neiz war ann uc'hel, hag a venn béza dieûb eûz a zourn ann drouk.

10. Mennet éc'h eûz mézégez da di, dispennet éc'h eûz kalz poblou, ha da éné en deûz péc'het.

11. Râg ar méan a c'harmô eûz ar vôger, hag ar c'hoat a framm ann tiez a gomzô.

12. Gwâ ann hini a zâv eur géar er goâd, hag a ziazez anézhi er fallagriez.

13. Ha na zeû két kémeñt-sé dioud Aotrou ann arméou ? Râg ar boblou a vézô dispennet gañd ann tân, hag ar brôadou az a iélô da-gét.

14. Râg ann douar a vézô leûn eûz a wiziégez gloar ann Aotrou, ével ma eo gôlôet ar môr gañd ann doureier.

15. Gwâ ann hini a vesk hé véstl er braoued a rô d'hé viñoun, hag a laka anézhañ da vézvi, évit ma wélô hé noazded.

16. Leûniet é vézi a vézégez é léac'h gloar : év ivé té, ha môréd : kôp dourn-déou ann Aotrou a iélô war-drô d'id, hag eunn dislouñk mézuz *a gouézô* war da c'hloar.

17. Râk fallagriez al Liban a c'hôlôi ac'hanod, ha gwastadur al loéned a spouñtô anézhô, enn abek da c'hoad ann dûd, ha d'hô fallagriez é-kéñver ar vrô, hag ar géar, hag ar ré holl a choumé enn-hi.

18. Pé lâz ar skeûden gréat gañd eur c'hizeller, pé ann hini faoz gréat gañd ann teûzer ? koulskoudé ann ôbérour a laka hé c'héd enn hé labour hé-unan, er skeñden vûd en deûz gréat.

19. Gwâ ann hini a lavar d'ar c'hoat : Dihun ; ha d'ar méan mûd, sâv : hâg héñ a hellô deski eunn dra *d'id ?* Chétu héñ a vézô gôlôet a aour hag a arc'hañt, ha na vézô éné é-béd enn-hañ.

20. Hôgen ann Aotrou *a zô* enn hé dempl sañtel : râ davô ann douar holl dira-z-hañ.

—

III. PENNAD.

Ar profed a-grén diràk meûrdez ann Aotrou.

1. Péden Habakuk ar profed évid ann diwiziégésiou.

2. Aotrou, klevet em eûz da c'hér, hag ounn bét spouñtet. Da labour eo, Aotrou, rô ar vuez d'ézhañ é-kreiz ann amzeriou. É-kreiz ann amzeriou é tiskouézi anézhañ : pa vézô droug enn-od, ez pézô koun eûz da drugarez.

3. Eûz ar c'hrésteiz é teûi Doué, hag ar sañt eûz a vénez Faran. Hé c'hloar é deûz gôlôet ann éñvou : hag ann douar a zô leûn eûz hé veûleûdi.

4. Hé skéd a vézô ével goulou : kerniel a zeûi eûz hé zaouarn. Énô eo kuzet hé ners.

5. Ar marô a gerzô dira-z-hañ : hag ann diaoul a zeûiô er-méaz dirâg hé dreid.

6. Arzaôi a réaz, hag é veñtaz ann douar. Selloud a réaz, hag é teûzaz ar brôadou : ar ménésiou a-viskoaz a zô bét brévet : krec'hiennou ar béd a zô bét kroummet dindân kamméjou hé beûr-badélez.

7. Enn abek d'ar fallagriez em eûz gwélet teltou ann Étiopied : pallennou douar Madian a vézô reûstlet.

8. Hag oud ar steriou, Aotrou, eo savet da vuanégez? hag oud ar steriou *eo savet* da frouden ? hag oud ar môr *eo savet* da érez ? Pa biñez war da gézek, ha war da girri évit *digas* ann dieûb.

9. Heja, heja a rî da warek, évit sévéni ar gér éc'h eûz touet d'ar breûriézou. Steriou ann douar a ranni.

10. Ar ménésiou hô deûz da wélet, hag hi a zô bét doaniet : ann doureier bràz a zô éat ébiou : al louñk en deûz gréat trouz : savet en deûz hé zaouarn eut-kréac'h.

11. Ann héol hag al loar a zô arzaôet enn hô lôk : out goulou da zaésiou, out skéd da wâf foultruz éz aiñt.

12. Mac'ha a rî ann douar enn da vuanégez, saouzani a rî ar brôadou enn da frouden.

13. Deûet oud er-méaz évit savétei da bobl, évit hé zavétei gañd da Grist. Skôet éc'h eûz gañt penn ti ar fallagr : hé lékéat éc'h eûz enn noaz adaleg ar gwéled bétég al lein.

14. Milliget éc'h eûz hé walen-roué, ha penn hé vrézélidi, péré a zeûé ével eunn arné évit va dispenna. Trida a réañt, ével ann hini a louñk ar paour enn disgwél.

15. Eunn heñt éc'h eûz gréat d'as kézek a-dreûz ar môr, é fañk doureier bràz.

16. Klevet em eûz, ha va c'hôv a zô bét kéflusket : gañd ann trouz hô deûz krénet va muzellon, ra zeûi ar vreinadurez em eskern : ra leûniô ac'hanoun ; évit ma vézinn enn éhan é deiz ann eñkrez, ha ma en em unaninn gañd hor pobl évit piña gañt-hañ.

17. Râg ar gwéz-fiez na vleûiñt két, ha na vézô két a rezin oud ar gwiniennou. Ar gwéz-olived a zinac'hô hô frouez : hag ar parkou na rôiñt két é éd. Tennet é vézô ann déñved eûz hô c'hreier : ha na vézô mui a zaoud er staoliou.

18. Hôgen mé en em laouénai enn Aotrou : hag é tridinn é Doué va Zalver.

19. Ann Aotrou Doué *eo* va ners : hag héñ a lakai va zreid ével ré ar c'hirvi. Hag héñ am digasô gounidek war va lec'hiou-uc'hel out son ar c'hanaouennou.

LEVR SOFONIAS.

I. PENNAD.

1. Ger ann Aotrou, péhini a zeûaz da Zofonias mâb Chusi, mâb Godolias, mâb Amarias, mâb Ézékias, é deisiou Josias, mâb Amon, roué Juda.

2. Strôlla, strolla a rinn kémeñd a zô war c'horré ann douar, émé ann Aotrou.

3. Strolla a rinn ann dûd hag al loéned; strolla a rinn evned ann éñv ha peskéd ar môr: dispenna a rinn ar ré fallagr, hag é kollinn ann dûd diwar ann douar, émé ann Aotrou.

4. Astenna a rinn ivé va dourn war Juda, ha war holl dud Jéruzalem: hag é kollinn diwar al léac'h-zé dilerc'hiou Baal, hag hanvou hé vinistred, gañd hé véleien:

5. Hag ar ré a azeûl war ann tôennou armé ann éñv, hag ar ré a azeûl ann Aotrou hag a dou dré hé hanô, hag a dou ivé dré hanô Melc'hom:

6. Hag ar ré a zistrô dioud ann Aotrou hép moñd war hé lerc'h; ar ré na glaskoñt két ann Aotrou, ha na fell két d'ézhô hé gavout.

7. Tavit dirâg ann Aotrou Doué: râk tôst eo deiz ann Aotrou; râg aozet eo ann hostiv gañd ann Aotrou; galvet eo hé vanvézerien gañt-hañ.

8. Hag ével-henn é c'hoarvézô: é deiz hostiv ann Aotrou é emwélinn ar briñsed, ha bugalé ar roué, ha kémeñd hini a vézô gwisket gañd dilad a-ziavéaz.

9. Mé a emwélô ivé kémeñd hini a iélô gañt balc'hder dreist ann treûzou enn deiz-zé, hag ar ré a leûñ tî ann Aotrou hô Doué a fallagriez hag a douellérez.

10. Enn deiz-zé, émé ann Aotrou, é vézô eur garm bráz out porz ar péskéd, ha louc'hadennou oud ann eil, hag eul lazérez bráz eûz ar c'hrec'hiennou.

11. Iouc'hit, tûd Pila: tavet eo pobl Kanaan; dispennet eo ann holl dûdzé gôlôet a arc'hañt.

12. Hag ével-henn é c'hoarvézô enn amzer-zé: c'houilia a rinn Jéruzalem gañt kleûzeûriou: emwélout a rinn ann dûd a zô éat doun enn hô hudurnez, hag a lavar enn hô c'halounou: Ann Aotrou na rai két a vâd, na rai két a zrouk.

13. Hô madou a vézô preizet, hag hô ziez a zeûi da véza didud: tiez a zaviñt, ha na choumiñt két enn-hô: gwiniennou a blañtiñt, ha na éviñt két ar gwin anézhô.

14. Tôst eo deiz bráz ann Aotrou, tôst eo ha téar: mouéz deiz ann Aotrou a zô c'houerô; énô é vézô eñkrézet ann dén kré.

15. Eunn deiz a vuanégez é vézô ann deiz-zé, deiz a eñkrez hag a añken, deiz a c'hlac'har hag a reûz, deiz a dévalien hag a amc'houlou, deiz a goabr hag a arné;

16. Deiz korn-boud ha trouz, aéneb ar c'heriou kré, hag ann touriou uc'hel.

17. Ha mé a eñkrézô ann dûd, hag hi a valéô ével tûd dall, ô véza ma hô deûz péc'het a-éneb ann Aotrou: hag hô goâd a vézô skulet ével poultr, hag hô c'horfou-marô a zeûi ével teil.

18. Hô arc'hañt nag hô aour na helliñt két hô dieûbi é deiz buanégez ann Aotrou: é tân hé oaz é louñkô ann douar holl; râg hasta a-rai bévézi ar ré holl a choumô war ann douar.

—

II. PENNAD.

Dismañtr ar Filistined, ar Voabited, ann Ammonited, ann Étiopied hag ar Siried.

1. En em strollit, deûit kévret, brôad dihégar;

2. Abars ma teûi dré hé c'hourc'hémenn ann deiz a dréménô ével ar poultr; abars ma teûi war-n-hoc'h buanégez frouden ann Aotrou, abars ma teûi war-n-hoc'h deiz argarzidégez ann Aotrou.

3. Klaskit ann Aotrou, c'houi holl péré a zô kûñ war ann douar, péré hoc'h eûz gréat hé varn: klaskit ar reizded, klaskit ar guñvélez: évit ma hellot en em guza é deiz frouden ann Aotrou.

4. Râg Gaza a vézô dispennet, hag Askalon a zeûi da véza didud, Azot a vézô dismañtret é-kreiz ann deiz, hag Akkaron a vézô dic'hrisiennet.

5. Gwâ c'houi, péré a choum war aod ar môr, brôad tûd kollet: *éma* gér ann Aotrou war-n-od, Kanaan, brô ar Filistined; ha mé az tispennô, enn hévélep doaré na choumô mui dén é-béd enn-od.

6. Hag aod ar môr a zeûi da éhan d'ar veserien, ha da éc'hoaz d'ann déñved.

7. Da lôden é vézô d'ar ré a vézô choumet eûz a di Juda: énô é kaviñt peûrvan, hag é c'hourvéziñt dioue'h ar pardaez é tiez Askalon; râg ann Aotrou hô Doué hô emwélô, hag hô lakai da zistrei eûz ar sklavérez.

8. Klevet em eûz kunuc'hennou Moab, ha drouk-prézégou bugalé Ammon, péré hô deûz gwall-aozet va fobl, hag a zô braséet diwar goust hé harzou.

9. Râk-sé *ével ma* ounn béô, émé Aotrou ann arméou, Doué Israel, Moab a zeûi ével Sodoma, ha bugalé Ammon ével Gomorra, eunn douar séac'h ével spern, eur bern c'hoalen, ha lec'hiou didud da-vikenn: ann dilerc'h eûz va fobl a breizô anézhô, hag ann dilerc'h eûz va brôad a berc'hennô anézhô.

10. Kémeñt-sé a c'hoarvézô gañt-hô enn abek d'hô balc'hder; ô véza ma hô deûz drouk-prézéget, ha ma iñt bét braséet diwar goust pobl Aotrou ann arméou.

11. Heûzuz é vézô ann Aotrou évit-hô, hag héñ a gasô-da-gét holl zoéed ann douar: ha pép-hini enn hé léac'h, hag holl énézi ar brôadou a azeûlô anézhañ.

12. Ha c'houi ivé, Étiopied, a vézô lazet gañt va c'hlézé.

13. Hag héñ a astennô hé zourn war ann hañter-nôz, hag a gollô ann Assiria; hag é lakai hô c'héar gaer ével eunn distrô, diheñt ha didud.

14. Ann dropellou, hag holl loéned ar brôadou a c'hourvézô enn hé c'hreiz: ar boñgors hag ann heûreûc'hin a choumô enn hé ziez kaer: al laboused a ganô war hé frénestrou, hag ar vrân *a goagô* war hé gourinou, râg hé galloud a gasinn-da-gét.

15. Houn-nez eo ar géar valc'h, a oa kenn her, hag a lavaré enn hé c'haloun: Mé a zô, ha n'eûz hini all néméd-oun: pénaoz ef-hi bét trôet enn eunn distrô, é éc'hoaz d'al loéneû? Kémeñd hini a iélô ébiou d'ézhi a c'houibanô, hag a héjô hé zourn.

—

III. PENNAD.

Ar profed a ziougan talvoudégez hag eûr-vâd al lézen nevez.

1. Gwà ar géar heskiner, *a zô bét* dasprénet, *hag a choum ével* eur goulm.

2. N'é deûz két sélaouet ar vouéz, n'é deûz két digéméret ar c'hélenn:

n'é deûz két lékéat hé fisiañs enn Aotrou, n'eo két tôstéet oud hé Doué.

3. Hé friñsed enn hé c'hreiz a zô ével léoned ô iuda : hé barnerien ével bleizi *a zebr hô freiz* diouc'h ar pardaez, ha na lézoñt *nétrâ* évid ar mintin.

4. Hé froféded *a zô* tûd diskiañt, tûd disléal : hé béleien hô deûz saotret ann traou sañtel, hag hô deûz torret al lézen enn eunn doaré direiz.

5. Ann Aotrou reiz *a zô* enn hé c'hreiz ; na rai két héñ a fallagriez : diouc'h ar mintin, diouc'h ar mintin é tougô hé varn oud ar goulou, ha n'hé c'huzô két; hôgen ar fallagr n'en deûz két bét a véz.

6. Dispennet em eûz ar brôadou, hag hô zouriou a zô bét diskaret : freûzet em eûz hô heñchou, enn hévélep doaré n'az â dén ébiou : dismañtret eo hô c'heriou, ha n'az â dén, ha na choum dén enn-hô.

7. Lavaret em eûz : Koulskoudé é touji ac'hanoun, hag é tigéméri va c'hélen : hag hé c'héar na vézô két dismañtret, pé wall-bennâg ma é deûz gréat évit ma emwélchenn anézhi : ha koulskoudé ô sével diouc'h ar mintin hô deûz saotret hé holl vénosiou.

8. Râk-sé gortoz ac'hanoun, émé ann Aotrou, enn deiz da zoñt eûz va dazorc'h ; râk va ratoz eo strolla ar brôadou, ha grounna ar rouañtélésiou, évit skula war-n-ézhô va drouk, hag holl vuanégez va frouden : râg é tân va oaz é vézô louñket ann douar holl.

9. Râk neûzé é rôinn d'ar boblou muzellou dilennet, évit ma c'halviñt holl hanô ann Aotrou, ha ma servichiñt anézhañ gañd eunn hévélep skoaz.

10. Eûz a enn tu all da ster ann Étiopia é teûor da bidi ac'hanoun, ha bugalé ar ré eûz va fobl a vézô bét skiñet a zigasô rôou d'in.

11. Enn deiz-zé na vézi mui mézékéet gañd ann holl wall-ôberiou é péré éc'h eûz péc'het em énep ; râk neûzé é tenninn eûz da greiz ar ré hô deûz savet da valc'hder gañd hô labennérez, ha n'en em fisiot mui em ménez sañtel.

12. Ha mé a lézô enn da greiz eur bobl paour ha tavañtek : hag hi a lakai hô géd é hanô ann Aotrou.

13. Dilerc'hiou Israel na raiñt két a fallagriez, ha na liviriñt két a c'hevier ; ha na vézô két kavet enn hô génou a déôd touelluz : râk hi a beûrô, hag a c'hourvézô, ha na vézô hini évid hô spouñta.

14. Kân meûleûdiou, merc'h Sion : béz el lévénez, Israel : en em laouéna, ha trid enn da holl galoun, merc'h Jéruzalem.

15. Lamet en deûz ann Aotrou da varn, pelléet en deûz da énébourien : ann Aotrou, roué Israel a zô enn da greiz, n'az pézô mui a aoun râk drouk.

16. Enn deiz-zé é vézô lavaret da Jéruzalem : N'az péz két a aoun ; da Zion, na vézet két dinerzet da zaouarn.

17. Ann Aotrou da Zoué enn da greiz *a zô* kré ; héñ az dieûbô : en em laouénaad a rai diwar da benn :

18. Strolla a rinn ar skañbenned péré hô doa dilézet al lézen, ô véza ma oañt deûet ac'hanod, évit n'az pézô mui a vézégez diwar hô fenn.

19. Chétu mé a lazô enn amzer-zé kéméñd hini en dévézô da c'hlac'haret : dieûbi a rinn ann hini gamm ; hag é strollinn ann hini a oa bét distolet : ha mé hô lakai é meûleûdi, hag é hanô-mâd é holl zouar hô mézégez.

20. Enn amzer-zé, é péhini é tigasinn ac'hanoc'h, hag enn amzer é péhini é strollinn ac'hanoc'h, hô likiinn é hanô-mâd é-touez holl boblou ann douar, pa likiinn da zistrei hô sklaved dirâg hô taoulagad, émé ann Aotrou.

LEVR AGGÉUS.

I. PENNAD.

Ann Aotrou a rébech d'ar Iuzevien hô lézirégez a vir out-hô na assavoñt hé dempl.

1. Enn eil vloaz eûz ar roué Darius, er c'houec'hved miz, enn deiz kenta eûz ar miz, é teûaz gér ann Aotrou dré zourn Aggéus ar profed, da Zorobabel, mâb Salatiel, dûk Juda, ha da Jésus, mâb Josédek, bélek-brâz, ô lavarout :

2. Ével-henn é komz Aotrou ann arméou, ô lavarout : Ar bobl-zé a lavar : Né két deûet c'hoaz ann amzer da zével tî ann Aotrou.

3. Neûzé é teûaz gér ann Aotrou dré zourn Aggéus ar profed, ô lavarout :

4. Ha né két deûet ann amzer d'éhoc'h da choum é tiez aozet-kaer, hag ann tî-zé *d'in* a zô didud ?

5. Brémañ éta ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Likiid hô ménosiou war hoc'h heñchou.

6. Kalz hoc'h eûz hadet, ha nébeût hoc'h eûz dastumet : debret hoc'h eûz, ha n'oc'h két bét gwalc'het : évet hoc'h eûz, ha né két bét torret hô séc'hed : en em c'hôlôet oc'h, ha né két bét tomm d'é-hoc'h : hag ann hini en deûz dastumet madou, en deûz hô lékéat enn eur sac'h toull.

7. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Likiid hô ménosiou war hoc'h heñchou.

8. Piñit war ar ménez : digasit koat, ha savit ann ti : hag héñ a vézô hétuz d'in, hag é tiskouézinn va gloar ennhañ, émé ann Aotrou.

9. Sellet hoc'h eûz out madou brâz, ha chétu iñt deûet da zistéraat : hô douget hoc'h eûz enn hô tî, ha mé em eûz c'houézet war-n-ézhô : pérâk-sé, émé Aotrou ann arméou ? ô véza ma eo didud va zî, ha ma hast péphini ac'hanoc'h da *aoza* hé dî hé-unan.

10. Râk-sé em eûz miret oud ann éñvou na rôjeñt gliz d'é-hoc'h, hag em eûz miret oud ann douar na rôjé hé frouez d'é-hoc'h.

11. Ha galvet em eûz ar sec'hder war ann douar, ha war ar ménésiou, ha war ann éd, ha war ar gwîn, ha war ann éôl, ha war gémeñt a zoug ann douar, ha war ann dûd, ha war al loéned, ha war holl labour ann daouarn.

12. Neûzé Zorobabel mâb Salatiel, ha Jésus mâb Josédek ar bélek-brâz, hag holl zilerc'h ar bobl a glevaz mouéz ann Aotrou hô Doué, ha geriou Aggéus ar profed, en doa ann Aotrou hô Doué kaset étrézég enn-hô : hag ar bobl a oé spouñtet dirâg ann Aotrou.

13. Neûzé Aggéus kannad ann Aotrou a gomzaz oud ar bobl a berz ann Aotrou, ô lavarout : Emounn gan-é-hoc'h, émé ann Aotrou.

14. Hag ann Aotrou a lékéaz da zével spéred Zorobabel mâb Salatiel,

dûk Juda, ha spéred Jésus mâb Josédek ar bélek-brâz, ha spéred holl zilerc'h ar bobl : hag hi a zeûaz, hag en em lékéaz da laboura é ti Aotrou ann arméou hô Doué.

—

II. PENNAD.

Diougan é-kéñver donédigez ar Messias.

1. Er pévaré deiz war-n-ugeñt eûz ar c'houec'hved miz, enn eil vloaz eûz ar roué Darius.

2. Er seizved miz, enn unan war-n-ugeñt eûz ar miz, é teûaz gér ann Aotrou dré zourn Aggéus ar profed, ô lavarout :

3. Komz out Jorobabel mâk Salatiel, dûk Juda, hag out Jésus mâb Josédek ar bélek-brâz, hag oud dilerc'h ar bobl, ô lavarout :

4. Piou ac'hanoc'h a zô choumet, hag en deûz gwélet ann ti-mañ enn hé c'hloar gentà ? hag é pé zoaré hen gwélit-hu brémañ ? ha n'eo két dirâg hô taoulagad ével pa né vé két ?

5. Hôgen bréma en em gréva, Zorobabel, émé ann Aotrou : en em gréva, Jésus mâb Josédek ar bélek-brâz : en em grévait, holl bobl ar vrô, émé Aotrou ann arméou : ha labourit ; râk mé a zô gan-é-hoc'h, émé Aotrou ann arméou.

6. *Mirout a rinn* ar gér em eûz rôet d'é-hoc'h pa oc'h deûet er-méaz eûz a vrô ann Éjipt : ha va spéred a vézô enn hô kreiz : n'hô pézet két a aoun.

7. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : C'hoaz eunn nébeût, ha mé a géfluskô ann éñv hag ann douar, hag ar môr, hag ar séac'h.

8. Ha mé a hejô ann holl vrôadou : hag ANN HINI A ZÔ C'HOAÑTEET gant ann holl vrôadou A ZEUIÔ : ha mé a leûnio ann ti-mañ a c'hloar, émé Aotrou ann arméou.

9. D'in eo ann arc'hañt, ha d'in eo ann aour, émé Aotrou ann arméou.

10. Gloar ann divéza ti-zé a vézô brasoc'h égéd hini ar c'heñta, émé Aotrou ann arméou : ha mé a rôi ar péoc'h el léac'h-zé, émé Aotrou ann arméou.

11. Er pevaré war-n-ugeñt eûz ann naved miz, enn eil vloaz eûz ar roué Darius, é teûaz gér ann Aotrou da Aggéus ar profed, ô lavarout :

12. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Grâ ar goulenn-mañ d'ar véleien diwar-benn al lézen, ô lavarout :

13. Ma laka eur ré kik sañtélet enn hé askré, ha mar stok oud ar penn anézhañ bara, pé iôd pé gwîn, pé éôl, pé eur boéd-bennâg all ; hag héñ a vézô sañtélet ? hag ar véleien a respouñtaz hag a lavaraz : Nann.

14. Hag Aggéus a lavaraz : Mar stok eur ré a vézô bét saotret gañd eur c'horf-marô, oud unan eûz ann traou-zé, ha na vézô két saotret ? Hag ar véleien a respouñtaz, hag a lavaraz : Saotret é vézô.

15. Neûzé Aggéus a lavaraz d'ézhô : Ével-sé éma ar bobl-zé, ével-sé éma ar vrôad-zé dira-z-oun, émé ann Aotrou ; hag ével-sé éma holl labour hô daouarn : ha kémeñd a gennigoñt énô, a zô saotret.

16. Ha brémañ likiid hô ménoz war ann deiz-zé ha keñt, abarz ma oé lékéat méan war véan é templ ann Aotrou.

17. Pa dôstéec'h oud ugeñt boézellad éd, na gavec'h néméd dék ; ha p'az éac'h er waskel, évit tenna hañter-kañt pôdad *gwin*, ha na gavec'h néméd ugeñt.

18. Hô skôet em eûz gañd eunn avel loskuz, gañt merkl ha gañt kazarc'h em eûz skôet holl labouriou hô taouarn : hag hini ac'hanoc'h n'eo distrôet étrézeg enn-oan, émé ann Aotrou.

19. Ha brémañ likiid hô ménoz war ann deiz-mañ, ha war ann amzer dazoñt, adaleg ar pevaré deiz war-n-ugeñt eûz ann naved miz ; adaleg ann deiz é péhini eo bét taolet diazez templ ann Aotrou : likiid hô ménoz *war gémeñt-sé.*

20. Ha na wélit-hu két pénaoz ann éd né két c'hoaz diwanet ; pénaoz ar winien, ar gwéz-fiez, ar gwéz-granad, ar gwéz-olived n'iñt két c'hoaz bleûñet ? Eûz ann deiz-mañ é venniginn *anézhô.*

21. Ha gér ann Aotrou a zeûaz eunn eil wéach da Aggéus er pevaré *deiz* war-n-ugeñt eûz ar miz, ô lavarout :

22. Komz out Zorobabel, dûk Juda, ô lavarout : Mé a géfluskô kévret ann éñv hag ann douar.

23. Dismañtra a rinn trôn ar rouañtélésiou, hag é vrévinn ners rén ar brôadou : diskara a rinn ar c'hirri, hag ar ré a vézô azézet enn-hô : ar c'hézeg a gouézô, hag ar ré a vézô piñet war-n-ézhô : ann dén *a vézô skôet* gañt klézé hé vreûr.

24. Enn deiz-zé, émé Aotrou ann arméou, é kémérinn ac'hanod, Zorobabel, mâb Salatiel, va zervicher, émé ann Aotrou : hag é likiinn ac'hanod ével eur ziel, ô véza ma em eûz dazilennet, émé Aotrou ann arméou.

LEVR ZAC'HARIAS.

I. PENNAD.

Ar profed a erbéd ar Iuzevien da zistrei oud ann Aotrou.

1. Enn eizved miz, enn eil vloaz eûz ar roué Darius, é teûaz gér ann Aotrou da Zac'harias mâb Barac'bias, mâb Addo, ar profed, ô lavarout:

2. Drouk brâz a zô bét savet enn Aotrou oud hô tadou.

3. Hag é liviri d'ézhô: Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou: Distrôit ouz-in, émé Aotrou ann arméou, ha mé a zistrôi ouz-hoc'h, émé Aotrou ann arméou.

4. Na vézit két ével hô tadou, out péré é c'harmé ar broféded kéñt, ô lavarout: Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou: Distrôit diouc'h hô kwall heñchou, ha diouc'h hô ménosiou drouk: hôgen n'hô deûz két va zélaouet, ha n'hô deûz két lékéat évez ouz-in, émé ann Aotrou.

5. Péléac'h éma hô tadou? ar broféded, hag hî a vévô bépréd?

6. Koulskoudé hô tadou, ha n'hô deûs-hi két anavézet ar wirionez eûz va gériou hag eûz va c'hélennou, em boa gourc'hémennet d'ézhô dré va zervicherien ar broféded; ha n'iñt-hi két distrôet, ha n'hô deûs-hi két lavaret: Ével ma en deûz mennet Aotrou ann arméou é rajé d'é-omp hervez hon heñchou, hag hervez hon ôberiou, en deûz gréat d'é-omp?

7. Er pevaré war-n-ugeñt eûz ann unnékved miz, *hanvet miz* sabat, é eil vloaz Darius, é teûaz gér ann Aotrou da Zac'harias mâb Barac'hias, mâb Addo, ar profed, ô lavarout:

8. Ha mé am boé eur wélédigez azoug ann nôz: ha chétu eunn dén piñet war eur marc'h gell, hag héñ a oa arzaôet é-touez ar gwéz mirta, a oa enn eul léac'h doun: ha war hé lerc'h éz oa kézég gell, ha briz, ha gwenn.

9. Ha mé a lavaraz: Va aotrou, pétrâ eo ar ré-mañ? Hag ann éal péhini a gomzé enn-oun, a lavaraz d'in: Mé a ziskouézô d'id pétrâ eo ar ré-zé.

10. Hag ann hini a oa enn hé zâ é-touez ar gwéz mirta, a gomzaz, hag a lavaraz: Ar ré-zé eo ar ré en deûz kaset ann Aotrou évit kerzout dré ann douar holl.

11. Hag hî a gomzaz oud éal ann Aotrou, a oa enn hé zâ é-touez ar gwéz mirta, hag a lavaraz d'ézhañ: Kerzet hon eûz dré ann douar holl; ha chétu ann douar holl a zô gôlôet a dûd, hag é péoc'h.

12. Hag éal ann Aotrou a gomzaz, hag a lavaraz: Aotrou ann arméou, bété pégeit n'az pézô két a druez out Jéruzalem, hag out keriou Juda, out péré eo savet da zrouk? Hé-mañ eo dijâ ann dékved bloaz ha tri-ugeñt.

13. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ann éal a gomzé enn-oun, geriou mâd, geriou fréalzuz.

14. Hag ann éal a gomzé enn-oun, a lavaraz d'in: Garm, ô lavarout: Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou: Eunn oaz brâz em eûz évit Jéruzalem hag évit Sion.

15. Hag eunn drouk brâz a zô savet enn-oun a-éneb ar brôadou galloudek; râk pa na oa savet néméd eunn drouk bihan enn-oun, hî hô deûz gréat kalz a zrouk d'ézbô.

16. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou: Distrei a rinn da Jéruzalem gañt trugarézou: va zî a vézô savet enn-hi, émé Aotrou ann arméou, hag al linen a vézô astennet war Jéruzalem.

17. Garm c'hoaz, ô lavarout: Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou: Va c'heriou a vézô c'hoaz leûn a vadou: hag ann Aotrou a fréalzô c'hoaz Sion, hag a zilennô c'hoaz Jéruzalem.

18. Ha mé a zavaz va daoulagad, hag a wélaz: ha chétu pevar c'horn.

19. Ha mé a lavaraz d'ann éal a gomzé enn-oun: Pétrâ eo ar ré-zé? Hag héñ a lavaraz d'in: Ar ré-zé eo ar c'herniel hô deûz gweñtet Juda, hag Israel, ha Jéruzalem.

20. Hag ann Aotrou a ziskouézaz d'in pevar ôberour.

21. Ha mé a lavaraz: Pétrâ a zeû ar ré-mañ da ôber? Hag héñ a gomzaz, ô lavarout: Ar ré-zé eo ar c'herniel hô deûz gweñtet holl dud Juda, hag hini anézhô na zâv hé benn: hag ar ré-mañ a zô deûet évid hô spouñta, hag évid diskara kerniel ar brôadou, péré hô deûz savet hô c'herniel war vrô Juda évid hé skiña.

—

II. PENNAD.

Ar brôadou a zeûi da Zion évid azeûli ann Aotrou.

1. Ha mé a zavaz va daoulagad, hag a wélaz: ha chétu eunn dén, hag enn hé zourn eul linen veñt.

2. Ha mé a lavaraz: M'az éz-té? Hag héñ a lavaraz d'in: Da veñta Jéruzalem, évit gwélout a bé héd eo, hag a bé léd eo.

3. Ha chétu ann éal a gomzé enn-oun a iéaz er-méaz, hag eunn éal all a iéaz er-méaz évid hé ziambrouga.

4. Hag *héñ* a lavaraz d'ézhañ: Réd ha komz oud ar paotr-iaouañk-zé, ô lavarout: Divur é choumô Jéruzalem, enn abek d'al lôd brâz a dûd hag a loéned *a vézô* enn-hi.

5. Ha mé a vézô évit-hi eur vur a dân war hé zrô; hag é vézinn da c'hloar enn hé c'hreiz.

6. O, ô! didec'hit eûz a vrô ann hañter-nôz, émé ann Aotrou: ô véza m'am boa hô skiñet war-zû péder avel ann éñv, émé ann Aotrou.

7. O Sion, tec'h, té péhini a choum gañt merc'h Babilon.

8. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou: Goudé ar c'hloar, en deûz va c'haset étrézég ar brôadou péré hô deûz hô tibourc'het: râk piou-bennâg a stok ouz-hoc'h, a stok out mâb hé lagad.

9. Râk chétu mé a zavô va dourn war-n-ézhô, hag hî a vézô da breiz d'ar ré a oa da sklaved d'ézhô: ha c'houi a anavézô pénaoz Aotrou ann arméou en deûz va c'haset.

10. Kân, hag en em laouéna, merc'h Sion: râk chétu é teûann, hag é chouminn enn da greiz, émé ann Aotrou.

11. Enn deiz-zé kalz brôadou en em stagô oud ann Aotrou, hag a vézô da bobl d'in; ha mé a choumô enn da greiz; hag é wézi pénaoz Aotrou ann arméou en deûz va c'haset étrézég enn-od.

12. Hag ann Aotrou a berc'hennô Juda ével hé lôd enn douar sañtélet: hag héñ a zilennô c'hoaz Jéruzalem.

13. Ra davô pép kik dirâg ann Aotrou: râk savet eo eûz hé di sañtel.

—

III. PENNAD.

Jésus ar bélek-brâz tamallet gañt Satan.

1. Hag ann Aotrou a zizkouézaz d'in Jésus ar bélek-brâz a oa enn hé zâ dirâg éal ann Aotrou: ha Satan a oa enn hé zâ enn tu déou d'ézhañ évid énébi out-hañ.

2. Hag ann Aotrou a lavaraz da

Zatan : Ra gélenno ann Aotrou ac'hanod, Satan ; ra gélennô ann Aotrou ac'hanod, héñ péhini en deûz dilennet Jéruzalem, ha né két hen-nez ann étêô a zô bét tennet eûz ann tân ?

3. Ha Jésus a oa gwisket gañd dilad louz, hag a oa enn hé zâ dirâg ann éal.

4. Hag ann éal a gomzaz oud ar ré a oa enn hô zâ dira-z-hañ, ô lavarout : Tennit d'ézhañ hé zilad louz. Hag héñ a lavaraz d'ézhañ : Chétu mé em eûz tennet da fallagriez diouz-id, hag em eûz gwisket d'id dilad nevez.

5. Hag héñ a lavaraz ivé : Likiid eur mitr kaer war hé benn. Hag hî a lékéaz eur mitr kaer war hé benn, hag a wiskaz d'ézhañ dilad nevez : hag éal ann Aotrou a oa enn hé zâ.

6. Hag éal ann Aotrou a rôaz ann desténi-mañ da Jésus, ô lavarout :

7. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Mar baléez em heñchou, ha mar mirez va gourc'hémennou, té a varnô ivé va zî, hag a virô va forchédou ; ha mé a rôi d'id lôd eûz ar ré a zô amañ enn hô zâ évit baléa gan-éz.

8. Sélaou, Jésus ar bélek-brâz, té ha da viñouned, a zô amañ dira-z-od, ô véza ma iñt tûd a ziougan : râk chétu mé a zigasô VA ZERVICHER AR SAV-HÉOL.

9. Râk chétu ar méan em eûz lékéat dirâk Jésus : war eur méan hépkén éz eûz seiz lagad : chétu mé hé gizellô va-unan ; hag é laminn fallagriez ann douar-zé enn eunn dervez.

10. Enn deiz-zé, émé Aotrou ann arméou, pép-hini a c'halvô hé viñoun dindân hé winien, ha dindân hé wézen-flez.

—

IV. PENNAD.

Ar profed a wél eur c'hañtoler aour gañt seiz kleûzeur.

1. Hag ann éal a gomzé enn-oun a zistrôaz, hag a zihunaz ac'hanoun, ével eunn dén a zihuneur eûz hé gousk.

2. Hag hén a lavaraz d'in : Pétrâ a wélez ? Ha mé a lavaraz : Chétu mé a wél eur c'hañtoler aour holl, hag eur c'hleûzeur war hé benn, ha seiz kleûzeur war hé vrañkou, ha seiz kan évid ar c'hleûzeûriou a zô war ar c'hañtoler.

3. Ha diou wézen-olived dreist-hen, unan a zéou d'ar c'hleûzeur, hag eunn all a gleiz d'ézhañ.

4. Ha mé a gomzaz oud ann éal a gomzé enn-oun, ô lavarout : Pétrâ eo ar ré-zé, va aotrou ?

5. Hag ann éal a gomzé enn-oun a respouñtaz, hag a lavaraz d'in : Ha na ouzoud-dé két pétrâ eo ar ré-zé ? Ha mé a lavaraz : Na ouzoun két, va aotrou.

6. Hag héñ a gomzaz ouz-in, ô lavarout : Hé-mañ eo gér ann Aotrou da Zorobabel, ô lavarout : Na dré eunn armé, na dré ann ners, hôgen dré va spéred, émé Aotrou ann arméou.

7. Piou oud-hé, ménéz brâz, dirâk Zorobabel ? Kompézet *é vézi* : hag héñ a dennô ar penn méan, hag a geidô ar c'haerded oud ar c'haerded.

8. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

9. Daouarn Zorobabel hô deûz diazézet ann ti-mañ, hag hé zaouarn hé beûr-c'hrai : ha c'houi a wézô pénaoz aotrou ann arméou en deûz va c'haset étrézég enn-hoc'h.

10. Râk piou a zispriz ann deisiou bihan ? hî en em laouénai, hag a wélô ar méan stéan é dourn Zorobabel. Ar seiz-zé eo seiz lagad ann Aotrou, péré a réd dré ann douar holl.

11. Ha mé a gomzaz, hag a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ eo ann diou wézen-olived-zé, a zô enn tu déou d'ar c'hañtoler, hag enn tu kleiz d'ézhañ ?

12. Ha mé a gomzaz eunn eil wéach, hag a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ eo ann diou vôden gwéz-olived, a zô oud ann daou vég aour, é péré éma ar c'haniou aour dré béré é réd *ann éôl ?*

13. Hag héñ a gomzaz ouz-in, ô lavarout : Ha na ouzoud-dé két pétrâ eo ar ré-zé ? Ha mé a lavaraz : Na ouzoun két, va aotrou.

14. Hag héñ a lavaraz d'in : Ar ré-zé eô ann daou vab éôliet a zô savet dirâk trec'her ann douar holl.

V. PENNAD.

Diwar-benn al levr a nich.

1. Ha mé a drôaz, hag a zavaz va daoulagad : ha chétu é wéliz eul levr-rollet hag a niché.

2. Hag ann éal a lavaraz d'in : Pétrâ a wélez-dé ? Ha mé a lavaraz : Mé a wél eul levr-rollet hag a nic'h ; eûz a ugeñt ilinad a héd, hag eûz a zég ilinad a léd.

3. Hag héñ a lavaraz d'in : Ar valloz eo a zô deûet er-méaz war c'horré ann douar holl : râk pép laer a vézô barnet, ével ma eo skrivet enn-hañ : ha pép touer a vézô barnet ivé dioutbañ.

4. Hé zigas a rinn, émé Aotrou ann arméou, hag héñ a zeûi é tî al laer, hag é tî ann hini a dou é gaou em hanô : hag héñ a choumô é kreiz hé dî, hag é vévézô anézhañ, hag hé goat, hag hé vein.

5. Hag ann éal a gomzé enn-oun a iéaz er-méaz, hag a lavaraz d'in : Saô da zaoulagad, ha gwél pétrâ eo ann dra-zé a ia er-méaz.

6. Ha mé a lavaraz : Pétrâ eo ? Hag héñ a lavaraz : Eur pôd a ia â er-méaz. Hag héñ a lavaraz *c'hoaz* : hô lagad eo enn douar holl.

7. Ha chétu é oé douget eur poéz ploum, ha chétu eur c'hrég a oa azézet é-kreiz ar pôd.

8. Hag héñ a lavaraz : Houn-nez eo ar fallagriez. Hag héñ a daolaz anézhi é-kreiz ar pôd, hag a lékéaz ar poéz ploum war hé c'hénou-héñ.

9. Ha mé a zavaz va daoulagad, hag a zellaz : ha chétu diou c'hrég a zeûaz er-méaz ; hag ann avel *a c'houézé* enn hô diou-askel ; râk diou-askel hô doa ével diou-askel skoul : hag hî a c'horrôaz ar pôd étré ann douar hag ann éñv.

10. Ha mé a lavaraz d'ann éal a gomzé enn-oun : Péléac'h é tougoñthi ar pôd ?

11. Hag héñ a lavaraz d'in : Évit ma vézô savet eunn tî d'ézhañ é brô Sennaar, ma vézô startéet, ha lékéat énô war hé ziazez hé-unan.

VI. PENNAD.

Gwélédigez ar pevar c'harr.

1. Ha mé a drôaz, hag a zavaz va daoulagad, hag a zellaz : ha chétu pevar c'harr a zeûé er-méaz eûz a greiz daou vénez : hag ar ménésiou-*zé a oa* ménésiou arem.

2. Oud ar c'heñta karr *éz oa* kézeg gell, hag oud ann eil karr kézek dû.

3. Hag oud ann trédé karr kézeg gwenn, hag oud ar pevaré karr kézek briz, ha kré.

4. Ha mé a gomzaz, hag a lavaraz d'ann éal a gomzé enn-oun : Pétrâ eo ar ré-zé, va aotrou ?

5. Hag ann éal a respouñtaz, hag a lavaraz d'in : Ar ré-zé eo ar péder avel ann éñv, a ia er-méaz, évit sével dirâk trec'her ann douar holl.

6. Ar c'hézek dû a iéaz er-méaz war-zû brô ann hañter-nôz ; hag ar ré wenn a iéaz war hô lerc'h ; hag ar ré vîz a iéaz er-méaz war-zû brô ar c'hrésteiz.

7. Hôgen ar ré gréva anézhô a iéaz er-méaz, hag hî a glaské moñt ha rédek dré ann douar holl. Hag héñ a lavaraz : It, ha rédit dré ann douar holl. Hag hî a rédaz dré ann douar holl.

8. Hag héñ a c'halvaz ac'hanoun, hag a gomzaz ouz-in, ô lavarout : Chétu ar ré a zô éat er-méaz war-zû brô ann hañter-nôz hô deûz lékéat da éhana va avel é brô ann hañter-nôz.

9. Ha gér ann Aotrou a zeûaz d'in, ô lavarout :

10. Kémer digañd ar ré a zô bét dizouget, digañt Holdai, digañt Tobias, ha digañd Idaias, péré a zô deûet eûz a Vabilon : ha té a zeûi enn deiz-zé, hag éz î é tî Josias mâb Sofonias.

11. Hag é kéméri aour hag arc'hañt, hag é ri kurunennou, a likii war benn Jésus mâb Josédek ar bélek-brâz ;

12. Hag é komzi out-hañ, ô lavarout : Ével-henn é komz Aotrou ann arméou, ô lavarout : CHÉTU ANN DÉN A ZÔ HANVET AR SAV-HÉOL : anézhañ hé-unan é vézô ganet, hag héñ a zavô eunn templ d'ann Aotrou.

13. Sével a rai eunn templ d'ann Aotrou : hag héñ a zougô ar c'hloar, hag a azézô, hag a aotrouniô war hé drôn : ar bélek a vézô ivé war hé drôn, hag eur c'huzul a béoc'h a vézô étré-z-hô hô daou.

14. Ar c'hurunennou-zé *rôet* gañd Hélem, gañt Tobias, gañd Idaias, ha gañt Hem mâb Sofonias, a vézô da éñvor é templ ann Aotrou.

15. Hag ar ré a zô pell a zeûi, hag a zavô gan-é-hoc'h templ ann Aotrou : ha c'houi a wézô pénaoz Aotrou ann arméou en deûz va c'haset étrézég enn-hoc'h. Hôgen kémeñt-sé a vézô, mar sélaouit mouéz ann Aotrou hô Toué.

—

VII. PENNAD.

Ann Aotrou a zistaol iuniou ar Iuzevien.

1. Er pevaré bloaz eûz ar roué Darius, é teûaz gér ann Aotrou da Zac'harias, er pevaré *deiz* eûz ann naved miz, hanvet Kasleu ;

2. Pa gasaz Sarasar, ha Rogommelech, hag ann dûd a oa gañt-hañ, da di Doué, évit pédi dirâg ann Aotrou ;

3. Évit komza out béleien tî Aotrou ann arméou, hag oud ar broféded, ô lavarout : Ha réd eo c'hoaz d'é-omp gwéla er pempved miz ; ha ni a dlé en em zañtéla, ével ma hon eûz gréat a-zoug kémeñd à vloavésiou ?

4. Neûzé gér Aotrou ann arméou a zeûaz d'in, ô lavarout :

5. Komz oud holl bobl ar vrô, hag oud ar véleien, ô lavarout : Pa hoc'h eûz iunet, ha pa hoc'h eûz gwélet er pempved hag er seizved *miz* a-zoug ann dék vloaz ha trî-ugeñt-zé, hag évid-oun eo hoc'h eûz iunet ?

6. Ha pa hoc'h eûz debret, ha pa hoc'h eûz évet, ha né két évid-hoc'h, évid-hoc'h hoc'h-unan hoc'h eûz debret, hag hoc'h eûz évet ?

7. Ha né két ar ré-zé ar geriou en deûz lavaret ann Aotrou dré c'hénou ar broféded keñt, pa oa c'hoaz Jéruzalem leûn a dûd, ha pa oa pinvidik, hî hag ar c'heriou war hé zrô, ha pa oa leûn a dûd ar c'hésteiz hag ar c'hompézennou ?

8. Ha gér ann Aotrou a zeûaz da Zac'harias, ô lavarout :

9. Ével-henn é komz Aotrou ann arméou, ô lavarout : Barnit hervez-ar wirionez, ha ra vézô pép-hini ac'hanoc'h trugarek ha trugarézuz é-kéñ ver hé vreûr.

10. Na vac'hit nag ann iñtañvez, nag ann emzivad, nag ann diavésiad, nag ar paour : ha na vennet két eunn dén a zroug enn hé galoun oud hé vreûr.

11. Hôgen né két fellet d'ézhô lakaad évez, hag hî hô deûz trôet hô c'hein enn eur voñt-kuit, hag hô deûz pounnéréet hô diskouarn évit na glevcheñt két.

12. Hag hî hô deûz lékéat hô c'haloun ével ann diamañt, évit na glevcheñt két al lézen nag ar geriou en doa kaset Aotrou ann arméou enn hé spéred dré c'hénou ar broféded keñt : hag eo savet eunn drouk brâz é Aotrou ann arméou.

13. Hag eo bét c'hoarvézet ével ma en deûz lavaret, hag hî n'hô deûz két sélaouet : ével-sé é c'harmiñt, ha na zélaouinn két out-hô, émé Aotrou ann arméou.

14. Ha mé em eûz hô skiñet dré ann holl rouañtélésiou ha na anavéziñt két : hag ar vrô a zô bét dismañtret enn abek d'ézhô, enn bévélep doaré n'az â, na na zeû dén dré-z-hi : hag hî hô deûz trôet eur vrô dudiuz enn eunn distrô.

—

VIII. PENNAD.

Ar boblou a-ziavéaz en em unanó gañt bugalé Juda.

1. Ha gér Aotrou ann arméou a zeûaz *d'in*, ô lavarout :

2. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Eunn oaz brâz em eûz bét évit Sion : oaz ha droug a zô bet savet enn-oun évit-hi.

3. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Distrôet ounn out Sion, hag é chouminn é-kreiz Jéruzalem : ha Jéruzalem a vézô galvet kéar a wirionez, ha ménez Aotrou ann arméou, ar ménez saûtel.

4. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : C'hoaz é choumô gwazedkôz ha merc'hed-kôz é leûriou-kéar Jéruzalem ; ha tûd gañd eur vaz enn hô dourn enn abek d'al lôd brâz eûz hô deisiou.

5. Hag hé leûriou-kéar a vézô leûn a baotrédigou hag a verc'hédigou a c'hoariô enn hé leûriou-kéar.

6. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Mar d-eo diez *ann dra-zé* enn deisiou-zé da zaoulagad dilerc'h ar bobl-zé, ha diez é vézô d'am daoulagad, émé Aotrou ann arméou ?

7. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Chétu mé a zieûbô va fobl eûz a vrô ar sâv-héol, hag eûz a vrô ar-c'hûs-héol.

8. Ha mé hô digasô, hag hî a choumô é-kreiz Jéruzalem : hag hî a vézô da bobl d'in, ha mé a vézô da Zoué d'ézhô er wirionez hag er reizded.

9. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Krévait hô taouarn, c'houi péré a glev enn deisiou-mañ ar geriou-mañ dré c'hénou ar broféded, enn deiz é péhini eo bét diazézet tî Aotrou ann arméou, évit sével hé dempl.

10. Râg abarz ann deisiou-zé na oa két a c'hôbr évid ann dûd, nag a c'hôbr évid al loéned, ha né oa két a béoc'h évid ar ré a iéa ébarz, nag évid ar ré a iéa er-méaz, enn abek d'ann eñkrez : ha mé am boa dilézet ann dûd holl ann eil oud égilé.

11. Hôgen brémañ na aozinn két ann dilerc'h eûz ar bobl-mañ ével enn deisiou keñt, émé Aotrou ann arméou.

12. Râg hâd a béoc'h é vézô : ar winien a rôi hé frouez, ann douar a rôi hé éd, hag ann éñvou a rôi hô gliz : ha mé a lakai ann dilerc'h eûz ar bobl-zé da berc'henna kémeñt-sé.

13. Hag ével-henn é c'hoarvéz : Ével ma oc'h bét da valloz é-touez ar brôadou, tî Juda, ha tî Israel ; ével-sé é tieûbinn achanoc'h, hag é viot da

vennoz : n'hô pézet két a acun, r'en em grévai hô taouarn.

14. Râg ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Ével ma em eûz mennet hô klac'hari, pa hô deûz hô tadou tennet war-n-ézhô va droug, émé ann Aotrou,

15. Ha n'em eûz két bét a druez ouz-hoc'h ; ével-sé ounn trôet, hag em eûz mennet enn deisiou-mañ ôbervâd da dî Juda, ha da Jéruzalem : n'hô pézet két a aoun.

16. Hôgen chétu amañ ar péz a réot : Ra lavarô pép-hini ar wirionez d'hé nésa : Barnit oud hô persier hervez ar wirionez hag ar péoc'h.

17. Na vennet hini droug enn hé galoun a-éneb hé viñoun : na garit két al léou gaou : râk kémeñt-sé a gasaann, émé ann Aotrou.

18. Ha gér Aotrou ann arméou a zeûaz d'in, ô lavarout :

19. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Iûn ar pevaré *miz*, ha iûn ar pempved, ha iûn ar seizved, ha iûn ann dékved a drôi évit tî Juda é dudi hag é lévénez, hag é goéliou lîd : karit hép-kén ar wirionez hag ar péoc'h.

20. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Doñd a rai ivé ar boblou, hag é choumiñt é kalz eûz *hô* kériou,

21. Ha tûd unan a iélô da gavout tûd ébén, ô lavarout : Déomp da bédi dirâg ann Aotrou, ha klaskomp Aotrou ann arméou : ha mé a iélô ivé.

22. Doñd a rai éta kalz poblou, ha brôadou kré da glaskout Aotrou ann arméou é Jéruzalem, ha da bédi dirâg ann Aotrou.

23. Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Enn deisiou-zé dék dén eûz a béb brôad hag eûz a béb iéz, a gémérô eur Iuzeo dré benn-pil hé zaé, ô lavarout : Gan-é-hoc'h éz aimp : râk klevet hon eûz pénaoz éma Doué gan-é-hoc'h.

—

IX. PENNAD.

Lévénez évit merc'h Sion.

1. Béac'h gér ann Aotrou é douar

Hadrac'h, hag é holl vreûriézou Israel a zô *trôet* oud ann Aotrou.

2. Émat ivé enn hé harzou, ha Tir, ha Sidon : ô véza ma hô deûz fougéet gañt hô furnez.

3. Tir é deûz savet kréou évit-hi : berniet é deûz ann arc'hañt ével poultr, hag ann aour ével fañk ar ruou.

4. Chétu ann Aotrou a biaouô anézhi, hag a vrévô hé ners er môr ; hag hi a vézô louñket gañd ann tân.

5. Askalon a welô *kémeñt-sé*, hag hi é dévézô aoun ; ha Gaza *ivé*, hag hi é dévézô doan ; hag Akkaron *ivé*, hag hi é deûz kollet hé géd : ha Gaza a vézô diroué, hag Askalon didud.

6. Ann diavésiad a azézô é Azot, ha mé a ziskarô rogoni ar Filistined.

7. Ha mé a dennô hé wâd eûz hé c'hénou, hag hé argarzidigésiou eûz a greiz hé zeñt ; hag héñ a vézô dilézet d'hon Doué : ével dûg é vézô é Juda, hag Akkaron ével eur Jébuséad.

8. Ha mé a lakai enn-drô d'am zi va brézélidi, péré a iélô hag a zeûi ; hag ar preizer na dréménô mui enn hô c'hreiz, ô véza ma émiñt brémañ dirâk va daoulagad.

9. Trid-kaer, merc'h Sion, en em laouéna, merc'h Jéruzalem : chétu da roué a zeû d'az kavout, hag hén reiz, ha salver : paour eo, ha piñet war eunn azénez, ha war ébeul ann azénez.

10. Dispenna a rinn kirri Éfraim, ha kézek Jéruzalem, hag ar gwarégou brézel a vézô torret : ar péoc'h a embannô é-touez ar brôadou, hag hé c'halloud a iélô eûz a eûr môr bétég ar môr *all*, eûz ar ster bétég harzou ann douar.

11. Té ivé dré wâd da gévrédigez éc'h eûz tennet da sklaved er-méaz eûz al lenn dizour.

12. Distrôit d'hô kréou, c'houi sklaved leûn a c'héd ; daou-gémeñt a rôinn d'id ével m'en diouganann hiriô.

13. Steñet em eûz Juda ével eur warek, hag em eûz leûniet Éfraim : lakaad a rinn da zével da vipien, ô Sion, a-énep da vipien, ô Grésia : da lakaad a rinn ével klézé ar ré gré.

14. Ann Aotrou Doué a vézô gwélet a-ziouc'h d'ézhô ; hé zaez a iélô ermeaz ével ar foeltr : ann Aotrou Doué a zonô gañd ar c'horn-boud, hag a gerzô é korventennou ar c'hrésteiz.

15. Aotrou ann arméou hô gwarézô : hag hi a louñkô hag a drec'hô gañt mein hô batalm : hi a évô, hag a vézvô ével gañt gwîn ; leûniet é véziñt ével kôpou, hag ével korniou ann aoter.

16. Hag ann Aotrou hô Doué a zieûbô anézhô enn deiz-zé, ével tropel hé bobl : râg *ével* mein sañtel é véziñt savet enn hé zouar.

17. Râk pétrâ en deûz ann Aotrou a vâd hag a gaer, némét gwiniz ar rézilennet, hag ar gwîn a laka ar gwerc'hézed da eñgéheñta.

—

X. PENNAD.

N'eûz némed ann Aotrou a hell rei ar péz a c'houlenneur.

1. Goulennit glaô digañd ann Aotrou enn diskar-amzer, hag ann Aotrou a lakai da gouéza erc'h, hag a rôi d'é-hoc'h glaveier brâz, ha géot é park pép-hini ac'hanoc'h.

2. Râg ann idolou hô deûz lavaret traou gwân, ann diouganerien hô deûz gwélet traou gaou, hag ann huvréerien hô deûz komzet enn-aner : enn-aner ivé hô deûz rôet hô dizoan : râk-sé eo bét kaset *va fobl* ével eunn tropel : glac'haret eo bét, ô véza n'en doa két a véser.

3. War ar véserien eo bét savet va frouden, hag é emwélinn ar vouc'hed : râg Aotrou ann arméou en deûz emwélet hé dropel, tî Juda ; hag héñ en deûz hô lékéat ével hé varc'h a fougé er brézel.

4. Anézhañ é teûi ar c'hoñ, anézhañ ar peûl, anézhañ ar wareg a vrézel ; anézhañ é teûi pép preizer kévret.

5. Hag hi a vézô ével tûd-kré péré a vâc'h fañk ann heñchou enn emgann : hag hi a vrézélékai, ô véza ma vézô ann Aotrou gañt-hô ; hag é tispenniñt ar varc'heien.

6. Ken-nerza a rinn ti Jnda, hag é tieûbinn tî Jozef : ha mé hô lakai da zistrei, ô véza m'am bézô truez out-hô : hag hi a vézô ével ma oañt abarz m'am boa hô distaolet ; râk mé eo ann Aotrou hô Doué, hag é klevinn out-hô.

7. Hag hi a vézô ével kalouneien Éfraim ; hag hô c'haloun en em laouénai ével gañd ar gwîn : hô mipien *hó* gwélô, hag en em laouénai, hag hô c'haloun a dridô enn Aotrou.

8. Hô c'houibana a rinn, hô strolla a rinn, ô véza ma em eûz hô dasprénet : hô faotta a rinn ével ma oañt paot keñt.

9. Mé hô hadô é-touez ar boblou, hag hi a bell hô dévézô koun ac'hanoun : gañd hô bugalé é véviñt, hag é tistrôiñt.

10. Ha mé hô digasô eûz a vrô ann Éjipt, hag hô strollô eûz ann Assiria, hag hô c'hasô é brô Galaad hag al Liban ; ha na vézô két kavet a léac'h *a-walc'h* évit-hô.

11. Hag héñ a dreûzô ar striz-vôr, hag a skôi war goummou ar môr ; hag ann holl steriou a vézô kéflusket bétég ar gwéled : rogeñtez Assur a vézô vuéléet, ha gwalen roué ann Éjipt a iélô kuit.

12. Hô c'hen-nerza a rinn enn Aotrou, hag hi a valeô enn hé hanô, émé ann Aotrou.

—

XI. PENNAD.

Dismañtr Jéruzalem. Ann Aotrou a dorr diou wialen-vésa.

1. Digor da zôriou, ô Liban, ha ra vézô devet gañd ann tân da wézsedr.

2. Iouc'hit, gwéz-sapr, râg ar gwézsedr a zô kouézet ; râg ar ré uc'héla a zô diskaret : iouc'hit, dervenned Basan, râg ar c'hoat kré a zô trouc'het.

3. Mouéz keinvanuz ar véserien *a glevann*, ô véza ma eo dismañtret hô

fougé ; ha trouz iuduz al léoned, ô véza ma eo kaset-da-gét balc'hder ar Jordan.

4. Ével-henn é lavar ann Aotrou va Doué : Pask ann déñved lâz,

5. Péré a lazé hô ferc'hennet, hép truez é-béd, hag a werzeñt, ô lavarout : Benniget *ra vézô* ann Aotrou, da binvidig omp deûet : hag hô méserien na esperneñt két anézhô.

6. Ha mé ivé na esperninn két peloc'h tûd ar vrô-zé, émé ann Aotrou : chétu mé a lakai ann dûd, ann eil étré daouarn égilé, hag étré daouarn hô roué : hag hi a wastô ar vrô, ha n'hô zenninn két eûz hô daouarn.

7. Râk-sé, ô péorien ann tropel, é paskinn ann déñved lâz. Ha mé a géméraz diou wialen, hag é c'halviz unan anézhô ar Géned, hag é c'halviz ébén ar Gordennik : hag é paskiz ann tropel.

8. Ha mé a lazaz trî meser enn eur miz, ha va éné a zô en em strizet enn hô c'héñver, ô véza ma eo bét hô éné édrô em c'héñver.

9. Hag em eûz lavaret : N'hô paskinn két : ra varvô néb a varvô ; ha ra vézô lazet néb a vézô lazet ; hag eûz ann dilerc'h r'en em zebrô ann eil égilé.

10. Ha mé a géméraz va gwialen a oa galvet ar Géned, hag é torriz anézhi, évit terri ar gévrédigez em boa gréat gañd ann holl boblou.

11. Hag hi a oé torret enn deiz-zé : ha péorien ann tropel, péré hô doa miret *va lézen*, a anavézaz pénaoz é oa gér ann Aotrou.

12. Ha mé a lavaraz d'ézhô : Ma her c'havit mâd, digasit va gôbr ; anéz, list-héñ. Hag hi a boézaz trégoñt péz arc'hañt évit va gôbr.

13. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in : Taol-héñ d'ar skeûdenner, ar gôbr kaer-zé, hô deûz kavet a dalienn. Ha mé a géméraz ann trégoñt péz arc'hañt, hag é taoliz anézhô d'ar skeûdenner é ti ann Aotrou.

14. Ha mé a dorraz va eil wialen, a oa bét galvet gan-éñ ar Gordennik, évit diframma ar vreûdeûriez étré Juda hag Israel.

15. Hag ann Aotrou a lavaraz d'in :

Kémer c'hoaz holl arwésiou eur meser foll.

16. Râk chétu é likiinn da zével war ann douar eur meser, péhini na emwelô két ann dañvad dilézet, na glaskô két ann hini diañket, na iac'hai két ann hini klañv, na vagô két ann hini a vézô enn hé zâ, a zebrô kîg ar ré-lard, hag a dorrô hô ivinou.

17. O méser, ô idol, a zilez ann tropel : ar c'hlézé a gouézô war hé vréac'h, ha war hé lagad déou : hé vréac'h a zizéc'hô hag a wévô, hag hé lagad déou a gouézô enn dévalien hag enn amc'houlou.

—

XII. PENNAD.

Spéred a drugarez skiñet war di David ha war dud Jéruzalem.

1. Béac'h gér ann Aotrou war Israel. *Ével-henn* é lavar ann Aotrou, péhini en deûz lédet ann éñv, péhini en deûz diazézet ann douar, ha péhini en deûz doaréet enn dén, spéred ann dén.

2. Chétu mé a lakai Jéruzalem, évid ann holl boblou trô-war-drô, ével dôr eunn davarn : Juda hé-unan a c'hrounnô Jéruzalem.

3. Hôgen chétu pétrâ a c'hoarvézô : Enn deiz-zé é likiinn Jéruzalem da véza eur méan pounner brâz évid ann holl boblou : kémeñd-hini a fellô d'ézhañ hé zével a vézô bloñset ha roget ; hag holl vrôadou ann douar en em strollô enn hé énep.

4. Enn deiz-zé, émé ann-Aotrou, é skôinn gañd bâd ann holl gézek, ha gañd diboell ar varc'heien : war di Juda é tigorinn va daoulagad, hag holl gézeg ar boblou a skôinn gañd dalleñtez.

5. Ha duged Juda a lavarô enn hô c'haloun : Ra vézô da ners d'in tûd Jéruzalem é Aotrou ann arméou hô Doué.

6. Enn deiz-zé é likiinn duged Juda ével eur c'héf tân enn eur c'hoad, hag ével eur c'houlaouen er c'hôlô : hag hî a louñkô a zéou hag a gleiz ann holl boblou trô-war-drô : ha Jéruzalem a vézô leûn a dûd c'hoaz enn hé léac'h keñt, é Jéruzalem.

7. Hag ann Aotrou a zieûbô teltou Juda, ével er penn-keñta ; évit na fougéô két tî David gañt rogoni, ha na zavô két tûd Jéruzalem a-énep Juda.

8. Enn deiz-zé ann Aotrou a warézô tûd Jéruzalem, hag ann toc'hora anézhô enn deiz-zé a vézô ével David : ha tî David *a vézô* ével *ti* Doué, ével éal ann Aotrou dirâg hô daoulagad.

9. Hag ével-henn é c'hoarvézô enn deiz-zé : dispenna a rinn ann holl vrôadou a zeûi a-énep Jéruzalem.

10. Ha mé a skiñô war di David, ha war dud Jéruzalem, eur spéred a drugarez hag a béden : hag hî a zellô ouz-in, mé péhini hô dévézô toullet : gwéla a raiñt dourek, ével ma wéleur war eur penn-her : keinvani a raiñt, ével ma keinvaneur war varô eur c'heñta-ganet.

11. Enn deiz-zé é vézô eur c'hañv brâz é Jéruzalem, é doaré kañv Adadremmon é kompézen Mageddon.

12. Hag ar vrô a vézô é kañv : ann tiadou hag ann tiadou enn hô zû : tiadou tî David enn hô zû, hag hô gragez enn hô zû :

13. Tiadou tî Natan enn hô zû, hag hô gragez enn hô zû : tiadou tî Lévi enn hô zû, hag hô gragez enn hô zû : tiadou tî Sémei enn hô zû, hag hô gragez enn hô zû :

14. Ann holl diadou all, ann tiadou hag ann tiadou enn hô zû, hag hô gragez enn hô zû.

—

XIII. PENNAD.

Méser skôet. Dêñved skiñet.

1. Enn deiz-zé é vézô eur feuñteun digor da di David, ha da dûd Jéruzalem, évit gwalc'hi saotr ar péc'her hag ar c'hrég enn hé misiou.

2. Hag ével-henn é c'hoarvézô enn deiz-zé, émé Aotrou ann arméou : Lémel a rinn hanvou ann idolou diwar ann douar, ha na vézô mui a goun anézhô : tenna a rinn eûz ann douar ar fals-broféded, hag ar spéred louz.

3. Hag ével-henn é c'hoarvézô : Mar teû eur ré da ziougani pelloc'h, hé dâd hag hé vamm péré hô deûz hé c'hanet, a lavarô d'ézhañ : Na vévi két ; râg gevier éc'h eûz lavaret é hanô ann Aotrou ; hag hé dâd hag hé vamm péré hô deûz hé c'hanet, a doullô anézhañ, pa en dévézô diouganet.

4. Hag ével-henn é c'hoarvézô : Enn deiz-zé hép-hini eûz ar broféded-zé pa ziouganô, a vézô mézékéet gañd hé wélédigez hé-unan : n'en em c'hôlôiñt mui gañt seier reûn évit touella :

5. Hôgen *pép-hini anézhô* a lavarô : N'ounn két eur profed, eul labourer douar ounn : râk skouér Adam em eûz heûliet adalek va iaouañktiz.

6. Hag é vézô lavaret d'ézhañ : Pétrâ eo ar gouliou-zé a zô é-kreiz da zaouarn ? Hag héñ a lavarô : Ével-sé ounn bét gouliet é tî ar ré a garé ac'hanoun.

7. Dihun, ô klézé, a-énep va meser, hag a-éneb ann dén en em stag ouz-in, émé Aotrou ann arméou : skô war ar meser, hag ann dêñved a vézô skiñet : hag é tistrôinn va dourn étrézég ar ré vihan.

8. Enn douar holl é vézô, émé ann Aotrou, diou rann, a vézô skiñet, hag a iélô da-gét ; hag eunn drédé rann hag a choumô.

9. Ann drédé rann a gasinn a-dreûz d'ann tân, hag é tevinn anézhô ével ma teveur ann arc'hañt, hag é arnodinn anézhô ével ma arnodeur ann aour. Hî am galvô dré va hanô, ha mé a glevô out-hô. Mé a lavarô : Va fobl oud ; hag hî a lavarô : Ann Aotrou *eo* va Doué.

—

XIV. PENNAD.

Énébourien Jéruzalem a zeûi da azeûlierien d'ann Aotrou.

1. Chétu é teûi deisiou ann Aotrou,

hag é vézô rannet da ziwiskou enn da greiz.

2. Ann holl vrôadou a strollinn évit brézélékaat out Jéruzalem : ar géar a vézô kéméret, ann tiez a vézô preizet, hag ar gragez a vézô gwallet : ann hañter eûz a géar a iélô er-méaz é sklavérez, hag ann dilerc'h eûz ar bobl na vézô két kaset-kuit eûz a géar.

3. Hag ann Aotrou a iélô er-méaz, hag a vrézélékai oud ar brôadou-zé, ével ma en deûz brézélékéet é deiz anu emgann.

4. Hag hé dreid a zavô enn deiz-zé war vénez Olived, a zô râg-énep da Jéruzalem war-zû ar sâv-héol : ménez Olived oc'h en em ranna dré hé greiz, war-zû ar sâv-héol, ha war-zû ar c'hûs-héol, a lézô eunn digor brâz ; hag ann hañter eûz ar ménez en em daolô war-zû ann hañter-nôz, hag ann hañter all war-zû ar c'hrésteiz.

5. Ha c'houi a dec'hô étrézé traoñien ar ménésiou, râk traoñien ar ménésiou a vézô tôst : ha c'houi a dec'hô, ével ma hoc'h eûz tec'het a zirâg ar c'hrén-douar é deisiou Ozias roué Juda : hag ann Aotrou va Doué a zeûi, hag ann holl zeñt gañt-hañ.

6. Hag ével-henn é c'hoarvézô enn deiz-zé : na vézô két a c'houlou, hôgen iénien ha réô.

7. Eunn deiz a vézô, hag a zô anavézet gañd ann Aotrou, ha na vézô na deiz na nôz : ha war ar pardaez é vézô ar goulou.

8. Hag ével-henn é c'hoarvézô enn deiz-zé : Doureier béô a iélô er-méaz eûz a Jéruzalem : ann hañter anézhô *a rédô* war-zû môr ar sâv-héol, hag ann hañter all war-zû môr ar c'hûs-héol : enn hañv hag er goañv é véziñt.

9. Hag ann Aotrou a vézô da roué war ann douar holl : enn deiz-zé ann Aotrou a vézô unan, hag hé hanô a vézô unan.

10. Hag ann holl vrô a zistrôi bétég ann distrô, eûz a grec'hien Remmon bétég ar c'hrésteiz eûz a Jéruzalem : hag hî a vézô gorrôet, hag a choumô enn hé léac'h, eûz a berz Beñjamin bété léac'h ar porz keñta, ha bété porz ar c'hoñou ; hag eûz a dour Hananéel bété gwaskellou ar roué.

11. Hag hî a choumô enn-hi, ha na vézô mui a argarzidigez : hôgen Jéruzalem a arzaôô gañt kréd.

12. Ha chétu ar gouli a skôi ann Aotrou war ann holl vrôadou, péré hô deûz brézélékéet out-Jéruzalem : kik pép-hini anézhô a vézô bévézet hag hî war hô zreid, hô daoulagad a vreinô enn hô zoullou, hag hô zéôd a zizec'hô enn hô génou.

13. Enn deiz-zé é lakai ann Aotrou da zével eur c'héflusk brâz enn hô zouez : ann eil a gémérô dourn égilé, hag ar breûr a lakai hé zourn war zourn hé vreûr.

14. Hôgen Juda a vrézélékai out Jéruzalem : hag é vézô gréat eunn dastum brâz eûz a vadou ann holl vrôadou trô-war-drô, aour, hag ar-c'hañt, hag eul lôd brâz a ziad.

15. Ha dismañtr ar c'hézek, hag ar muled, hag ar c'hañvaled, hag ann azéned, hag ann holl loéned a vézô er c'hamp, a vézô héñvel oud ann dismañtr-mañ.

16. Ar ré holl péré a vézô choumet eûz ann holl vrôadou a vézô bét savet out Jéruzalem, a biñô bép ploaz évid azeûli ar roué, Aotrou ann arméou, hag évit lida goél ann teltou.

17. Hag ével-henn é c'hoarvézô : Piou-bennâg eûz a diadou ar vrô ha na biñô két da Jéruzalem, évid azeûli ar roué, Aotrou ann arméou, na gouézô két a c'hlaô war-n-ézhañ.

18. Mar bez eunn tiad-bennâg eûz ann Éjipt ha na biñô két, ha na zeûi két *dî* : na gouézô két a c'hlaô war-n-ézhô ; hag hî a vézô skôet gañd ann hévélep dismañtr a gouézô a berz ann Aotrou war ann holl vroadou péré na biñiñt két évit lida goél ann teltou.

19. Hen-nez é vézô *kastiz* péc'hed ann Éjipt, ha *kastiz* péc'hed ann holl vrôadou, péré na véziñt két bét piñet évit lida goél ann teltou.

20. Enn deiz-zé, kémeñd a vézô war wesken ar marc'h a vézô gwéstlet d'ann Aotrou : hag ar c'haoteriou a vézô ker paot é tî ann Aotrou, hag ar c'hôpou dirâg ann aoter.

21. Ann holl gaoteriou é Jéruzalem hag é Juda a vézô gwéstlet da Aotrou ann arméou : ha kémeñd hini a rai sakrifisou, a zeûi, a gémérô anézhô, hag a lakai da boaza enn-hô : ha na vézô mui a varc'hadour é ti Aotrou ann arméou enn deiz-zé.

LEVR MALAC'HIAS.

I. PENNAD.

Rébechou a rá Malac'hias d'ar bobl a Israel.

1. Béac'h gér ann Aotrou da Israel dré zourn Malac'hias.

2. Hô karet em eûz, émé ann Aotrou, hag hoc'h eûz lavaret : É pétrâ éc'h eûz-té hor c'haret ? Ésau hag héñ né oa két breûr da Jakob, émé ann Aotrou ? ha koulskoudé em eûz karet Jakob,

3. Hag em eûz kaséet Ésau, hag em eûz lékéat hé vénésiou da eunn distrô, ha *róet* hé zigwéz da érévenñt ann distrô.

4. Ma lavar ann Iduméa : Dismañtret omb bét, hôgen nî a zistrôi hag a assavô ar péz a zô bét dismañtret : ével-henn é lavar Aotrou ann arméou : Hî a zavô, ha mé a ziskarô ; hag hî a vézô galvet harzou ar fallagriez, hag ar bobl out péhini eo buanékéet ann Aotrou da-vikenn.

5. Hag hô taoulagad a wélô, hag é léverrot : Ra vézô meûlet ann Aotrou war harzou Israel.

6. Ar mâb a énor hé dâd, hag ar mével *a zouj* hé vestr : mar d-ounn éta tâd, péléac'h éma va énor ? ha mar d-ounn mestr, péléac'h éma va douj ? émé Aotrou ann arméou, d'é-hoc'h-hu, béleien, péré a zispriz va hanô, hag a lavar : É pétrâ hon eûz-ni disprizet da hanô ?

7. Kenniga a rit war va aoter bara saotret, hag é livirit : É pétrâ hon eûz-ni da zaotret ? Enn abek ma hoc'h eûz lavaret : Disprizet eo taol ann Aotrou.

8. Mar kennigit *eul loen* dall évit béza lazet, ha né két eunn drouk ? mar kennigit *eul loen* gamm pé glañv, ha né két eunn drouk ? Kennig-héñ d'as dûg, évit gwélout, ma hétô d'éz-hañ, ha ma vézi digéméret mâd gañt-hañ, émé Aotrou ann arméou.

9. Pédit éta bremañ, dirâg ann Aotrou, m'en dévézô truez ouz-hoc'h (râg gañd hô tourn eo bét gréat kémeñt-sé), ha m'hô tigémérô mâd, émé Aotrou ann arméou.

10. Piou ac'hanoc'h a zerr ann ôriou, hag a c'houéz ann tân war va aoter évit nétrâ ? N'éma két va ioul enn-hoc'h, émé Aotrou ann arméou : ha na zigémérinn két a c'hôbr eûz hô taouarn.

11. Râg adaleg ar sâv-héol bétég ar c'hûs-héol, eo brâz va hanô é-touez ar brôadou : hag é pép léac'h é réeur sakrifisou d'in, hag é kennigeur d'am hanô eur c'hennig glân : ô véza ma eo brâz va hanô é-touez ar brôadou, émé Aotrou ann arméou.

12. Hôgen c'houi hoc'h eûz hé zaotret, pa livirit : Taol ann Aotrou a zô saotret ; hag ar péz a lékéeur war-n-ézhi a zô disprizuz, gañd ann tân a zev anézhañ.

13. Hag é livirit : Chétu eûz hol labour, hag é c'houézit war-n-ézhañ, émé Aotrou ann arméou ; hag hoc'h

eûz digaset eûz hô preiz eul loen gamm pé glañv, hag hoc'h eûz hé c'henniget é gôbr : hag hé digémérout a rinn-mé eûz hô tourn, émé ann Aotrou ?

14. Milliget ra vézô ann dén touellus, péhini en deûz enn hé dropel eul loen gré, ha pa ra eur gwéstl, a lâz unan glañv d'ann Aotrou : râg eur roué brâz ounn, émé Aotrou ann arméou, ha va hanô a zô doujuz é-touez ar brôadou.

—

II. PENNAD.

Gourdrouzou a-éneb ar véleien. Kevrédigez ar briédélez didorruz.

1. Ha brémañ d'é-hoc'h ar gourc'hémenn-mañ, ô béleien.

2. Ma na fell két d'é-hoc'h sélaoui, ha ma na fell két d'é-hoc'h poelladi hô kaloun, évit rei gloar d'am hanô, émé Aotrou ann arméou ; é kasinn ann diénez enn hô touez, hag é villiginn hô pennosiou ; hag é villiginn anézhô, ô véza n'hoc'h eûz két poelladet hô kaloun.

3. Chétu mé a daolô d'é-hoc'h ar skoaz, hag é fennion war hô tremm teil hô lidou ; hag héñ en em stagô eûz-hoc'h.

4. Ha c'houi a wézô pénaoz eo mé em eûz kaset d'é-hoc'h ar gourc'hémenn-mañ, évit ma vijé va c'hévrédigez gañt Lévi, émé Aotrou ann arméou.

5. Gréat em eûz gañt-hañ eur gévrédigez a vuez hag a béoc'h : hag em eûz rôet d'ézhañ ann douj, hag héñ en deûz va doujet, hag a gréné dirâk va hanô.

6. Lézen ar wirionez a zô bét enn hé c'hénou, hag ar fallagriez né két bét kavet war hé vuzellou : er péoc'h hag enn eunnder en deûz baléet ganéñ, ha meûr a hini en deûz distrôet eûz ar fallagrïez.

7. Râk muzellou ar bélek a virô ar wiziégez, hag enn hé c'hénou é vézô klasket al lézen ; ô véza ma eo éal Aotrou ann arméou.

8. Hôgen c'houi a zô distrôet diwar ann heñt, hag oc'h bét da wall-skouér da veûr a hini diwar-benn al lézen : kaset hoc'h eûz da-gét kévrédigez Lévi, émé Aotrou ann arméou.

9. Râk-sé em eûz hô lékéat da véza displed ha disléber dirâg ann holl boblou, ô véza n'hoc'h eûz két miret va heñchou, ha n'oc'h két bét diazaouez el lézen.

10. Ha n'hon eûz-ni két holl eunn hévélep tâd ? ha né két eunn hévélep Doué en deûz hor c'hrouet ? Pérâg éta pép-hini ac'hanomp a zispriz hé vreûr, ô terri kévrédigez hon tadou ?

11. Juda en deûz torret al lézen, hag ann argarzidigez a zô bét c'hoarvézet é Israel hag é Jéruzalem : ô véza ma en deûz Juda saotret ar bobl gwéstlet d'ann Aotrou, hag a garé *kemeñt*, ô kémérout da c'hrég merc'h eunn doué a-ziavéaz.

12. Ann Aotrou a gollô ann dén en dévézô gréat kemeñt-sé, ar mestr pé ann diskibl eûz a deltou Jakob, hag ann hini a gennigô rôou da Aotrou ann arméou.

13. Ha c'hoaz hoc'h eûz gréat ann dra-mañ : gôlôet hoc'h eûz aoter ann Aotrou a zaérou, a geinvan, hag a c'harm ; enn hévélep doaré na zellinn mui oud hô sakrifisou, ha na zigémérinn két évid en em habaskaat ar péz a zeûi eûz hô taouarn.

14. Ha c'houi hoc'h eûz lavaret : Dré bé abek ? enn abek ma eo bét tést ann Aotrou étré té ha grég da iaouañktik, éc'h eûz disprizet : hag hi a oa da gréven d'id, ha grég da gévrédigez.

15. Ha né két eunn hévéleb hini en deûz *hô* kréat, ha n'*oc'h-hu* két dilerc'h hé c'houéz ? Ha pétrâ a glaskhéñ, néméd hâd Doué ? Mirid éta hô spéred, ha na zisprizit két grég hô iaouañktiz.

16. Pa gasai anézhi, kâs-hi kuit, émé ann Aotrou, Doué Israel : hôgen ar fallagriez a c'hôlôi hé wisk, émé Aotrou ann arméou : mirit hô spéred, ha na zisprizit két.

17. Héget hoc'h eûz ann Aotrou gañd hô komsiou : ha c'houi hoc'h eûz lavaret : Kémeñd hini a râ droug, a zô mâd dirâg ann Aotrou ; hag hi a zô hêtuz d'ézhañ ével-sé : anéz, péléac'h éma Doué ar varn ?

—

III. PENNAD.

Donédigez diaraoger ar Messias, hag ar Messias hé-unan.

1. Chétu mé a gâs va éal, péhini a aozô ann heñt dirâk va dremm. Ha râk-tâl é teûi enn hé dempl ann-tre-c'her a glaskit, hag éal ar gévrédigez a vennit. Chétu é teû, émé Aotrou ann arméou.

2. Hôgen piou a hellô menna é deiz hé zonédigez, ha piou a choumô enn hé zâ évid hé wélout ? Râg héñ *a vézô* ével tân ann teûzer, hag ével louzaouenn-ar-c'homm.

3. Hag héñ a azézô ével ann hini a deûz hag a c'hlân ann arc'hañt : glana a rai bugalé Lévi, hag hô lakai da véza skléar ével ann aour hag ann arc'hañt ; hag hi a gennigo sakrifisou d'ann Aotrou er reizded.

4. Ha sakrifiz Juda ha Jéruzalem a vézô hétuz d'ann Aotrou, ével enn deisiou keñt, hag ével er bloavésiou kôz.

5. Ha mé a dôstai ouz-hoc'h é barn, hag a hastô da véza tést a-éneb ann drubarded, hag ann avoultrerien, hag ar ré a dorr hô lé ; a-éneb ar ré a zinac'h gôbr ar gôpraer, a-éneb ar ré a vâc'h ann iñtañvézed, ann emzivaded, hag ann diavésidi, ha na zoujoñt két ac'hanoun, émé Aotrou ann arméou.

6. Râk mé eo ann Aotrou, ha na drôann két : ha c'houi, bugalé Jakob, n'oc'h két bét bévézet.

7. Adalek deisiou hô tadou oc'h pelléet eûz va lézennou, ha n'hoc'h eûz két hô miret. Distrôit ouz-in, ha mé a zistrôi ouz-hoc'h, émé Aotrou ann arméou. Hôgen c'houi a lavar : É pétrâ é tistrôimp-ni ?

8. Mar teû eunn dén da héga Doué, pérâg é hégit-hu ac'hanoun ? Ha c'houi a lavar : É pétrâ é hégomp-ni ac'hanod ? Enn déogou hag er préveûdiou.

9. Milliget oc'h enn diénez, ô véza ma hoc'h eûz holl va héget.

10. Digasit ann holl zéogou em soliérou, évit ma vézô boéd em zî, ha va arnodit war gémeñt-sé, émé ann Aotrou, ma na zigorinn két d'é-hoc'h paliou ann éñv, ha ma na skulinn két va beñnoz war-n-hoc'h gañt founder.

11. Gourdrouza a rinn ann *amprévaned* kriñuz, ha na vévézinn két frouez hô touar : na vézô két difrouez ar winien enn hô mésiou, émé Aotrou ann arméou.

12. Hag ann holl vrôadou hô kalvô tûd gwenvidik : râg hô touar a vézô eunn douar dudiuz, émé Aotrou ann arméou.

13. Paotta a râ hô keriou em énep, émé ann Aotrou.

14. Ha c'houi a lavar : Pétrâ hon eûz-hi lavaret enn da énep ? Lavaret hoc'h eûz : Didalvoudégez eo servicha Doué : péléac'h éma hor gounid évit béza miret hé c'hourc'hémennou, hag évit béza baléet gañd doan dirâg Aotrou ann arméou ?

15. Bréma éta na c'halvimp gwenvidik néméd ar ré rôk : râg hi a zô savet oc'h ôber fallagriez : temptet hô deûz Doué, hag hi a zô bét gwarézet.

16. Neûzé ar ré a zouj ann Aotrou hô deûz komzet ann eil oud égilé : hag ann Aotrou en deûz lékéat évez, hag en deûz sélaouet : bag héñ en deûz skrivet eul levr da éñvor diraz-hañ, é gounid ar ré a zouj ann Aotrou, hag a venn enn hé hanô.

17. Hag hi a vézô d'in da duoni, émé Aotrou ann arméou, enn deiz a rinn : ha mé hô zrugarézô, ével ma trugarez eunn dén hé vâb a zervich anézhañ.

18. Hag é tistrôot, hag é wélot pétrâ a zô étré ann dén-reiz hag ann dén-direiz, hag étré ann hini a zervich Doué, hag ann hini n'hé zervich két.

—

IV. PENNAD.

Donédigez Élias abarz deiz ann Aotrou.

1. Râk chétu é teûi eunn deiz hag a loskô ével eur fourn : hag ann holl

ré valc'h, hag ann holl ré fallagr a vézô *ével* kôlô : hag ann deiz-zé da zoñt a loskô anézhô, émé Aotrou ann arméou, hép lézel gañt-hô na gwenn, na grisien.

2. Hógen ann héol a reizded a zavô évid-hoc'h, c'houi péré a zouj va hanô, hag ar zilvidigez *a géfot* dindân hé ziou-askel : ha c'houi a zeûi er-méaz, hag a zalô ével leûé eunn tropel.

3. Ha c'houi a vac'hô ar ré fallagr, pa vézíñt deûet da ludu dindân kaloun hô treid, enn deiz a rinn, émé Aotrou ann arméou.

4. Hô pézet koun eûz a lézen Moizes va zervicher, em eûz gourc'hémennet d'ézhañ é Horeb, évit kâs da Israel holl va c'hélennou ha va barnédigézou.

5. Chétu mé a gasô d'é-hoc'h Élias ar profed, abarz ma teûi deiz brâz hag eûzuz ann Aotrou.

6. Hag héñ a drôi kaloun ann tadou oud hô bugalé, ha kaloun ar vugalé oud hô zadou; gañd aoun na zeûfenn, ha na skôfenn ann douar a valloz.

LEVR KENTA

AR VAKABÉED.

I. PENNAD.

Aleksañdr a rann hé rouañtélez étré duged hé armé, hag a varv.

1. Goudé ma oé Aleksañdr, mâb Filip roué Masédonia, péhini a rénaz da geñta ar C'hrésia, *goudé ma oé* deûet er-méaz eûz a vrô Sétim, ha m'eu doé trec'het Darius roué ar Bersied hag ar Védied :

2. É rôaz kalz emgannou, é kéméraz keriou-kré ann holl vrôadou, hag é lazaz rouéed ar vrô :

3. Treûzi a réaz bété penn ar béd; kéméroud a réaz diwiskou eul lôd brâz a vrôadou : hag ann douar a davaz dira-z-hañ.

4. Hag héñ a strollaz kalz brézélidi, hag eunn armé gré meûrbéd : hé galoun a c'houézaz hag a stambouc'haz.

5. Hag héñ a géméraz ar brôadou hag ar rouéed; hag hô rédiaz da baéa gwiriou.

6. Ha goudé-zé é kouézaz klañv enn hé wélé, hag éc'h anavézaz pénaoz é oa daré da vervel.

7. Hag héñ a c'halvaz hé zuged, péré a oa bét maget gañt-hañ adaleg hé iaouañktiz : hag é rannaz gañt-hô hé rouañtélez pa oa béô c'hoaz.

8. Hag Aleksañdr a rénaz a-zoug daouzék vloaz, hag a varvaz.

9. Hag hé zuged a zeûaz da rouécd, pép-hini enn hé léac'h hé-unan.

10. Pép-hini anézhô a géméraz ar gurunen goudé hé varô, hag hô mipien hô-goudé a-zoug meûr a vloaz : hag ann drougou a baottaz war ann douar.

11. Eûz ar ré-zé é teûaz ar c'hrisien a béc'hed, Antiokus ar brudetbrâz, mâb ar roué Antiokus, péhini a oa bét kaset é gwéstl da Rom : hag héñ a rénaz, er seitékved bloaz ha c'houec'h ugeñt eûz a rén ar C'hrésied.

12. Enn deisiou-zé éz éaz er-méaz eûz a Israel mipien fallagr, péré a aliaz eul lôd brâz, ô lavarout : Déomp, ha gréomp kévrédigez gañd ar brôadou a zô enn-drô d'é-omp; râg abaoé ma omp pelléet diout-hô, eo bét kouézet war-n-omp kalz drougou.

13. Al lavar-zé a oé kavet mâd dira-z-hô.

14. Hag hiniennou eûz ar bobl a oé dileûret évit moñd da gavout ar roué : hag héñ a rôaz d'ézhô ar galloud da véva hervez reiz ar brôadou.

15. Hag hi a zavaz eunn ti-skôl é Jéruzalem hervez lézennou ar brôadou :

16. Hag hi a aozaz hô fôd-mézen, hag a bellaaz diouc'h ar gévrédigez zañtel, hag en em unanaz gañd ar brôadou, hag en em werzaz évid ôber ann drouk.

17. Ar rouañtélez a zeûaz da Antiokus, hag héñ a zéraouaz ivé réna é

brô ann Éjipt, évit ma rénché war ziou rouantélez.

18. Hag héñ a iéaz enn Éjipt gañd eunn armé vrâz, gañt kirri, gañd olifañted, gañt marc'heien, hag eul lôd brâz a listri.

19. Hag héñ a vrézélékaaz out Ptoléméus roué ann Éjipt, ha Ptoléméus en doé aoun ra-z-hañ hag a dec'haz, hag é oé lazet d'*ézhañ* kalz a dûd.

20. Hag héñ a géméraz ar c'heriou kré eûz a vrô ann Éjipt : hag é skrapaz dibourc'hou brô ann Éjipt.

21. Hag Antiokus goudé m'en doé skôet gañd ann Éjipt enn trédé bloaz ha seiz-ugeñt, é tistrôaz ; hag é piñaz oud Israel.

22. Hag héñ a biñaz étrézé Jéruzalem gañd eunn armé vrâz.

23. Hag héñ a iéaz gañt balc'hder er sañtuar ; hag é kéméraz ann aoter aour, ha kañtoler ar goulou, hag ann holl listri, ha taol ar barn-kennig, hag ar pilligou, hag ar c'hôpou, hag ann ézañsouérou aour, hag ar wél, hag ar c'hurunennou, hag ar vraveñtez aour, a oa dirâg ann templ : hag héñ hô brévaz holl.

24. Hag héñ a géméraz ann arc'hañt, hag ann aour, hag al listri kaer, hag ann tenzoriou kuzet a gavaz : ha goudé m'en doé hô skrapet holl, é tistrôaz d'hé vrô.

25. Hag héñ a réaz eul lazérez brâz a dûd, hag a gomzaz gañd eur balc'hder brâz.

26. Neûzé é oé eur c'hañv brâz étouez pobl Israel, hag enn hô holl vrô.

27. Ar briñsed hag ann hénaoured a geinvanaz : ar plac'hed-iaouañk hag ar baotred-iaouañk a oé gwéñvet : ha géned ar merc'hed a oé trôet.

28. Ann holl ézec'h en em lékéaz da wéla, hag ar c'hragez a zélaoué war hô gwélé-eûreûd.

29. Ann douar a oé strafilet gañd doan ann dûd a oa war-n-ézhañ, hag holl di Jakob a oé gôlôet a véz.

30. Ha da benn daou vloaz, ar roué a gasaz priñs ar gwiriou é keriou Juda ; hag héñ a zeûaz da Jéruzalem gañd eul lôd brâz a dûd.

31. Hag héñ a lavaraz d'ézhô geriou a béoc'h évid hô zouella : hag hi a grédaz d'ézhañ.

32. Hôgen héñ en em daolaz enneunn-taol war géar, hag a wastaz meûrbéd anézhi ; hag é lazaz eul lôd brâz eûz a bobl Israel.

33. Dibourc'hou kéar a géméraz : lakaad a réaz ann tân enn-hi, hag é tiskaraz hé ziez, hag hé muriou trô-war-drô.

34. Ar c'hragez a gaschoñt é sklavérez ; hag é skrapchoñt hô bugalé hag hô loéned.

35. Hag hi a zavaz enn-drô da géar David eur vur brâz ha kré, ha touriou stard, hag é réjoñt anézhi eur c'hré évit-hô :

36. Hag é lékéjoñt énô eur wenn a béc'hed, tûd fallagr, hag en em startjoñt enn-hi : hag é lékéjoñt énô hô armou hag hô boéd, hag é tastumchoñt ivé énô dibourc'hou Jéruzalem.

37. Hag hi a choumaz énô, hag a zeûaz da eul lindag brâz.

38. Spiou a aozeñt d'ar ré a zeûé d'en em zañtéla, ha da wall ziaoul Israel é teûjoñt.

39. Skula a réjoñt ar goad dinam enn-drô d'ar sañtuar, hag é saotrchoñt ar sañtuar.

40. Tûd Jéruzalem a dec'haz enn abek d'ézhô, hag hi a zeûaz da choumadur d'ann diavésidi, ha diavésiadez évid hé gwenn ; hag hé bugalé hé dilézaz.

41. Hé sañtuar a oé dismañtret ével eunn distrô, hé goéliou a oé trôet é kañv, hé deisiou sabbat é mézégez, hag hé énoriou é nétrâ.

42. Hé mézégez a oé kévatal d'hé gloar ; hag hé uc'helder a oé trôet é kañv.

43. Neûzé ar roué Antiokus a skrivaz d'hé rouantélez holl, évit ma vijé unvan ann holl bobl, ha ma tilézché pép-hini hé lézen hé-unan.

44. Hag ann holl vrôadou a rôaz hô grâd da c'hourc'hémenn ar roué Antiokus.

45. Kalz eûz ann Israélited a blégaz d'hé sklavérez : sakrifisou a réjoñt d'ann idolou, hag é saotrchoñt ar sabbat.

46. Hag ar roué a gasaz lizéri dré zourn kannaded da Jéruzalem, ha da holl geriou Juda, évit ma beûlcheñt lézennou brôadou ann douar ;

47. Évit na gennigcheñt mui na sakrifisou-losk, nag hostivou, na boédkennig é templ Doué ;

48. Ha na lidcheñt mui ar sabbat, nag ann deisiou goel.

49. Hag héñ a c'hourc'hémennaz ma vijé saotret ar sañtuar, hag ar bobl sañtel a Israel.

50. Gourc'hémenni a réaz ma vijé savet aoteriou, ha templou, hag idolou, ha ma vijé kenniget é sakrifiz kik môc'h, ha loéned dic'hlan *all* ;

51. Ma vijé lézet ar baotred dienwad, ha ma vijé saotret hô énéou gañt kémeñt *boéd* dic'hlan, hag ann holl argarzidigézou, enn hévélep doaré ma añkounac'hajeñt lézen Doué, ha ma torrcheñt hé holl gémennou ;

52. Ha pénaoz piou-bennâg na zeñtché két out gourc'hémenn ar roué Antiokus, a varvché.

53. Enn doaré-zé é skrivaz d'hé rouantélez holl : hag é lékéaz priñsed, évit rédia ar bobl da zeñti out kémeñt-sé.

54. Hag ar ré-mañ a c'hourc'hémennaz da geriou Juda ôber sakrifisou *d'ann idolou*.

55. Ha kalz eûz ar bobl en em strollaz étrézég ar ré hô doa dilézet lézen ann Aotrou : hag hi a réaz kalz a zrougou er vrô :

56. Hag hi a lékéaz pobl Israel da dec'hout war-zû lec'hiou distrô, ha da guza el lec'hiou ar ré guzéta.

57. Er pemzékved deiz eûz a viz kaslen, er pempved bloaz ha seiz-ugeñt, ar roué Antiokus a zavaz idol argarzuz ann dismañtr war aoter Doué, hag é holl geriou Juda trô-war-drô é oé savet aoteriou.

58. Hag é-tâl dôriou ann tiez, hag é-kreiz ar ruou é teveñt ézañs, hag é réañt sakrifisou.

59. Teûrel a réjoñt enn tân levriou lézen Doué, goudé m'hô doé hô roget.

60. Ha piou-bennâg é tî péhini é oa kavet levriou kévrédigez ann Aotrou, ha piou-bennâg a viré lézen ann Aotrou, a oa lazet gañt-hô hervez kémenn ar roué.

61. Enn doaré-zé éc'h aozeñt ar ré eûz a bobl Israel, péré a oa kavet *strollet* pép miz er c'heriou.

62. Hag ar pempved war-n-ugeñt eûz ar miz é réañt sakrifisou war ann aoter a ioa râg-énep da aoter *Doué*.

63. Ar gragez hô doa enwadet hô mipien, a oa lazet hervez kémenn ar roué Antiokus.

64. Hag hi a grougé ar vugalé out gouzoug *hô mammou*, enn hô holl diez, hag a lazé ar ré hô doa hô enwadet.

65. Ha kalz eûz a bobl Israel a lékéaz enn hô fenn na zebrcheñt két traou dic'hlan ; hag é oé gwell gañthô mervel, égéd en em zaotra gañt boéd dic'hlan.

66. Ha na fellaz két d'ézhô terri lézen sañtel Doué, hag é oeñt lazet.

67. Hag eur vuanégez vrâz a gouézaz neûzé war ar bobl.

II. PENNAD.

Matatias a zinac'h ôber sakrifisou d'ann idolou.

1. Enn deisiou-zé Matatias mâb Iann, mâb Siméon, bélek eûz a vugalé Joarib, a iéaz er-méaz eûz a Jéruzalem, hag en em dennaz war vénez Modin.

2. Pemp mab en doa, Iann, les-hanvet Gaddis :

3. Ha Siméon, les-hanvet Thasi :

4. Ha Judas, hanvet Makabéad :

5. Hag Éléazar, les-hanvet Abaron : ha Jonatas, les-hanvet Apfus.

6. Ar ré-mañ a wélaz ann drougou a oa gréat é-touez pobl Juda, hag é Jéruzalem.

7. Ha Matatias a lavaraz : Gwâ mé ; ha ganet ounn-mé évit gwélout mañtr va fobl, ha dismañtr ar géar zañtel, hag évit choum amañ é péoc'h, pa eo rôet étré daouarn hé énébourien ?

8. Hé sañtuar a zô étré daouarn ann diavésidi : hé dempl *a zô* ével eunn dén disléber.

9. Listri hé gloar a zô bét kaset *ével* er sklavérez : hé zûd-kôz a zô

bét lazet el leûriou-kéar, hag hé zûdiaouañk a zô kouézet dindan klézé hô énébourien.

10. Pé vrôad n'é deûz két bét hé rouañtélez é digwéz, ha n'é deûz két bét lôd eûz hé dibourc'hou?

11. Hé holl gaerded a zô lamet digañt-hi. Ann hini a oa frañk, a zô deûet da sklâv.

12. Ha chétu kémeñd hor boa a zañtel, hag a gaer, hag a skéduz a zô bét mañtret; saotret eo bét gañd ar brôadou.

13. Pérâg éta é vévomp-ni c'hoaz?

14. Neûzé Matatias hag hé vipien a rogaz hô dilad: saéou-reûn a wiskchoñt, hag é réjoñt eur c'hañv brâz.

15. Ar ré a oa kaset gañd ar roué Antiokus a zeûaz dî, évit rédia ar ré a oa tec'het é kéar Modin, da ôber sakrifisou, da zevi ézañs, ha da zilézel lézen Doué.

16. Kalz eûz a bobl Israel a aotréaz da gémeñt-sé, hag a iéaz d'hô c'havout: hôgen Matatias hag hé vipien a choumaz stard.

17. Ar ré a oa bét kaset gañd Antiokus a lavaraz da Vatatias: Té eo ar c'héñta, hag ar brasa, hag ar brudéta eûz ar géar-mañ, kerkoulz ha da vipien ha da vreûdeûr.

18. Béz éta ar c'heñta ô señti out gourc'hémenn ar roué, ével ma hô deûz gréat ann holl vrôadou, tûd Juda, hag ar ré a zô choumet é Jéruzalem: hag é vézi, té ha da vipien étouez miñouned ar roué, ha karget a aour hag a arc'hañt, hag a rôou brâz.

19. Matatias a respouñtaz, hag a lavaraz gañd eur vouéz gré: Ha pa zeñtché ann holl vrôadou oud ar roué Antiokus, hag é teûjé holl dûd *Israel* da zilézel lézen hô zadou évit pléga d'hé gémennou:

20. Mé, ha va mipien, ha va breûdeûr, a zeñtô out lézen hon tadou.

21. Ra vézô trugarézuz Doué enn hor c'héñver: né vé két talvouduz d'é-omp dilézel lézen Doué hag hé varnédigézou.

22. Na zeñtimp két out geriou ar roué Antiokus; n'az aimp két dré eunn heñt all, évid ôber sakrifisou, ô terri kémennou hol lézen.

23. Ével ma éhané da gomza enn doaré-zé, é tôstaaz eur Iuzéô évid ôber eur sakrifiz d'ann idolou dirâg ann holl, war ann aoter à oa bét savet é kéar Modin, hervez gourc'hémenn ar roué.

24. Matatias her gwélaz, hag a oé glac'haret-brâz: hé zigroazel a oé strafilet; sével a réaz eur frouden vrâz enn-hañ hervez barnédigez al lézen, hag ô sala war-n-ézhañ, hel lazaz war ann aoter.

25. Laza a réaz ivé râk-tâl ann dén en doa kaset ar roué Antiokus, évit rédia da ôber sakrifisou; hag é tiskaraz ann aoter,

26. Gañd ann oaz en doa évid al lézen, ével ma réaz Finées é-kéñver Zamri mâb Salomi.

27. Ha Matatias a c'harmaz gañd eur vouéz gré-dré géar, ô lavarout: Piou-bennâg en deûz oaz évit al lézen, hag a zô stard er gévrédigez; ra zeûi war va lerc'h.

28. Hag héñ a dec'haz gañd hé vipien war ar ménésiou; hag é tilézchoñt kémeñd hô doa é kéar.

29. Neûzé meûr a hini péré a glaské ar varnédigez hag ar reizded, a ziskennaz d'ann distrô.

30. Hag é choumchoñt énô, hî, hag hô mipien, hag hô gragez, hag hô loéned; ô véza ma oa dic'hlannet ann drougou war-n-ézhô.

31. Rôet é oé da anaout da dûd ar roué, ha d'hé armé péhini a oa é Jéruzalem é kéar David, pénaoz é oa en em dennet eur ré-bennâg el lec'hiou ar ré guzéta eûz ann distrô, goudé béza disprizet kémennou ar roué, ha pénaoz é oa éat eul lôd brâz a dûd war hô lerc'h.

32. Râk-tâl é kerzchoñt étrézég enn-hô, hag é stourmchoñt out-hô é deiz ar sabbat.

33. Hag é léverchoñt d'ézhô: Ha c'hoaz é énébot? Deûit er-méaz, ha señtit out gourc'hémenn ar roué Antiokus, hag é vévot.

34. Hag hî a lavaraz: N'az aimp két er-méaz, ha na zeñtimp két out gourc'hémenn ar roué, évid doñt da zaotra deiz ar sabbat.

35. Ar ré-zé éta a stourmaz out-hô.

36. Hag hî na respouñtaz két out-hô; na daolchoñt két eur méan out-hô, ha na stañkchoñt két al lec'hiou é péré é oañt en em guzet,

37. O lavarout: Marvomp holl enn hon reizded: hag ann éñv hag ann douar a vézô da déstou pénaoz é tispennit ac'hanomp enn eunn doaré direiz.

38. Hag ar ré-zé a stourmaz out-hô é deiz ar sabbat: hag é oeñt lazet hi, hag hô gragez, hag hô mipien, hag hô loéned: bété mil dén a varvaz énô.

39. Matatias hag hé viñouned a glevaz méneg eûz a gémeñt-sé, hag hî a réaz eur c'hañv brâz diwar hô fenn.

40. Hag é léverchoñt ann eil d'égilé: Mar gréomp holl ével ma hô deûz gréat hor breûdeûr, ha ma na stourmomp két oud ar brôadou évid hor buez hag hol lézen, abarz némeûr é tispenniñt ac'hanomp diwar ann douar.

41. Hag hî a géméraz ar ratoz-mañ enn deiz-zé, ô lavarout: Piou-bennâg a zeûi da stourmi ouz-omp é deiz ar sabbat, stourmomp out-hañ: ha na varvimp két holl, ével ma eo marô hor breûdeûr el lec'hiou kuzet.

42. Neûzé ann Assidéed, tûd eûz ar ré galounéka eûz a Israel, hag ar ré a oa stâg a galoun oud al lézen, en em strollaz enn-drô d'ézhô:

43. Hag ar ré holl péré a dec'hé diouc'h ann drougou, en em unanaz gañt-hô, hag a rôaz ken-nerz d'ézhô.

44. Hag hî ô véza savet eunn armé, en em daolaz war ar wallerien enn hô buanégez, ha war ar ré fallagr enn hô frouden: hag ar ré all a dec'haz étrézég ar brôadou, évit en em zieûbi.

45. Ha Matatias a iéaz trô-war-drô gañd hé viñouned, hag é tiskarchoñt ann aoteriou.

46. Hag hî a lazaz ann holl baotred dienwad a gavchoñt é brô Israel: hag hî en em grévaaz.

47. War-lerc'h mipien ar balc'hder éz éjoñt; hag é teûjoñt a-benn eûz a bép trâ.

48. Dieûbi a réjoñt al lézen eûz a zaouarn ar brôadou, hag eûz a zaouarn ar rouéed: ha na rôjoñt két a c'halloud d'ar péc'her.

49. Deiz marô Matatias a dôstaaz, hag héñ a lavaraz d'hé vipien: Startéet eo bréma ar balc'hder; chétu eunn amzer a gélen, a zismañtr, a vuanégez, hag a frouden.

50. Brémañ éta, va mipien, hô pézet oaz évid al lézen, ha róit hô puez évit kévrédigez hô tadou.

51. Hô pézet koun eûz a ôberiou hô tadou, pép-hini enn hé amzer: hag é teûi d'é-hoc'h eur c'hloar vrâz, hag eunn hanô peûr-baduz.

52. Abraham hag héñ né két bét kavet féal enn arnod; ha né két bét nivéret kémeñt-sé d'ézhañ évit reizded?

53. Jozef é amzer hé añken en deûz miret ar gourc'hémennou, hag héñ a zô bét lékéat da aotrou war ann Éjipt.

54. Finées hon tâd, évid ann oaz brâz *en doa* évit *lezen* Doué, en deûz bét ar gévrédigez eûz a eur vélégiez peûr-baduz.

55. Jozué ô véza sévénet ar gér gañt-hañ, a zô deûet da zûg war Israel.

56. Kaleb, ô rei testéni dirâk strollad *ar bobl*, en deûz bét eunn digwéz.

57. David gañd hé guñvélez, en deûz diazézet hé rouañtélez da-vikenn.

58. Élias, évid ann oaz brâz *en doa* évid al lézen, a zô bét digéméret enn éñv.

59. Ananias, hag Azarias, ha Misael ô krédi *stard*, a zô bét dieûbet eûz ar flammou.

60. Daniel évid hé eeunder, a zô bét dieûbet eûz a c'héôl al léoned.

61. Ével-sé mennit *er péz a zô c'hoarvézet* a wenn é gwenn, pénaoz kémeñd hini a laka hé c'héd enn-hañ, na choumô két diners.

62. N'hô pézet két a aoun râg geriou ar péc'her; râg hé c'hloar n'eo némét teil ha préñved.

63. Sével a rai hiriô, ha war-c'hoaz na vézô két kavet: râk distrôet é vézô enn hé zouar; hag hé vénosiou a vézô éat-da-gét.

64. Hôgen c'houi, va mipien, en em grévait, ha difennit al lézen enn

eunn doaré kalounek ; râg enn-hi eo é kéfot ar c'hloar.

65. Chétu amañ hô preûr Simon : mé a oar pénaoz eo eunn dén a guzul : sélaouit-héñ bépréd, hag héñ a vézô d'é-hoc'h da dâd.

66. Juda Makabéad a zô bét kré ha galounek adaleg hé iaouañktiz : ra vézô d'é-hoc'h da briñs ann armé ; hag héñ a gasô hô pobl d'ar brézel.

67. Digasit étrézég enn-hoc'h holl virerien al lézen : ha veñjit hô pobl *eûz hé énébourien*.

68. Grid d'ar brôadou ével ma hô deûz gréat d'é-hoc'h, ha likid évez out kémennou al lézen.

69. Hag héñ a vennigaz anézhô ; hag é oé lékéat gañd hé dadou.

70. Hag héñ a varvaz er c'houec'hved bloaz ha seiz-ugeñt : hag é oé bésiet gañd hé vipien é béz hé dadou é Modin ; hag Israel holl a réaz d'ézhañ eur c'hañv brâz.

—

III. PENNAD.

Judas Makabéad a zeû da briñs war bobl Israel é léac'h hé dâd.

1. Neûzé Judas hé vâb, péhini a oa hanvet Makabéad, a zavaz enn hé léac'h.

2. Skoazellet é oa gañd hé vreûdeûr holl, ha gañd ar ré holl a oa en em unanet gañd hé dûd ; hag hi en em ganné gañt lévénez évid Israel.

3. Kreski a réaz gloar hé bobl : ann harnez a wiskaz ével eul lañgouinek : en em c'hôlei a réa gañd hé armou enn emgann ; ha gañd hé glézé é warézé ar c'hamp.

4. Héñvel é oa oud eul léon enn hé ôberiou, hag oud eul léonik a iûd war hé breiz.

5. Moñd a réaz war-lerc'h ar ré fallagr, oc'h hô enklask *é pép léac'h* : ha gañd ann tân é loskaz ar ré a heskiné hé bobl.

6. Hé énébourien a dec'haz gañd aoun ra-z-hañ, hag ar ré fallagr a oé holl strafilet : hag eûz hé vréac'h é savaz ar zilvidigez.

7. Hé ôberiou a heskinaz kalz rouéed, hag a laouénaaz Jakob : hag ann éñvor anézhañ a vézô benniget da-vikenn.

8. Kerzoud a réaz dré holl geriou Juda, hag é kasaz ar ré fallagr er-méaz anézhô ; hag é tistrôaz ar vuanégez diwar Israel.

9. Brudet é oé hé hanô bété penn ar béd, hag é strollaz ar ré a oa daré da véza kollet.

10. Neûzé Apollonius a strollaz ar brôadou, hag a zavaz eûz a Zamaria eunn armé vrâz ha kré, évit brézélékaat out Israel.

11. Judas ô véza klevet kémeñt-sé, a iéaz d'hé ziarbenna : dispennet ha lazet é oé gañt-hañ : kalz anézhô a oé glazet, hag ar ré all a dec'haz.

12. Judas a gasaz gañt-hañ hô dibourc'hou : klézé Apollonius a géméraz, hag a-zoug hé holl vuez en em gannaz gañt-hañ.

13. Séron, priñs armé ar Siria, ô véza klevet pénaoz en doa strollet Juda eul lôd brâz a dûd, eûz ar ré a oa féal d'hé lézen,

14. A lavaraz : Eunn hanô mâd a c'hounézinn, ha brâz é vézô va gloar er rouañtélez, mar tispennann er brézel, Judas hag ar ré a zô gañthañ, péré a zispriz gourc'hémennou ar roué.

15. En em aoza a réaz éta : hag armé ar ré fallagr a iéaz war hé lerc'h, gañd eur skoazel vrâz, évid en em veñji eûz a vipien Israel.

16 Hag hi a dôstaaz bété Bétoron : ha Judas a iéaz d'hé ziarbenna gañt nébeûd *a dûd*.

17. Hôgen ar ré-mañ pa wélchoñt ann armé-zé ô toñt d'hô diarbenna, a lavaraz da Juda : Pénaoz é hellimpni en em ganna oud eunn armé ker braz ha ker kré, ni péré a zô kenn nébeûd a dûd, hag a zô skuiz gañd ar iûn *hon eûz gréat* hiriô ?

18. Ha Judas a lavaraz : Éaz eo da nébeût dispenna kalz : ha n'eûz két a zishévélédigez dirâk Doué ann éñv étré dieûbi gañt kalz ha gañt nébeût :

19. Râg ar gounid er brével na zeût két eûz a vrazder ann arméou, hôgen eûz ann éñv é teû ann ners.

20. Hi a zeû ouz-omp gañd eul lôd brâz a dûd rôg ha balc'h, évid hor c'holla, ni, hag hor gragez, hag hor bugalé, hag évit hon dibourc'ha :

21. Hôgen ni en em gannô évid hor buez, hag évid hol lézénnou :

22. Hag ann Aotrou hé-unan hô brévô dira-z-omp : hôgen c'houi n'hô pézô két a aoun ra-z-hô.

23. Pa éhanaz da gomza, en em daolaz râk-tâl war-n-ézhô : ha Séron, hag hé armé a oé dispennet dira-z-hañ.

24. Ha Judas a iéaz war hé lerc'h é dinaon Bétoron bétég ar gompézen : hag eiz kañt anézhô a oé lazet, hag ann dilerc'h anézhô a dec'haz é brô ar Filistined.

25. Hag ar spounñt râk Judas ha râg hé vreûdeûr en em skiñaz trô-war-drô é-touez ar brôadou.

26. Ar vrûd anézhañ a iéaz bétég ar roué bé-unan, hag ann holl vrôadou a gomzé eûz a stourmou Judas.

27. Kerkeñt ha ma klevaz ar roué Antiokus kémeñt-sé, é savaz eunn drouk brâz enn-hañ : hag héñ a lékéaz da zastumi eul lôd brâz a vrézélidi, hag a zavaz eunn armé gré.

28. Hag héñ a zigoraz hé denzor, hag a baéaz hé armé évid eur bloaz, hag a c'hourc'hémennaz d'ézhô ma vijeñt daré da bép trâ.

29. Hôgeñ é wélaz pénaoz né oa két kalz a arc'hañt enn hé denzor, ha pénaoz tellou ar vrô a oa dister enn abek d'ar reûstlou ha d'ann drougou en doa gréat énô, ô lémel digañthô al lézen hô doa a béb amzer :

30. En doé aoun n'en dévijé két péadrâ ével keñt évit basta d'ar mizou ha d'ar rôou a skulé gañd eunn dourn lark : râg héñ a oa bét larkoc'h égéd ar rouéed enn hé raok.

31. Saouzanet brâz é oa, hag é vennaz moñt d'ar Bersia, évit sével tellou ar boblon, ha dastumi kalz a arc'hañt.

32. Lézel a réaz Lisias priñs eûz a wenn ar roué, da benn war géfridiou ar rouañtélez, adaleg ar ster a Eufrates bété ster ann Éjipt :

33. Hag évit maga hé vâb Antiokus, kén na zistrôjé.

34. Rei a réaz d'ézhañ ann hañter eûz ann armé, hag eûz ann olifañted : hag é rôaz hé ursiou d'ézhañ é-kéñver ar péz a fellé d'ézhañ da ôber, ha diwar-benn tûd Juda ha Jéruzalem :

35. Hag évit ma kasché out-hô eunn armé, évit dispenna ha kâs-da-gét armé Israel, ha dilerc'hiou Jéruzalem, ha teuna eûz al léac'h-zé ann éñvor anézhô :

36. Hag évit ma lakajé tûd a-ziavéaz évit choum enn hô holl vrô, ha ma ranché hô douarou dré ar sort.

37. Ar roué a géméraz ann hañter eûz ann armé a choumé d'ézhañ, hag a iéaz er-méaz eûz a Antiokia pennkéar hé rouañtélez, er seizved bloaz ha seiz-ugeñt : ha goudé m'en doé treûzet ann Eufrates, é peûr-rédaz ar brôiou uc'héla.

38. Ha Lisias a zilennaz Ptoléméus mâb Dorimini, ha Nikanor, ha Gorgias tûd c'halloudek é-touez miñouned ar roué :

39. Hag é kasaz gañt-hô daou-ugeñt mil dén *war droad*, ha seiz mil dén war varc'h, évit m'az ajeñt da vrô Juda, ha ma dismañtrcheñt anézhañ hervez gourc'hémenn ar roué.

40. Kerzout a réjoñt éta gañd hô holl vrézélidi, hag é tiazézchoñt hô c'hamp war-harz Emmaus er gompézen.

41. Marc'hadourien ar brôiou trôwar-drô a glevaz méneg anézhô : hag a hi géméraz kalz a arc'hañt hag a aour, ha servicherien : hag é teûjoñt d'ar c'hamp, évit préna da sklaved mipien Israel : hag armé ar Siria, hag hini brô ann diavésidi en em unanaz gañt-hô.

42. Judas hag hé vreûdeûr a anavézaz neûzé pénaoz é oa paottet ann drougou, hag é tôstéé armé *ann énébourien* oud harzou hô brô : anaoud a réjoñt ivé ar gourc'hémenn en doa rôet ar roué évit ma yijé dispennet ha kaset-da-gét hô fobl :

43. Hag é léverchoñt ann eil d'égilé : assavomp dismañtrou hor pobl, ha stourmomp évit-hañ, hag évid hon traou sañtel.

44. En em strolla a réjoñt éta, évid en em aoza évid ann emgann ; hag

évit pédi, ha goulenni truez ha trugarez *ann Aotrou*.

45. Jéruzalem a oa didud neûzé, hag é doaré eunn distrô : na wélet hini eûz hé bugalé ô voñd ébarz hag ô toñd er-méaz anézhi : ar sañtuar a oa mac'het gañd ann treid : mipien ann diavésidi a oa er c'hré ; râg énô é choumô ar brôadou : lévénez Jakob a oé kaset-kuit ; na glevet mui ar zutel nag ann télen.

46. En em strolla a réjoñt hag é teûjoñt da Vasfa râg-énep da Jéruzalem : ô véza ma oa bét keñt é Masfa eul léac'h a béden évid Israel.

47. Hag hî a iunaz enn deiz-zé, hag a wiskaz saéou-reûn, hag a lékéaz ludu war hô fenn, hag a rogaz hô dilad.

48. Hag hî a zigoraz levriou al lézen, é péré é c'houilié ar brôadou *évit klaskout* ann hévélédigez eûz hô idolou.

49. Hag hî a zigasaz ar gwiskou a vélek, hag ar préveûdiou, hag ann déogou : hag é c'halvchoñt ann Nazaréed péré hô doa sévénet hô deisou.

50. Hag hî a c'harmaz étrézég ann éñv gañd eur vouéz gré, ô lavarout : Pétrâ a raimp-ni d'ar ré-mañ, ha péléac'h hô c'hasimp-ni ?

51. Da zañtuar a zô bét mac'het ha saotret, ha da véleien a zô bét kaset d'ar c'hañv ha d'ar vuelded :

52. Ha chétu ar brôadou a zô en em strollet enn hon énep évit hon dispenna : té a oar pétrâ a vennoñt enn hon énep.

53. Pénaoz é hellimp-ni harza diraz-hô, ma na gen-nerzez ac'hanomp, ô Doué ?

54. Hag hî a lékéaz da zéni kré gañd ar c'horniou-boud.

55. Goudé-zé Judas a lékéaz vérérien war ar bobl, duged évit mil dén, ha duged évit kañt dén, ha dugéd évid hañter-kañ dén, ha duged évid dék dén.

56. Hag héñ a lavaraz d'ar ré a zavé tiez, d'ar ré a zimézé, d'ar ré a blañté gwiniennou, ha d'ar ré a oa aounik, ma tistrôjé pép-hini d'hé dî hé-unán hervez al lézen.

57. Hag ann armé en em lékéaz enn heñt, hag hî a ziazézaz hô c'hamp war-zû ar c'hrésteiz eûz a Emmaus.

58. Ha Judas a lavaraz : En em c'hourizit, ha bézit tûd a galoun : bézit daré diouc'h ar mintin, évit ma en em gannot oud ar brôadou-zé, a zô en em strollet enn hon énep, évid hon dispenna, nî hag hon traou sañtel.

59. Râg gwell eo d'é-omp mervel er brézel, égét gwélout drougou hor pobl, hag hon traou sañtel.

60. Hôgen hervez ioul *Aotrou* ann éñv ra vézô gréat.

—

IV. PENNAD.

Judas a gémer Jéruzalem, hag a gréva ménez Sion.

1. Neûzé Gorgias a géméraz gañthañ pemp mil dén war droad, ha mil dén war varc'h eûz ar ré zilennet ; hag hî a zavaz ar c'hamp a-zoug ann nôz,

2. Évit stourmi out kamp ar Iuzevien, ha kouéza war-n-ézhô enn-unan-taol : hag ar ré a oa er c'hré, a oa da vléñerien d'ézhô.

3. Pa glevaz Judas kémeñt-sé, é savaz, héñ hag hé vrézélidi ar ré gaiounéka, évit stourmi oud al lôd brasa eûz a armé ar roué, a oa é Emmaus :

4. Râk lôd eûz ann armé a oa c'hoaz skiñet er-méaz eûz ar c'hamp.

5. Gorgias ô véza deûet a-zoug ann nôz da gamp Judas, na gavaz dén, hag héñ a glaské anézhô war ar ménésiou ; râg, émé-z-hañ, ar ré-zé a zô tec'het dira-z-omp.

6. Pa oé deûet ann deiz, en em gavaz Judas er gompézen, gañt tri mil dén hép-kén : ha n'hô doa-hî na tirennou, na klézeier.

7. Hag hî a wélaz pénaoz kamp ar brôadou a oa kré, ha pénaoz éz oa war hé drô hobrégonerien ha marc'heien, hag hî gwiziek-brâz é-kéñver ar brézel.

8. Ha Judas a lavaraz d'ar ré a oa gañt-hañ : Na spouñtit két râg al lôd brâz eûz ar ré-zé ; n'hô pézet két a aoun râg ar stok anézhô.

9. Hô pézet koun pénaoz hon tadou a zô bét dieûbet er môr rûz, p'az éa Faraon war hô lerc'h gañd eunn armé vrâz.

10. Garmomp éta bréma oud ann éñv ; hag ann Aotrou en dévézô truez ouz-omp, hag é teûi da goun d'ézhañ eûz ar gévrédigez en deûz gréat gañd hon tadou ; hag héñ a zispennô hirio ann armé-zé dira-z-omp.

11. Hag ann holl vrôadou a wézô pénaoz éz eûz eunn daspréner hag eunn dieûber évid Israel.

12. Ann diavésîdi a zavaz hô daoulagad, hag hô gwélaz ô toñt a-énep d'ézhô.

13. Hag hî a iéaz er-méaz eûz hô c'hamp évit stourmi out-hô ; hag ar ré a oa gañt Judas a zonaz gañd ar c'horn-boud,

14. Hag a gerzaz out-hô : ha tûd ar brôadou a oé dispennet, hag a dec'haz er gompézen.

15. Ar ré-zivéza anézhô a gouézaz holl dindân ar c'hlézé : ha tûd Judas a iéaz war hô lerc'h bété Gézéron, ha bété kompézennou ann Iduméa, ha bétég Azot ha Jamnia : hag é oé lazet bété tri mil dén anézhô.

16. Ha Judas a zistrôaz, hag hé armé ivé war hé lerc'h.

17. Hag héñ a lavaraz d'hé dûd : Na vennit két dastumi ann dibourc'hou ; râk da stourmi hon eûz c'hoaz,

18. Ha Gorgias hag hé armé a zô tôst d'é-omp war ar ménez : en em startait bréma oud hon énébourien, ha dispennit-hô : ha goudé-zé é tastumot ann dibourc'hou héb aoun.

19. Pa gomzé c'hoaz Judas, c'hétu é oé gwélet eul lôd-bennâg *eûz ann énébourien* a zellé diwar ar ménez.

20. Ha Gorgias a wélaz pénaoz hé dûd a oa bét tec'het, hag é oa devet hé gamp : râg ar môged a wéled a ziskouézé ar péz a oa c'hoarvézet.

21. Pa wélchoñt kémeñt-sé é oeñt spouñtet-brâz, ô wéloud ivé pénaoz é oa Judas hag hé armé daré d'en em ganna er gompézen.

22. Hag hî holl a dec'haz da vrô ann diavésidi.

23. Neûzé Judas a zistrôaz évid dastumi dibourc'hou ar c'hamp ; hag hî a gasaz gañt-hô kalz aour, hag arc'hañt, ha limestra, ha tané môr, ha madou brâz.

24. Hag ô tistrei é kanchoñt kanaouennou, hag é vennigchoñt Doué ann éñv, ô véza ma eo mâd, ha ma eo trugarézuz é péb amzer.

25. Eunn dieûb brâz a c'hoarvézaz enn Israel enn deiz-zé.

26. Ar ré eûz ann diavésidi péré a hellaz tec'hout, a zeûaz, hag a zanévellaz da Lisias ar péz a oa bét c'hoarvézet.

27. Pa glevaz kémeñt-sé, é oé daré d'ézhañ mervel gañd hé eñkrez, ô véza n'en doa két gellet sévéni hé vénosiou a-éneb Israel, na gourc'hémennou ar roué.

28. Hag a-benn eur bloaz é strollaz Lisias tri-ugeñt mil dén war droad hag hî tûd dilennet, ha pemp mil dén war-varc'h, évit brézélékaad out-hô.

29. Hag hî a zeûaz er Judéa, hag a ziazézaz hô c'hamp tôst da Vétoron. Ha Judas a iéaz d'hé ziarbenna gañd dék mil dén.

30. Hî a anavézaz pénaoz é oa kré ann armé ; ha Judas a bédaz, hag a lavaraz : Benniget ra vézi, Salver Israel, té péhini éc'h eûz brévet ners ann dén kré gañd dourn David da zervicher, hag éc'h eûz rôet kamp ann diavésidi étré daouarn Jonatas mâb Saul, hag hé floc'h.

31. Laka *ivé* ann armé-mañ étré daouarn da bobl a Israel : ra véziñt mézékéet gañd hô brézélidi hag hô marc'hien.

32. Laka-hi da spouñta, ha da véza gwéñvet daoust d'hô ners ; ra véziñt diskaret ha brévet.

33. Ra véziñt dispennet gañt klézé ar ré az kâr : ha ra vézi meûlet é kanaouennou, gañd ar ré a anavez da hanô.

34. Hag hî a rôaz ann emgann, hag é oé lazet pemp mil dén eûz a armé Lisias.

35. Hôgen Lisias ô wélout tec'h hé dûd, hag herder ar Iuzevien, ha pénaoz é oañt daré da véva, pé da vervel enn eunn doaré kalounek, a iéaz da

Antiokia, hag a zilennaz brézélidi, évid doñt adarré er Judéa gañt muioc'h a dûd.

36. Neûzé Judas hag hé vreûdeûr a lavaraz : Chétu eo dispennet hon énébourien ; piñomp bréma da c'hlana ha da névézi ann templ.

37. Hag é oé strollet ann armé holl, hag é piñchoñt da vénez Sion.

38. Hag hî a wélaz ar zañtuar didud, hag ann aoter saotret, hag ann ôriou devet, hag ann drein savet er porched ével enn eur c'hoad pé war ar ménésiou, hag ar c'hamprou diskaret.

39. Hag hî a rogaz hô dilad, hag a réaz eur c'hañv brâz, hag a lékéaz ludu war hô fenn.

40. Hag en em daolchoñt war hô génou d'ann douar, hag é sonchoñt gañd ar c'hornou-boud évid arouéz, hag é c'harmchoñt étrézég ann éñv.

41. Neûzé Judas a gémennaz tûd, évit ma stourmcheñt oud ar ré a oa er c'hré, kén na vijé glanet ar zañtuar.

42. Hag héñ a zilennaz béleien dinam, péré a viré lézen Doué.

43. Hag hî a c'hlanaz ar zañtuar, hag a daolaz ar vein saotret enn eul léac'h dic'hlan.

44. Ha Judas a éñvoraz pétrâ a rajé eûz a aoter ar sakrifisou-losk, a oa bét saotret.

45. Hag hî a géméraz eur c'huzul mâd, hé zispenna ; gañd aoun na zeûjé d'ézhô eunn abeg a damall, ô véza ma oa bét saotret gañd ar brôadou : hag hî hé zispennaz.

46. Hag ar vein anézhañ a lékéjoñt war vénez ann templ enn eul léac'h déréad, kén na zeûjé eur profed hag a lavarjé pétrâ da ôber anézhô.

47. Mein digompez a gémerchoñt hervez al lézen : hag é savchoñt eunn aoter nevez, héñvel oud ann hini keñta.

48. Hag é savchoñt a-nevez ar sañtuar, hag ar péz a oa enn diabarz eûz ann templ : hag é sañtelchoñt ann templ hag ar porched.

49. Listri sakr nevez a réjoñt, hag é lékéjoñt enn templ ar c'hañtoler, aoter al louzou-c'houéz-vâd, hag ann daol.

50. Ann ézañs a lékéjoñt war ann aoter, hag é énaouchoñt ar c'hleûzeûriou a oa war ar c'hañtoler, hag a skleréé ann templ.

51. Hag é lékéjoñt ar baraou war ann daol, hag é lékéjoñt ar gwéliou a-ispil, hag é peûr-c'hréjoñt ar péz hô doa déraouet.

52. Hag é savchoñt abarz gouloudeiz er pempved deiz war-n-ugeñt eûz ann naved miz, péhini a zô hanvet kasleu, enn eizved bloaz ha seiz-ugeñt.

53. Hag é kennigchoñt ar sakrifiz hervez al lézen, war aoter nevez ar sakrifisou-losk hô doa savet.

54. Névézet é oé out son ar c'hanaouennou, hag ann télennou, hag al lirennou, hag ar simbalou, enn hévéleb amzer, hag enn hévélep deiz ma oa bét saotret gañd ar brôadou.

55. Ann holl bobl en em daolaz war hé zremm d'ann douar : hag hî a azeûlaz, hag a vennigaz Doué ann éñv péhini en doa rôet ar gounid d'ézhô.

56. Lida a réjoñt gwéstlérez ann aoter a-héd eiz dervez, hag é kennigchoñt gañt lévénez sakrifisou-losk, ha sakrifisou a drugarez hag a veûleûdi.

57. Kiñkla a réjoñt talbenn ann templ gañt kurunennou aour ha gañt skoédouigou ; névézi a réjoñt digoriou ann templ hag ar c'hamprou, hag é lékéjoñt dôriou out-hô.

58. Ar bobl holl a oé leûn a lévénez, ha dismégañs ar brôadou a oé lamet eûz hô c'hreiz.

59. Ha Judas gañd hé vreûdeûr hag holl strollad Israel, a reizaz pénaoz, é heûl ann amzeriou, é vijé lidet péb bloaz deiz gwéstlérez ann aoter a-héd eiz dervez, adaleg ar pempved deiz war-n-ugeñt eûz a viz kasleu, gañd dudi ha lévénez.

60. Enn hévéleb amzer é krévéchoñt ménez Sion, hag é savchoñt war hé drô muriou uc'hel, ha touriou kré, gañd aoun na zeûjé ar brôadou d'hé vac'ha adarré, ével m'hô doa gréat keñt.

61. Tûd-a-vrézel a lékéaz Judas énô, évid hé ziwallout : hé grévaad a réaz évid difenni Betsura, évit m'en dévijé ar bobl eur c'hré a-éneb ann Iduméa.

V. PENNAD.

Brézélidi Judas a zô doujet gañd ann holl vrôadou.

1. Kerkeñt ha ma klévaz ar brôadou trô-war-drô pénaoz é oa bét savet ann aoter hag ar sañtuar ével keñt, é savaz eunn drouk brâz enn-hô :

2. Hag é venchoñt kâs-da-gét ar ré eûz a wenn Jakob a oa enn hô zouez : hag hî a zeraouaz laza lôd eûz ar bobl, hag hô heskina *holl*.

3. Ha Judas a vrézélékéé out mipien Ésau enn Iduméa, hag oud ar ré a oa é Akrabatan, ô véza ma c'hrounneñt ann Israélited ; hag héñ a lazaz eul lôd brâz anézhô.

4. Koun a zeûaz ivé d'ézhañ eûz a zrougiez mipien Béan, péré a oa da lindâg ha da roued évid ar pobl ; oc'h aoza spiou d'ézhañ war ann heñt.

5. Hô rédia a réaz d'en em denna é touriou, é péléac'h é c'hrounnaz anézhô : hô heskina a réaz, hag é tevaz hô zouriou, gañd ar ré holl a oa enn-hô.

6. Hag héñ a dréménaz ac'hanô étrézé mipien Ammon ; hag é kavaz brézélidi kré, hag eur bobl paot, ha Timotéus da zûg d'ézhô.

7. Meûr a emgann a rôaz out-hô ; hag hî a oé dispennet, ha gaset-da-gét gañt-hañ.

8. Kéméroud a réaz kéar Gazer, hag ar c'heriou hag hé merc'hed ; hag é tistrôaz d'ar Judéa.

9. Hôgen ar brôadou a oa é Galaad en em strollaz évit kâs-da-gét ann Israélited a oa enn hô brô : hag hî a dec'haz é kré Daténan.

10. Hag hî a gasaz lizéri da Judas ha d'hé vreûdeûr, évit lavarout d'ézhô : Ar brôadou trô-war-drô a zô en em strollet enn hon énep évid hor c'hâs-da-get.

11. Hag hî en em aoz da zoñt da gémérout ar c'hré é péhini omb en em dennet ; ha Timotéus a zô da zûg war hô armé.

12. Deûz éta bréma, ha dieûb ac'hanomp eûz hô daouarn, râk kalz eûz hon tûd hon eûz kollet.

13. Hon holl vreûdeûr péré a oa enn drô da Dubin a zô bét lazet gañt-hô : kaset hô deûz é sklavérez hô gragez hag hô bugalé ; skrapet hô deûz hô dibourc'hou, hag hô deûz lazet énô war-drô mil dén.

14. C'hoaz é lenned al lizéri-zé, ha chétu é teûaz kannaded all eûz a C'haliléa, hag hî roget hô dilad, hag a zigasé ann hévélep kelou ;

15. O lavarout pénaoz tûd Ptolémaid, ha Tir, ha Sidon a oa en em strollet enn hô énep ; ha pénaoz ar C'haliléa holl a oa leûn a ziavésidi, péré a fellé d'ézhô hô c'hâs-da-gét.

16. Pa glevaz Judas hag ar bobl ar c'helou-zé, é c'halvchoñt eur strollad brâz, évit menna pétrâ a rajeñt ékéñver hô breûdeûr, péré a oa enn eñkrez, ha daré da véza dispennet gañd hô énébourien.

17. Ha Judas a lavaraz da Zimon hé vreûr : Dilenn tûd évid-od, ha kéa, ha dieûb da vreûdeûr a zô er C'haliléa : hôgen mé ha va breûr Jonatas a iélô é Galaad.

18. Hag héñ a lézaz Jozef mâb Zac'harias, hag Azarias, da zuged war ar bobl, hag évit diwallout ar Judéa gañd ann dilerc'h euz ann armé.

19. Hag héñ a c'hourc'hémennaz d'ézhô, ô lavarout : Rénit ar bobl-mañ, ha na vrézélékait két oud ar brôadou, kén na zistrôimp.

20. Rôet é oé da Zimon tri mil dén évit moñt da C'haliléa, hag eiz mil dén da Judas évit moñt da C'halaad.

21. Simon ô véza éat da C'haliléa, a rôaz meûr a emgann d'ar brôadou ; hag héñ hô dispennaz, hag a iéaz war hô lerc'h bété porz Ptolémaid :

22. War-drô dri mil dén eûz ar brôadou a oé lazet ; ha *Simon* a gasaz hô dibourc'hou gañt-hañ.

23. Hag héñ a géméraz gañt-hañ ar ré *eûz hé vreûdeûr* a oa é Galiléa hag é Arbates, gañd hô gragez, hag hô bugalé, ha kémeñt a oa d'ézhô ; hag hô c'hasaz er Judéa gañd eul lévénez vrâz.

24. Hôgen Judas Makabéad ha Jonatas hé vreûr a dreûzaz ar Jordan, hag a gerzaz enn distrô a-héd trî dervez.

25. Ann Nabutéed a zeûaz d'hô diambrouga, hag hô digéméraz é péoc'h : hag hî a zanévellaz d'ézhô kémeñd a oa c'hoarvézet gañd hô breûdeûr é Galaad;

26. Ha pénaoz eul lôd brâz anézhô a oa bét serret é Barasa, hag é Bosor, hag é Alimis, hag é Kasfor, hag é Maget, hag é Karnaim, péré a oa keriou brâz ha kré.

27. Ha pénaoz é talc'heñt ivé anézhô serret é keriou all Galaad; hag é tlieñt añtrônôz lakaad hô armé da gerzout oud ar c'heriou-zé, évid hô c'hémérout, hag hô c'hâs-da-gét eñn eunn hévélep dervez.

28. Judas hag hé armé a drôaz râktâl étrézé distrô Bosor, hag a géméraz kéar : hag héñ a lékéaz da vervel dindân ar c'hlézé ann holl baotred, a géméraz hô dibourc'hou, hag a lékéaz ann tân enn-hi.

29. Moñd a réjoñt kuit ac'hanô azoug ann nôz, hag é kerzchoñt bétég ar c'hré.

30. Ha da c'houlou-deiz, pa zavchoñt hô daoulagad, é wélchoñt eul lôd diniver a dûd, péré a zougé skeûliou ha gwindaskou, évit kémérout ar c'hré, ha dispenna ar ré a oa enn-hañ.

31. Ha Judas a wélaz pénaoz é oa déraouet ar stourm, ha pénaoz é piñé bétég ann éñv garm ar vrézélidi, ével trouz aer c'horn-boud, ha pénaoz é savé ivé eur garm brâz eûz a géar.

32. Hag héñ a lavaraz d'hé armé : Stourmit hiriô évid hô preûdeûr.

33. Hag héñ a zeûaz war deir reñk adréñ d'ézhô; *hag héñ* hag hé dûd a zonaz gañd ar c'horn-boud, hag a c'harmaz *étrézé Doué*, enn hô fédennou.

34. Brézélidi Timotéus a anavézaz pénaoz é oa ar Makabéad, hag é tec'hchoñt a zira-z-hañ ha Judas a skôaz stard war-n-ézhô : hag enn deiz-zé é oé lazet eiz mil dén anézhô.

35. Ha Judas a iéaz ac'hanô da Vasfa; hag é stourmaz out-hi, hag é kéméraz anézhî, hag héñ a lékéaz da vervel ann holl baotred, a géméraz hô dibourc'hou, hag a lékéaz ann tân enn-hi.

36. Ac'hanô éz éaz, hag é kéméraz Kasbon, ha Maget, ha Bosor, hag ar c'heriou all eûz a C'halaad.

37. Goudé-zé Timotéus a strollaz eunn armé all, hag a ziazézaz hé gamp râg énep da Rafon, enn tu all d'ar froud.

38. Judas a gasaz da spia ann armézé : hag hé spierien a lavaraz d'ézhañ : Ann holl vrôadou a zô war hon trô a zô en em strollet enn-drô da Dimotéus, dré-zé eo paot meûrbéd hé armé :

39. Galvet hô deûz ann Arabed évid hô c'hen-nerza, hag hô deûz diazézet hô c'hamp enn tu all d'ar Jordan, hag hî daré da stourmi ouzid. Ha Judas a iéaz d'hô diarbenna.

40. Neûzé Timotéus a lavaraz da briñsed hé armé : Pa vézô deûet Judas hag hé armé tôst d'ar froud; mar trémen ar c'heñta enn hon tû-ni, na hellimp két herzel out-hañ; râg ar gounid en dévézô war-n-omp.

41. Hôgen ma na gréd két treûzi, ha mar diazez hé gamp enn tu all d'ar ster, tréménomp enn hô zû-hi, hag é vézimp tréac'h d'ézhô.

42. Hôgen kerkeñt ha ma tôstaaz Judas oud ar froud, é lékéaz skrivañerien ann armé a-héd ar froud, hag é c'hoorc'hémennaz d'ézhô, ô lavarout : Na list hini é-béd amañ; hôgen ra zeûiñt holl d'ar stourm.

43. Hag héñ a dreûzaz ann dour ar c'heñta, hag ann holl armé war hé lerc'h : hag ann holl vrôadou a oé dispennet gañt-hô; hag hî a daolaz hô armou, hag a dec'haz étrézég ann templ a oa é Karnaim.

44. Ha Judas a géméraz kéar, hag a zevaz ann templ, gañd ar ré a oa enn-hañ : ha Karnaim a oé grounnet, ha na hellaz két herzel dirâk Judas.

45. Neûzé Judas a strollaz ann Israélited holl a oa é Galaad, adaleg ar brasa bétég ar bihana, hag hô gragez; hag hô bugalé; hag a réaz anézhô eunn armé vrâz, hag hô digasaz é brô Juda.

46. Moñd a réjoñt bété Éfron : ar géar-zé ar geñta eûz ar vrô a oa brâz ha kré, ha na helled distrei nag a zéou nag a gleiz; hôgen ann heñt a iéa dré greiz.

47. Ar ré a oa ébarz en em glôzaz, hag a stañkaz ann ôriou gañt mein : ha Judas a gasaz étrézég enn-hô geriou a béoc'h,

48. O lavarout : *Aôtréût* ma drémé-nimp dré hô prô, évit moñd enn hon brô : dén na rai gaou ouz-hoc'h : héb arzaôi é tréménimp. Hôgen na fellaz két d'ézhô digéri.

49. Ha Judas a lékéaz da embanna dré ar c'hamp, pénaoz pép-hini a stourmché *out kéar* eûz al léac'h é péhini édo.

50. Ann dûd kalounéka en em stagaz oud ar muriou : stourmi a réaz out kéar a-zoug ann deiz hag a-zoug ann nôz, hag é kouézaz ar géar étré hé zaouarn.

51. Lakaad a réjoñt da vervel dindân ar c'hlézé ann holl baotred; hag héñ a zismañtraz kéar bétég ann diazez, hag a gasaz ann dibourc'hou gañt-hañ, hag a dreûzaz ar géar holl war ar ré varô.

52. Goudé-zé é treûzchoñt ar Jourdan enn eur gompézen vrâz a oa râgénep da Vetsan.

53. Ha Judas a strollé ar ré a choumé war-lerc'h, hag a galounékéé ar bobl a-héd ann heñt, kén na oeñt deûet é brô Juda.

54. Hag hî a biñaz war vénez Sion gañd dudi ha lévénez, hag a gennigaz sakrifisou, ô véza ma oañt distrôet é péoc'h, hép na oa bét lazet hini anézhô.

55. Eûdra ma édo Judas ha Jonatas é brô Galaad, ha Simon hé vreûr é Galiléa dirâk Ptolémaid,

56. Jozef mâb Zac'harias, hag Azarias priñs ann armé a glevaz mének eûz ann ôberiou kaer, hag eûz ar stourmou-zé;

57. Hag hî a lavaraz : Gréomb ivé eunn hanô d'é-omp, ha déomp da stourmi oud ar brôadou a zô enndrô d'é-omp.

58. Hag hî a c'hourc'hémennaz d'ann armé, hag é kerzchoñt a-énep Jamnia.

59. Gorgias a iéaz er-méaz eûz a géar gañd hé dûd, hag a iéaz d'hô diarbenna évit stourmi out-hô.

60. Hôgen Jozef hag Azarias a oé lékéat da dec'hi bétég harzou ar Judéa : war-drô daou vil dén eûz a armé Israel a oé lazet enn deiz-zé, ha brâz é oé dismañtr ar bobl :

61. O véza n'hô doa két sélaouet Judas hag hé vreûdeûr, ô venna ma tiskouézcheñt hô c'haloun.

62. Hôgen ar ré-zé né oañt két eûz a wenn ann dûd dré béré eo bét savétéet Israel.

63. Tûd Judas a oé énoret brâz é Israel holl, hag ivé é-touez ann holl vrôadou péré a glevaz méneg anézhô.

64. Hag ann holl a zeûé d'hô diambrouga gañt garmou a lévénez.

65. Ha Judas a iéaz goudé gañd hé vreûdeûr, hag a stourmaz out mipien Ésau, er vrô a zô war-zû ar c'hrésteiz; hag é kéméraz Chébron hag ar *c'heriou* hé merc'hed : hag héñ a zevaz ar muriou hag ann touriou a-oa war hé zrô.

66. Neûzé é savaz hé gamp évit moñd da vrô ann diavésidi; hag é kerzaz dré Zamaria.

67. Enn amzer-zé é oé lazet béleien er brézel, ô fellout d'ézhô diskouéza hô c'haloun, hag ô voñd hép kuzul d'ann emgann.

68. Ha Judas a zistrôaz, évit moñd étrézég Azot é brô ann diavésidi : hag héñ a ziskaraz hô aoteriou, hag a zevaz skeûdennou hô douéed : kéméroud a réaz dibourc'hou hô c'heriou, hag é tistrôaz da vrô Juda.

VI. PENNAD.

Marô Antiokus. Éléasar a rô hé vuez évit savétei hé bobl.

1. Antiokus a gerzé a-dreûz d'ar broviñsou huel, hag a glevaz pénaoz Élimaid a oa unan eûz ar c'heriou ar ré vrudéta eûz ar Bersia, ha pénaoz é oa enn-hi kalz a arc'hañt hag a aour,

2. Hag eunn templ pinvidik-brâz, é péhini édo ar gwéliou aour, hag ann harnézou, hag ann tirennou, en doa lézet éuô Aleksandr roué Masédo

mâb Filip, péhini a rénaz ar c'heñta er C'hrésia.

3. Doñd a réaz, hag é klaskaz ann doaré da gémérout kéar, ha d'hé dibourc'ha : hôgen na hellaz két hé ôber, râg ar ré eûz a géar hô doa klevet méneg eûz a gémeñt-sé :

4. Hag hî a zavaz évit stourmi outhañ. Hag héñ a dec'haz, hag a iéazkuît ac'hanô leûn a zoan, hag a zistrôaz da Vabilon.

5. Pa édo c'hoaz er Bersia é teûaz kelou d'ézhañ, pénaoz é oa bét dispennet ann armé en doa é brô Juda :

6. Ha pénaos Lisias ô véza kerzet a-éneb ar Iuzevien gañd eunn armé gré, a oa bét lékéat da dec'hout : pénaoz ar ré-mañ gañd ann armou, hag ann dibourc'hou hô doa kéméret enn hô c'hamp, goudé béza hô dispennet, a oa en em grévéet ;

7. Ha pénaoz hô doa diskaret ann idol argarzuz en doa savet war aoter Jéruzalem ; ha pénaoz hô doa savet muriou huel, ével keñt, enn-drô d'hô zempl, hà enn-drô d'hô c'héar a Vetsura.

8. Pa glevaz ar roué ar c'helou-zé, é oé saouzanet ha strafilet-brâz : enn hé wélé é oé dalc'het, hag é kouézaz er fillidigez gañd hé zoan vrâz, ô véza né oa két bét c'hoarvézet gañt-hañ ével ma venné.

9. Choum a réaz énô a-héd meûr a zervez, râk névézi a réaz ann doan enn-hañ ; hag héñ a vennaz é oa daré da vervel.

10. Gervel a réaz hé holl viñouned, hag é lavaraz d'ézhô : Pelléet eo ar c'housk diouc'h va daoulagad, hag é fatann ; gwéñvet eo va c'haloun gañd ar rec'h ;

11. Hag em eûz lavaret é gwéled va c'haloun : É pé glac'har ounn-mé kouézet, é pé vôr a zoan ounn-mé beûzet bréma, mé péhini a oa el lévénez hag enn dudi é-kreiz va galloud !

12. Bréma é teû da goun d'in ann holl zroug em eûz gréat é Jéruzalem, pa'm eûz skrapet ac'hanô ann holl zibourc'hou a aour hag a arc'hañt a oa enn-hi, ha p'am eûz kaset évit dispenna héb abek ar ré é choumé er Judéa.

13. Anaout a rann éta pénaoz eo enn abek da gémeñt-sé eo bét c'hoarvézet anu drouk-mañ d'in : ha chétu ann doan vrâz am laka da vervel enn eunn douar a-ziavéaz.

14. Hag héñ a c'halvaz Filip, unan eûz hé viñouned, hag a lékéaz anézhañ da réner war hé holl rouantélez.

15. Rei a réaz d'ézhañ hé gurunen. hag hé zaé-roué, hag hé walen, évit ma tigazché hé vâb Antiokus, ma vagché anézhañ, ha m'hé lakaaché da réna.

16. Hag ar roué Antiokus a varvaz énô, enn naved bloaz ha seiz-ugeñt.

17. Lisias ô véza klevet pénaoz é oa marô ar roué, a lékéaz da réna Antiokus hé vâb, en doa maget a vihanik : hag é c'halvaz anézhañ Eupator.

18. Hag ar ré a oa er c'hré a c'hrounné Israel enn-drô d'ann templ : hag hî a glaské bépréd ôber drouk d'ézhô, ha ken-nerza ar brôadou.

19. Ha Judas a vennaz hô dispenna : hag é strollaz ann holl bobl évit stourmi out-hô.

20. Hag hî en em strollaz kévret, hag a stourmaz out-hô, enn dékved bloaz ha seiz-ugeñt, gañt mañgounellou ha gwindaskou.

21. Neûzé lôd eûz ar ré a oa grounnet a iéaz er-méaz, ha tûd-fallagr eûz a vipien Israel ô véza en em unanet gañt-hô,

22. Éz éjoñt da gaout ar roué, hag é léverchoñt d'ézhañ : Bété pégeit na rî két a varn d'é-omp, ha na veñji két hor breûdeûr ?

23. En em wéstlet omp da zervicha da dâd, ha da valéa hervez hé gémennou, ha da zeñti oud hé c'hourc'hémennou :

24. Râk-sé mipien hor pobl hô deûz hor c'haséet, hag hô deûz laset kémeñd hini a gaveñt ac'hanomp, hag hô deûz preizet hon digwésiou.

25. Ha né két war-n-omp hép-kén hô deûz astennet hô dourn, hôgen ivé war hon holl vrô.

26. Ha chétu hirió é stourmoñt out kré Jéruzalem évid hé gémérout, hag hô deûz krévéet Betsura.

27. Ha ma na hastez d'hô diaraogi,

é raiñt c'hoaz gwasoc'h, ha na helli két hô zrec'hi.

28. Pa glevaz ar roué kémeñt-sé, é savaz droug enn-hañ : hag héñ a c'halvaz hé holl viñouned, ha priñsed hé armé, hag ar ré a oa da zuged war ar varc'heien.

29. Brézélidi eûz a rouantélésiou a-ziavéaz, hag eûz ann énézi, a zeûaz ivé d'hé gavout.

30. Ével-sé hé armé a oa eûz a gañt mil dén war droad, eûz a ugeñt mil dén war varc'h, hag eûz a zaou olifañt ha trégoñt desket d'ann emgann.

31. Hag hî a zeûaz dré ann Iduméa, hag a c'hrounnaz Betsura. Stourmi a réjoñt a-zoug meûr a zervez, hag é réjoñt gwindaskou : hôgen *ar ré eûz a géar* a iéaz er-méaz, hô devaz, hag en em gannaz gañt kaloun.

32. Neûzé Judas a bellaaz diouc'h ar c'hré, hag a iéaz gañd hé armé war-zû Betzac'hara, râg-énep da gamp ar roué.

33. Ar roué a zavaz abarz ann deiz, hag a lékéaz hé armé da gerzout gañd err war heñt Betzac'hara : hag ann arméou en em-aozaz évid ann emgann, hag a zonaz gañd ar c'hornouboud.

34. Diskouéza a réjoñt d'ann olifañted sûn rezin ha mouar, évid hô c'heñtraoui d'ann emgann.

35. Ranna a réjoñt al loéned dré béb bañden : war-drô da béb olifañt éz oa mil dén gañt saéou-houarn, ha tôkou-arem war hô fenn : ha pemp kañt marc'hek a oa dilennet évit moñt kévret gañt pép loen.

36. Hî a ziaraogé bépréd al loen, é pé léac'h-bennâg m'az éa : el léac'h m'az éa, éz éañt, ha na belléeñt két diout-hañ.

37. War bép loen éz oa ivé eunn tour koat hag héñ kré évid hé zifenni ; ha war-n-ézhô gwindaskou : ha war bép-hini daou zén ha trégoñt eûz ar ré galounéka, péré a stourmé diwar-c'horré, hag eunn Iudéad a vléñé al loen.

38. Lakaad a réaz ann dilerc'h eûz ar varc'heien tû-mañ ha tû-hoñt é daou rann, évit keñtraoui ann armé gañt son ar c'hornou-boud, hag évid brouda ann dûd war droad a oa strizet enn hô reñkou.

39. Pa luc'haz ann héol war ann tirennou aour hag arem, é lugernaz ar ménésiou gañt-hô ; lugerni ar éjoñt ével kleûzeûriou béô.

40. Lôd eûz a armé ar roué a iéa a-héd ar ménésiou uc'hel, ha lôd all dré al lec'hiou doun : moñd a réañt gañd évez ha gañt reiz.

41. Ann holl dud trô-war-drô a oa spouñtet gañt garm al lôd brâz a dûdzé, ha gañd ann trouz ô kerzout, ha gañd ar stok eûz hô armou : râk brâz ha kré é oa ann armé.

42. Ha Judas hag hé armé a dôstaaz évit en em ganna ; ha c'houec'h kañt dén eûz a armé ar roué a oé lazet.

43. Neûzé Éléazar mâb Saura, ô wélout unan eûz ann olifañted gôlôet a harnez gañd arouésiou ar roué, hag héñ brasoc'h égéd ar ré all, a vennaz pénaoz édo ar roué war-n-ézhañ :

44. Hag héñ en em rôaz évid dieûbi hé bobl, hag évit gounid eunn hanô peûr-baduz.

45. Rédeg a réaz étrézég enn-hañ gañd herder é-kreiz ar vañden brézélidi, enn eur laza a zéou hag a gleiz, hag ô lakaad da gouéza ann holl a-bép tû.

46. Hag ô véza éat étré treid ann olifañt, en em lékéaz dindan-hañ, hag é lazaz anézhañ. Hag hé-mañ a gouézaz d'ann douar war-n-ézhañ, hag héñ a varvaz énô.

47. Hôgen ar Iuzevien ô wélout péger paot é oa tûd ar roué, ha pégen téar é oa hé armé, en em dennaz ac'hanô.

48. Armé ar roué a biñaz out-hô war-zû Jéruzalem, hag é tiazézchoñt hô c'hamp er Judéa war-harz ménez Sion.

49. Hag héñ a réaz ar péoc'h gañd ar ré a oa é Betsura : hag hî a iéaz er-méaz eûz a géar, ô véza n'hô doa két dastumet a voéd énô, dré ma oa bloaz ar sabbat *hag éhan* ann douar.

50. Ar roué éta a géméraz Betsura, hag a lékéaz enn-hi eur gward évid hé diwallout.

51. Neûzé é trôaz hé armé étrézég ar léac'h sañtel, hag é choumaz énô

meûr a zervez. Ober a réaz énô mañgounellou ha gwindaskou, ha binviou évit teûrel tân, ha mein, ha dérédou, ha spégou, ha gwarégou évit banna saésiou, ha batalmou.

52. Ar Iuzevien a réaz ivé binviou oud hô binviou : hag hi en em gannaz a-zoug meûr a zervez.

53. Na oa két a voéd é kéar, ô véza ma oa ar seizved bloaz : hag ar ré eûz ar broadou a oa choumet er Judéa, hô doa bévézet kémeñd a oa bét lékéat a dû.

54. Nébeûd a dûd a choumaz el lec'hiou sañtel, ô véza ma oañt gwanet gañd ann naounégez : ha pép-hini anézhô en em dennaz enn hé dî.

55. Koulskoudé Lisias a glevaz pénaoz Filip, péhini a oa bét lékéat gañd Antiokus, pa édo c'hoaz béô, évit maga Antiokus hé vâb, hag hé lakaad da réna,

56. Pénaoz é oa distrôet eûz ar Bersia hag eûz ar Védia gañd hé armé, hag é klaské da aloubi rénérez ar rouantélez.

57. Hasta a réaz éta da voñt da lavarout d'ar roué, ha da zuged ann armé : En em wana a réomp bemdez, ha n'hon eûz két kalz a voéd ; hag al léac'h á c'hrounnomp a zô kré-brâz ; hag eo réd d'é-omp reiza kéfridiou ar rouantélez.

58. Rôomp éta ann dourn d'ann dûd-zé, ha gréomp ar péoc'h gañt-hô, holl bobl.

59. Ha lézomp-hi da véva diouc'h hô lézen ével kent ; râg enn abek d'ann dispriz hon eûz bét évid hô lézennou, eo bét savet droug enn-hô, hag hô deûz gréat kémeñt-sé.

60. Al lavar-zé a oé kavet mâd gañd ar roué ha gañd hé duged : hag héñ a gennigaz ar péoc'h d'ézhô, hag hi hé aotréaz.

61. Ar roué hag hé zuged hé douaz: hag ar ré-mañ a iéaz er-méaz eûz ar c'hré.

62. Ar roué a biñaz war vénez Sion, hag a wélaz ar c'hré : hag héñ a dorraz râk-tâl al lé en doa gréat : hag é c'hourc'hémennaz ma vijé diskaret ar vûr a oa trô-war-drô.

63. Goudé-zé éz éaz-kuit buan, hag é tistrôaz da Antiokia, hag é kavaz Filip oc'h aotrounia war géar : stourmi a réaz out-hañ, hag é kéméraz kéar.

VII. PENNAD.

Ar roué a gâs Nikanar gañd eunn armé a-énep Judas.

1. Enn unnékved bloaz ha seizugeñt, Démétrius mâb Séléukus a iéaz-kuit eûz a Roma, hag a zeûaz gañt nébeûd a dûd enn eur géar môrek ; hag héñ a rénaz énô.

2. Ha pa oé éat é tî rouantélez hé dadou, hé armé a grogaz é Antiokus hag é Lisias, hag hô c'hasas d'ézhañ.

3. Ha pa oé rôet da anaout kémeñtsé d'ézhañ, é lavaraz : Na ziskouézit két hô dremm d'in.

4. Hag ann armé hô lazaz. Ha Démétrius a azézaz war drôn hé rouantélez.

5. Neûzé tûd eûz a Israel droug ha fallagr a zeûaz d'hé gavout, ha da benn d'ézhô Alsimus, péhini a fellé d'ézhañ béza lékéat da vélek-*bráz*.

6. Hag ar ré-mañ a damallaz ar bobl dirâg ar roué, ô lavarout : Judas hag hé vreûdeûr en deûz kollet da holl viñouned, hag en deûz hor c'haset huit eûz hor brô.

7. Kâs éta bréma eunn dén é péhini é helli en em fisiout, évit ma anavézô ann holl zroug en deûz gréat d'é-omp, ha da broviñsou ar roué ; ha ma kastizô hô holl viñouned, hag ar ré a skoazel anézhañ.

8. Hag ar roué a zilennaz é-touez hé viñouned Bakkides, péhini a c'hourc'hémenné enn hé rouantélez enn tû all d'ar ster vráz, hag a oa féal d'ézhañ.

9. Hag héñ a gasaz anézhañ, évit gwélout ann droug en doa gréat Judas : hag é lékéaz da vélek-*bráz* Alsimus ar fallagr ; hag é c'hourc'hémennaz d'ézhañ kastiza mipien Israel.

10. Hag hî a zavaz, hag a zeûaz gañd eunn armé vráz é brô Juda, hag a gasaz kannaded étrézé Judas hag hé vreûdeûr, gañt geriou a béoc'h évid hô zouella.

11. Hôgen ar ré-mañ na réjoñt stâd é-béd oud hô geriou, pa wélchoñt pénaoz é oañt deûet gant eunn armé vráz.

12. Koulskoudé skribed al lézen ô véza en em strollet, a iéaz da gavout Alsimus ha Bakkides, évid ôber d'ézhô goulennou reiz.

13. Ann Assidéed péré a oa ar ré geñta eûz a vipien Israel, a fellé d'ézhô goulenn ar péoc'h digañt-hô.

14. Râg hi a lavaré : Eur béleg eo eûz a wenn Aaron a zeû d'hor c'havout, na douellô két ac'hanomp.

15. Hag Alsimus a gomzaz out-hô gañt gerion a béoc'h : hag héñ a lavaraz d'ézhô enn eur doui : na raimp két a zrouk d'é-hoc'h, na d'hô miñouned.

16. Hag hi a grédaz d'ézhañ : hôgen héñ a géméraz tri-ugeñt anézhô, hag a lékéaz hô laza enn eunn dervez, hervez ar gér a zô skrivet :

17. Lékéat hô deûz da gouéza korfou da zeñt, hag hô deûz skulet hô gôâd enn-drô da Jéruzalem, ha né oa dén évid hô bésia.

18. Ar spouñt hag ar zaouzan a grogaz er bobl holl, hag é léverchoñt *ann eil d'égilé* : N'eûz na gwirionez na reiz é-touez ar ré-zé : râk dreist hô lavar iñt éat, hag hô deûz torret hô lé.

19. Bakkides ô véza savet hé gamp a zirâk Jéruzalem, a c'hrounnaz Betzéc'ha : hag héñ a gasaz da gémérout kalz eûz ar ré a oa lec'het diout-hañ ; hag é lazaz hiniennou eûz ar bobl, a lékéaz da deûrel enn eur puñs bráz.

20. Neûzé é lékéaz ar vrô dindan béli Alsimus, hag é lézaz brézélidi da gen-ners d'ézhañ ; hag é tistrôaz da gavout ar roué.

21. Gwella ma hellé é réa Alsimus évid en em startaat é priñsélez hé vélégiez.

22. Ar ré holl a reûstlé ar bobl en em strollaz war hé drô ; hag hi en em daolaz war vrô Juda, hag a réaz eul lazérez bráz enn Israel.

23. Judas a wélaz pénaoz ann holl zroug en doa gréat Alsimus, hag ar ré a oa gañt-hañ, da vipien Israel, a oa gwasoc'h égét ar péz hô doa gréat ar brôadou d'ézhô :

24. Hag héñ a iéaz dré ann holl harzou trô-war-drô, hag a gastizaz ann holl dec'herien : hag a neûzé éc'h éhanchoñt da ôber argadennou er vrô.

25. Pa wélaz Alsimus pénaoz Judas hag hé dûd a oa tréac'h d'ézhañ ; ha pa anavézaz pénaoz na hellé két kia out-hañ, é tistrôaz étrézég ar roué, hag é tamallaz d'ézhô meûr a wall.

26. Hag ar roué a gasaz Nikanor unan eûz hé vrudéta priñsed, péhini a oa eunn énébour bráz da Israel ; hag é c'hourc'hémennaz d'ézhañ kâsda-gét ar bobl-zé.

27. Nikanor a zeûaz war-harz Jéruzalem gañd eunn armé vráz, hag a gasaz kannaded étrézé Judas hag hé vreûdeûr gañt geriou a béoc'h évid hô zouella,

28. O lavarout : Na vézet két a vrézel étré c'houi ha mé : doñd a rinn gañt nébeûd a dûd, évid hô kwélout ha komza a béoc'h.

29. Hag héñ a zeûaz-da gavout Judas ; hag hi en em zaludaz ann eil égilé ével miñouned : hôgen ann énébourien en em aozé évit skrapa Judas.

30. Hôgen Judas a anavézaz pénaoz né oa deûet d'hé gavout néméd évid hé douella : aoun en doé ra-z-bañ, ha na fellaz mui d'ézhañ hé wélout.

31. Nikanor ô wélout pénaoz é oa diskuliet hé zézô, a gerzaz a-énep Judas, évit stourmi out-hañ war-harz Kafarsalama.

32. Énô é oé lazet eûz a armé Nikanor war-drô pemp mil dén : hag ar ré all a dec'haz é kéar David.

33. Goudé-zé Nikanor a biñaz war vénez Sion : ha lôd eûz a véleien ar bobl a zeûaz d'hé zaludi gañt *geriou* a béoc'h, hag a ziskouézaz d'ézhañ ar sakrifisou a gennigeñt évid ar roué.

34. Hôgen héñ hô disprizaz hag a réaz goab anézhô : hô saotra a réaz, hag é komzaz out-hô gañt balc'hder.

35. Toui a réaz enn hé frouden, ô lavarout : Ma na lékéeur étré va daouarn Judas hag hé armé, kerkeñt ha ma vézinn distrôet ha mé gou-

nidek, é tevinn ann templ-mañ. Hag hêñ a iéaz-kuit leûn a vuanégez.

36. Neûzé ar véleien a zeûaz ébarz; hag ô choum enn hô zâ dirâg ann aoter hag ann templ, é léverchoñt enn eur wéla:

37. Té, Aotrou, éc'h eûz dilennet ann ti-mañ, évit ma vijé galvet da hanô enn-hañ, évit ma vijé eunn ti a béden hag a azeûlidigez évid da bobl.

38. Kastiz ann dén-zé hag hé armé, ha ra gouéziñt dindân ar c'hlézé: az péz koun eûz hô gwall-gomsiou, ha na aotré két é padcheñt pelloc'h.

39. Ha Nikanor a iéaz-kuit a zirâk Jéruzalem, hag a ziazézaz hé gamp war-harz Bétoron: hag armé ar Siria en em unanaz gañt-hañ.

40. Ha Judas a ziazézaz hé gamp war-harz Adarsa gañt tri mil dén: ha Judas a bédaz hag a lavaraz:

41. Aotrou, ar ré a oa bét kaset gañd ar roué Sennacherib ô véza drouk-komzet diwar-benn da hanô, é teûaz eunn éal hag a lazaz anézhô pemp mil ha naô-ugeñt mil:

42. Dispenn ével-sé ann armé-mañ dira-z-omp hiriô: ha ra wézô ar ré all pénaoz en deûz hêñ drouk-komzet diwar-benn da dî sañtel: ha barn anézhañ hervez hé zrougiez.

43. Ann arméou éta a stourmaz enn trizékved deiz eûz a viz Adar: hag armé Nikanor a oé dispennet, hag hêñ a oé lazet ar c'heñta enn emgann.

44. Pa wélaz hé armé pénaoz é oa marô Nikanor, é taolchoñt hô armou, hag é tec'hchoñt.

45. Tûd Judas a iéaz war hô lerc'h a-zoug eunn dervez kerzed, adaleg Adazer bété porz Gazara; hag hî a zonaz gañd ar c'hornou-boud évid embanna hô gounid.

46. Ann holl bobl a iéa er-méaz eûz ar c'histilli trô-war-drô, hô heskiné, hag a zistrôé évit stourmi out-hô: hag hî a gouézaz holl dindân ar c'hlézé, ha na choumaz hini anézhô.

47. Hô dibourc'hou a gémerchoñt é preiz: trouc'ha a réjoñt penn Nikanor, hag hé zourn déou en doa astennet gañt balc'hder; hag hî hô digasaz gañt-hô, hag hô c'hrougaz dirâk Jéruzalem.

48. Ar bobl a oé laouen brâz, hag a dréménaz ann deiz-zé enn eul lid ar vrasa.

49. Ann deiz-zé a oé lékéat da c'houél bép bloaz enn trizékved a viz Adar.

50. Ha douar Juda a choumaz enn éhan a-héd eunn dervez-bennâg.

—

VIII. PENNAD.

Judas a rá kévrédigez gañd ar Romaned.

1. Judas a glevaz méneg eûz ar Romaned; klevoud a réaz pénaoz é oañt tûd c'halloudek, ha daré da aotréa kémeñd a c'houlenned digañt-hô: pénaoz é teûeñt da viñouned da gémeñd hini en em unané gant-hô, ha pénaoz é oa brâz hô galloud.

2. Klevoud a réaz ivé komza eûz hô stourmou, hag eûz ann ôberiou kaer hô doa gréat er Galatia; pénaoz hô doa kéméret ar vrô-zé, ha lékéat ar bobl da baéa tellou.

3. *Klévoud a réaz komza* eûz a gémeñd hô doa gréat é brô Spañ, pénaoz é oañt deûet da vistri war ar meñgleûsiou arc'hañt hag aour a oa énô, ha pénaoz hô doa piaouet ann holl lec'hiou-zé gañd hô c'huzul hag hô sioulded:

4. Pénaoz hô doa lékéat da bléga dindan-hô brôiou pell-brâz diout-hô, hô doa trec'het rouéed a oa deûet da stourmi out-hô eûz a benn ar béd, hô doa dispennet eul lôd brâz eûz hô arméou, ha lékéat ar ré all da baéa tellou d'ézhô bép ploaz:

5. Pénaoz hô doa trec'het er brézel Filip ha Perséas roué ar Sétéed, hag ar ré all a oa bét savet enn hô énep, hag hô doa kéméret hô brôiou:

6. Pénaoz hô doa dispennet Antiokus ar brâz roué ann Asia, péhini a oa deûet da stourmi out-hô gañd eunn armé vrâz, gañt c'houec'h-ugeñt olifañt, ha kalz marc'heien ha kirri:

7. Pénaoz hô doa hé gémeret béô, hag hô doa hé rédiet hêñ, hag ar rouéed hé-c'houdé, da baéa tellou

brâz, ha da rei gwéstlou, ha kémeñd a oa bét reizet étré-z-hô,

8. Brô ann Iñdied, hag ar Védied, hag al Lidied, hag ar ré wella eûz hô broviñsou, hô doa rôet goudé-zé d'ar roué Euménes:

9. Ha pénaoz ar ré eûz ar C'hrésia ô véza fellet d'ézhô baléa enn hô énep hag hô c'holla, é oé da anaout d'ézhô kémeñt-sé,

10. Hag é kaschoñt out-hô unan eûz hô duged; é stourmchoñt out-hô, hag é lazchoñt eul lôd brâz anézhô: hag é kaschoñt é sklavérez hô gragez hag hô bugalé: é preizchoñt anézhô, hag é lékéjoñt da bléga dindan-hô hô brô, é tiskarchoñt muriou hô c'heriou, hag é lékéjoñt anézhô da sklaved ével ma iñt c'hoaz hiriô:

11. Pénaoz hô doa gwastet ha lékéat da bléga dindân hô galloud ar rouañtélesiou all, hag ann énézi hô doa énébet out-hô:

12. Hôgen pénaoz é vireñt ar gévrédigez hô doa gréat gañd ar ré a oa en em rôet d'ézhô; pénaoz ar rouañtélésiou, pé a dôst pé a bell hô doa dindan-hô, ô véza ma teûé da spouñta kémeñd hini a glevé méneg eûz hô hanô.

13. Pénaoz ar ré da béré é rôeñt ken-nerz évit réna, a réné; hôgen é tiskareñt diwar hô zrôn, ar ré a fellé d'ézhô *da ziskara;* hag ével-sé é oañt galloudek-brâz:

14. Pénaoz koulskoudé hini anézhô na zougé ar gurunen, ha na wiské ar zaé-roué, évit béza brasoc'h égéd ar ré all.

15. Hôgen pénaoz hô doa gréat eunn hénaouriez évit-hô, hag é c'houlenneñt kuzul bemdez digañd ar c'houézég-ugeñd dén a oa enn-hi, hag é talc'heñt kuzul bépréd diwar-benn kéfridiou ar bobl, évit ma en em réncheñt enn eunn doaré din anézhô:

16. Ha pénaoz é lékéeñt bép ploaz hô mestrouniez étré daouarn eunn dén hép-kén, évit mestrounia d'ar vrô holl; hag ével-sé é señté ann holl da unan hép-kén, héb érez na gwarizi étré-z-hô.

17. Ha Judas a zilennaz Eupolémus mâb Iann, mâb Jakob, ha Jason mâb Éléazar; hag é kasaz anézhô da Roma, évid ôber miñouniach ha kévrédigez gañt-hô;

18. Hag évit ma tencheñt diwar-nézhô iéô ar C'hrésied; râg héñ a wélé pénaoz é talc'heñt é sklavérez rouañtélez Israel.

19. Moñd a réjoñt éta da Roma goudé béza gréat kalz a heñt, hag ô véza éat enn hénaouriez é léverchoñt:

20. Judas Makabéad hag hé vreûdeûr, ha pobl ar Iuzevien hô deûz hor c'haset étrézég enn hoc'h, évid ôber gan-é-hoc'h kévrédigez ha péoc'h, hag évit ma skrivot ac'hanomp é-touez hoc'h eiled hag hô miñouned.

21. Al lavar-zé a oé kavet mâd gañt-hô.

22. Ha chétu ar skrîd a gizelchoñt war daolennou arem, hag a gaschoñt da Jéruzalem, évit ma vijé énô da éñvor a béoc'h hag a gévrédigez.

23. Ra vézô mâd ann doaré gañd ar Romaned, ha gañt pobl ar Iuzevien da-vikenn war ar môr ha war ann douar: ra bellai diout-hô ar c'hlézé hag ann énébour.

24. Ma c'hoarvez brézel d'ar Romaned, pé d'hô eiled enn hô holl vestrouniez,

25. Ar Iuzevien a rôi ken-nerz d'ézhô a galoun vâd, hervez ma aotréô ann amzer;

26. Hép ma vézô rôet d'hô brézélidi *gañd ar Romaned* nag éd, nag armou, nag arc'hañt, na listri; râg ével-sé eo bét kavet-mâd gañd ar Romaned: hag *ar Iuzevien* a zeñtô out-hô, hép kaout nétrâ digañt-hô.

27. Hag enn hévélep doaré, ma c'hoarvez brével d'ar Iuzevien, ar Romaned hô c'hen-nerzô a galoun vâd, hervez ma aotréô ann amzer;

28. Hép ma vézô rôet *gañd ar Iuzevien* d'ar ré a zeûi d'hô c'hen-nerza nag éd, nag armou, nag arc'hañt, na listri; râg ével-sé eo bét kavet-mâd gañd ar Romaned: hag hî a zeñtô oud *ar Iuzevien,* gañd éeunder.

29. Houn-nez eo ar gévrédigez a râ ar Romaded gañd ar Iuzevien.

30. Mar teû pelloc'h ann eil pé égilé da lakaat pé da denna eur gér-bennâg dreist ar ré-mañ, é vézô gellet hé

ôber a-unan ha kévret, ha kémeñd a vézô lékéat pé tennet, a choumô stard.

31. É-kéñver ann drougou en deûz gréat ar roué Démétrius d'ar Iuzevien, hon eûz skrivet d'ézhañ, ô lavarout : Pérâg éc'h eûz-dé pounnéréet da iéô war ar Iuzevien, a zô da viñouned ha da eiled d'é-omp ?

32. Mar teûoñt adarré da ôber klemm d'é-omp, é raimp barn d'ézhô enn da énep, hag é stourmimp ouz-id dré vôr ha dré zouar.

—

IX. PENNAD.

Alsimus ô véza diskaret lôd eûz a vuriou ann templ, a zô skôet gañd Doué hag a varv.

1. Pa glevaz Démétrius pénaoz é oa bét dispennet hé armé, ha lazet Nikanar enn emgann, é kasaz adarré Bakkides hag Alsimus er Judéa, ha gañt-hô korn zéou hé armé.

2. Hag hi a gerzaz dré ann heñt a gâs da C'halgala, hag a ziazézaz hô c'hamp war-harz Marsalot, a zô enn Arbelles : hag hi a géméraz kéar, hag a lazaz énô kalz a dûd.

3. Er miz keñta eûz ar bloaz daouzég ha seiz-ugeñt, é kaschoñt hô armé war-harz Jéruzalem.

4. Hag ugeñt mil dén a zavaz, hag a iéaz da Véréa, gañd daou vil marc'hek.

5. Hôgen Judas en doa diazézet hé gamp é Laisa, ha tri mil dén dilennet gañt-hañ.

6. Hag hi ô wélout péger braz é oa armé *hô énébourien*, a oé spouñtetbrâz : ha kalz anézhô a dec'haz diouc'h ar c'hamp ; ha na choumaz anézhô néméd eiz kañt.

7. Pa wélaz Judas pénaoz éz éa hé armé da-gét, hag é oa réd d'ézhañ en em ganna, é oé gwéñvet hé galoun ; râk n'en doa két a amzer a-walc'h évid hé strolla ; hag é oé daré d'ézhañ dielc'ha.

8. *Koulskoudé* é lavaraz d'ar ré a oa choumet *gañt-hañ :* Savomp, ha déomp étrézég hon énébourien, ha stourmomp out-hô, mar gellomp.

9. Hôgen hé dûd a zistrôé anézhañ, ô lavarout : Na hellimp két hé ôber ; hôgen bréma dieûbomp hor buez, ha distrôomp étrézég hor breûdeûr, ha neûzé é stourmimp oud hon énébourien : râk ré nébeûd a dûd omp.

10. Ha Judas a lavaraz : Doué ra virô ma raimp kémeñt-sé, ha ma tec'himp dira-z-hô : mar d-eo deûet hon amzer, marvomp gañt kaloun évid hor breûdeûr, ha na zaotromp két hor gloar.

11. Armé *ann énébourien* ô véza éat er-méaz eûz hé gamp, a zeûaz d'hô diarbenna : ar varc'heien en em lékéaz é daou rann : ar vatalmerien hag ar warégerien a valéé é penn ann armé, ha da geñta en em gavé ar ré galounéka.

12. Bakkides a oa er c'horn déou, hag ar vañden a dôstéé enn daou du, hag a zoné gañd ar c'hornou-boud.

13. Ar ré a oa gañt Judas a zonaz ivé gañd ar c'hornou-boud. Ann douar a grénaz gañt trouz ann arméou : hag ann emgann a badaz adaleg ar miñtin bétég ar pardaez.

14. Judas ô wélout pénaoz korn déou armé Bakkides a oa ar c'hréva, a boellaaz gañd ar ré galounéka eûz hé vrézélidi :

15. Hag hi a freûzaz ar c'horn déou-zé, hag a iéaz war hô lerc'h bété ménez Azot.

16. Hôgen ar ré a oa er c'horn kleiz ô wélout pénaoz ar c'horn déou a oa bét dispennet, a iéaz war-lerc'h Judas, hag ar ré a oa gañt-hañ.

17. Ann emgann a oé garô, hag é oé glazet ha lazet meûr a hini eûz ann eil tu hag eûz égilé.

18. Judas hé-unan a oé lazet, hag ar ré all a dec'haz.

19. Jonatas ha Simon a géméraz korf Judas hô breûr, hag a vésiaz anézhañ é béz hô zadou é kéar Modin.

20. Holl bobl Israel a réaz eur c'hañv brâz d'ézhañ, hag a wélaz d'ézhañ a-zoug meûr a zervez :

21. Hag é léverchoñt : Pénaoz eo bét kouézet ann dén galloudek-zé, péhini a zieûbé pobl Israel ?

22. Brézéliou all Judas, hé ôberiou kaer, hag hé galouniez vrâz n'iñt két bét diskrivet amañ ; râk ré a oa anézhô.

23. Hôgen chétu pétrâ a c'hoarvézaz : goudé ma oé marô Judas, ar ré fallagr en em ziskouézaz a bép tû é brô Israel, hag ann holl wall dud a zavaz.

24. Enn deisiou-zé é c'hoarvézaz eunn naounégez vrâz, hag ar vrô holl gañd hé holl dûd en em rôaz da Vakkides.

25. Ha Bakkides a zilennaz tûd fallagr, hag hô lékéaz da rénerien war ar vrô.

26. Hag hi a glaské hag a c'houilié miñouned Judas, hag hô c'hasé da Vakkides, péhini en em veñjé war-n-ézhô, hag a réa goab anézhô.

27. Eunn eñkrez brâz a c'hoarvézaz enn Israel, ével na oa két bét gwélet abaoé ann amzer é péhini na wéled mui a brofed enn Israel.

28. Neûzé holl viñouned Judas en em strollaz, hag a lavaraz da Jonatas :

29. Abaoé ma eo marô Judas da vreûr, n'eo bét kavet dén é-béd héñvel out-hañ, évit kerzout a-éneb Bakkides, hag énébourien all hor pobl.

30. Râk-sé é tilennomp ac'hanod hiriô, évit béza da briñs d'é-omp enn hé léac'h, ha da zûg enn hon holl vrézéliou.

31. Neûzé éta é kéméraz Jonatas ar briñsélez, hag é savaz é léac'h Judas hé vreûr.

32. Bakkides ô véza klevet méneg eûz a gémeñt-sé, a glaské ann tû d'hé laza.

33. Jonatas ha Simon hé vreûr, hag ar ré holl a oa gañt-hô ô véza klevet kémeñt-sé a dec'haz é distrô Tékua, hag a arzaôaz war-harz doureier lenn Asfar.

34. Pa wélaz Bakkides kémeñt-sé é teûaz hé-unan, gañd hé holl armé, é deiz ar sabbat, enn tu all d'ar Jourdan.

35. Neûzé Jonatas a gasaz hé vreûr péhini a oa dûg war ar bobl, évit pédi ann Nabutéed, a oa miñouned d'ézhañ, da bresta d'ézhô hô finviou a vrézel a oa brâz-meûrbéd.

36. Hogen mipien Jambri a iéaz er-méaz eûz a Vadaba, hag a géméraz Iann, ha kémeñd en doa, hag hé c'hasaz gañt-hô.

37. Goudé-zé é oé rôet da anaout da Jonatas ha da Zimon hé vreûr, pénaoz mipien Jambri a réa eunn eûreûd brâz, hag é kaseñt gañd eur fougé brâz eûz a Vadaba, eur plac'h nevez a oa merc'h da unan eûz ar briñsed brasa eûz a Ganaan.

38. Neûzé é teûaz koun d'ézhô eûz a c'hoad Iann hô breûr : hag hi a biñaz, hag a iéaz da guza adré eur ménez.

39. Hag hi a zavaz hô daoulagad, hag a wélaz eur c'héflusk hag eur fougé brâz. Ar goâz-nevez a zeûé gañd hé viñouned hag hé géreñt, da ziambrouga ar plac'h-nevez diouc'h son ann taboulinou ha binviou all, ha gañt-hañ kalz a vrézélidi.

40. Tûd Jonatas a zavaz eûz hô spi, hag en em daolaz war-n-ézhô : hag eul lôd brâz a oé lazet ; hag ar ré all a dec'haz war ar ménésiou, ô lézel hô holl zibourc'hou gañd tûd Jonatas.

41. Ével-sé ann eûreûd a oé trôet é kañv, hag ar c'hân é iouc'hadennou.

42. Hag hi a veñjaz goâd hô breûr, hag a zistrôaz war aod ar Jourdan.

43. Bakkides ô véza klevet kémeñt-sé, a zeûaz gañd eunn armé vrâz é deiz ar sabbat bétég aod ar Jourdan.

44. Hôgen Jonatas a lavaraz d'hé dûd : Savomp ha stourmomp oud hon énébourien : râk né két hiriô ével déac'h ha derc'heñd-déac'h :

45. Râk chétu ann énébourien râgénep d'é-omp, dour ar Jourdan hag ar gwerniou adré d'é-omp, hag ar c'hoat a bép tû : na hellomp trei a dû é-béd.

46. Bréma éta garmit étrézég ann éñv, évit ma viot dieûbet eûz a zaouarn hoc'h énébourien : hag é oé rôet ann emgann.

47. Jonatas a astennaz hé zourn évit skei gañt Bakkides ; hôgen hémañ a argilaz.

48. Neûzé Jonatas, hag ar ré a oa gañt-hañ en em daolaz er Jourdan, hag a dreûzaz ar ster dira-z-hô.

49. Mil dén a gouézaz enn deiz-zé eûz a dû Bakkides; hag héñ a zistrôaz da Jéruzalem gañd hé dûd.

50. Hag hî a zavaz keriou kré er Judéa, hag a grévaaz gañt muriou uc'hel, gañd dôriou ha gañt potalou, ar c'hréou a oa é Jériko, é Ammaus, é Bétoron, é Bétel, é Tamnata, é Fara, hag é Topo.

51. Ha Bakkides a lékéaz gwardou enn-hô, évid ôber argadennou enn Israel.

52. Krévaad a réaz ivé Betsura ha Gazara, hag ar c'hré; hag é lékéaz gwardou enn-hô, ha kalz a voéd.

53. Kéméroud a réaz évit gwéstl mipien ar ré-geñta eûz ar vrô, hag hô lékéaz é kré Jéruzalem évit béza dalc'het énô.

54. Er bloaz trizég ha seiz-ugeñt, enn eil viz, é c'hourc'hémennaz Alsimus ma vijé diskaret muriou a ziabarz ann templ, ha ma vijé freûzet ôberiou ar broféded: hag héñ a zéraouaz hô dismañtra.

55. Hôgen enn amzer-zé é oé skôet Alsimus, ha na hellaz két peûr-ôber ar péz en doa déraouet: serret é oé hé c'hénou; dalc'het é oé gañd ar péluz, ha na hellaz mui lavarout gér, na lakaat reiz é-béd enn hé dî.

56. Hag Alsimus a varvaz neûzé gañt gloasiou brâz.

57. Pa wélaz Bakkides pénaoz é oa marô Alsimus, é tistrôaz étrézég ar roué, hag ar vrô a choumaz enn éhan a-zoug daou vloaz.

58. Ar ré fallagr a vennaz hag a lavaraz: Chétu Jonatas, hag ar ré a zô gañt-hañ a vév bréma é péoc'h ha gañt fisiañs: lékéomb éta da zoñt Bakkides, hag héñ hô c'hémérô holl enn eunn nôzvez.

59. Hag hî a iéaz, hag a rôaz d'ézhañ ann ali-zé.

60. Hag héñ a zavaz évit moñt gañd eunn armé vrâz: hag é kasaz é-kuz lizéri d'hé eiled, a oa er Judéa, évit ma krôgcheñt é Jonatas, hag er ré a oa gañt-hañ: hôgen na helchoñt két hé ôber, ô véza ma oé klevet méneg eûz hô dézô.

61. Ha Jonatas ô véza kéméret hañter-kañt dén eûz ar vrô, péré a oa da benn d'ar gwall zézô-zé, a lékéaz hô laza.

62. Jonatas, ha Simon, hag ar ré a oa gañt-hô en em dennaz é Betbessen, péhini a zô enn distrô: hag hî a aozaz hé dizeriou, hag a grévaaz anézhi.

63. Pa glevaz Bakkides kémeñt-sé, é strollaz hé holl dûd, hag é c'halvaz ar ré a oa er Judéa.

64. Hag héñ a zeûaz, hag a ziazézaz hé gamp uc'héloc'h égét Betbessen: hag héñ a stourmaz out-hi a-zoug meûr a zeiz, hag a réaz gwindaskou.

65. Jonatas ô véza lézet hé vreûr Simon er géar, a iéaz dré ar mésiou, hag a valéaz gañd eul lôd brâz a dûd.

66. Skei a réaz Odaren hag hé vreûdeûr, ha mipien Faséron enn hô zeltou: hag héñ a zéraouaz dispenna *hé énébourien*, ha béza brudet gañd hé ôberiou kaer.

67. Hôgen Simon, hag ar ré a oa gañt-hañ, a iéaz er méaz eûz a géar, hag a zevaz ar gwindaskou.

68. Stourmi a réjoñt out Bakkides, hag é tispenchoñt hé armé: gwall c'hlac'haret é oé gañt-hô, dré ma wélaz pénaoz é eo éat-da-gét hé aliou hag hé gamméjou.

69. Hag ô véza savet droug enn-hañ oud ar ré fallagr hô doa hé aliet da zoñd enn hô brô, é lazaz kalz anézhô: hag héñ a lékéaz enn hé benn distrei d'hé vrô gañd ann dilerc'h eûz hé armé.

70. Jonatas ô véza klevet kémeñt-sé, a gasaz kannaded étrézég enn-hañ, évid ôber ar péoc'h gañt-hañ, hag évid ann distol eûz ar ré a oa bét kéméret er brézel.

71. Bakkides a aotréaz kémeñt-sé a galoun vâd, hag a réaz ar péz a c'houlenné: hag é touaz pénaoz eñdra ma vévché na rajé mui a zrouk d'ézhañ.

72. Disteûrel a réaz d'ézhañ ar ré en doa kéméret keñt é brô Juda; distrei a réaz d'hé vrô ha na zeûaz mui er Judéa.

73. Ébana a réaz ar brézel enn Israel: Jonatas a iéaz da choum é Mac'hmas, hag a zéraouaz énô barna ar bobl; hag héñ a zispennaz ar ré fallagr é Israel holl.

X. PENNAD.

Jonatas a ia da gavout Aleksandr, péhini hen digémer gañt kalz a zéréadégez.

1. Er bloaz eiz-ugeñt é savaz Aleksañdr mâb Antiokus, péhini a oa leshanvet ar brudet-brâz: hag héñ a géméraz Ptolémaid. Digéméret-mâd é oé, hag é rénaz énô.

2. Ar roué Démétrius é véza klevet kémeñt-sé, a strollaz eunn armé vrâz hag a iéaz d'hé ziarbenna évit stourm, out-hañ.

3. Hag héñ a gasaz eul lizer da Jonatas skrivet gañt geriou a béoc'h évid hé likaoui.

4. Râg héñ a lavaré *d'hé dûd*: Hastomb ôber ar péoc'h gañt-hañ, abarz ma rai ar péoc'h gañd Aleksandr enn hon énep:

5. Râk koun a zeûi d'ézhañ eûz ann holl zroug hon eûz gréat d'ézhañ, ha d'hé vreûr, ha d'hé vrôad.

6. Ar galloud a rôaz d'ézhañ da strolla eunn armé, da ôber armou, ha da véza da eil d'ézhañ: gourc'hémenni a réaz ma vijé distolet d'ézhañ ar ré *eûz hé dûd* a oa é gwéstl é kré *Jéruzalem*.

7. Jonatas a zeûaz da Jéruzalem, hag a lennaz al lizéri dirâg ann holl bobl, ha dirâg ar ré a oa er c'hré.

8. Hag ar ré-mañ a oé spounêtet-brâz, pa glevchoñt pénaoz en doa rôet ar roué d'ézhañ ar galloud da zével eunn armé.

9. Ar gwéstlou a oé distolet da Jonatas, hag héñ hô rôaz d'hô c'hérieñt.

10. É Jéruzalem é choumaz Jonatas, hag é téraouaz sével tiez ha névézi kéar.

11. Lavaroud a réaz d'ar ré a labouré, sével enn-drô da vénez Sion muriou mein-bén évid hé lakaad da véza kré: hag hî a réaz ével-sé.

12. Neûzé ann diavésidi a oa er c'hréou en doa savet Bakkides, a iéaz-kuit.

13. Pép-hini anézhô a guitaaz al léac'h é péhini édo, hag a zistrôaz d'hé vrô.

14. Koulskoudé é Betsura é choumaz hiniennou eûz ar ré hô doa dilézet lézen ha kémennou Doué: râg ar géar-zé a oa da warez d'ézhô.

15. Aleksañdr a glevaz méneg eûz ar péz en doa skrivet Démétrius da Jonatas. Danévellet é oé ivé d'ézhañ ar stourmou en doa gréat hé-mañ, hag hé vreûdeûr, hag hô gounidou, hag ar gloasiou hô doa gouzañvet.

16. Hag héñ a lavaraz: Ha nî a gavô eunn dén all héñvel oud hé-mañ? Gréomb éta anézhañ hor miñoun hag hon eil.

17. Hag héñ a skrivaz, hag a gasaz eul lizer d'ézhañ enn doaré-mañ:

18. Ar roué Aleksandr d'hé vreûr Jonatas, salud.

19. Klevet hon eûz pénaoz éz oud eunn dén galloudek, ha mâd da véza miñoun d'é-omp.

20. Râk-sé é lékéomb ac'hanod hiriô da vélek-brâz war da bobl, hag é vézi galvet miñoun ar roué; enn tû gan-é-omp é vézi, hag é viri ar garañtez évid-omp. Hag Aleksandr a gasaz d'ézhañ eur zaé vouk hag eur gurunen aour.

21. Jonataz a wiskaz ar zaé zañtel, er seizved miz, er bloaz eiz-ugeñt, é deiz lid ann teltou. Sével a réaz eunn armé hag é lékéaz ôber kalz a armou.

22. Ha Démétrius ô véza klevet kémeñt-sé, a oé glac'haret-brâz, hag a lavaraz:

23. Pénaoz hon eûz-ni lézet Aleksândr d'hon diaraogi, ha d'en em grévaat ô chounid karañtez ar luzevien?

24. Skriva a rinn ivé d'ézhô enn eunn doaré déréad, hag *é kinniginn* d'ézhô kargou ha rôou brâz, évit ma en em lakaiñt a dû gan-éñ d'am c'hennerza.

25. Hag héñ a skrivaz d'ézhô enn doaré-mañ: Ar roué Démétrius da bobl ar luzevied, salud.

26. Klevet hon eûz pénaoz hoc'h eûz miret ar gévrédigez hô poa gréat gan-é-omp, oc'h choumet da viñouned d'é-omp, ha n'oc'h két en em unanet gañd hon énébourien, hag omb en em laouénéet.

27. Mirit bépréd ann hévélep féalded enn hor c'héñver, hag é tistaolimp

madou d'é-hoc'h évit kémeñd hô pézô gréat enn hor c'héñver.

28. Ha ni a zistolô d'é-hoc'h kalz traou eûz ar ré a oa bét lékéat warn-hoc'h, hag a rai d'é-hoc'h kalz rôou.

29. Hag a-vréma é tistaolann d'é-hoc'h ha d'ann holl Iuzevien ann tellou, hag ar gwiriou war ar c'hoalen, hag ar churunennou, hag ann dréderen eûz ann hâd :

30. Hag ann hañter eûz a frouez ar gwéz a oa va lôd : kémeñt-sé a zilézann gan-é-hoc'h a-vréma ha da-vikenn ; ha na véziñt két savet mui war vrô Juda, na war ann deir c'héar a zô bét tennet eûz a Zamaria hag eûz a C'haliléa évit staga out-hi, eûz ann deiz a hiriô ha da vépréd..

31. Ra vézô Jéruzalem sañtel ha dieûb gañd hé holl zalc'hiou : ra choumô gañt-hi hé déogou, hag hé zellou.

32. Lakaad a rann ivé étré hô taouarn ar c'hré a zô é Jéruzalem ; hag hé rei a rann d'ar bélek-brâz, évit ma lakai évid hé ziwallout, ann dûd en dévézô dilennet hé-unan.

33. Ar frañkiz a rôann ivé évitnétrâ da gémeñt Iuzéô a zô bét kaset é sklavérez eûz a vrô Juda em rouañtélez ; hag é tistaolann d'ézhô ann holl dellou, ar ré zô-kén a baeñt war hô loéned.

34. Ra vézô ivé ann holl c'hoéliou lîd, hag ar sabbatou, hag al loariou nevez, hag ar goéliou dalc'het, hag ann tri deiz abarz ar goél lîd, hag ann tri deiz goudé ar goél lîd, deisiou a ziskarg hag a zistol évid ann holl Iuzevien a zô em rouañtélez.

35. N'en dévézô dén ar galloud da vreûtaad out-hô, na da eñkrézi anézhô é nép doaré.

36. Diskrivet é vézô bété trégoñt mil Iuzéô é armé ar roué : hag é vézô rôet d'ézhô kémeñd a zô réd ével da vrézélidi ar roué : hag é vézô dilennet lôd anézhô évid hô lakaad é kréou ar roué brâz.

37. Lékéat é vézô lôd anézhô é penn kéfridiou ar rouañtélez, a c'houlenn eur féalded brâz : da briñsed é vézint war-n-ézhô ; hag hî a valéô enn hô lézennou, ével ma en deûz hé c'hourc'hémennet ar roué évit brô Juda.

38. Ann teir géar eûz a vrô Samaria péré a zô bét staget oud ar Judéa, a vézô sellet ével pa veñt bét bépréd d'ar Judéa : eûz ann hévélep réner é talc'hiñt, ha na zeñtiñt out galloud all é-béd néméd out béli ar bélek-brâz.

39. Ptolémaid a rôann, hag hé harzou ivé, da zañtuar Jéruzalem, évit mizou ann traou sañtel.

40. Rei a rinn c'hoaz bép ploaz pemzék mil sikl arc'hañt eûz a wiriou ar roué, hag eûz va madou vaunan.

41. Hag ar ré a oa da rénerien war géfridiou ar vrô er bloavésiou keñt, a rôi évit labour ann templ, kémeñd a zô choumet d'ézhô da baéa.

42. É-kéñver ar pemp mil sikl arc'hañt a géméred war ar sañtuar bép ploaz, é véziñt rôet d'ar véleien évid hô c'harg.

43. Kémeñd hini eûz a zléourien ar roué évid eunn dra-bennâg en em dennô é templ Jéruzalem pé enn hé harzou, a vézô énô é gwarez : ha kémeñd a vézô d'ézhô em rouañtélez a vézô lézet gañt-hô.

44. Rôet é vézô ivé eûz a espern ar roué, péadrâ da zével pé da aoza al lec'hiou sañtel.

45. Rôet é vézô c'hoaz eûz a espern ar roué, péadrâ da zével ha da grevaat muriou Jéruzalem trô-war-drô, ha muriou ar c'heriou all eûz ar Judéa.

46. Pa glevaz Jonatas hag ar bobl ar geriou-zé, na grédchoñt két d'ézhô, ha n'hô digémerchoñt két ; râk koun a zeûaz d'ézhô eûz ann drougiez vrâz hô doa gréat é-kéñver Israel, hag é pé zoaré hô doa hô mac'het.

47. Gwell é kavchoñt trei étrézég Aleksandr, péhini en doa da geñta komzet a béoc'h d'ézhô ; hag hî a skoazellaz anézhañ bépréd.

48. Neûzé ar roué Aleksandr a strollaz eunn armé vrâz, hag a valéaz a-énep Démétrius.

49. Ann daou roué a roaz ann emgann, hag armé Démétrius a dec'haz ; hag Aleksandr a iéaz war hé lerc'h, hag a gouézaz war-n-ézhô.

50. Kounnaret é oé ar stourm, *hag é padaz* bété kûs-héol : ha Démétrius a oé lazet enn deiz-zé.

51. Neûzé Aleksandr a gasaz kannaded da Ptoléméus roué ann Éjipt, hag a skrivaz d'ézhañ ével-henn :

52. O véza ma ounn distrôet em rouañtélez, ma ounn azézet war drôn va zadou, ma em eûz dispennet Démétrius, ha ma eo deûet d'in dré-zé va rouañtélez, ha kémeñt brô a oa d'in ;

53. Ma em eûz stourmet out-hañ, hag oud hé armé, hag em eûz hô dispennet ; hag ounn dré-zé azézet war ann trôn a zalc'hé :

54. Gréomp bréma kévrédigez étréz-omp : rô d'in da verc'h da c'hrég, ha mé a vézô da vap-kaer d'id, hag a rai rôou kaer d'id ha d'ézhi.

55. Ar roué Ptoléméus a respouñtaz d'ézhañ, ô lavarout : Deiz euruz, é péhini oud distrôet é brô da dadou, hag oud azézet war drôn hô rouañtélez.

56. Ober a rin enn da géñver enn doaré ma éc'h eûz hé skrivet : hôgen deûz d'am c'havout é Ptolémaid, évit ma en em wélimp, hag é rôinn va merc'h d'id da c'hrég, ével ma éc'h eûz hé goulennet.

57. Ptoléméus éta a iéaz er-méaz eûz ann Éjipt, héñ ha Kléopatra hé verc'h, hag a zeûaz da Ptolémaid, er bloaz daou hag eiz-ugeñt.

58. Ar roué Aleksandr a iéaz d'hé ziambrouga ; ha Ptoléméus a rôaz d'ézhañ hé verc'h Kléopatra : ann eûreûd a oé gréat é Ptolémaid gañd eur fougé vrâz, hervez kiz ar rouéed.

59. Ar roué Aleksandr a skrivaz ivé da Jonatas, évit ma teûjé d'hé gavout énô.

60. Jonatas a iéaz da Ptolémaid gañt kalz a fougé, hag a iéaz da gavoud ann daou roué ; rei a réaz d'ézhô kalz a arc'hañt hag a aour, ha rôou *all* : hag héñ a oé digéméret mâd gañt-hô.

61. Tûd eûz a Israel ker fallagr hag ar vosen en em strollaz kévret évid hé damallout : hôgen ar roué na fellaz két d'ézhañ hô sélaoui.

62. Hag héñ a c'hourc'hémennaz ma vijé diwisket Jonatas, ha ma vijé lékéat d'ézhañ eur zaé a roué ; hag é oé gréat. Hag ar roué hel lékéaz da azéza enn hé gichen.

63. Hag héñ a lavaraz d'hé briñsed : It gañt-hañ dré greiz kéar, hag embannit na zeûet dén da damallout anézhañ, na da ôber drouk d'ézhañ é nép doaré.

64. Pa wélaz ar ré a oa deûet évid hé damallout, ar péz a oa embannet *diwar hé benn*, ha pénaoz é oa gwisket d'ézhañ eur zaé a roué, é tec'hchoñt holl.

65. Ar roué a zavaz anézhañ é énor brâz, hag a ziskrivaz hé hanô é-touez hé viñonned ar ré vrasa, hag a rôaz d'ézhañ lôd eûz hé c'halloud hag eûz hé briñsélez.

66. Ha Jonatas a zistrôaz da Jéruzalem é péoc'h ha gañt lévénez.

67. Er bloaz pemp hag eiz-ugeñt, Démétrius, mâb Démétrius, a zeûaz eûz a Greta da vrô hé dadou.

68. Ar roué Aleksandr pa glevaz kémeñt-sé, a oé glac'haret-brâz ; hag é tistrôaz da Antiokia.

69. Ar roué Démétrius a lékéaz da zûg Apollonius, péhini a oa da réner war ar Sélésiria : hag hé-mañ a zavaz eunn armé vrâz, hag a iéaz da Jamnia ; neûzé é kasaz *tûd* étrézé Jonatas ar bélek-brâz,

70. Évit lavarout d'ézhañ : N'eûz néméd-od a gémeñt a éneb ouz-omp : ha mé a zô deûet da c'hoapérez ha da vézégez, ô véza ma éc'h eûz ar gounid war-n-omp enn da vénésiou.

71. Hôgen bréma ma fisiez enn da vrézélidi, diskenn d'hor c'havout er gompézen, hag énô éc'h hévélébékaimp hon ners ; râg ann tréac'h a zô bépréd gan-éñ er brézel.

72. Goulenn, ha desk piou ounnmé, ha piou eo ar ré a zô da eil d'in, péré a lavar pénaoz na hell két hô troad choum stard dira-z-omp, pa eo gwir pénaoz da dadou a zô bét lékéat é téc'h diou wéach enn hô brô.

73. Ha bréma pénaoz é helli-dé ôber-penn d'am marc'heien ha da eunn armé ker braz enn eur gompézen, é péhini n'eûz na mein, na rec'hier, na léac'h é-béd é péhini é helli tec'hout ?

74. Pa glevaz Jonatas lavariou Apollonius, é oé strafilet bété gwéled hé galoun : dilenna a réaz dék mil dén, hag éz éaz er-méaz eûz a Jéruzalem ; hag hé vreûr Simon a zeûaz d'hé gennerza.

75. Hag hi a ziazézaz hô c'hamp étâl Joppé, ha tûd kéar a zerraz hô dôr out-hô (râk tûd Apollonius a oa da ward é Joppé) : ha Jonatas a stourmaz out-hi.

76. Hag ar spounț ô véza kroget er ré a oa ébarz, é tigorchoñt d'ézhañ ; ha Jonatas a biaouaz Joppé.

77. Pa glevaz Apollonius kémeñtsé, é kéméraz gañt-hañ tri mil marc'hek, hag eunn armé vrâz.

78. Hag héñ a gerzaz ével p'az ajé étrézég Azot, ha râk-tâl en em daolaz er gompézen, ô véza m'en doa kalz a varc'heien, é péré é lékéa hé fisiañs. Ha Jonatas a iéaz war hé lerc'h étrézég Azot, hag é rôjont ann emgann.

79. Apollonius en doa lézet mil marc'hek é-kûz war hé lerc'h enn hé gamp.

80. Hôgen Jonatas a anavézaz pénaoz é oa aozet spiou war hé lerc'h : ann énébourien éta a c'hrounnaz hé gamp, hag a daolaz kalz darédou oud hé dûd adaleg ar miutin bétég ar pardaez.

81. Hôgen tûd Jonatas a choumaz stard ével m'en doa gourc'hémennet d'ézhô : ha kézég ar ré all a zeûaz da skuiza.

82. Neûzé Simon a dôstaaz gañd hé dûd, hag en em daolaz war ar vrézélidi war droad : râg ar varc'heien a oa skuiz : hag ar vrézélidi a oé dispennet gañt-hañ, hag a dec'haz.

83. Hag ar ré a oa bét skiñet dré ar gompézen, a dec'haz da Azot, hag a iéaz é templ Dagon hô idol, évit béza dieûb énô.

84. Hôgen Jonatas a zevaz Azot, hag ar c'herion diwar-drô : hag héñ a géméraz hô dibourc'hou, ha templ Dagon, hag a zevaz ar ré holl a oa bét tec'het enn-hañ.

85. War-drô eiz mil dén é oé lazet, pé gañd ar c'hlézé, pé gañd ann tân.

86. Jonatas a zavaz hé gamp ac'hanô, hag a ziazézaz anézhañ é-tâl Askalon : hôgen tûd kéar a iéaz d'hé ziambrouga gañt kalz a énor.

87. Ha Jonatas a zistrôaz da Jéruzalem gañd hé dûd, ha kalz a zibourc'hou gañt-hô.

88. Ha chétu pétrâ a c'hoaryézaz : pa glevaz ar roué Aleksandr kémeñtsé, é savaz Jonatas enn eur c'hloar vrasoc'h c'hoaz.

89. Kâs a réaz d'ézhañ eur vac'hig aour, ével ma eur boazet da rei da géreñt-nés ar rouéed. Rei a réaz ivé d'ézhañ Akkaron, hag hé holl harzou, enn hé gers.

—

XI. PENNAD.

Antiokus mâb Aleksandr a râ kévrédigez gañt Jonatas.

1. Neûzé roué ann Éjipt a strollaz eunn armé, a oa ével ann tréaz a zô war aod ar môr, ha kalz a listri : hag héñ a glaské kéméroût dré douellérez rouañtélez Aleksandr, hag hé staga oud hé rouañtélez hé-unan.

2. Moñd a réaz er Siria gañt geriou a béoc'h, hag ann dûd a zigoré hô c'heriou, hag az éa d'hé ziambrouga ; râg ar roué Aleksandr en doa gourc'hémennet moñd d'hé ziambrouga, ô véza ma oa tâd-kaer d'ézhañ.

3. Hôgen kerkeñt ha m'az éa Ptoléméus enn eur géar, é lékéa eur gward brézélidi enn-hi.

4. Ha pa dostéé oud Azot, é oé diskouézet d'ézhañ templ Dagon a oa bét devet, ha dizeriou kéar Azot, hag ar c'horfou-marô dilézet *war ann douar*, hag ar grac'hellou a oa bét savet a-héd ann heñt évit gôlei ar ré a oa bét lazet er brézel.

5. Hag hi a lavaraz d'ar roué pénaoz en doa Jonatas gréat kémeñt-sé, évit lakaad da zével kâs out-hañ enn hé spéred. Hôgen ar roué a davaz.

6. Jonatas az éaz da ziambrouga ar roué da Joppé gañt kalz a fouge. En em zaludi a réjoñt, hag é kouschoñt énô.

7. Jonatas a iéaz gañd ar roué bétég ar ster a c'halveur Éleuterus ; hag é tistrôaz da Jéruzalem.

8. Hôgen ar roué Ptoléméus a géméraz ar c'herion bété Séleusias ar géar vôrek ; hag héñ a vennè gwall voulou a-éneb Aleksandr.

9. Hag héñ a gasaz kannaded étrézé Démétrius, évit lavaroud d'ézhañ : Deûz, gréomp kévrédigez étré-z-omp ; hag é rôinn d'id va merc'h, a zô dimézet gañd Aleksandr ; hag é réni é rouañtélez da dâd :

10. Râk keûz em eûz da véza rôet va merc'h d'ézhañ, ô véza ma en deûz klasket va laza.

11. Hag héñ a damallé anézhañ *enn doaré-zé*, ô véza m'en doa c'hoañt da gaout hé rouañtélez.

12. Neûzé é lamaz digañt-hañ hé verc'h, hag é rôaz anézhi da Zémétrius ; pellaad a réaz diouc'h Aleksandr, hag hé gasoni a oé anat.

13. Ha Ptoléméus a iéaz é Antiokia, hag a lékéaz war hé benn diou gurunen, hini ann Éjipt, hag hini ann Asia.

14. Hôgen ar roué Aleksandr a oa neûzé er Silisia : râk tûd hé rouañtélez a oa dispac'het out-hañ.

15. Pa glevaz Aleksandr kémeñt-sé, é teûaz da vrézélékaad out-hañ : ar roué Ptoléméus a strollaz ivé hé armé, a iéaz d'hé ziarbenna gañd eunn nerz vrâz, hag a lékéaz anézhañ da dec'hout.

16. Aleksandr a dec'haz enn Arabia, évit klaskout gwarez énô : hôgen ar roué Ptoléméus a oé uc'héléet.

17. Hôgen Zabdiel ann Arab a lékéaz trouc'ha hé benn da Aleksandr, hag a gasaz anézhañ da Ptoléméus.

18. Ar roué Ptoléméus a varvaz a benn tri deiz ; hag ar ré *eûz hé dûd* a oa er c'hréou, a oé lazet gañd ar ré a oa er c'hamp.

19. Hag ar roué Démétrius a renaz *a nevez* er bloaz seiz hag eiz-ugeñt.

20. Enn deisiou-zé Jonatas a strollaz ar ré a oa er Judéa évit stourmi oud ar c'haér a zô é Jéruzalem : hag hi a zavaz kalz gwindaskou out-hañ.

21. Hôgen gwall dud péré a gaséé hé hobl a iéaz da gavoud ar roué Démétrius, hag a ziskulaz d'ézhañ pénaoz Jonatas a stourmé oud ar c'haér.

22. Pa glevaz *Démétrius* kémeñt-sé, é savaz droug enn-hañ : doñd a réaz râk-tâl da Ptolémaid ; hag é skrivaz da Jonatas na stourmché két oud ar c'haér, hôgen ma teûjé diouc'h-tû étrézég enn-hañ évit komza kévret.

23. Hôgen pa glevaz Jonatas kémeñt-sé, é c'hourc'hémennaz ma vijé stourmet : dilenna a réaz hiniennou eûz a hénaoured hag eûz a véleien Israel ; hag héñ en em lékéaz hé-unan é gwalc'h.

24. Neûzé é kéméraz aour, hag arc'hañt, ha gwiskou kaer, ha kalz rôou all, hag éz éaz da gavoud ar roué é Ptolémaid, hag é kavaz grâs dira-z-hañ.

25. Eur gwall ré-bennâg eûz hé bobl a iéaz adarré d'hé damallout.

26. Hôgen ar roué a réaz enn hé géñver ével m'hô doa gréat ar ré enn hé raok : hé uc'hélaad a réaz dirâg hé holl viñouned.

27. Hé startaad a réaz é prinsélez ar véleien, hag er c'hargou brâz all en doa keñt ; hag a réaz anézhañ ar c'heñta eûz hé viñouned.

28. Jonatas a c'houlennaz digañd ar roué ar frañkiz évid ar Judéa, évid ann teir froviñs, évit Samaria hag hé harzou : hag é méstlaz d'ézhañ tri c'hañt talañt.

29. Ar roué a aotréaz kémeñt-sé : hag é skrivaz lizéri da Jonatas diwarbenn ann holl draou-zé, enn doarémañ :

30. Ar roué Démétrius d'hé vreûr Jonatas, ha da vrûad ar Iuzevien, salud.

31. Kaset hon eûz d'é-hoc'h ann diskriv eûz al lizer hon eûz skrivet da Lasténes hon tâd diwar hô penn, évit ma anavézût anézhi :

32. Ar roué Démétrius da Lasténes hé dâd, salud.

33. Lékéad hon eûz enn hor penn ôber-vâd da vrûad ar Iuzevien, a zô miñouned d'é-omp, hag a vir ar féalded a dléoñt d'é-omp, enn abek d'ann azaouez hô deûz évid-omp.

34. Kémévet hon eûz éta ar ratez, ma vézô rôet d'ézhô holl harzou ar Judéa, gañd ann teir c'héar, Lida, Ramata, *hag Afréma*, péré a zô bét staget oud ar Judéa diouz'h Samaria,

hag hô holl zalc'hiou, évit béleien Jéruzalem, é léac'h ann tellou a denné ar roué anézhô bép ploaz, hag ar péz a zigouézé d'ézhañ eûz a frouez ann douar hag ar gwéz.

35. Disteûrel a réomb ivé d'ézhô a-raéma ann traou all a ioa d'é-omp, ann déogou, hag ar gwiriou, hag ar poullou-c'hoalen, hag ar c'hurunennou.

36. Ar ré-zé holl a rôomp d'ézhô: ha nétrâ eûz ann dra-mañ na vézô torret; ha da-vikenn é vézô.

37. Likiid évez éta bréma da ôber eunn diskriv eûz a gémeñt-mañ, ha ra vézô rôet da Jonatas, ha lékéat war ar ménez sañtel, enn eul léac'h anat.

38. Ar roué Démétrius ô wélout pénaoz é tavé ar vrô dira-z-hañ, ha na énébé dén out-hañ, a gasaz-kuit hé armé, pép-hini enn hé léac'h, néméd ar vrézélidi a ziavéaz en doa savet é-touez brôadou ann énézi: hag holl armé hé dadou a zeûaz da énébourien d'ézhañ.

39. Hôgen Trifou péhini a ioa bét keñt a dû gañd Aleksandr, ô wélout pénaoz ann armé holl a c'hourdrouzé a-énep Démétrius, a iéaz da gavout Emalc'huel roué ann Arabed, péhini a vagé Antiokus mâb Aleksandr.

40. Hag héñ a ioa bépréd war hé lerc'h, évit ma hé rôjé d'ézhañ, da réna é léac'h hé dâd: hag é tanévellaz d'ézhañ kémeñd en doa gréat Démétrius, hag ar c'hâs hô doa ar vrézélidi out-hañ. Hag héñ a choumaz pell énô.

41. Koulskoudé Jonatas a gasaz étrézég ar roué Démétrius, évit ma kasché-kuit ar ré a oa é kré Jéruzalem, hag er c'hréou all, ô véza ma stourmeñt oud Israel.

42. Ha Démétrius a gasaz étrézé Jonatas, évid lavaroud d'ézhañ: Na rinn két hép-kén kémeñt-sé d'id, ha d'as pobl; hôgen sével a rinn da c'hloar hag hini da bobl, pa vézô déréad ann drô.

43. Hôgen bréma é rî ervâd, mar kasez eûz da dû évit va skoazella; râk dilézet ounn bét gañt va holl armé.

44. Ha Jonatas a gasaz d'ézhañ tri mil dén kalounek da Antiokia: moñd a réjoñt da gavout ar roué; hag ar roué a oé laouen-brâz oc'h hô gwélout ô toñt.

45. C'houec'h-ugeñt mil dén eûz a géar en em strollaz, hag a fellé d'ézhô laza ar roué.

46. Ar roué a dec'haz é ti al léz: hag ar ré eûz a géar a géméraz strejou kéar, hag a zéraouaz stourmi.

47. Ar roué a c'halvaz ar Iuzevien évid hé skoazella; hag hî en em strollaz holl war hé drô, hag en em skiñaz dré géar.

48. Hag hî a lazaz enn deiz-zé kañt mil dén. Lakaad a réjoñt ann tân é kéar; eur preiz brâz a gémerchoñt, hag é tieûbchoñt ar roué.

49. Pa wélaz tûd kéar pénaoz ar Iuzevien a oa da vistri é kéar évid ôber ar péz a gareñt, é oeñt saouzanet-brâz: hag é c'harmchoñt étrézég ar roué, hag é pédchoñt anézhañ, ô lavarout:

50. Rô ann dourn d'é-omp, ha ra éhanô ar Iuzevien da stourmi ouzomp hag oud hor c'héar.

51. Hag hî a daolaz hô armou, hag a réaz ar péoc'h: hag ar Iuzevien hô doé kalz a c'hloar dirâg ar roué, ha dirâg holl dud hé rouantélez; hag hî a oé brudet-brâz er rouantélez, hag a zistrôaz da Jéruzalem gañt kalz a zibourc'hou.

52. Hag ar roué Démétrius a oé startéet war hé drôn hag enn hé rouantélez: hag ar vrô a davaz dira-z-hañ.

53. Hôgen na zalc'haz két d'ar gér en doa rôet; pellaad a réaz diouc'h Jonatas, hag é léac'h héza anaoudeg eûz ar péz en doa gréat d'ézhañ a vâd, éc'h heskiné kalz anézhañ.

54. Goudé-zé é tistrôaz Trifon, ha gañt-hañ Antiokus iaouañk, péhini a zéraouaz da réni, hag a lékéaz ar gurunen war hé benn.

55. Ann holl armé en doa kasetkuit Démétrius en em strollaz war hé drô, hag hî a stourmaz out-hañ, hag héñ a dec'haz, hag a drôaz hé gein.

56. Trifon a géméraz al loéned, hag a berc'hennaz Antiokia.

57. Neûzé Antiokus iaouañk a skrivaz da Jonatas, ô lavarout: Ar vélégiez a startaann d'id, hag é lakaann ac'hanod da benn war ar béder géar, évit ma vézi unan eûz a viñouned ar roué.

58. Kâs a réaz d'ézhañ listri aour évid hé zervich, hag é rôaz d'ézhañ ar galloud da éva enn *eur c'hôp* aour, da véza *gwisket* gañt limestra, ha da gaout eur c'hrogig aour:

59. Hag é lékéaz hé vreûr Simon da zûg adaleg harzou Tir bétég harzou ann Éjipt.

60. Neûzé Jonatas a iéaz er-méaz, hag a beûr-gerzé dré ar c'heriou enn tu all d'ar ster: hag holl armé ar Siria en em strollaz évid hé skoazella. Doñd a réaz da Askalon, ha tûd kéar a ziambrougaz anézhañ gañt kalz a énor.

61. Ac'hanô éz éaz da C'haza: ha tûd Gaza a zerraz ann ôr out-hañ: hôgen héñ a c'hrounnaz kéar, a breizaz anézhi, hag a zevaz pép-trâ trôwar-drô.

62. Tûd Gaza a bédaz Jonatas, hag héñ a rôaz hé zourn d'ézhô. Hô mipien a géméraz évit gwéstl, hag é kasaz anézhô da Jéruzalem: hag é peûrrédaz ar vrô bété Damas.

63. Hôgen Jonatas ô véza klevet pénaoz priñsed Démétrius a oa deûet, gañd eunn armé vrâz évid lakaad da zispac'ha tûd Kades, a zô er Galiléa, évid hé zistrei diouc'h kéfridiou ar rouantélez,

64. Éz éaz buan d'hô diarbenna, hag é lézaz hé vreûr Simon er broviñs.

65. Ha Simon a c'hrounnaz Betsura, hag a stourmaz out-hi a-héd meûr a zervez, hag é klôzaz stard anézhi.

66. Hôgen ar ré a oa é kéar a c'houlennaz ma rôjé ann dourn d'ézhô, hag héñ hé rôaz. Hag é kasaz anézhô er-méaz, é kéméraz kéar, hag é lékéaz eur gward enn-hi.

67. Jonatas hag hé armé a zeûaz war ribl dour Génésar; hag ô véza savet abarz ann deiz, éz éjoñt é kompézen Asor.

68. Ha chétu armé ann diavésidi a zeûé d'hé ziarbenna er gompézen, hag a aozé spiou d'ézhañ er ménésiou: hôgen héñ a iéaz râg-énep d'ézhô.

69. Neûzé ar spierien a zavaz eûz hô lec'hiou, hag a zéraouaz stourmi.

70. Ar ré holl a oa a dû gañt Jonatas a dec'haz, ha na choumaz hini anézhô, némét Matatias mâb Absalon, ha Judas mâb Kalfi, priñs ann armé.

71. Neûzé Jonatas a rogaz hé zilad, a lékéaz douar war hé benn, hag a bédaz.

72. Ha Jonatas a zistrôaz d'ann emgann, a stourmaz out-hô, hô lékéaz da dec'hout, hag hô dispennaz.

73. Ar ré eûz hé dûd péré a oa bét tec'het ô wélout kémeñt-sé, a zistrôaz étrézég enn-hañ, hag a iéaz gañt-hañ war-lerc'h *ann énébourien* bété Kades é péléac'h é oa hô c'hamp, ha n'az éjoñt két pelloc'h.

74. Lazet é oé enn deiz-zé tri mil dén eûz a armé ann diavésidi: ha Jonatas a zistrôaz da Jéruzalem.

—

XII. PENNAD.

Dré drubardérez eo kéméret Jonatas.

1. Jonatas ô wélout pénaoz é oa talvouduz ann amzer d'ézhañ, a zilennaz tûd, hag a gasaz anézhô da Roma, évit startaat ha névézi kévrédigez gañd ar Romaned.

2. Kâs a réaz ivé d'ar Spartiated, hag é lec'hiou all lizeri *skrivet* enn hévélep doaré.

3. *Hé gannaded* a iéaz éta da Roma: hag ô véza éat é ti ann hénaoured, é léverchoñt: Jonatas ar bélek-brâz, ha pobl ar Iuzevien hô deûz hor c'haset, évit ma névézchemp ann unvaniez hag ar gévrédigez ével keñt.

4. Hag *ar Romaned* a rôaz d'ézhô lizeri évid hô zûd enn holl lec'hiou, évit m'hô kascheñt é péoc'h é brô Juda.

5. Ha chétu amañ ar skouér eûz al lizéri a skrivaz Jonatas d'ar Spartiated:

6. Jonatas ar bélek-brâz, hag henaoured ar bobl, hag ar véleien, hag

ann dilerc'h eûz a bobl ar Iuzevien, d'ar Spartiated hô breûdeûr, salud.

7. Pell zô é oa bét kaset lizéri da Onias ar bélek-brâz ganîd Arius a rénó enn hô prô, a ziskouézé pénaoz oc'h breûdeûr d'é-omp, ével ma eo anat dré ann diskriv en em gav amañ.

8. Hag Onias a zigéméraz ganîd eunn énor brâz ann dén a oa bét kaset d'ézhañ, hag al lizéri é péré é oa méneg eûz hon unvaniez hag eûz hor c'hévrédigez.

9. Évid-omp-ni, pétrâ-bennâg n'hor bé ézomm é-béd eûz ar ré-zé, pa hon eûz da fréalzidigez al levriou sañtel a zô étré hon daouarn,

10. Koulskoudé eo bét gwell gan-é-omp kâs étrézég enn-hoc'h évit névézi ann unvaniez a vreûr hag ar gévrédigez, ganîd aoun na zeûjemp ével diavésidi enn hô kéñver: râk kalz a amzer a zô tréménet abaoé ma hoc'h eûz kaset étrézég enn-omp.

11. Hôgen ni hon eûz bét koun ac'hanoc'h é péb amzer hag héb éhana, er gouéliou lid, hag enn deisiou all é péré eo dléet kémeñt-sé, hag er sakrifisou a gennigomp, hag el lidiou all ével ma téré kaout koun eûz hé vreûdeûr.

12. En em laouénaad a réomb éta eûz hô kloar.

13. Hôgen ni hon eûz gouzañvet kalz eñkrézou, ha kalz brézelioù, hag ar rouéed a zô enn-drô d'é-omp hô deûz stourmet ouz-omp.

14. Hôgen né két bét fellet d'é-omp bec'hia ac'hanoc'h, nag hon ciled, nag hor miñouned all er brézéliou-zé:

15. Râk skoazel a zô bét deûet d'é-omp eûz ann éñv, hag hon énébourien a zô bét mézékéet.

16. Dilennet hon eûz éta Numénius mâb Antiokus, hag Antipater mâb Jason, hag hon eûz hô c'haset étrézég ar Romaned évit névézi ganît-hô ann unvaniez hag ar gévrédigez.

17. Gourc'hémennet hon eûz ivé d'ézhô m'az afent ivé étrézég enn-hoc'h évid hô saludi, hag évit rei d'é-hoc'h hol lizéri diwar-benn névézadurez hon unvaniez a vreûr.

18. Bréma éta é réot ervâd ma respounîtit d'é-omp diwar-benn kémeñt-sé.

19. Chétu ann diskriv eûz al lizéri en doa kaset *Arius* da Onias:

20. Arius roué ar Spartiated da Onias ar bélek-brâz, salud.

21. Kavet eo bét enn eur skrid diwar-benn ar Spartiated hag ar Iuzevien, pénaoz iñt breûdeûr, hag iñt eûz a wenn Abraham.

22. Bréma éta pa hon eûz gwézet kémeñt-sé, é réot ervâd skriva d'é-omp mar d-émoc'h é péoc'h.

23. Ha chétu pétrâ hon eûz diskrivet d'é-hoc'h: hol loéned, hag hor madou a zô d'é-hoc'h; hag hô ré a zô d'é-omp: gourc'hémennet hon eûz diskleria kémeñt-sé d'é-hoc'h.

24. Koulskoudé Jonatas a glevaz pénaoz priñsed Démétrius a oa distrôet da stourmi out-hañ ganîd eunn armé kalz vrasoc'h égét keñt.

25. Neûzé ô véza éat er-méaz eûz a Jéruzalem, é tiaraogaz anézhô é brô Amalit; râk na fellé két d'ézhañ rei d'ézhô ann amzer da zoñd enn hé vrô hé-unan.

26. Spierien a gasaz enn hô c'hamp; ha pa oeñt distrôet é léverchoñt pénaoz *ann énébourien* hô doa ann dézô d'en em deûrel war-n-ézhô a-zoug ann nôz.

27. Pa oé éta kuzet ann héol, é c'hourc'hémennaz Jonatas d'hé dûd bela, da choum héd ann nôz dindân ann armou ha daré d'ann emgann; hag é lékéaz gwardou war-drô d'ar c'hamp.

28. Ann énébourien ô klevout pénaoz é oa Jonatas hag hé dûd daré d'ann emgann hô doé aoun, hag hô c'halounou a oé spouñtet-brâz: hag hi a énaouaz taniou enn hô c'hamp.

29. Hôgen Jonatas hag ar ré a ioa ganît-hañ na anavézchoñt két *ar wirionez* kén na oé deûet ar mintin: râg hi a wélé goulaouennou béô.

30. Neûzé Jonatas a iéaz war hô lerc'h, ha na dizaz két anézhô: râk treûzet é oa bét ganît-hô ar ster Eleûter.

31. Ac'hanô é trôaz war-zû ann Arabed, a c'halveur Zabadéed; hô dispenna a réaz, hag é kasaz ganît-hañ hô dibourc'hou.

32. Goudé-zé é strollaz *hé armé*, hag é teûaz da Zamas; hag é peûrréé ar vrô holl.

33. Hôgen Simon a iéaz er-méaz, hag a zeûaz bétég Askalon, ha bétég ar c'hréou tôsta: ha neûzé éz éaz warzu Joppé, hag é kéméraz kéar:

34. Râk klevet en doa pénaoz é fellé d'ézhô lakaad ar c'hré étré daouarn tûd Démétrius; hag héñ a lékéaz gwardou évid hé ziwallout.

35. Pa oé distrôet Jonatas, é strollaz hénaoured ar bobl, hag é kéméraz ann dézô ganît-hô da zével kréou er Judéa,

36. Da zével muriou enn-drô da Jéruzalem, ha da ôber eur vôger vrâz étré ar c'hré hag ar géar, évid hé ranna diouc'h kéar, ha ma choumché hé-unan; évit na helché *ar ré a ioa enn-hañ* na préna, na gwerza.

37. En em strolla a réjoñt éta évit sével kéar: hag ar vûr a oa a-héd ar froud war-zû ar sâv-héol, ô véza bet diskaret, *Jonataz* hé savaz a-nevez, hag é oé galvet Kafététa.

38. Simon a zavaz ivé Adiada é *kompézen* Séféla, hag a grévaaz anézhi, hag a lékéaz enn-hi dôriou ha potalou.

39. Trifon péhini a venné d'ézhañ réna enn Asia, ha kéméroud ar gurunen, hag astenna hé zourn war ar roué Antiokus,

40. En doa aoun n'hen lezché két Jonatas da ôber, hag é tisklerché ar brézel out-hañ; hag é klaské ann tû da grégi enn-hañ, ha d'hé laza. Hag héñ a zavaz, hag a iéaz da Vetsan.

41. Ha Jonatas a iéaz d'hé ziarhenna ganîd daou-ugeñt mil dén-a-vrézel eûz a ré zilennet, hag é teûaz da Vetsan.

42. Pa wélaz Trifon pénaoz Jonatas a zeûé ganîd eunn armé vrâz évit lakaad hé zourn war-n-ézhañ, en doé aoun:

43. Hag é tigéméraz anézhañ ganîd énor, éc'h erbédaz anézhañ d'hé holl viñouned, hag é réaz rôou d'ézhañ: hag é c'hourc'hémennaz d'hé holl armé señti out-hañ, ével out-hañ hé unan.

44. Hag héñ a lavaraz da Jonatas: Pérâg éc'h eûz-té heskinet ann holl bobl-zé, pa n'eûz két a vrézel étré-z-omp?

45. Bréma éta kâs-hi d'hô ziez: dilenn kép-kén eul lôd bihan a dûd, a choumô gan-éz, ha deûz gan-éñ da Btolémaid, hag é likiinn anézhi étré da zaouarn, ganîd ar c'hréou all, hag ann armé, hag ann holl rénerien, hag é tistrôinn goudé-zé; râg évit sé eo ounn deûet.

46. Jonatas a grédaz d'ézhan, hag a réaz ével m'en doa lavaret: Kâs a réaz kuit hé dûd-a-vrézel, péré a zistrôaz da vrô Juda.

47. Na viraz ganît-hañ némét tri mil dén, a béré é kasaz daou vil er Galiléa, ha n'az éaz némét mil ganît-hañ.

48. Hôgen kerkeñt ha ma oé éat Jonatas é Ptolémaid, tûd kéar a zerraz ann ôriou, hag a géméraz anézhañ: hag ar ré holl a oa bét éat ébarsganît-hañ, a oé lazet ganîd ar c'hlézé.

49. Ha Trifon a gasaz brézélidi war droad ha war varc'h er Galiléa, hag er gompézen vrâz, évit dispenna ar ré holl a oa ganît Jonatas.

50. Hôgen ar ré-mañ pa wézchoñt pénaoz é oa bét kéméret Jonataz hag é oa bét lazet, hén hag ar ré holl a ioa ganît-hañ, en em galounékéjoñt ann eil égilé, hag en em aozchoñt stard évid ann emgann.

51. Hag ar ré a ioa éat war hô lerc'h ô wélout pénaoz é werzcheñt kér hô buez, a zistrôaz war hô c'hîz.

52. Distrei a réjoñd éta holl é péoc'h é brô Juda. Gwela a réjoñt kaer Jonatas, hag ar ré a oa ganît-hañ: hag Israel holl a réaz eur c'hañv brâz.

53. Neûzé ann holl vrôadou a ioa enn-drô d'ézhô a glaskaz ann tû d'hô mac'ha; hag é léverchoñt:

54. N'hô deûz na priñs, na skoazel: stourmomp éta bréma out-hô, ha tennomp ar méneg anézhô eûz a éñvor ann dûd.

XIII. PENNAD.

Simon a zav eur béz kaer évid hé dâd hag hé vreûdeûr.

1. Koulskoudé Simon a glevaz pénaoz en doa strollet Trifon eunn armé

vrâz, évid doñd é brô Juda, hag hé mac'ha.

2. Hag ô wélout ar bobl leûn a spouñt hag a zaouzan, é piñaz da Jéruzalem, hag é strollaz ar bobl :

3. Hag oc'h hé galounékaat, é lavaraz : C'houi a oar pégémeñt hon eûz stourmet, mé ha va breûdeûr, ha ti va zâd, évid al lézennou, hag al lec'hiou sañtel, ha pégémeñt a añkeniou hon eûz gwélet.

4. Râk-sé eo eo marô va holl vreûdeûr évit dieûbi Israel, ha n'eûz choumet néméd-oun.

5. Ha bréma na c'hoarvézô két d'in espernout va buez, keit ha ma vézimp enn eñkrez : râk n'ounn két gwelloc'h égét va breûdeûr.

6. Veñji a rinn éta va fobl, hag ar sañtuar, hag hor bugalé hag hor gragez : ô véza ma eo en em strollet ann holl vroadou évid hor mac'ha dré gasoni.

7. Pa glevaz ar bobl kémeñt-sé é teûaz da galounékaat :

8. Hag hi a respouñtaz, hag a lavaraz gañd eur vouéz gré : Té eo hon dûg é léac'h Juda ha Jonatas da vreûr.

9. Hor c'hâs d'ann emgann, hag é raimp kémeñt a liviri d'é-omp.

10. Hag héñ ô strolla ann holl dud-a-vrézel, a hastaz peûr-zével holl vuriou Jéruzalem, hag a réaz kréou war hé zrô.

11. Kâs a réaz Jonatas mâb Absalom, ha gañt-hañ eunn armé nevez, da Joppé : ha goudé béza lékéat er-méaz ar ré a oa enn-hi, é choumaz énô.

12. Koulskoudé Trifon a iéaz er-méaz eûz a Btolémaid gañd eunn armé vrâz, évid doñd é brô Juda, ha Jonatas gañt-hañ enn eur vac'h.

13. Hôgen Simon a aozaz hé gamp é Addus râg-énep d'ar gompézen.

14. Pa glevaz Trifon pénaoz é oa bét savet Simon é léac'h Jonatas hé vreûr, ha pénaoz en em aozé da stourmi out-hañ, é kasaz d'ézhañ kannaded.

15. Évit lavaroud d'ézhañ : Da vreûr Jonatas hon eûz dalc'het, enn abek d'ann arc'hañt a dlié d'ar roué, évid ar géfridiou en deûz bét.

16. Kâs bréma kañt talañt arc'hañt, hag hé zaou vab da wéstl, évit na dec'hô két diouz-omp pa hor bézô hé laosket, hag é kasimp anézhañ d'id.

17. Simon a anavézaz ervâd pénaoz na gomzé ével-sé out-hañ néméd évid hé douella ; koulskoudé é c'hourc'hémennaz ma vijé kaset ann arc'hañt hag ar vipien, gañd aoun na zavché eunn drouk brâz er bobl a Israel, ha na lavarché :

18. Marô eo *Jonatas,* ô véza n'eo két bét kaset ann arc'hañt hag ar vipien.

19. Kâs a réaz éta ar vipien ha kañt talañt : hôgen *Trifon* en doa lavaret gevier, ha na laoskaz két Jonatas.

20 Goudé-zé é teûaz Trifon er vrô, évid hé gwasta : hag é trôaz dré ann heñt a gâs da Ador : hôgen Simon hag hé armé a gerzé dré m'az éañt ha da bép léac'h.

21. Neûzé ar ré a ioa er c'hré a gasaz kannaded da Drifon, évit ma teûjé trumm dré ann distrô, ha na kasché boéd d'ézhô.

22. Trifon éta a aozaz hé holl var-c'heien, évid doñd enn nóz-zé : hôgen ével m'az oa kalz a erc'h, n'az éaz két *da Jéruzalem,* hôgen da vrô C'halaad.

23. Ha pa oé tôst da Vaskaman, é lazaz énô Jonatas hag hé vipien.

24. Neûzé Trifon a drôaz war hé giz, hag a zistrôaz d'hé vrô.

25. Hôgen Simon a gasaz da ger-c'hout eskern hé vreûr Jonatas, hag a vésiaz anézhô é Modin, kéar he dadou.

26. Israel holl a réaz eur c'hañv brâz évit-hañ ; hag hi a wélaz anézhañ a-zoug meûr a zervez.

27. Ha Simon a zavaz war véz hé dâd hag hé vreûdeûr eunn ti uhel a wéled a bell, gañt mein kompézet araog hag adré.

28. Seiz peûl a réaz, ann eil dirâg égilé, unan évid hé dâd, unan évid hé vamm, ha pevar évid hé vreûdeûr.

29. Sével a réaz trô-war-drô peûliou brâz ; ha war ar peûliou, armou, ével mének da-vikenn, hag é-harz ann armou, listri kizellet, évit béza gwélet a bell gañd ar ré a éa war vôr.

30. Hen-nez eo ar béz a zavaz é Modin, hag é wéleur c'hoaz hiriô.

31. Hôgen Trifon pa édo enn heñt gañd ar roué iaouañk Antiokus, a lazaz anézhañ dré drubardérez.

32. Hag héñ a rénaz enn hé-léac'h, ô lakaad war hé benn kurunen anh Asia : kalz a zroug a réaz er vrô.

33. Koulskoudé Simon a assavé kréou ar Judéa, hag é nerzé anézhô gañt touriou huel, muriou brâz, dôriou ha potalou : lakaad a réa ivé boédou er c'hréou.

34. Simon a zilennaz ivé tûd, a gasaz étrézég ar roué Démétrius, évit ma rajé trugarez é-kéñver ar vrô : ô véza n'en doa gréat Trifon néméd óberiou a wastérez.

35. Ar roué Démétrius a respouñtaz d'ézhañ diwar-benn kémeñt-sé, hag a skrivaz d'ézhañ eul lizer ével-henn :

36. Ar roué Démétrius da Zimon ar bélek-brâz ha miñoun ar rouéed, d'ann hénaoured ha da bobl ar Iuzevien, salud.

37. Digéméret hon eûz ar gurunen aour hag ar bar-palmez hoc'h eûz kaset d'é-omp ; hag omp daré da ôber gan-é-hoc'h eur péoc'h stard, ha da skriva da vérerien ar roué ma rainût distaol d'é-hoc'h, hervez ann trugarézou hon eûz gréat enn hô kéñver.

38. Kémeñt hon eûz gréat enn hô kounid, a choumô stard évid-hoc'h : ar c'hréou hoc'h eûz savet, a vézô d'é-hoc'h.

39. Disteûrel a réomb ivé ar faziou hag ar gwallou a zô bét gréat bétég-henn ; *hô tiskarga a réomb* eûr ar gurunen a dliac'h : ha ma paéed eunn tell-bennâg all é Jéruzalem, na vézô mui paéet.

40. Ha mar béz eur ré-bennâg ac'hanoc'h a gémeñt a vé mâd évit béza skrivet *hé hanô* enn hon touez, é vézô skrivet *hé hanô*, hag ével-sé é vézô péoc'h étré-z-omp.

41. Enn dékved bloaz ha seiz-ugeñt é oé tennet diwar Israel géô ar brôadou.

42. Ha pobl Israel a zéraouaz da skriva war ann taolennou ha war ann diellou hollek : er bloaz keñta, din-dân Simon ar bélez brâz, dûg brâz, ha priñs ar Iuzevien.

43. Enn deisiou zé Simon a c'hounaz Gaza, hag a lékéaz hé armé enn-drô d'ézhi : gwindaskou a réaz, hag é trôaz anézhô out kéar ; oud eunn tour é stourmaz, hag é kéméraz anézhañ.

44. Ar ré a ioa enn unan eûz ar gwindaskou a lammaz é kéar ; hag é oé énô eur reûstl brâz.

45. Tûd kéar a biñaz war ar vûr gañd hô gragez hag hô bugalé, hag hi roget hô dilad gañt-hô ; hag hi a c'harmé kaer, ô c'houlenni digañt Simon ma rôjé hé zourn d'ézhô.

46. Hag é leverchoñt : Na zistaol két d'é-omp hervez hon drougiez, hôgen hervez da drugarézou.

47. Simon ô véza habaskéet, n'hô dispennaz két : hôgen hô c'hâs a réaz er-méaz eûz a géar, hag é c'hlanaz ann tiez é péré é oa bét idolou ; ha goudé-zé éz éaz ébarz, ô kana hag ô veûli ann Aotrou.

48. Goudé m'en doé tennet anézhi ann holl loudouriézou, é lékéaz enn-hi tûd évit sévéni al lézen : hé c'hrévaad a réaz ; hag é réaz enn-hi eunn ti évit-hañ.

49. Hôgen ar ré a ioa é kré Jéruzalem, ô véza na helleñt na moñd er-méaz, na doñd er vrô, na préna, na gwerza, a c'houañvaz eunn naouégez vrâz ; ha kalz anézhô a varvas gañd ann naoun.

50. Hag hi a c'harmaz étrézé Simon, évit ma rôjé hé zourn d'ézhô : hag héñ hé rôaz d'ézhô : goudé-zé é lékéaz anézhô er-méaz eûz ar c'hré, hag é c'hlanaz anézhañ eûz hé zaotrou.

51. Moñd a réjoñt ébarz ann trédé deiz war-n-ugeñt eûz ann eil viz, enn unnékved bloaz hag eiz-ugeñt, gañt barrou-palmez enn hô daouarn, ô veûli Doué, gañt télennou, ha simbalou, ha lirennou, gañt gwersiou ha kanaouennou, ô véza ma oa bét dispennet eunn énébour brâz da Israel.

52. Hag héñ a reizaz pénaoz é vijé lidet ann deisiou-zé bép ploaz gañt lévénez.

53. Krévaad a réaz ivé ménez ann templ, a oa war-harz ar c'hré ; hag héñ a choumaz énô gañd hé dûd.

54. Neûzé Simon a wélout pénaoz Iann hé vâb a ioa eur brézéliad ka-

lounek, a lékéaz anézhañ da zûg war ann holl dûd-a-vrézel : ha *Iann* a choumaz é Gazara.

—

XIV. PENNAD.

Ar Iuzevien a choum é péoc'h dindân rén Simon.

1. Enn daouzékved bloaz hag eiz-ugeñt, ar roué Démétrius a zastumaz hé armé, hag é iéaz er Média, évit tenna ac'hanô eur c'hen ners, évit stourmi out Trifon.

2. Arsases, roué ar Bersied hag ar Védied, ô véza klevet pénaoz Démétrius a oa deûet war hé zouaroù, a gasaz unan eûz a briñsed *hé armé* évid hé géméroût ez-héô, hag hé gâs d'ézhañ.

3. Moñd a réaz hé-mañ, hag é tispennaz armé Démétrius : ha géméroût a réaz, hag é kasaz anézhañ da Arsases, péhini hel lékéaz er vâc'h.

4. Holl vrô Juda a davaz a-héd holl zeisiou Simon ; na glaskaz, némét vâd hé bobl : hé véli hag hé c'hloar a oé kavet mâd gañt-hô, keit ha ma vévaz.

5. Ouc'h-penn hé holl c'hloar, é kéméraz Joppé da borz, ha da dreiz évit moñd é énézi ar môr.

6. Astenna a réaz harzou hé bobl, hag é kéméraz ann holl vrô.

7. Kalz sklaved a réaz *er brézel* : kéméroud a réaz Gazara, ha Bethsura, hag ar c'hré : ar saotrou a dennaz anézhô ; ha na oa dén a gemeñt a hellé harza out-hañ.

8. Pép-hini a labouré hé zouar é péoc'h : brô Juda a oa gôlôet a éd, ha gwéz ar mésiou a roé *kalz* a frouez.

9. Ar ré gôz a oa azézet el leûriou-kéar, hag a gomzé diwar-benn madou ann douar, ar ré iaouañk en em wiské gañt dilad kaer, gañt saéou-brézel.

10. Boédou a zarnaoué er c'heriou, hag éc'h aozé ar ré-mañ ével kériou a vrézel ; hag ével-sé hé hanô a oé brudet-kaer bété penn ar béd.

11. Ar péoc'h a lékéaz er vrô, hag Israel en em gavaz enn eul lévénez vrâz.

12. Pép-hini a azézé dindân hé wimen ha dindân hé wézen-fiez : ha na oa dén a gemeñt a hellé hô spouñta.

13. Dén na stourmé out-hô er vrô ; hag ar rouéed *enn-dró d'ézhô* a oa diners enn deisiou-zé.

14. Gwarézi a réaz ar ré vuel é-touez hé bobl, hag é sévénaz al lézen : ar ré fallagr hag ar ré zrouk a zispennaz.

15. Sével a réaz gloar ar sañtuar ; hag é paottaz al listri sañtel.

16. Ar vrûd eûz a yarô Jonatas a iéaz bété Roma, ha bété Sparta, hag ann dûd ac'hanô a oé glac'haret-brâz.

17. Hôgen pa glevchoñt pénaoz Simon hé vreûr a ioa bét lékéat da vélek-brâz enn-hé léac'h, hag é oa da vestr war ann holl vrô, ha war ar c'heriou a ioa enn-hi ;

18. É skrivchoñt d'ézhañ war daolennou arem, évit névézi ann unvaniez hag ar gévrédigez hô doa gréat gañt Juda, ha gañt Jonatas hé vreûdeûr.

19. *Al lizéri zé* a oé lennet é Jérusalem dirâg ann holl bobl : ha chétu ar skouér eûz ar ré a skrivaz ar Spartiated :

20. Priñsed ha keriou ar Spartiated, da Zimon ar bélez-brâz, ha d'ann hénaoured, ha d'ar véleien, ha d'ann dilerc'h eûz a vobl ar Iuzevien, hô breûdeûr, salud.

21. Ar gannaded hoc'h eûz kaset étrézég hor pobl, hô deûz komzet d'é-omp diwar-benn hô kloar, hag hoc'h énor, hag hô lévénez : ha nì a zô bét laouen-brâz oc'h hô gwélout ô toñt.

22. Hag hon eûz skrivet ar péz hô doa lavaret war ziellou ar bobl, évelhenn : Numénius mâb Antiokus, hag Antipater mâb Jason, kannaded ar Iuzevien, a zô deûet étrézég enn-omp, évit névézi ann unvaniez.

23. Hag ar bobl a gavaz mâd digémérout ann dud-zé gañd énor, ha skriva hô geriou é diellou ar bobl, évit béza da éñvor d'ar Spartiated. Hag hon eûz kaset ar skouér eûz al lizer-zé da Zimon ar bélek-brâz.

24. Goudé-zé Simon a gasaz Numémius da Roma, gañd eunn diren vrâz aour, a boézé mil min, évit né-

vézi ar gévrédigez gañt-hô. Pa glevaz ar bobl eûz a Roma kémeñt-sé,

25. É léverchoñ : Pénaoz é trugarékaimp-ni Simon hag hé vreûdeûr ?

26. Râk er reiz geñta en deûz lékéat hé vreûdeûr, ha dispennet eo bét gañt-hañ hé énébourien eûz a greiz Israel : hag hi a rôaz d'ézhañ ar frañkiz ; ha kémeñt-sé a oé skrivet war daolennou arem, ha lékéat é dieliou ar bobl war vénez Sion.

27. Ha chétu skouér ar skrid : ann trouec'hved deiz eûz a viz Elul, enn daouzékved bloaz hag eiz-ugeñt, enn trédé bloaz dindân Simon ar bélek-brâz é Asaramel,

28. É oé diskleriet kémeñt-sé é strollad brâz ar véleien, hag ar bobl, ha priñsed ar vrôad, hag hénaoured ar vrô : ô véza ma eo bét eñkrézet aliez hor brô gañt brézéliqu.

29. Simon, mâb Matatias, eûz a wenn Jarib, hag hé vreûdeûr, a zô en em rôet d'ar riskl, hag hô deûz kiet oud énébourien hô fobl, évit skoazia hô zempl sañtel hag hi hô deûz savet hô fobl da eur c'hloar vrâz.

30. Jonatas en deûz dastumet hé vrôad, hag a zô deûet da vélek-brâz d'ézhô, hag a zô bét unvanet gañd hé bobl.

31. Hô énébourien a zô bét fellet d'ézhô hô mac'ha ha gwasta hô brô, hag astenna hô dourn war hô zempl sañtel.

32. Hôgen Simon en deûz kiet out-hô, hag en deûz stourmet évid hé bobl : kalz a arc'hañt en deûz darnaouet ; armou en deûz lékéat étré daouarn ar ré galounéka eûz hé vroâd, hag en deûz hô faéet diwar hé goust hé-unan.

33. Krévéet en deûz keriou ar Judéa, ha Betsura, péhini a oa war harzou ar Judéa, é péléac'h é oa keñt armou ann énébourien : hag en deûz lékéat énô Iuzevien da ward.

34. Krévéet en deûz Joppé a zô war ar môr, ha Gazara, a zô war harzou Azot, é péléac'h é oa keñt ann énébourien, hag en deûz lékéat énô Iuzevien : hag en deûz lékéat enn-hô kémeñd a oa mâd évid hô difenn.

35. Ar bobl en deûz gwélet ar péz en deûz gréat Simon, hag ar c'hloar a venné da zigas war hé vrôad ; hag hi hô deûz hé lékéat da zûg d'ézhô, ha da briñs ar véleien, ô véza m'en doa gréat kémeñt-sé ; m'en doa miret ar reizded hag ar feiz d'hé vrôad, ha m'en doa uc'héléet hé bobl muia ma hellé.

36. Ar géfridiou a iéaz da vâd enn hé zeisiou étré hé zaouarn : ann diavésidi a oé kaset er-méaz eûz ar vrô, hag é kasaz-kuit eûz a géar David, hag eûz a gré Jéruzalem, ar ré a ioa enn-hô, a réa argadennou ac'hanô, ô saotra kémeñd a ioa enn-drô d'ar sañtuar, hag a réa eur gouli brâz d'ar glanded.

37. Lékéat en deûz enn-hô Iuzevien évid diwall ar vrô hag ar géar ; hag en deûz assavet muriou Jéruzalem.

38. Ar roué Démétrius en deûz hé startéet er vélégiez-vrâz.

39. Dreist-sé en deûz hé lékéat da viñoun-d'ézhañ, hag en deûz hé zavet da eur c'hloar vrâz.

40. Râk klevet en doa pénaoz ar Romaned hô doa rôet d'ar Iuzevien ann hanô a viñouned, a unvaned, hag a vreûdeûr ; ha pénaoz hô doa digémé-ret gañt kalz a énor kannaded Simon :

41. Pénaoz ar Iuzevien hag hô bé-leien hô doa aotréet ma vijé d'ézhô da zûg ha da vélek-brâz da-vikenn, kén na zavché eur profed féal :

42. Évit ma vijé da benn d'ézhô, ha ma préderché ann traou sañtel, ha ma lakajé rénerien war al labouriou, ha war ar vrô, ha war ann armou, ha war ar gwardou :

43. Ma tiwalché al lec'hiou sañtel ; ma señtché ann holl out-hañ ; ma vijé skrivet ann holl ziellou enn hé hanô er vrô ; ha ma vijé-héñ gwisket gañt limestra ha gañd aour :

44. Ha na vijé aotréet da zén, nag eûz ar bobl, nag eûz ar véleien, terri nétrâ eûz ann traou-zé, nag énébi oud ar péz en dévijé lavaret, na gervel strollad é-béd er vrô héb hé aotré ; nag en em wiska gañt limestra, na dougen eur c'hrôgig aour :

45. Pénaoz piou-bennâg a énébché oud ann traou-zé, pé a dorché hini anézhô, a vijé kabluz.

46. Ann holl bobl a aotréaz éta sével Simon, hag ôber pép-trâ hervez ar geriou-zé.

47. Ha Simon a zigéméraz ar garg, hag a aotréaz béza da vélek-brâz, ha da zûg ha da briñs war bobl ar Iuzevien, ha war ar veleien, ha da gaout ar galloud war bép-trâ.

48. Gourc'hémennet é oé skriva ann dra-mañ war daolennou arem, hag hé lakaad é poñdalez ann templ, enn eul léac'h anat:

49. Ha lakaad eunn diskriv anézhañ enn tenzor, évit ma vijé *da éñvor* da Zimon ha d'hé vipien.

—

XV. PENNAD.

Lizéri ar Romaned é-gounid ar Iuzevien.

1. Neûzé ar roué Antiokus, mâb Démétrius, a skrivaz eûz a énézi ar môr, da Zimon ar bélek-brâz, ha priñs ar Iuzevien, ha d'ann holl bobl:

2. Ha chétu pétrâ a oa el lizéri-zé: Ar roué Antiokus da Zimon ar bélek-brâz, ha da bobl ar Iuzevien, salud.

3. Gwall dûd ô véza skrapet rouañtélez hon tadou, é fell d'in moñd ennhi a-nevez, hag hé lakaad da véza ével ma oa keñt: saved em eûz éta eunn armé a dûd dilennet, hag em eûz lékéat da ôber listri brézel.

4. Mé a fell d'in éta distrei er vrô, évid en em venji eûz ar ré hô deûz mac'het hor brô, ha gwastet kalz keriou em rouañtélez.

5. Bréma éta é tistaolann d'id ann holl draou hô deûz distaolet d'id ann holl rouéed em raok, hag é startaann hô rôou all.

6. Aotréa a rann ma skôi moneiz enn da hanô hag enn da vrô;

7. Ma vézô Jéruzalem eur géar sañtel ha frañk: ma choumô d'id ann holl armou éc'h eûz gréat, hag ann holl gréou éc'h eûz savet, hag é talc'bez.

8. Holl zléou ar roué évid ann amzer dréménet, hag évid ann amzer da zoñt, a vréma ha da vikenn, a zô distaolet d'id.

9. Ha pa vézimp deûet da vestr enn hor rouañtélez, é savimp da c'hloar, hag-hini da bobl, hag hini da dempl, enn hévélep doaré ma vézô diskleriet enn douar holl.

10. Er pévarzézved bloaz hag eizugeñt é teûaz Antiokus é brô hé dadou, hag ann holl armé en em rôaz d'ézhañ, enn hévélep doaré ma choumaz nébeûd a dûd gañt Trifon.

11. Ar roué Antiokus a iéaz war hé lerc'h; hag héñ a zeûaz da Zora, ô tec'hout étrézég ar môr;

12. Râg héñ a anavézaz pénaoz é teûjé reûsiou war-n-ézhañ, pa oa bét dilézet gañd ann armé.

13. Antiokus a ziazézaz hé gamp aûz Dora gañt c'houec'h-ugeñt mil dén-a-vrézel, hag eiz mil marc'hek:

14. Hag héñ a c'hrounnaz kéar, hag a lékéaz da dôstaat al listri a oa war ar môr: hag héñ a strizé kéar diwar zouar ha diwar vôr, ha na lezé dén da voñd ébarz, na da voñd er-méaz.

15. Hôgen Numénius, hag ar ré a ioa éat gañt-hañ, a zistrôaz eûz a Roma, gañt lizéri skrivet d'ar rouéed ha d'ar boblou enn doaré-mañ:

16. Lusius konsul ar Romaned, d'ar roué Ptoléméus, salud.

17. Kannaded ar Iuzevien péré a zô miñouned d'é-omp, a zô deûet étrézég eün-omp, évit névézi ann unvaniez hag ar gévrédigez, hag hî kaset gañt Simon priñs ar véleien, ha gañt pobl ar Iuzevien.

18. Hag hî hô deûz ivé digaset eunn diren aour *a boéz* mil min.

19. Mâd hon eûz kavet éta skriva d'ar rouéed ha d'ar boblou, évit na raiñt droug é-béd d'ézhô; na stourmiñt nag out-hô, nag oud hô c'heriou, nag oud hô brô; ha na rôiñt skoazel é-béd d'ar ré a vrézélékai out-hô.

20. Digéméret hon eûz a-ioul ann diren hô deûz digaset.

21. Mar d-eo éta en em dennet eur gwall dud-bennâg eûz hô brô étrézég enn-hoc'h, likit-hi étré daouarn Simon ar bélek-brâz, évit ma kastizô anézhô hervez hé lézen.

22. Ann hévélep *lizéri*-zé a oé skrivet d'ar roué Démétrius, ha da Attalus, ha da Ariarates, ha da Arsases,

23. Hag enn holl vrôiou; ha da Lampsakus; ha d'ar Spartiated, ha da Zélos, ha da Vindos, ha da Zisioné, ha da Garias, ha da Zamos, ha da Bambilia, ha da Lisia, ha da Alikarnases, ha da Goo, ha da Ziden, ha da Aradon, ha da Rodes, ha da Fasélides, ha da C'hortina, ha da C'huida, ha da Sipra, ha da Siréné.

24. Ar Romaned a gasaz eunn diskriv eûz al lizéri-zé da Zimon ar bélek-brâz, ha da bobl ar Iuzevien.

25. Hôgen ar roué Antiokus a ziazézaz eunn eil wéach hé gamp dirâk Dora, oc'h hé striza bépréd mui-oc'h-vui, hag oc'h ôber gwindaskou *nevez*: hag é klôzaz Trifon enn hévélep doaré na hellé mui moñd er-méaz.

26. Neûzé Simon a gasaz da skoazel d'ézhañ daou vil dén dilennet, hag arc'hañt, hag aour, ha listri kaër:

27. Hôgen na fellaz két d'ézhañ hô digémérout: terri a réaz ar gévrédigez en doa gréat keñt gañt *Simon*, hag é pelléaz diout-hañ.

28. Kâs a réaz étrézég enn-hañ Aténobius unan eûz hé viñouned, évit prézégi gañt-hañ, ha lavarout d'ézhañ: C'houi a zalc'h Joppé, ha Gazara, ha kré Jéruzalem, péré a zô keriou eûz va rouañtélez:

29. Gwastet eo bét hô harzou gané-hoc'h; kalz a zroug hoc'h eûz gréat er vrô; kalz a lec'hiou hoc'h eûz aloubet hag a ioa dindân va galloud.

30. Bréma éta distaolit ar c'heriou hoc'h eûz kéméret; hag ann tellou eûz al lec'hiou hoc'h eûz bét enn tu all da harzou ar Judéa;

31. Pé paéit évid *ar c'heriou* pemp kañt talañt arc'hañt; hag évid ar gwastadur hoc'h eûz gréat, hag ann tellou hoc'h eûz savet pemp kañt talañt all: anéz é teûimp, hag é stourmimp ouz-hoc'h.

32. Aténobius miñoun ar roué a zeûaz éta da Jéruzalem, hag a wélaz gloar Simon, hag hé skéd enn aonr hag enn arc'hañt, ha doaré gaer hé dî: hag héñ a oé souézet-brâz. Hag héñ a rôaz da anaout d'ézhañ geriou ar roué.

33. Ha Simon a respouñtaz d'ézhañ, hag a lavaraz: N'hon eûz két aloubet douar eunn all, ha na zalc'homp két madou ann heñtez; hôgen *kéméret hon eûz* digwéz hon tadou, péhini a ioa bét aloubet gañd direizded a-zoug eunn amzer-bennâg gañd hon énébourien.

34. Ével-sé pa éo bét mâd ann amzer d'é-omp, hon eûz askéméret digwéz hon tadou.

35. É-kéñver ar c'hlemmou a rit diwar-benn Joppé ha Gazara: hî eo a réa kalz a zrouk é-touez ar bobl, hag enn hor brô: évid ar ré-zé é rôimp kañt talañt. Hag Aténobius na respouñtaz gér d'ézhañ.

36. Hôgen héñ a zistrôaz étrézég ar roué ha droug enn-hañ, hag é rôaz da anaout d'ézhañ ar geriou-zé, ha gloar Simon, ha kémeñd en doa gwélet: hag é savaz eunn drouk bràz er roué.

37. Hôgen Trifon a dec'haz enn eul léstr da Ortosiada.

38. Koulskoudé ar roué *Antiokus* a lékéaz Sendébéus da zûg war aod ar môr, hag é rôaz d'ézhañ eunn armé a vrézélidi war droad, ha marc'heien.

39. Hag é c'hourc'hémennaz d'ézhañ trei hé armé oud ar Judéa: sével Gédor, ha stañka persier kéar, ha stourmi oud ar bobl. Koulskoudé ar roué a iéaz war-lerc'h Trifon.

40. Sendébéus a zeûaz da Jamnia, hag a zéraouaz heskina ar bobl, ha mac'ha ar Judéa, ha lakaat lôd eûz ann dûd é sklavérez, ha laza lôd all, ha krévaat Gédor.

41. Lakaad a réaz énô marc'héien ha brézélidi war droad, évit ma rajeñt argadennou é brô ar Judéa, ével m'en doa hé c'hourc'hémennet ar roué d'ézhañ.

—

XVI. PENNAD.

Ptoléméus, mâb-kaer Simon, a laka hé laza, héñ ha daou eûz hé vipien.

1. Iann a biñaz eûz a C'hazara, hag a rôaz da anaout da Zimon hé dâd ar

péz en doa gréat Sendébéus é-kéñver hô fobl.

2. Ha Simoñ a c'halvaz hé zaou vap héna, Judas da Iann, hag a lavaraz d'ézhô : Mé, ha va breûdeûr, ha ti va zâd, hon eûz stourmet oud énébourien Israël adaleg hor iaouañkiz bété vréma : ha dré eûr-vâd hon eûz aliez dieûbet Israel.

3. Hôgen chétu mé a zô deûet da véza kôz ; kémérit éta va léac'h, hag hini va breûdeûr, hag it da stourmi évid hor pobl : ra zeûi d'é-hoc'h skoazel diouc'h ann éñv.

4. Hag héñ a zilennaz er vrô ugeñt mil dén war droad, ha marc'heien : hag hî a gerzaz a-énep Sendébéus, hag a arzaôaz é Modin.

5. Hag hî a zavaz diouc'h ar miñtin, hag a iéaz d'ar mesiou : ha chétu é oé gwélet dira-z-hô eunn armé vrâz a dûd war droad hag a varc'heien ; hag eur froud a ioa étré-z-hô.

6. Iann hag hé vrézélidi a valéaz enn hô énep : hôgen ô wélout pénaoz hé dûd hô doa aoun ô treûzi ar froud, é treûzaz anézhañ ar c'heñta : pa wélaz hé dûd kemeñt-sé, é treûc'hoñt *ar froud* war hé lerc'h.

7. É diou lôden é rannaz hé armé, hag é lékéaz hé varc'heien é kreiz : hôgen é niver brâz é oa marc'heien ann énébourien.

8. Pa zonaz ar c'horniou sakr, Sendébéus hag hé armé a dec'haz : kalz anézhô a oé lazet pé glazet ; hag ann dilerc'h anézhô a dec'haz er c'hré.

9. Énô é oé glazet Judas breûr Iann : hôgen Iann a iéaz war-lerc'h ann énébourien kén na zeûaz da Zédron, en doa savet.

10. Hag hî a dec'haz bétég ann touriou a oa é mésiou Azot ; ha Iann hô devaz. Daou vil anézhô a oé lazet ; hag héñ a zistrôaz é péoc'h d'ar Judéa.

11. Ptoléméus, mâb Abobus, a ioa bét lékéat da zûg é kompézen Jériko ; hag héñ en doa kalz a arc'hañt hag a aour :

12. Râg héñ a ioa mâb-kaer d'ar Bélek-brâz.

13. Ar rogoni a zavaz enn hé galoun, hag é teûaz c'hoañt d'ézhañ da aotrounia war ar vrô : hag héñ a glaské ann tû da gémérout Simon hag hé vipien dré drubardérez.

14. Simon neûzé a gerzé dré geriou ar Judéa, hag a reizé gañt préder pép-trâ enn-hô ; hag é teûaz da Jériko, héñ hag hé vipien Matatias ha Judas, er seitékved bloaz hag eiz-ugeñt, enn unnékved miz, hanvet *miz* sabat.

15. Mâb Abobus a zigéméraz anézhô gañt touellérez enn eur c'hréik hanvet Doc'h, en doa savet : hag héñ a réaz d'ézhô eur banvez brâz, goudé béza kuzet tûd énô.

16. Ha goudé m'hô doa Simon hag hé vipien debret hag évet hô gwalc'h, Ptoléméus a zavaz gañd hé dûd ; hag ô véza kéméret hô armou, é teûjoñt é kampr ar banvez, hag é lazchoñt Simon hag hé zaou vâb, hag hiniennou eûz hé zervicherien.

17. Éyel-sé é réaz eunn trubardérez brâz enn Israel, hag é tistaolaz ann droug évid ar mâd.

18. Ptoléméus a skrivaz kémeñt-sé d'ar roué *Antiokus ;* hag é c'houlennaz digañt-hañ eunn armé da skoazel, hag é rôjé d'ézhañ ar vrô hag hé c'heriou, hag ann tellou.

19. Ré all a gasaz da C'hazara évit laza Iann : hag é kasaz lizéri da zuged ann armé, évit ma teûjeñt d'hé gavout, hag é rôjé d'ézhô arc'hañt hag aour, ha traou all.

20. Ré all a gasaz évit krapa Jéruzalem, ha ménez ann templ.

21. Hôgen unan-bennag ô véza éat enn hô raok, a iéaz da gavout Iann é Gazara, hag a rôaz da anaout d'ézhañ pénaoz en doa Ptoléméus lazet hé dâd hag hé vreûdeûr, hag en doa ivé kaset tûd évid hé laza hé-unan.

22. Pa glevaz kémeñt-sé, é oé saouzanet-brâz : krapa a réaz ar ré a ioa deûet évid hé golla, hag é lékéaz hô laza ; râg anavézet en doa pénaoz é klaskeñt hé laza *hé-unan.*

23. Buez Iann pelloc'h, hag hé vréziou, hag ann ôberiou a réaz gañt kémeñd a galoun, hag ar préder gañt péhini é assavaz muriou *Jéruzalem,* hag hé ôberiou all,

24. A zô skrivet é levr-bloasiek hé vélégiez, abaoé ma oé lékéat da Vélek-brâz goudé hé dâd.

EIL LEVR

AR VAKABÉED.

I. PENNAD.

Iuzevien ar Judéa a zanével dré skrid da Iuzevien ann Éjipt maró Antiokus Épifañes.

1. Ar Iuzevien a zô é Jéruzalem, hag é brô ar Judéa, d'ar Iuzevien hô breûdeûr a zô enn Éjipt, salud hag eur péoc'h mâd.

2. Ra rai Doué vâd d'é-hoc'h, ha ra zeûi koun d'ézhañ eûz ar gévrédigez en deûz gréat gañd Abraham, ha gañd Isaak, ha gañt Jakob, hé zervicherien féal.

3. Ra rôi d'é-hoc'h holl eur galoun unvan, évit ma azeûlot anézhañ, ha ma réot hé ioul gañd eur galoun vrâz, hag eur spéred karañtézuz.

4. Ra zigorô hô kaloun d'hé lézen, ha d'hé gélennou, ha ra rôi ar péoc'h d'é-hoc'h.

5. Ra zélaouô oud hé pédennou, ha r'en em unvanô gan-é-hoc'h, ha n'hô tilézet két ar gwall amzer.

6. Évid-omp-ni, émomb bréma amañ ô pédi évid-hoc'h.

7. Dindân rén Démétrius er bloaz naô hag eiz-ugeñt, hon eûz skrivet d'é-hoc'h, ni Iuzevien, er glac'har hag enn eñkrez a zô bét c'hoarvézet gan-é-omp er bloasiou-zé, abaoé ma oa éat-kuit Jason eûz ann douar sañtel, hag eûz ar rouañtélez.

8. Ann ôr a zevchoñt, ar goad dinam a skulchoñt : ha ni a bédaz ann Aotrou, hag héñ a zélaouaz ouz-omp, hag é kennigchomb ar sakrifiz, ha bleûñ-gwinïz, hag é énaouchomb ar c'hleûzeûriou, hag é lékéjomb ar baraou dira-z-hañ.

9. Lidit éta bréma gouél ann teltou eûz a viz Kasleu.

10. Er bloaz eiz ha naô-ngeñt, ar bobl a zô é Jéruzalem, hag er Judéa, ann hénaoured ha Judas, da Aristobolus mestr ar roué Ptoléméus, péhini a zô eûz a wenn ar véleien sakr, ha d'ar Iuzevien a zô enn Éjipt, salud ha iéc'hed mâd.

11. Goudé béza bét dieûbet gañd Doué eûz a wallou brâz, hon eûz hé drugarékéet-kaer, pa hon eûz gellet stourmi oud eunn hévélep roué.

12. Râg héñ eo en deûz lékéat da zével eûz ar Bersia, al lôd brâz a dûd a zô deûet da stourmi ouz-omp, hag oud ar géar zañtel.

13. Hôgen pa édo ann dûg anézhô er Bersia, gañd eunn armé diniver, é oé lazet é templ Nanéa, touellet gañt kuzul béleien Nanéa.

14. Râg Antiokus ô véza deûet gañd hé viñouned é templ ann douéez-zé, ével évid dimézi gañt-hi, hag évid digémérout kalz a arc'hañt évid hé argourou,

15. Béleien Nanéa a ziskouézaz d'ézhañ ann holl arc'hañt-zé ; ha pa oé éat gañt nébeûd a dûd é diabarz ann templ, é serrchoñt dôr ann templ,

16. Kerkeñt ha ma oé éat Antiokus ébarz : hag ô véza digoret eunn ôr gûz eûz ann templ, é kémerchoñt

mein, hag é labézchoñt anézhañ, hag ar ré a oa gañt-hañ: ha goudé béza diskôlpet hô c'horfou, é trouc'hchoñt hô fenn d'ézhô, hag hô zaichoñt erméaz.

17. Benniget ra vézô Doué é péptrâ, héñ péhini en deûz gwerzet *enn doaré-zé* ar ré fallagr.

18. Ével ma tléomb éta, er pempved deiz war-n-ugeñt eûz a viz Kasleu, lida glanérez ann templ, hon eûz kavet réd hé rei da anaout d'é-hoc'h; évit ma lidot ivé gouél ann teltou, ha gouél ann tân a oé rôet, pa gennigaz Néhémiás ar sakrifisou, goudé m'en doa assavet ann templ hag ann aoter.

19. Râk pa oé kaset hon tadou *é sklavérez* er Bersia, ar ré eûz ar véleien péré a zoujé Doué, ô véza kéméret ann tân a ioa war ann aoter, a guzaz anézhañ enn eunn draoñien, é péhini é oa eur puñs doun hag hesk; hag énô é virchoñt hag é tiwalchoñt anézhañ, hag al léac'h-zé na oé anavézet gañd dén.

20. Hôgen pa oé tréménet meûr a vloaz, hag é plijaz gañd Doué ma oé kaset Néhémias *er Judéa* gañt roué ar Bersia, é kasaz mipien-bihan ar véleien hô doa kuzet ann tân, évid hé gerc'hout: hag, ével ma hô deûz hé zanévellet d'é-omp, na gefchoñt két a dân, hôgen dour téô.

21. Hag héñ a c'hourc'hémennaz d'ézhô tenna anézhañ hag hé zigas d'ézhañ: hag ar bélek Néhémias a gémennaz sparfa gañt-hañ ar sakrifisou hag ar péz a ioa war-n-ézhô, ar c'hoad hag ar péz a oa war-n-ézhañ.

22. Pa oé gréat kéméñt-sé, ha pa luc'haz ann héol péhini a oa kuzet keñt gañd eur goabren, é krogaz eunn tan brâz, enn hévélep doaré ma oé souézet ann holl.

23. Hôgen ann holl véleien a réa ar béden, kén na oé peûr-zevet ar sakrifiz: Jonatas a zéraoué, hag ar ré all a respounté d'ézhañ.

24. Hag ével-henn é oa péden Néhémias: Aotrou Doué, krouer péptrâ, eûzuz ha kré, reiz ha trugarek, roué mâd hép-kéñ,

25. C'houék hép-kén, reiz hép-kén, hag hell-c'halloudek, ha peûr-baduz, péhini a zieûb Israel diouc'h pép drouk, péhini éc'h eûz dilennet hon tadou, hag éc'h eûz hô sañtélet:

26. Digémer ar sakrifiz-mañ évid da holl bobl a Israel, mîr ha sañtel a da lôden.

27. Stroll hor ré skiñet, dieûb ar ré a zô sklaved d'ar brôadou, sell a druez oud ar ré a zô disprizet hag argarzet; évit ma wézô ar brôadou pénaoz eo té hon Doué.

28. Glac'har ar ré a vâc'h ac'hanomp, hag a heskin ac'hanomp gañt balc'hder.

29. Laka da bobl enn da léac'h sañtel, ével m'en deûz hé lavaret Moizes.

30. Koulskoudé ar véleien a gané gwersiou, kén na oé peûr-zevet ar sakrifiz.

31. Ha pa oé peûr-zevet ar sakrifiz, Néhémias a c'hourc'hémennaz ma vijé skuiet ann dilerc'h eûz ann dour war ar vein vrâz.

32. Kerkeñt ha ma oé gréat kéméñt-sé, é krogaz eur flamm anézhô: hôgen louñket é oé gañd ar goulou a luc'haz war ann aoter.

33. Pa oé deûet da véza anat kéméñt-sé, é oé danévellet da roué ar Bersied pénaoz enn hévélep léac'h é péhini é oa bét kuzet ann tân gañd ar véleien a oa bét dizonget, é oa bét kavet dour, gañt péhini Néhémias hag ar ré a ioa gañt-hañ, hô doa glanet ar sakrifisou.

34. Ar roué ô véza évéséet mâd ar péz a lavared, ha goudé béza anavézet ar wirionez, a zavaz énô eunn templ.

35. Goudé ann arnod-zé, é rôaz kalz madou, ha kalz rôou all d'ar véleien, oc'h hô darnaoui gañd hé zourn héunan.

36. Hôgen Néhémias a c'halvaz al léac'h-zé Neftar, da lavaroud eo, Glanérez. Gañt meûr a hini eo galvet Néfi.

—

II. PENNAD.

Dilerc'h eûz al lizer keñt.

1. Kavoud a réeur é skridou ar profed Jérémias, pénaoz é c'houc'hémennaz d'ar ré a iéa er-méaz eûz ar vrô, kéméroud ann tân, ével ma eo merket, ha kémennet d'ar ré a iéa d'ann dizougadur.

2. Hag héñ a rôaz d'ézhô da lézen na añkounac'hajeñt két kélennou ann Aotrou, ha na gouézcheñt két é diboell ar spéred, pa wélcheñt ann idolou aour hag arc'hañt, hag hô braveñtésiou.

3. Hag ô lavarout traou all enn doaré-zé, éc'h erbédé anézhô na bellacheñt két al lézen diouc'h hô c'haloun.

4. Merket é oa ivé enn hévélep skrid, pénaoz en doa gourc'hémennet ar profed, dré eunn urs en doa bét digañd Doué, ma vijé kaset gañt-hañ ann tabernakl hag ann arc'h, kén na vijé deûet d'ar ménez war béhini é piñaz Moizes, hag é wélaz digwéz ann Aotrou.

5. Ha Jérémias ô véza deûet énô, a gavaz eur c'héô, é péhini é lékéaz ann tabernakl, ann arc'h, hag aoter ann ézañsérézou, hag é stañkaz ann digor anézhañ.

6. Hiniennou eûz ar ré a oa deûet gañt-hañ ô véza tôstéet évid arvesti al léac'h, ña helchoñt két hé gavout.

7. Pa glevaz Jérémias ann dra-zé, é famallaz anézhô, hag é lavaraz pénaoz é vijé kuzet al léac'h-zé, kén na strollfé Doué hé bobl, hag é rafé trugarez enn hé géñver;

8. Ha pénaoz neûzé é tiskouézché ann Aotrou ann traou-zé, é vijé gwélet adarré meûrdez ann Aotrou, é vijé eur goabren, ével ma oa bét gwélet gañt Moizes, hag ével ma en em ziskouézaz pa c'houlennaz Salomon é vijé sañtélet ann templ évid ann Doué brâz.

9. Râg enn eunn doaré souézuz é tiskouézé hé furnez; hag ével eunn dén leûn a furnez, é kennigaz sakrifiz gwestlérez ha peûr-ôbéridigez ann templ.

10. Ével ma pédaz Moizes ann Aotrou, hag é tiskennaz ann tân eûz ann éñv, hag é tevaz loen ar sakrifiz, ével-sé é pédaz Salomon, hag é tiskennaz ann tân eûz ann éñv, hag é tevaz loen al sakrifiz.

11. Ha Moizes a lavaraz, pénaoz né oa két bét debret ar péz a oa kenniget évid ar péc'hed, hôgen ma oa bét devet.

12. Salomon ivé a lidaz ar gwéstlérez a-zoug eiz dervez.

13. Ann hévélep traou-zé en em gav ivé é skridou hag é rollou Néhémias; é péré é wéleur pénaoz évid ôber eunn dastum lévriou, é strollaz eûz a veûr a vrô levriou ar broféded, ré David, lizéri ar rouéed, ha roll ar rôou.

14. Judas en deûz ivé dastumet kémeñd a ioa bét kollet é-pâd ar brézel hon eûz bét; hag *ann dastum-zé* a zô étré hon daouarn.

15. Mar c'hoañtait kaout ar skridouzé, kasit eur ré-bennâg évid hô digas d'é-hoc'h.

16. Skrivet hon eûz d'é-hoc'h pa oamp daré da lida ar glanérez: ervâd a réot, mar lidit ivé ann deisiou-zé.

17. Ni a c'héd éta pénaoz Doué, péhini en deûz dieûbet hé bobl, hag en deûz asrôet da bép-hini ann digwéz, ar rouañtélez, ar vélégiez, hag al léac'h sañtel,

18. Ével ma en doa hé ziouganet el lézen; en dévézô abarz némeûr truez oaz-omp, hag é strollô achanomp *a bép tá* eûz a zindân ann éñv enn hé léac'h sañtel.

19. Râg eûz a wallou brâz en deûz hon dieûbet, hag hé léac'h *sañtel* en deûz glanet.

20. Diwar-benn Judas Makabéad, hag hé vreûdeûr, diwar-benn glanérez ann templ brâz, ha gwéstlérez ann aoter;

21. Diwar-benn ar stourmou diadân Antiokus ar brudet-brâz, ha dindân hé vâb Eupator;

22. Diwar-benn ann trugarézou skéduz a zô deûet eûz ann éñv war ar ré hô deûz stourmet gañt kaloun évid ar Iuzevien, enn hévélep doaré, pétrà-bennâg ma oañt nébeûd a dûd, ma hô deûz trec'het ann holl vrô, ha ma hô deûz lékéat da dec'hout eul lôd brâz a dûd-fallagr;

23. Ma eo deûet d'ézhô adarré ann templ ar vrudéta eûz ar béd holl, ma hô deûz dieûbet kéar, ma hô deûz digaset a-nevez al lézennou a ioa bét

lamet, ann Aotrou ô véza digaset d'ézhô pép-trâ da vâd ha da béo-c'huz :

24. Enn divez hon eûz poelladet da lavarout enn eul levr hép-kén ar péz a zô bét skrivet é pemp levr gañt Jason ar Sirénéad.

25. Râg ô véza arvestet pénaoz al lôd brâz a levriou a laka ann histor da véza diez d'ar ré a fell d'ézhô hé deski, enn abek d'al lôd traou-zé a ziskouézeur d'ézhô ;

26. Hon eûz poelladet skriva houmañ, enn hévélep doaré ma vijé kavet mâd gañt ar ré a felfé d'ézhô hé lenna ; ma helfé gwelloc'h choum enn énvor évid ar ré akétuz ; ha ma vijé talvouduz d'ar ré holl bé lennché.

27. Hôgen oc'h en em wéstla da ôber ann diverradur-mañ, n'omp két en em rôet da eul labour éaz, hôgen da cunn dra a c'houlenn kalz a striv hag a boan.

28. Hénvel oud ar ré a aoz eur banvez, hag a râ pép-trâ diouc'h ioul ar ré all ; ével-sé hon eûz gréat al labour-zé a galoun vâd é gounid kalz a dûd.

29. É-kénver ar wirionez é lésiomp war ar ré hô deûz skrivet ; évid-ompni a lakai hor striz da verraad anézhô hervez hon dézô.

30. Râg ével ma eo préder eur saver-ti, pa râ eunn ti nevez, lakaad évez oud al labour holl, ha ma klask hep-kén ar peñter ar péz a dlé hé gaéraat ; ével-sé é tléeur menna diwar hor penn.

31. Rak déréout a râ d'ann hini a skriv eunn histor, dastumi ann danvez évid hé ôber, reiza al lavar, hag eñklaskout gañt préder bráz ann holl zarvoudou.

32. Hôgen d'ann hini a râ eunn diverradur é tléeur aotréa ma vézô berr enn hé skrid, ha na zanévellô két ann holl zarvoudou.

33. Amañ éta é téraouimp hon danével : hir a-walc'h eo ar c'heñt-skrid ével-sé : folleñtez é vé béza hir a-raog ann histor, ha béza berr enn histor hé-unan.

—

III. PENNAD.

Héliodorus ô véza deûet évit preiza ann templ, a zô skourjézet gañd élez.

1. Ar géar zañtel ô véza éta enn eur péoc'h bráz, hag al lézennou ô véza sévénet mâd, enn abek da zouj-Doué ar bélek-bráz Onias, ha d'ar c'hâs en doa enn hé galoun oc'h ann drouk ;

2. É c'hoarvézé ac'hanô pénaoz ar rouéed hô-unan hag ar briñsed a zougé kalz a énor évid al léac'h sañtel, hag a réa rôou kaer d'ann templ :

3. Enn hévélep doaré ma lékéa Séleukus, roué ann Asia, rei eûz hé zalc'hiou ann holl vizou a zellé out karg ar sakrifisou.

4. Hôgen Simon eûz a vreûriez Beñjamin, péhini a oa karget eûz a ziwall ann templ, a lékéa hé striv évid ôber eur fallagriez-bennâg é kéar, daoust da briñs ar véleien.

5. Hôgen ével na helle két trec'hi Onias, éz éaz da gavout Apollonius mâb Tarséa, péhini a ioa da zûg enn amzer-zé war ar Sélésiria ha war ar Fénisia ;

6. Hag é rôaz da anaout d'ézhañ pénaoz teñzor Jéruzalem â oa leûn a arc'hañt, ha pénaoz ann holl arc'hañt-zé a oa lékéat a dû évid ar géfridiou hollek, ha nann évit mizou ar sakrifisou : ha pénaoz é vijé gellet hé lakaad holl da gouéza é dourn ar roué.

7. Apollonius ô véza kémennet d'ar roué ar péz en doa klevet diwar-benn ann arc'hañt-zé, ar roué a c'halvaz Héliodorus, péhini a oa hé geñta ministr ; hag é kasaz anézhañ gañd ursiou, évid digas ann arc'hañt-zé.

8. Héliodorus en em lékéaz râk-tâl enn heñt, war zigarez emwélout keriou ar Sélésiria hag ar Fénisia, hôgen évit-gwir gañd ann dézô da ôber kéfridi ar roué.

9. O véza deûet é kéar Jéruzalem, hag ô véza bét digéméret gañd ar Bélek-bráz gañt kalz a azaouez, é tanévellaz d'ézhañ ar péz a ioa bét lavaret d'ar roué diwar-benn ann arc'hañt, hag é tiskleriaz d'ézhañ ar gwir abek eûz hé ergerz : hag é c'houlennaz hag ez oa gwîr kémeñt-sé.

10. Neûzé ar Bélek-bráz a zisklériaz d'ézhañ pénaoz é oa bét lékéat ann arc'hañt-zé é miridigez, hag é oa bividigez ann iñtañvézed hag ann emzivaded :

11. Pénaoz zô-kén lôd eûz ann arc'hañt a ioa bét diskleriet gañt Simon ar fallagr, a oa da Hirkan-Tobias dén a neûz-vâd : ha pénaoz né oa két ennholl ouc'h-penn pevar c'hañt talañt arc'hañt, ha daou c'hañt talañt aour ;

12. Hôgen na helled két touella ar ré hô doa krédet é helleñt lakaad hô arc'hañt é miridigez enn eunn templ a oa énoret dré ar béd holl évid hé zañtélez.

13. Hôgen Héliodorus ô keñderc'hel ar péz a oa bét gourc'hémennet d'ézhañ gañd ar roué, a lavaraz pénaoz é oa réd a-grenn dougen ann arc'hañt-zé d'ar roué.

14. Enn deiz merket éz éaz Héliodorus enn templ évit reiza kémeñt-sé. Koulskoudé né oa két bihan ar saouzan er géar holl.

15. Ar véleien en em daolaz out treid ann aoter-gañd hô saé a vélek ; hag hî a bédé ann hini a zô enn énv, hag en deûz gréat al lézen diwar-benn ar mirérez, évit ma tiwalché ar péz a oa bét lékéat é miridigez *enn templ*.

16. Néb a zellé neûzé oud dremm ar Bélek-bráz, a oa gouliet enn hé galoun : râg hé zoaré hag hé liou ô véza trôet, a ziskouézé glac'har vráz hé galoun.

17. Ann doan a wéled war hé zén holl, hag ann hérez a oa anat war hé gorf, a ziskouézé d'ar ré a zellé outhañ gouli hé galoun.

18. Ann dûd a zirédé enn eunn taol-bráz eûz hô ziez, évit goulenni digañd Doué, dré bédennou, na aotréjé két é vé mézékéet eul léac'h *ker sañtel*.

19. Ar c'hragez gôlôet a hivizennoueûn bétég hô dargreiz, a zirédé enn eur rumm-bráz war leûriou-kéar : ar plac'hed-iaouañk hô-unan, péré *keñt* a choumé klôzet, a zirédé da gavout Onias, ha lôd all etrézég ar muriou, ha lôd all a zellé dré ar brénestrou.

20. Hag holl é pédeñt, oc'h astenna hô daouarn étrézég ann énv.

21. Eunn arvest truézaz oa gwélout al lôd bráz a dûd-zé kemmesket, hag ar Bélek-bráz leûn a c'hlac'har, ô c'hortozi pétrâ a c'hoarvézché.

22. Hag hî a bédé Doué holl-c'halloudek, ma virché krenn ar péz a oa bét rôet d'ézhô é miridigez.

23. Hôgen Héliodorus, péhini en em zalc'hé gañd hé warded é-tâl dôr ann tenzor, a venné sévéni hé zézô.

24. Hôgen spéred ann Doué holl-c'halloudek en em ziskouézaz neûzé gañd aroués ion anat, enn hévélep doaré pénaoz ar ré holl péré hô doa krédet señti oud Héliodorus, ô véza bét diskaret gañt ners Doué, a oé skôet gañd eur saouzan hag eur spounț bráz.

25. Râg hi a wélaz eur marc'h, harnézet enn eunn doaré gaer, war béhini é oa eunn dén heûzuz : ar marc'h-zé en em striñkaz war Héliodorus, hag a skôaz ô sével war-n-ézhañ hé daou droad a ziaraog ; hag ann hini a oa piñet war-n-ézhañ a zoaréé kaout armou aour.

26. Daou zén-iaouañg all a oé gwélet leûn a ners hag a c'héned, skédaz gañt ar c'hloar, ha gwisket kaer : hag hî en em zalc'hé enn daou du d'ézhañ, a skourjézé anézhañ a bép-tû, hag a skôé gañt-hañ héb éhan.

27. Hôgen Héliodorus a gouézaz enn eunn taol d'ann douar é-kreiz eunn dévalien vráz : hag ô véza bét lékéat war eur gador, é oé douget ha lékéat er-méaz *eûz ann templ*.

28. Ével-sé ann hini a oa deûet ébarz ann teñzor gañt kalz a réderien hag a warded, a oa douget er-méaz hép ma teûaz dén d'hé skoazella, ners Doué ô véza en em ziskouézet anat.

29. Hag héñ dré ann nerz-zé eûz a Zoué, a choumaz gourvézet, hag héñ dilavar, hép géd na silvidigez.

30. Hôgen ar ré all a vennigé ann Aotrou, ô véza ma uc'héléé-meûrbéd hé léac'h ; hag ann templ péhini né-beûd araog a oa leûn a spounț hag a reûstl, a zeûaz da véza leûn a lévénez hag a lîd, pa ziskouézaz ann Aotrou hé holl-c'halloud.

31. Neûzé hiniennou eûz a viñouned Héliodorus a hastaz pédi Onias, évit ma

c'houlenché digañt ann Uc'hel-meûrbéd ma rôjé ar vuez d'ann hini a oa daré da vervel.

32. Ar Bélek-brâz ô venna pénaoz ar roué martézé a arvarché en dévijé unan-bennâg eûz ar Iuzevien gréat gwall oud Héliodorus, a gennigaz eunn hostiv iéc'héduz évit-hañ.

33. Ha pa réa ar Bélek-brâz hé-béden, ann hévélep tûd-iaouañk, gwisket gañd ann hévélep saéou, a zeûaz é-kichen Héliodorus, hag a lavaraz d'ézhañ : Trugaréka Onias ar bélek-brâz : râg enn abek d'ézhañ eo en deûz ann Aotrou rôet ar vuez d'id.

34. Hôgen té, goudé béza bét skourjézet gañd Doué, danével d'ann holl hé vurzudou hag hé c'halloud : ha goudé bêza lavaret kémeñt-sé, na oeñt gwélet mui.

35. Héliodorus goudé béza kenniget eunn hostiv da Zoué, ha gréat gwéstlou brâz d'ann hini en doa aotréet ma vévché, a drugarékéaz Onias, a iéaz da gavout hé vrézélidi, hag a zistrôaz étrézég ar roué.

36. Testéni a zougé dirâg ann holl eûz a ôberiou ann Doué brâz en doa gwélet gañt hé zaoulagad.

37. Ha pa c'houlennaz ar roué digañt-hañ piou a vijé mâd da véza kaset c'hoaz da Jéruzalem, é lavaraz :

38. Ma éc'h eûz eunn énébourbennâg, pé unan a vijé en em zavet a-énep da rouañtélez, kâs-héñdi ; hag é tistrôi skourjézet, mar tistrô koulskoudé : râk ners Doué évit-gwîr a zô enn templ-zé.

39. Râg ann hini a choum enn éñv, a emwél hag a warez al léac'h-zé ; hag héñ a skô hag a goll ar ré a zeû di évit gwall-ôber.

40. Chétu éta pétrâ a c'hoarvézaz é-kéñver Héliodorus, ha mirérez ann teñzor.

—

IV. PENNAD.

Jason a zó lékéat da Vélek-brâz é-léac'h hé vreûr Onias. Onias a zó lazet gañd Andronik.

1. Hôgen Simon péhini, ével ma eo bét lavaret keñt, en doa gréat hé ziskul diwar-benn ann archañt, hag a-éneb hé vrô, a wall-gomzé diwar-benn Onias, ével pa vé bét héñ en dévijé aliet Héliodorus, hag é vijé bét ann abek eûz ann holl zrouk :

2. Hag héñ a grédé rei ével énébour ar rouañtélez, gwarézer kéar, diwaller hé bobl ; ha mirer lézen Doué.

3. Hôgen ével ma savaz ann drougiez-zé ker brâz, ma oé gréat lazérézou gañd hiniennou eûz a viñouned Simon ;

4. Onias, oc'h évésaad ar gwall eûz ar reñdael-zé, hag ô venna pénaoz Apollonius, péhini a oa da zûg war ar Sélésiria hag ar Fénisia, a greské c'hoaz drougiez Simon, a iéaz da gaout ar roué,

5. Nann évit tamallout hé genvrôiz, hôgen hép-kén évit keñderc'hel talvoudegez hé bobl.

6. Râg héñ a wélé ervâd pénaoz na hellé két ann traou béza péoc'héet héb galloud ar roué, nag éhana folleñtésiou Simon.

7. Hôgen goudé ma oé marô Séléukus, ha pa oé éat ar rouañtélez da Antiokus, les-hanvet ar brudet-brâz, Jason breûr Onias en doé c'hoañt da gaout ar vélégiez-vrâz.

8. O véza éat da gaout ar roué, hag ô véza kenniget d'ézhañ triouec'hugeñt talañt arc'hañt, ha pévar-ugeñt talañt eûz hé zalc'hiou all,

9. Hag ouc'h-penn, kañt hag hañter-kañt talañt all, mar bé aotréet d'ézhañ sével eur skôl brâz évid ann dûd-iaouañk, ha skriva hanvou tûd Jérúzalem gañd hanvou tûd Antiokia.

10. Kerkeñt ha ma oé aotréet kémeñt-sé d'ézhañ gañd ar roué, ha ma oé deûet ar briñsélez d'ézhañ, é téraouaz rei d'hé genvrôiz kisiou ar Jeñtiled :

11. Hag ô véza torret ar gwiriou a oa bét aotréet d'ar Iuzévien dré hañtérourez Iann tâd Eupolémeus, péhini a oa bét kaset é kannadur étrézég ar Romaned, évit névézi unvaniez ha kévrédigez ar Iuzevien gañt-hô ; é kasazda-nétra lézennou reiz hé genvrôiz, évit lakaad enn hô léac'h lézennou direiz ha saotr :

12. Râg her a-walc'h é oé évit sével eunn ti-skôl dindân ar c'hré hé-unan, ha lakaad ann dûd-iaouañk ar ré-wella é lec'hiou hudur.

13. Ha kémeñt-sé na oé két eunn derou hép-kén, hôgen eur c'hrésk hag eunn inraok é buez ar Jeñtiled hag ann diavésidi, dré wall zrougiez ar fallagr Jason, alouber ar vélégiez-vrâz.

14. Ar véleien hô-unan n'en em rôeñt mui da gargou ann aoter ; hôgen é tisprizeñt ann templ, hag ô tilézel ar sakrifisou, é rédeñt d'ar gourennou, d'ann arvestou direiz, ha da c'hoari ar méan-pâl.

15. Na zalc'heñt stâd é-béd eûz ar péz a oa énoret enn hô brô, ha na gaveñt nétra gwell égét ar péz a oa kavet kaer é-touez ar C'hrésied.

16. Eur gendamouez gwalluz a zavé étré-z-hô diwar-benn kémeñt-sé : hérez hô doa out kisiou ar Jeñtiled ; hag hi hô doa c'hoañt da véza héñvel é pép-trâ oud ar ré a oa bét keñt da énébourien brâz d'ézhô.

17. Na vézeur két fallagr digastiz é-kéñver lézennou Doué : kémeñt-sé a vézô gwélet skléar divézatoc'h.

18. Eur wéach pa lided é Tir ar c'hoariou a réeur bép pemp ploaz, hag ar roué ô véza énô,

19. Ar fallagr Jason a gasaz eûz a Jéruzalem tûd eûz ar re falla, évit kâs tri c'hañt dramm arc'hañt évit sakrifisou Herkules : hôgen ar ré a zougé anézhô a c'houlennaz na vijeñt két lékéat évid ar sakrifisou-zé, ô véza né oa két déréad, hôgen ma vijeñt dileûret évit mizou all.

20. Hôgen kenniget é oeñt é sakrifiz da Herkules gañd ann hini en doa hô c'haset : koulskoudé enn abek d'ar ré hô doa hô c'haset, é oeñt rôet évid ôber galéou.

21. Apollonius mâb Mnestéus ô véza bét kaset d'ann Éjipt, enn abek d'ar ré-vrâz eûz a *léz* ar roué Ptoléméus Filométor, pa en doé anavézet Antiokus pénaoz é oa bét pelléet a-grenn eûz a géfrédiou ar rouañtélez, ô selloud oud hé c'hounid hé-unan, éz éaz-kuit ac'hanô, évid dont da Joppé, ha goudé-zé da Jéruzalem.

22. Gañt fougé é oé digéméret gañt Jason ha gañt *tûd* kéar : moñd a réaz ébarz diouc'h sklerder ar goulaouénnou-koar, hag é-kreiz ar meûleûdiou : hag ac'hanô é tistrôaz gañd hé armé er Fénisia.

23. A benn tri bloaz goudé é kasaz Jason Ménélaus breûr Simon, a béhini eo bét komzet keñt, évit kâs arc'hañt d'ar roué, hag évid digas hé respoñt diwar-benn kéfridiou delliduz.

24. Hôgen hé-mañ a c'hounézaz grâd-vâd ar roué, ô veûli meûrbéd hé c'halloud brâz ; hag é tidennaz warn-ézhañ ar vélégiez-vrâz, ô rei tri-c'hañt talañt arc'hañt dreist ar péz en doa rôet Jason.

25. Goudé béza bét gourc'hémennou ar roué, é tistrôaz, hép ma oa enn-hañ nétrâ a zellézuz eûz ar vélégiez : na zougé némét kaloun eunn alouber kriz, ha droug eul loen ferô.

26. Ével-sé Jason péhini en doa touellet hé vreûr, a oé ivé touellet hé-unan : ha goudé béza bét kaset-kuit eûz hé vrô, en em dennaz é brô ann Ammonited.

27. Enn doaré-zé Ménélaus en doé ar vélégiez-vrâz : hôgen na vennaz két kâs ann arc'hañt d'ar roué, ével m'en doa hé lavaret, pétra-bennâg ma hen alié kaer Sostratus, péhini a c'hourc'hémenné ar c'hré.

28. (Râg héñ a oa da vérer war ann tellou) : râk-sé é oeñt galvet hô daou étrézég ar roué.

29. Tennet é oé ar vélégiez-vrâz digañt Ménélaus, évid hé rei da Lisimakus : ha Sostratus a oé lékéat da réner war ar Sipried.

30. Eñdra ma c'hoarvézé kémeñt-sé, tûd Tarsis ha Mallo a zispac'haz, ô véza ma oañt bét rôet é gôbr da Antiokidé serc'h ar roué.

31. Ar roué a zeûaz buan dî évid hô féoc'haat, goudé béza lézet da vérer Andronik unan eûz ar ré-vrâz eûz hé léz.

32. Hôgen Ménélaus ô venna pénaoz é oa mâd ann darvoud, a laéraz enn templ listri aour-bennâg, hag a rôaz lôd anézhô da Andronik, goudé béza gwerzet lôd all é Tir, hag er c'heriou trô-war-drô.

33. Pa glevaz Onias kémeñt-sé évit gwîr, é tamallaz anézhañ ; hag héñ koulskoudé a choumé enn eul léac'h kuzet é Antiokia tôst da Zafné.

34. Râk-sé Ménélaus a ïéaz da gavout Andronik, hag a bédaz anézhañ da laza Onias. Hé-mañ éta ô véza deûet étrézég Onias, hag ô véza astennet hé zourn d'ézhañ enn eur doui (pétrâ-bennâg ma ioa difisiuz d'ézhañ), hen aliaz da zoñd er-méaz eûz hé vénéc'hi : hag héñ hen lazaz râk-tâl, hép doujañs é-béd évid ar reizded.

35. Râk-sé é savaz drouk, nann er Inzevien hép-kén, hôgen ivé er brôadou all ; hag hî na hellaz két gouzañvi ann direizded eûz a varô eunn dén ker braz.

36. Ar roué ô véza distrôet eûz ar Silisia, ar Iuzevien kévret gañd ar C'hrésied a ïéaz d'hé gavout é Antiokia, évid en em glemma eûz a varô direiz Onias.

37. Antiokus a oé glac'haret enn hé galoun enn abek da varô Onias : hag oc'h en em zamañti, é skulaz daérou, oc'h énvori furnez ha poell Onias.

38. Hag eunn drouk brâz ô véza savet enn-hañ, é c'hourc'hémennaz ma vijé tennet al limestra diwar Andronik, ma vijé kaset dré géar holl, ha ma vijé lazet ar fallagr-zé enn hévélep léac'h é péhini en doa lazet Onias enn eunn doaré ker kriz ; ann Aotrou ô tisteûrel d'ar fallagr-zé ar boan en doa dellézet.

39. Hôgen Lisimakus ô véza gréat meûr a fallagriez enn templ dré ali Ménélaus, ha kémeñt-sé ô véza bét brudet, p'en doé dijâ skrapet kalz a aour, en em zispac'haz eul lôd brâz a dûd a-énep Lisimakus.

40. Pa zispac'haz ann dûd-zé, é péré é oa savet eunn drouk brâz, Lisimakus ô véza rôet armou da dri mil dén pé war-drô. a zéraouaz en em ziboella, bléniet gañd eunn alouber kenn doun enn oad ével enn drougiez.

41. Hôgen pa wélaz ar bobl striv Lisimakus, lôd a géméraz mein, lôd all bisier téó ; hag hiniennou a daolaz ludu out-hañ.

42. Kalz eûz hé dûd a oé glazet, lôd all a oé lazet, hag ar ré all holl a dec'haz : ar fallagr hé-unân a oé lazet é-tâl ann tenzor.

43. Déraouet é oé neûzé tamallout Ménélaus diwar-benn kémeñt-sé.

44. Hag ar roué ô véza deûet da Dir, tri c'hannad dilennet gañd ann hénaoured a zougaz klemm d'ézhañ diwar-benn ar c'héfridi-zé.

45. Ménélaus ô wélout pénaoz é oa trec'het, a wéstlaz kalz a arc'hañt da Ptoléméus, ma rôjé d'ar roué eunn ali mâd évit-hañ.

46. Ptoléméus éta ô véza éat da gavout ar roué, pa édo enn eur porched évid en em fréskaat, a zistrôaz anézhañ diouc'h ann tamall :

47. Hag ar roué a wennaz Ménélauz eûz ann holl wallou en doa gréat : hag héñ a varnaz d'ar marô ar c'hannaded geiz, péré a vijé bét didamallet gañd ar Sited hô-unan, ma hô dévijé breûtéet dira-z-hô.

48. Ével-sé ar ré hô doa difennet gwiriou kéar hag ar bobl, hag ann doujañs a zô dléet d'al listri sakr, a oé lazet râk-tâl a-énep pép reizded.

49. Râk-sé ann Tiried hô-unan re-c'het gañt kémeñt-sé, en em ziskouézaz lark-brâz pa oé bésiet ar ré-mañ.

50. Hôgen Ménélaus, ann abek da grinded ar ré-vrâz, en em gendalché er galloud, hag a greské é drougiez é-kéñver tûd ar vrô.

—

V. PENNAD.

Burzudou spouñtuz a, wéleur enn éar a-ûz da Jéruzalem a-kéd daou-ugeñt dervez.

1. Enn hévéleb amzer Antiokus en em aozé évit brézélékaat évid ann eil wéach enn Éjipt.

2. Hôgen c'hoarvézoud a réaz pénaoz holl dud Jéruzalem a wélaz enn éar a-héd daou-ugeñt dervez, tûd war varc'h ô rédek, hag hî gwisket gañt saéou aour, ha gwañou enn hô dourn ével marc'hoièn,

3. Ha kézek reñket a vañdennou a rédé ann eil oud égilé, ha stourmou unan oud unan, ha tirennou héjet,

hag eul lôd brâz a dûd gañt tokouhouarn, ha klézeier enn noaz, ha darédou bannet, hag armou aour skéduz, hag harnézou a bép doaré.

4. Râk-sé ann holl a bédé Doué ma trôjé ar burzudou-zé enn hô gounid.

5. Hôgen ével ma teûaz da rédeg ar vrud gaou eûz a varô Antiokus, Jason ô véza kéméret mil dén gañthañ, a stourmaz enn eunn taol out kéar : ha pétrâ-bennâg ma tirédaz tûd kéar war ar muriou, é kéméraz kéar, ha Ménélaus a dec'haz er c'hré.

6. Koulskoudé Jason a réaz eul lazérez brâz héb espernout hé genvrôiz, ha na venné két é vé eur reûz brâz béza euruz ô vrézélékaad oud hé géreñt-nésa : hag héñ a grédé béza trec'het hé énébourien, ha nann hé genvrôiz.

7. Na hellaz két koulskoudé kaout enn hé gers ar briñsélez ; hôgen évit gounid hé drubardérézou, na gavaz némét mézégez : hag héñ a dec'haz adarré, hag en em dennaz é brô ann Ammonited.

8. Enn divéz é oé lékéat er vâc'h gañd Arétas roué ann Arabed, péhini a fellé d'ézhañ hé golla : hag ô tec'hout da géar é kéar, kaséet gañd ann holl, ével torrer al lézennou, ével eunn dén argarzuz, ével énébour hé vrô hag hé genvrôiz, é oé harluet étrézég ann Éjipt.

9. Ével-sé ann hini en doa harluet kémeñd a dûd er-méaz eûz hô brô, a varvaz hé-unan er-méaz eûz hé hini, ô véza éat da Lasédémona, évit kaout ménéc'hi énô enn abek d'ar géreñtiez.

10. Hag ével m'en doa taolet meûr a hini hép lakaad hô bésia, é oé taolet ivé héb béza kañvaouet, na bésiet ; ha na gavaz a véz nag enn hé vrô, nag é-touez ann diavésidi.

11. Goudé kémeñt-sé ar roué a vennaz pénaoz ar Iuzevien a zilézché ar gévrédigez hô doa gréat gañt-hañ : ha dré-zé en em lékéaz enn heñt eûz ann Éjipt leûn a frouden, hag é kéméraz kéar dré ners.

12. Gourc'hémenni a réaz d'ar vrézélidi laza ann holl, na espernchеñt hini eûz ar ré a gavcheñt war hô heñt, ha piña enn tiez ha diskolpa kémeñd hini a oa enn-hô.

13. Eul lazérez brâz a réjoñt éta eûz ar goazed iaouañk hag eûz ar ré gôz, eûz ar gragez hag eûz ar vugalé, eûz ar merc'hed iaouañk hag eûz ar vugaligou.

14. Pévar-ugeñt mil a oé lazet a-héd tri dervez, daou-ugeñt mil a oé lékéat da sklaved, ha kémeñd all a oé gwerzet.

15. Hôgen kémeñt-sé na oé két awalc'h d'ézhañ : héñ a grédaz moñd ébarz ann templ, péhini a oa ar sañtéla léac'h eûz ann douar, hag héñ rénet gañt Ménélaus, énébour al lézennou hag hé vrô.

16. Hag ô kémérout gañd hé wallzaouarn al listri sakr, a ioa bét lékéat el léac'h sañtel-zé gañd ar rouéed all ha gañd ar c'heriou, évid hé giñklérez hag hé c'hloar, é véré anézhô enn eunn doaré dic'hiz, hag enn eur c'hoapaat.

17. Ével-sé Antiokus ô véza kollet hé skiañt gañt-hañ, na venné két pénaoz enn abek d'hô féc'hédou eo é oa bét buanékéet ann Aotrou évid eunn nébeûd amzer out tûd ar géar-zé ; hag é oa bét saotret dré-zé al léac'h *sañtel.*

18. Anéz, ma na vijeñt két bét kabluz eûz a veûr a wall, *ar priñs-mañ,* ével Héliodorus a ioa bét kaset gañd ar roué Séléukus évit preiza ann teñzor, a vijé bét skourjézet pa eo deûet ébarz, hag é vijé bét miret out-hañ a bép tû na leûnché hé c'hoañt direiz.

19. Hôgen Doué n'en deûz két dilennet ar bobl évid ann templ, hôgen ann templ évid ar bobl.

20. Râk-sé al léac'h-zé en deûz bét hé lôd enn drougou a zô bét c'hoarvézet gañd ar bobl ; hôgen goudé-zé en dévézô hé lôd enn hé vadou : ha goudé béza bét dilézet enn abek da vuanégez Doué holl-c'halloudek, é vézô savet adarré enn eur c'hloar vrâz, pa en em unvanô a-névez ann Doué brâz *gañd hé bobl.*

21. Antiokus éta ô véza skrapet eûz ann templ triouec'h kañt talañt, a zistrôaz buan da Antiokia, ô venna enn hé galoun leûn a rogoni pénaoz

é helliché merdei war ann douar, ha kerzout war ar môr.

22. Lézel a réaz rénerien évit mañtra ar bobl : é Jéruzalem *é lékéaz* Filip, ginidig eûz a Frijia, krisoc'h a galoun égéd ann hini en doa hé lékéat da réner ;

23. Hag é Garizim, Andronik ha Ménélaus, péré a ioa c'hoaz gwasoc'h égéd ar ré all oud hô c'henvrôiz.

24. Hag ô véza ma oa brâz hé gâs oud ar Iuzevien, é kasaz out-hô ar priñs argarzuz Apollonius, gañd eunn armé a zaou vil dén war-n-ugeñt ; hag é c'hourc'hémennaz d'ézhañ laza ann holl dud eûz a eunn oad klôk, ha gwerza ar merc'hed hag ar baotred-iaouañk.

25. Pa oé deûet hé-mañ da Jéruzalem, é réaz neûz da glask ar péoc'h, hag é choumaz enn éhan bété deiz sañtel ar sabbat : ha neûzé pa réa ar Iuzevien ar goél, é c'hourc'hémennaz d'hé dûd kémérout hô armou.

26. Hag héñ a lékéaz da laza ar ré holl a oa deûet évid hô gwélout : hag ô rédek kéar gañd hé vrézélidi é lazaz eul lôd brâz a dûd.

27. Koulskoudé Judas Makabéad a ioa en em dennet, gañd dék dén all, enn eul léac'h distrô ; hag énô é vévé gañd hé dûd war ar ménésiou é-touez al loéned ferô ; hag hi a choumé énô, bép dibri nétra kén némét louzou ar parkou, évit na gémercheñt két hô lôd eûz ar saotr.

—

VI. PENNAD.

Ar Iuzevien a zô dalc'het da zilézel lézennou Doué, évid azeûli ann idolou.

1. Nébeûd amzer goudé ar roué a gasaz eunn dén kôz eûz a Antiokia, évit rédia ar Iuzevien da zilézel lézennou Doué ha ré hô brô :

2. Évit saotra templ Jéruzalem, hag hé c'hervel *templ* Jupiter ann Olimpiad, ha gervel hini Garizim, *templ* Jupiter ann diavésiad, ével ma oa ar ré a choumé enn-hi.

3. Ével-sé é kouézaz war ann holl drougou ar ré wasa

4. Râg ann templ a oa leûn eûz a zirollou hag eûz a vanvésiou direiz Jentiled, eûz a verc'hetaerien mesket gañt gragez fall, hng eûz a verc'hed, péré a iéa ébarz al lec'hiou sakr, hag a zougé enn-hô traou ha na oa két déread hô dougen dî.

5. Ann aoter a oa leûn ivé a *gig* hudur, a oa berzet gañd al lézennou.

6. Na vired két deisiou ar sabbat, ha na lidet két goéliou ar vrô ; ha dén na grédé añsavout hép-distrô pénaoz é oa Iuzéô.

7. Hô c'hâs a réad dré eur rédi kalet d'ar sakrifisou é deiz-gân ar roué, ha pa lided goél Bakkus, é oañt dalc'het da voñt dré géar, hag hi gañt kurunennou iliô enn énor da Vakkus.

8. Embannet é oé ivé eur gourc'hémenn, diouc'h ali tûd Ptolémaid, er c'heriou tôsta d'ar Jeñtiled, évit ma rajeñt enn hévélep doaré é-kéñver ar Iuzevien, oc'h hô lakaad da azeûli ann idolou ;

9. Pé laza ar ré ha na felfé két d'ézhô trei out lézennou ar Jeñtiled : ével-sé na wéled némét reûz.

10. Râk diou c'hrég ô véza bét tamallet évit béza bét emwadet hô mipien, a-oé kaset enn-drô da géar dirâg ann holl, gañd hô mipien a-zispil oud hô bronn, ha taolet goudé diwar ar muriou.

11. Ré all ô véza en em strollet é kéviou tôst, évid lida é-kûz deiz ar sabbat, Filip a glevaz kémeñt-sé, hag a lékéaz hô devi gañd anu tân, ô véza na grédchoñt két en em zifenni enn abek da lid ar goél.

12. Hôgen mé a béd ar ré a lennô al levr-mañ, na gémérlñt két a wallskouér dioud ar reûsiou kriz-mañ ; hôgen ma venniñt pénaoz eo bét c'hoarvézet ann drougou-zé, nann évit koll, hôgen évit kastiz hor brôad.

13. Râk miroud oud ar béc'herien na véviñt két pell-amzer hervez hô ioul, hôgen hô c'hastiza buan, eo ar merk eûz a drugarez vrâz *Doué*.

14. Évit-gwir né ra két ann Aotrou enn hor-c'héñver ével ma râ é-keñver ar brôadou all, péré a c'houzañv gañd hakaskded, évit ma kastizô anézhô é leûnder hô féc'hédou, pa vézô deûet deiz ar-varn,

15. Ha na c'hortoz két ével-sé ma vézô savet hor péc'hédou bétég ar bâr, évid kastiza ac'hanomp.

16. Ével-sé na denn népréd hé drugarez diwar-n-omp : hôgen pa eñkrez hé bobl évid hé gastiza, na zilez bét anezhañ.

17. Goudé béza lavaret ar berr gomsiou-mañ évit kélenna al lennerien, é teûomb bréma d'hon danével.

18. Éléazar unan eûz ar ré geñta é-touez ar skribed, dén kôz-meurbed, kaer a zremm, a oa heskinet évid dibri kik môc'h, hag é tigored d'ézhañ hé c'hénou dré ners.

19. Hôgen héñ ô kaout gwell eur marô meûleûduz égéd eur vuez argarzuz, a iéa d'ar marô a-ioul-vâd.

20. Oc'h arvesti pétrâ a c'houzañvché enn darvoud-zé, hag oc'h en em geñderc'hel enn habaskded, é lékéaz enn hé benn na rajé nétrâ a-éneb al lézen évit miroud hé vuez.

21. Hôgen ar ré a oa enn-drô d'ézhañ, ténéréet gañd eunn truez direiz, enn abek d'ar garañtez gôz hô doa évit-hañ, ô kémérout anézhañ a dû, hé bédaz da lézel digas kîg a oa aotréet d'ézhañ dibri, évit ma vijé gréat vân en dévijé debret eûz a gig ar sakrifiz, ével m'en doa goure'hemennet ar roué,

22. Évit ma hellcheñt enn doaré-zé hé zieûbi eûz ar marô : hag hi a ziskouézé ann hégaradded-zé enn hé géñver, enn abek d'ar garañtez gôz a geñdalc'heñt évit-hañ.

23. Hôgen héñ a zéraouaz arvesti dellid hé hir-hoal, ar meûrded a lu-c'hé enn hé vléô gwenn, ar vuez dinam en doa rénet adaleg hé vugalérez : hag é respouñtaz râk-tâl, hervez kélennou al lézen zañtel rôet gañd Doué, pénaoz é oa gwell gañt-hañ diskenni er béz.

24. Râk né két déréad enn cad hon eûz ôber ann neûz-zé, émé-z-hañ ; gañd aoun na zeûjé kalz a dûd-iaouañk da venna pénaoz Éléazar d'ann oad a zék vloaz ha pévar-ugeñt a vijé trémenet *eûz a vuez ar Iuzevien*, da vuez ann diavésidi :

25. Hag hi a vijé touellet hô-unan gañd ann neûz em bijé gréat, évit keñderc'hel eunn nébeûdig a vuez brein : hag ével-sé é tenchenn eunn namm war-n-oun, hag argarzidigez *ann dûd* war va c'hôzni.

26. Râg ha pa hellfenn enn amzer-mañ en em zieûbi eûz a gastizou ann dûd, na hellinn bikenn tec'hout diouc'h dourn ann holl-c'halloudek, nag a-zoug va buez na goudé va marô.

27. Dré-zé ô kuitaad ar vuez gañt kaloun, en em ziskouézinn deliczek eûz va c'hôzni :

28. Hag é lézinn d'ann dûd-iaouañk eur skouér a ners, ô c'houzañvi gañt kaloun ha gañt lévéñez eur marô énoruz évit kéélidigez hol lézennou sañtel meûrbéd.

29. Ar ré a gasé anézhañ, péré a oa bét ken hégarad keñt enn hé géñver, a zeûaz enn eunn-taol leûn a frouden, enn abek d'ar gerion en doa lavaret, péré a daoleñt war ar rogeñtez.

30. Hôgen héñ pa oa brévet gañd ann taoliou, a c'harmaz, hag a lavaraz : Aotrou, té péhini éc'h eûz eur wiziégez zañtel, é c'houzoud anat pénaoz pa em eûz gellet en em zieûbi eûz ar marô, é c'houzañvann gloasiou brâz em c'horf ; hôgen pénaoz em éné hô c'houzañvann a galoun-vâd gañd ann doujañs ac'hanod.

31. Ével-sé é varvaz, ô lézel, nann hép-kén d'ann dûd-iaouañk, hôgen ivé d'hé holl vroad eur skouér a ners hag a galoun é éñvor eûz hé varô.

—

VII. PENNAD.

Merzériñti ar seiz beûr Makabéad hag hô mamm.

1. C'hoarvézout a réaz ivé pénaoz é oé kéméret seiz breûr hag hô mamm ; hag é fellaz d'ar roué hô rédia da zibri kik môc'h, a-éneb al lézen, ô skei gañt-hô gañt skourjézou ha gañt kalkennou éjenn.

2. Hôgen unan anézhô, péhini é ioa ann héna, a lavaraz ével-henn : Pétrâ a glaskez, ha pétrâ a fell d'id da zeski-

ac'hanomp ? Daré omp da vervel, keñtoc'h égét terri lézennou Doué ha ré hor brô.

3. Ar roué ô véza savet drouz ennhañ, a c'hourc'hémennaz ma vijé tommet war ann tân pilligou ha kaoteriou arem : ha pa oeñt tommet,

4. É c'hourc'hémennaz ma vijé trouc'het hé déôd d'ann hini en doa komzet da geñta : ha goudé béza digroc'hennet hé benn, ma vijé trouc'het d'ézhañ bleñchou hé zaouarn hag hé dreid, dirâg hé vreûdeûr all hag hé vamm.

5. Ha goudé ma oa bét mac'hañet hé gorf holl, é c'hourc'hémennaz ar roué ma vijé tôsteet oud ann tân, ha lékéat da rôsta er billik, hag héñ béô c'hoaz : hag eñdra ma édo bourréviet, hé vreûdeûr all gañd hô mamm en em galounékéé ann eil égilé évit mervel gañt ners,

6. O lavarout : Ann Aotrou Doué a zellô oud ar wirionez, hag a vézô fréalzet enn-omp, ével ma eo disklériet gañt Moizes enn hé ganaouen enn doaré-mañ : hag enn hé zervicherien é vézô fréalzet.

7. Ar c'heñta ô véza marô enn doarézé, é kaseñt ann eil enn eur ôber goab anézhañ : ha goudé béza digroc'hennet hé benn gañd ar bléô, é c'houlenchoñt digañt-hañ ha né d-oa két gwell gañthañ dibri kik, égét béza gwanet é holl izili hé gorf.

8. Hôgen héñ a respouñtaz é iéz hé vrô, hag a lavaraz : Na rinn két. Râk-sé é oé lékéat ann eil da c'houzañvi ann hévélep poaniou hag ar c'heñta :

9. Ha pa oé daré da vervel, é lavaraz *d'ar roué :* Té laka ac'hanomp da golla ar vuez a-vréma, ô roué kriz meûrbéd : hôgen Roué ar béd a lakai ac'hanomp da assével évid ar vuez peûr-baduz, goudé ma vézimb bet marvet évid hé lézennou.

10. Goudé hé-mañ é oé gréat goab eûz ann trédé : goulennet é oé hé déôd digañt-hañ, hag héñ hé gennigaz râk-tâl ; hag ec'h astennaz hé zaouarn gañt ners :

11. Hag é lavaraz gañt fisiañs : Digañd ann éñv em eûz hô bét ; hôgen bréma é tisprizann anézhô enn abek da lézennou Doué, ô véza ma c'hédann m'hô asrôi d'in.

12. Ar roué hag ar ré a ioa gañt-hañ a oé souézet-bráz gañt kaloun ann dén-iaouañk-zé, péhini a zellé ével nétrâ ar poaniou-zé.

13. Hé-mañ ô véza marô ével-sé, éc'h heskinchoñt ar pevaré enn hévélep doaré.

14. Ha pa édo daré da vervel, é lavaraz : Talvoudusoc'h eo béza lazet gañd ann dûd, er géd da véza lékéat da assével gañd Doué évid ar vuez : hôgen ann assav na vézô két d'id évid ar vuez.

15. O véza kéméret ar pempved, éc'h heskinchoñt *ivé* anézhañ. Hag héñ ô selloud oud ar roué, a lavaraz :

16. Ar péz a garez a réz, pa éc'h eûz ar galloud é-touez ann dûd, pétrâbennâg ma oud eunn dén brein da-unan : hôgen na venn két pénaoz en défé Doué dilézet hor pobl.

17. Hôgen té, gortoz eunn nébeût, hag é wéli péger braz eo hé c'halloud, ha pénaoz é wanô ac'hanod, té ha da wenn.

18. Goudé hen-nez é kaschoñt ar c'houec'hved ; hag héñ daré da vervel, a lavaraz : N'en em douell két enn aner : râg enn abek d'é-omp honunan eo é c'houzañvomp kémeñt-mañ, dré ma hon eûz péc'het a-éneb hon Doué : hag ann traou spouñtuz-zé a zô c'hoarvézet enn hor c'héñver.

19. Hôgen té, na venn két é choumfez digastiz, goudé ma éc'h eûz klasket striva oud Doué.

20. Hô mamm meûluz dreist meñt, ha dellézeg eûz a éñvor ar ré vâd, ô véloud ô vervel enn eunn deiz hé sciz mab, a c'houzañvé kémeñt-sé gañd eur galoun gré, enn abek d'ar fisians é doa é Doué.

21. Leûn a furnez éc'h erbédé péphini anézhô gañt ners é iéz hô brô : hag oc'h unvani kaloun eur goaz gañt karañtez enr vaouez.

22. É lavaré d'ézhô : Na ouzoun két pénaoz oc'h en em ziskouézet em c'hôv : râk né két mé em eûz rôet d'é-hoc'h ann éné hag ar vuez ; né két mé em eûz frammet hoc'h izili ;

23. Hôgen krouer ar béd, péhini en deûz doaréet ganédigez ann dén, hag en deûz rôet ann derou da béptrâ ; hag a rôi d'é-hoc'h adarré ann éné hag ar vuez gañd hé drugarez, ô véza ma oc'h en em zisprizet hoc'hunan enn abek d'hé lézennou.

24. Antiokus ô venna pénaoz é tisprized anézhañ, hag ô wélout pénaoz é oa didalvez kémeñd en doa lavaret enn eur c'hoapaat, pa choumé c'hoaz ar iaouañka, a zéraouaz nann hép kén d'hé erbédi a c'heriou, hôgen ivéoda doui d'ézhañ, pénaoz hel lakajé da véza pinvidik hag euruz, ha da viñoun d'ézhañ, hag é rôjé d'ézhañ kémeñd a vijé réd, mar tilezché lézennou hé dadou.

25. Hôgen ével n'en em rôé két ann dén-iaouañk da gémeñt-sé, ar roué a c'halvaz hé vamm, hag a erbédaz anézhi da lakaad da zével enn-hañ ménosiou gwelloc'h.

26. P'en doé lavaret d'ézhi kalz traou évid hé c'hendrec'hi, é rôaz-hi hé c'hér d'ézhañ pénaoz é rôjé ali d'hé mâb.

27. Hag hi a zaou-blégaz étrézég hé mâb, hag oc'h ôber goab eûz ar mac'her kriz, é lavaraz é iéz hé brô : Va mâb, az péz truez ouz-in, mé péhini em eûz da zouget em c'hôv a-héd naô miz, hag em eûz dá vaget gañt va léaz a-héd tri bloaz, hag em eûz da ziorrôet bétég ann oad é péhini oud deûet.

28. Da bédi a rann, va mâb, da zellout oud ann éñv hag ann douar, hag out-kémeñt a zô enn-hô ; ha da boella pénaoz en deûz Doué hô gréat a nétrâ, kerkoulz hag ann holl dûd.

29. Ével-sé n'az péz két a aoun rág ar bourréô kriz-zé : hôgen ô véza dellézek eûz a c'hloasiou da vreûdeûr, digémer ar marô, évit ma tigémérinn aé'hanod gañd da vreûdeûr enn drugarez-zé.

30. Pa gomzé c'hoaz hî, ann dén-iaouañk a lavaraz : Pétrâ a c'hortozithu ? Na zeñtann két out gourc'hémenn ar roué, hôgen out gourc'hémenn al lézen a zô bét rôet d'é-omp gañt Moizes.

31. Hôgen té péhini a zé abek d'ann holl zroug a zô bét gréat d'ann Hébréed, na dec'hi két dioud dourn Doué.

32. Évid-omp-ni, enn abek d'hor péc'hédou eo é c'houzañvomp kémeñt sé.

33. Ha mar d-eo ann Aotrou hon Doué buanékéet eunn nébeût ouzomp, évid hor gwana hag hor c'hastiza ; en em unvanô a-nevez gañd hé zervicherien.

34. Hôgen té, ô dén kriz, hag ar gwasa eûz ann dûd holl, n'en em douell két gañt gédou gwân ô froudenna out servicherien *Doué ;*

35. Râk n'éc'h eûz két c'hoaz tec'het diouc'h barn Doué a hell péptrâ, hag a wél pép-trâ.

36. Va breûdeûr goudé béza bét gouzañvet eur boan zister, a zô éat bréma é kévrédigez ar vuez peûrbaduz ; hôgen té a baéô da varn Doué ar boan reiz éc'h eûz dellézet gañd da rogeñtez.

37. Évid-oun-mé é rôann, ével va breûdeûr, va éné ha va c'horf évit lézennou va zadou : enn eur bédi Doué da véza hép dalé trugarek é-kéñver hor bröad, ha d'az rédia gañd ar gloasiou ha gañd ar gouliou da añsavoñt pénaoz n'eûz Doué all némét-hañ.

38. Hôgen buanégez ann Holl-c'halloudek péhini a zô kouézet gañt reizded war hon holl bobl, a éhanô gañt va marô ha gañd hini va breûdeûr.

39. Neûzé ar roué leûn a frouden, a oé krisoc'h oud hé-mañ égéd oud ar ré all, diboell-bráz ô véza ma oa bét gréat goab anézhañ.

40. Hag ann dén-iaouañk a varvaz enn dinamded, leûn a fisiañs enn Aotrou.

41. Enn divez ar vamm a c'houzañvaz ivé ar marô goudé hé mipien.

42. Hôgen a-walc'h hon eûz komzet eûz a zakrifisou, hag eûz a grisderiou diveñt.

VIII. PENNAD.

Judas Makabéad a zispenn Nikanor enn eunn emgann bráz.

1. Koulskoudé Judas Makabéad,

hag ar ré a oa gañt-hañ, a iéa é-kûz er c'histilli ; hag ô strolla hô c'hérenñ hag hô miñouned, hag ar ré a oa choumet stard é feiz ar Iuzevien, é tidenchoñt a dû gañt-hô c'houec'h mil dén.

2. Hag hi a bédé ann Aotrou, évit ma sellché *a druez* oud hé bobl, a oa mac'het gañd ann holl, ha m'en dévijé truez ivé oud hé dempl, a oa saotret gañd ar ré fallagr :

3. M'en dévijé truez ivé oud dizeriou kéar, a oa é-tâl da véza diskaret ha kompézet, ha ma klevché out mouéz ar goâd a c'harmé étrézég enn-hañ :

4. Ma teûjé ivé da goun d'ézhañ eûz a varvou direiz ar bugaligou dinam, hag eûz ar gwall-gomsiou a oa bét lavaret a-éneb hé hanô ; ha ma tiskouezché hé vuanégez diwar-benn kémeñt-sé.

5. Ar Vakabéad éta ô véza strollet kalz a dûd, a oa eûzuz é-kéñver ar brûadou ; râk buanégez ann Aotrou a oa trôet é trugarez.

6. O kouéza enn-eunn-taol war ar c'histilli ha war ar c'heriou, é lékéa ann tân enn-hô : hag enn eur gémérout al lec'hiou ar ré gréva, é tispenné eul lôd brâz a énébourien.

7. Ann argadennou-zé a réa peûrvuia a-zoug ann nôz, ha brûd hé galoun vrâz en em skiñé a bep tû.

8. Hôgen Filip, ô wélout pénaoz é kreské a-zeiz-é-deiz galloud ann dénzé, ha pénaoz é teûé da vâd ann darn vuia eûz hé géfridiou, a skrivaz da Ptoléméus dûg er Sélésia hag er Fénisia, évit ma kasché ken-ners évit traou ar roué.

9. Hé-mañ éta a gasaz d'ézhañ râk-tâl Nikanor mâb Patroklus, unan eûz ar ré-vrâz ha miñoun d'ézhañ, goudé béza rôet d'ézhañ war-drô ugeñt mil dén-a-vrézel eûz a vrôadou dishével, évit ma kasché-da-nétra holl wenn ar Iuzevien ; hag éc'h unanaz gañt-hañ Gorgias, den gwiziek-brâz é traou ar brézel.

10. Hôgen Nikanor a géméraz ann dézô da baéa ann tell a zaou vil talañt a oa dléet gañd ar roué d'ar Romaned, war ann arc'hañt a zeûjé eûz a werzidigez ar Iuzevien sklaved.

11. Enn hévéleb amzer é kasaz étrézég ar c'heriou môrek, évit gervel ar varc'hadourien da zoñd da bréna ar Iuzevien sklaved, oc'h en em wéstla da rei dék sklav ha pévar-ugeñt évid eunn talañt, héb arvesti out veñjañs ann Holl-c'halloudek a dlié abarz-némeûr kouéza war-n-ézhañ.

12. Pa glevaz Judas pénaoz é oa deûet Nikanor, hé rôaz da anaout d'ar Iuzevien a oa gañt-hañ.

13. Lôd anézhô dalc'het gañd ar spouñt, ha diskrédik é-kéñver reizded Doué, a géméraz ann tec'h.

14. Lôd all a werzaz kémeñd a oa choumet d'ézhô, hag a bédaz ann Aotrou enn hévéleb amzer ma tieûbché anézhô eûz a Nikanor ar fallagr, péhini, keñt abarz ma oa deûet étrézég enn hô, en doa hô gwerzet :

15. Ma na oa két enn abek d'ézhô, da-vihana enn abek d'ar gévrédigez en doa gréat gañd hô tadou, hag enn abek d'ann énor hô doa da zougen hé hanô ker sañtel ha ker brâz.

16. Ar Makabéad ô véza strollet ar seiz mil dén a oa gañt-hañ, hô fédaz n'en em unvanchent két gañd hô énébourien, ha na vijeñt két spouñtet gañd ann niver brâz eûz ann énébourien-zé péré a oa deûet gañd direizded da stourmi out-hô, hôgen ma énébcheñt out-hô gañt eur galoun vrâz,

17. O véza m'hô doa dirâg hô daoulagad ar saotr direiz a oa bét gréat el léac'h sañtel, ar gaou a oa bét gréat da géar, ha terridigez lézennou ar ré-gôz.

18. Râg hi, émé-z-hañ, a laka hô fisiañs enn hô armou, kerkouls hag enn hô herder : hôgen ni a laka hon hini enn Aotrou Holl-c'halloudez, péhini a hell kâs-da-gét enn eur serrlagad, hag ar ré a zeû enn hon énep, hag ar béd holl.

19. Digas a réaz ivé da goun d'ézhô ar c'hen-ners en doé rôet Doué d'hô zadou ; hag ar pemp mil ha naô-ugeñt mil dén a oé lazet é amzer Sennachérib ;

20. Hag ann emgann hô dôa rôet a-éneb ar C'hataled é Babilonia, é péhini ar Vasédonied péré a oa deûet d'hé c'hen-nerza, ô véza argilet,

c'houec'h mil hép-kén anézhô hô doa lazet c'houec'h-ugeñt mil dén, enn abek d'ar skoazel a oa bét kaset d'ézhô eûz ann éñv, hag é oa deûet kalz gôbrou d'ézhô évit kémeñt-sé.

21. Ar geriou-zé hô leûniaz a galoun, hag hi a oé daré da vervel évid hô lézennou hag évid hô brô.

22. Lakaad a réaz da zûged war béb bañden eûz hé armé hé vreûdeûr Simon, ha Jozef, ha Jonatas, ha dindân pép-hini anézhô pemzék kañt dén.

23. Esdras ô véza lennet ivé d'ézhô al levr sañtel, ha rôet d'ézhô eunn arouez eûz a skoazel Doué, ar réner hé-unan en em lékéaz é penn ann armé, hag a gerzaz a-énep Nikanor.

24. Ann *Aotrou* Holl-c'halloudek ô véza deûet da skoazel d'ézhô, é lazchoñt ouc'h-penn naô mil dén : hag ann darn-vuia eûz a armé Nikanor é véza bét dislébéret gañd ar goulou, a oé lékéat é tec'h.

25. Goudé béza kéméret arc'hañt ar ré a oa deûet évid hô fréna, éz éjoñt pell war hô lerc'h.

26. Hôgen distrei a réjoñt enn abek d'ann heûr ; râk derc'heñt ar sabbat é oa : dré-zé éc'h échanchoñt moñd war hô lerc'h.

27. Goudé m'hô doé dastumet armou ha dibourc'hou *ann énébourien*, é lidchoñt ar sabbat, ô meûli ann Aotrou, péhini en doa hô dieûbet enn deiz-zé, hag en doa skulet war-n-ézhô ar bannéou keñta eûz hé drugarez.

28. Goudé ar sabbat é ranchoñt ann dibourc'hou étré ar ré glañv, ann emzivaded hag ann iñtañvézed : hag é virchoñt ann dilerc'h évit-hô hag hô zûd.

29. Pa oé gréat kémeñt-sé, é réjoñt ar béden kévret, hag é c'houlenchoñt digañd ann Aotrou trugarézuz ma en em unvanché da-vikenn gañd hé zervicherien.

30. *Pelloc'h* é lazchoñt ouc'h-penn ugeñt mil dén eûz a dûd Timotéus ha Bakkides, péré a stourmé out-hô : kréou uc'hel a gémerchoñt ; hag é ranchoñt ann dibourc'hou enn eunn doaré-kévatal, étré ar ré glañv, hag ann emzivaded, hag ann iñtañvézed, hag ivé ar ré gôz.

31. Goudé m'hô doé dastumet gañt préder hô armou, é lékéjoñt anézhô a dû é lec'hiou déréad ; hag é tougchoñt ann dilerc'h eûz ann dibourc'hou da Jéruzalem.

32. Laza a réjoñt ivé Filarkes, dén fallagr, péhini oc'h heûlia Timotéus, en doa gréat kalz a zroug d'ar Iuzevien.

33. Ha pa drugarékéeñt Doué é Jéruzalem évit ar gounid-zé, *é klevchoñt* pénaoz ann hini en doa devet ann ôriou sakr, da lavaroud eo Kallisténes, a oa en em dennet enn eunn ti, hag é tevchoñt anézhañ, é gôbr eûz hé fallagriézou.

34. Hôgen Nikanor ar gwaller brâzzé, péhini en doa lékéat da zoñt mil marc'hadour évit gwerza d'ézhô ar Iuzevien,

35. Vuléét, dré skoazel ann Aotrou, gañd ar ré a zellé ével tud didalvez, a dec'haz a dreûz môr ar sâvhéol, goudé béza diwisket hé zaéou kaer ; hag é teûaz hé-unan da Antiokia, ô véza kavet barr hé reûz é dispennadur hé armé.

36. Hag ann hini en doa lavaret é paéché ann tell d'ar Romaned diwar werzidigez tûd Jéruzalem, a embanné neûzé pénaoz ar Iuzevien hô doa Doué da warézer, hag é oañt dic'hlazuz dré-zé, hag ô véza ma heûlieñt al lézennou en doa rôet d'ézhô.

IX. PENNAD.

Antiokus a varv er-méaz eûz hé vrô eûz a eur maró reûzeûdik.

1. Enn amzer-zé Antiokus a zistrôaz d'ar Bersia, gondé béza bét mézékéet.

2. O véza éat er géar a hanveur Persépolis, é poelladaz preiza ann témpl, ha mac'ha kéar : hôgen ar bobl a géméraz hé armou. hag é oé lékéat da dec'hi gañd hé dûd : ével-sé goudé ann tec'h mezuz-zé é tistrôé Antiokus.

3. Pa oé deûet étrézég Ekbatana, é klevaz ar péz a oa bét c'hoarvézet gañt Nikanor ha Timotéus.

4. Hag ô véza savet droug enn-hañ,

é venné d'ézhañ é hellché en em venji war ar Iuzevien eûz ar vézégez en doa bét pa oé lékéat da dec'hi : râk-sé é c'hourc'hémennaz lakaad hé garr da voñt buan ha da ôber heñt héb chana, ô véza heskinet hé-unan gañt barn ann éñv, dré m'en doa lavaret gañt balc'hder pénaoz éz ajé da Jéruzalem, hag é rajé anézhi béz ar Iuzevien.

5. Hôgen ann Aotrou Doué Israel péhini a wél pép-trâ, a lékéaz da zével enn-hañ eur gouli dibaréuz ha diwéluz. Râk kerkeñt ha m'en doé échanet da gomza, eur gwall boan a grôgaz enn hé vouzellou, ha gweñtrou brâz a vourréviaz anézhañ.

6. Gañt kalz a reizded é oé, pa en doa hé-unan diroget bouzellou ar ré all, gañt kalz a c'hloasiou nevez, ha n'en doa két abaoé dilézet hé zrougiez é nép doaré.

7. Enn-énep, leûn a valc'hder, hag ô tana enn hé galoun oud ar Iuzevien, é c'hourchémennaz ma vijé c'hoaz hastet hé ergerz : hôgen p'az éa ken téar, é kouézaz eûz hé garr, hag hé gorf a oé brévet, hag hé izili a oé blonset holl.

8. Ével-sé ann hini a oa bét savet gañd hé valc'hder dreist ann dén, hag a venné d'ézhañ é hellché gourc'hémenni da goummou ar môr, ha poéza enn eur valañs ar ménésiou ar ré huéla, vuéléet bréma bétég ann douar, a oa douget war eur gador, ô testénia anat galloud Doué enn-hañ hé-unan :

9. Koñtron a zirédé eûz a gorf ar fallagr, hag enn eur véva é-kreiz ar gloasiou-zé, hé gig a gouézé a dammou, gañd eur c'houes kér fleriuz, ha na hellé két hé armé hé gouzañvi :

10. Hag ann hini péhini nébeûd araog a venné d'ézhañ pénaoz é hellché tizout bété stéréd ann éñv, na hellé mui dén hé zougen, enn abek d'ar fléar a zeûé anézhañ.

11. Déraoui a réaz éta a-neûzé en em vuéla eûz hé valc'hder, hag en em anaoud hé-unan, ô véza kélennet gañd ar gouli a oa deûet d'ézhañ eûz ann éñv, ha gañd hé c'hloasiou a greské bépréd.

12. Ével-sé pa na hellé mui hé-unan gouzañvi ar fléar a zeûé anézhañ, é lavaraz : Reiz eo ma toujô pép-hini da Zoué, ha na zeûi két ann dén marvuz d'en em geida ouc'h Doué *peûrbaduz*.

13. Hôgen ar gwall zén-zé a bédé ann Aotrou, péhini na dlié két kaout truez out-hañ.

14. Hag ann hini péhini nébeûd araog en em hasté da voñd da Jéruzalem évid hé divarra, hag ôber anézhi eur béz a gorfiou berniet ann eil war égilé, a c'hoañtéé neûzé hé lakaad da véza dieûb.

15. Hag ar Iuzevien-zé péré a venné dizellézek da véza lékéat é bésiou, hag en doa lavaret da rei é preiz d'ann évned ha d'al loéned ferô, ha da véza dispennet bétég ar bihana, a fellé d'ézhañ neûzé hévélébékaad oud ann Aténésiad.

16. En em westla a réaz ivé da gaéraat gañt rôou talvouduz ann templ sañtel en doa preizet kent, ha da greski ann niver eûz al listri sakr, ha da géméroud war hé lévé mizou ar sakrifisou :

17. Hag ouc'h-penn-zé d'en em ôber Iuzéô, ha da beûr-rédeg ann douar holl, évid embanna galloud Doué.

18. Hôgen ével na échané két hé c'hloasiou, râk barn reiz Doué a oa kouézet war-n-ézhañ, é kollaz pép géd, hag é skriváz ével-benn d'ar Iuzevien eul lizer é doaré eur béden vuel :

19. D'ar Iuzevien hé dûd vâd, salût, ha iéc'hed, hag eûr-vâd, digañd ar roué ha priñs Añtiokus.

20. Mar d-oc'h iac'h, c'houi hag hô pugalé, ha mar d-éma ann doaré gañé-hoc'h ével ma c'hoañtait, é trugaré-kaomp kaer *ann Aotrou*.

21. O véza bréma kouézet er fillidigez, hag ô kaout koun ac'hanoc'h gañd madélez, eur gwall glénved ô véza kroget enn-oun pa zistrôénn eûz ar Bersia, em eûz kavet é oa réd sellout gañt préder holl géfridiou va rouañtélez.

22. Né két é tic'hédchenn diwarbenn va iéc'hed ; enn-énep fisiañs brâz em eûz éz ai-kuit va c'hlénved.

23. Hôgen oc'h arvesti pénaoz vazâd hé-unan, pa gasé hé armé er broviñsou uc'hel, en doa diskleriet ann hini a dlié kéméroud ar rénadur war hé lerc'h :

24. Évit, ma c'hoarvézché eur reûzbennâg, pé ma vifé embannet eur gwall gélou, na vijé két reûstlet ar ré a oa er broviñsou, pa wézcheñt da biou é oa lézet rénadur ar rouañtélez.

25. Hag ô c'houzout pénaoz ar ré c'halloudéka eûz hon amézeien a arvest hag a c'hortoz ann amzer vâd évid hô gwall vénosiou, em eûz diskleriet da roué *war va lerc'h* va mâb Antiokus, péhini em eûz aliez erbédet da veûr a hini ac'hanoc'h, pa beûr-rédenn ar broviñsou ué'héla eûz va rouañtélez : hag em eûz skrivet d'ézhañ ar péz a zô frammet amañ.

26. Hô pédi éta, hag hô pédi stard a rann, ma hô pézô koun eûz ann trugarézou em eûz gréat enn hô béñver ac'houéz hag a-dû, ha ma virot ar féalded a zô dléet d'in ha d'am mâb.

27. Râk fisiañs em eûz pénaoz en em rénô gañd habaskded ha kuñvélez, hervez va ioul, hag é vézô trugarek enn hô kéñver.

28. Enn divez al lizer-zé, ann drouk-komzer zé, skôet gañd eur gwall c'houli, aozet ével m'en doa aozet ar ré all, a varvaz eûz a eur marô reûzeûdik, war ar ménésiou, ha pell diouc'h hé vrô.

29. Filip hé vreûr-léaz a zizougaz hé gorf ; hag ô véza m'en doa aoun râk mâb Antiokus, éz éaz d'anu Éjipt étrézé Ptoléméus Filométor.

—

X. PENNAD.

Tréac'h eo Judas da Dimotéus enn eunn doaré burzuduz.

1. Hôgen Makabéus, hag ar ré a oa gañt-hañ, gañt gwarez ann Aotrou, a askéméraz ann templ, hag ar géar *a Jéruzalem*.

2. Diskara a réjoñt ann aoteriou hô doa savet ann diavésidi war leuriou kéar, hag hô zemplou.

3. Goudé m'hô doé glanet ann templ, é savchoñt eunn aoter all : hag ô véza tennet elvennou eûz a vein-tân, é kennigchoñt sakrifisou daou vloaz goudé ; hag é lékéjoñt *war ann aoter* ann ézañs, hag ar c'hleûzeûriou, hag ar baraoù kennig.

4. Goudé ma oé gréat kémeñt-sé gañt-hô, en em daolchoñt d'ann douar, hag é pédchoñt ann Aotrou na gouézcheñt mui é drougou ker brâz : hôgen mar teûjeñt adarré da béc'hi, ma vijeñt kastizet gañt-hañ gañt mui a habaskded, ha na vijeñt mui lékéat étré daouarn tûd kriz ha drouk-prézégérien.

5. Enn hévélep deiz ma oé saotret ann templ gañd ann diavésidl, é oé ivé glanet, ar pempved war-n-ugeñt eûz a viz Kasleu.

6. Lida a réjoñt ar gouél-zé gañt lévénez a-zoug eiz dervez, é doaré hini ann teltou. ô teûi dà goun d'ézhô pénaoz nébeûd araok hô doa gréat gouél-lîd ann teltou war ar ménésiou hag er c'héviou *é péléac'h é véveñt* ével al loéned.

7. Râk-sé é tougeñt bisier gôlôet a zeliou, ha skourrou glâz, ha barrou palmez, é *énor* ann hini en doa aotréet ma c'hlancheñt hé dempl.

8. Hag hì a gémennaz dré eunn diskleriadur hag eur gourc'hémenn unvan, da holl vrôad ar Iuzevien, ma vijé lidet ar gouél-zé bép ploaz enn hévélep deisiou.

9. Ével-sé éta é c'hoarvézaz marô Antiokus les-hanvet ar brudet-brâz.

10. Hôgen bréma é tanévellimp ôberiou Eupator mâb Antiokus ar fallagr, hag é verraimp ann drougon a zô bét gréat a-zoug hé vrézéliou.

11. Ar priñs-sé ô véza deûet da roué, a lékéaz da benn war géfridiou ar rouañtélez, Lisias priñs armé ar Fénisia hag ar Siria.

12. Râk Ptoléméus les-hanvet ann treût, en doa kéméret ann dézô da virout pép reizded dirâg ar Iuzevien, dreist-holl enn abek d'ar fallagriez a oa bét gréat d'ézhô, ha d'en em réna enn eunn doaré péoc'huz enn hô c'héñver.

13. Râk-sé tamallet dirâg Eupator

gañd hé viñouned, péré hô doa aliez hé rôet évid eunn dén trubard, ô véza m'en doa dilézet Sipra a oa bét fisiet d'ézhañ gañt Filométor, ha pénaoz goudé béza en em lékéat a dû gañt Antiokus ar brudet-brâz en doa ivé hé zilézet, é louñkaz koñtamm, hag é varvaz.

14. Hôgen Gorgias péhini a oa dûk er vrô, ô véza kéméret gañt-hañ diavésidi, a vrézélékéé aliez oud ar Iuzevien.

15. A heñd all ar Iuzevien péré a zalc'hé ar c'hréou ar ré wella a zigéméré enn-hô ar ré a oa bét kaset erméaz eûz a Jéruzalem, hag a glaské ann tû da vrézélékaat.

16. Hôgen ar ré a oa gañd ar Makabéad, goudé béza pédet ann Aotrou ma teûjé da warez d'ézhô, a stourmaz stard out kréou ann Iduméed.

17. Ha goudé béza en em gannet kaer, é kémerchoñt ar c'hréou, é tispenchoñt ar ré a géfchoñt war hô heñt, hag é lazchoñt kévret ugeñt mil dén da-vihana.

18. Hiniennou ô véza en em dennet é daon dour kré-brâz, é péré hô doa péadrâ évid en em zifenni,

19. Ar Makabéad ô véza lézet évit stourmi out-hô Simon, ha Jozef, ha Zachéus, ha tûd a-walc'h ha ioa gañthô, a iéaz gañd hé dûd da vrézéliou a ioa mall moñd d'ézhô.

20. Hôgen ar ré a oa gañt Simon, keñtraouet gañd ann droug-ioul, likaouet gañd arc'hañt ar ré a oa enn touriou, goudé béza digéméret dék mil dramm ha tri-ugeñt mil, a laoskaz hiniennou da voñt-kuit.

21. Pa oé rôet da anout d'ar Makabéad ar péz a oa c'hoarvézet, é strollaz ar ré-geñta eûz ar bobl, hag é tamallaz ann dûd-zé évit béza gwerzet hô breûdeûr évid arc'hañt, ô leûskel hô énébourien da voñt-kuit.

22. Lakaad a réaz da vervel ann drubarded-zé, hag é krapaz râk-tâl ann daou dour.

23. Ha pép-trâ ô véza trôet da vâd évid hé armou, é lazaz enn daou grézé ouc'h-penn ugeñt mil dén.

24. Hôgen Timotéus péhini a oa bét trec'het keñt gañd ar Iuzevien, ô véza savet eunn armé vrâz a ziavésidi, ha strollet marc'heien eûz ann Asia, a zeûaz er Judéa ô venna hé c'hémerché gañd hé armou.

25. Pa dôstéé hé-mañ, ar Makabéad hag ar ré a oa gañt-hañ, a bédaz ann Aotrou, goudé béza taolet ludu war hô fenn, ha gôlôet hô dargreiz gañd eur gouriz-reûn,

26. Goudé béza en em daolet é treid ann aoter, da véza trugarek enn hô c'héñver, hôgen da véza énébour hô énébourien, hag heskiner hô heskinerien, ével ma lavar al lézen.

27. Ével-sé goudé ar béden, ô véza kéméret hô armou, hag ô veza éat pell a-walc'h diouc'h kéar, pa oañt tôst eûz ann énébourien é arzaôchoñt.

28. Kerkeñt ha ma savaz ann héol, ann diou armé a iéaz ann eil oud ébén: lôd ô kaout hô c'haloun, hag ivé *gwarez* ann Aotrou da gréd eûz ann tréac'h; hag ar ré all gañd hô c'haloun hép-kén évid hô réna enn emgann.

29. Hôgen pa édo ann emgann ar c'hounnaréta, ann énébourien a wélaz ô toñd eûz ann éñv pemp dén war gézek, kiñklet gañt gweskennou aour, hag a oa da rénerien d'ar Iuzevien.

30. Daou anézhô eñ em zalc'hé enn daou du eûz ar Makabéad: hé c'hôlei a réañt gañd hô armou, évit na vijé két glazet; hag ar ré all a denné darédou ha foueltrou oud ann énébourien, péré dallet ha reûstlet a gouézé d'ann douar.

31. Lazet é oé anézhô ugeñt mil ha pemp kañt, ha c'houec'h kañt marc'hek.

32. Timotéus a déc'haz é Gazara, a oa eur géar gré, é péhini é c'hourc'hémenné Kéréas.

33. Hôgen ar Makabéad a stourmaz oud ar c'hré a-zoug pévar dervez.

34. Ar ré a oa ébarz, ô fisiout war gréfder al léac'h, a gané kunuc'hennou dreist reiz, hag a lavaré traou argarzuz.

35. Hôgen pa luc'haz ar pempved dervez, ugeñt dén-iaouañk eûz ar ré a oa gañd ar Makabéad, ô véza savet droug enn hô ô klevout ar gwall gomsiou-zé, a dôstâaz gañt kaloun oud ar vâr, hag a biñaz war-n-ézhi gañt kalz a herder.

36. Ré all ô véza piñet ivé, a zéraouaz lakaad ann tân enn touriou hag enn ôriou, hag a zevaz éz-béô ar gwall-gomserien-zé.

37. A-dal d daou zervez é oé gwastet ar c'hré gañt-hô; hag ô véza kavet Timotéus enn eul léac'h é péhini é oa kuzet, é lazchoñt anézhañ: laza a réjoñt ivé hé vreûr Kéréas, hag Apollofanes.

38. Goudé kémeñt-sé, gañt gwersiou ha kanaouennou é veûlent ann Aotrou, péhini en doa gréat traou brâz enn Israél, hag en doa rôet ann tréac'h d'ézhô.

—

XI. PENNAD.

Judas goudé béza dispennet Lisias, a rà ar péoc'h gañd Antiokus.

1. Nébeûd amzer goudé, Lisias mérer ar roué ha kar d'ézhañ, ha réner kéfridiou *ar rouañtélez*, gwall c'hlac'haret eûz ar péz a oa c'hoarvézet,

2. A strollaz pevar-ugeñt mil dén *war droad*, hag ann holl varc'heien, hag a zeûaz a-éneb ar Iuzevien, ô venna d'ézhañ pénaoz é kémerché ar géar *a Jéruzalem*, hag é lakajé ar Jeñtiled da choum enn-hi:

3. É tennché arc'hañt eûz a dempl *Doué*, ével eûz a demplou ar Jeñtiled, hag é werzché bép ploaz ar garg a vélek-brâz.

4. Na lékéa évez é-béd out galloud Doué, hôgen gañd eur galoun leûn a valc'hder, é lékéa hé holl fiisiañs enn hé vrézélidi diniver, enn hé varc'heien stank, hag é pévar-ugeñt olifañt.

5. O véza éat er Judéa, pa oa tôst eûz a Vetsura, péhini a oa enn eul léac'h striz, war-héd pemp stad eûz a Jéruzalem, é stourmaz oud ar c'hré-zé.

6. Pa glevaz Makabéus hag ar ré a oa gañt-hañ pénaoz ann énébourien a zéraoué stourmi oud ar c'hréou, é pédchoñt ann Aotrou gañt garmou hag gañt daérou, hag ann holl bobl gañthô, ma kasché eunn éal mâd évid dieûbi Israel.

7. Ha Makabéus ô kéméront hé armou da geñta, a erbédaz ar ré all d'en em lakaad é gwall gañt-hañ, évit skoazella hô breûdeûr.

8. Ha pa gerzeñt holl kévret, leûn a galoun, é oé gwélet ô voñd er-méaz eûz a Jéruzalem eunn dén war varc'h a iéa enn hô raok, hag héñ gwisket é gwenn gañd armou aour, hag eur goaf enn hé zourn.

9. Neûzé é veûlchoñt holl kévret ann Aotrou leûn a drugarez, hag en em nerzchoñt gañd eur galoun gré; hag hi daré da stourmi nann hép-kén oud ann dûd, hôgen ivé oud al loéned ferô, ha c'hoaz da dreûzi ar muriou houarn.

10. Moñd a réañt éta gañd eur béôder brâz, gañt skoazel ann éñv, ha trugarez ann Aotrou war-n-ézhô.

11. É doaré léoned en em daolchoñt gañd herr war hô énébourien, hag é lazchoñt anézhô unnék mil dén war droad, ha c'houézék kañt marc'hez.

12. Ar ré all holl a lékéjoñt da dec'hout, ha kalz anézhô a iéaz-kuit glazet ha diarmet. Lisias hé-unan a dec'haz enn eunn doaré mézuz.

13. Ével né oa két eunn dén diskiañt, ô venna enn-hañ hé-unan ar c'holl en doa gréat, éc'h anavézaz pénaoz ann Hébréed a oa didrec'huz, pa en em harpeñt war skoazel ann Holi-c'halloudek: hag héñ a gasaz kannaded d'ézhô:

14. Hag é rôaz hé c'hér d'ézhô pénaoz é aotréjé kémeñd a oa reiz, hag é tougché ar roué da véza miñoun d'ézhô.

15. Makabéus en em rôaz da bédennou Lisias, ô kéméroud ali eûz a dalvoudégez ann holl: ha kémeñd a c'houlennaz Makabéus digañt Lisias évid ar Iuzevien, a oé aotréet gañd ar roué.

16. Râk Lisias a skrivaz enn doarémañ d'ar Inzevien:

Lisias da bobl ar Iuzevien, salud.

17. Iann hag Abésalam hoc'h eûz kaset d'in, ô véza rôet hô lizéri d'in, hô deûz goulennet digan-éñ ma sévenchenn ann traou a béré é oa méneg enn-hô.

18. Ével-sé goudé ma em eûz da-

névellet d'ar roué kémeñd em boa da ziskleria d'ézhañ, en deûz aotréet ar péz a hellé da ôber diouc'h hé géfridiou.

19. Mar mirit éta ar féalded enn hô kéfridiou, é poelladinn da zigas péptrâ da vâd d'é-hoc'h.

20. É-kéñver ann traou all, em eûz karget ar ré hoc'h eûz kaset d'in, hag ar ré a gasann d'é-hoc'h, da komza kévret gan-é-hoc'h.

21. Iéc'hed mâd d'é-hoc'h. Er bloaz eiz ha seiz-ugeñt, er pevaré *deiz* warn-ugeñt eûz a viz Dioskor.

22. Ha lizer ar roué a oa skrivet enn doaré-mañ : ar roué Antiokus da Lisias hé.vreûr, salud.

23. Hon tâd ô véza bét dizouget étouez ann douéed, ha ni ô fellout d'éomp ma vévô digéflusk ar ré a zô enn hor rouantélez, évit digas hô holl bréder war hô c'héfridiou,

24. Hon eûz klevet pénaoz ar Iuzevien n'hô deûz két aotréet ar c'hoañt en doa va zâd d'hô lakaad da heûlia lidou ar C'hrésied, hôgen ma eo bét fellet d'ézhô derc'hel d'hô c'hisiou, ha dré-zé ma c'houlennoñt béva diouc'h hô lézennou.

25. O felloud éta ma vévô ar bobl-zé é péoc'h ével ar ré all, hon eûz mennet pénaoz é vézô asrôet d'ézhô hô zempl, évit ma vévint diouc'h lézennou hô zadou.

26. Ervâd é ri éta, mar kasez étrézég enn-hô, ha ma rôez ann dourn d'ézhô ; évit, pa anavézint va ioul, ma en em galounékaint, ha ma lakaint hô fréder enn hô c'héfridiou hô-unan.

27. Hag al lizer a skrivaz ar roué d'ar Iuzevien a oa ével-henn :

Ar roué Antiokus da hénaouriez ar Iuzevien, ha d'ar Iuzevien all, salud.

28. Mar d-oc'h iac'h, émoc'h ével ma c'hoañtaomp : ha ni ivé a zô iac'h.

29. Ménélaus en deûz rôet da anaout d'é-omp pénaoz hô poa c'hoañt da ziskenni da wélout hô tûd a zô gan-é-omp.

30. Rei a réomp éta eunn trémenheñt évid ar ré a fellô d'ézhô doñt bétég ann trégoñtvez deiz eûz a viz Ksantik.

31. *Aotréa a réomp* ma tebrô ar Iuzevien eûz hô c'higou, *ha ma véviñt* hervez hô lézennou ével keñt : ha na vézô kastizet hini anézhô é nép doaré évid ar gwallou a zô bét gréat dré ziwiziégez.

32. Kaset hon eûz ivé Ménélaus, évit ma komzô gan-é-hoc'h.

33. Iéc'hed d'é-hoc'h. Er bloaz eiz ha seiz-ugeñt, er pemzékved deiz eûz a viz Ksañtik.

34. Ar Romaned a gasaz ivé eul lizer *skrivet* enn doaré-mañ :

Kuiñtus Memmius hâ Titus Manilius, kannaded ar Romaned, da bobl ar Iuzevien, salud.

35. Aotréa a réomp d'é-hoc'h ann hévélep traou en deûz aotréet d'éhoc'h Lisias kâr d'a roué.

36. É-kéñver ar ré en deûz mennet a oa mâd da lakaad dirâk daoulagad ar roué, digasit eur ré hép-dalé, goudé béza en em guzuliet étré-z-hoc'h, évit ma kemennimp ar péz a vézô ar gwella évid-hoc'h : râk da Antiokia éz éomp.

37. Râk-sé hastit skriva d'é-omp, évit ma wézimp pétrâ a c'hoañtait.

38. Iéc'hed mâd d'é-hoc'h. Er bloaz eiz ha seiz-ugeñt, er pemzékved deiz eûz a viz Ksantik.

—

XII. PENNAD.

Judas a gâs kalz a arc'hañt da Jéruzalem évit kenniga sakrifisou évid ar ré-varô.

1. Goudé ma oé gréat ar gévrédigez-zé, Lisias a zistrôaz étrézég ar roué, hag ar Iuzevien en em rôaz da labourat ann douar.

2. Hôgen ar ré a oa choumet *er vrô*, Timotéus, hag Apollonius mâb Gennéus, hag ivé Hiéronimus, ha Démofon, ha Nikanor rénerien ar Sipria, n'hô lezé két da véva é péoc'h hag enn éhan.

3. Hôgen tûd Joppé a réaz neûzé eunn trubardérez brâz : pédi a réjoñt ar Iuzevien gañt péré é choumeñt, da biña, gañd hô gragez hag hô bugalé, war vagou hô doa aozet, ével pa na vijé kasoni é-béd étré-z-hô,

4. Hervez eur gourc'hémenn douget gañt mouéz ann holl é kéar, ha da béhini ar Iuzevien hô-unan hô doa rôet hô grâd, ô véza n'hô doa gwall arvar é-béd, enn abek d'ar péoc'h a oa étré-z-hô : hôgen pa en em géfchoñt er môr brâz, *tûd Joppé* a veûzaz war-drô daou c'hañt anézhô.

5. Pa glevaz Judas ar c'hrisder a oa bét gréat é-kéñver tûd eûz hé bobl, é rôaz gourc'hémenn d'ar ré a oa gañt-hañ : hag ô véza galvet Doué da varner,

6. É valéaz out lazerien hé vreûdeûr, é tevaz hô fors a-zoug ann nôz, é lékéaz ann tân enn hô bagou, hag é lazaz gañd ar c'hlézé ar ré n'en doa két lazet gañd ann tân.

7. Goudé m'en doé gréat kément-sé, éz éaz-kuit, gañd ann dézô da zistrei, évit kâs-da-nétra holl dud Joppé.

8. Hôgen ô véza ma klevaz pénaoz tûd Jamnia a fellé d'ézhô ôber enn hévélep doaré é-kéñver ar Iuzevien a choumé gañt-hô,

9. É teûaz ivé war-n-ézhô a-zoug ann nôz, hag é tevaz hô fors hag hô listri : enn hévélep doaré ma oé gwêlet sklerder ann tân eûz a Jéruzalem, pell ac'hanô eûz a zaou-ugeñt stad.

10. Pa oé éat enn heñt, pa en doé gréat naô stad, hag é valéé a-énep Timotéus, ann Arabed a stourmaz out-hañ gañt pemp mil dén *war droad*, ha pemp kañt war varc'h.

11. Goudé eur stourm brâz, pa en doé gounézet Judas gañt skoazel Doué, ann dilerc'h eûz ann Arabed a oa bét trec'het a c'houlennaz digañt Judas ma rôjé hé zourn d'ézhô, oc'h en em wéstla da rei d'ézhañ peûri, ha d'hé skoazella é pép-tra all.

12. Judas ô venna évit-gwîr pénaoz é vijeñt talvoudek d'ézhañ é meûr a drâ, a wéstlaz d'ézhô ar péoc'h : ha goudé m'hô doé rôet hô dourn, en em denchoñt enn hô zeltou.

13. Stourmi a réaz ivé oud eur géar gré, hanvet Kasfin, gañt poñtou ha muriou uc'hel, é péléac'h é choumé kalz tûd a veûr a vrô.

14. Ar ré a oa ébarz, ô fisiout é kréfder hô muriou, hag é founder hô boéd, en em zifenné gañt lézirégez, ô lavarout da Judas mallosiou, ha droukprézégou, ha geriou argarzuz.

15. Hôgen Makabéus, ô véza galvet *ha pédet* priñs brâz ar béd, péhini, é amzer Josué, hép tourz na gwindask, a ziskaraz Jériko, a biñaz gañt frouden war ar muriou.

16. Hag ô véza kéméret kéar dré ioul ann Aotrou, é réaz enn-hi eul lazérez diniver ; enn hévélep doaré ma oa rûz holl gañt goâd ar ré varô, al leûn a oa tôst ac'hanô, hag héñ a zaou stad a léd.

17. Ac'hanô é kerzchoñt a-héd seiz kañt stad hag hañter-kañt, hag é teûjoñt da C'haraka étrézég ar Iuzevien Tubianéed enn hô hanô.

18. Na helchoñt két kémérout Timotéus el léac'h-zé ; râg ô véza n'en doa gellet ôber nétrâ énô, é oa distrôet ac'hanô, goudé béza lézet eur gward kré enn eul léac'h nés.

19. Hôgen Dositéus ha Sosipater péré a oa duged gañt Makabéus, a lazaz dék mil dén en doa lézet Timotéus er c'hré.

20. Koulskoudé Makabéus, ô véza lékéat é reiz enn-drô d'ézhañ c'houec'h mil dén, reñket a vañdennou, a valéaz a-énep Timotéus, péhini en doa gañthañ c'houec'h-ugeñt mil dén war droad, ha daou vil pemp kañt war varc'h.

21. Pa glevaz Timotéus é teûé Judas, é kasaz enn hé raok ar gragez hag ar vugalé, hag ann holl bakadou, enn eur c'hré hanvet Karnion, péhini na helled két da gémérout, ô véza ma oa diez dinésaad out-hañ enn abek d'ann heñchou striz.

22. Pa en em ziskouézaz ar geñta vañden eûz a dud Judas, eur spounț brâz a grogaz enn énébourien, enn abek da vézañs Doné, péhini a wél pép-trâ ; hag hi en em lékéaz da dec'hout ann eil dré égilé, enn hévélep doaré ma oañt skôet keñtoc'h gañd hô c'hlézeier hô-unan, *égét gañt ar ré hô énébourien.*

23. Hôgen Judas a iéaz war hô lerc'h gañt kalz a frouden évit kastiza ann dûd fallagr-zé ; hag é lazaz trégoñt mil anézhô.

24. Timotéus a gouézaz étré daouarn

Dositéus ha Sosipater : hag é pédaz start anézhô m'hen lezcheñt da voñt-kuit éz véô, ô véza m'en doa étré hé zaouarn kalz tadou ha breûdeûr d'ar Iuzevien, hag a golché dré hé varô ar géd da véza laosket da voñt-kuit.

25. Ha p'en doé rôet hé c'hér pénaoz é laoskché ar ré a oa *étré hé zaouarn*, hervez ar marc'had gréat étré-z-hô, é laoskschoñt anézhañ da voñt héb ôber droug é-béd d'ézhañ, évid dieûbi hô breûdeûr.

26. Goudé-zé Judas a zistrôaz da Garnion, é péléac'h é lazaz pemp mil dén war-n-ugeñt.

27. Goudé tec'h ha lazérez ar rémañ, é kasaz hé armé étrézég Éfron kéar gré, é péhini é choumé eul lôd brâz a dûd a béb brô : tûd-iaouañk leûn a galoun a zifenné stard hé muriou : kalz a windaskoù hag a zarédou a oa enn-hi.

28. Hôgen *ar Iuzevien* ô véza pédet stard ann Holl-c'halloudek, péhini a ziskar gañd hé c'halloud ners ann énébourien, a géméraz kéar, hag a lazaz pemp mil dén war-n-ugeñt eûz ar ré a oa enn-hi.

29. Ac'hanô éz éjoñt da géar ar Sited, péhini a oa war-béd c'houec'h kañt stad eûz a Jéruzalem.

30. Koulskoudé ar Iuzevien a choumé é Sitopolis ô véza hô-unan rôet da wîr pénaoz é oañt aozet-mâd gañd ann dûd-zé, ha pénaoz é oañt bét habask enn hô c'hénver é amzer hô reûz,

31. Judas a drugarékéaz anézhô, hag hô erbédaz da véza bépréd trugarek é-kénver tûd hé vrô ; hag é tistrôaz gañd hé dûd da Jéruzalem, pa dôstéé deiz gouél ar Sizuniou.

32. Goudé ar Penténkost éz éjoñt-kuit ac'hanô, hag é kerzchoñt a-énep Gorgias réner ann Iduméa.

33. Ha Judas a stourmaz out-hañ gañt tri mil dén war droad, ha pevar c'hañt dén war varc'h.

34. Enn emgann é kouézaz eur rébennâg eûz ar Iuzevien.

35. Hôgen eur marc'hek eûz a ré Vasénoris, dén kré, hanvet Dositéus, a grogaz é Gorgias : ha pa fellé d'ézhañ hé gémérout éz véô, eur marc'hek eûz a ré ann Drasia en em daolaz war-n-ézhañ, hag a drouc'haz hé skoaz d'ézhañ : hag ével-sé Gorgias a dec'haz da Varésa.

36. Hôgen ar ré a oa gañd Esdrin, ô véza skuiz dré ma stourmeñt pell amzer a ioa, Judas a bédaz ann Aotrou évit ma teûjé hé-unan da skoazel ha da zûg er brézel.

37. Hag ô sével hé vouéz é iéz hé vrô, hag ô c'harmi gañt gwersiou ha kanaouennou, é lékéaz brézélidi Gorgias da dec'hout.

38. Neûzé Judas ô véza strollet hé armé a zeûaz da géar Odolla : hag ô véza ma oa deûet ar seizved deiz, en em c'hlanchoñt hervez ar c'hiz, hag é lidchoñt ar sabbat.

39. Añtrônoz é teûaz Judas gañd hé dûd, évit dizougen korfou ar ré a oa bét lazet, hag hô lakaat gañd hô c'héreñt é bésiou hô zadou.

40. Dindan saéou ar ré a oa marô, é kéfchoñt traou a oa bét gwéstlet d'ann idolou a oa é Jamnia, hag a zô berzet gañd al lézen oud ar Iuzevien : anad é oé éta évid ann holl pénaoz é oa kémeñt-sé ann abek eûz hô marô.

41. Râk-sé éta ann holl a veûlaz barn reiz ann Aotrou, péhini en doa lékéat da wélout ar péz a oa kuzet.

42. Hag oc'h en em lakaad da bédi, é c'houlenchoñt digañd ann Aotrou ma añkounac'haje ann drouk a oa bét gréat. Hôgen Judas ar c'halounekbrâz a erbédé ar bobl ma en em virché diouc'h pép péc'hed, ô véloud dirâg hô daoulagad ar péz a oa c'hoarvézet enn abek da béc'héjou ar ré a oa bét lazet.

43. Hag ô véza dastumet daouzék mil dramm arc'hañt, é kasaz anézhô da Jéruzalem, évit kenniga eur sakrifiz évit péc'héjou ar ré varô, ô véza m'en doa ménosiou mâd ha léal diwar-benn ann dazorc'hidigez :

44. (Râk ma n'en dévijé két krédet pénaoz ar ré a oa bét lazet a dlié béza dazorc'het, en dévijé sellet ével eunn dra gwân ha didalvez, pédi évid ar ré varô.)

45. Ével-sé é krédé pénaoz eunn drugarez vrâz a oa miret évid ar ré a oa marô é douj Doué.

46. Eur mennos sañtel ha talvouduz eo éta pédi évid ar ré-varô, évit ma véziñt dieûbet eûz hô féc'héjou.

XIII. PENNAD.

Judas goudé béza tréménet tri dervez er iuniou hag er pédennou, a drec'h Antiokus Eupator.

1. Er bloaz naô ha seiz-ugeñt, Judas a glevaz pénaoz Antiokus Eupator a zeûé gañd eunn armé vrâz a-éneb ar Judéa,

2. Ha gañt-hañ Lisias réner ha mérer ar rouañtélez ; ha pénaoz en doa gañt-hañ dék mil dén ha kañt mil war droad, ha pemp mil dén war varc'h, ha daou olifañt war-n-ugeñt, ha tri c'hañt karr gañt filc'hier.

3. Ménélaus en em veskaz ivé gañthô : hag héñ a bédé Antiokus gañd eunn touellérez brâz, nann évid dieûb hé vrô, hôgen gañd ar géd ma vijé rôet d'ézhañ ar briñsélez.

4. Hôgen roué ar rouéed a lékéaz da zével kaloun Antiokus a-éneb ar fallagr : ha Lisias ô véza lavaret d'ézhañ pénaoz é oa hen-nez ann abek eûz ann holl zrougou, é c'hourc'hémennaz (ével ma eo ar c'hiz enn hô zouez) ma vijé kroget enn-hañ, ha ma vijé lazet enn hévélep léac'h.

5. Hôgen el léac'h-zé éz oa eunn tour eûz a hañter-kañt ilinad a uc'helder, enn-drô da béhini éz oa eur bern brâz a ludu, ha na wéled anézhi néméd eunn torrod.

6. Gourc'hémenni a réaz ma vijé taolet ac'hanô ar fallagr el ludu ; hag ann holl a rôaz hô aotré d'hé varô.

7. Hervez al lézen-zé é varvaz Ménélaus, péhini en doa torret al lézen ; ha na oé két lékéat hé gorf enn douar.

8. Há reiz-brâz é oa kémeñt-sé : râg ével m'en doa gréat kalz gwallou a-éneb aoter Doué, tân ha ludu péhini a oa sañtel, é oé barnet da vervel el ludu.

9. Koulskoudé ar roué a zeûé leûn a frouden, gañd ann dézô da véza c'hoaz gwasoc'h égéd hé dâd é-kénver ar Iuzevien,

10. Pa glevaz Judas kémeñt-sé, é c'hourc'hémennaz d'ar bobl pédi ann Aotrou nôz deiz, évit ma skoazelché anézhô, ével m'en doa gréat bépréd :

11. Gañd ann aoun hô doa da golla hô lézen, hô brô, hag hé dempl sañtel : ha na lezché két hé bobl, péhini a arzaôé a-véac'h a nevez a oa, da gouéza adarré dindân galloud ar broadon a villigé hé hanô sañtel.

12. Goudé m'hô doé gréat kévret kémeñt-sé ; m'hô doé goulennet trugarez digañd ann Aotrou, gañd daérou ha gañt iuniou, oc'h en em zerc'hel stouet a-héd tri dervez, Judas a erbédaz anézhô d'en em aoza.

13. Derc'hel a réaz kuzul gañd ann hénaoured, hag é vennaz pénaoz, abarz ma teûjé ar roué gañd hé armé er Judéa, ha ma kémerché kéar, éz ajé d'hé ziarbenna, hag é lezché da varn ann Aotrou ann darvoud eûz ar géfridi.

14. O lakaad éta pép-trâ é galloud Doué, krouer ar béd, ha goudé béza erbédet hé dûd da stourmi a galoun ha bétég ar marô, évid hô lézennou, hô zempl, hô c'héar, hô brô, hag hô brôiz, é tiazézaz hé armé war-harz Modin.

15. Hag ô véza rôet da arouéz d'hé dûd tréac'h Doué, ha kéméret gañthañ ann dud-iaouañk ar ré galounéka, é tilammaz a-zoug ann nôz war bann ar roué, hag é lazaz enn hé gamp pevar mil dén, hag ann darn-vuia eûz ann olifañted, hag ar ré a oa war-n-ézhô.

16. Goudé béza leûniet a spounût hag a zaouzan kamp ann énébourien, goudé eunn darvoud ker mad, éz éjoñt-kuit.

17. Kémeñt-sé a c'hoarvézaz diouc'h goulou-deiz, gañt gwarez ha skoazel ann Aotrou.

18. Hôgen ar roué péhini en doa bét ann tañva eûz a herder ar Iuzevien, a glaské ann doaré da drec'hi dré ijin harzou al lec'hiou.

19. Diazéza a réaz hé gamp dirâk Betsura a oa unan eûz a geriou kré ar Iuzevien : hôgen hé dûd a oé bannet, a oé diskaret, a oé dislébéret.

20. Koulskoudé Judas a gasé d'ar

ré a oa ébarz ar péz a oa réd d'ézhô.

21. Hôgen unan, hanvet Rodokus, eûz a armé ar Iuzevien a iéa da ziskleria d'ann énébourien ann traou kuzet : goudé eunn eñklask-bennâg, é oé kéméret ha lékéat er vâc'h.

22. Ar roué a gomzaz adarré oud ar ré a oa é Betsura : ann dourn a rôaz d'ézhô, hô dourn a géméraz, hag éz éaz-kuit.

23. Stourmi a réaz out Judas, hag é oé trec'het. Hôgen pa glevaz pénaoz Filip, péhini a oa bét lékéat da réner war géfridiou ar rouantélez, a oa en em zispac'het é Antiokia, é oé saouzanet ; hag héñ en em lékéaz da bédi ar Iuzevien gañt kalz a zoujañs, enn eur doui é virché enn hô c'héñver kéméñd a oa reiz : ha goudé ann unvaniez-zé, é kennigaz eur sakrifiz, éc'h énoraz ann templ, hag é réaz kalz rôou.

24. Briata a réaz Makabéus, hag é lékéaz anézhañ da zûg ha da briñs adalek Ptolémaid bétég ar Gerrénied.

25. Hôgen pa zeûaz Antiokus da Btolémaid, tûd ar géar-zé drouklaouen diwar-benn ar gévrédigez, a ziskouézaz hô drouk, gañt aoun na vé torret ar marc'had hô doa gréat.

26. Neûzé Lisias a biñaz war hé gador, hag a ziskleriaz ann abeg eûz a gémeñt-sé : ha goudé béza habaskéet ar bobl, é tistrôaz da Antiokia.

—

XIV. PENNAD.

Alsimus a vroud Démétrius a-énep Judas hag ar Iuzevien.

1. Hôgen a benn tri bloaz, Judas hag ar ré a oa gañt-hañ a glevaz pénaoz Démétrius, mâb Séléukus, a oa deûet gañd eunn armé vrâz, ha kalz a listri, da bors Tripoli, hag en doa kéméret al lec'hiou ar ré gréva,

2. Ha kalz brô, daoust da Antiokus ha da Lisias dûg hé armé.

3. Hôgen eunn dén hanvet Alsimus, péhini a oa bét bélek-brâz, hag a oa en em zaotret a-ioul é amzer ar c'hemmesk, oc'h arvesti pénaoz na hellé é nép doaré en em zavétei, na lôstaad oud ann aoter,

4. A iéaz da gavout ar roué Démétrius, er bloaz dég ha seiz-ugeñt, hag a gennigaz d'ézhañ eur guruuen hag eur balmézen aour, hag ivé skourrouigou, hag a zeûé diouc'h doaré eûz ann templ. Ha na lavaraz nétrâ d'ézhañ enn deiz-zé.

5. Hôgen ô véza kavet ennn darvoud mâd évid sévéni hé zézô foll, pa oé galvet d'ar c'huzul gañt Démétrius, péhini a c'houlennaz digañthañ war hé abégou ha war hé lézennou en em harpé ar Iuzevien,

6. È respouñtaz : Ar ré eûz ar Iuzevien a zô galvet Assidéed, é penn péré éma Judas Makabéus, a geñdalc'h ar brézel, a zoug d'ann dispac'hiou, ha na lez két ar rouañtélez enn éhan :

7. Râk mé va-unan ounn bét dibourc'het eûz a c'hloar va zadou (da lavaroud eo eûz ar vélégiez-vrâz) ; ha dré-zé ounn deûet amañ :

8. Da geñta évit mirout d'ar roué ar féalded a dléann d'ézhañ enn hé c'hounid, ha goudé-zé évit gounid va c'henvrôiz : râg hon holl vrôad a c'houzañv drougou brâz gañt fallagriez ann dûd-zé.

9. Da bédi a rann éta, ô roué, pa anavézez kéméñt-sé, da zelloud a druez oud hor brô hag oud hor brôiz, hervez da vadélez a zô anavézet gañd ann holl ;

10. Râk keit ha ma vévô Judas, na hellor bikénn kaoud ar péoc'h er rouañtélez.

11. Goudé m'en doé lavaret kéméñtsé, hé holl viñouued, péré a oa énébourien da Judas, a geñtraouaz c'hoaz Démétrius out-hañ.

12. Hag hé-mañ a gasaz râk-tâl da zûg er Judéa, Nikanor péhini a oa da réner war ann olifañted :

13. Hag é c'hourc'hémennaz d'ézhañ ma kémerché Judas, ma tismañtché ar ré a oa gañt-hañ, ha ma lakajé Alsimus da vélek-brâz eûz ann templ brâz.

14. Neûzé ar baganed en doa lékéat Judas da dec'hout diouc'h ar Judéa, a zeûaz a-strolladou d'en em unani gañt Nikanor, ô sellout reûsiou ha

kollou ar Iuzevien ével hô eûr-vâd hô-unan, ha gwellaen hô c'héfridiou.

15. Pa glevaz ar Iuzevien pénaoz é teûé Nikanor out-hô, ha gañt-hañ eur strollad brâz a vrôadou, é c'hôlôchoñt hô fenn a zouar, hag é pédchoñt ann hini en doa dilennet eur bobl évithañ, évid hé virout da-vikenn, ha péhini en doa diskouezet hé warez évid hé zigwéz gañd arouésiou anat.

16. Dré c'hourc'hémenn ann dûg, é kerschoñt râk-tâl ac'hanô, hag en em strolchoñt war-harz kastel Dessaô.

17. Hôgen Simon breûr Judas ô véza déraouet stourmi out Nikanor, a oé spouñtet-brâz, pa wélaz ô tôñt enn euun taol eul lôd ker braz a énébourien.

18. Koulskoudé Nikanor, péhini en doa klevet komza eûz a galoun vrâz tûd Judas, hag eûz ann ners gañt péhini en em ganneñt évid hô brô, na grédé két fisiout ar varn enn eur stourm gwaduz.

19. Râk-sé é kasaz araok Posidonius, ha Téodotius, ha Mattias, évit ma rôjeñt ann dourn, ha ma vijé rôet ann dourn d'ézhô.

20. Ha goudé ma oé padet pell ar c'huzul, ha m'en doé ann dûg hé-unan diskleriet ann abek d'ann armé, mouéz ann holl a oé aotréa ar gévrédigez.

21. Râk-sé ann daou zug a verkaz eunn deiz évit komza hô daou é-kûz : hag é oé kaset péb a gador d'ézhô, war béré éc'h azézchoñt.

22. Koulskoudé Judas a c'hourc'hémennaz ma vijé lékéat tûd armet é lec'hiou déréad, gañd aoun na zeûjé ann énébourien da ôber eunn drouk-bennâg oud hé dûd : hag ar gomzkévret a oé gréat ével ma téréé.

23. Neûzé Nikanor a choumaz é Jéruzalem, é péléac'h na réaz droug é-béd ; hag é kasaz-kuit ann armé vrâz en doa savet.

24. Karet a réa bépréd Judas a galoun vâd, hag é oa douget-brâz évithañ.

25. Hé bédi a réaz zô-kén da zimézi, ha da gaout bugalé. Ha Judas a zimézaz, hag en doé éhan : hag hi a vévé kévret hag unvan

26. Hôgen Alsimus ô wélout ar garañtez hag ann unvaniez a oa étré-zhô, a zeûaz da gavout Démétrius, hag a lavaraz d'ézhañ pénaoz Nikanor a skoazié gañd hé c'halloud kéfridiou ann diavésidi, ha pénaoz en doa dileûret évit lakaad enn hé garg héc'houdé, Judas, péhini a douellé ar roué hag ar rouañtélez.

27. Neûzé ar roué ô véza savet droug enn-hañ, hag héñ béget-brâz gañd ar gwall lavariou-zé, a skrivaz da Nikanor, ô lavarout pénaoz é kavé fall é vijé en em unvanet a garañtez gañt Makabéus ; hag ével-sé é kemenné d'ézhañ hé gâs hép-dalé da Antiokia goudé béza éréet anézhañ.

28. Pa glévaz Nikanor kéméñt-sé, é oé mañtret ; glac'hared é oa ô véza rédiet da derri ar gévrédigez en doa gréat gañt Makabéus, péhini n'en doa gréat droug é-béd d'ézhañ.

29. Hôgen ô véza na hellé két énébi oud ar roué, é klaskaz eunn darvoud mâd évit sévéni ar péz a oa bét gourc'hémennet d'ézhañ.

30. Koulskoudé Makabéus ô wélout pénaoz Nikanor a aozé anézhañ enn eunn doaré rustoc'h, hag é tigéméré anézhañ gañt mui a rôgôni égét na oa boazet hé ôber, a vennaz pénaoz ar rustoni-zé na zeûé két a dû vâd, hag ô véza strollet eur ré-bennâg eûz hé dûd, é pelleaz diouc'h Nikanor.

31. Pa wélaz hé-mañ pénaoz é oa bét diaraoget gañd ijin ha ners Judas, é teûaz d'ann templ brâz ha saûtel, enn amzer ma kennigé ar véleien hô sakrifisou ; hag é c'hourc'hémennaz d'ézhô ma lakajeñt *Makabéus* étré hé zaouarn.

32. Hôgen ar ré-mañ ô véza touet d'ézhañ pénaoz na wieñt két péléac'h é oa ann hini a glaské ; éc'h astennaz ann dourn étrézég ann templ,

33. Hag é touaz, ô lavarout : Ma na likiit két Judas étré va daouarn, goudé béza hé éréet, é tiskarinn é-réz ann douar enn templ-mañ da Zoué, é freûzinn ann aoter, hag é wéstlinn ann templ d'ann tad *Bakkus*.

34. Ha goudé m'en doé lavaret kéméñt-sé, éz éaz-kuit. Hôgen ar véleien oc'h astenna hô daouarn étrézég ann-

éñv, a bédé ann hini a oa bét bépréd da warézer d'hô brôad; hag é léverchoñt:

35. Aotrou ann holl, té péhini n'éc'h eûz ézomm a nétrâ, eo bét fellet d'id é vijé bét savet eunn templ é péhini é choumfez enn hor c'hreiz.

36. Bréma éta, sañt ar zeñt, Aotrou ann holl, mîr da-vikenn dizaotr ann ti-mañ, a zô bét glanet a nevez-zô.

37. Neûzé é oé tamallet dirâk Nikanor unan eûz a hénaoured Jéruzalem hanvet Razias, dén douget-brâz évit kéar, ha brudet-mâd, galvet Tâd ar Iuzevien, enn abek d'ar garañtez en doa évit-hô.

38. Pell a ioa é réné é lézen ar Iuzevien eûr vuez sañtel ha dizaotr, hag édo daré da zilézel hé gorf hag hé vuez évit keñderc'hel bétég ann divez.

39. Hôgen Nikanor péhini a fellé d'ézhañ diskouéza ar c'hâs a zougé oud ar Iuzevien, a gasaz pemp kañt brézéliad évit krégi enn-hañ:

40. Râg héñ a venné pénaoz ma helché hé douella, é rajé eunn drouk brâz d'ar Iuzevien.

41. Pa strivé ar vrézélidi-zé évit moñd enn ti, évit terri ann ôr, hag évit lakaad ann tân; pa wélaz pénaoz é oa daré da véza kroget enn-hañ, en em skôaz gañd eur c'hlézé.

42. Gwell é oa gañt-hañ mervel gañd énor, égét béza dalc'het da bléga dindân ar béc'herien, ha gouzañvi kunuc'hennou mézuz évid hé hanô.

43. Hôgen, gañd ann err a lékéaz, ô véza na oa két en em lazet war ann taol, pa wélaz ar vrézélidi ô toñd a strollad enn tî, é tostaaz gañd herder oud ar vûr, hag en em daolaz hé-unan gañt ners war ar bobl.

44. Hag ann holl ô véza buan en em dennet évit na gouézché két warn-ézhô, é kouézaz war gern hé benn.

45. Hag ô véza ma oa c'hoaz béô, gañd eur striv nevez é savaz: hag ar goâd ô tirédi a bép tû diouc'h ar gouliou brâz é oa en-em c'hréat, é tréménaz dré-greiz ar bobl:

46. Hag ô véza piñet war eur méan soun, goudé béza kollet kémeñd a c'hoad, é tennaz hé vouzellou er-méaz eûz hé gorf, hag hô zaolaz gañd hé zaouzourn war ar bobl; enn eur bédi Aotrou ar vuez hag ann éné, ma hô rôjé adarré d'ézhañ: hag ével-sé é varvaz.

XV. PENNAD.

Drouk-prézégou Nikanor. Hé varô.

1. Hôgen pa glevaz Nikanor pénaoz Judas a oa war zouarou Samaria, é vennaz stourmi out-hañ gañd hé holl ners é deiz ar sabbat.

2. Ha pa lavaré d'ézhañ ar Iuzevien péré a oa réd d'ézhô moñt war hé lerc'h: Na râ két eunn dra ker garô ha ker kriz: hôgen énor sañtélez ann deiz-zé, ha douj ann hini a wél pép-trâ;

3. Ar fallagr-zé a c'houlennaz hag éz oa enn éñv eunn *Doué* galloudek, péhini en doa gourc'hémennet lida deiz ar sabbat.

4. Ha hi a respouñtaz d'ézhañ: Ann Doué béô, Aotrou galloudeg ann éñv eo, en deûz gourc'hémennet lida ar seizved deiz.

5. Hag héñ a lavaraz d'ézhô: Ha mé ivé a zô galloudek war ann douar, hag é c'hourc'hémennann d'é-hoc'h kémérout ann armou, ha sévéni kéfridiou ar roné. Koulskoudé na hellaz két sévéni hé zézô:

6. Râk Nikanor, enn hé rôgôni brâz, en doa lékéat enn hé benn sével ennn arouéz gañd diwiskou Judas.

7. Hôgeñ Makabéus a c'hédé bépréd gañd eur fisiañs vrâz, é tigazché Doué hé skoazel d'ézhañ.

8. Hag héñ a erbédé hé dûd na vijeñt két spouñtet gañd donédigez ar brôadou-zé; hôgen ma teûjé da goun d'ézhô eûz ar skoazellou a oa deûet d'ézhô digañd ann éñv, ha ma c'hédcheñt bréma pénaoz ann Holl-c'halloudek a rôjé ar gounid d'ézhô.

9. Hag ô véza kélennet anézhô hervez al lézen hag ar broféded, ha gréat méneg eûz ann emgannou hô doa gouzañvet keñt, é lékéaz da zével enn-hô eur béôder névez.

10. Ha goudé m'en doé ével-sé tommet hô c'haloun, é tiskouézaz

d'ézhô enn hévéleb amzer trubardérez ar brôadou, ha terridigez hô léou.

11. Pép-hini anézhô a armaz, nann gañt tirennou ha darédou, hôgen gañt lavariou mâd, ha gañd erdédennou; hag é rôaz da anaout d'ézhô eur wélédigez kréduz en doa bét enn huvré, hag hô laouénaaz holl.

12. Ha chétu ar wélédigez-zé: *Héñ a venné d'ézhañ ma wélé* Onias, péhini a oa bét bélek-brâz, dén mâd ha kûñ, poellek enn hé zell, ha poellek enn hé vuézégez, dudiuz enn hé lavar, douget d'ar furnez adaleg hé vugaléach, péhini a astenné hé zaouarn, hag a bédé évid holl bobl ar Iuzevien:

13. Ha ma wélaz goudé-zé eunn dén all, énoruz gañd hé oad ha gañd hé c'hloar, ha war hé drô eur meûrded brâz:

14. Ha pénaoz Onias a lavaraz: Hémañ eo miñoun hé vreûdeûr ha pobl Israel; hé-mañ eo Jérémias profed Doué, péhini a béd kalz évid ar bobl-zé, hag évid ann holl géar zañtel:

15. Pénaoz en doa Jérémias astennet hé zourn, hag en doa rôet da Judas eur c'hlézé aour, ô lavarout:

16. Kémer ar c'hlézé sañtél-mañ ével eur rô digañt Doué, gañt péhini é tiskari énébourien va fobl a Israel.

17. Keñtraouet éta gañt lavarion Judas, péré a oa mâd évit sevel ann ners, hag évid tomma kaloun ann dûd-iaouañk, é kémerchoñt ann dézô da stourmi ha da vrézélékaat stard, évit ma teûjé hô ners da rei penn d'ar brézel; ô véza ma oa ar géar zañtel hag ann templ enn eur gwall brâz.

18. Râk distéroc'h é oa hô eñkrez évid hô gragez hag hô bugalé, hag hô breûdeûr, hag hô c'hérenñt; hôgen hô c'heñta hag hô brasa préder a oa évit sañtélez ann templ.

19. Ar ré a choumé er géar a oa ivé néc'het-brâz enn abek d'ar ré a dlié moñd d'ann emgann.

20. Ha pa édo ann holl war c'héd eûz ar péz a hellé da c'hoarvézout, ma édo ann énébourien dira-z-hô, ann armé daré da stourmi, ann olifañted hag ar varc'heien reñket el léac'h déréata,

21. Makabéus oc'h arvesti al lôd brâz a dûd a zeûé *d'hô diarbenna,* ar skéd eûz a gémeñt a armou diskeñvel, ha fervder al loéned, a astennaz hé zaouarn étrézég ann éñv, hag a bédaz ann Aotrou, péhini a râ burzudou, péhini a rô ar gounid d'ar ré zellézéka, nann diouc'h galloud ann armou, hôgen ével ma kâr.

22. Ével-henn éta é lavaraz enn hé bédenn: Té eo, Aotrou, éc'h eûz kaset da éal dindân Ézékias roué Juda, hag éc'h eûz lazet pemp mil ha naôugeñt mil dén eûz a armé Sennachérib.

23. Kâs ivé 'ta bréma enn hor raok da éal mâd, ô Aotrou ann éñvou, évit ma tiskouézô ar spouñt hag ar zaouzan eûz a ners da vréac'h;

24. Évit ma vézô spouñtet ar ré a zeû gañt gwall gomsiou da stourmi oud da hanô sañtel. Ével-sé é peûrbédaz.

25. Koulskoudé Nikanor hag ar ré a oa gañt-hañ, a dôstéé dionc'h son ar c'horniou ha trouz ar c'hanaouennou.

26. Hôgen Judas hag ar ré a oa gañt-hañ, goudé béza galvet *skoazel* Doué, a stourmé gañd hô fédennou.

27. Enn eur stourmi gañd hô dourn, é pédeñt ann Aotrou enn hô c'haloun; hag é lazchoñt pemp mil dén ha trégoñt, leûn a lévénez eûz a vézañs Doué.

28. Pa oé éhanet ann emgann, ha pa zistrôeñt gañt lévénez, éc'h anavézchoñt pénaoz Nikanor a oa kouézet marô dindân hé armon.

29. Neûzé gañd eur garm brâz, hag é-kreiz kemmesk ar mouésiou, é veûlchoñt ann Aotrou Holl-c'holloudek é iéz hô brô.

30. Judas péhini a oa daré bépréd a gorf hag a spéred da rei hé vuez évid hé genvrôiz, a c'hourc'hémennaz ma vijé trouc'het penn Nikanor, hag hé zourn gañd hé skoaz, ha ma vijeñt kaset da Jéruzalem.

31. Pa oé deûet dî, é strollaz warharz ann aoter hé genvrôiz hag ar véleien, hag é c'halvaz ivé ar ré a oa er c'hré.

32. Ha goudé béza diskouézet d'ézhô penn Nikanor, hag ar gwall zourn en doa astennet a-énep tî sañtel Dou-

Holl-c'halloudek, gañt kémeñd a rôgeñtez hag a herder,

33. É c'hourc'hémennaz ma vijé ivé trouc'het a dammouigou téôd ar fallagr Nikanor, ha ma vijé rôet d'ann evned; ha ma vijé lékéat dourn ann dén diboell-zé a-zispil é-tâl ann templ.

34. Holl é vennigcheñt Aotrou ann éñv, ô lavarout : Benniget *ra vézó* ann hini en deûz miret dizaotr hé templ.

35. Penn Nikanor a lékéaz é lein ar c'hré, évit ma vijé da arouéz anat eûz a-skoazel Doué.

36. Eul lézen a oé gréat gañt grâdvâd ann holl, évit na vijé két tréménet ann deiz-zé hép lid ;

37. Hôgen ma vijé lidet enn trizékved eûz ar miz hanvet Adar é iéz ar Siria, derc'heñt deiz Mardokéus.

38. Chétu éta divez Nikanor, goudé marô péhini ann Hébréed a berc'hennaz ar géar *zañtel*. Ha dré-zé é rôinn penn ivé d'am danével.

39. Mar d-eo mâd, hag ével ma téré oud ann histor, eo ével ma karann : hôgen ma né két delliduz a-walc'h, war-n-oun eo é tléeur hé deûrel.

40. Râg ével na gaveur két mâd éva bépréd gwîn, pé éva bépréd dour, hôgen ma kaveur gwelloc'h éva eûz anézhô péb eil trô : ével-sé eul lavar na vijé két hétuz da eul lenner, ma vijé bépréd reiz. Amañ éta é vézô va feûr-brézeg.

DIVEZ.

TESTAMANT NEVEZ

HON

AOTROU JÉZUZ-KRIST.